UN SCANDAL DE MARI PROPORȚII IN FRANȚA

„Afacerea Lacaze"

„EROII": O familie de miliardari; femei de moravuri ușoare; ucigași plătiți; reprezentanți ai cercurilor politice și militare

De cîteva săptămîni, în centrul atenției vieții publice din Franța se află un scandal de asemenea proporții și implicații, încît a fost pe drept cuvînt denumit „SCANDALUL CELEI DE A V-A REPUBLICI". Cunoscut sub numele de „AFACEREA LACAZE", acest scandal, care se oglindește pe pagini întregi ale presei franceze — și nu numai franceze — a ridicat un colț al cortinei în dosul căreia clasa conducătoare din Franța, în goană după avere și putere, își trăiește viața ei cotidiană, țesută din intrigi și murdărie.

Cînd deschizi dosarul „afacerii Lacaze" te lovește, din prima clipă, miazma rău-mirositoare, specifică procesului de descompunere a societății burgheze. Toți eroii acestei tenebroase afaceri, sînt reprezentanții ei tipici, începînd cu protagoniștii — o familie de miliardari — continuînd cu lumea interlopă a depravaților, a femeilor de moravuri ușoare și a ucigașilor plătiți și sfîrșind cu reprezentanții unor cercuri politice și militare burgheze, prin care țițele încurcate ale „afacerii", ajung pînă la ușile conducerii partidului U.N.R.

JEAN LACAZE, miliardarul asasin

Încercînd să pătrunzi în faimoasa „afacere Lacaze", te pierzi în ea ca într-un întunecos și întortocheat labirint de intrigi și matrapazlîcuri, de acuzații contradictorii, de corupție și comploturi (mergînd pînă la tentativa de asasinat) — în care e imposibil să te descurci. De altfel, nici nu vom încerca, în cele ce urmează, să dăm de capătul firelor încîlcite, scoase pînă acum la suprafață de anchetatorii „afacerii Lacaze". Cu treaba aceasta se ocupă în prezent respectiva instanță judiciară din Paris, care — fie vorba între noi — înclină mai curînd să acopere decît să descopere adevărul. Prezentînd însă cititorilor noștri un sumar tablou al celor ieșite pînă acum la iveală, adevărul în „afacerea Lacaze" se impune singur sub chipul hidos al moravurilor ce domnesc în rîndurile clasei conducătoare din Franța.

Dar să deschidem coperțile volumînosului dosar...

Eroii

Primul nume de care dăm e acela al miliardarului Jean Lacaze Saint-Privas, mare magnat al industriei și finanțelor din tagma celor interesați mai ales în bogățiile coloniilor și fostelor colonii franceze. Este președinte-director general (și firește acționar) al societății „Omnium des Valeurs Agricoles, Industriels et Minières", administrator al societăților „Lièges des Hamendas et Petite-Kabylie" și „Sucreries d'Outre-Mer", precum și administrator-delegat al Societății „Mines de Zellidja". Acesteia din urmă (citată în repetate rînduri în dosarul „afacerii") îi aparține exploatarea unor bogate zăcăminte de plumb și zinc din Maroc de pe urma cărora au fost obținute numai într-un singur an — în 1955 — profituri de 1.440.885.000 franci. Jean Lacaze figurează în dosarul afacerii ce-i poartă numele ca dublu acuzat: odată pentru „instigare la asasinat" și a doua oară pentru „tentativă de corupere a unui martor". Dar pentru ca faptele ce i se impută lui Lacaze să devină mai clare, vom prezenta întîi și pe cealalți eroi ai „afacerii".

Urmează Domenica Walter, născută Lacaze Saint-Privas, sora lui Jean Lacaze, cunoscută ca una din „frumoasele și distinsele doamne" ale „înaltei societăți" franceze. La zece luni după moartea primului ei soț, criticul de artă Paul Guillaume (de la care a moștenit tablouri în valoare de 10 miliarde de franci) ea a dat naștere unui fiu, Jean-Paul Guillaume (nota bene: după zece luni!) care în consecință a fost declarat ca... născut din tată și mamă necunoscuți", dar „înfiat" apoi de... propria sa mamă, puțin înainte de căsătoria ei cu marele bogătaș Jean Walter, arhitect și proprietar al mai sus pomenitelor mine din Zellidja. (Copiii din prima căsnicie a lui Walter sînt și ei bine cunoscuți în lumea finanțelor).

În timpul căsniciei soților Walter, casa lor, sau mai precis frumoasa stăpînă a casei, era adesea vizitată de un anume dr. Lacour care, întîmplător (oare?!?) a fost de față cînd pe o stradă din Gentilly, Jean Walter a fost călcat de o mașină. Și tot el a dat îngrijirea medicală industriașului accidentat care... a doua zi a și murit. Conform testamentului defunctului Jean Walter (testament a cărui autenticitate a fost pusă în discuție) copiii săi din prima căsnicie n-au moștenit „decît" cîteva sute de milioane de franci, în timp ce văduva lui, frumoasa Domenica, 35 miliarde, iar fiul ei „adoptiv" Jean-Paul, 15 miliarde. Tot prin testament, Jean Lacaze a fost desemnat ca administrator-delegat al Minelor din Zellidja — post deținut pînă atunci de Jacques Walter, fiul din prima căsnicie a răposatului — iar doctorul Lacour instalat ca membru în consiliul de administrație al „Fundațiilor Zellidja".

Dat fiind multimea de treburi ce le avea ca frumoasă văduvă miliardară, Domenica Walter n-a mai avut timp să se ocupe și de educația fiului ei „adoptiv". Și așa cum îi șade bine unui veritabil „moștenitor", Jean-Paul Guillaume s-a afundat tot mai adînc în viața interlopă, ajungînd un desfrînat ale cărui extravaganțe și matrapazlîcuri au devenit cu timpul incomode pentru „onorabila" sa familie. Și atunci unchiului său „adoptiv" i-a venit ideea... salvatoare să pună la cale asasinarea lui Jean-Paul...

Unde pot fi găsiți asasini plătiți

Pe vremea aceea, tînărul Guillaume își făcea stagiul militar în rîndurile parașutiștilor din Algeria, unde și-a cîștigat „faima", între altele și prin uciderea, într-o singură zi, a 40 de algerieni. (Chiar generalul Massu în persoană, șeful complotiștilor fasciști de la 13 mai, spunea despre el: „Bun băiat. Excelentă ținută în foc"...). Algeria oferea un minunat cadru pentru îndepărtarea dintre cei vii a unui om indezirabil, o ambuscadă, un glonț rătăcit, răscularii algerieni... cîte nu s-ar putea invoca pentru a justifica dispariția unui tînăr sublocotenent din armata colonialistă... Dar Jean-Paul a scăpat — și vom vedea îndată prin ce împrejurări — spre a deveni apoi acuzatorul fratelui mamei sale...

Pentru a pune la cale asasinarea nepotului său, Jean Lacaze l-a folosit drept intermediar pe mai sus pomenitul doctor Lacour, intimul sorei sale, a mamei lui Jean-Paul. Acesta, știind în ce cercuri trebuie să caute omul de care avea nevoie, s-a adresat unui anume Camille Rayon, maior în rezervă din trupele de parașutiști, vechi militant gaullist. Rayon a activat în R.P.F. — partidul lui de Gaulle — din momentul înființării acestuia și a fost ales încă în 1948 în consiliul municipal din Antibes, departamentul Alpii Maritimi, unde funcționează și azi, oficial, ca locțiitor de primar, în rest ca agent al unor servicii secrete gaulliste, în care calitate a jucat un rol activ și în organizarea putchului de la 13 mai. În prezent, Rayon e lider pentru Sudul Franței, al partidului U.N.R. — „Uniunea pentru apărarea noii republici" — partidul lui Soustelle — partid acum la putere în Franța. Întîlnirea dintre dr. Lacour și Rayon în cursul căreia primul a oferit acestuia din urmă 13 milioane de franci din partea lui Jean Lacaze pentru suprimarea nepotului său, a avut loc prin intermediul conducerii și chiar în redacția marii reviste ilustrate „Jours de France", strîns legată de cercurile conducătoare ale partidului U.N.R., Proprietarul acestei reviste, Marcel Dessault, constructor de avioane de război, este deputat al Adunării Naționale franceze din partea aceluiași partid U.N.R., iar directorul ei, generalul G. de Bénouville, e și el deputat al U.N.R.. Chiar în biroul directorial al acestuia din urmă, de față cu adjunctul lui, un anume Magescas, au avut loc tratativele dintre Rayon și doctorul Lacour. Afacerea fiind încheiată, Rayon a încasat de la dr. Lacour un acont de 3 milioane franci (restul urma să-l primească „după").

Toate aceste amănunte sînt cunoscute din declarația făcută în fața judecătorului de instrucție de Rayon în persoană. El pretinde însă că s-a angajat la început în această afacere pentru că uciderea lui Jean-Paul Guillaume îi fusese prezentată ca o acțiune de „patriotism" pentru pedepsirea unui „trădător de patrie". Cînd a aflat însă — spune el — cine e viitoarea sa victimă (parașutist ca și el, și pe deasupra lăudat de generalul Massu personal) și scopul pentru care trebuia ucis, acela de a îndepărta ori ce obstacol dintre Jean Lacaze și fabuloasa avere a surorii sale — Rayon s-a dus — nu la autoritățile polițienești cum ar fi fost normal — ci la junele vlăstar al familiei de miliardari, destăinuindu-i ceea ce se pregătea împotriva lui. Realitatea e însă, evident cu totul alta. Culegînd informațiile necesare despre cei pe care urma să-i servească, Rayon a ajuns la concluzia că jucînd cu partea adversă, adică cu Jean-Paul și copiii din prima căsătorie lui Jean Walter, interesați în compromiterea lui Lacaze, poate cîștiga mai mult decît cele 13 milioane ce i-au fost oferite de acesta din urmă.

DOMENICA, văduva lui Paul Guillaume și a lui Jean Walter, mama lui Jean-Paul Guillaume.

CAMILLE RAYON

JEAN-PAUL GUILLAUME

Și așa s-a întîmplat că Jean Paul Guillaume a depus la cuvenita instanță judiciară din Paris o plîngere pentru tentativă de asasinat împotriva fratelui mamei sale...

O a doua încercare

Dar grație tna'telor relații ale familiei Lacaze, plîngerea a rămas îngropată în dosarele justiției, o anumită vreme, de care Jean Lacaze a știut să profite...

Noul său plan prevedea compromiterea penală a lui Jean-Paul cu scopul de a crea astfel un motiv juridic pentru anu'area actului de adopțiune și în ultimă instanță pentru dezmoștenirea lui, bine înțeles spre profitul său propriu. Pentru a și-l pune în practică, Jean Lacaze a intrat în legătură, pe niște căi dubioase, cu una din amantele nepotului său „domnișoara" Marie Thérèse Godenèche, cunoscută printre intimii ei sub numele de Maité, de profesie „call-girl" — cum a declarat ea însăși în fața instanței (adică fată care se pune la dispoziția unor domni cu buzunarele pline — printr-o simplă chemare la telefon). În schimbul sumei de 15 milioane, oferite de Lacaze. Maité trebuia să obțină condamnarea lui Jean-Paul pentru proxenetism. Afacerea fiind încheiată „domnișoara" Godenèche a depus o plîngere la instanță în care îl acuza pe Jean-Paul că o silește să se prostitueze cu alții și apoi îi ia banii. (În fapt bani a luat ea de la Lacaze pentru că a depus această plîngere și anume un acont de 2 milioane, restul urmînd să-l primească la condamnarea tînărului moștenitor).

Lacaze a avut însă ghinion și de această dată. Maité l-a dat de gol și pe deasupra, unele convorbiri telefonice înregistrate de autorități au furnizat corpul delict pentru cel de al doilea cap de acuzare împotriva lui Jean Lacaze: „tentativă de corupere a unui martor"...

Jean Lacaze a fost arestat în ianuarie dar în curînd pus în libertate, „pe motive de sănătate". Și poate întreaga „afacere Lacaze" s-ar fi mușamalizat de mult dacă între timp presa progresistă din Franța n-ar fi dat în vileag această chestiune scabroasă, sezisînd opinia publică. În consecință n-a mai putut tăcea nici presa burgheză, nici cea din Franța, nici cea de peste hotare. Și astfel „afacerea Lacaze" a ajuns la proporțiile ei actuale, de uriaș scandal politic ce compromite serios partidul U.N.R. la putere în Franța. De altfel conducerea acestui partid e nelinștită de urmările ce le va avea pentru ea acest scandal. Generalul de Bénouville, directorul revistei „Jours de France" a fost sfătuit să părăsească „provizoriu" partidul iar premierul Michel Debré personal a stat de vorbă cu el. Între timp, paralel cu audierea și implicarea altor și altor persoane în „afacerea Lacaze" noi fapte revoltătoare și odioase ajung la cunoștința opiniei publice.

★

Deocamdată cercetările mai continuă și în același timp și aranjamentele de culise... așa că nu putem ști încă la ce rezultate va ajunge ancheta și în consecință nici prevedea sfîrșitul unui eventual proces în „afacerea Lacaze".

Sîntem siguri însă că o sentință a și fost dată — o sentință aspră de condamnare. Ea a fost dată de către opinia publică franceză, de toți oamenii cinstiți din Franța, scîrbiți pînă la culme de murdăria moravurilor societății burgheze.

A. STANCIU

O zi de duminică într-un sat bulgar

Tînăra pereche intră în casă nouă

(Urmare din pag. I-a)

cătuit din patru echipe: corul, orchestra, trupa teatrală și ansamblul coregrafic. Tot satul manifestă un viu interes pentru activitatea artiștilor amatori.

Casa de cultură are o bibliotecă. Intrăm și aici. Este o cameră mare, plăcută. În jurul unei mese șed colectiviști și colectiviste, tineri și tinere, răsfoind cărți, reviste, ziare. În fund, la un birou se află bibliotecara Ivanka Betinska.

Întreb pe colectivistul Tvetko Velicovski, care înapoiază o carte și cere alta:

— Este interesantă cartea?

— Cum să nu fie-poftiți, este un roman de Dimităr Talev.

Bibliotecara ne informează că de cum sosește la bibliotecă un roman nou, el începe să circule din mînă în mînă. Apoi cititorii discută cu ea și cu alți tovarăși despre problemele ridicate în aceste cărți; își exprimă dorința să se întîlnească cu autorii, să le pună și lor întrebări la care n-au găsit răspunsul în roman...

— Și-au avut posibilitatea să se întîlnească cu vreun autor?

— Bibliotecara noastră organizează de multe ori duminica întîlniri între cititori și scriitorii din Sofia. Pînă acum ne-au vizitat S. T. Daskalov, Dimităr Dimov, Dimităr Talev și alții...

Ieșind din bibliotecă am auzit pe stradă zgomot și veselie: colectivistul Minko Draganinski își însoară pe unicul său fiu. Carele cu nuntași și muzică trec spre casa miresei. Drumul este lung-peste jumătate de oră. Sub razele soarelui care a înțepenit parcă pe cerul senin de iarnă, cortegiul se întinde de la ulița din deal pînă în cea din vale.

„Deschide porțile fată mare, hăi,
că vine Voino cu nuntași după el..."

Pentru fiecare din numeroasele etape ale cortegiului de nuntă poporul a creat cîntece speciale. Toată nunta — una din datinele noastre cele mai pline de veselie, de năzuință spre fericire, belșug, bogăție — se desfășoară într-o atmosferă poetică.

„Porțile fetei" se deschid triumfător ca la o arcă primind nuntașii. Muzica în frunte. Bat tobele, țiuie cimpoaiele, cîntă cobzele și gusle.

De aici cortegiul se îndreaptă spre Consiliul popular unde se încheie căsătoria civilă. În fața Consiliului, grupe de flăcăi și fete așteaptă să felicite tînăra pereche.

În curtea miresei — lume multă, zarvă mare. Neveste gătite de sărbătoare, cu salbe grele și marame. Miroase a tot felul de bunătăți. Răsună țiuitul vesel al cimpoaielor și strigăturile flăcăilor. S-a copt turta dulce. Fiecare se grăbește să rupă din ea: „Să fie dulce ca mierea viața tinerilor însurăței!"

Tinerii căsătoriți intră în casă călcînd pe un val de pînză albă desfășurată — pentru ca drumul lor să fie alb, curat. Ei duc în mînă o căldare de apă-pentru ca viața lor să se scurgă ușor „ca pe apă".

Tineri și bătrîni se veselesc: „Să-mi trăiești cumetre-e-e!... Hai așa!... Zi așa!" Și tot așa pînă seara tîrziu. Cănile și ulcelele cu vin de casă circulă în jurul mesei. Toți ciocnesc: „Pentru tînăra pereche!" „Să aibă o viață frumoasă!"

Ne îndreptăm spre centrul satului. Din fereastra deschisă a unei case noi, așezată în mijlocul unei curți nesfîrșite, se aude un cîntec. Cîntă o femeie:

Se întind tarlalele
Pe cîmpia borovană
Borovan, Borovan,
Acum ești un sat nou.

Pînă seara am mai auzit de multe ori acest cîntec. Îl cîntau copiii, fetele care se duceau după apă la cișmea, îl fredonau tineri și bătrîni.

Tineri, bătrîni, toți muncesc
Cîntece răsună în jur
Borovan, Borovan,
Acum ești un sat nou.

Acest refren a devenit drag și apropiat borovănenilor, ei îl repetă ca un adevărat crez, căci el înfățișează soarta nouă a satului lor.

Către ora 10 în grădina publică se adunase mult popor. Veniseră să întîmpine oaspeți dragi—delegația colectiviștilor din satul Lehcevo care urma să asiste la bilanțul întrecerii dintre cele două sate. Toți membrii delegației — președinți, brigadieri, șefi de echipă, colectiviști, fruntași erau cunoscuți colectiviștilor din Borovan. În cursul anului și-au făcut în cîteva rînduri verificări reciproce. De aceea fiecare trăgea de ei, fiecare voia să-i aibă oaspeți.

— Lăsați ospătatul mai pe urmă, să ne vedem întîi de treaba pentru care am venit! — spuse președintele gospodăriei din Lehcevo.

Fără să mai aștepte altă invitație au pornit cu toții să afle—fiecare în sectorul său de muncă—cum colectiviștii din Borovan, care au cîștigat întrecerea, au realizat acest succes. Oaspeții au vizitat curțile, gospodăriile, fermele, tot ce îi interesa, au stat de vorbă cu colectiviștii. La amiază s-au adunat cu toții în sala de lectură a bibliotecii, în jurul mesei încărcată cu toate bunătățile, cu tot ce se putea găsi într-o gospodărie bogată ca cea din Borovan. Pîine caldă, mîncăruri gustoase, vin vechi, voie bună. S-au rostit toasturi, cuvîntări. S-a făcut schimb de experiență, de impresii. Colectiviștii din Borovan au obținut cu 30 la sută mai mult grîu și cu 40 la sută mai mult lapte decît în 1957. De asemenea ei au obținut recolte sporite și la celelalte culturi agricole, precum și rezultate mai bune la creșterea animalelor. Toate acestea au făcut ca retribuția zilei-muncă să crească cu 5 leva. Acum ziua-muncă se plătește 25 leva. Nu este mult, dar pentru regiunea respectivă este satisfăcător, ținînd seama de condițiile de climă și sol, de posibilitățile oamenilor de a scoate cîte un cîștig suplimentar din gospodăriile individuale. Toate curțile sînt pline cu păsări, fiecare familie crește un porc, cîteva oi, o vacă sau bivoliță. În timpul verii legumele sînt pur și simplu de pomană. Apoi colectivul de artiști amatori a prezentat un frumos program. Ansamblul coregrafic a executat minunate dansuri naționale și hore. Pe scenă urcă corul alcătuit din 80—90 de persoane. Fiecare își ocupă locul. Apoi cu ochii la dirijor încep să cînte:

M-am dus, mamă, aseară
La fîntîna limpede
Ca să iau apă rece,
Apă rece ghiață.

Vocile sînt limpezi și plăcute. În mijlocul orchestrei agronomul cîntă cu adevărată pasiune la acordeon. Fără să vreau mă gîndesc: „Cît este de adevărat refrenul cîntecului vostru, prieteni!

Borovan, Borovan
Acum ești un sat nou.

Se întunecă. O mulțime pestriță și zgomotoasă umple străzile. Acum la Casa de cultură începe să ruleze un film.

Asta este doar o mică parte din cele văzute și auzite într-o duminică la Borovan. Cred însă că este suficient pentru a ilustra cum muncesc și cum trăiesc colectiviștii bulgari.

A. ANDREEVSKI

GUVERNUL S. U. A. LANSEAZĂ PUȘCAȘII-MARINI INTR-O NOUĂ AVENTURĂ

Guvernul S.U.A. a hotărît să trimită în Haiti un detașament de pușcași-marini sub comanda colonelului Robert Hinni.
„WASHINGTON POST"

„Propria noastră experiență trebuie să ne fie o bună învățătură de minte", ne-o spune un vechi și înțelept proverb arab.

Guvernul S.U.A., pe care, e drept, nu filozofia popoarelor arabe ci petrolul lor l-a îndemnat să rîste aventura debarcării de pușcași-marini la Beirut, în Liban, n-a învățat nimic din aceia jalnică experiență

Ci n-au apucat de-a binelea pușcașii reîmbarcați în Marea Mediterană să se reîntoarcă la obîrșie, că iată-i lansați într-o nouă aventură, pe Marea Caraibelor de astă-dată, cu destinația Port-au-Prince, capitala Republicii Haiti.

Vezi că neizbutind să convingă popoarele arabe că petrolul lor nu e al lor ci al familiei Rockefeller, pușcașii-marini sînt trimiși acum să convingă poporul haitian că zahărul, bumbacul și cafeaua lui nu sînt ale lui ci ale marelui business american.

Evident, guvernul S.U.A., nu se sfiește să pretindă că este anticolonialist sută la sută, și că „are oroare de orice amestec în treburile interne ale altor țări".

Ce era să facă, însă, în fața poporului haitian care, prin greve generale, demonstrații antiamericane de stradă și alte asemenea intolerabile manifestații ale maselor muncitorești cere tot mai ritos schimbarea condițiilor în care operează capitaliștii americani. Operație din cele mai simple. La „Haitian-American Sugar Company" — ca la toate celelalte „Company" — „Haitian" înseamnă muncă de sclavi și salarii de foame, iar „American" înseamnă beneficii de miliarde de dolari.

Ce era de făcut?

Căile Domnului (cu D mare) sînt necunoscute. Dar căile domnului Dulles se cunosc. Pentru a menține bine popoarele sub călcîiul monopoliștilor yankei, dictatorii prepuși de tăriile de la Washington la cîrma statelor americo-latine dependente primesc arme și dolari cu nemiluita.

Trista soartă a dictatorașului venezuelian Pérez Jiménez, a colombianului Rojas Pinillas și a celorlalți dictatori căzuți în șomaj și refugiați la sînul ospitalier al lui Trujillos, președintele Republicii San-Domingo, dovedesc însă că grijulia înzestrare cu arme și dolari nu mai corespunde nevoilor crescînde de îngrădire a revoltelor. Și cum perspectiva unei noi pierderi de prestigiu și de colosale beneficii, venită după cruenta pierdere suferită prin izgonirea lui Fulgencio Batista de către poporul cuban, nu se mai putea cu nici un preț înghiți, trimiterea de pușcași marini, la Port-au-Prince rămînea singura salvare.

Iată dar puternica Republică a Statelor Unite ale Americii (10 milioane km. pătrați, 165 milioane locuitori, bez arme nucleare) angajată voinicește, în luptă pieptă la piept, cu poporul din Republica Haiti (27.000 km. pătrați, 3.700.000 locuitori.)

Rămîne totuși de văzut dacă lansarea în această nouă aventură a pușcașilor-marini (mai ușoară, oricum, decît lansarea unei rachete cosmice pe o orbită a soarelui) nu se va termina, la Port-au-Prince, ca la Beirut, cu o grabnică reîmbarcare înainte de termenul prevăzut.

M. EDEL

Un vibrant omagiu adus lui Emil Racoviță

Institutul de Speologie al R.P.R. a primit de curînd din Franța o scrisoare din partea academicianului Louis Fage. Rîndurile primite de la acest elev și colaborator al lui Emil Racoviță, spre a fi publicate în volumul lucrărilor Institutului nostru de Speologie, care este în pregătire, constituiesc nu numai un vibrant omagiu adus memoriei marelui fondator al

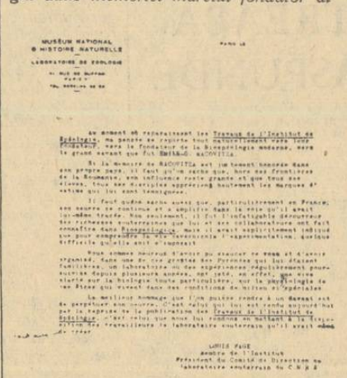

biospeologiei, dar și recunoașterea cea mai deplină că speologia, în Franța, pășește și azi pe brazda trasă de marele savant romîn, acum 52 de ani. Chiar și crearea laboratorului cavernicol într-o peșteră din Pirinei, condus de A. Vandel, este tot una din dorințele lui Racoviță de a vedea înființarea unui asemenea laborator în Pirinei, în care să se cerceteze prin metodele experimentale, pe viu, modalitățile de adaptare la mediul din peșteri.

In clișeu: *Un facsimil al scrisorii trimise de academicianul Louis Fage.*

De prin PRETUTINDENI

IN CEHOSLOVACIA se desfășoară în prezent construcția primei centrale atomo-electrice din țară, care va avea o capacitate de 200.000 kw..

După Uniunea Sovietică, Statele Unite, Anglia și Franța, Cehoslovacia va fi una din primele țări din lume care va dispune de o mare centrală atomo-electrică.

MARE senzație a stîrnit în S.U.A. arestarea fostei femei primar a orașului Hugh Springs din Florida. Ea candidase pentru un loc în Congresul american, unde avea de gînd să susțină interzicerea băuturilor alcoolice.

De curînd, ea a fost deferită justiției, întrucît în pivnița casei sale, a fost descoperită o distilerie ilegală, de cea mai modernă construcție.

ANIMALELE domestice se bucură de o deosebită considerație în Anglia, unde numărul lor a atins o cifră remarcabilă. Astfel, ultima lor statistică arată că există: 6 milioane cîini și 7 milioane de pisici. Urmează 50.000 de șerpi, 20.000 de maimuțe și nu mai puțin de 30.000 crocodili. Dragălașe animale de casă!

FOSILE de rechini din epoca preistorică au fost găsite de un grup de cercetători sovietici în regiunea fluviului Tura, în Siberia. Aceasta confirmă ipoteza că întregul șes al Siberiei de apus a fost odinioară o mare întinsă, a cărei extremitate atingea munții Urali.

LACRIMI artificiale livrează o firmă de produse cosmetice din Los Angeles (S.U.A.). Cu o pipetă se introduc în ochi două picături dintr-o substanță chimică, declarată nenocivă și poți plînge o jumătate de oră în chip amarnic. La conducerea firmei producătoare, sosesc din ce în ce mai multe scrisori revoltate din partea soților care arată că s-au sătu rat de lacrimile (artificiale!) ale consoartelor.

MULȚI bolnavi, mai ales copiii, suportă greu injecțiile. La Institutul de cercetări științifice de instrumente chirurgicale experimentale din Moscova a fost construit un aparat pentru introducerea medicamentelor fără ac — sub presiune. Noul aparat permite să se facă injecții subcutanee.

IN CORPUL unui om adult există miliarde de vase capilare. Lungimea lor totală ajunge la 60—80 mii km. Așezate cap la cap, vasele capilare ale unui singur om alcătuiesc un fir lung cu care s-ar putea înconjura de două ori pămîntul în regiunea Ecuatorului.

DUPA intensa vînătoare a balenelor care a dus la reducerea simțitoare a acestor mamifere, se pare că a venit rîndul urșilor albi să fie ...exterminați. Eschimoșii, care afirma acest lucru, se plîng de faptul că așa zișii sportivi vînează din avion urși albi, distrugînd astfel principala lor sursă de hrană. Cercetările întreprinse de servicii speciale pentru protecția faunei au dovedit însă că eschimoșii vînează anual cca. 300 de urși albi, din care nu folosesc decît a cincea parte pentru nevoile lor, restul fiind vîndut turiștilor drept „amintiri din Nordul Înghețat".

IN UNA din cele mai bogate regiuni petrolifere din Kazahstan, se va începe anul acesta construirea unei mine ultra moderne. Aici toate operațiile vor fi complet mecanizate. Se prevede că mina va produce 10 trenuri de cărbune pe zi.

UN SCAFANDRU sportiv din Sicilia a descoperit, sub apele mării, în fața Siracuzei, o galeonă — corabie spaniolă care datează din secolul al XV-lea. Cele șase tunuri de bronz ale vasului se găsesc încă ancorate pe bordul său. Lucrările de ridicare la suprafață vor începe în primăvara i ele vor îmbogăți arheologia subacvatică cu noi și interesante date referitoare la istoria navigației.

DACA nu cel mai rapid, dar desigur cel mai ieftin „automobil" din lume este cel din fotografia de mai jos, construit

în orașul Torino (Italia). Cînd lucrează toate cele patru „motoare" echipajul realizează o viteză de 40 km. pe oră. Conduce numai călătorul din stînga.

ÎN STAREA celei mai perfecte sănătăți se găsește o „contemporană" a lui Napoleon, broasca țestoasă Jonathan, de pe insula Elba, care a atins acum vîrsta de 200 de ani, fiind după toate probabilitățile, cel mai bătrîn exemplar al speciei sale. „Jonathan" era admirată încă de pe vremea cînd Napoleon a fost exilat pe această insulă în anul 1815, drept o curiozitate a naturii.

BOLA GUN, student nigerian în vîrstă de 21 de ani, a fost nevoit să se plimbe o noapte întreagă pe străzi, pentru că la șapte hoteiuri din Londra i s-a refuzat accesul. Motivul? Culoarea pielii sale.

CHINEZII au început să cultive ceaiul încă din secolul al 3-lea al erei noastre, iar în Europa el a apărut abia în 1610. În Rusia, ceaiul a fost introdus în 1638 în următoarele împrejurări: Luîndu-și rămas bun de la conducătorul mongol Altîn-han, ambasadorul rus Starkov i-a oferit hanului un dar prețios — o sută de blănuri de samur. La rîndul său, hanul i-a dăruit lui Starkov două sute de pachete cu ceai. Toate argumentele ambasadorului cu privire la inutilitatea acestui „articol absolut necunoscut la Moscova" n-au avut efect și darul a trebuit să fie acceptat. Adus la Moscova, ceaiul a plăcut la mulți. Respingerea lui în zilele noastre nu mai trebuie subliniată.

IN MULTE fabrici textile din Uniunea Sovietică au fost montate la filaturi cicloane de desprăfuire a aerului. Prin folosirea acestor cicloane a apărut o nouă categorie de deșeuri, așa numitul praf de cicloane care, colectat în cantități mari, poate fi folosit ca materie primă pentru obținerea celulozei.

La rîndul ei, celuloza tratată este utilizată la fabricarea diferitelor tipuri de fibre artificiale.

KARIBA DAM, o localitate în Rodezia (Africa de Sud) poate fi calificată drept „orașul fără femei". Cele 20 de fete de măritat, cîte locuiesc aici, primesc în numai o săptămînă nenumărate cereri în căsătorie. Căci numărul bărbaților din Kariba Dam ce vor să-și întemeieze un cămin, este de aproape 3.000

SPECTATOR... PE SCENĂ

Reportaj în timpul reprezentării operei „AIDA"

A bătut primul gong. Din foaiere — marile și frumoasele foaiere ale Teatrului nostru de Operă și Balet — spectatorii se grăbesc să intre în sală și să-și ocupe locurile. Peste citeva minute Radames și Amneris vor apare pe scenă în fața minunatului decor de basm al palatului. Dar vai! Ce păcat! Prietenul la care aveam biletul de intrare nu se vede venind.

Să renunț la spectacol? Nu. „Aida" nu-i un spectacol la care renunți ușor. Caut, deci, o soluție de moment. Și o găsesc: carnetul de reporter. Cu ajutorul lui am pătruns în teatru. Dar nu în sală, ca ceilalți spectatori, ci... în culise: și de aci pe scenă, ca un musafir nepoftit. Tînărul regizor de culise Vasile Calomfirescu și Petre Voican, șeful serviciului tehnic, mă privesc cu mirare. Le explic întîmplarea și...

— Vă rog să mă scuzați dacă vă inoportunez...

— Nu-i nimic! Acum, dacă ați intrat, puteți rămîne aci, pe scenă, pînă la sfîrșitul actului.

Ideea unui reportaj în timpul desfășurării spectacolului, în acest loc puțin obișnuit pentru un spectator, mi se pare interesantă. Cortina nu s-a lăsat încă și încep să privesc mai atent la tot ce mă-nconjoară. Printre interpreți și figuranți care-și așteaptă intrările, văd zeci de oameni necostumați, unii în halate, alții în salopete. Sînt „mașiniștii" — așa cum se obișnuiește a fi numiți tehnicienii scenei — și electricienii. Ca și artiștii, își au și ei rolurile lor în desfășurarea spectacolului. Sînt, cum s-ar spune, „artiștii" nevăzuți ai spectacolelor, oamenii care desfășoară, între acte și tablouri, o muncă dintre cele mai intense, dar care nu primesc niciodată aplauzele spectatorilor. Publicul din sală, bine-înțeles, nici nu-i vede. Și poate că, plimbîndu-se pe culoare, în așteptarea ridicării cortinei, spectatorul nici nu se gîndește să le aprecieze munca.

Ilie Nedelea, un om trecut de 50 de ani, este șeful lor.

— Dacă vreți — îmi spune — pînă se termină primul tablou, v-aș putea conduce prin sectoarele scenei.

Cu „podarii" la 30 metri înălțime

Din spatele zidurilor și coloanelor de carton și lemn ale palatului, în fața căruia cîntăreții își joacă acum rolurile, privesc înaltul scenei Operei, care este cea mai mare scenă de teatru din țară. Pe niște pasarele, la vreo 30 de metri înălțime, mișună oameni.

— Cine sînt, tovarășe Nedelea?

— Sînt mașiniștii de la pod, podarii, — cum le spunem noi.

— Și ce fac acolo, sus?

Urcăm pe o scară îngustă.

Privită de sus, scena are un aspect panoramic. Aci, la pod, legate de un plafon cu o suprafață de 26-21 metri, stau suspendate în aer rivalele grele cu puzderie de lumini multicolore, arcade, sufite și portaluri, arlechini și fel de fel de piese de decor, unele grele de sute de kilograme, ce-și așteaptă coborîrea în mijlocul scenei.

— Cum le mînuiți? — întreb pe vechiul podar Tudor Cățoiu.

— Foarte simplu. Cînd schimbăm decorul, tragem sau lăsăm frînghiile. Coborîm sau ridicăm decorurile, după cum cere fiecare scenă. Pentru piesele mai grele avem mijloace mecanizate.

Privind mulțimea pieselor ce atîrnă deasupra scenei și gîndindu-mă la diversitatea tablourilor, îl mai întreb pe podar:

— Și vă descurcați ușor?, că doar sînt atît de multe...

Tudor Cățoiu zîmbește, ca și ajutoarele lui care-l înconjoară.

— Cum să nu ne descurcăm? Păi le știm pe de rost.

Este adevărat că mașiniștii primesc și indicații de la cabina de comandă a regiei tehnice prin megafoane și difuzoare instalate de-a lungul podului. Dar ei iau o parte foarte activă la montarea spectacolului ca și la repetiții. Și apoi, cu timpul, cînd spectacolul intră în serie, ei reușesc să învețe toate mișcările de decor — cum spune Tudor Cățoiu — pe de rost...

★

Voiam să mai stau de vorbă cu podarii, dar intervine Ilie Nedelea:

— Acum trebuie să coborîm. Se apropie sfîrșitul tabloului.

Se lasă cortina, sub ropotul de aplauze. Interpreții se retrag în cabine. În locul lor își fac acum intrarea mașiniștii. Deodată, atmosfera solemnă din timpul spectacolului se transformă într-o adevărată învălmășeală. Podeaua pe care păseau solemn Radames și Aida, este acoperită de iureșul a zeci de oameni care, cu iuțeala fulgerului se grăbesc să „sfarme" zidurile, coloanele, zeii și sfinxii. În cîteva secunde minunatul palat se destramă în bucăți. Podarii trag de frînghii coloane înalte de zeci de metri. Mașiniștii de jos desfac practicabilele cu o îndemînare și viteză greu de descris. O parte din decoruri trebuiesc transportate în spațiile laterale ale scenei. Iată-l pe Stan Oprișor care, deși subțire la trup, înșfacă cu putere de Hercule un ...picior de cîțiva metri al sfinxului. Popa Lascarache și Gheorghe Luca scot din ...temelie și împing cu aceeași viteză și putere un perete înalt cu soclu și scări cu tot. Ion Ciolacu, un om tînăr, înalt și zvelt ca un bolerin, se-nvîrte ca o sfîrlează, cu un zeu grecoi în spinare, iar Ștefan Ștefan face o adevărată echilibristică desfăcînd un masiv soclu din încheieturi. E aproape imposibil să urmărești, în această învălmășeală, munca fiecăruia dintre mașiniști. Îți scapă multe, foarte multe aspecte din această muncă manuală ce se desfășoară febril pe podeaua scenei.

Și în timp ce, una cîte una, dispar de pe scenă piesele de decor ale primului tablou, apar alte echipe de mașiniști introducînd, cu aceeași iuțeală vertiginoasă, decorul interiorului lui Amneris din tabloul al doilea.

Odată cu munca mașiniștilor observi pe scenă străduința electricienilor întru reușita spectacolului. Sus, pe arlechini se văd, gata pregătiți, doi tineri care mînuiesc reflectoarele. Alții stau în alte părți ale scenei, ascultînd comenzile. Andrei Binder, șef electrician, om de 30 de ani în teatru, ca și ajutorul lui, Gheorghe Deciulescu, le dau ultimele indicații. De la orga de lumini, instalată în subsolul scenei, ei reglează, după grafic, intensitatea fiecărei lumini de pe întreaga scenă, cu tot aspectul ei feeric.

În patru minute

...Iureșul și zgomotul au luat sfîrșit.

— Gata, băieți? — se aude vocea lui Ilie Nedelea.

Pe fața mașinistului Popa Lascarache se ivește un aer de satisfacție. Zîmbește.

Una din echipele de mașiniști, montînd un fragment de decor

— Gata, șefule!

— Știți — îmi spune Nedelea — că n-avem voie să trecem de 4 minute pentru schimbarea decorului. De aceea trebuie să lucrăm atît de repede, așa cum ați văzut.

— Hai, băieți! Cortina!

Și cortina se ridică. Spectatorii admiră acum splendoarea unui nou decor.

★

Se va fi întrebînd oare publicul din sală cine sînt oamenii care l-au montat? Vor fi reflectînd spectatorii, plimbîndu-se în pauze prin foaiere, asupra muncii destul de grea ce se desfășoară în spatele cortinei?

Un regizor — entuziasmat de munca și meșteșugul mașiniștilor — propusese odată unui director de teatru următoarea inovație: să lăsăm măcar odată cortina ridicată în timpul schimbării decorului, pentru ca publicul din sală să-i vadă și pe mașiniști la lucru.

Cum în practică asemenea lucru nu este în uzul teatrului, fie-ne permis a transmite mașiniștilor, de aci, din coloanele gazetei, aplauzele noastre pentru grelele roluri pe care le... joacă în desfășurarea spectacolelor.

Liviu MIRON

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

■ LA PEKIN a fost realizat primul film documentar despre comuna populară. Imaginile din film oferă un tablou despre viața unui mare colectiv unit într-o comună populară, despre noua organizare a muncii și despre viața țăranilor chinezi.

■ LA STUDIOUL de filme „Konstantin" din R.F.G. sînt aproape de terminare turnările pentru filmul „Un cîntec străbate lumea", realizat de regizorul von Bolwar. Filmul relatează destinul tragic al talentatului artist și cîntăreț Joseph Schmidt. Precum se știe, Joseph Schmidt a murit în floarea vîrstei, în plină putere de creație, în urma chinurilor îndurate în lagărele de exterminare naziste. Filmul va folosi înregistrările făcute în 1940 de firma londoneză „Electroarhiv". În rolul lui Joseph Schmidt va apare G. Reiser

● ZIARIȘTII americani Robert Cohen, Leary Moyer, Edward Hochman, care în ciuda interdicției Departamentului de stat au vizitat R.P. Chineză în 1957, au turnat un film documentar despre noua Chină. Filmul, intitulat „Călătorie interzisă", a fost de curînd prezentat în orașul californian San Francisco și a stîrnit un deosebit interes.

● COMEDIA engleză *„Din gura calului"* înfățișează aventurile tragicomice ale unui pictor lipsit de aprecierea publicului. Personajul pictorului este interpretat de marele comedian britanic Alec Guiness, actor premiat cu marele premiu pentru interpretare la ultimul festival al filmului de la Veneția. Alături de el apar Kay Walsh, Renée Houston și Mike Morgan.

● ROLUL Annei Franck în filmul „Jurnalul Annei Franck", realizat de studioul „20 Century Fox" după piesa antifascistă cu același titlu și care a fost jucată pe scenele a numeroase teatre din lume, este interpretat de Milly Perkins. Acesta este primul rol al unei debutante în cinematografie.

● IN FIECARE AN, cu prilejul comemorării lui Julius Fucik, în Cehoslovacia se acordă premii naționale pentru pace. În 1958 unul dintre aceste premii a fost acordat lui Irji Trnka, regizor și pictor, pentru activitatea sa în domeniul filmului de păpuși.

● STUDIOURILE „Defa" realizează în prezent filmul „Tunelul de la Simplon". La baza scenariului stau fapte reale. Precum se știe, tunelul de la Simplon, lung de 19,8 km., a fost construit timp de peste 7 ani de zile. Tema filmului este prietenia și solidaritatea muncitorilor de diferite naționalități — germani, italieni, elvețieni, care au trudit la construcția tunelului. Scenariul a fost scris după subiectul cunoscutului scriitor italian Vasco Pratolini.

● TEATRUL NAȚIONAL din Budapesta pregătește, pentru luna martie, premiera unei piese a cunoscutului publicist francez Georges Soria, intitulată „O femeie singură pe insulă" și distinsă cu „Premiul Ibsen". Spectacolul va fi pus în scenă de primregizorul Teatrului Național, Márton Endre.

● „DUNDO MAROJE", comedia scriitorului clasic croat Marian Drzica, va fi ecranizată în coproducție iugoslavo-franco-italiană, rolurile principale fiind interpretate de Vittorio de Sica și Gérard Philippe.

MUZICALE

● LA CONSERVATORUL din Moscova își fac studiile 65 studenți din străinătate. Violonista Daniele Artur din Franța studiază în clasa profesorului D. Oistrah iar pianistul francez Gérard Frémy este elevul lui H. Neuhaus. Cîntăreața japoneză Ono Feruko își cultivă vocea în clasa profesorului N. Dorliak iar violonistul suedez Sigvard Steuberg lucrează sub conducerea lui J. Ianhilevici.

Printre diplomații conservatorului se numără dirijorul Yang-Hau-Kun și cîntăreața Kuo-Chu-tcheng din China, pianista Dora Lazarova din Bulgaria și alții.

● FESTIVALUL de la Bayreuth, din anul acesta, se va desfășura între 23 iulie și 25 august și va începe cu opera „Olandezul zburător". Cu acest prilej vor mai fi prezentate următoarele opere wagneriene: „Maeștrii cîntăreți din Nürnberg", „Parsifal", „Lohengrin" și „Tristan și Isolda". Vor dirija Hans Knappertsbusch și Wolfgang Sawalisch.

● DUPĂ „săptămîna festivă Mendelsohn-Bartholdy", închinată aniversării a 150 de ani de la nașterea celebrului compozitor care și-a desfășurat o mare parte a activității muzicale la Leipzig, vor avea loc alte două festivaluri muzicale în R. D. Germană: unul în mijlocul lui aprilie, organizat la Halle cu prilejul comemorării a 200 de ani de la moartea lui Haendel și al doilea, la sfîrșitul lui mai, organizat cu prilejul comemorării a 150 de ani de moartea lui Haydn.

Orașul cinematografiei

O vizită la studioul „MOSFILM", — cel mai mare din Europa

Zgomotul orașului se aude aici atît de surd, încît s-ar putea crede că sîntem la Kuntevo sau Levoberejnaia. În realitate nu am ieșit din limitele orașului. Ne-au trebuit doar cîteva minute cu metroul ca să ne deplasăm din centrul capitalei sovietice pînă pe teritoriul ocupat de „Mosfilm" cel mai mare studio cinematografic din Uniunea Sovietică și din întreg continentul european.

Despre mecanismul mare și complicat al producției cinematografice, în care sînt angrenați peste trei mii de lucrători de diferite profesii, s-ar putea scrie volume întregi. Studioul „Mosfilm" continuă necontenit să se mărească. După proiectele constructorilor, Orașul cinematografiei, „Marele Mosfilm", pe lîngă cele șapte pavilioane de filmare existente va trebui să se îmbogățească cu încă șase. Construcția lor va începe către sfîrșitul acestui an. Peste trei ani, studioul va produce anual 35—40 filme de lung metraj, în culori și pe ecran lat.

Pe sălile studioului se întîlnesc oameni din diferite epoci...

...Sîntem la intrarea blocului principal al studioului. Numai o singură plimbare pe coridoarele acestei uriașe clădiri ne-ar putea arăta cîte ceva din organizarea procesului de producție al studioului. Citind tăblițele prinse pe uși noi am fi aflat de pildă ce secții se află înăuntru și ce rol joacă ele în crearea filmului. Am fi putut să aflăm, de asemenea, filmele care nu sînt gata încă, dar vor fi curînd. Dar această plimbare ne-ar cere prea mult timp: coridoarele clădirii se întind pe o distanță de... 6 km.

Să lăsăm la o parte administrația cu toate secțiile ei. Nu intrăm măcar nici în secția de scenarii. Să alegem cu grije secțiile. Iată, am deschis o ușă și am pătruns înăuntru. Lumini. Reflectoare. Zumzet de mașini. Pe un ecran zărim un tînăr stînd rezemat de un pom într-o grădină. Stă de vorbă cu o fată. Foarte bine. Dar în spatele lor apare alt tînăr, însoțit de altă fată și amîndoi repetă aceleași cuvinte, stînd sub același pom.

Aceeași scenă o repetă și a treia pereche. Ce se întîmplă oare? Acesta este „examenul actorilor", așa se numește etapa începătoare de care, nu rareori, depinde succesul viitorului film. Alegerea actorului pentru un rol poate fi numită și întrecerea talentelor. Nu rareori se întîmplă ca un actor puțin cunoscut să cîștige întrecerea cu un mare maestru. Dar aceasta nu înseamnă că el e mai talentat ca maestrul. În filmul respectiv lui i se potrivește rolul cel mai bine. Alegerea se face mult mai ușor cînd pretendentul la rol corespunde atît ca talent, cît și ca fizic.

Oricărui film îi trebuie un anumit decor. Unuia îi trebuie o cameră de castel, o casă țărănească, o secție de fabrică, o stație de cale ferată. Altuia îi trebuie un adăpost de front, cabina unui avion, clădirea Reichstag-ului, o cameră moscovită, cabina unui distrugător. Al treilea, al patrulea, al cincilea film cer de asemenea decorurile lor. Ele trebuie realizate conform schiței artistice.

Cu toate acestea se ocupă „O.D.T.S.", inițialele cuvintelor rusești „Secția de construcții tehnico-decorative".

Cine va îmbrăca și înarma ostașii ce pleacă în atac, publicul care dansează la bal, sau pe participanții unei solemne întîlniri diplomatice, dacă nu O.D.T.S.?

În atelierele O.D.T.S.-ului unele lucruri se fac cu adevărat, ca în viață. De pildă costumele pentru interpreți. Costumele sînt cusute din stofe adevărate, și executate de croitori de înaltă calificare.

Cîte ceva aici se află și făcut de-a gata.

Iată bunăoară, o ușă largă cu o tăbliță albă pe ea: „Magazie".

Ce se păstrează aici? Mai bine zis ce nu se păstrează. În camerele uriașe, frumos rînduite poți vedea oglinzi, pipe, sfeșnice, icoane, covoare, farfurii, vaze, potcapuri, piane, fotolii, mobilă din timpul lui Ludovic al XIV-lea, giuvaeruri, etc.

Tronul țarului se învecinează cu un cărucior de copii. În magazia alăturată pot fi obținute uniforme a armatelor tuturor statelor din toate vremurile și epocile, costume pentru o întreagă trupă de balet, sau pentru o demonstrație muncitorească. Și dacă rezervele magaziei nu ajung, în imediata apropiere pot fi obținute: O.D.T.S. are nu nu. mai magazii ci și ateliere.

Parcul de lumină al „Mosfilmului" este dotat cu peste 1.000 de reflectoare. Cu ajutorul lor, pe ecran, poate fi creată o lumină egală cu a soarelui. Baza energetică a studioului e calculată la 12.000 kilowați. Un oraș e luminat cu o cantitate mai mică de energie. N-am vorbit aici despre pavilionul de filmare, atît de uriaș încît înlăuntrul său ar putea încăpea o clădire cu patru etaje.

N-am vorbit de asemenea despre imprimarea glasului, despre „masca rătăcitoare", sau filmările combinate, nici alte realizări ale studioului „Mosfilm". Sperăm totuși că cititorul și-a creat o imagine cît de cît despre ceea ce reprezintă astăzi studioul „Mosfilm".

Se filmează în plină zi, totuși operatorii se ajută cu puternice reflectoare.

TEATRUL DIN KREMLIN

Prima stagiune a Teatrului din Kremlin a fost inaugurată recent cu spectacolul *Orologiul Kremlinului*, prezentat de MHAT. O serie de colective au și jucat pe scena acestui teatru, altele își așteaptă rîndul.

Să intrăm în acest teatru.

Totul, începînd cu cuierele și terminînd cu foaierul și sala de spectacol, este un model de bun gust și sobrietate. Nu găsim nimic exagerat, pompos, nici un exces de podoabe. Gama culorilor, plăcută și discretă, felul original în care este luminată sala (care are 1200 locuri), mobilă comodă, totul este simplu și sobru. Cele mai bune tablouri ale artiștilor sovietici împodobesc foaierurile.

Să dăm cuvîntul directorului teatrului, K. Șireaev:

— Planurile de viitor ale Teatrului din Kremlin pot fi definite foarte laconic: tot ceea ce este mai bun, mai interesant.

Și desigur, în primul rînd, seriile laureaților Premiului Lenin, recitalul Galinei Ulanovei, al lui Vahtang Ciabukiani, împreună cu trupa de balet a lui *Balșoi Teatr* și a teatrului *Paliașvili*, pe teme de D. Șostakovici și S. Prokofiev. Asemenea seri vor deveni o tradiție.

Afișele Ansamblului de dansuri populare al U.R.S.S., ale Orchestrei Simfonice a U.R.S.S., vor atrage spectatorii la noul teatru. Aceste colective care au participat la zilele naționale de la Expoziția Universală de la Bruxelles, au cinstea de a prezenta programele lor printre primii.

Planul prevede de asemenea cele mai bune spectacole ale teatrelor din Moscova și Leningrad: „De ce zîmbesc stelele" (Malîi Teatr), „Zări necuprinse" (Mossoviet), „Tragedia optimistă" (teatrul academic „Pușkin" din Leningrad).

Despre comsomolul leninist ne vor povesti spectacolele *„Orașul zorilor"* (teatrul „Evg. Vahtangov") și „Tînăra Gardă" (teatrul „Vl. Maiakovski").

În zilele Decadelor naționale, pe scena Teatrului din Kremlin vor fi prezentate cele mai reușite spectacole muzicale și teatrale, recitalurile celor mai talentați participanți la Decade. Firește că spectacolele despre zilele noastre vor avea prioritate.

Teatrul din Kremlin de abia și-a început activitatea. Pînă și adresa lui sună neobișnuit: Moscova, Kremlin!

El nu este numai un teatru al Moscovei, ci este teatrul întregii țări, căci pe scena lui se vor prezenta cei mai buni dintre cei mai buni, fie că sînt din capitală sau din cel mai îndepărtat colț al Uniunii Sovietice. Teatrul din Kremlin, teatru nou, va contribui fără îndoială la creșterea prestigiului internațional al teatrului sovietic.

ACTORI ȘI ROLURI

Costache Antoniu

Pregătesc rolul lui Moș Ion Roată în piesa „Cuza Vodă" de Mircea Ștefănescu, din care au fost reprezentate numai trei tablouri — ne-a spus artistul poporului COSTACHE ANTONIU.

— Și... în perspectivă? l-am iscodit noi.

— Mă gîndesc la Ion din „Năpasta" și la „Conu Leonida". Dar acestea sînt proiecte pentru începutul stagiunii viitoare...

Tanți Cocea

TANȚI COCEA — căreia îi urăm grabnică însănătoșire — ne-a vorbit mai intîi despre noua premieră cu „Soțul ideal" de Oscar Wilde, în care n-a jucat decît o singură dată.

După cum ne asigură, va reveni pe scenă de mărțișor.

— Și între timp ce pregătiți?

— Regina din „Hamlet" — ne-a răspuns dînsa prompt fără alte amănunte și, mai ales, nici o... dilemă.

George Vraca

O premieră ce se anunță pentru sfîrșitul stagiunii, dar pe care nu putem să n-o aducem la cunoștință teatrofililor încă de pe acum, este „Richard al III-lea" de Shakespeare cu GEORGE VRACA în rolul titular.

— Dar pînă atunci? l-am întrebat noi pe maestru.

— Ne ocupăm de alegerea unei piese originale cu care să deschidem stagiunea la 23 August, în cinstea celei de a 15-a aniversări a eliberării. Sper să joc un rol și în această piesă. De asemenea, vom pregăti chiar pînă la sfîrșitul acestei stagiuni „Străinul de pe insulă" de Georges Soria.

— Interpretați și aici un rol?

— Aș prefera s-o pun în scenă. Cred că alți colegi sînt mai indicați în distribuția acestei piese...

Sanda Toma

SANDA TOMA, tînăra actriță a Teatrului Național „I. L. Caragiale", pe care spectatorii au prilejul să o aplaude în spectacolul „Hangița" de Carlo Goldoni, va pregăti în curînd rolul Andriușka din piesa „Zări îndepărtate" de Nikolai Virta.

— Andriușka e un băiețel? — ne-am mirat noi... privind-o.

— Desigur. Eu însă numai..., în travesti.

CITITORII „MAGAZIN" INTREABĂ RĂSPUNDE

A. și G. — Arad: Lui Iurie Darie scrieți-i pe adresa Teatrului „C. Nottara" sau la studioul „București". Lui Leonid Haritonov — la „Mosfilm"-Moscova.

S. T. — București. Marina Vlady a jucat în filmul „Infidelele" în rolul pe care-l indicați. Actorilor scrieți-le pe adresa studiourilor care au produs filmele în care joacă. Vom continua să publicăm date asupra vieții și activității celor mai populari artiști.

SĂLZMAN VICTOR — Turda: Dacă ați urmări cu mai multă atenție această pagină, fără îndoială că cel puțin trei din cele șase întrebări n-ar mai fi făcut obiectul scrisorii dvs. Seria III-a din „Calvarul" a fost terminată și probabil că va rula anul acesta și la noi. Pirliev a amînat deocamdată seria II-a la „Idiotul" pentru a se consacra unui film de actualitate. Pe măsură ce vor fi achiziționate, vom anunța filmele care vor rula în acest an. De pe acum au și fost anunțate filmele „D-ale carnavalului" și „Mingea" din producția românească. Vă rugăm deci insistent: citiți informați-vă, urmăriți rubricile de specialitate pentru a vă putea îndeplini cît mai bine sarcinile de activist cultural.

CRISTINA P. C. — Turda: Nu știm unde se află în prezent interpreții dv. preferați. Noi am scris despre ei în nr. 23/1958.

RUXANDRA — Cluj: Adresați corespondența studioului Raj Kapoor-Bombay. Nu cunoaștem cealaltă adresă. Pentru că ne cereți să vă recomandăm un artist sau o artistă, noi am ales-o pe Tatiana Samollova, interpreta Veronicăi din marele film sovietic „Zboară cocorii". Scrie-ți-i la Teatrul Maiakovski, Moscova, U.R.S.S.

GH. FELCA — Galați: Pentru condițiile de admitere în Institutul de teatru și cinematografie „I. L. Caragiale", cereți lămuririle în scris la secretariatul Institutului, pe adresa: Schitu Măgureanu 1, București. Despre Florin Piersic am scris în nr. 37/1958 al revistei noastre. Cei trei protagoniști din filmul „Trapez" sînt următorii: Burt Lancaster (Mike), Tony Curtiss (Tony) și Gina Lollobrigida. Firește, artiști de cinema. Sfaturile medicale pe care le solicitați, nu vi le poate da decît un medic de boli pulmonare. Adresați-vă în consecință unei policlinici.

RADU LACATUȘU — Dorohoi: Actorului Radu Beligan scrieți-i la Teatrul Național „I. L. Caragiale". În filmul „Ciulinii Bărăganului" Mircea Berechet interpretează rolul boierului și Florin Piersic al morarului.

RELIA CROITORU — Craiova: Mirarea dvs. este neîntemeiată: fotografia pe care o solicitați, a fost publicată în nr 6/1957 al revistei noastre. Întrebările de natură matrimonială, neavînd nimic comun cu arta ecranului, depășesc cadrul rubricii de față. La rîndul nostru ne exprimăm însă mirarea, de astă dată întemeiată: cum se face că dv. care locuiți în Craiova, ne cereți nouă, la București, informații despre Școala populară de artă din Craiova?

Reîncarnare cu tîle

Sar putea spune că în ultimul timp literatura franceză nu duce lipsă de subiecte inedite. De la romanul turistic la romanul negru, de la seria inspectorului Maigret la romanul sexual, de la Berthe Grimault la Francoise Sagan, literații francezi se întrec în a explora domenii dintre cele mai obscure și mai bizare.

Ultima descoperire a literaților occidentali se referă la lumea spiritelor și a reîncarnării unor capitaliști din Europa răsăriteană... Am putea spune că, în acest mod, Jeanne Galzy, autoarea romanului „Venită din altă lume" (Gallimard 1958) și-a plasat „eroii" în actualitate...

Jeanne Galzy are pasiunea investigațiilor psihologice. Toată viața n-a făcut altceva decît investigații de acest soi. Misterul reîncarnării spiritului după moarte i-a provocat multe nopți albe. Spre uimirea cititorilor și a autoarei însăși, Jeanne Galzy, călătorind în expresul de Marsilia, întîlnește pe buna sa prietenă Madame Ovize, moartă de mai mulți ani.

Această întîlnire neașteptată este un adevărat șoc pentru bătrîna fată care lesină pe loc. Revenită în simțire, primul gest al scriitoarei este de a îmbrățișa spiritul reîncarnat al bunei sale prietene. Prea tîrziu însă. Dînd dovada unei nepolitețe crase, spiritul doamnei Ovize se materializase și coborîse la ultima stație.

După peregrinări istovitoare și chinuitoare, dialoguri interioare asupra existenței spiritului după moarte, Jeanne Galzy își regăsește pacea sufletească și odată cu ea spiritul rătăcitor al bunei sale prietene, care se ascundea de lume într-un sat din Provența... Surpriza vine abia acum. Jeanne Galzy află, cu ajutorul unui detectiv, că sub trăsăturile acestui spirit se ascunde Madame Marévitch, o „exilată din Europa răsăriteană", care împreună cu soțul ei își alesese nobila meserie de escroc internațional.

Întrebată de ce a îmbrățișat haina escrocilor internaționali, doamna Ovize recunoaște că a făcut-o pentru a se răzbuna împotriva acelora care i-au confiscat averea și că această situație este tranzitorie, pînă la răzbunarea cea mare...

La sfîrșitul ședinței Jeanne Galzy a leșinat din nou. Convorbirea cu morții i-a zdruncinat nervii în așa fel încît n-a putut rezista tentației de a scrie înduioșătoarea poveste a reîncarnării fostei patroane, spre consolarea trădătorilor de patrie și a transfugilor din țările socialiste și pentru alimentarea literaturii războiului rece.

G. CUIBUȘ

Cu prilejul celei de a 100-a reprezentări a noului său spectacol de „șansonete", popularul actor și cîntăreț francez Yves Montand a fost sărbătorit de un grup de actori (De la stînga la dreapta: Jean Marais, Danielle Delorme, Nicole Courcel, Yves Montand și Yves Robert).

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Tainele omului preistoric

Ultimele descoperiri ale speologilor din țara noastră

(Urmare din pag. 1-a)

menii le mîncau. Săpături mai adînci au scos la iveală unelte din epoca paleolitică: silexuri, obiecte din os etc.

Comoara din peștera rece

Pe versantul sudic al Retezatului, lîngă frumoasa vale a Jiului, este situată peștera care ascunde o neprețuită comoară. Nevoit să urci și apoi să cobori de cîteva ori cu ajutorul frînghiilor, ajungi în cele din urmă în galeria inferioară, acolo unde lumina lămpii cu acetilenă multiplică în nenumărate culori cristalele pietrelor scumpe. „Podeaua, necălcată de picior de om, scînteia, ca și pereții și stalagmitele... Emoția era atît de puternică, încît nu îndrăzneam să mai înaintăm"... — așa descriu impresiile lor de neuitat primii cercetători ai acestei peșteri, speologii T. Orghidan și M. Dumitrescu. Albe ca lapiele și lucioase, perlele formate din precipitarea calcitei străluceau superb. Pătrunzînd în altă galerie, cercetătorii au dat de LABORATORUL MINUNILOR. Aici se făuresc, din material moale, necristalizat, tiparele viitoarelor perle, care, împietrindu-se în decurs de milenii, vor încînta privirea cine știe cărui căutător.

Savantul sovietic N. Vereșceaghin, din Leningrad, colaborator principal al Institutului de zoologie al Academiei de Științe a U.R.S.S., (ultimul din dreapta) în timpul vizitării săpăturilor din peștera Adam.

Cu barca pe sub pămînt...

Printr-o uriașă crăpătură în munte pătrundem în Șura-Mare, una din cele mai monumentale peșteri de la noi din țară, aflată în fundul văii Ohaba, riu care se varsă în Streiu, în dreptul satului Ponor. Intîi ești nevoit să străbați lacul care-i barează intrarea. Ajuns pe malul celălalt, urci pe valea torentului, printre bolovani enormi, peste care apa se prăvale cu un zgomot asurzitor. Valea apoi coteșie și dai peste un alt lac, cufundat în beznă.

Cu ajutorul bărcii de cauciuc speologii au încercat să pătrundă în adîncurile neștiute ale peșterii. N-au reușit însă să o cerceteze în întregime, deoarece un colț de stîncă le-a găurit barca și erau gata să se scufunde... Uzi pînă la piele, ei s-au văzut obligați să abandoneze, urmînd să revină îmbrăcați în costume de scafandru.

Peștera zeului luminii

Datorită munților străvechi, Dobrogea constituie o atracție pentru cercetătorii științifici. Într-o mică peșteră, de lîngă comuna Tîrgușor, speologii din București au descoperit resturile unui templu închinat zeului luminii. Mai multe basoreliefuri reprezintă pe zeu înjunghiind un taur. Ele datează de 1.800 de ani, acest cult fiind introdus în țara noastră de persanii înrolați în legiunile romane venite în Dacia.

Savantul sovietic Vereșceaghin, colaborator principal al Institutului de zoologie al Academiei de Științe a U.R.S.S., care a venit să vadă lucrările din această peșteră, a declarat că ele reprezintă un deosebit interes, mai ales că aci s-au găsit peste 60 de specii de animale din perioada cuaternară, printre care: mamuți, rinoceri, reni, lei, vulpi polare și pantere, animale care astăzi nu mai trăiesc în țara noastră. De asemenea, s-au găsit resturi ale culturilor omenești ce s-au succedat pe pămîntul patriei noastre. Acum, săpăturile au atins 9 m. adîncime și au ajuns în straturile depuse în epoca pietrei cioplite, de unde se scot mereu instrumente de silex. Pînă acum n-a fost atins patul peșterii, așa încît ne putem aștepta și la alte surprize.

Tot în Dobrogea, în apropiere de Mangalia, se află o peșteră, avînd nenumărate coridoare, în formă de labirint, pe sub comuna Limanu. O mare parte din galerii au fost săpate în decursul vremurilor, de oameni, pentru adăpost. Pînă în prezent nu se cunoaște întinderea ei. Conținînd mari cantități de îngrășăminte fosfatice, peștera este acum explorată spre a fi date agriculturii aceste bogății naturale.

O altă peșteră este aceea de la Gura Dobrogei, aflată între stațiile de cale ferată Tîrgușor și Cogealac. În legătură cu aceasta, cunoaștem o relatare a istoricului latin Dio Cassius, care arată că populația, în urma unei lupte între daci și romani, s-ar fi ascuns aici. În interiorul ei s-au găsit numeroase fosile mezozoice, desprinse din pereții peșterii: arici, crini și scoici marine, proveniți din fosta Mare Jurasică, care a existat prin aceste meleaguri cu multe milioane de ani în urmă. S-au mai găsit cioburi de oale, silexuri, precum și o falcă de om. Tot aci se poate vedea un adevărat tunel, care îți dă impresia că a fost construit de om. Pe marginea lui, aranjate ca la o expoziție, sînt rînduite nenumărate cioburi de ceramică.

Galeria urșilor

Din munții Lotrului și Parîngului izvorăsc mai multe rîuri, printre care și Galbenul — ale cărui cheiuri sînt mai scurte și mai puțin adînci. Pe malul drept al acestuia se deschid două din cele trei intrări ale Peșterii Muierii. Dacă pătrunzi în interiorul grotei, îți atrag atenția numeroase colonii de lilieci. Printr-o galerie îngustă dai într-o sală mare, unde stalactitele îți dau impresia unor candelabre. De aci intri în altă sală, sculptată măestrit de cel mai mare meșter: natura. Pereții sînt plini de țesături de un colorit roz. Coborînd cu funiile vreo 12 metri, ajungi într-o sală, dominată de un imens bloc care coboară din tavan. De aci se pătrunde în etajul inferior al peșterii, unde dăm de galeria urșilor — denumită așa din cauza numeroaselor oseminte de Ursus spelaeus, care sînt încrustate în calcită. Tot ce vezi aici te uimește. Iată un copac, o orgă, perdele tivite cu țesături de o rară frumusețe, colorate de la cenușiu-albastru la galben-ruginiu.

Dar în afară de aceste comori naturale, peștera își are tainele ei și în ceea ce privește tezaurele științifice. Prin săpături sistematice, executate de colectivul de antropologie al Academiei R.P.R., au fost scoase la iveală numeroase schelete de mamifere cuaternare care, cu zeci de mii de ani în urmă, au trăit pe aici mamuți, rinoceri, lei etc. S-au găsit silexuri de pe vremea pietrei cioplite, cuarțite, lucrate de om, și alte obiecte din os. Savanții au stabilit că această peșteră a fost locuită de om încă de pe la mijlocul paleoliticului, a revenit în ea în epoca bronzului și în prima epocă a fierului. Tot aici s-au găsit un craniu și cîteva oase de om, aparținînd lui Homo sapiens fosilis.

Emanațiile radioactive din peșteri

Un fenomen interesant a avut loc, acum cîtva timp, în peștera din Valea Cheii, aflată în regiunea Hunedoara, la 12 km. de Șura Mare. Pătrunzînd în interiorul grotei și observînd numeroase cristale de calcită, cercetătorii bucureșteni au vrut să fotografieze frumusețile lucrate de natură. Dînd foc magneziului, pocnitura produsă le stinse lampa cu acetilenă. Și atunci s-a întîmplat fenomenul care i-a uimit atît. În loc să rămînă în întuneric, au observat de odată o lumină care-i înconjura din toate părțile. Era un fenomen de luminiscență. Vrăjiți de cele văzute, speologii au desprins cîteva bucăți de calcită. Aduse la București, academicianul profesor Gheorghe Atanasiu a studiat aceste cristale la fluoroscop. Ele arătau pete de lumină stralucitoare, verde-albastră, și aveau în același timp puterea de a descărca electroscopul. Existența unei emanații radioactive au mai putea fi pusă la îndoială. Cercetînd alte bucăți de calcită, din diverse peșteri ale țării, toate prezentau același fenomen. Academicianul Atanasiu a arătat că radioactivitatea este intim legată de peșteri prin natura și geneza lor. Așa numitul carbon radioactiv care se găsește în bioxidul de carbon al atmosferei, este introdus de apele de ploaie în peșteri. Acestea atacă calcarul, trecîndu-l în bicarbonat de calciu solubil. Carbonul radioactiv la precipitarea calcitei, prin evaporarea apei, trece în concreționea de calcită, dîndu-i proprietatea de a emana raze gama, iar în parte se eliberează în atmosfera peșterii, ionizînd aerul. Datorită probabil acestui fenomen, speoterapeutica a dat rezultate — inexplicabile pînă ieri — în vindecarea unor suferinzi de astmă și reumatism, prin cura de aer de peșteră. Astfel, un savant romîn a izbutit să explice cauzele radioactivității din peșteri.

★

Nu mulți știu că primul institut de speologie din lume a fost întemeiat, la Cluj, de regretatul om de știință Emil Racoviță, în anul 1920. Împreună cu colaboratorii săi, el a cercetat multe peșteri din țara noastră publicînd numeroase lucrări științifice. După 1933, cercetările au stagnat aproape complet mult timp, după care au fost reluate. Un adevărat val de entuziasm a cuprins în special tineretul, odată cu descoperirile, cu adevărat senzaționale, făcute în 1946 de un grup de tineri care au coborît în prăpastia de gheață din prima încăpere a ghețarului de la Scărișoara, pătrunzînd în locuri de o frumusețe nemaiîntîlnită.

Înființat acum doi ani și jumătate, Institutul de Speologie al R.P.R. se ocupă cu descoperirea și cercetarea peșterilor, culegeri de date asupra animalelor care au trăit și trăiesc în ele și cu analizarea condițiilor lor de viață. De asemenea, studiul apelor subterane și al faunei din ele, constituie unul din scopurile urmărite de institut. Condus de profesorul C. Motaș, unul din cei mai mari specialiști în speologie și ajutat de un colectiv, compus din cercetători încercați ca prof. Traian Orghidan, director adjunct al Institutului, Margareta Dumitrescu, Valeriu Pușcariu și mai mulți tineri foarte talentați, colectivul a descoperit numeroase forme noi de animale acvatice, adaptate la viața în întuneric.

Astfel, prin peșteri s-au găsit viermi orbi, o mulțime de animale microscopice din diferite grupe, cinci specii noi de gîndaci, etc. S-a stabilit că numărul speciilor de lilieci care trăiesc în peșterile noastre este de 27. Un lucru interesant cu privire la lilieci este faptul cum își prind ei hrana. Aceștia emit ultrasunete care, datorită unui sistem special — asemănător radarului — se reîntorc în urechea animalului, reflectate de orice obstacol întîlnit în drum.

De semnalat este și faptul că fotografiile luate în peșterile din țara noastră au fost considerate drept cele mai bune din lume, ele primind la colocviul de anul trecut de la Bruxelles, premiul I.

★

Peripețiile și întîmplările descrise mai sus fac parte din munca de zi de zi a speologilor — oameni cutezători și pasionați de frumusețea muncii lor — care zi de zi caută să dezlege tainele nenumăratelor peșteri din țara noastră, adevărate file de istorie nescrisă a naturii.

Simion SĂVEANU
Fotografii: T. ORGHIDAN

Atomul și arheologia

Fizica nucleară se extinde din ce în ce mai mult în domenii, care pînă acum îi erau cu totul străine. Astfel, studiul radiațiilor radioactive, care apar la desagregarea atomilor, a arătat că în natură există un număr cu mult mai mare de substanțe radioactive decît se bănuise.

După cum se știe, aerul conține bioxid de carbon. Una din radiațiunile care îșI au originea în cosmos, transformă o parte a atomilor de carbon din acest bioxid de carbon într-o formă radioactivă a carbonului. Cantitatea de radiațiuni radioactive emise de carbon pe fiecare secundă poate fi astăzi măsurată. Din intensitatea acestor radiațiuni ce provine de la plante de mult dispărute sau a produselor străvechi de origină vegetală, poate fi dedusă, pe această cale, cu mare certitudine vîrsta lor.

În ultimul timp, s-a reușit a se pune la punct un procedeu care permite depistarea chiar și a unei foarte mici radiațiuni a carbonului radioactiv și să se stabilească în chipul acesta epoca obiectelor scoase la lumină cu ocazia diferitelor săpături arheologice. Pentru verificarea noii metode de cercetare științifice, estimările făcute prin procedeul radioactivității, au fost comparate cu datele dobîndite prin metodele clasice ale arheologiei și paleobotanicei. Rezultatele la care s-a ajuns au dovedit marea precizie a noului sistem.

„PLASMA"

• A patra stare de agregare a materiei • Temperaturi de milioane de grade • Reacții termonucleare dirijate

Cu două decenii în urmă, cuvîntul plasmă era cunoscut numai unui cerc restrîns de fizicieni, care se ocupau cu studiul descărcării curenților electrici în gaze. În ultimii ani a luat o dezvoltare din ce în ce mai mare „fizica plasmei", în urma faptului că știința modernă cere fizicienilor realizarea unor temperaturi de milioane de grade.

Dobîndirea unor temperaturi de ordinul sutelor de grade este îndeobște cunoscută. Complicațiile încep să se facă simțite de la 4—5000 de grade, pentru că însăși recipientele care trebuie să conțină un material la asemenea temperatură, tind să se topească. Cu cît temperatura este mai înaltă, cu atît timpul de experimentare trebuie să fie mai scurt.

Oamenii de știință urmăresc realizarea temperaturilor de ordinul milioanelor de grade datorită avantajelor imense care ar deriva din aceasta pentru tehnică și domeniile înrudite. Este bine să amintim, în această privință, că materia din care este constituit universul se găsește, pentru o bună jumătate a ei, în stare de plasmă la temperaturi ce depășesc un milion de grade.

Plasma indică starea particulară a unui gaz, la care o parte din molecule pierd unul sau mai mulți electroni și se transformă în ioni pozitivi. Gazul ionizat se prezintă în mod obișnuit ca un amestec de molecule de gaz neionizate, ioni pozitivi și electroni (despre care se știe că sînt încărcați negativ). Electricitatea pozitivă și negativă se află în plasmă în cantități egale, fapt pentru care, din punct de vedere electric, ea este neutră.

Fiecare gaz ajunge la starea ionizată prin încălzire și cu cît temperatura este mai înaltă, cu atît mai mare este gradul de ionizare. Invers, cu cît un gaz este mai disociat el poate suporta o temperatură mai înaltă. Prin urmare, celor trei stări de agregare ale materiei în natură (solidă, lichidă și gazoasă) li s-a asociat o a patra: starea de plasmă.

Creșterea interesului pentru plasmă a fost provocată de mai multe cauze. Prima privește astrofizica, universul fiind format din cea mai mare parte din plasmă. În al doilea rînd, fizicienii au descoperit în ultimii ani neobișnuitele însușiri ale plasmei, care promit grandioase posibilități de utilizare, cum ar fi, de pildă, reacțiile termonucleare dirijate.

Plasma se mai poate dezvolta și sub influența unor iradieri puternice a gazului cu raze X sau cosmice. De asemenea, acțiunea unui cîmp electric puternic asupra gazului duce la ionizarea acestuia și transformarea sa în plasmă.

Iată acum cîteva dintre proprietățile plasmei. Plasma strălucește, ceea ce se explică prin starea agitată a atomilor de gaz. În timp ce gazul rece este un izolant ideal, plasma — prin marele său număr de electroni liberi — este un bun conducător. Aceste însușiri gazul nu le poate cîștiga decît prin supraîncălzire la temperaturi înalte.

Unde se întîlnește plasma? Plasma se găsește în flacăra oxiacetilenică, în cilindrul motorului cu explozie și, în special, la aclonarea prin reacție. O stare de plasmă, de scurtă durată, se naște la explozii de mase mari de materiale explozive, în special la explozii atomice. Plasma strălucește în tuburile luminiscente cu gaz, în arcul electric și tot ea formează canalul descărcării electrice a trăznetului. Ea este întrebuințată activ în tehnică, posibilitățile sale de aplicații nefiind nici pe departe epuizate.

Acum trei ani au fost făcute o serie de comunicări asupra lucrărilor efectuate în U.R.S.S. în vederea folosirii practice de imense plasme de impuls pentru reacțiile termonucleare. Aceștia sînt primii pași pe drumul energeticei nucleare. De altfel, depășirea graniței de temperaturi superioare, atinse pînă acum în tehnică, poate schimba cu desăvîrșire tehnologia unor ramuri ale metalurgiei și chimiei.

Viitoarele călătorii în cosmos, mai cu seamă încercările de a pătrunde dincolo de granițele sistemului solar, vor fi posibile numai atunci cînd vor fi folosite ca mijloc de propulsare rachetele ionice. Nu încape îndoială că, într-un viitor apropiat, cuvintele plasmă și zbor plasmic, vor dobîndi un loc tot atît de însemnat în viața noastră ca și electricitatea.

Ing. Mircea VINTILĂ

Scene și întîmplări din viața cimpanzeilor

Observații foarte interesante asupra vieții și facultăților cimpanzeilor au putut face cîțiva naturaliști francezi, care au avut prilejul să urmărească, timp mai îndelungat, o familie de cinci cimpanzei, aduși în Franța de pe o plantație din Havana.

Maimuțica Vicky este mîndră de jucăriile sale...

La plimbare...

Anuma, — cu o figură iluminată de doi ochi extraordinar de vii...

Familia cimpanzeilor se compune din *Jimmy* — tatăl (17 ani), *Cucusa* — mama (aceeași vîrstă), *Anuma* — fiul (2 ani), tovarășa lui de joacă — *Manoma* (4½ ani) și doica — *Mimosa* (10 ani).

Cei cinci cimpanzei au trăit pînă acum într-o stare de semi-libertate și s-au dezvoltat excelent, într-o perfectă stare de sănătate și într-o fermecătoare bună dispoziție. Cel mai remarcabil dintre ei este micul Anuma, fiul răsfățat, cu o figură iluminată de doi ochi extraordinar de vii. Dragostea mamei pentru progenitura ei îmbracă uneori forme de-a dreptul înduioșătoare. Cucusa își însoțește fiul pas cu pas, iar cînd Anuma este luat de lîngă ea, figura ei exprimă neliniștea și durerea. Cucusa se liniștește doar cînd Anuma îi este adus înapoi. Gelozia mamei capătă uneori expresii... omenești. Iată-l pe jucăușul Anuma făcînd curte drăgălei sale partenere de joc, Manoma. Cînd botul lui se apropie tandru de botișorul „fetiței", Cucusa-mama devine amenințătoare și cu o lovitură sau o mușcătură bine plasată pune repede capăt efuziunilor sentimentale ale celor doi micuți.

Nivelul intelectual al cimpanzeilor este destul de înalt. În general, intelectul unui animal este în funcție de anatomia și de talia lui, ca și de mărimea creierului său. Cu cît organele sale senzoriale și sistemul său nervos sînt mai specializate, cu atît animalul este mai în măsură să acționeze în raport cu mediul exterior. Inteligența la vertebrate este în deobște exprimată de raportul dintre greutatea creierului și aceea a măduvei șirii spinării, centrul reflexelor fundamentale. La pești (cei mai puțin inteligenți), greutatea creierului este inferioară; la pisici de 4 ori mai mare; la maimuțe, de 6 ori mai mare; iar la oameni, de 50 de ori mai mare.

Anatomia maimuțelor este destul de asemănătoare celei a oamenilor: același număr și aceeași dispoziție a dinților, structura asemănătoare a oaselor brațelor, musculatura și aparat circulatoriu aproape identice, durata gestației aproape egală, compoziția sîngelui foarte apropiată. Este interesant că și maimuțele suferă de aproape aceleași maladii ca și oamenii. Sexologic și embriologic, cimpanzeul este animalul care seamănă cel mai mult cu omul. Principala deosebire este gradul de dezvoltare diferit al anumitor organe și, în special, al creierului. Un lucru este cert: cimpanzeii par mult mai inteligenți decît sînt în realitate. Cimpanzeul învață cu ușurință lucruri care cer agilitate și îndemînare. Maimuțele dresate merg pe bicicletă, fumează, se spală pe mîini, se spală pe dinți. Totul cu aerul cel mai natural și mai conștient în aparență. În realitate, ele înghit apoi săpunul sau pasta de dinți... Spiritul lor de imitație este dezvoltat și uneori dau dovadă de inventivitate. Fără să fi fost învățat, un cimpanzeu a avut „ideea" de a urca 5 lădițe una peste alta, pentru a ajunge la o banană, suspendată de plafonul încăperii. Înțeleg de la sine modul de a folosi un băț pentru a doborî fructele atîrnate de tavan sau pentru a lovi cu el un adversar. Dar pentru a ajunge la acest rezultat încearcă mai înainte combinații cu totul lipsite de logică, ceea ce permite concluzia că nu urmăresc un plan conștient.

Naturaliștii și-au pus întrebarea dacă nu ar putea „umaniza" aceste animale, pe baza unei educații speciale. Un savant a făcut chiar o interesantă experiență, crescîndu-și după aceleași metode pedologice, pe fiul său Daniel și o maimuțică de aceleași vîrstă — Gua — scoasă de la cea mai fragedă vîrstă de sub influența vieții sălbatice. Cei doi copilași au fost tratați absolut în același fel, așadar nu după tehnica dresajului de circ. Știți care a fost prima și cea mai bizară constatare? Daniel maimuțărea pe Gua și nu invers... Experiența n-a putut fi dusă mai departe, din cauza morții prea timpurii a maimuței.

O altă experiență, mai interesantă, au făcut-o doi psihologi americani, soții Hayes, care au adoptat un cimpanzeu imediat după nașterea lui și l-au crescut întocmai cum și-ar fi crescut propriul copil. Cei doi psihologi afirmă că „Vicky" era indiscutabil un soi de geniu. Cînd familia Hayes primea musafiri, Vicky îi lua de mînă, îi conducea în camera lui și le arăta mîndru, jucăriile sale. Răsfoind o revistă ilustrată și văzînd reclama unui ceasornic-brățară, își lipi urechea de hîrtie pentru a auzi tic-tac-ul.

Cu toate eforturile soților Hayes, Vicky n-a reușit niciodată să spună un cuvînt, — să vorbească ceva, deși laringele și limba sa sînt identice cu ale omului.

URIAȘI ȘI PITICI

A fost găsite maxilare și dinți aparținînd unor oameni care au trăit cu aproximativ un milion de ani în urmă. Pe baza acestei descoperiri, oamenii de știință apreciază că în perioada respectivă acești oameni aveau o înălțime de 4 metri!

Iată cîțiva dintre cei mai înalți oameni din lume cunoscuți de-a lungul anilor:

Finlandezul Vaine Millirine avea o înălțime de 2,48 m. Marianna Wedde din Germania avea o înălțime de 2,65 m și cîntărea 350 kg.

Chinezul Chang In-ling măsura, 2,86 m. și avea o greutate de 175 kg. Turcul Enzkan care avea aceeași înălțime făcea un pas de 2 metri avansînd cu viteza normală a unei biciclete. Contemporanul nostru, americanul Robert Wodlow (mort în 1940) era înalt de 2,70 m. Uriașul Machnow (2,87 m.) era expus la circ. Într-o zi fiind arestat la Paris, n-a putut fi închis fiindcă nici o celulă nu era corespunzătoare. Uriașul uriașilor a fost irakianul Sia Khad care avea 3,27 m. Din cauza înălțimii și greutății sale el nu putea nici să meargă bine, nici să-și țină capul care se sprijinea pe piept.

★

Pînă în anul 1870 nu se credea în existența pigmeilor. Talia medie a pigmeilor din Africa este de 0,90 m.

Iată cîțiva dintre cei mai mici oameni din lume cunoscuți de-a lungul anilor:

În Statele Unite a trăit un pitic denumit „generalul Mite" care măsura 82 cm. și nu cîntărea mai mult de 5,500 kg! La curtea regelui Charles al Angliei se găsea un pitic înalt de numai 45 cm. care pentru curajul său (s-a luptat în duel cu un om de talie normală care l-a ofensat) a fost înobilat de rege. Renumitul savant Buffon a studiat un pitic înalt de 42 cm.

Literatura științifică citează drept cel mai mic pitic cunoscut în istorie pe egipteana Hilany Agybe care a măsurat numai 38 cm!

TEHNICA FABRICĂRII OGLINZILOR ETRUSCE

Studiindu-se tehnica fabricației oglinzilor metalice etrusce, găsite în mormintele din Tarquinia, Vetulonia, Chiosi și Siena, datînd din secolele V și VI înaintea erei noastre, s-a observat că bronzul acestor oglinzi este similar, ca compoziție, celui utilizat în turnătoriile moderne.

Examinate spectografic, se constată că oglinzile n-au fost argintate sau aurite. Bronzul a fost turnat în forme de piatră, apoi ciocănit, metalul fiind omogenizat printr-o încălzire între 500—600°C. Partea concavă a oglinzii este ornată de desene gravate fin, iar partea convexă, adică oglinda propriu zisă, era probabil polizată cu cenușă de plumb.

DESCOPERIREA NOII SMOLANDE (2)

În semn de cinstire a meleagurilor unde m-am născut, am botezat insula descoperită „Noua Smolandă". Pe insulă nu exista nici un fel de populație; nici o urmă pe țărmul de nisip, nici o barcă pe mare... Noua Smolandă era nelocuită?

Totuși, pentru orice împrejurare, m-am încins cu un briu plin cu cartușe, atîrnîndu-mi de șold un pistol; apoi mi-am construit pe țărm un adăpost și am depozitat în el proviziile mele de pe „Nezara". Fiindu-mi foame după atîta muncă, mă hotărîsem tocmai să-mi pregătesc o mîncare de orez cînd, deodată, o insectă neobișnuită, din clasa himenopterelor, ateriză pe nasul meu, voind să-și spele aripile. Cu himenoptera pe nas, m-am aplecat încet spre plasa de fluturi, dar insecta și-a luat zborul înainte ca eu să ajung la plasă. M-am aruncat ca un tigru după dînsa, dar n-am putut s-o prind. Himenoptera a zburat tot mai departe de-a lungul țărmului; și eu am urmărit-o insistent.

Deodată, am zărit în față ceva ce m-a făcut să uit de himenoptera. Un punct negru, un om, un băștinaș!

Era un mic papuaș care se întorcea, probabil, de la pescuit. Într-o mînă ținea o undiță primitivă, iar în alta un pește ce amintea plătica noastră. Am făcut un salt... o manevră iscusită, și micul papuaș a fost prins! Acum nu rămînea decît să-l fac să înțeleagă că sînt un cercetător pașnic.

Nici n-am băgat de seamă cînd el, cu un strigăt sălbatic, făcu o săritură, agățîndu-se cu dinții săi ascuțiți de nasul meu intrucîtva proeminent. Atacul a fost atît de neașteptat încît eu, pentru prima oară în lunga mea viață de cercetător, n-am reușit să iau măsuri de autoapărare.

Și mai rău decît toate era faptul că, atunci cînd mi-am venit în fire, micul papuaș reușise să se ascundă printre palmieri. Deziluzionat și supărat, cu nasul umflat și cu hotărîrea fermă de a schimba numele insulei, m-am întors spre adăpost. Închipuiți-vă ce simțăminte am încercat, cînd, ajungînd la adăpost, am zărit din nou pe nesuferitul smolandez! Se vede treaba că, la adăpostul vegetației luxuriante, el reușise să ajungă la adăpost înaintea mea. Ba mai mult: reușise să-mi controleze bagajul meu mai ceva decît un vameș. Pungașul nu se mulțumise cu neplăcerile pe care mi le făcuse pînă atunci!... Acum fuma tacticos una din țigările mele scumpe de Havana — cadou de la cumnata Algot — și-mi răscolea bagajul. Fierbeam de mînie și mă pregăteam să iau măsuri, cînd delicventul scoase din bagaj, ce credeți?..., „Dracul în cutie", pe care îl luam întotdeauna cu mine în călătoriile primejdioase. Cu acest „drac în cutie" l-am speriat odată pe un negru atît de tare, încît a devenit alb; acum venise rîndul nesuferitului smolandez.

Acesta se sperie atît de mult, încît părul său creț i se ridică măciucă. Se întoarse repede și se bușni cu fruntea de pămînt, de paisprezece ori la rînd, bolborosind ceva de neînțeles. Pe semne, își exprima în acest fel supunerea necondiționată.

Așa se face că am dobîndit un slujitor, ceea ce a adus o plăcută variație în existența mea. În ceasurile de cumplită arșiță, cînd mă întindeam la umbră de molesceală, el mă apăra de muște cu o frunză de palmier. În afară de aceasta, drăcușorul învață repede să cîrpească ciorapi, să pregătească prînzul, precum și alte treburi folositoare.

Aptitudinile lingvistice înnăscute mi-au îngăduit să-mi însușesc cu ușurință unele întorsături de cuvinte din limba lui Ump, așa îl chema pe slujitorul meu. La rîndul său, Ump s-a dovedit un papuaș isteț, dornic de învățătură.

Trebuia să fac din Ump un iscusit colecționar, fiindu-mi necesar în cercetările științifice. În timpul expedițiilor anterioare m-am servit mult de localnici în munca mea științifică și, în afară de un dajac din Sarawak, care mi-a mîncat toate himenopterele timp de o lună, rezultatele au fost dintre cele mai frumoase. L-am instruit deci pe Ump cum să întrebuințeze plasa, învățîndu-l toate subtilitățile unei asemenea meserii, precum și unele mișcări absolut necesare pentru obținerea succesului ca: „săritura tigrului", „căderea pe spate", „învîrtirea pe picior".

Ump se dovedi, ca de obicei, foarte înțelegător și capabil. Studiînd și culegînd reprezentanți ai entofaunei de pe țărm, într-o minunată zi cu cerul albastru ne-am îndreptat spre jungla. Întrucît eu mă îndeletniceam cu alte treburi, l-am rugat pe Ump să prindă nu numai insecte, ci și șerpi și șopîrle.

Nu parcursesem nici o sută de metri cînd dintr-o hățiș îșI lua zborul un greier necunoscut pînă acum de știință și cu toată iuțeala mea și cu toate că am aplicat imediat cunoscuta mișcare „căderea pe spate", nu l-am putut prinde.

— Ump, pas alergător după greier! strigai întărîtat.

Ump se aruncă ca un leu mișluindu-se în jungla. Am așteptat cinci minute, zece, cincisprezece...

„Ehei, gîndeam supărat, îi trebuie oare atît de mult timp să prindă un nenorocit de greier?". Douăzeci de minute. Oare Ump nu se rătăcise? Nu cumva a fost sfîșiat de fiare? Sau pur și simplu, a fugit spre tribul său? Trecuseră douăzeci și cinci de minute și Ump tot nu venea! Mă supărasem foc.

Deodată se auzi un foșnet ciudat, ca și cum s-ar fi apropiat un python rănit și din dosișe se arătă Ump cu brațele încărcate cu șerpi și șopîrle otrăvitoare. Minunat!

— Ia stai, îi spusei cu asprime, apăsînd pe fiecare silabă — Unde-i gîndacul, Ump?

— Priviți, domnule, zise Ump, supus, întinzîndu-mi plasa. Plasa era grea, și cînd am deschis-o, supărarea mea se transformă în uimire, apoi în recunoștință fierbinte. Ump adunase în desiș o mulțime de insecte dintre cele mai rare și uimitoare. Unele din ele reușiseră să scape cînd deschisesem plasa, dar cu toate acestea mi-am îmbogățit colecția cu încă cinci sute patruzeci și opt de exemplare, absolut necunoscute științei. Fusese o vînătoare extrem de bogată!

Rolf BLOMBERG

(Continuare în numărul viitor)

După revista „Vokrug sveta"

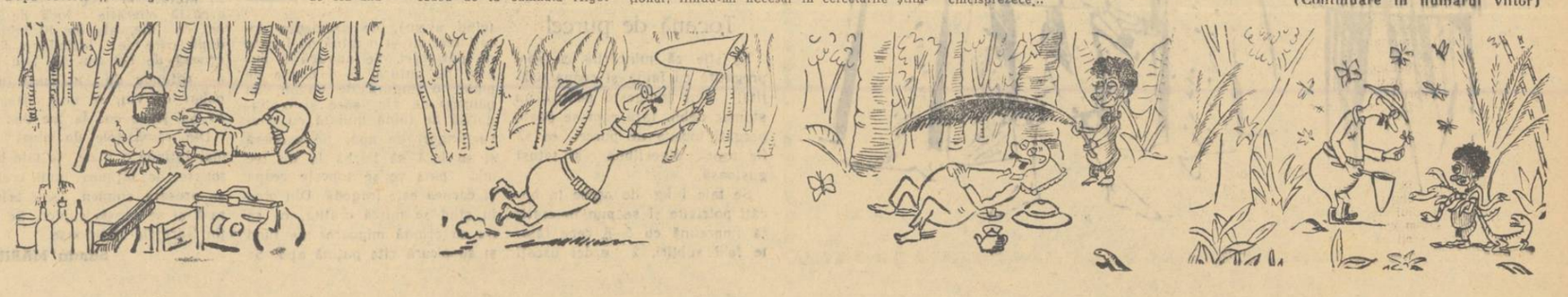

pagina femeii

E bine să ştiţi că...

...pentru curăţirea butoaielor de vin se poate întrebuinţa următorul procedeu: imediat după golirea butoiului se umple cu apă rece, se clăteşte şi se limpezeşte de 2—3 ori. Se toarnă apoi în butoi leşie fierbinte, se pune capacul imediat şi se lasă astfel 3 ore, timp în care aburii fierbinţi intră în porii butoiului omorînd microbacteriile. Se desfundă butoiul la un capăt, se varsă apa, se freacă bine interiorul cu o perie, se limpezeşte şi se lasă la uscat.

Pentru a înlătura mucegaiul, butoiul se afumă cu pucioasă în felul următor: de capătul unei sîrme subţiri se leagă o bucată de pucioasă; se dă foc şi apoi se introduce în mijlocul butoiului prin vrană. Se astupă butoiul şi se lasă în pivniţă pînă toamna cînd înainte de întrebuinţare se spală din nou şi se afumă. Dacă mirosul de mucegai mai persistă trebuie dat butoiul pe mîna dogarului. (Răspunsurile de mai sus au fost solicitate de un grup de cititoare din comuna Ghidiceni, raionul Tecuci.)

...mobila lustruită se curăţă bine cu o compoziţie formată din 9 părţi oţet şi o parte untdelemn sau terebentină. Se îmbibă cu această compoziţie o cîrpă foarte moale, perfect uscată şi se freacă mobila pe porţiuni mici. Se lasă să se usuce şi apoi se dă lustru cu o cîrpă moale. Pentru a căpăta un aspect mai frumos mobila se poate cerui procedînd în felul următor: se topeşte într-o cutie veche de conserve 25 gr. ceară de albine şi se adaugă apoi o cantitate dublă de ulei de in şi terebentină, amestecîndu-se bine. După răcire se întinde un strat foarte subţire şi se lustruieşte mobila devenind ca şi nouă. (Răspuns cititoarei M. Tiberiu din Lugoj.)

...pentru scoaterea petelor de mucegai de pe obiectele de îmbrăcăminte există mai multe procedee: dacă pata este proaspătă ea dispare prin spălare cu apă şi săpun; după limpezire se acoperă cu scrobeală crudă. Se spală din nou cînd scrobeala începe să se usuce. Operaţia trebuie repetată de mai multe ori pînă la dispariţia completă a petei. Dacă pata este mai veche şi se află pe lucruri de mătase sau lînă se înmoaie o cîrpă uscată, albă, în terebentină şi se freacă locul respectiv în rotocoale mici de la centru spre margine. Dacă ţesătura şi culoarea permite se spală apoi cu apă şi săpun. Dacă pata este mai veche şi se află pe lucruri de bumbac sau celofibră se înmoale tot o cîrpă curată într-o soluţie formată din 20 gr. amoniac la 1 litru apă. Se spală cu apă şi săpun. În general petele vechi de mucegai ies cu greutate şi numai în urma mai multor spălări. (Răspuns cititoarei Danida Olimpia din V. Dornei.)

...crema de vanilie se poate prepara astfel: se dizolvă 175 gr. zahăr într-o cratiţă cu ½ kg. lapte clocotit, se adaugă 1 baton vanilie. Se lasă 20 minute ca să se aromeze bine laptele. Între timp se bat 4 gălbenuşuri într-un castron şi se amestecă foarte bine cu compoziţia făcută înainte. E recomandabil să se treacă tot amestecul printr-o sită de mătase pentru a se înlătura cocoloaşele care eventual s-ar putea forma, de asemenea şi spuma de la suprafaţă. Se pune apoi crema într-un castron la un foc potrivit, amestecînd mereu (pentru a nu se prinde) timp în care crema începe să se îngroaşe. Cînd începe să fiarbă se freacă repede ca să dispară cocoloaşele care s-au format şi se dă la o parte bătînd cîteva minute crema cu o furculiţă. (Răspuns cititoarei Maria Botezatu — Dorohoi.)

...mirosul de mîncare, dintr-o servietă, se poate scoate prin expunerea ei la aer timp îndelungat, în cazul în care aceasta este căptuşită se recomandă schimbarea căptuşelii. Dacă nici în acest caz mirosul nu iese, servieta trebuie dată la un meşter în lucruri de piele care o va desface şi o va ţine 24—48 ore în apă, după care o va întinde pe scîndură pentru a nu se scoroji. (Răspuns cititorului Cişmaşu Niculae, comuna Militari-Bucureşti.)

...pentru lipirea obiectelor de porţelan se poate folosi cu succes produsul M.I.P. Ch. Adeziu, care se găseşte în magazine. Se procedează în felul următor: bucăţile sparte se adună cu atenţie, se spală în neofalină, avînd grijă ca prin spălare să nu se provoace noi crăpături. Se aşează apoi bucăţile pe un loc neted şi se ung părţile sparte cu Adeziu, lăsîndu-se astfel 24 ore. Se ung apoi din nou cu un strat subţire şi se fixează prin presiune. Se lasă să se usuce. (Răspuns cititoarelor L. Spasenia din Lugoj şi C. Adam din raionul Alba.)

PENTRU PRIMAVARA

Stînga: *Demi pentru primăvară din stofă tuid cu o croială modernă. Mîneca este montată mai jos într-o cusătură cu tighel sport în care se formează buzunare. Cordon numai în faţă, nasturi ascunşi.*

Mijloc: *Pardesiu elegant cu o linie evazată, mîneca montată mai jos se lărgeşte în spre tiv urmînd linia hainei. Gulerul mare formează şi un rever îngust.*

Dreapta: *Pardesiu sport din stofă păr de cămilă sau orice stofă sport. Mînecile pornesc dinîr-o platcă joasă, subliniată cu tighel lat, tighel care se repetă la guler şi clapă. Lărgimea hainei este strînsă cu cordon.*

Desene de Dora COJOCARU

SFATURI COSMETICE

HERMINE MOROŞANU — *Oradea:* Spălaţi faţa de 2—3 ori pe zi cu apă caldă şi săpun de bărbierit, apoi clătiţi-o cu apă rece. Odată pe zi — de preferinţă seara — ştergeţi-o cu următoarea soluţie: eter 100 gr., alcool (de 80°) 100 gr., tinctura benzoe 2 gr., camfor în soluţie 2 gr. Nu aveţi voie să folosiţi nici un fel de lapte de demachiat sau cremă grasă. Suprimaţi din alimentaţie: murăturile, sosurile, alcoolul, carnea conservată, mezelurile, brînza fermentată, ciocolata. Evitaţi mîncărurile prea sărate, piperate, ardeiate. Consumaţi în schimb multe fructe şi legume, brînză de vaci, carne friptă sau fiartă, miere şi în general alimente necondimentate, reducînd însă cantitatea de pîine, dulciuri şi grăsimi. Luaţi zilnic 6—8 drageuri de vitamina A.

În privinţa părului, am nevoie de o serie de amănunte: este gras sau uscat, cu sau fără mătreaţă, cade sau nu, de cînd nu mai creşte suficient, este vopsit, făcut permanent etc. Suferiţi de vreo boală, aţi avut vreodată un şoc nervos? Ce vîrstă aveţi?

M. P. — *Vinga:* În general culoarea blondă a părului se întreţine prin spălarea lui frecventă cu o infuzie tare de flori de muşeţel. În cazul dv. însă, cred că acest mijloc nu vă mai poate fi de folos, aşa că pentru a fi din nou blondă nu vă rămîne altă soluţie decît aceea de a-l decolora cu ajutorul apei oxigenate. Cum însă această operaţiune este destul de delicată, vă sfătuiesc să vă adresaţi unui coafor specializat în astfel de lucrări.

I. P. — *Cluj:* Continuaţi să folosiţi aceeaşi pudră, care este de o calitate excepţională. Crema pe care o doriţi este următoarea formulă: ceară de albine 15 gr., unt de cacao 10 gr., lanolină 15 gr., apă de trandafiri 20 gr., ulei de parafină pentru uz intern 60 gr., tinctura benzoe 1 gr. Din descrierea sumară pe care o faceţi, cred că această cremă vă va satisface. Dacă observaţi însă că aveţi nevoie de o cremă şi mai grasă, reveniţi cu o scrisoare detaliată.

MIRELA ORAŞANU — *Galaţi:* Singurul remediu ar fi să vă îngraşaţi puţin. Sînteţi prea slabă. La înălţimea dv. aveţi nevoie de încă 3—4 kg. Neplăcerea de care vă plîngeţi nu va dispărea complet, deoarece aveţi o piele excepţional de fină şi transparentă.

În privinţa umflăturilor de la picioare, vă sfătuiesc să vă adresaţi unui medic ortoped, singurul în măsură să vă ajute în această chestiune.

Pentru a desensibiliza pielea picioarelor, masaţi-o în fiecare seară, după spălat, cu ulei încălzit sau cu puţină cremă grasă (dormind, evident, cu şosete), iar dimineaţa friţionaţi picioarele cu alcool camforat. Faceţi acest lucru cel puţin cu 1—2 luni înainte de începerea verii şi, ori de cîte ori voiţi să umblaţi fără ciorapi, pudraţi în prealabil picioarele cu talc şi numai după aceea încălţaţi sandalele.

A. B. — *Suceava:* Iată crema solicitată: la 30 gr. cold-crem se adaugă 1 gr. hidrochinon, 1 gr. camfor, 1 gr. acid salicilic. Această cremă nu se întinde în regiunea din jurul ochilor. De obicei această cremă este bine suportată de orice fel de ten. Dacă însă aveţi pielea foarte uscată şi observaţi că se irită, renunţaţi la folosirea ei. Odată cu primele raze de soare însă, pistruii vor reapărea.

Doar un chimist posedînd substanţele şi colorantul de care vorbiţi, vă poate prepara rujul care vă interesează.

Sanda NOREANU

LENJERIE

Pijama din material cu dungi sau uni; clapele şi gulerul sînt formate din două benzi înnodate.

Combinezon cu garnitură de cerculeţe şi danteluţă în partea de sus a corsajului. Pentru rochii decoltate, partea de sus a combinezonului se croieşte în formă de sutien şi se lucrează foarte ajustat pe corp. Marginea de sus se dublează cu o pînză tare şi se tigheleşte des formîndu-se o bandă de circa 3 cm. lăţime. Porţiunea dintre sutien şi talie va fi susţinută de balene aplicate: pe cusăturile laterale ale combinezonului, la pensele din direcţia pieptului, la pensele din spate şi eventual la mijlocul bustului. Pentru mai multă siguranţă se poate introduce în partea de jos a sutienului o sîrmă. Se încheie cu un fermoar în partea laterală sau cu copcă în spate. Partea de jos a combinezonului este normală.

Cămaşă de noapte din indian imprimat cu garnitură de panglică trasată.

Pentru copiii dvs., o pijama cu mînecile şi pantalonaşii strînse pe şiret sau elastic.

Foarte feminină prin aplicaţiile de dantelă, această cămaşă de noapte se strînge în talie cu o panglică trasată.

Desene de B. VARLAM

FRUMOS ŞI UTIL

Se întîmplă deseori ca într-un apartament să existe cîte o uşă bloc ată. Pentru remedierea aspectului neestetic şi a spaţiului mort, se poate transforma acest loc sor — după nevoi, şi posibilităţi — într-o toaletă, într-o bibliotecă, sau chiar într-o bibliotecă cu birou.

Pentru a se „construi" o toaletă, se fixează pe uşă, în partea de sus, o oglindă. Dacă nu este tocmai pe dimensiunea spaţiului existent se completează golurile cu un chenar de creton, stambă sau aşa ceva, de preferinţă un material înflorat, în culori deschise: Sub oglindă, la înălţimea potrivită, se bate în chip de măsuţă, o scîndură lungă cît lăţimea uşii şi lată cît adîncitura. Sub scîndură se pot monta trei sertăraşe. În ambele cazuri, fie că va fi o scîndură-măsuţă, fie că va fi o garnitură de sertăraşe, se trage o perdeluţă, cu ineluşe care alunecă de o sîrmă.

Biblioteca-birou cere mai puţină pînzărie, dar mai multă scîndurărie. În loc de oglindă se fixează două-trei rafturi pentru cărţi, pe un fund de creton sau altceva ce s-ar găsi în casă. Sub primul raft de jos, în dreapta şi în stînga, se instalează cîte unul sau cîte două sertare. Masa de scris nu va fi altceva decît o tăblie de lemn, basculantă, tocmai pe dimensiunea spaţiului dintre raftul cel mai de jos şi balamalele tăbliei. Cînd masa nu se întrebuinţează, se ridică tăblia pentru ca să nu stea în drum, pentru ca să nu se micşoreze spaţiul.

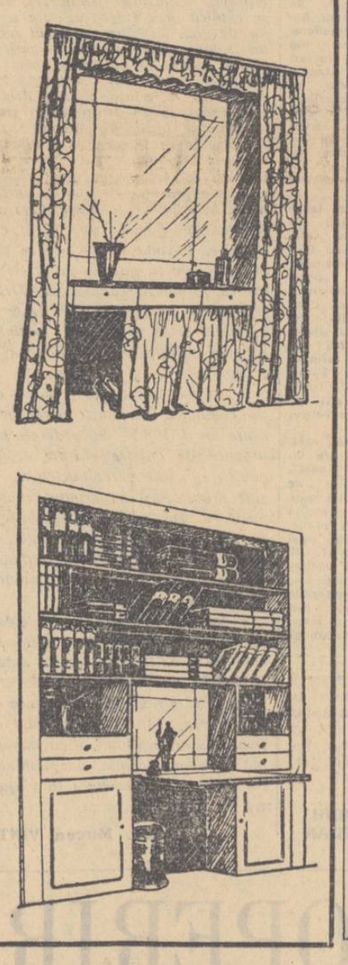

Colţul pedagogului

CUTIA

Zilele trecute au venit la şcoală părinţii lui Zamfirescu Vladimir. S-au apropiat de masa la care lucram şi tatăl a scos din servietă un pachet învelit în hîrtie. L-a desfăcut şi a apărut o cutie de lemn pe care a aşezat-o cu grijă pe masă. Apoi, privindu-mă stăruitor, m-a întrebat:

— Cunoaşteţi acest obiect?

Am privit cutia cu atenţie, i-am mîngîiat marginile lustruite cu migală căutînd să-mi amintesc... Nu o văzusem în viaţa mea. Răspunsul, veni, deci hotărît:

— Nu!

— Vezi! a explodat tatăl privindu-şi soţia. Ţi-am spus eu? Nu mai înţelegeam nimic. Îl cunoşteam pe Zamfirescu ca pe un băiat bun, cuminte, incapabil să comită lucruri cu care să-şi nemulţumească părinţii.

Dar tatăl continuă:

— Tovarăşă profesoară, eu sînt un om căruia îi place adevărul. De aceia am venit la dvs. să ne ajutaţi, să ne învăţaţi ce să facem cu băiatul. Vlad a început să mintă! Să vă explic. Acum o săptămînă a venit acasă cu o solniţă de lemn, lucrată la strung, lustruită şi pictată cu motive decorative. I-a dat-o în dar sorei lui mai mari. Ne-a spus că a lucrat-o el la şcoală. N-am dat importanţă faptului crezînd că a glumit ca să-i facă ei o bucurie... Ieri ne-a adus cutia asta pentru tacîmuri. Priviţi-o. E lucrată cu grijă şi gust... e făcută cum se zice „la meserie", eu mă pricep, doar lucrez şi eu. Ce credeţi că ne-a spus? Că a lucrat-o el, la şcoală! La asta nu mă aşteptam. Vlad al meu să mintă?! Şi vă rog să mă credeţi. La noi în casă n-a putut să înveţe să mintă. Noi acasă nu-l punem la nici o treabă, vorba ceia, nici măcar să bată un cui... Şi el zice că lucrează la şcoală, că au atelier... Spuneţi-mi vă rog, există un atelier în şcoală?

— Există două — am răspuns — unul de lăcătuşerie şi altul de tîmplărie.

Cei doi s-au privit miraţi:

— Şi cutia asta este lucrată în atelierul şcolii? — a intervenit mama dornică să aplaneze un conflict.

De cîteva clipe se apropiase de noi maistrul secţiei de tîmplărie. Înţelegînd despre ce este vorba, luă cutia în mînă şi după ce o privi cu atenţie spuse:

— Da, e lucrată aici!

— Şi... este lucrată de băiatul nostru?

— Bine înţeles, însă sub supravegherea mea.

— Ai văzut, triumfă mama, tu eşti gata întotdeauna să acuzi băiatul să-l jigneşti. Vezi bine că Vlad nu minte.

Era clar, tatăl pierduse partida. Dar, se vedea că nu-i părea rău. Dimpotrivă. Zîmbi parcă unui gînd ascuns, apoi începu să rîdă din toată inima. Noi, îl priveam miraţi.

— Vă mărturisesc că mă bucur — spuse el. Mă gîndeam deseori dacă fac bine ferindu l de orice muncă manuală şi că nu îl, lăsam niciodată să mă ajute atunci cînd aveam cîte ceva de făcut pentru treburile casei. Constat acum că are mîini bune, îndemînatice şi sînt încîntat că şcoala îl pregăteşte din toate punctele de vedere pentru viaţă. Vă mulţumesc, tovarăşi!

Cei doi au plecat cu chipurile radiînd de bucurie. Şi între noi fie vorba, aveau şi de ce...

Lili PLAIU

„CALL GIRLS"

„Call girls, madame, proxeneţi şi un important om de afaceri au povestit la 19 ianuarie, în cadrul unei emisiuni de 55 de minute a posturilor de radio aparţinînd societăţii „Columbia Broadcasting System", cum a devenit prostituţia o parte integrantă a modului de viaţă al business-ului american". Astfel începe agenţia Reuter o lungă relatare despre dezvăluirile făcute la posturile de radio americane de persoane neidentificate care exercită onorabilele profesiuni menţionate mai sus.

„Nu încape nici o îndoială, a spus reprezentantul unui mare trust care acţionează pe scară internaţională, că prostituţia serveşte direct afacerilor. Cel mai rapid mod de a te lega strîns de un client este să-i procuri o prostituată. În al doilea rînd, în majoritatea cazurilor clienţii sînt oameni căsătoriţi, taţi de familie. Asta îmi dă un aşa fel de ascendent asupra lor, să nu-i spunem chiar şantaj, dar este un ascendent pe care clientul îl simte că îl ai asupra lui. Este o armă pe care o am în mînă şi o pot folosi ori de cîte ori este de faţă soţia clientului. E o armă, nu încape îndoială, şi încă o armă bună".

Prezentatorul emisiunii, Murrow, a precizat că foarte multe societăţi americane au pe statul lor de plată printre „cei însărcinaţi cu relaţiile publice", una sau două „Call girls" (prostituate care pot fi chemate prin telefon). Numai la New York, a arătat Murrow, există aproximativ 30.000 de asemenea Call girls provenite din cele mai diverse categorii sociale: secretare, vînzătoare, învăţătoare, modele, dansatoare, actriţe şi chiar simple gospodine.

Un individ care se lăuda că e proxenet, a vorbit la radio despre o „foarte, foarte vestită madamă din New York" care furnizează fete „numai multimilionarilor".

O consoră a persoanei citate mai sus a expus caracterul legăturilor ei de afaceri cu „directorul comercial al unuia dintre cele mai mari corporaţii americane". Pentru Call-girls-urile furnizate cu prilejul petrecerilor organizate de acesta „ea este indemnizată în mod oficial din fondurile consacrate de trust publicităţii.

„Noi nu plătim impozite pe venit — a spus una dintre Call-girls — toţi clienţii noştri sînt oameni de afaceri care ne trec în mod cinstit pe lista lor de cheltuieli. Probabil că impozitele pe care ar trebui să le plătim noi, le plătesc ei".

Milioane de americani au auzit această emisiune. Autorităţile au reacţionat de îndată, scandalizîndu-se „pro forma" şi simulînd că n-au mai auzit niciodată de această vastă şi excelent organizată reţea a traficanţilor de carne vie.

Unul dintre şefii poliţiei new yorkeze, James Kennedy, a declarat că îl va convoca pe Murrow pentru a-i cere informaţii despre „colaboratorii" emisiunii. Primarul New Yorkului, Robert Wagner, a făcut cunoscut că va cere poliţiei „să ancheteze cazul. Dacă informaţiile sînt adevărate, poliţia va pune repede capăt situaţiei. Nu vom tolera un asemenea scandal şi o asemenea stricăciune".

Este greu de crezut că atotştiutoarea poliţie americană avea nevoie de „dezvăluiri e" de la radio pentru a afla despre murdara afacere în care, după cum subliniază Agenţia Associated Press, „sînt implicate personaje celebre din New York şi cele mai mari trusturi din America".

Dealtfel se merge vizibil spre muşamalizare. Murrow a şi declarat că „preferă să intre în temniţă decît să dezvăluie sursele de la care s-a informat". Dacă ancheta va fi condiţionată, după cum se intenţionează, de depoziţiile lui, cele 30.000 de Call-girls vor putea să şi continue nestingherite profesiunea, iar oamenii de afaceri le vor putea folosi, furniza şi exploata şi mai departe, după plac. În această situaţie desigur că şi poliţia îşi va primi „drepturile" ei.

Maria NEACŞU

Curierul nostru

M. L. — Suceava: Pentru a urma cursurile unei şcoli de stenodactilografie, va trebui mai întîi să vă completaţi studiile medii. Numai după absolvirea unei şcoli medii puteţi da examen de admitere la o şcoală de stenodactilografie. Pentru exerciţii în timpul dv. liber puteţi să consultaţi noua lucrare de stenografie apărută recent, semnată de Irene Soare.

E. IANCU — Bucureşti: Socotim cerinţa dv. ca o propunere interesantă pentru pagina noastră. Înfăptuirea ei va mai întîrzia puţin, pînă cînd vom găsi şi un specialist în astfel de decoraţiuni. Noi sperăm că în curînd vom putea publica modele multe şi variate şi cu indicaţii practice de confecţionare.

M. ROMANA — Dorohoi: Am primit ambele dv. scrisori în acelaşi timp. La materialele dv. răspunsurile le veţi primi tot pe... specialităţi. Am reţinut propunerile dv. din ultima parte a scrisorii. Chiar în numărul de azi publicăm fotografia artistei dvs. preferate, Tanţi Cocea. De asemenea veţi găsi în pagina noastră modelele cerute precum şi indicaţiile de natură cosmetică şi gastronomică. Scrieţi-ne şi indicaţi-ne şi adresa pentru a vă putea trimite fotografia mult solicitată. Poate şi cu un autograf, dar aceasta nu vă putem promite ca pe un lucru sigur.

N. C. Buhuşi: Îl cunoşteţi de prea puţin timp ca să vă puteţi da seama exact de calităţile şi defectele lui. Ceea ce vă spun alţii nu poate fi privit decît cu titlu informativ. Sfatul nostru este să nu vă pripiţi. Continuaţi-vă cu conştiinciozitate studiile. În acest timp veţi putea să-l cunoaşteţi dv. personal foarte bine şi deci veţi putea hotărî. Mai scrieţi-ne şi nouă despre evoluţia relaţiilor dv.

AURORA — Bucureşti: Faptele pe care ni le-aţi descris nu pot duce decît la concluzia la care aţi ajuns şi dv. personal. Aveţi timp suficient să vă continuaţi studiile, să vă pregătiţi pentru profesia pe care o îndrăgiţi atît de mult. La vîrsta dv. acest lucru este posibil cu condiţia să vă dedicaţi cu toată seriozitatea învăţăturii, mai ales că la început va veni destul de greu dat fiind moralul dv. scăzut în perioada actuală. Aveţi încredere, curaj. Veţi reuşi. Mai scrieţi-ne.

E. ANTONIA: Ceea ce ne-aţi scris nouă ar trebui să-i spuneţi şi lui într-o discuţie directă. E de datoria dv. să-l ajutaţi, chiar cu riscul că el vă va privi, poate, cu ironie. Tineri de genul lui obişnuiesc aşa ceva. Se cred „învăţaţi" şi „experimentaţi" în ale vieţii. Va recunoaşte singur mai tîrziu că aţi avut dreptate. Pentru dv. sfatul nostru este să vă continuaţi în linişte studiile şi să nu judecaţi toţi oamenii prin prizma fostului dv. prieten.

MITUŞ P. — Oraşul Stalin: Nu înţelegem de ce vă faceţi atît de multe probleme cînd lucrurile sînt foarte simple. După căsătorie vă puteţi stabili cu domiciliul în oraşul unde locuieşte soţia dv. Veţi primi formele şi aprobările respective.

ADINA D.: Este o situaţie destul de dificilă, care trebuie rezolvată cu mult tact. Dv. personal aveţi datoria să urmaţi îndemnul inimii şi glasul raţiunii cînd vă hotărîţi la un asemenea pas în viaţă. Deci este necesar în primul rînd să vă gîndiţi dv. foarte bine. Aici lucrurile par a fi clare. Mai greu este de luptat cu concepţiile retrograde ale celor din jurul dv. Vă trebuie multă răbdare şi perseverenţă pentru a-i convinge că nu au dreptate. Nu renunţaţi la punctul dv. de vedere care este bun, chiar dacă lucrurile vor mai suferi o aminare. Pînă în cele din urmă vor înţelege fiindcă dreptatea este de partea dv.

VALENTINA C.: Sîntem şi noi de părerea dv. că nu mai are nici un rost prelungirea acestei situaţii care a devenit de nesuportat, dv. aveţi o profesie pe care e bine s-o exerciţi în continuare şi să căutaţi să vă relaceţi viaţa în condiţiuni bune. Aveţi o experienţă, din păcate, tristă, dar care vă va folosi în viaţă.

BOGDAN M. — Bucureşti: Cu regret vă anunţăm ca manualul la care vă referiţi nu se mai găseşte în librării. Îl puteţi consulta doar în biblioteci. Noi am sezisat forurile respective şi avem promisiuni că va fi reeditat.

ŞC. ETTA — Ploeşti: Cele ce s-au întîmplat pînă acum sînt simple capricii ale tinereţii. Nu e cazul să vă faceţi prea multe probleme. O comportare pe cît de demnă pe atît de înţelegătoare unul faţă de altul vă va ajuta foarte mult. Mai multă sinceritate în relaţiile dintre dv., sînteţi doar prieteni de atîta vreme şi nu vă stă bine.

MODESTA — Făget: Vă mulţumim pentru aprecieri. Modele de lenjerie găsiţi chiar în acest număr iar modele de costumaşe pentru copii vom publica cît de curînd. Consultînd nr. 66 din 10 ianuarie 1959 ai revistei noastre găsiţi şi modele de căciuliţe din lînă. Aşteptăm să ne mai scrieţi.

STELIANA I. — Ploeşti: În primul rînd este necesar să citiţi, să studiaţi foarte mult, să cunoaşteţi viaţa. Este de asemenea, bine ca în afara şcolii pe care o urmaţi să vă înscrieţi într-un cenaclu literar din localitate. Participaţi la activitatea acestui cenaclu, prezentaţi încercările dvs. literare pentru a fi citite şi analizate aici în colectiv. Nu veţi avea decît de cîştigat. Lucrările dvs. găsite aici bune, le puteţi trimite unor publicaţii literare care vă vor face aprecieri şi mai competente.

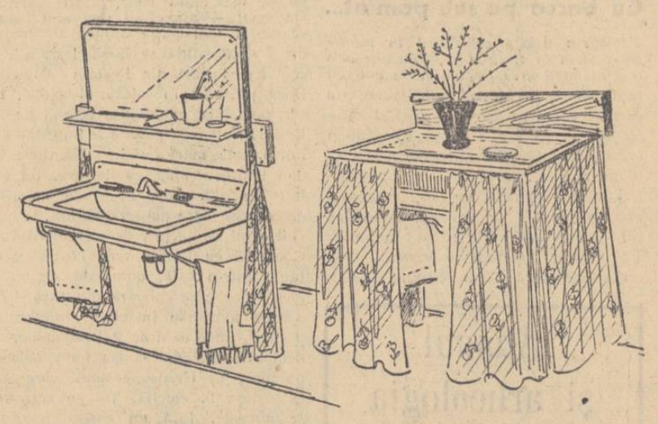

„Dispariţia" chiuvetei

În multe case, mai ales în cele din oraşele mai mici, există chiuvete instalate chiar în camere. Desigur că aceasta, deşi este utilă, dăunează aspectului estetic. Acest din urmă neajuns se poate remedia şi iată cum: se prinde în perete, deasupra chiuvetei, cu dubluri, ghips şi şuruburi lungi, o scîndură groasă de 5—7 cm., lată de 15—20 de cm. şi cam cu tot atît mai lungă decît chiuveta. Scîndura trebuie să fie lustruită, vopsită în alb.

De această scîndură se prinde cu 2 balamale, o altă scîndură, la fel lustruită şi de aceeaşi culoare, mai subţire şi de dimensiunile chiuvetei. Se montează pe margini şi în faţă o mică balustradă de sîrmă, pe care alunecă inelele perdeluţelor, cu care se camuflează chiuveta şi spaţiul de sub ea.

Pe partea de jos, această scîndură care, cînd nu se întrebuinţează chiuveta, serveşte drept capac al ei, are o oglindă şi o mică policioară, care trebuie să fie astfel dimensionată şi aşezată încît să nu împiedice plasarea capacului pe chiuvetă.

Cînd se foloseşte chiuveta, se ridică scîndura-capac şi se fixează cu două foraibere de scîndura groasă din perete (vezi ilustraţia). Apare oglinda şi policioara pe care se poate pune săpunul, peria şi pasta etc., spre a le avea la îndemînă. Perdeluţele laterale cad singure în jos, cea din faţă se dă peste cap.

Cînd nu se întrebuinţează chiuveta, se pune aceste scule în ea, se lasă tăblia, se aranjează perdeluţele, iar deasupra ei se pune un şervieţel, o scrumieră, un mic vas cu flori sau altceva la fel. În orice caz, un singur obiect, pentru ca să nu fie prea multe de luat din cale atunci cînd se apelează din nou la serviciile chiuvetei.

E de la sine înţeles că prin acest aranjament practic — pe lîngă că se soapă oarecum de „prezenţa" chiuvetei din camera în care nu-şi prea are locul, se mai cîştigă şi un foarte util spaţiu unde se pot ţine — ascunse, şi totuşi la îndemînă — attea obiecte pe cît de utile, pe atît de puţin decorative.

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

Sufleu de brînză

Acest sufleu de brînză se face numai cu albuşuri, fără gălbenuşuri, aşa că pot fi folosite albuşurile rămase de la cozonaci, de la maioneză etc.

Se amestecă pe foc o lingură plină de făină, cu o lingură de unt, fără să se rumenească şi se stinge cu o ceaşcă de lapte. Cînd începe să fiarbă se dă la o parte, şi se adaugă şvaiţer, 125 gr. ras şi 50 gr. tăiat în cuburele mici. Se pune sare, şi după gust, puţină nucşoară pisată. Se amestecă uşor cu 6 albuşuri bătute spumă şi se toarnă compoziţia într-o formă rezistentă la foc, unsă cu unt. Se presară deasupra brînză rasă şi se dă la cuptor la foc potrivit, aproximativ 3/4 de oră. Se serveşte îndată ce a crescut frumos şi s-a rumenit deasupra.

Tocană de purcel

Se ştie că mîncările cu sos, pregătite cu făină şi ceapă prăjită, sînt indigeste pentru un stomac debil. Iată cum se poate pregăti tocana de purcel, ca să fie uşor digestibilă şi totuşi gustoasă.

Se taie 1 kg. de carne în bucăţi potrivite şi se pun în cratiţă împreună cu 5—6 cepe tăiate felii subţiri, 2 ardei uscaţi (cînd avem), de asemenea tocaţi mărunt şi o mînă de frunze de pătrunjel. Se adaugă 2 linguri de untură, 5—6 boabe de piper, o lingură de bulion, un păhărel de vin, sare şi o linguriţă de făină muiată cu cîteva linguri de apă. Se acoperă şi se lasă să fiarbă la un foc mic pînă ce se topeşte ceapa şi carnea este fragedă. Din cînd în cînd se mişcă cratiţa, ca să nu se prindă mîncarea de fund şi se picură cîte puţină apă. Se serveşte foarte fierbinte, cu mămăliguţă.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

23 FEBRUARIE — 1 MARTIE 1959

Marinată de peşte; plăcintă de macaroane; jeleu de vin.

Salată de cartofi şi andive; tocană de purcel; tartă cu prune uscate.

Supă de zarzavat; şniţel cu cartofi; minciunele.

Bogaci cu mazăre verde (conserve); mîncare de rinichi; compot.

Ciorbă de fasole uscată; varză cu tăieţel; gogoşi din cartofi.

Sufleu de brînză; cotlete de porc la grătar; clătite cu dulceaţă.

Scrumbii la tavă; pilaf de pasăre; ştrudel cu nuci.

Bogaci

Foarte gustoşi la ceai, la un pahar de vin, sau chiar serviţi pe lîngă o legumă, sînt bogacii pregătiţi cu jumările rămase de la topitul unturii. Se cerne 500 gr. făină pe masa de aluat, se face loc la mijloc şi se toarnă 1/4 l. de lapte, în care s-a muiat 15 gr. drojdie şi o lingură de zahăr. Se adaugă 2 ouă, 60 gr. unt sau untură, sare şi piper. Se frămîntă.

Din timp se pregătesc pe o farfurie 250 gr. jumări date prin maşină. Se întinde aluatul într-o foaie groasă de un deget, se întind deasupra jumările într-un strat cît mai egal, se împătureşte în patru şi se dă la 10 minute la rece. Se repetă această operaţie încă de trei ori, la intervale de 10 minute, după care se întinde o foaie groasă de 1/2 cm. Se taie forme rotunde de mărimea unui pahar de vin, se ung deasupra cu ou şi se coc la foc bun.

Din rămăşiţele de aluat se mai întinde o foaie, se taie bastonaşe de lăţimea unui creion, se presară chimen sau brînză rasă şi se coc la cuptor. Se obţin sărăţele delicioase.

Sanda MARIN

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

PAGINI DE GLORIE

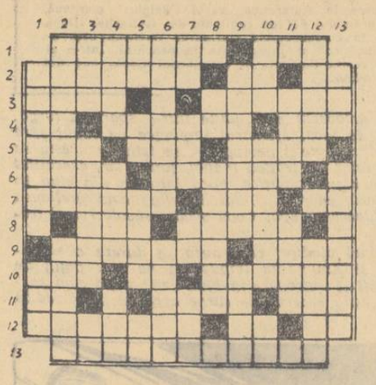

ORIZONTAL: 1) Cunoscut scriitor sovietic autorul romanului „Tovarăși de armă" — Calverie (abr.) 2) In romanul său, „Povestea unui om adevărat" a imortalizat figura aviatorului erou Alexei Meresiev — Pronume posesiv — Posed 3) Eroul principal al romanului „Tînăra gardă", minunat exemplu al curajului, puterii de sacrificiu și purității sufletești a tînărului sovietic — „In tranșeele Stalingradului" de Nekrasov, „Ceapaev" de Furmanov, etc 4) Gorki la început — Nahimov, ale cărui fapte eroice au constituit subiectul unui film realizat de studiourile sovietice — Nume feminin 5) Interjecție — Veche măsură de capacitate maghiară — Luntre ușoară 6) Oraș fenician cu nume de fată — Cei din armata sovietică au luptat cu eroism pentru distrugerea fascismului 7) Autorul piesei „Trenul blindat" care înfățișează lupta bolșevicilor și a Armatei Roșii împotriva intervenționiștilor albi — Fir — A. Fadeev 8) Cărunt — Personaj din romanul „Pămînt desțelenit" de M. Șolohov 9) Poet romîn, autorul volumului de versuri „Laudă patriei" — Acid acetic 10) Pisălog (tr.) — Plantă textilă — Oale de lut cu fundul ca o sită 11) „Povestea unui... adevărat" — Un fel de vestă — „Inainte, marș" de Dinu Stelian 12) „Marșul partizanilor" de Alexandrov sau „Cîntecul eroului" de Konst. Listov — Din osătură — Cămăși țărănești 13) Cunoscut compozitor sovietic, autorul „Simfoniei Leningradului" închinată apărătorilor orașului erou.

VERTICAL: 1) A scris piesa „Orologiul Kremlinului" — Zgomotul produs de o armă de foc 2) Autorul romanelor „Pe Donul liniștit", „Pămînt desțelenit", etc. — Compozitor romîn, autorul melodiei „Frate sovietic, prieten iubit" 3) Ilenuța fără... Nuța — Urbe — Aproape nou! 4) De o mie de ori — ...1918, film regizat de Gh. Rosal — Sistem în fizică 5) Lovit la mijloc! — Pronume — Fără vedere (pl.) — Cute! 6) Compozitor sovietic, autorul cîntecului patriotic „Stalingrad" — Singură 7) Animale — Roșu — Măsură de suprafață — Monedă albaneză 8) Soare antic — Ca Uliana Gromova, Oleg Koșevoi sau Zoia Kosmodemianskaia 9) Ostași ai armatei sovietice, bravi apărători ai păcii — Acău 10) Aproximativ — Cunoscut amiral rus, glorie a marinei militare a secolului trecut — Notă muzicală 11) Impotriva lor au luptat primele unități ale Armatei Roșii — Unitate militară în asalt 12) Vișinul lui... una din poeziile poetului Victor Tulbure, în care este arătată dragostea poporului romîn pentru ostașul sovietic, eliberator — Ostașii Armatei Sovietice (art). 13) Poemul simfonic „Patria..." de Muhatov — Cadre superioare din nebiruita armată sovietică.

Cornel ALDEA

LA MAI MARE!

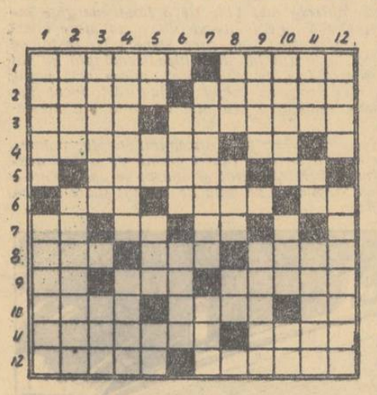

ORIZONTAL: 1) Autorul nuvelei „M-am făcut băiat mare" — Grandios 2) Foarte mare—O zi cît toate zilele de mare 3) Părinte — Otravă puternică 4) Inele însuflețite — Mare... tare! 5) A-și mări dimensiunile sub acțiunea căldurii — Pe tine 6) Veselie mare — „Iar mai spre-amiazi, din depărtări / Văzutu-s-a crescînd în zări / Rădvan cu... cu nănași, / Cu socrii mari și cu nuntași / Și nouăzeci de feciorași / Veneau călări" (Coșbuc) — Incepe veselia! 7) Sud-est — Adrian — Parte a scheletului 8) Mărește de 3 ori — Rîu în Siberia — Coană mare! (pl.) 9) Zar mic — Lovitură cu piciorul — Mare 10) Deplasare cu pași mari și repezi — Obiect de (mare) preț — Pronume 11) Demonstrație — Cîntec de leagăn 12) Cu barba mare — Un an ceva mai mare.

VERTICAL 1) Uriaș — Domn al Moldovei supranumit „cel Mare"... 2) ...și autorul mai multor tablouri cu el — Mare și tare! (fig.) 3) Intinsă — Frig mare 4) De la mare la mic — Glumă 5) Subsemnatul — Pe el — Ofer — La gura estuarului 6) Vînzătorul de păsări din „Vînzătorul de păsări" — La fereastră 7) De mare valoare — Scriitor algerian, (Mohammed...) autorul romanelor „Casa cea mare", „Incendiul" etc. 8) Mare de ani — Păcălit nevoie mare! — Simbolul molibdenului 9) Selecționat — Ciocan mare și greu 10) Lezat — Intins — Deasupra 11) Localitate în Nigeria — Perioadă mare de timp — Tata-mare 12) Ritm — Cea mai mare înălțime a globului.

Lucia BÎRZAN

TABLA DE ȘAH

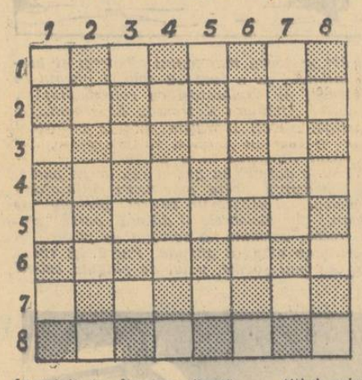

Inscrieți în fiecare căsuță — indiferent de culoare — cîte o literă, pentru a obține cuvinte corespunzătoare semnificațiilor de mai jos. (Cifrele din paranteză indică numărul literelor fiecărui cuvînt).

1) Pe cel al unui „pierde-vară" l-a scris Coșbuc. (4) — S-au întîlnit două vocale (4). 2) In orice roman (4). — Popular și de caracter! (4). 3). Teamă de scenă! (4). — Creangă în „Amintiri din copilărie" (4). 4). Pronume (2) — Măsură (2). — Poet (4). 5). Diviziune de timp (2). — Floare albă cu miros puternic (4). — In fața vorbei îi întoarce sensul (2). 6). Cel blînd suge la două oi! (4). — Pas (4). 7). Roman de Liviu Rebreanu (3). — Haină, îmbrăcăminte (5). 8). Ce mîndru sună acest cuvînt! (Gorki) (2). — Afirmație (2). — Melodie populară (4).

Cuvintele din căsuțele albe, citite în continuare, vor da numele unui mare prozator romîn și titlul celui mai recent roman al său.

M. CERBU

IN DANS

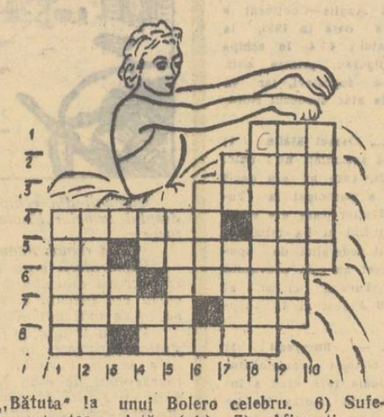

ORIZONTAL: 1) Petrecere cu dans. 2) „...de pică", operă de Ceaikovski cu scene de balet. 3) „Demoazela Măriuța" de Mihail Jora. 4) Dans popular spaniol — La baletistă. 5) Adrian Popescu — „...de aramă", balet de Glier, (neart.). 6) Față — Bărbătesc. 7) Manifestări de entuziasm, după spectacolele de dansuri românești de la Agrigento — In inimă. 8) Posesiv — Decolora.

VERTICAL: 1) „Bătuta" la masculin... 2) Își împarte teatrul cu baletul. 3) Simbolul sodiului. 4) Zar la table — „...piață", balet de Mihail Jora. 5) Compozitor francez, autorul unui Bolero celebru. 6) Suferință (pl.) 7) Afirmație — Melodie. 8) Dansatoare. 9) Provin de pe urma prea multor piruiete. 10) Făcut mai lat.

St. MIHAIL

Poșta rebus

GH. DINU — Bîrlad. Vă sfătuim să insistați — deocamdată — asupra dezlegărilor de careuri încrucișate. Mai tîrziu, puteți încerca și compuneri. Poate între timp vă veți pune de acord și cu ortografia limbii române...

ION BORCEA — Ploești — Dacă eroului cărții d-tale de vizită îi place să-și dea două adrese: Fieni și Praga, asta îl privește. Noi nu putem însă să publicăm jocuri cărora le lipsește logica.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

LA ORA DE CHIMIE

Mendeleev — SR — Oleum — Uraniu — Lege — Ar — Sulf — Em — Timol — Mie — Cea — Cep — Lac — Unsa — Siderit — Lt — Satura — Da — A — Baze — Aca — L — Sa — Oca — Ulei — Carat — Var — Tu — Iridiu — Uita — Seu — Clor — Unt.

NEGRU PE ALB

Adevăr — Nuca — Bura — Aluna — America — Tic — Nas — Rima — Ar — Os — Pitulice — S — Litoral — T — Bisări — Ușa — Cuțit — Tema — O — Ec — Pipita — Lirica — Inel — Ata — Curcani — Catrani — Tin.

CINEMATOGRAFICA

Sala — Culori — Premiere — Oc — Ecran — Anima — Cu — Reclamă — Tic — Lie — Ana — Atin — N — Ager — C — N — Fermi — T — Opera — Minge — Lumini — Ceo — Macovei — RC — La — Ilie — Meu.

FRED GHENĂDESCU

VOIAJORII

— Văd că într-un singur an ai schimbat 8 întreprinderi!...
— Da, sînt foarte căutat.

HORIA ȘTEFĂNESCU

— Ce mai e și asta Costică? Ce-ți veni să te tunzi ca femeile?

V. TIMOC

— Iubito, ca să nu-mi întrerup munca, te rog un pahar cu apă.

A. PAVEN

— Știi, trebuie să menținem specificul localului...

PAUL ȘERBAN

Unii doctori „acceptă" de la pacienți „atenții" în „natură".

DOCTORUL: *E cam slabă.*
SOȚUL: *Cine? Nevastă-mea?...*
DOCTORUL: *Nu, găina...*

B. ARTIN

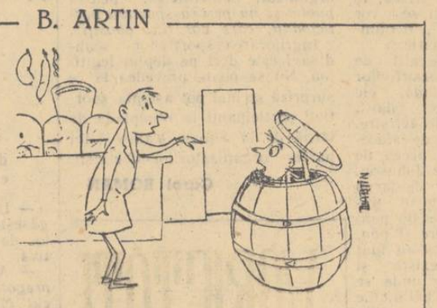

— Tovarășe responsabil, au venit pentru inventar!...
— Spune-le că-s plecat pe teren.

C. FLORIAN

— Nu te așeza acolo, e foarte șubred

ȘT. MUNTEANU

— Și eu m-am întrebat cum de consumă un beculeț atîta curent! Precis trebuie să fie o scurgere undeva pe conductă...

PAVEL ILIEȘ

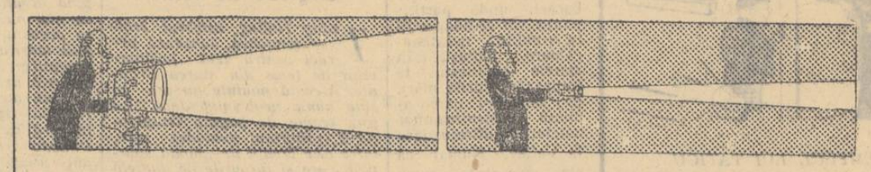

Critică... *...și autocritică*

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Peste 1.100 de participanți la concursul de dezlegări

La concursul popular de dezlegări de probleme de șah organizat de revista „Magazin" au participat peste 1.100 de participanți din întreaga țară. Festivitatea tragerii la sorți a premiilor va avea loc la o dată pe care o vom anunța ulterior.

După tragerea la sorți vor avea loc mai multe simultane cu prilejul cărora cititori și cititoare ai revistei noastre, iubitori ai jocului de șah, vor putea juca cu fruntași ai mișcării șahiste din țara noastră.

Maestrul internațional EMANUEL REICHER și maestrul sportului PETRE SEIMEANU vor juca simultan cu cîte 25 de jucători. Totodată va avea loc pentru prima oară un simultan dat de maestra internațională Dr. MARIA POGOREVICI, care va juca în același timp cu 20 jucătoare.

Șahiștii și șahistele care doresc să participe la aceste simultane (participarea e gratuită) vor trebui să vină cu șahuri proprii și să-și anunțe înscrierea printr-o carte poștală trimisă redacției „Magazinului" pînă cel mai tîrziu în ziua de 26 februarie.

Intrucît numărul participanților la simultane este limitat, înscrierea se va face în ordinea sosirii cererilor de la cititori.

Problema Nr. 5

Mihail N. Popa
Sofia
Inedită

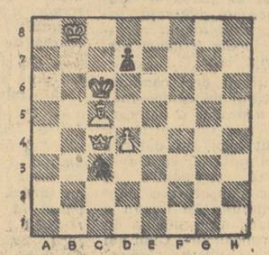

Albul dă mat în 2 mutări

Noi grupe cu deschideri obligatorii

După cum am mai anunțat, la redacție au sosit numeroase cereri de înscrieri la turneele de șah prin corespondență cu deschideri obligatorii. Publicăm acum primele grupe cu deschiderile olandeză și Nimzovici.

GRUPA NR. 79 „OLANDEZA" (1.d4, e6 2.c4,f5): *Ciurel Ion* (Pojejena), *Manda Gh. Constantin* (Cîmpulung), *Ghiemușliu Gh.* (Buc.), *Bucureșteanu Tiberiu* (Crișcior), *Butucan Ion* (Tg. Ocna), *Voiculescu Valeriu* (Iași) și *Moldovan Ion* (Ocna Mureș).

GRUPA NR. 80 — „NIMZOVICI" (1.d4, Cf6 2.c4, e6, 3.Cc3, Nb4): *Gabor Ion* (Crișcior), *Boloni Iuliu* (Buc.), *Kugel Sigismund* (Brad), *Ghiemușliu Gh.* (Buc.), *Băiat Marin* (Gura Barza), *Adrian Ciorânic* (Făgăraș) și *Noe Baruch* (Rădăuți).

GRUPA NR. 81 „NIMZOVICI": *Vlădăreanu Cornel* (Codlea), *Nagy Carol* (Brad), *Butucan Ion* (Tg. Ocna), *Popa Virgil* (Cluj), *Gheorghiu Virgil* (Deta), *Dimitriu Viorel* (Ianca) și *Dona Șerban* (Buc.).

In aceste grupe partidele vor începe la 1 martie, dată pînă la care participanții vor primi regulamentul de joc, un model de fișe și adresele celorlalți parteneri. In numerele viitoare vom publica componența altor grupe cu deschideri obligatorii. *La turneele cu deschideri obligatorii se pot înscrie în continuare jucătorii de șah care doresc să se perfecționeze în teoria deschiderilor.*

O combinație remarcabilă

Antrenați în tradiția campionatelor de șah ale Uniunii Sovietice să consacre tineri jucători de mare talent.

Ultimul campionat, terminat de curînd la Tbilisi, n-a făcut excepție. Una din revelații a fost, de data aceasta, tînărul Anatoli Lutikov din Novosibirsk. Deși a participat pentru prima dată la o finală republicană, el nu s-a intimidat de faima partenerilor săi și a realizat unele partide cu totul remarcabile. Una din aceste partide, apreciată a fi printre cele mai bune ale campionatului, este cea jucată de Lutikov (cu albele) cu maestrul internațional Rașid Nejmetdinov, cunoscut șahiștilor din țara noastră și din participarea sa la turneul internațional din București (1954).

După mutarea 2 a negrului s-a ajuns în poziția de mai jos.

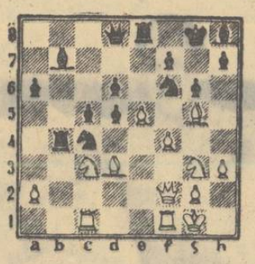

Poziția de control. *Alb: Rg1, Df2, Tc1 și f1, Nd3 și g5, Cc3 și g3, p. a2, e5, f4, g2 și h3 = 13 piese; Negru: Rg8, Dd8, Tb4 și e8, Nb7 și h8, Cc4 și f6, p. a6, c5, d5, d6, f7, g6 și h7 = 15 piese.*

In această situație pentru alb ar fi fost ispititor să ia calul din f6. Mulți spectatori din sală nici nu puneau la îndoială faptul că Lutikov va juca astfel. Dar Lutikov n-a luat figura. Spre surpriza tuturor el a jucat 23. Ch5!!, sacrificînd el însuși un cal pentru a obține atac. Vrînd-nevrînd, Nejmetdinov a trebuit să accepte acest adevărat cal troian 23... g:h5.

Partida a continuat 24. Dg3, Rf8 25. Nh6, Re7 26. Nf5, Ce4 27. C:e4, d:e4 28. Ng5 +, Rf8 29. N:d8, T:d8 30. a3, Tb2 31. T:c4, e8 32.Tc2 și negrul cedează.

Concursul nostru popular cu premii

Problema nr. 5

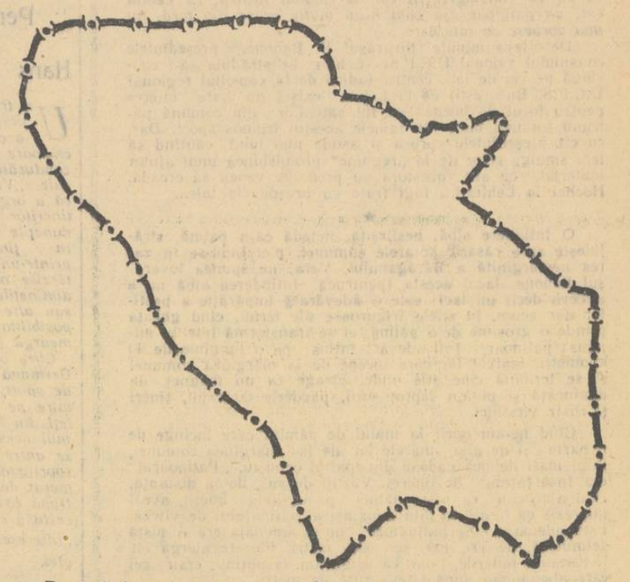

Desenul de mai sus reprezintă conturul unei regiuni din țara noastră. Este vorba de regiunea Bacău, Autonomă Maghiară sau Oradea?

Problema nr. 6

Fotografia noastră prezintă un pelican. Acesta face parte din familia Ciconiides, Cyghide sau Steganopordae?

Concursul nostru popular cu premii
Bon de participare nr. 3

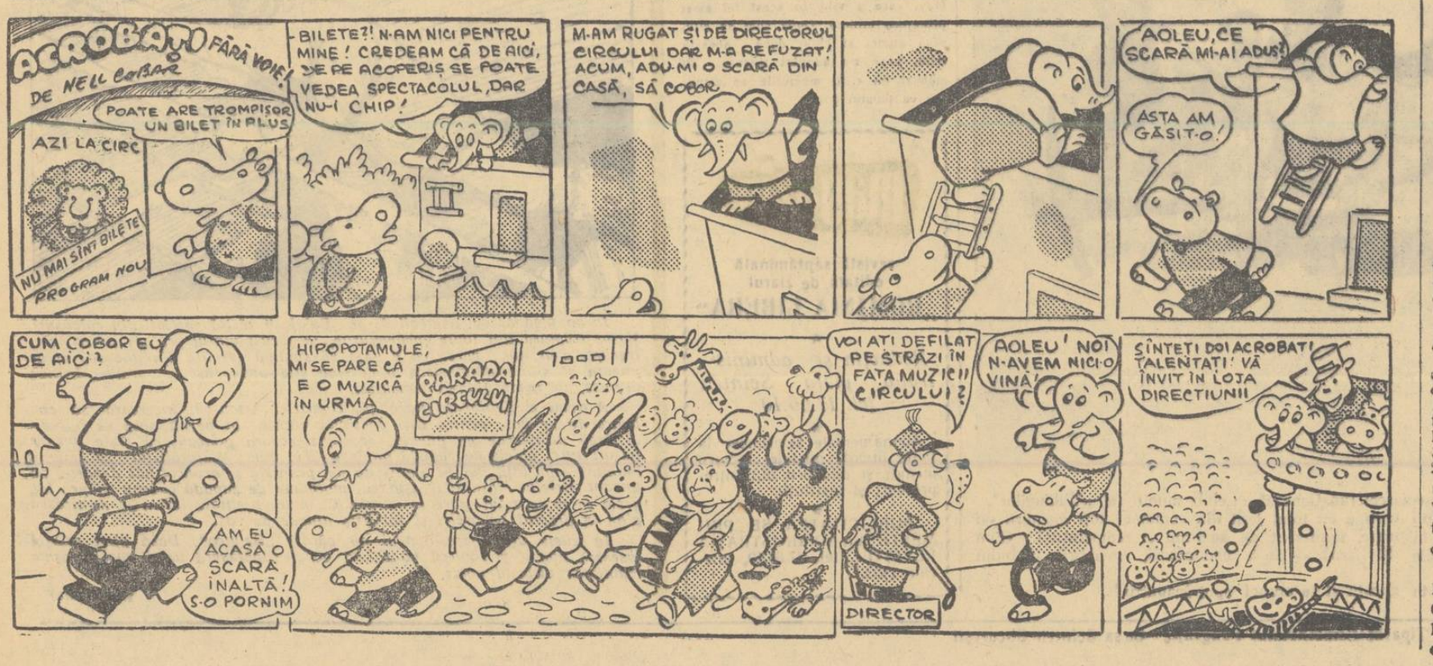

SPORT

Olimpiada este un „business?"

DA! — spun organizatorii jocurilor olimpice de iarnă de la Squaw Valley (S. U. A.)

De mult a fost demonstrat faptul că sufletul mişcării sportive din Statele Unite îl constituie afacerismul, goana nebună după profituri. Conducătorii sportului american promovează această concepţie asupra sportului, indiferent că este vorba de o competiţie cu caracter intern sau de Jocurile olimpice de iarnă ale anului 1960.

In urmă cu cîtva timp, comitetul olimpic american, în spatele căruia se află un grup de afacerişti, a reuşit să determine Comitetul Internaţional Olimpic să programeze Jocurile olimpice de iarnă pe anul 1960 la Squaw Valley, în S.U.A. Toţi cei care cunoşteau această localitate s-au mirat de alegere. Pe acest loc nu se aflau decît cîteva bordee şi case uitate. Dar americanii au promis cu mîna la inimă că pe acest loc se vor construi clădiri ultramoderne pentru sportivi, că participanţii la olimpiadă, pentru un preţ de nimic, se vor simţi ca în... paradis.

Şi iată că se apropie iarna lui 1960. In jurul Olimpiadei de iarnă de la Squaw Valley circulă cele mai diverse svonuri neplăcute, încununate însă de un puternic scandal produs de către ţările scandinave, înscrise să participe la olimpiadă. Aceasta deoarece una cîte una, toate promisiunile organizatorilor americani ale olimpiadei nu sînt respectate. In primul rînd, în prescripţiile regulamentare se prevede ca toate competiţiile olimpice să aibe loc în cadrul limitelor oraşului-gazdă al jocurilor. Dar la Valley s-ar părea că o asemenea prevedere nici nu există. După cum arată ziarul „Wochenzeitung", slalomul urmează să aibe loc la 30 km. depărtare de Valley, la o altitudine de 2000 metri, unde aerul rarefiat reduce mult nivelul de performanţă al multor dintre participanţi. Scandinavii s-au enervat cumplit la aflarea acestui lucru, deoarece ei nu sînt obişnuiţi cu asemenea altitudini. S-a ajuns pînă acolo încît preşedintele federaţiei de schi din Norvegia a declarat că Suedia, Finlanda şi Norvegia se opune unei atari organizări a competiţiilor de slalom şi, că, în cazul cînd lucrurile nu se vor schimba, vor organiza „ o olimpiadă de slalom" proprie.

Cît priveşte condiţiile atît de „minunate", promise sportivilor participanţi la olimpiadă, ele sînt superbe, minunate, dar... lipsesc aproape cu desăvîrşire. Prima mişcare făcută de afaceriştii americani a fost aceea de a scoate din funcţii pe Johnson, preşedintele sporturilor de iarnă din S.U.A. şi pe secretarul general, Bartholomey. Aceasta pentru a avea mîinile libere şi pentru a arăta că cei ce şi-au luat angajamente nu mai există şi au fost concediaţi. De unde se anunţau înţelesniri în cheltuielile de drum ale participanţilor din întreaga lume, pînă la San Francisco, acum aflăm că fiecare sportiv în parte va trebui să plătească un preţ deosebit de ridicat. „Paradisul" pentru sportivii de la Valley a fost înlocuit cu... nişte barăci, unde participanţii vor fi adăpostiţi în condiţii nesatisfăcătoare. Totuşi, în ziarele americane te frapează titlurile mari, de senzaţie, care anunţă construirea unor hoteluri ultraluxoase la Valley. Numai că ele nu sînt pentru sportivii participanţi ci, după cum a anunţat milionarul Hale, căruia îi aparţin hotelurile construite, ele vor putea fi locuite de către oficiali, contra unui cost ridicat şi de către public, de asemenea în schimbul unor sume fabuloase. Toate condiţiile sînt bine pregătite nu pentru sportivii concurenţi, adevăraţii participanţi ai olimpiadei, ci pentru oamenii plini de bani, afacerişti, etc. Mai aflăm că milionarul Hale, care este şi şeful organizatoric al olimpiadei, a pregătit chiar şi un „banchet olimpic". Există şi aici un „amendament", după cum a declarat chiar el: *„banchetul este organizat, bineînţeles, pentru public şi nu pentru sportivii participanţi, care vor fi... obosiţi".*

Ingrijorarea sportivilor scandinavi este deci pe deplin legitimă. Nu se poate prevedea la ce surpriză se mai pot aştepta sportivii participanţi la olimpiada de iarnă de la Squaw Valley din partea organizatorilor-afacerişti.

Carol ROMAN

EXEMPLUL LUI TATICU
— Unde mi-ai stat pînă la ora asta?
— Am avut... am avut şedinţă!...

Desen de Fred GHENADESCU

Hochei la Lehliu

— Nu vă miraţi tovarăşi, mai bine aţi veni pe la noi ca să vă convingeţi. Avem în raionul nostru, la Lehliu sat, un patinoar aşa cum n-au multe oraşe din ţară, nu mai vorbesc de sate...

De cîteva minute tovarăşul P. Benone, preşedintele consiliului raional U.C.F.S. Lehliu se străduia să-i convingă pe cei de la... centru (adică de la consiliul regional U.C.F.S. Bucureşti) că la Lehliu există un mare interes pentru jocul de hochei, că fiii sătenilor din comună pătrund tot mai mult în tainele acestui frumos sport. Dar, cu cît preşedintele vorbea şi asuda mai mult, căutînd să le... smulgă celor de la „regiune" promisiunea unui ajutor material, cu atît acestora nu proa le venea să creadă. Hochei la Lehliu?... fugi frate cu braşoavele tale...

★

O întindere albă, nesfîrşită, netedă ca-n palmă, străluieşte spre răsărit hotarele comunei, pierzîndu-se în zarea nemărginită a Bărăganului. Vara, ne spunea tovarăşul Benone, lacul acesta (pentrucă întinderea albă nu e altceva decît un lac), este o adevărată împărăţie a peştilor dar acum, în zilele friguroase ale iernii, cînd gheaţa prinde o grosime de-o palmă, el se transformă într-un minunat patinoar. Intr-adevăr, întins pe o lungime de 40 kilometri, marele lac care începe de la marginea comunei şi se termină cine ştie unde, atrage ca un magnet, de dimineaţă şi pînă-n faptul serii, puzderie de copii, tineri şi chiar vîrstnici.

Cînd ne-am oprit la malul de pămînt care încinge de o parte şi de alta marele lac de la marginea comunei, fulgi mari de nea cădeau din înaltul cerului. „Patinoarul" era însă întesat de tineret. Văzuţi de sus, de la distanţă, cum alunecau ca nişte năluci pe oglinda gheţii, aveai impresia că te afli în faţa unor aşi ai patinajului de viteză. Este adevărat că patinatorii nu-şi amenajaseră o pistă delimitată, de 500, 1000 sau 5000 metri. Fiecare alerga cît îi ţineau... puterile, dar vă asigurăm că puţini erau cei care abandonau după cîteva sute de metri.

Coborîm pe gheaţă, în mijlocul iureşului acestor straşnici patinatori. Trec pe lîngă noi, făcînd o larmă grozavă, fiecare dorind să impresioneze. Unii au patine obişnuite, alţii posedă chiar veritabile patine de hochei. Dar cei mai mulţi — şi aceştia sînt copii de-o şchioapă — se mulţumesc deocamdată cu patine de fabricaţie... proprie (drugi de fier sau simple ţevi). Ei bine, era o plăcere să-i vezi pe fiii colectiviştilor din Lehliu avîntîndu-se cu siguranţă dar şi cu măestrie pe întinderea de gheaţă.

La un moment dat, am fost martorii unui tablou cu totul inedit. Din mulţimea de tineri care împînzeau gheaţa, s-au alcătuit la repezeală două echipe de hochei iar la marginea patinoarului se şi strînsese o mulţime de curioşi. Mai tîrziu aveam să aflăm că sătenii din Lehliu, care înconjuraseră patinoarul cît ai bate din palme, erau familiarizaţi cu acest gen de sport. Aşa că nu ne-am mai mirat auzindu-i cu cîtă competenţă vorbeau despre jocul de hochei. Intre timp, jocul începuse iar pucul înlocuit cu o bucată de... lemn plat, zbura ca o săgeată pe sticla gheţii.

La marginea „terenului", profesorul de educaţie fizică Mircea Pîntea, iniţiatorul introducerii jocului de hochei la Lehliu, oficia ca arbitru şi penaliza cu promptitudine orice încercare de joc brutal. Pentru că, să recunoaştem, înfierbîntaţi de joc, tinerii hocheişti treceau deseori de limitele jocului bărbătesc. Unul dintre hocheişti, Petre R. Petre, a constituit pentru noi o adevărată desfătare. Se înţelege de la sine că nu „jocul bărbătesc" al acestui tînăr ne-a impresionat, ci abilitatea cu care conducea pucul, viteza deosebită şi siguranţa cu care patina. Are doar 16 ani Petre R. Petre — ne spunea profesorul Pîntea — dar vă asigur că este un... „hocheist vechi"! Nu l-am contrazis pe tînărul profesor, elevul său vădea într-adevăr calităţi surprinzător de bune pentru acest sport. Şi în acel moment, dorind parcă să întărească buna impresie pe care ne-o făcuse, fiul colectivistului Radu Petre din Lehliu conducea pucul cu o viteză uluitoare. Iar în urma lui, toţi patinatorii echipei adverse se străduiau să-l deposedeze de... balon. Inutil însă! Petre R. Petre se dovedea de departe a fi cel mai bun. Dar ca el, — ne spunea după terminarea mult disputatului meci profesorul Pîntea — mai avem mulţi. Priviţi!

...Pe fondul argintiu al gheţii se distingeau departe, în pîcla serii, siluetele altor inimoşi patinatori din Lehliu. Jucau hochei!...

R. CALARAŞANU

VARIETĂŢI

Peruci pentru jucătoarele engleze de tenis

Teddy Tinling, celebrul croitor londonez, lansează peruci pentru uzul jucătoarelor de tenis din Marea Britanie. Această noutate nu are în sine nimic neobişnuit dacă se ţine seama de bogata imaginaţie a croitoriului londonez care, între alte creaţii de „modă sportivă", are şi jurourile de dantelă sau lamé pe care tenis-womanele engleze le-au arborat la Wimbledon sub privirile stupefiate ale prea onorabililor „ladies and gentlemens" din tribune.

In reclama care se face acum noii „creaţii a modei britanice" se arată că „peruca sportivă" numită „sportsgirl wig" nu depăşeşte 50 de grame, şi serveşte, printre altele, la oprirea transpiraţiei şi pentru menţinerea savantelor ondulaţii ale permanentelor. Ea permite de asemenea jucătoarelor, după fantezia lor, să-şi schimbe ...culoarea părului de la un meci la altul. (!!!)

Pentru ce a fost condamnat Hans Oehlenschläger?

Un tribunal din localitatea vest germană Rheinhessen a condamnat recent la închisoare pe Hans Oehlenschläger conducătorul echipei atletice locale. „Vina" sa constă în aceea că a organizat antrenamente ale tinerilor atleţi din localitate în dimineţile zilelor de duminică. Or, în ţinutul Rheinland-Pfalz printr-un decret oficial sînt interzise orice acţiuni sportive în dimineţile zilelor de duminică sau alte sărbători, pentru a da posibilitatea locuitorilor să... meargă la biserică.

Cifre oficiale arată că în R.F. Germană lipsesc 7000 terenuri de sport. Nu trebuie de aceea să mire pe nimeni dacă tinerii atleţi din Rheinhessen au ales tocmai aceste ore şi zile pentru a se antrena pe singurul teren sportiv din localitate, supraaglomerat deatfel în restul timpului. După cîte se pare însă lucrul acesta a contat prea puţin în faţa „interesele or superioare" ale religiei.

In împrejurimile Copenhagăi, capitala Danemarcei, funcţionează un club numit al „Wikingilor", care numără 20 de membri. „Statutul" acestui club e cu totul ieşit din comun: toţi membrii săi sînt obligaţi să facă în fiecare zi o baie în mare, indiferent de anotimp şi temperatură. Cum o asemenea îndeletnicire — mai ales în lunile de iarnă — iscă nedumeriri, membrii clubului răspund candid întrebărilor curioşilor:

— Dar e cel mai uşor lucru. Faci o gaură în gheaţă şi te arunci apoi înăuntru!...

Concursul sportiv organizat de „MAGAZIN"

• Cine va fi campion la fotbal? • Cine va promova în categoria A.? • Cine va retrograda în categoria B.?

Revista „MAGAZIN" organizează un concurs sportiv la care cititorii au de răspuns la următoarele trei întrebări:

1. CE ECHIPĂ VA OCUPA PRIMUL LOC ÎN CAMPIONATUL CATEGORIEI A. DE FOTBAL?
2. CARE VOR FI CELE DOUA ECHIPE CARE VOR PROMOVA DIN CATEGORIA B. IN CATEGORIA A.?
3. CARE VOR FI CELE DOUA ECHIPE CARE VOR RETROGRADA DIN CATEGORIA A. IN CATEGORIA B.?

La distribuirea premiilor participă cititorii care vor răspunde exact la toate cele trei întrebări. In cazul în care mai mulţi cititori au răspunsurile exacte, se va proceda la tragere la sorţi.

Intrucît campionatul se reia la 15 martie (pentru categoria A) răspunsurile cititorilor (cu menţiunea: Pentru concursul sportiv) însoţite obligatoriu de „bonul de participare", urmează să ne fie trimise pînă la această dată, (ultimele plicuri sau cărţi poştale care se vor primi, vor trebui să poarte data poştei 11 martie).

Rezultatul acestui concurs se va publica în revista „MAGAZIN" de simbătă 4 iulie, adică o săptămînă după încheierea campionatului categoriei B de fotbal (după datele prevăzute de federaţia de fotbal).

Pentru acest concurs se instituie următoarele premii:

1) PREMIUL I: Un echipament complet de turism compus din bocanci, pantaloni şi pulover;

2) PREMIUL II: Una pereche de bocanci speciali de schi;

3) PREMIUL III: Una pereche de schiuri;

4) 5 MENŢIUNI a cîte un rucsac;

5) 5 MENŢIUNI a cîte un trening.

6) 5 MENŢIUNI a cîte o minge de fotbal cu cameră.

Concursul sportiv
Bon de participare

In preajma stagiunii fotbalistice

„Rapid" — Bucureşti îşi menţine candidatura la titlu

Cum e şi firesc, i-am găsit laolaltă pe Fr. Ronnay şi B. Marian, cei doi antrenori ai echipei bucureştene de fotbal Rapid din campionatul categoriei A. Nu pot spune că i-am găsit vorbind despre fotbal. Dar din momentul cînd ne-am văzut, am discutat aproape numai despre fotbal şi mai ales despre echipa Rapid, pentru că aceasta era şi scopul vizitei mele la cei doi antrenori amintiţi.

— In ce stadiu de pregătire se găseşte echipa? i-am întrebat în loc de orice altă formă introductivă.

— *Mulţumitoare. Am reluat pregătirile la 15 ianuarie, am jucat pînă acum circa 25 de antrenamente, am susţinut 4 jocuri-şcoală (cu Combinatul Poligrafic Bucureşti, „Steaua", „Filaret" şi „Confecţia") şi un meci amical cu „Dinamo" Obor.*

— Pentru timpul care a rămas pînă la începerea campionatului, ce pregătiri mai sînt prevăzute?

— *Nu vă vom spune totul pînă la ultimul amănunt, pentru că nici nu credem că ar interesa aceasta. Vom schiţa doar liniile mari ale acestei perioade de pregătiri: vom continua antrenamentele în aer liber, vom susţine un meci amical cu echipa Polonia—Bydgoszcz, care se află în ţară ca invitată a echipei Dinamo pentru a-şi desăvîrşi la noi pregătirea pentru viitorul sezon şi, în sfîrşit, vom participa la turneul „Pronosport" jucînd la 1 martie cu Dinamo Bucureşti. Cu aceste pregătiri credem că echipa va face faţă cerinţelor începutului returului.*

— Dar ce părere aveţi despre felul cum s-a comportat echipa în toamnă?

— *In general sîntem mulţumiţi de această comportare, pentru că deşi unele rezultate înregistrate n-au fost corespunzătoare posibilităţilor ei, echipa a terminat prima parte a campionatului la locul 3, la o diferenţă de trei puncte de liderul „Dinamo" Bucureşti. La această diferenţă însemnînd că primul loc al clasamentului mai poate fi acum disputat cu şanse mari.*

— Vă menţineţi deci candidatura pentru titlul de campioană?

Intrebarea a produs o oarecare stinghereală celor doi antrenori. Cum am aflat apoi, nu datorită faptului că ei nu cred cumva în această reuşită, ci pentru că după anumite „duşuri reci" din turul campionatului îşi impun o doză mai mare de prudenţă în materie de pronosticuri. Cum am insistat pentru obţinerea răspunsului, cei doi antrenori au acceptat să-l formuleze:

— *Echipa se va strădui să se menţină pe un loc fruntaş în campionat. Străduinţa aceasta îi poate aduce şi titlul de campioană la care ţinteşte, ca orice formaţie cu veleităţi în competiţie. Una este însă socoteala de acasă şi alta poate să fie cea din tîrg. Aceasta în nici un caz nu înseamnă că socoteala de acasă nu se poate potrivi cu cea din tîrg, dacă e bine cumpănită şi dacă ceva cu totul neaşteptat nu se va întîmpla pe parcurs.*

— „Ceva neaşteptat" poate să însemne şi inconstanţa ce s-a observat şi în toamnă în comportarea echipei?

— *Da, pentru că într-adevăr echipa poate să facă în anumite împrejurări un meci mai slab, după unul în care a strălucit. Mai ales cînd trebuie să joace în campionat după sistemul duminică — miercuri (sau joi) — duminică.*

— E totuşi o lacună remediabilă.

— *Fără îndoială. Remedierea va veni cu timpul, mai ales odată cu procesul de totală maturizare a echipei. Odată cu aceasta va veni şi remedierea altor lacune. In cei trei ani ce au trecut de la data cînd au venit la noi tinerii jucători care fac parte azi din echipa Rapid, principala noastră preocupare a fost să le retuşăm deficienţele tehnice. Jucătorii au avut o tehnică bună, au început să gîndească fazele, au acumulat un ansamblu de cunoştinţe aşa că aşteptăm, chiar scontăm, un plus de valoare din partea lor.*

— Ce se poate aştepta, în consecinţă, în stagiunea viitoare de la echipa Rapid?

— *O comportare superioară celor de pînă acum, la care vor contribui şi învăţămintele noilor întîlniri internaţionale ce le va susţine şi care constituie totodată o excelentă şcoală. Ne spuneau deunăzi o serie de jucători romîni de hochei pe gheaţă, cît au învăţat din recentele întîlniri susţinute cu formaţia Bratislavei în cadrul „Cupei Bucureşti". I-am înţeles perfect şi i-am aprobat total, pentru că din practica noastră şi de jucători şi de antrenori am simţit şi simţim cît de mult foloseşte contactul cu o echipă de valoare.*

— Ce şi-a propus Rapid pentru anul acesta, în materie de jocuri internaţionale?

— *O întîlnire bilaterală cu Levski Sofia, care va deveni de altfel o întîlnire tradiţională, cu în joc în primăvară la Sofia şi un altul în toamnă la Bucureşti, un turneu în U.R.S.S. şi participarea la campionatul feroviar (U.S.I.C.) în cadrul căruia vom juca cu Lokomotiv Sofia la Sofia şi, tot în deplasare, cu echipa feroviarilor turci.*

— Pe ce efectiv de jucători contaţi pentru returul campionatului?

— *Pe acelaşi din toamnă, mai puţin Seredai, care a plecat pe neaşteptate la Tractorul Oraşul Stalin. Avem în schimb un jucător nou: Ionescu de la TAROM şi contăm pe reintrarea lui Neamţu. In ceea ce priveşte formaţia, avem de rezolvat două probleme: cine va fi stoperul echipei şi cine va fi inter dreapta. Pentru postul de stoper sînt candidaţi Stancu, Neamţu, Vărzan şi Dodeanu. Alegerea nu va fi uşoară şi o vom face cu toată rigurozitatea, pentru că în acest post am avut „gaura" cea mai mare în turul campionatului. Cît priveşte alegerea interlui dreapta, ea va fi rezolvată între Raab, Olaru şi Ionescu.*

★

Dumneavoastră dragi cititori veţi putea verifica personal cum se prezintă Rapid în pragul viitoarei stagiuni, urmărind jocurile ce le va susţine cu Polonia—Bydgoszcz şi Dinamo Bucureşti în cadrul turneului dotat cu „Cupa Pronosport". Vă lăsăm de aceea să trageţi atunci şi primele concluzii la convorbirea ce am inserat-o astăzi pentru dv.

Ion BOCIOACĂ

Cutia cu scrisori

V. SICHITIU — Bacău: 1) Primul campionat mondial cu caracter oficial la care boxerii au luptat cu mănuşi, s-a desfăşurat în anul 1892, la New Orleans în Statele Unite, cînd James Corbett a cucerit titlul de campion mondial, învingînd pe John Sullivan prin K. O. în repriza 21. 2) Floyd Paterson are 24 de ani, iar Georges Carpentier 65 de ani.

V. CZEKELI — Odorhei: 1) Lui Petchowschi puteţi să-i scrieţi pe adresa Uzinelor Textile Arad. 2) Ben Barek nu mai joacă. In prezent el este antrenorul unei echipe din Maroc.

P. HULUBAŞ — Botoşani: 1) Americanii îşi pun multe speranţe în redobîndirea recordului mondial la înălţime deţinut de Stepanov (U. R. S. S.). In prezent face senzaţie un tînăr negru, John Thomas, în vîrstă de 17 ani, care a sărit recent, pe teren acoperit, 2,12 metri. 2) Sediul federaţiei internaţionale de atletism este la Londra. 3) Nu există campionate mondiale de atletism.

H. WENTZEL — Reşiţa: Vă rugăm să ne mai scrieţi. Datele comunicate de dvs. sînt interesante. Meciul de fotbal Anglia—Continent a avut loc ultima oară în 1953, la Londra. Rezultatul: 4:4. In echipa continentului figurau, printre alţii, 3 austrieci şi 3 iugoslavi, iar în centrul liniei de atac suedezul Nordhail.

N. SEVER — Oraşul Stalin: 1) Cazul pe care-l semnalaţi nu-l unic. Austriacul Bardt, care nu are decît piciorul drept, a participat la Turul ciclist al Elveţiei (care are etape numai cu munţi!...) şi l-a terminat. 2) In calendarul federaţiei de specialitate din acest an este prevăzută şi desfăşurarea Turului ciclist al R.P.R. (între 30 august şi 13 septembrie).

V. BUSUIOC — Bucureşti: 1) Joe Louis a cîştigat campionatul mondial la 22 iunie 1937, cînd a învins prin K. O. în repriza 8-a pe James Braddok şi l-a abandonat după 11 ani, adică în 1948. 2) Mănuşi umplute cu cilţi au fost folosite pentru prima oară în anul 1811, cu ocazia unui meci între un amator, Barclay şi profesionistul Tom Moleneux. Ideea a aparţinut lui Barclay, care a vrut în acest fel să-şi protejeze mîinile. După cum se ştie, pînă atunci şi chiar după această dată, pînă s-a adoptat măsura cu mănuşi cu cilţi, meciurile se disputau cu pumnii goi.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

★

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustraţii: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Deşi este pregătit să ierneze în Antarctica, vasul „Belgica" continuă să înainteze spre sud, conform ordinului dat de căpitanul de Gerlache. După ce înfruntă o furtună cumplită, în cursul căreia marinarul Wiencke este aruncat peste bord de un val, „Belgica" se înţepeneşte în banchiză. Intr-o zi doi dintre exploratori, savantul romîn Racoviţă şi americanul Cook, aud din spatele vasului nişte sunete ciudate.

Găurile de sondaj ale lui Artovschi erau unite într-o spărtură largă, lîngă care se găsea o namilă de focă. Monstrul împingea cu capul spre marginea spărturii cutia cu instrumente a geologului, în timp ce acesta se repezea la atac cu răcnete grozave, se trăgea înapoi, fanda iar, executînd diferite figuri de scrimă cu un beţişor subţire. Foca întorcea din cînd în cînd capul, scoţînd un cotcodăcit enervat. Chiar în clipa cînd preţioasa cutie a lui Artovschi era să alunece în apă, Cook scoase revolverul şi trăgînd un foc, ucise animalul.

Acesta fu doar începutul unei vînători care avea să dureze o săptămînă de zile. Cook, Racoviţă şi Amundsen împuşcară nu mai puţin de 11 foci, care fură tăiate în bucăţi şi îngropate în banchiză: după cum susţinea primul ofiţer, utilitatea acestor rezerve de carne avea să fie dovedită mai tîrziu.

Intre timp, lucrările care absorbiseră mai bine de o lună energiile întregului echipaj, erau aproape încheiate. Pe punte se ridica un mare hambar de scînduri: o construcţie cam greoaie, în care Somers îşi instalase atelierul de fierărie şi se simţea la largul lui. Banchiza, semănată cu tot felul de „institute", „temple" şi „castele de vînătoare", părea mai puţin pustie. In mijlocul coridorului care traversa corpul „Be gicăi", focul duduia într-o enormă sobă de tuci: realizarea cea mai însemnată a meşterului Somers.

Cei de pe bord aşteptau cu inima strînsă, începutul nopţii polare. Către sfîrşitul lui aprilie soarele abia se mai ridică vreme de o oră deasupra orizontului; o săptămînă mai tîrziu răsăritul şi apusul se uneau într-o aceeaşi palidă pîlpîire. Toată lumea ştia că pe data de 15 mai soarele avea să se arate pentru ultima oară...

In fiecare zi, în jurul „Belgicăi" se veau mai puţini albatroşi şi pescăruşi antarctici, tot mai rar se întîmpla ca o focă să spargă gheaţa în apropierea vasului şi să-i înveselească pe exploratori cu coicodăcitul ei. Noaptea ţipetele ascuţite ale păsărilor călătoare îi trezeau din somn. Se ridicau în coate şi ascultau: aceleaşi vietăţi înaripate care le arătaseră calea pe mare în timpul furtunilor, îi chemau şi acum să le urmeze, dar chemarea trecea zadarnic peste vasul înţepenit între gheţuri!

Intr-o noapte, pinguinul lui Nichotte dormea în cuibul său de pe punte. Deodată în apropierea vasului izbucnră ţipete puternice: Sh-a-a-ah! Sh-a-a-ah!". Pinguinul sări în picioare şi scoase un zbieret prelung de bucurie. Era încă buimăcit de somn, dar picioarele îl duseră parcă singure spre pasarelă. Pe banchiză trecea, solemnă, o coloană de păsări, în redingote negre, pe piept cu plastroane albe ca zăpada. Parcă îşi recunoştea şi părinţii printre ei! Fără să mai şovăie, puiul de pinguin coborî pasarela cît putu de repede...

Oamenii din echipaj întîrziară multă vreme, a doua zi dimineaţa, în dreptul urmelor lăsate de pinguini. Somers rosti cu glas tare gîndul tuturor:

— Am rămas numai noi să ne luptăm cu noaptea cea mare!

Exploratorii erau atît de mîhniţi de plecarea lui „Pinguino Pinguini" că nici nu mai luară în seamă dispariţia soarelui şi bezna în care banchiza era înecată zi şi noapte. De altfel vîntul din sud şi ninsoarea din ce în ce mai abundentă, le dădea destul de lucru.

Pentru a ajunge la cabinele de observaţie trebuiră să se încalţe cu grătare speciale, să se lege între ei cu frînghii, să se proptească la fiecare pas în bastoane cu vîrful de oţel. Acoperişul „Templului zoologiei" fusese luat de vînt. Amundsen propuse ca pereţii de scînduri să fie dublaţi cu ziduri de gheaţă. Lucrul le cerea eforturi neobişnuite: la fiecare mişcare erau ameninţaţi să fie răsturnaţi de vîjelie, cazmalele le scăpau din mîinile înţepenite. După o oră de muncă Danco leşină şi fu dus pe braţe pînă la bord. Curînd fură siliţi să-l urmeze şi ceilalţi.

In nopţile aceea, oamenii de pe „Belgica" săriră speriaţi din culcuşuri. Vasul tremura din toate încheieturile, în juru-i vîntul era un tunet neîntrerupt, asurzitor: părea că e gata să smulgă corabia din găoacea ei de gheaţă şi s-o rostogolească pînă cine ştie unde, asemenea unei frunze veştede, în nemărginirea banchizei.

A doua zi dimineaţa Racoviţă, Danco şi Artovschi încercară să coboare de pe vas, pentru a-şi continua munca. In beznă abia se puteau distinge întinderile de gheaţă, deasupra cărora goneau, ca nişte imense păsări sure, palele de zăpadă împinse de vînt. Naturalistul se avîntă înaintea celorlalţi, dar fu smuls de pe pasarelă şi aruncat hăt departe, pe gheaţă. Urletul vîntului îl asurzea, mormane de zăpadă căzeau asupra lui, grele ca nişte ziduri care se năruie. Cu mare greutate izbuti să se tîrască pînă în dreptul pasarelei şi tot tîrîş ajunse pe vas.

In zilele următoare nimeni nu părăsi „Be'gica". Dacă pînă atunci fuseseră numai prizonierii banchizei, acum căpătaseră un şi mai straşnic temnicer: viscolul polar.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii Bucureşti

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 73 ★ Sîmbătă 28 februarie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

IOANA MOȚOC, una dintre țesătoarele de la „Donca Simo", care lucrează acum la războaie cu turații sporite

Fotografia: Nicu VASILE

DRUMUL E LIBER!

Oameni și fapte la fabrica „Donca Simo"

Cîte-o zi mai luminoasă ne amăgește, mărindu-ne și mai mult dorul după primăvară. Uite, astăzi. De dimineață lucește soarele, că te dor ochii de atîta lumină. Bate un vînt uscat dinspre vest de topește și bruma de gheață ce a mai rămas prin colțurile umbrite. Primăvara e aproape. O așteptăm numărînd zilele. Și parcă o vezi că vine, pe nesimțite, ca o pisică ce-ți intră în casă cînd găsește ușa crăpată.

Poate unde-i astăzi atîta soare afară, și toată ființa ne e plină de așteptarea zilelor ce vor veni, ne-o fi părînd așa de rece biroul unde ne aflăm. Meșterul Minculescu de la secția a 6-a, stă cu paltonul, inginerul Liviu Călin — mai subțire îmbrăcat — și-a tras șapca pînă peste frunte și și-a vîrit mîinile în fundul buzunarelor. Eu simt cum îmi îngheață hainele, de parcă ar fi ude. M-aș cuibări pe canapeaua de lîngă soba înaltă, unde abia acum a început să cînte focul, dar nu sînt la mine acasă, iar pe oamenii aceștia doi îi cunosc doar de acuma. De-ntîlnit, cine știe, ne-om mai întîlni. Poate tot aici la „Donca Simo", poate în altă parte. Cine știe ce-or mai face ca să li se ducă vestea — ca acum. Că, hotărît, oamenii aceștia nu sînt dintre aceia care să se oprească la jumătatea drumului. Au în ei ceva, ca o esență tare, care nu se consumă dintr-odată.

★

— Am fi putut foarte bine să fi mărit turațiile la mașini — spusese inginerul Călin, cînd începusem să vorbim despre ceeace face acum obiectul preocupării întregului colectiv — să facem așa ca războaiele să lucreze mai repede și totuși producția să nu crească.

Nu înțelegeam. Cum? Dacă războaiele ar fi fost aduse în situația de a lucra mai repede, atunci, în mod normal, ele ar fi produs mai mult ca înainte, cînd nu lucrau repede! Logic, nu?

— Și totuși nu, — zîmbise inginerul Călin. Fiindcă nu-i deajuns să învingi inerția mașinilor — asta se poate face relativ ușor, pe cale tehnică, ci trebuie să aduci într-un stadiu superior și oamenii, să le arăți, să-i convingi că pot lucra și mai bine, că dispun de această putere înfinit mai mult decît își închipuie.

Meșterul Minculescu, ceva mai tînăr, dar mai vechi aici în fabrică (tatăl său a lucrat aici și tot aici a învățat și el meseria — și lucrează de cînd a primit carnetul de lucrător) știe cum a fost obținut la ei acest „mai bine".

— Războaiele pe care le avem — spune el plimbîndu-și mîinile pe teracota reliefată în chipul unor flori cu petale mari, rare, ca de gutui — **sînt vechi. Nunărul cel mai mare de turații**

Elisabeta PETREANU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

LA FOȘTII POLUPAINICI

De cîțiva ani se aude rostindu-se din ce în ce mai rar cuvîntul „polupainic". Pescarii bătrîni din orașul Constanța, care-i știu vechea și trista semnificație, îl pronunță cu amărăciune. Polupainic se numea înainte orice pescar sărac ce nu avea unelte de pescuit și era din această cauză nevoit să intre la stăpîn.

Proprietarii de bărci și scule se îmbogățeau pe seama unor astfel de oameni, pe care-i jecmăneau după bunul lor plac. Trei sferturi din tot ce se pescuia luau ei, iar un sfert îl luau polupainicii. Bărci șubrede care le puneа viața în pericol, năvoade putrede, de toate acestea aveau parte polupainicii.

Așa am pornit...

Ion Steva președintele gospodăriei colective piscicole „1 Mai" din Constanța este un bărbat înalt, bine legat, cu umerii puternici și mîini mari de adevărat pescar.

Auzisem lucruri interesante despre gospodărie, de aceea cînd m-am aflat acolo l-am întrebat:

— Care a fost primul pas al colectivei pe care o conduceți?

A stat un moment pe gînduri. „La început a fost o întovărășire — a prins el a istorisi. Intraseră 16 pescari în ea. Unii chiar destul de bătrîni, ca Abdula Amet ori Constantin Munteanu. Și ca orice început și începutul întovărășirii noastre a fost greu. Ne lipseau uneltele. Întreprinderea piscicolă ne-a dat atunci paragate de guvizi, plase pentru scrumbii și vollyuri de chefali. Erau unelte noi cu care nu se mai întîlniseră pescarii noștri. Cu asemenea scule, întovărășirea s-a pus pe picioare. În toamna lui 1956, de pe peștele prins în cele 46 paragate s-au luat peste 70.000 lei. De abia atunci am putut să ne cumpărăm lucrurile de trebuință pentru întovărășire. S-au adus un italian și chipele. Trebuia să ne gospodărim...

Aici, Ion Steva a făcut o pauză ca pentru a-și împrospăta amintirile.

— Gospodăria colectivă — a continuat apoi președintele — am format-o atunci cînd s-a colectivizat întreaga regiune. Avea un fond de bază de 34.188 lei. Era puțin, mai ales că numărul membrilor trecea de 30. Totuși, oamenii au fost harnici. Într-un an, prin munca lor am ajuns la un fond de bază de 210.000 lei. Gospodăria s-a îmbogățit cu 7 bărci și cu o mahună (o barcă mult mai mare decît cele obișnuite). Plasele pe care le aveam erau vechi. Le-am înlocuit cu altele.

— Cît cîștigă pescarii gospodărici?

— La întrebarea asta am să vă răspund prin...

...întîmplarea pescarului Ion Gulie

Era în vara anului trecut. Pescarii nu mai prideau cu treaba. Peșteberechet. Și tocmai în vremea aceea, Ion Gulie — om harnic, de altfel — a cerut să plece dintre noi. Se înhăitase cu vreo doi afaceriști care-i împuiaseră capul cu tot felul de prostii: că o să cîștige mai bine sigur, că o să facă comerț cu pește.

Ion Gulie lucra la brigada de taliene împreună cu Zecheria Menecai, Spiru Zabara și Bedros Agrop. La început, oamenii s-au certat cu el. „Pentru ce să pleci, îl tot înghionteau ei. Te-ai săturat de bine?"

Dar Ion Gulie nu vroia să știe de nimic. Atunci oamenii l-au lăsat în pace. Nu-l puteau ține printre ei cu forța. Au trecut cîteva luni în care timp brigada de pescari a muncit de zor și fără Ion Gulie. Acesta se apucase la început de pescuit. Cîtva timp a prins pește, însă „tovarășii" lui care aveau grijă să-i „desfacă marfa pe piață" îl furau. De necaz Ion Gulie s-a apucat de băut. Din cînd în cînd, trecea „ca din întîmplare" pe malul mării, pe lîngă locul unde se afla gospodăria colectivă și intra în vorbă cu oamenii. Atunci a aflat că Menecai, Spiru și Bedros din brigada de taliene în care lucrase și el începuseră să cîștige lunar cîte 1500—2000 lei.

Deabia în acele clipe Gulie și-a dat seama de greșeala pe care o făcuse. Așteptă să fie chemat, însă oamenii își vedeau mai departe de treabă. Pînă la urmă, Ion Gulie s-a reîntors singur în gospodăria colectivă.

Asta e întîmplarea lui.

Avea dreptate președintele. Întîmplarea cuprindea în ea o adîncă semnificație. Foștii polupainici lucrînd în gospodăria colectivă cîștigă bani, duc un trai omenesc. Nici urmă din viața pe care o duceau altă dată.

Victor THEODORU

O imagine specifică și cu valoare simbolică a colonialismului în Africa neagră.

Escală la Dakar

Noaptea, aterizările nu mai sînt precedate de obișnuitele anunțuri: „Rugăm stingeți țigările și prindeți-vă centurile de securitate! Peste cîteva minute aterizăm la..." Cei mai mulți dintre pasageri dorm și nu-i trezește nici fiorul puternic care parcurge trupul avionului, cînd roțile lui iau contact cu solul.

Cu ochii înegurați încă de somn, ne uităm la luminile mici și palide, care străjuiesc pista de beton.

— *Dakar!* ne lămurește prevenitor stewardesa, care nu e cu nimic mai puțin fercheșă acum, la 2 noaptea, decît a fost dimineața sau la prînz. Cu același zîmbet calm, care i-a destins parcă pentru vecie buzele vopsite în violet, ne înmînează un cartonaș verzui, pe care scrie în engleză, franceză, germană și spaniolă: *„Bun pentru o consumație și răcoritoare".*

Pășim pe scara avionului cu picioarele noastre amorțite de îndelunga ghemuire în fotoliu. Ne izbește un zid de căldură, pe care-l simțim aproape concret. În ce mă privește, n-am mai încercat o senzație asemănătoare decît o singură dată în dreptul unui cuptor hunedorean. Îți vine să crezi că undeva, pe cerul negru al nopții, se ascunde, un soare pe care, din motive de neînțeles, tu nu-l poți vedea.

Căscăm larg gura și nările, dar în loc de aer năvălește în gură o dogoare umedă și asfixiantă.

Plecați acum cîteva ceasuri din răcorosul Amsterdam și cu gîndul la destinațiile noastre sud-americane, am uitat de continentul negru și cald, care ne reține un ceas-două (atît cît îi trebuie păsării noastre ca să soarbă noi puteri octanice, înainte de a înfrunta Atlanticul).

Nesîfonabila noastră stewardesă așteaptă, calmă și zîmbitoare ca totdeauna, să ne grupăm în josul scării avionului și ne anunță, în aceleași patru limbi — dar atît de repede de parcă le-ar vorbi simultan — că în clădirea aeroportului e aer condiționat.

Făgăduiala ne galvanizează și pornim iute, într-un monom docil, pe urmele stewardesei. În clădirea scundă în care intrăm grăbiți, e într-adevăr aer. Un aer despre care n-aș jura că este condiționat, dar care se lasă respirat — și asta ne este destul.

Ne înfundăm în niște fotolii mari de răchită și în jurul nostru începe să foiască tăcuți chelnerii. Vesta și pantalonii le sînt de un alb murdar, pielea feței și a mîinilor de un negru curat și lucitor.

Vecinul meu de fotoliu este un celebru violonist apusean, cu care am călătorit tot timpul alături. Orele lungi de călătorie au provocat o anumită apropiere bazată pe necesitatea firească a schimbului de impresii și idei care se înfiripează cu ușurință în orice călătorie, fie că e vorba de un mijloc modern sau mai puțin modern de locomoție. La fiecare escală el coboară cu cutia de lemn roșcat, în care își are adăpostul prețiosul său Guarnieri.

N. MINEI

• *(Continuare în pag. 3-a)*

În acest număr:

ÎN TIMP DE IARNA PRIN CÎTEVA SATE

Un film povestit:
„Am fost satelitul Soarelui"

ACTORI ȘI ROLURI

Bufoneriile delfinului „Bufeo"

Colțul pedagogului
Mîndrie de tată

Medicul vă sfătuiește
ASTENIA POST-GRIPALĂ

HIDROPLANUL
nava cu aripi

O realizare a tehnicii sovietice

Șantierele navale sovietice sînt primele din lume care au început să producă în serie un tip de navă cu totul nou: HIDROPLANUL. Producția este atît de perfect pusă la punct, încît aceste nave au început să fie exportate în toată lumea.

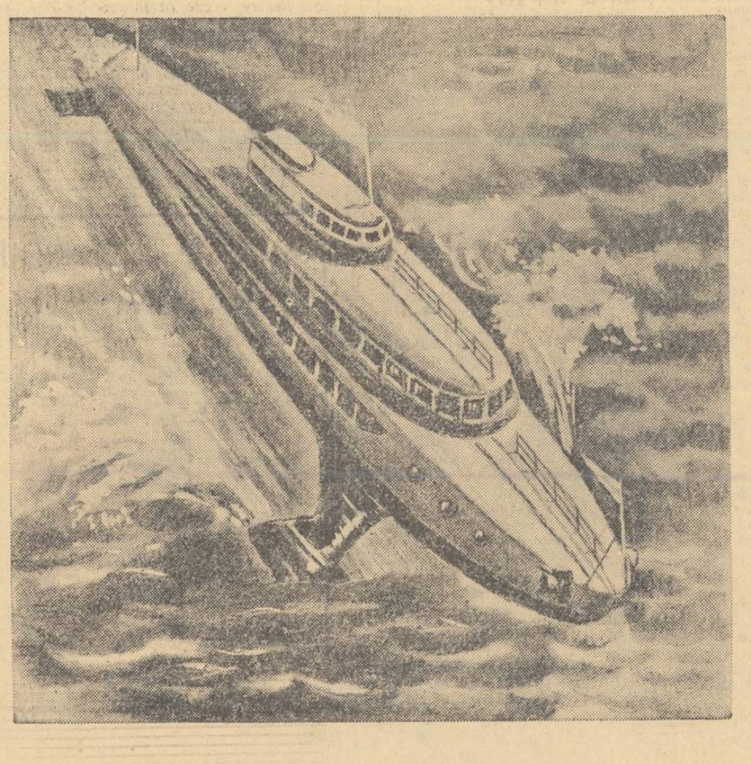

In revistele de specialitate străine, printre anunțurile banale, lăudînd diferite piese de nave sau șantiere, a apărut anunțul frumos colorat al Scuizpromexportului, care oferă hidroplane sovietice, produse la uzina „Krasnoe Sormovo".

Noul tip de navă aduce o schimbare revoluționară în tehnica navală. Toate navele de pînă azi, începînd cu pirogile primitivilor și terminînd cu cele mai moderne nave transoceanice se bazau pe plutire. Din acest motiv corpul navelor este în bună parte scufundat în apă. Pentru a se putea deplasa cît mai ușor, corpul navelor capătă o formă specială. Totuși învingerea rezistenței apei cere motoare foarte puternice. Această rezistență a apei crește și mai mult dacă sînt valuri. Dacă dorim să imprimăm vasului o viteză mai mare, este necesar ca puterea motoarelor să fie mărită extrem de mult, cu cubul vitezei. Pentru a mări vi-

Ing. A. NEGREA

• *(Continuare în pag. 5-a)*

Poetul Eugen Iebeleanu

Artistul Jules Cazaban cîntînd la violoncel

Oameni de artă în timpul lor liber

Acasă la...

JULES CAZABAN și EUGEN JEBELEANU

L-am căutat pe cunoscutul actor **JULES CAZABAN** nu la teatrul „Municipal", ci acasă. Vizita la domiciliu era mai adecvată temei: „Cum vă petreceți timpul în orele libere?".

Minunatul interpret din „Tache, Ianke și Cadîr" s-a oferit să-mi răspundă imediat la întrebare, printr-o invitație:

— Dacă te interesează lucrul acesta, te poftesc în micul meu atelier. Tocmai puneam la punct niște ceasornice. În ultima vreme m-au cam asaltat prietenii...

Cîteva clipe rămîn nedumerit. Mă așteptam ca actorul să-mi vorbească mai întîi de pasiunea lui pentru violoncel, de care aveam și eu cunoștință. Cînd colo...

— Cum, maestre? Aveți și preocupări de tehnician?

— Să nu crezi că-i vorba de o preocupare de simplu amator. Pot să spun chiar că, din punct de vedere profesional, sînt un bun ceasornicar. Înainte de a studia la Conservatorul de artă dramatică din Iași, m-am gîndit că nu-mi strică să învăț și o meserie. Ceasornicăria am învățat-o la Fălticeni, orașul meu natal, la un maistru și prieten, Nicolae Weber, căruia îi port și acum o adîncă recunoștință. Acum, bine-nțeles, o practic doar din pasiune pentru mine și... pentru prieteni.

Privesc micul atelier: o măsuță

Liviu MIRON

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Medicul vă sfătuieşte

Astenia post gripală

Epidemia de gripă este într-o marcantă scădere şi sînt semne care ne arată că datorită măsurilor energice luate sînt posibilităţi ca totul să reintre cît mai curînd în normal. Totuşi există o problemă pe care cei care au avut gripă trebuie să o cunoască. Oamenii care în urmă cu 2-3 săptămîni au avut gripă, se plîng că deşi a trecut atîta timp simt o oboseală fizică şi intelectuală, sînt sleiţi de putere, adeseori au dureri muşchiulare şi de încheieturi, durerile de cap se menţin cu încăpăţînare. După eforturi relativ mici au turburări destul de mari în respiraţie. Foştii gripaţi se plîng că au o tuse persistentă sau o răguşeală care nu cedează. Trebuie spus că toate aceste fenomene constituie adevărata astenie ce a survenit în urma efortului depus de organism pentru a învinge infecţia gripală. Organismul în aceasta perioadă constituie un teren prielnic pentru diferitele boli contagioase.

O seamă de măsuri ne vor ajuta să trecem cu bine şi peste această perioadă critică. Printre aceste măsuri trebuie să enumerăm, în primul rînd, o foarte riguroasă respectare a perioadelor de odihnă şi o hrană cît mai variată. Într-adevăr, mai mult ca oricînd trebuie să ne hrănim raţional. Aceasta înseamnează să asigurăm organismului substanţele ce-i sînt necesare atît cantitativ cît şi calitativ, păstrînd o anumită proporţie între albumine, grăsimi, hidrocarbonate, săruri minerale, vitamine şi apă.

In primul rînd trebuie să asigurăm suficiente albumine, atît de origine animală cît şi de origine vegetală, adică lapte, carne, ouă, iar din cea vegetală, albuminele din zarzavaturi şi legume.

In ceea ce priveşte hidrocarbonatele, această sursă principală de energie pentru organismul nostru, le găsim în pîine, fructe, cartofi şi zahăr. Important este ca aceste hidrocarbonate să pătrundă în organism sub formă cît mai variată. Trebuie să asigurăm organismului, pentru o bună digestie, şi celuloza pe care organismul nu o asimilează dar care înlesneşte înaintarea bolului alimentar, înlăturînd deci lenevia intestinului, care este posibilă în această perioadă. In cojile fructelor şi în legume găsim cantitate suficientă de celuloză. Grăsimile pot fi reduse în această perioadă deşi ele au o importanţă în alimentaţie prin conţinutul lor mare de calorii.

Mare atenţie trebuie să dăm folosirii sărurilor mai ales sodiului şi potasiului, care au un rol important în menţinerea echilibrului organismului nostru. Deci, în această perioadă vom mînca puţin mai sărat ca de obicei. Celelalte săruri se găsesc în alimentele obişnuite. Este bine ca alimentaţia noastră să fie bogată şi în vitamine, deşi, aşa cum veţi vedea, socotim că în acest anotimp, nu vom reuşi să asigurăm toată vitamina.

Pe drept cuvînt cititorul se poate întreba: Cine ar putea avea posibilitatea să drămuiască, cîte albumine, cîte săruri să ia pentru a înlătura această astenie? Lucrurile, în fond sînt mai simple. Avem o singură datorie: să ne hrănim variat, deoarece o alimentaţie variată asigură organismului tot ceea ce îi este necesar. A te hrăni raţional însă, înseamnă în acelaşi timp a mînca la aceleaşi ore, fapt care înlesneşte pofta de mîncare şi buna asimilare a hranei.

In afara alimentaţiei raţionale, o seamă de medicamente ne vor putea ajuta. In felul acesta o vitaminoterapie intensă, fie polivitamine, fie vitaminele C şi B complex, va fi deosebit de folositoare. Starea de astenie o putem combate şi prin cafeină, stricnină şi cortigen, bineînţeles că sfatul medicului curant în această privinţă este absolut necesar.

Nu trebuie să ne ferim de aer în această perioadă ci dimpotrivă.

Folosirea, în aceste condiţii, chiar a unor medicamente, obişnuit inofensive cum sînt aspirina şi chiar antinevralgicele, fără indicaţie medicală, ar putea masca începutul unei boli care, prinsă în faza de început, ar putea fi uşor vindecabilă. Trebuie evitat orice abuz de somnifere cu toate că starea post gripală aduce după sine şi oarecari insomnii. Numai medicul ne va putea prescrie dozele care vor putea proteja sistemul nervos.

Dr. E. ALBU

La războiul-şcoală, inginerul LIVIU CALIN, candidat în ştiinţe tehnice, dă cîtorva lucrătoare indicaţii asupra posibilităţilor de reducere a timpului de deservire a războaielor.

Drumul e liber!

(Urmare din pag. I-a)

atins aici pe vremea capitaliştilor a fost de 160. S-a lucrat aşa ani şi ani de zile şi cele 160 de turaţii erau considerate drept „limita limitelor". Şi totuşi, prin 1953—1954 noi, socotind că era de datoria noastră să depăşim ceea ce fusese obţinut pe vremea capitaliştilor (era o chestiune de mîndrie, de afirmare a capacităţii noastre creatoare, de sporire a încrederii în noi) am încercat să mărim turaţiile la războaie pînă la 170, cel mult pînă la 180. Destul de timid, dar prea erau vechi maşinile şi încercarea prea nouă ca să avem curajul să ne avîntăm mai departe. Şi am rămas aici. De altfel, între întreprinderile textile din ţara noastră, noi, cei de la „Donca Simo" treceam cu turaţii la războaie printre cele mai bune.

— Presupun ceea ce a urmat, îl completez eu. Considerînd că şi acest stadiu poate fi depăşit, desigur că dv., cei de la „Donca Simo" aţi trecut la mărirea turaţiilor întîi la un război-două, la o jumătate de sală, la o sală întreagă. La început cu 10 turaţii, pe urmă cu 20 şi aşa mai departe. Dacă au mai fost unii care să zică că „prea se sare peste cal", ci şi aşa a fost „întrecută măsura" că „o să vedeţi voi pe urmă" rezultatele care le-aţi obţinut au fost bune şi ele au risipit îndoiala şi conservatorismul acestora.

Auzind toate astea meşterul Constantin Minculescu ride cu ochii lui negri, în orbitele mari, proeminente, întinzîndu-şi umbra de mustaţă de deasupra gurii mari.

— Ei, dacă ar fi fost aşa, totul ar fi fost floare la ureche! Închipuiţi-vă că n-am avut rezultate bune de la început şi că cei care aveau îndoieli aveau temei să spună că dreptatea e de partea lor. Nu ne întrebaţi ce am avut noi aici în noiembrie şi în decembrie chiar. Închipuiţi-vă că muncitoarele noastre — unele — la început s-au speriat, şi-au pierdut capul şi atunci s-au încăpăţînat. Şi cu toate astea avem aici oameni minunaţi, minunaţi!

— Cum o cheamă pe tovarăşa aceea, tovarăşe Călin? — se adresează el inginerului. — A! Da! Angela Duţă. Şi au mai fost şi bătrîna Simioneasca şi Moţoc şi Mardare şi altele. Hai să zicem că bătrînei Simioneasca, de, îi vine greu să schimbe tocmai acum, la bătrîneţe ritmul şi felul de muncă. Dar Angela Duţă e femeie tînără!

La început vreo 2-3 zile a stat îmbufnată la maşini şi ne fulgera cu nişte ochi, mamă-mamă! Îţi aminteşti tovarăşe Călin? A venit la noi la biroul organizaţiei de partid: „Nu pot să lucrez! Daţi-mă la alte maşini".

— Poate că într-adevăr nu putea să lucreze, îi iau eu apărarea.

— Ei, cum nu? surîde inginerul. Era obişnuită să lucreze într-un fel; credea că aşa o să lucreze pînă la moarte. Ceea ce spuneam de fapt mai înainte. Mărisem turaţiile, războaiele mergeau cu cîte 210, 220, 230 de ture pe minut. Dar asta nu era de-ajuns, mai trebuia ca şi muncitoarele să-şi schimbe felul de lucru, să pună mai multă ordine în mişcările lor. Numai atît. Numai atît trebuia ca războiul să meargă repede, şi să producă mai mult. In luna trecută, cînd această acţiune a dat într-adevăr rezultate, cînd muncitoarele noastre şi-au schimbat felul lor de a lucra pînă acum, am obţinut un spor de 200.000 m. de pînză. Şi încă n-am avut toate războaiele cu turaţii mărite.

— Şi ce s-a întîmplat cu Angela Duţă?

— Acum lucrează de ţi-e mai mare dragul!

Mă duc în sala veche s-o caut pe Angela Duţă sau pe Ioana Moţoc sau pe Mardare. In sală, milioane de plesnituri metalice vor să-ţi spargă parcă urechile, dar pe urmă auzul se obişnuieşte cu ele şi nu mai par atît de violente. Într-un fel sau altul cu toate se întîmplase cam acelaşi lucru. Le speriaseră maşinile pe care pînă atunci le ştiau bătînd altfel, le speriaseră gîndul ruperilor care la început întradevăr fuseseră mai multe. Acum însă ruperi sînt mai puţine chiar decît erau înainte iar în ceeace priveşte bătaia războiului — asta e o chestiune cu care te obişnuieşti. Primele 2-3 zile sînt mai grele. Dar acum, greul a trecut. Muncitoarele au înţeles, au văzut, că pot lucra şi altfel, şi că nu-i greu.

E ceea ce spunea şi inginerul Liviu Călin. De fapt, esenţialul.

Grozav aş vrea să ştiu de-acuma unde vor ajunge cei de la „Donca Simo" în lupta pentru mărirea turaţiilor la războaie. Inerţia a fost învinsă şi acum drumul e liber.

...Şi ce soare e afară! Primăvara e aproape, chiar dacă mai avem de trecut şi babele.

Elisabeta PETREANU

Enigma meteoritului de la Tunguska

Cazul meteoritului care a căzut la 30 iunie 1908 la Tunguska în taigaua siberiană este unul din cele mai interesante şi enigmatice fenomene ale naturii. Atunci a avut loc prăbuşirea „solului cosmic" care a fost considerat din cauza detonarii extraordinare şi a marilor devastări cauzate la clocnirea cu pămîntul, drept un mic planetoid.

L. A. Kulik a fost conducătorul expediţiei care a reuşit să găsească locul prăbuşirii, însă nu a putut identifica nici o particică de corp meteoritic. Nici cercetările ulterioare nu au dat de cele mai slabe urme de substanţă meteoritică, ceea ce constituia o curioasă şi inexplicabilă contradicţie faţă de alte cazuri asemănătoare

In ultima vreme, cercetătorul sovietic A.A. Javnel, aplicînd cele mai noi metode ştiinţifice, a studiat probele de pămînt aduse de către Kulik din expediţia sa. De astă dată munca lui Javnel a fost încununată de un deplin succes. El a putut identifica în pămîntul analizat atît schije mici, neregulate, cît şi particele de pulbere sferică dovedind că corpul interplanetar căzut la Tunguska ar fi un meteorit de fier.

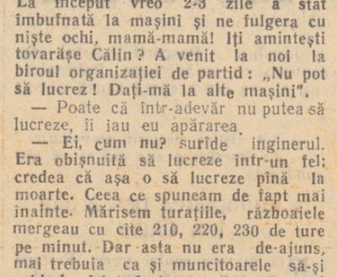

— Nu te joci şi tu cu noi, Nicuşor?

— M-aş juca, dar nu-mi dă voie mămica; zice că vrea să facă din mine un intelectual...

Desen de V. CRIVĂŢ

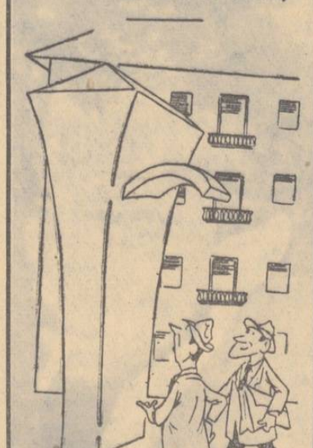

— Asta la ce foloseşte?

— La nimic... Dar l-am făcut pentrucă ne mai rămăsese nişte bani din devizul lucrării şi... ca să nu se piardă!

Desen de S. NOVAC

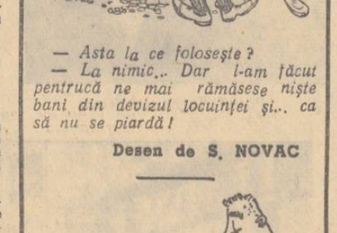

— Uite ce dulce e Gigel, joacă-te cu el, e băiatul şefului!...

Desen de M. ANANIA

ÎN TIMP DE IARNĂ PRIN CÎTEVA SATE

Iarna-i aici. Primăvara undeva prin apropiere. Munca pe ogoare n-a început încă din plin. Dar în fierăriile satelor se lucrează de zor. Se dreg uneltele agricole pentru lucrările ce vor începe în primăvară. Tot în această perioadă oamenii de la sate pregătesc seminţele, încearcă puterea lor de încolţire, îngrijesc de vite şi cam atît. Precum se vede sîntem în perioada cînd la sate e treabă puţină şi timp liber berechet — îşi zic unii.

Şi tot ei se întreabă: ce fac oamenii de la sate în aceste zile, cum folosesc ei timpul liber de care dispun? Să facem o raită prin cîteva sate şi vom căpăta răspuns la asemenea întrebări.

LA SĂVENI, ÎN REGIUNEA SUCEAVA. Am poposit aici într-o miercuri, pe înserate. Pe uliţe am întîlnit doar copii care se jucau cu săniuţele. Aş fi dorit să stau de vorbă cu cîţiva săteni. Dar n-am nimerit bine. Oamenii nu au vreme la ceasurile astea de stat la taifas. Aflu astfel că aici în fiecare miercuri staţia de radioficare transmite cîte o lecţie de agrotehnică. Sînt programate să se transmită 16 lecţii. După fiecare lecţie se transmit şi 5 întrebări din cadrul concursului „*Cine ştie, cîştigă!*" organizat de staţia locală de radioficare. Întrebările sînt legate de lecţia predată. Aşa că în fiecare miercuri după masă sătenii din Săveni stau în faţa difuzoarelor, ascultă lecţiile şi îşi notează întrebările de la concurs. Colectivistul M. P. Bosuc, întovărăşitul Mihai Vizi teu şi mulţi alţii au răspuns pînă acum la toate întrebările. Din pricina asta oamenii sînt ocupaţi. Miercuri după masă nu-i chip să stai cu ei la taifas.

ÎN COMUNELE DRĂGUŞENI, AVRĂMENI, UNGURENI DIN REGIUNEA SUCEAVA ŞI BROŞTENI DIN REGIUNEA PITEŞTI. Cînd am vizitat aceste comune sătenii din respectivele localităţi aveau oaspeţi de seamă. Erau deci tot ocupaţi. La ei poposise cîte o brigadă ştiinţifică alcătuită din ingineri, profesori, medici, activişti. Adunaţi în cadrul căminelor culturale, sătenii stăteau de vorbă cu membrii acestor brigăzi. La asemenea manifestări se pun întrebări cu nemiluita. Aşa că subiecte de legat discuţii sînt cîte pofteşti. Şi se discută despre multe. Se vorbeşte despre agrotehnică şi despre racheta cosmică sovietică, despre situaţia din Berlin şi din strîmtoarea Taivan, despre creşterea vacilor de lapte şi despre îmbăierea copilului şi despre multe altele. Aşa că nici în comunele amintite oamenii nu-şi irosesc timpul în zadar. Dar să ne oprim în altă parte:

LA CHILIA VECHE, ÎN RAIONUL TULCEA. Nici aici nu-i găsim pe oameni ţăind frunze la ciini. In cadrul căminului cultural s a înfiinţat un cerc de cultură generală cu următoarele secţii: „*Să ne cunoaştem patria*", „*Matematică*" şi „*Ştiinţă popularizată*". In cadrul fiecărei secţii s-au ţinut cîteva lecţii. În caiete, ca nişte adevăraţi studenţi, sătenii îşi notează cele predate. Apoi cu ajutorul cărţilor de la bibliotecă îşi lărgesc cunoştinţele. Află lucruri noi, interesante. Au deci o preocupare atractivă, folositoare.

LA LUERIU, ÎN REGIUNEA AUTONOMĂ MAGHIARĂ. În ziua cînd treburile m-au purtat prin această localitate sătenii se aflau la o şedinţă festivă. Sărbătoreau îndeplinirea a 10 ani de existenţă a cercului de cultură generală înfiinţat în satul lor. În această perioadă ei au ascultat în cadrul cercului 120 de conferinţe despre cele mai diferite probleme. Nu mai e necesar să adăugăm că şi în această iarnă cercul de cultură generală din Lueriu are o bogată activitate.

ÎN COMUNA ÎNDEPENDENŢA DIN RAIONUL CĂLĂRAŞI. Aici s-a înfiinţat de curînd pentru tineretul satului o universitate populară. S-au înscris pentru a urma cursurile acestei universităţi 74 tineri dornici de a-şi îmbogăţi cunoştinţele.

LA SĂPINŢA, ÎN REGIUNEA BAIA MARE. Cu ajutorul tovarăşilor de la casa raională de cultură din Sighet, colectiviştii au înfiinţat în cadrul gospodăriei lor un centru de îndrumare metodică. S-au format două colective, unul propagandistic şi altul tehnic, care au menirea să ajute pe toţi colectiviştii în acţiunea de întărire a gospodăriei colective. Cursurile şi conferinţele organizate de centrul metodic de îndrumare îi ajută pe colectivişti în activitatea lor.

★

O raită prin cîteva sate! Cred că-i suficient ca să ne dăm seama de preocupările noi în lumea satelor. Adăugăm la cele de mai sus activitatea artistică, filmele ce rulează în numeroase sate, activitatea din cadrul bibliotecilor, cursurile agrozootehnice de masă, etc. şi vom avea o imagine a multiplelor preocupări actuale ale sătenilor. Pentru ei nici în această perioadă timpul nu se scurge zadarnic.

T. DUMITRESCU

Cronica gastronomului

O lecţie practică şi două reţete

Am pomenit, după cît îmi amintesc, de mai multe ori, în cronicile mele, despre prazul umplut, fără să mă opresc asupra modului de preparare. Dacă pînă în clipa de faţă n-am comunicat încă reţeta acestei gustoase mîncări e, ca să spun adevărul, pentru că rătăcisem hîrtia pe care era însemnată şi pentru că, certînd s-o reconstitui din memorie, aveam impresia că am uitat ceva. Faptele mi-au confirmat că bănuiala mea era întemeiată şi tot bietul Costache m-a pus pe calea adevărului. Iată cum: Un cititor din Rîmnicul Vîlcea îmi scria ca neştiind adresa prietenului meu Costache, despre care a citit aşa şi pe dincolo, mă roagă să nu mă supăr ş.c.l. că mi se adresează mie, rugîndu-mă să-i dau menţionata reţetă etc., etc. nu înainte de a fi cerut aprobarea prietenului meu, pe a cărui experienţă de practician se poate bizui ş.a.m.d. Cu scrisoarea de abea sosită în faţă, ridic receptorul, îl chem pe Costache şi-i citesc pasajul care-l privea.

— Poftim! fu răspunsul.

Se înţelege că n-am aşteptat să mă poftească a doua oară. Peste o jumătate de ceas eram în bucătăria lui. Mă aştepta cu nerăbdare, căci ora prînzului se apropia.

— Ai noroc pe ziua de azi, mi-a spus văzîndu-mă. Am smîntînă bună, făcută de mine şi pusă la rece, unt proaspăt de asemenea şi ouă de la găinile mele, ouate ieri dimineaţă.

— Dar cu prazul umplut, ce facem? întreb cuprins de grijă.

— Asta-i treabă uşoară, mi-a răspuns Costache. Ia întîi un pelin.

Şi după ce mi-a umplut paharul, ridicînd şervetul sub care aştepta un morman de prazi, prietenul meu Costache îşi începu astfel prelegerea:

— Trebule să-ţi mărturisesc, îmi spuse el, că eu consider această mîncare ca pe una din cele mai gustoase ale bucătăriei noastre. Am temeiuri serioase să cred că ideia de-a umple prazul cu tocătură, a încolţit întîi în cap moldovenesc. De altfel, tot în Moldova am învăţat şi eu să gătesc această mîncare. Prazului de pe această tavă, după ce l-am tăiat după cum vezi, cam de lungimea unui deget, l-am scos miezul, lăsîndu-i numai două-trei foi. Miezul l-am pus colo, pe farfurie, unde aşteaptă să-i vie rîndul, căci are şi el un rost în preparaţie. Să ne ocupăm acum de tocătură.

— Din ce-i făcută? întreb.

— Asta-i o lecţie practică şi două reţete, îmi zise el, cînd mă văzu luînd notiţe. Ia să vedem dacă ai reţinut ceva.

— Cînd o faci singur, treci carnea de două ori prin maşină?

— Fireşte!

— Condimentaţia?

— Mai nimic; oparăşti miezul scos din prazi, îl laşi să stea 10 minute acoperit, îl treci prin maşină odată cu carnea, sarezi, piperezi şi asta e tot. Odată umplutura făcută, o legi c-un ou şi umpli cu ea prazii pe rînd, avînd grijă să nu depăşeasca marginele, nici să fie prea îndesaţi. Această operaţie cere oarecare îndeminare, care nu se capătă decît prin practică.

Acuma, urmă Costache, pe cînd umplu eu prazii, pune şi tu o lingură de unt în tigaie şi aşteaptă să se încingă untul. Dă-i drumul, că eu sînt gata cu umplutul.

Era prima oară cînd prietenul meu Costache îmi solicita concursul. Cînd s-a apropiat de maşina de gătit cu primul transport de prazi umpluţi pe farfurie, untul era încins. I-a pus rînduri-rînduri la prăjit în tigaie, întorcîndu-i cu mare băgare de seamă, ca să nu lasă umplutura. După ce s-au rumenit toţi prazii, Costache i-a rînduit într-o cratiţă, turnînd peste ei zeama de carne de la rasolul de ieri, pe care o ţinea caldă într-o oală, aşezată pe marginea plitei. A acoperit cratiţa cu capacul şi l-a lăsat să fiarbă la foc potolit cam jumătate de oră (preţ de două-trei pahare de pelin). Cînd a socotit Costache că-s aproape gata, înţepînd vreo doi cu furculiţa, a purces la operaţia pe care o uitasem eu şi care e următoarea: a pus într-o tigăiţă două bucăţele de zahăr, a pus tigăiţa la foc şi cînd s-a caramelizat zaharul topindu-se, l-a stins cu zeamă de carne, l-a turnat în fiertură. A mai aşteptat să dea în vreo două clocote şi-a pus cratiţa la cuptor. Cu puţin înainte de a o scoate din cuptor, a adăugat o lingură de oţet de vin cald.

— Acta est fabula! exclamă Costache, încheindu-şi lecţia practică. Şi acum, pentru că am ouă proaspete şi smîntînă, să preparăm ceva din ele pentru început: ochiuri cu sos de hrean.

— Ochiuri în apă?

— De obicei aşa se fac, cînd îi se asociază sosul acesta, dar pentru că avem unt proaspăt să le facem la capac.

Şi, prietenul meu Costache, în timp ce ouăle începuseră să se prindă, acoperi cratiţa cu capacul pe care îl puse pe plită să se încingă.

— Asta, ca să le vie căldură şi de sus, îmi explica el.

Odată capacul pus, Costache urmă:

— Ai băgat de seamă că nu pun sare decît pe albuş. Gălbenuşului nu-i place sarea. Cînd îl sărezi, de ciudă face pistrui.

Apoi ridicînd capacul:

— Şi dacă-l laşi la foc mai mult decît trebuie, se încreţeşte ca o frunte de poet părăsit de iubită.

Dar am uitat să spun că înainte de a pune ouăle la foc, Costache puse peste o oală cu apă caldă o oală mai mică cu un gălbenuş de ou în ea (adică ceea ce se cheamă „bain marie"). A amestecat acest ou cu smîntîna, pe care o turnă încet-încet. Cînd sosul a devenit consistent, l-a lăsat în oala lui şi a ras hrean la răzătoare.

Cînd ochiurile au fost gata, Costache le-a dat formă rotundă, tăindu-le cu un pahar întors şi le-a aşezat în crăticioara umplută cu sminţina peste care înainte de a pune ouăle a răsturnat hreanul.

Combinaţia mi s-a părut minunată.

— Costache, l-am spus gustînd din oul înotînd în smîntînă cu hrean, dar sosului acesta, care deşi simplu e excelent, i se pot găsi foarte multe întrebuinţări.

— I s-au şi găsit, mi-a răspuns Costache. Dintre toate, în afară de aceasta, întrebuinţarea acestui sos la limba rasol mi se pare cea mai potrivită, dar

Pentru că acum mi-e sete
Vom trata acea mîncare
Comentînd-o pe-ndelete
În lecţiunea viitoare.

PĂSTOREL

Reportaj din întuneric

O dimineaţă cu cer senin şi soare scînteietor. M-am deşteptat din somn bine dispus şi am deschis larg ferestrele pentru a respira în voie aerul proaspăt. Un vînt subţire îmi răcoreşte fruntea.

Între mine şi tot ceea ce mă înconjoară stăruie, vrăjmaşă, perdeaua grea, neagră, care mă desparte ca un zid cu neputinţă de dărîmat, de tot ce este lumină şi culoare. Orbirea este una dintre cele mai grele infirmităţi, dacă nu cea mai grea, din cîte încătuşează pe unii oameni. Nu sînt singurul om lovit de această cruntă nenorocire.

Mi-am impus încă de la începutul ei, de acum cinci ani, să nu îi dau o prea mare importanţă. Asemenea nenorociri sînt ca şi copiii îndărătnici, care cu cît le iei mai mult în serios mofturile, cu atît mai mult caută să ţi se urce în cap. Nemai preocupîndu-mă deci de ea, am reuşit să mă smulg cu totul deznădejdii şi pesimismului.

Astăzi sînt un om fericit. Să nu se creadă că făcînd această afirmaţie nu îmi dau seama de însemnătatea ei sau caut să induc în eroare pe cineva cu scopul de a atrage atenţia oamenilor asupra mea. Sînt într-adevăr un om fericit. Viaţa mea de acum, cu toate că trăiesc în întuneric, este plină de fapte deosebit de frumoase şi semnificative.

In cei cinci ani care s-au scurs din ziua cînd mi-am pierdut vederea, am hotărît să lupt pentru a străpunge beznele duşmănoase cu vîrful creionu lui, pentru a face să pătrundă pînă la mine dragostea şi prietenia oamenilor, spre a înlocui lumina de care sînt lipsit. Aşa dar, am dreptul cu toate că îmi lipsesc ochii şi picioarele, să mă bucur de dreptul de a trăi ca de un bun ce mi se cuvine drept răsplată a străduinţilor mele şi nu ca de o pomană dăruită de mila semenilor mei în urma unor lamentări nesfîrşite şi supărătoare.

In această zi frumoasă am avut din nou dovada că aşa este şi nu altfel realitatea vieţii mele de acum.

In faţa mea, pe o masă, se aflau aşezate cu grijă „trofeele" cucerite de mine pînă acum. Iar în jurul mesei, cu ochii aţintiţi asupra mea, cu figurile încordate, cu buzele întredeschise, fremătînd de curiozitate şi emoţie, au stat rînd pe rînd elevi şi eleve de la şcolile medii „Aurel Vlaicu" şi „Gheorghe Şincai" din Capitală.

Aceştia veniseră la mine împreună cu diriginţii spre a vedea cum trăieşte, cum munceşte şi cum priveşte viaţa, un om lipsit de cel mai preţios simţ, acela al vederii. După ce le-am arătat cum scriu şi cum citesc orbii cu ajutorul metodei „Braille", precum şi modul meu propriu de scris cu litere obişnuite, după ce le-am arătat modestele mele creaţii literare în diferite reviste şi ziare, precum şi cărţea „Focosul" ieşită de sub tiparul E.S.P.L.A. dupăce l-am făcut să răsfoiască albumul meu de autografe în care oameni din aproape douăzeci de ţări mi-au adresat cuvinte de caldă prietenie şi încurajare, scrise în tot atîtea limbi, unul dintre elevi mi-a mărturisit emoţionat gîndurile ce-l frămîntaseră ca şi pe colegii lui de altfel, în acea dimineaţă cînd porniseră spre locuinţa mea.

— Nu vă supăraţi, mi-a spus el, dar noi am găsit la dumneavoastră cu totul altceva decît ceea ce ne aşteptam să găsim.

Am zîmbit şi cu toate că ştiam la ce se aşteptase să găsească la mine, l-am întrebat:

— Răspunde-mi sincer, ce te-ai aşteptat să vezi aici?

Vocea tînărului vibra uşor cînd îmi răspunse:

— Vedeţi, eu... noi... n-am avut pînă acum ocazia să vedem de aproape cum trăieşte un om lipsit de vedere. Ne aşteptam să vă vedem cu o figură îmbătrînită şi crispată de suferinţe, să vă auzim vorbindu-ne despre deznădăjduirea în care trăiţi din ziua în care aţi pierdut lumina ochilor.

— Să nu credeţi, le-am răspuns, că eu sînt singurul om care continuă să-şi trăiască viaţa din plin smulgîndu-i prin luptă bucurii şi chiar fericire, deşi, nu se mai poate bucura de lumina ochilor. Ca mine sînt încă mulţi oameni.

In revista „Viaţa nouă", revistă tipărită după sistemul „Braille" se pot găsi amănunte deosebit de interesante şi concludente asupra vieţii orbilor. Aflăm astfel, că pe teritoriul ţării noastre trăiesc aproximativ şaisprezece mii de orbi.

Datorită regimului de democraţie populară, oamenii aceştia, care pînă la eliberarea patriei de sub jugul burghezo-moşieresc erau socotiţi ca nişte desmoşteniţi ai soartei, au încetat să mai fie poveri familiilor lor şi societăţii.

Prin grija statului, aceşti oameni nu se deosebesc de ceilalţi cetăţeni ai patriei noastre. Regimul le-a acordat cea mai mare atenţie şi sprijinul cel mai neprecupeţit, creîndu-le condiţii de viaţă şi de muncă pe măsura nevoilor şi aptitudinilor lor. La Bucureşti, la Cluj, la Buzău şi în alte oraşe din ţară, s-au înfiinţat şcoli profesionale pentru nevăzătorii de ambele sexe şi de toate vîrstele, dîndu-le posibilitatea de a învăţa carte şi meserie care să le asigure o viaţă proprie şi independentă din toate punctele de vedere.

Mulţi dintre aceştia îşi încearcă, nu odată, puterile în literatură, scoţînd la iveală versuri inspirate ca de pildă, acestea scrise de Coca Anatolie:

„Imi place să cuprind cu ochii zarea,
Metalului, mi-e drag să-i dau făptură;
Cresc vise şi copii, dar ard cu ură
Spinii, că-ar vrea să-mi stingere
cărarea...
Nu-i mult de cînd furtuni de iad trecură
Imputinînd pămîntului, suflarea;
Azi vieţii mai adînc îi simt chemarea,
Şi-n fapte torn a timpului măsură.

(fragment din „Cîntecul omului")

Şi iată cum descrie poetul nevăzător Vasile Gafencu în versurile sale, o pereche de studenţi în drum spre universitate:

„Merg amîndoi. Sînt un băiat şi o
fată
In cale totul parcă le zîmbeşte
Şi, fiecare, crede că iubeşte
Cum nimeni altul n-a iubit vreodată".

Liviu Păcuraru, orb şi mare mutilat de război scrie versuri satirice. Într-o epigramă ironizează pe unul din redactorii revistei nevăzătorilor care tot timpul cît lucrează nu leapădă ţigara din gură:

„Dacă Tihora ne afirmă de Samson
cum că puterea
Il stătea în păru-i negru, ce i-l fîndula
muierea,
Nu poţi spune acelaşi lucru despre
dînsul, căci greşeşti:
Forţa lui şade ascunsă, în ţigara
„Mărăşeşti".

(din revista „Viaţa nouă").

Aş putea cita la nesfîrşit asemenea flori de gîndire răsărite din mintea acestor oameni care de mult nu mai văd lumina zilei.

După cum se vede zidul de întuneric care îi desparte de lumea culorilor şi luminilor nu l-a doborît. Dimpotrivă, cei care au scris versurile de mai sus sînt oameni care îşi cîştigă existenţa muncind cinstit. Exemplu: unul este maistru într-un atelier de mături, celălalt perier, iar al treilea profesor, iar toţi deopotrivă sînt membri ai colectivului de redacţie „Viaţa nouă". Acolo, la Vatra Luminoasă, la cooperativa „Munca orbilor" la şcolile speciale profesionale, în redacţia şi tipografia revistei „Viaţa nouă", la centrele telefonice şi în alte zeci şi zeci de locuri de muncă şi învăţătură, nevăzătorii trăiesc, învaţă şi muncesc în acelaşi ritm şi cu acelaşi elan ca şi ceilalţi cetăţeni ai patriei noastre dragi, dîndu-şi cu dragoste tributul lor la construirea socialismului, a unei vieţi noi şi la consolidarea păcii.

Marin Iancu NICULAE

2000 de ani!

La Casa centrală a artiştilor din Moscova s-a inaugurat o expoziţie consacrată celei de-a 2000-a aniversări a teatrului armean. Cele peste 3000 obiecte expuse — documente, lucrări grafice, lucrări de artă plastică, fotografii, cărţi, obiecte personale care au aparţinut unor mari artişti armeni, ilustrează drumul parcurs de Teatrul naţional armean din antichitate şi pînă în zilele noastre.

Expoziţia prezintă teatrul antic armean care cuprinde perioada helenică şi medievală, teatrul armean prerevoluţionar şi teatrul armean sovietic. Primul local de teatru din Armenia a fost cel din Tigranakert de care vorbeşte şi Plutarc, unde dădeau reprezentaţii artişti, muzicieni şi dansatori care se aflau în trecere pe aci. Cu prilejul victoriei repurtate de Armeni şi Parţi asupra oştilor generalului roman Crassus (anul 53 î.e.n.) pe scena teatrului din oraşul Artaşate, s-a organizat un spectacol cu piesa lui Euripide „Bacantele".

Expoziţia informează pe vizitatori asupra vieţii şi activităţii marilor actori armeni Petros Adamian, Siranuih, Ovanes Abelian şi a clasicilor teatrului armean Akop Paronian, Gabriel Sundukian, Chirvanzade, etc. De asemenea ea ilustrează istoria numeroaselor teatre ale republicii printre care a teatrului din Erevan, a teatrului de operă şi balet Spendiarov, a teatrelor dramatice Sundukian şi Stanislavski, a teatrelor liric, pentru copii, pentru tinerii spectatori, de marionete etc.

POŞTA Redacţiei

C. M. — Secu (Reşiţa): Necunoscutul nostru cititor îşi începe scrisoarea printr-o confidenţă: „Ca prima scrisoare pe care v-o trimit — ne spune el — ar trebui să încep prin a aduce elogii revistei dvs., dar cum această plăcere cred că va este rezervată aproape în fiecare scrisoare eu mă mărginesc doar să vă spun că aştept apariţia fiecărui număr cu aceeaşi nerăbdare cu care aştept rezultatele Pronosport".

Pe pagina următoare ne au apărut în faţă şi cîteva epigrame, din care am ales două.

Prima este adresată taxatorului ce uită să dea restul

Strigînd mereu „avansaţi înainte",
Lucrul nu-l socot greoi.
Dacă schimbînd aceste cîteva cuvinte
Ai spune „poftim şi restul înapoi".

Şi-acum o critică „directă" la adresa „Magazinului". Ea se referă la rubrica „Ce gătim? Cum gătim?"

De cînd aţi înfiinţat rubrica
S-a demodat Sanda Marin.
Nu ştiti de ce? Păi şi bunica
Găteşte după „Magazin".

MOZES GHEORGHE — Cluj: După cum mărturiseşte „şi-a luat inima în dinţi" şi ne-a trimis cîteva epigrame. Spre părerea noastră de rău n-am găsit mai bună decît epigrama care se referea la rubrica „De pe tuşă", publicată de cîteva ori în pagina noastră sportivă. Ce să-i faci? „Ghiniolul" nostru şi „norocul" lui.

Referindu-se la epigramele lui V. D. Popa, autorul scrie:

Intenţia fireşte-i bună
Să biciuieşti orice lacună
Dar epigramele-ţi c-atare
Cer mai multă re...tuşare.

In încheiere ne spuneţi că răspunsul ce-l doriţi nu trebuie să fie lung. Să cuprindă doar patru versuri. Să Ve Dem ce zice cel criticat.

VALERIU GEORGESCU-Oravita: Ne scrie cu creionul, deşi după cum ne arată „nu-i frumos, dar se poate şterge mai uşor cu guma în caz că am greşit ceva".

Semnatarul rîndurilor e un tînăr care abia la 24 octombrie împlineşte 20 de ani. El e strungar pe un şantier.

Încercările sale, care bănuim a fi primele, nu sînt lipsite de valoare. Bunăoară, într-o epigramă ce are nevoie de unele modificări, spune cu haz că va fi posibil să îei concediul în Marte şi biletul via Lună. Satirizînd printre altele pe responsabilul unui restaurant din localitate, ei îl arată astfel:

Cu privire de neon
Şi poniri de Harpagon,

Din cele scrise de Valeriu Georgescu se vede că are calităţi, în special satirice, însă numai nostru este să scrie mereu, refăcînd de cît mai multe ori versurile ce schiopătă pînă va ajunge la forma cea mai bună. Atunci le poate scrie fără frică, cu cerneală.

MARCEL IONESCU-Craiova, ne scrie: „Vreau să vă pun şi eu aceeaşi întrebare ca a tovarăşului Ilirim Trotuşanu din Bacău: cînd vom putea şi noi, locuitorii bătrînei Craiove să ascultăm şi să vizionăm programele de televiziune". După cîte vă aduceţi aminte, într-unul din numerele noastre i-am dat un răspuns prompt cititorului din Bacău, spunîndu-i că emisiunile încep în cursul acelei săptămîni.

In cazul dvs. nu vă putem da un raspuns tot aşa de sigur şi precis. Totuşi v-am putea spune că într-un viitor nu prea îndepărtat veţi putea fi şi dvs. telespectator. Totul depinde de asigurarea mijloacelor tehnice necesare retransmisiilor.

La celelalte întrebări vă vom răspunde prin poştă, în momentul în care vom deţine informaţiile dorite.

PREDA ION: Fotografii ale actorilor de teatru şi de cinematograf din ţara noastră şi din străinătate se găsesc de vînzare la librării. Cînd aveţi răgaz, căutaţi la librării şi veţi putea alege fotografiile actorilor preferaţi.

EMI CHIRU - Bucureşti: Întrucît aţi terminat şcoala medie, aveţi dreptul să vă înscrieţi la examenul de admitere al Institutului de Teatru şi Cinematografie din Bucureşti. Condiţiile cerute şi probele stabilite pentru examen le puteţi afla la Institut. Dvs., vă vine mai uşor să vă deplasaţi deoarece sînteţi din Capitală.

V. BITA-Orşova: Am cernut materialele şi deşi am folosit sita cu pînza deasă n-a

MERIDIANE

Frămîntări la ambasada vest-germană de la Washington

La ambasada vest-germană din Washington domnește o atmosferă apăsătoare. Oameni încruntați circulă cu grabă prin încăperile somptuoase, funcționari speciali urmăresc cu atenție emisiunile societăților americane de radio și televiziune, în biroul de documentare se cercetează cu luare aminte, ziarele, revistele. Ambasadorul și principalii săi consilieri, întruniți în salonul de ședințe cu ușile capitonate, țin conferințe secrete. Din cînd în cînd depeșe cifrate sînt trimise la Bonn prin radio...

Ce anume prilejuiește frămîntările ambasadei Republicii Federale Germane din Statele Unite?

In urmă cu cîteva luni, urmărind programul celei mai mari societăți americane de televiziune — „C.B.S." — ambasadorul vest-german a sărit din fotoliu ca ars. Privea și nu-i venea să creadă. Se transmitea un film documentar despre procesul de la Nürenberg... In fața ecranului, timp de o oră și jumătate, ambasadorul enervat a urmărit alături de milioane de telespectatori americani judecata marilor criminali de război fasciști ai căror prieteni dețin acum posturi înalte în guvernul de la Bonn.

După cîteva zile, cînd ambasadorul apreape uitase documentarul cu Nürenberg, un consilier a venit la el într-un suflet. Ascultase o emisiune a postului de radio W.M.C.A. și unele aprecieri ale comentatorului american Nathan Strauss îl alarmaseră. Referindu-se la Germania occidentală, Strauss, care nu putea fi bănuit nici pe departe a avea vederi de „stînga", spusese nici mai mult nici mai puțin că **„orice credință că militarismul nazist este mort se bazează pe presupuneri și nu pe fapte".**

Ambasadorul vest-german a început să dea mai multă atenție acestor manifestări. In ciuda laudelor pe care Departamentul de Stat nu conține să le aducă politicii guvernului Adenauer, în S.U.A. începe să se afirme tot mai evident un nou curent de opinie, nefavorabil politicii guvernului de la Bonn, ca și politicii Departamentului de Stat față de acesta.

Pentru a capta interesul publicului american plictisit pînă peste cap de propaganda oficială din S.U.A. în legătură cu caracterul chipurile „pașnic" al politicii guvernului Adenauer, unele societăți de televiziune și radio și unele organe de presă din Statele Unite au început să transmită și să publice din cînd în cînd materiale în care se vorbește despre pericolul hitlerismului în Germania Occidentală. Răspunzînd numărului tot mai mare de cereri primite din partea telespectatorilor, unele societăți de televiziune au început să folosească arhiva cinematografică și să prezinte din cînd în cînd filme mai vechi, antihitleriste, ca documentarul pomenit mai sus cu procesul de la Nürenberg; unele reviste de senzație au început să publice articole ilustrate despre lagărele de concentrare naziste, despre război și despre Germania hitleristă. Comentatorul Walter Lippman și alte personalități americane au început să vorbească mai insistent despre primejdia ca Germania occidentală să atragă Statele Unite într-un al treilea război mondial. Toate acestea, după cum scria revista vest-germană „DER SPIEGEL", **nu sînt nicidecum adecvate pentru cultivarea simpatiei opiniei publice americane în favoarea guvernului Germaniei occidentale.**

Cu sprijinul unor oficialități americane unii lideri ai guvernului de la Bonn s-au gîndit să contracareze acest nou curent de opinie. Folosind călătoria sa de dată recentă în S.U.A., ministrul vest-german de război, Franz Josef Strauss, a apărut de cîteva ori în programele unor societăți de televiziune americane pentru a face reclamă politicii de poziția războiului rece pe care, în colaborare cu S.U.A., o promovează guvernul Adenauer. Numai că socotelile de acasă ale lui Strauss nu s-au potrivit cu cele din studioul de televiziune...

Luînd parte la o convorbire televizată cu liderul laburist Bevan și generalul american Gruenther, în legătură cu situația internațională, Strauss și-a dat în petec. După cum relata „DER SPIEGEL", ministrul vest-german **„a întrerupt mereu pe interlocutorii săi, a dat dovadă de o atitudine îngîmfată și nici nu s-a sinchisit măcar de faptul că unul din interlocutorii săi încerca în repetate rînduri să la cuvîntul".** Efectul nefavorabil guvernului de la Bonn al acestei convorbiri a fost, folosind expresia revistei vest-germane amintite mai sus, **„pe cît de nevrut, pe atît de temeinic..."**

★

Ambasada vest-germană de la Washington e neliniștită. In America a apărut un curent de opinie căruia nu-i mai poate pune căluș. Și cu toate demersurile făcute de diplomații R. F. Germane la Washington, asemenea manifestări riscă să continue. De ce? Pentru că opinia publică americană este tot mai nemulțumită de alianța Departamentului de Stat cu revanșarzii de la Bonn.

U. VĂLUREANU

Impotriva rachetodroamelor

Bazele militare cu care S.U.A. și aliații lor au împînzit diferitele regiuni ale lumii, trezesc puternice nemulțumiri în mijlocul popoarelor. Mișcarea de protest împotriva creierii unor astfel de baze, a instalării de rachete atomice a luat proporții nemaiîntîlnite. Ea cuprinde mase de sute de mii de oameni de cele mai diverse convingeri politice.

In ultima vreme opinia publică a fost impresionată în mod deosebit de dîrzenia cu care muncitorii vest-germani din Dortmund s-au ridicat împotriva instalării de rachetodroame engleze în regiunea acestui oraș. Prin greve de protest, prin numeroase scrisori și telegrame adresate autorităților vest-germane, prin demonstrații de masă, ei au cerut anularea primejdioasului plan de transformare a regiunii Dortmund într-o bază atomică engleză.

Exemplul lor a fost urmat și de populația altor orașe vest-germane. La Glodbeck, tot în Ruhr, cu prilejul unei anchete, 94,79 la sută din muncitorii minei Zweckel au respins planurile privind înarmarea atomică a R. F. Germane. Iată-i în cliseul de mai sus în timp ce-și fac cunoscută hotărîrea lor neclintită.

O puternică mișcare de protest împotriva instalării de baze atomice are loc și în Japonia. Poporul japonez, care a avut primul de suferit de pe urma groaznicelor arme de distrugere în masă, care mai păstrează încă vie amintirea Hiroșimei, nu dorește să devină victima politicii agresive a S.U.A. In întreaga țară au loc dese manifestații consacrate înlăturării primejdiei atomice. Clișeul de mai sus înfățișează un aspect de la un miting care a avut loc nu de mult la Okinawa, miting în timpul căruia s-a protestat vehement împotriva staționării de rachete americane în Japonia.

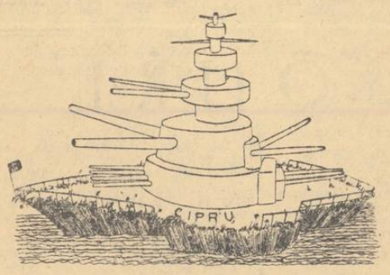

Vedere generală din Cipru, după acordarea „independenței"

desen de V. VASILIU

Generalul Ramcke e jignit...

In toamna anului 1944, generalul hitlerist Bernhard Ramcke, comandantul din acea vreme a fortăreței Brest, s-a făcut vinovat de moartea inutilă a 10.000 de soldați germani aflați sub comanda sa. Unul din foștii subordonați ai lui Ramcke, publicistul Erich Kuby, a organizat la postul de radio „Norddeutscher Rundfunk" o emisiune specială consacrată atitudinii criminale a generalului hitlerist. Ramcke, aflat acum în cinste la Bonn, s-a simțit jignit de această emisiune și i-a dat în judecată pe Kuby, procesul începînd acum cîteva zile.

In „democrata" Germanie occidentală e primejdios să demaști public pe criminalii hitlerişti.

Don Lin și „Nike — Hercules"

Pînă de curînd Don Lin, proprietarul unui rancio (așezare specifică a fermierilor americani crescători de vite), privea cerul numai pentru a-și da seama dacă e vreun semn de ploaie sau nu. Dacă cerul era senin, Don Lin îi spunea mulțumit nevestei:

— E în regulă. Băieții n-o să albă greutăți cu herghelille.

In ziua de 19 februarie 1959, tocmai cînd voia să iasă din casă, Don Lin a văzut pe fereastră, căzînd la circa 200 de metri de rancio, un fel de obuz care, izbind solul, a explodat.

După ce și-a revenit din spaimă Don Lin a început să se intereseze de proveniența obuzului Foarte curînd el a aflat că e vorba de un proiectil rachetă de tipul „Nike-Hercules", lansat de la poligonul Mac Gregor din statul New Mexico, proiectil rachetă care s-a abătut de la traiectoria sa...

...Și acum, cînd iese din casă, Don Lin scrutează cerul cu luare aminte. Apoi, dacă i se pare că e liniște, strigă celor din casă:

— E în regulă. Ieșiți afară. La poligonul din New Mexico pe semne că nu se experimentează azi racheta...

Școală pentru cei mici în Africa franceză. O excepție care confirmă regula, — iar regula este că doar 18 la sută din totalul copiilor negri au posibilitatea să frecventeze școlile elementare.

Escală la Dakar

(Urmare din pag. I-a)

Sorbind din sticlele cu răcoritoare pe care chelnerul ni le așează cu îndemînare pe masă, începem să discutăm despre Africa.

— Am mai fost pe aceste meleaguri, îmi spune cu glas aproape șoptit. Și, cu privirea ațintită undeva, în zare într-un punct îndepărtat, continuă: *A fost o călătorie pe care n-o voi uita niciodată.*

Il rog să mi-o povestească. Mă privește cîteva clipe în tăcere. Soarbe puțin din băutura răcoroasă și-mi răspunde:

— Bine, să v-o povestesc:

Anul trecut, guvernul meu m-a trimis într-un turneu oficial în Africa. Inaltul funcționar al Ministerului de Externe, care mi-a prezentat contractul spre semnare, mi-a explicat îndelung rolul culturalizator al acestui turneu. Mi-a vorbit despre bucuria ce o voi aduce astfel miilor de concetățeni pentru care glasul viorii mele va fi glasul patriei lor îndepărtate. Mi-a vorbit despre necesitatea unui sacrificiu (urma să cînt pentru un onorariu infim). Mi-a vorbit despre multe altele. Vorbea frumos. La urmă, l-am întrebat:

— „Și cu negrii cum o să fie? Vor lua parte la concertele obișnuite, sau va trebui să dau concerte speciale pentru ei?"

Pe figura interlocutorului meu, pe care un lung exercițiu al diplomației gravase o mască de deplină impasibilitate, am distins totuși o tresărire mirată:

— „Negrii? A, nu, maestre, nu vă temeți! Nu poate fi vorba de negri. La concertele obișnuite nu au voie să participe, iar concerte speciale pentru ei nu-i dă nimănui în gînd să facă".

— Nimănui, afară de mine, am răspuns eu. Dacă negrii nu vor putea să mă asculte, nu semnez contractul și nu plec în Africa.

Nu are rost (și nu avem timp) să-ți relatez acum în amănunțime discuția care a urmat. Cu elocința desfășurată, interlocutorul meu ar fi obținut cîștig de cauză la masa verde a unei conferințe. De la mine nu a obținut nimic. Și pînă la urmă, a trebuit să accepte să înscrie în contract concertele pentru negri...

Credeam că am învins. Dar mă înșelam. Cînd am ajuns la destinație — nu aici, pe coastă, ci în inima Africii — am constatat că guvernatorul era la curent cu ciudata mea revendicare. Cu duhul blîndeții la început, cu din ce în ce mai multă iritare după aceea, el mi-a demonstrat că punînd în practică intenția mea, aș fi făcut jocul celor mai revoluționare forțe antieuropene. I-am răspuns că eu, violonist european, voi cînta pe o vioară europeană lucrări aparținînd unor compozitori europeni, și mi-am exprimat speranța că nici una din aceste componente europene nu-i va întărîta pe negri împotriva bătrînului nostru continent. — Bine, mi-a spus atunci guvernatorul. După ce veți isprăvi seria de concerte pentru noi, vom sta din nou de vorbă, să vedem ce se poate face.

— Ba nu, am ripostat eu. Intîi stabilim cînd și unde cînt pentru negri și apoi dau concertele.

Guvernatorul s-a uitat lung la mine. Tăcea, dar ochii lui vorbeau pentru dinsul. „Ce păcat! spuneau ei. Ce păcat că nu te pot trata așa cum meriți! Te-aș învăța eu minte să-mi faci concerte pentru negri!"

Ochii mă străpungeau furibunzi, dar gura îmi zîmbi, politicoasă: — „Fie cum doriți Dvs, maestre. Nu mă împotrivesc. Dar nici nu vă pot fi de nici un folos. Va trebui să vă organizați singur aceste concerte... originale".

...Violonistul se oprește o clipă din povestit, ca să mulțumească chelnerului negru care a adus un nou rînd de răcoritoare. Dă de dușcă paharul cu băutură dulce-acrișoară și continuă:

— Cînd am părăsit reședința guvernatorului eram sigur că voi eșua. Aveam o singură cunoștință în orașul acela, un medic pediatru, care se consacrase aproape exclusiv luptei împotriva fantasticei mortalități infantile din rîndul populației băștinașe. Împreună cu el am mers în ghetto-ul negrilor. Renunț să-ți descriu bordeiele de pămînt fără ferestre — deci fără aer și fără lumină — în care trăiau laolaltă, într-un spațiu ce cu greu ar fi putut cuprinde trei persoane, familii de cîte cincisprezece—douăzeci de oameni. Numai cînd vorbesc despre asta, nările mele își amintesc insuportabila duhoare ce domnea acolo, ca urmare a lipsei totale a oricărei canalizări. Pe cînd treceam printre case, căci străzi nu există, din pragul lor ne urmăreau cu privirea copiii.... Copii cu ochi mari în capul cît un pumn, cu toracele îngust și cu pîntecele enorm.

Prietenul meu m-a dus la locuința unui învățător, despre care îmi spusese că e iubitor de muzică. „Iubitor de muzică" în concepția noastră este cineva căruia îi place să audă muzica — la concerte, la radio, pe discuri... Invățătorul negru nu dispunea însă de nimic din toate astea. La concerte nu avea voie să meargă, iar radio, pic-upul sau discurile erau mult prea scumpe pentru mijloacele lui. Ei bine, omul acesta apucase să învețe și el vioara în tinerețe, de la un alb, care era, probabil, de aceeași părere cu mine, că muzica nu ține seama de culori. Și alît de mult îi cucerise pe învățătorul nostru lumea melodiilor, încît puținii bani care prisoseau cheltuielilor strict necesare, îi folosise ca să cumpere note.

Am găsit la el vrafuri întregi cu partituri de simfonii, concerte, sonate, opere... Erau acolo și Palestrina, și Bach, și Beethoven, și Rameau, și Șostakovici și Honegger... Toți... Era și Enescu al vostru. Ce făcea cu note e? Cum, nu înțelegi? Omul acesta nu asculta muzica... Nu avea cum s-o asculte. O CITEA!

El a fost organizatorul concertului meu pentru negri. El a găsit sala — ce sală! — el a făcut „publicitatea", el s-a ocupat de toate...

Recitalul pentru europeni a avut loc într-o sală pe jumătate goală. Poate că mi s-au aplicat represalii, poate că pe concetățenii mei nu-i interesa muzica. La sfîrșit am avut cîteva aplauze politicoase... nu prea multe.

A doua zi am ținut recitalul pentru băștinași.

— Ai grijă, m-a sfătuit cu un ceas înainte un bătrîn misionar, care trăia de foarte mulți ani acolo și se bucura de renumele unui mare cunoscător al psihologiei indigenilor. Mai ai timp să renunți la toana dumitale. Negrii sînt niște copii care nu se maturizează nici odată. Nu vor înțelege nimic din ce le vei cînta, vor crede că îți bați joc de ei și atunci... Și atunci nimeni nu poate răspunde de consecințe.

Mărturisesc că cuvintele venerabilului preot mi-au dat de gîndit. Ce vrei? Sînt un muzicant, nu un erou! Dar sînt un muzicant încăpățînat. Așa că am ținut recitalul.

Inchipuie-ți un hambar imens, în care în mod obișnuit se ține săptămînalul tîrg de capre. Aceasta era sala de concert. Inăuntru, auditorul format din peste o mie de negri, cu o înfățișare... cum să-ți spun?... cu o înfățișare atît de africană, încît erau neverosimili.

Unii erau tatuați, alții purtau lănci și scuturi de lemn, de nasurile multora atîrnau belciuge. Abia mai tîrziu am aflat că, anunțați prin tam-tam, unii parcurseseră pe jos distanțe de 15—20 de kilometri de la triburile lor pînă în oraș. De necrezut, nu?

Dragul meu, am cîntat în cele mai faimoase săli de concert din lume. Dar nici la Festival Hall din Londra nici la Teatrul Colon din Buenos-Ayres, nici la Carnegie-Hall din New York nu am avut atîtea emoții înainte de a începe să cînt, ca în hambarul african, unde mai stăruia mirosul de capre.

Mă sfătuisem îndelung cu învățătorul asupra programului. Pian nu exista, așa încît trebuia să execut un solo absolut. Am început cu un rondo de Mozart, după ce spusesem cîteva cuvinte — traduse de învățător — despre acest compozitor.

Era înspăimîntător de cald. Palma stîngă îmi asudase atîta, încît de mai multe ori era cît pe-aci să scap gîtul viorii din mînă. Corzile se înmuiau văzînd cu ochii și mereu trebuia să mă opresc să string cuiele. O dată a căzut și călușul. Îți imaginezi cum o fi sunat rondo-ul cu altîtea întreruperi?

Ca întotdeauna la începutul unui concert, ascultam cu o ureche vioara mea și cu cealaltă publicul. Pindeam semne de nemulțumire, de oboseală... Căci am uitat să-ți spun că auditorii mei stăteau toți în picioare... Ca să încapă mai mulți... In aceste condiții, mă așteptam să se satură repede de muzică.

Am cîntat rondo-ul de Mozart. Apoi o partită de Bach. Apoi un capriciu de Paganini... Cîntam și pindeam semne de obosală. Dar pindeam degeaba. O mie și mai bine de negri din inima Africii ascultau pentru prima oară în viața lor o vioară, o ascultau în picioare, într-o uimitoare tăcere, fără să vorbească, fără să se miște, fără să răsufle parcă.

Nu știau să aplaude. La sfîrșitul fiecărei bucăți, prin mulțime trecea un fel de freamăt, care înceta imediat ce anunțam bucata următoare.

După ceva mai puțin de o oră, am ajuns la capătul programului stabilit. Invățătorul a anunțat că recitalul s-a terminat. A urmat o clipă de liniște totală, apoi hambarul s-a umplut de o larmă sălbatică. Cuminții mei ascultători se transformaseră complet: înălțau brațele în sus, săreau în loc și strigau ceva, prelung și gutural. Un moment, mi-au trecut prin minte cuvintele misionarului. Dar învățătorul mi-a zîmbit, stînjenit și fericit totodată:

— Nu vor să vă lase să plecați! Cer să le mai cîntați!

Le-am mai cîntat. Să nu mă întrebi ce și cît, că nu aș fi în stare să-ți spun. Știu că le-am mai cîntat mult și că ei m-au ascultat în aceeași ireală tăcere. Păreau că absorb cu toată ființa lor sunetele care, în aerul rarefiat de căldură, căpătau un contur aproape material. Mai știu că eram frînt de oboseală, dar aș fi fost în stare să cînt la nesfîrșit.

Pînă la urmă, învățătorul a fost cel care m-a oprit: se speriase văzînd cît de palid eram. Le-a spus ceva celorlalți, care l-au ascultat de data asta în liniște. Am coborît de pe estrada improvizată și am străbătut drumul pînă la ușă întovărășit de un murmur al mulțimii, un murmur atît de profund, încît părea că pornește din adîncurile pămîntului. Invățătorul mi-a tradus ce spunea murmurul:

— Mulțumim pentru sărbătoarea dăruită.

Cînd am ieșit din hambar, m-au înconjurat din toate părțile și m-au condus spre o piață din apropiere. Acolo, au dansat pentru mine timp de peste două ceasuri, un dans indescriptibil, al bucuriei și al recunoștinței, al încîntării artistice și al demnității umane regăsite.

...„Avionul KLM numărul 209, cu destinația Recife, Rio de Janeiro, Sao Paolo, Montevideo, Buenos Ayres, decolează peste cinci minute. Domnii pasageri sînt rugați să ia loc în avion".

Tovarășii noștri de drum se ridică grăbiți în picioare. Violonistul rămase însă cufundat mai departe în fotoliul său. I-am atins umărul cu mîna:

— Trebuie să plecăm!

Parcă l-aș fi trezit dintr-un somn adînc:

— Cum? A da, trebuie să plecăm...

Se ridică și el și continuă să vorbească încet, ca pentru sine:

— Nici nu știi cîtă dreptate ai! Trebuie să plecăm. Dar nu numai acum. Trebuie să plecăm de tot din Africa... Și cînd o să ne mai întoarcem, să nu ținem în mînă, nici pușcă nici bici, ci asta.

Și îmi arătă cutia de lemn roșcat, în care se odihnea vioara.

N. MINEI

Femei africane demonstrînd împotriva constituției gaulliste

Din peregrinările prin lume

GHEȚARII din podișul Pamir își restring mereu suprafața. Ghețarul Fedcenko, de pildă, care se întindea altă dată pe 145 km. ocupă azi doar 70 km. și continuă să se retragă cu 9 m. pe an. Din cauza acestui fenomen de retragere a ghețarilor, savanții uzbeci trebuie să modifice hărțile Pamirului.

ÎN VIITORI ANI, în Republica Populară Polonă vor fi puse în funcțiune șase noi stații de televiziune. De asemenea, sînt în curs lucrările pregătitoare pentru televiziunea în culori. În decursul anului 1959 vor intra în producție 100.000 de televizoare.

MALADIILE tropicale fac încă mari ravagii. Ultimele statistici arată că în lume există încă 300 milioane bolnavi de paludism și 7 milioane de leproși.

SAVANȚI sovietici, francezi, americani, italieni și germani, toți specialiști în mașini electronice, pregătesc acum în cadrul U.N.E.S.C.O. programul de lucru al viitoarei conferințe internaționale asupra „Tratării informației numerice". Cuvîntul informație se referă la informații asupra naturii, asupra activității societății și la rezultatele gîndirii. Această importantă manifestare științifică va avea loc între 15—20 iunie la Paris și va fi însoțită de o expoziție internațională de materiale electronice.

ETIOPIA, datorită urmărilor „grijii" colonialiștilor imperialiști, este deținătoarea unui trist record. Ea este țara cu cele mai puține farmacii din lume. La o populație de 18.000.000 locuitori nu există decît 24 farmacii. Interesant e felul cum sînt repartizate aceste farmacii. 19 din 24 se află la Adis-Abbeba, oraș cu o populație de 450.000 locuitori, iar celelalte deservesc restul populației. Proporția e deci de o farmacie la... 3 milioane și jumătate locuitori.

PROFESORUL japonez Ichiro Oga este specializat în studiul „limbajului" florilor. Instalînd o serie de microfoane ultrasensibile într-o exploatare de flori din Shinobazu și urmărindu-le, el pretinde că, în anumite momente ale creșterii lor, lotușii scot sunete, pentru care a găsit o exprimare fonetică corespunzătoare.

POTRIVIT unui ordin al Ministerului de Interne din Iran, caii poliției urmează să fie hrăniți conform rației 1 sau 2. Rația 1 mai bogată urmează s-o primească numai caii ofițerilor, întrucît „aceștia au în medie o greutate mai mare și caii lor sînt supuși unor eforturi mai mari".

ÎNTR-UN circ din Paris poate fi admirată o mare „vedetă". Béroline e un elefant de 11 luni aparținînd rasei celei mai mici de elefanți de India, care măsoară doar 95 cm. El cîntă la armonică, face să sune niște clopoței și ca să fie „în ton" cu moda, dansează și „hula-hoop" cu trompa.

ÎN FIECARE MINUT, fiecare metru pătrat de suprafață terestră primește o cantitate de căldură solară suficientă pentru a încălzi pînă la temperatura de fierbere, un pahar cu apă. Fiecare hectar de suprafață terestră primește într-o secundă o cantitate de energie solară cu care s-ar putea pune în funcțiune un motor cu o capacitate de 10.000 kW.

MICII „agricultori" din fotografia de mai jos, membri ai unei brigăzi de tineret din comuna populară Tang-

ciuang (R. P. Chineză) urmăresc firele plăpînde ale grîului de toamnă care au răsărit. Așa se nasc „viitorii" agronomi.

NOUL NĂSCUT al balenei cîntărește unul pînă la două tone. În cinci zile el își dublează greutatea de la naștere. Alăptarea durează 6 luni și de fiecare dată „mititelul" suge... 90—100 kg. lapte.

DUPA un catalog al vulcanilor activi din Uniunea Sovietică, care a fost dat recent publicității, rezultă că în momentul de față există un număr de 66 asemenea vulcani în această țară. Dintre ei, 28 se găsesc pe peninsula Kamciatca și 38 pe lanțul insulelor Curile, care se întinde din partea sudică a Kamciatcăi pînă la insula japoneză Hokaito. Cel mai înalt dintre acești vulcani activi măsoară 4850 de metri.

CU PRILEJUL unei competiții de box în cadrul armatei britanice, soldatul fruntaș Kelly s-a întîlnit pe ring cu un locotenent, pe care l-a făcut K.O. în runda a treia. În timp ce arbitrul, conform regulamentului sportiv, a început să numere, ostașul luă poziție de drepți și salută cu mîna înmănușată, iar cînd arbitrul ajunse la 10, el părăsi ringul.

LA KATOWICE, în R. P. Polonă, a fost construit un scuter — automobil. Înzestrat cu un motor de 14 C.P. acest

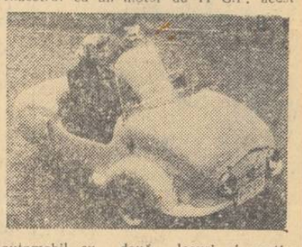

automobil cu două locuri și spațiu pentru bagaje, poate să atingă o viteză maximă de 70 km. pe oră.

LA MOSCOVA va lua ființă un muzeu consacrat marelui poet rus Aleksandr Puşkin. Muzeul va cuprinde 20 de săli. Printre exponate se vor afla mai multe ediții rare, recent găsite, ale primelor opere ale lui Puşkin, precum și diferite obiecte care i-au aparținut.

ACTORI ŞI ROLURI

Nicolae Sireteanu

NICOLAE SIRETEANU va reapare — după cum ne-a anunţat — în rolul Jean Valjean din „Mizerabilii".

— În pregătire ?

— Falstaff din „Nevestele vesele din Windsor".

Dana Comnea

După cum ne-a mărturisit, DANA COMNEA repetă în „Nevestele vesele din Windsor" rolul Anne Page.

— Şi... un rol de actualitate ?

— Voi juca principalul rol feminin din piesa „Serbarea campionelor" de Hans Pfaifer. Acţiunea se petrece în zilele noastre la Nagasaki, oraş care a avut de suferit cu 14 ani în urmă îngrozitorul bombardament atomic.

Iurie Darie

IURIE DARIE pregăteşte în prezent rolul Jenică Păunescu din piesa „Hagi Tudose" de Barbu Delavrancea. Regizorul Andrei Călăraşu proiectează o nouă comedie muzicală în care îi-a oferit rolul titular. De asemenea ar fi tentat să joace acelaşi rol de pe scenă şi într-un film după „Nota zero la purtare".

Toma Dimitriu

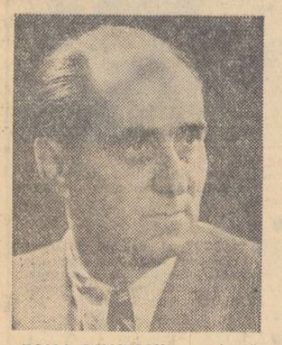

TOMA DIMITRIU ne-a împărtăşit un adevărat... repertoriu personal, dacă putem spune astfel. Iată şi ordinea :

1. Ciul, din piesa „In Valea cucului" de Mihai Beniuc.

2. Pavel, din piesa „Surorile Boga" de Horia Lovinescu.

3. Şi un rol în piesa „Zări îndepărtate" de Nikolai Virta.

La attea roluri din actualitate ne-am permis întrebarea :

— Aveţi în proiect vreun rol... clasic ?

— Da : Anderson din „Discipolul diavolului" de Bernard Shaw.

...Cum s-ar zice, repertoriul e complet.

Ileana Ploscaru

Prin cabiu telefonic ILEANA PLOSCARU a răspuns solicitării noastre, anunţîndu-ne primul rol de tragedie din cariera sa.

— Voi interpreta pe Lu-Şi-Fin din piesa „Taifunul" de Tzao-Iui.

— Ai renunţat la comedie ? — ne-am grăbit noi cu precizarea.

— Nicidecum. Luni încep repetiţiile în „Hangiţa" de Carlo Goldoni.

— La revedere... Mirandolina!

Oameni de artă în timpul lor liber

Acasă la...

Jules Cazaban şi Eugen Jebeleanu

(Urmare din pag. I-a)

cu toate uneltele necesare şi cîteva ceasornice demontate. Original şi interesant decor pentru locuinţa unui artist...

— Am auzit, maestre, că sînteţi şi un bun violoncelist...

— Am spus că sînt un bun ceasornicar. Nu ştiu însă dacă pot spune acelaşi lucru şi despre vechea mea pasiune : violoncelul.

Jules Cazaban începe să-şi depene din nou amintirile.

Violoncelul i-a fost dăruit de directorul liceului din Fălticeni şi l-a învăţat singur.

— De altfel, — ţine să precizeze maestrul — *eu cînt la vioară. Dar profesorul nostru de muzică, compozitorul Ion Chirescu, avea nevoie de un violoncelist în orchestra de elevi pe care o înjghebase în cadrul liceului. Şi aşa am schimbat vioara cu violoncelul. Instrumentul acesta şi pasiunea pentru el mi-au adus multe foloase. În faţa profesorilor mă bucuram, ca violoncelist şi ca membru important al formaţiei orchestrale şi de oarecare trecere... Şi în momente grele de examene, profesorii... mai închideau ochii. Odată — eram într-a 8-a — directorul liceului, George Stino, întîlnindu-mă cu violoncelul, m-a cam luat peste picior :*

— Măi, Cazabane. Să ştii că numai lădoiul ăsta (adică violoncelul) te-a purtat în spate pînă ai ajuns la bacalaureat. Şi cred că directorul avea ceva dreptate...

„Lădoiul" nu l-am părăsit nici cînd am plecat la Iaşi. Am intrat la Conservatorul de artă dramatică şi în acelaşi timp m-am înscris şi la cel de muzică. Şi cînd am dat examenul de sfîrşit de an am luat premiul I.

— Asta înseamnă că eraţi cel mai bun la clasa de violoncel !

— N-aş putea să confirm această calitate. Ştiu doar că am fost ...singurul candidat la examen.

— Ştiu că pasiunea pentru muzică o mai aveţi şi acum.

— Da. După ce vin acasă de la spectacol sau după munca lungilor repetiţii, care cer zbucium şi eforturi, îmi regăsesc liniştea necesară făcînd să vibreze coardele violoncelului. De altfel, în ultima vreme a început să mă preocupe formarea unei orchestre de actori.

— Vom avea deci prilejul s-o vedem şi pe o scenă de concert ?

— S-ar putea...

Despre poetul EUGEN JEBELEANU aflasem că este şi un pasionat colecţionar de vechi manuscrise şi documente. De altfel, acestui fapt îi găseşti confirmarea chiar în momentul cînd îi calci pragul casei.

În vestibul, cînd mi-am agăţat paltonul în cuier, atenţia mi-a fost atrasă de un afiş înrămat, expus pe un perete. Este un vechi document al municipalităţii Parisului datînd din timpul revoluţiei de la 1789. Afişul este semnat de Bailly, primarul de pe atunci al Parisului, care anunţa vînzarea unei cantităţi de 1100 metri cubi de piatră provenită din dărîmăturile Bastiliei.

De pe hîrtia îngălbenită a afişului ce-ţi aminteşte de căderea vechii cetăţi de surghiun a Franţei, privirea s-a deplasat şi a zăbovit îndelung — în cadrul unui interior cu podoabe de artă — pe deasupra filelor de documente ce m-au atras spre casa poetului.

Dar înainte de a le vedea, ne oprim în faţa unei vitrine pe ale cărei rafturi sînt expuse sumedenie de piese arheologice.

— Despre această pasiune nu aveam cunoştinţă, tovarăşe Jebeleanu.

— Este o pasiune tot atît de veche ca şi colecţionarea filelor îmbătrînite de ani. De cîteva zile sînt ceva mai liber şi mă ocup cu o nouă sortare a lor. Trebuie să le găsesc un loc mai spaţios pentru că, de la un timp, s-au cam înmulţit...

În faţa rafturilor pline cu mici obiecte de artă, făurite cu migală şi izvorîte din simţul artistic al omului simplu, poetul îmi demonstrează cu de-amănuntul valoarea artistică şi istorică a pieselor arheologice. Una cîte una, le scoate din vitrină, le priveşte cu admiraţie şi îndîntare, pipăindu-le suprafaţa lunecoasă a lutului cu dragostea cu care ar mîngîia obrăjorul catifelat al unui copil.

— După cum văd, se pare că ţineţi mult la aceste podoabe.

— Da, lubesc, cum e şi firesc, tot ceea ce este artă. Îi caut pulsul pretutindeni şi mă bucur, de fiecare dată, cînd i-l găsesc. O statuetă, un vas grecesc, un lacrimariu, o monedă rară, un manuscris, nu sînt lucruri moarte. Le aud vorbind, le vorbesc... Se poate să nu fii zguduit privind amprenta olarului de acum două mii de ani, lăsată în timpul sfintei lui munci artistice, pe colbul unei amfore ? Aceeaşi simţire mi-o stîrnesc şi vechile file de documente. Se poate să nu fii zguduit, preumblîndu-ţi privirile peste rîndurile asupra cărora s-a aplecat, acum mai bine de un veac, nobila privire a lui Nicolae Bălcescu ?

De la vitrina cu piese arheologice am trecut la cealaltă colecţie, a manuscriselor şi scrisorilor. Poetul mi-a răsfoit sute de pagini inedite de pe suprafaţa cărora caligrafia originală a unor mari înaintaşi îţi transmite un farmec deosebit. Gîndurile lui Bălcescu, ale lui Alecsandri, Ion Ghica, Şt. O. Iosif şi ale multor altora s-au regăsit aci, laolaltă, adunate cu migală şi dragoste de mîna unui pasionat al trecutului nostru istoric şi literar.

Ascult lectura multor scrisori, în care Eugen Jebeleanu desluşeşte fapte inedite şi sentimente profunde. Iată, de pildă, o scrisoare a lui Alecsandri către un prieten francez, în care bardul de la Mirceşti îşi exprimă indignarea faţă de încălcarea Franţei de către cisma prusacă. *„Cînd mă gîndesc"* (era după înfrîngerea lui Napoleon la Sedan) *„că Parisul este ameninţat de bombardament şi că prusacii sînt stăpînii unei părţi din pămîntul Franţei, mă apucă turbarea".*

Sau o scrisoare a lui Bălcescu trimisă în ţară de la Palermo, în timpul refugiului în Italia.

— Nu simţi, citind-o, — se întreabă poetul — *sufletul de revoluţionar al lui Bălcescu ? Nu simţi, apoi, ca, de pildă, în această scrisoare, sufletul nobil de patriot al lui Mihail Sadoveanu, a cărui inimă bate la unison cu cea a poporului biciuit în anul 1907 ?*

...Ca şi pe lutul amforelor sau al mărunţelor fragmente de ceramică, mîna poetului mîngîie cu pasiune filele scrisorilor. Şi privind maldărul de plicuri în care poetul a pus la loc — după o îndelungată lectură — fiecare document, am întrebat :

— Cum aţi reuşit să adunaţi atît de multe documente inedite?

— Abia acum pot să răspund mai bine la întrebarea care te interesează : ce fac în timpul meu liber ? Da. Cînd munca mea de creaţie îmi dă răgaz atunci încep să cercetez ; colind locuri şi vizitez oameni, împins de dorul nestăvilit de a cunoaşte cît mai mult din trecutul acestei ţări, trecut care — cunoscîndu-l — te ajută să înţelegi bine prezentul.

Liviu MIRON

BĂRBAŢII NU ŞTIU SĂ PLÎNGĂ!...

Pînă nu de mult, poeţii afirmau că ochii sînt oglinda sufletului omenesc. De aci înainte, ei vor trebui să-şi îmbogăţească universul lor poetic cu o nouă imagine, potrivit căreia „lacrimile sînt oglinda corpului omenesc". La această stranie concluzie a ajuns oculista americană Olive Fredde Erickson, după ce a examinat 2.000 campioni americani ai lacrimilor..

Şi, după cum era de aşteptat, rezultatele preţioaselor sale investigaţii au fost concretizate într-un volum lacrimogen, care a apărut de curînd la New York. Săptămînalul francez „Jours de France" a publicat cîteva date extrase din acest volum, pentru a le împărtăşi cititorilor revistei. Iată cîteva din aceste date : Olive Fredde Erickson arată că 80% din numărul campionilor plîngăreţi sînt ...femei. Cea mai tînără campioană, cercetată de Miss Erickson, a fost o fetiţă de 2 ani şi jumătate. Ea a plîns fără întrerupere timp de 24 de ore. Cea mai bătrînă campioană a lacrimilor din S.U.A. are aproape 90 de ani. Recordul lacrimilor îl deţine însă o femeie de 32 de ani, din New York, care a plîns 72 de ore fără să se oprească un minut...

Vîrsta bărbaţilor plîngăreţi americani variază între 25 şi 45 ani. De la această vîrstă în sus — scrie Olive Fredde Erickson — bărbaţii (americani) sînt incapabili să plîngă cîteva ore în şir, cel mult poţi obţine de la ei două, trei lacrimi. Cauzele care pot provoca plînsul americanilor nu sînt întotdeauna aceleaşi — scrie presupusa savantă a lacrimilor. Femeile americane plîng cu uşurinţă şi fără motiv. Bărbaţii nu reuşesc aproape niciodată să facă acest lucru...

Concluzia finală la care ajunge Olive Fredde Erickson este aceea că „bărbaţii nu ştiu să plîngă"... Dacă bărbaţii nu ştiu într-adevăr să plîngă, în schimb Olive Fredde Erickson ştie să-i facă pe cumpărătorii cărţii sale să plîngă după banii pe care i-au dat pe acest volum — inventar al lacrimilor...

SORANA COROAMĂ, regizoare a spectacolului cu care se inaugurează noua sală a Teatrului „C. Nottara" : „Hagi Tudose" de Barbu Delavrancea

IN SALA NOUĂ A TEATRULUI „C. NOTTARA"

Cu Sorana Coroamă despre noua sală — „Hagi Tudose" şi spectacolele ce vor veni

Brrr ! Ce frig ! Uşile se închid şi se deschid cu zgomot, curenţii din dreapta sălii se încrucişează cu cei din stînga, pe scenă între elementele de decor, se mişcă oameni îmbrăcaţi în paltoane, de sus de pe pasarelă sar scîntei şi din cînd în cînd, tot de acolo răsare în văzul sălii un personaj nepreväzut de Delavrancea : sudorul. Pe uşa principală îşi face apariţia o targă enormă cu mortar, la balcon boc ! boc ! — ciocăniturile au devenit infernale, iar jos, pierdută în imensitatea sălii, în timp ce în spatele scenei răsună acum şi pocniturile aparatelor de sonorizare, o femeie cu mîinile pîlnie la gură ca în cel mai autentic film despre Far-West, încearcă să acopere larma din jur :

— Maestre, puţin mai la stînga, te rog !

Aş ! Maestrul, artistul emerit Neamţu Ottonel, pune mîna la ureche :

— Cuum ?

O ploaie de scîntei se revarsă de sus, de pe pasarelă, pe scenă.

— Iura, iei foc ! Ninetta Gusti se amuză copios, în timp ce luminile se aprind şi se sting.

— Titi, termină odată cu luminile alea !

Sorana Coroamă, regizorul, aceeaşi care cu cîteva clipe înainte, încercase să acopere bufniturile, pocniturile, săsîiturile şi trîntelile, cu vocea ei amplificată de plînia mînilor, comandă din nou în acelaşi fel. (Microfoanele încă n-au fost instalate) :

— Reluăm de la...

— „In noaptea asta am să sufăr" — zice pe scenă Iurie Darie, făcînd eforturi disperate să-şi ţie „pincenez-ul în echilibru pe nas...

— Jana, de ce nu dai replica, Jana ?...

— A, da... îşi aminteşte Jana Gorea, dar pînă să dea ea replica, o dă dulgherul de la balcon : — Ţine bine, măăi...

Şi scena se reia, bineînţeles de la...

★

Un aspect de la una din repetiţiile puţin obişnuite cu „Hagi Tudose" de Barbu Delavrancea, a cărei premieră va avea loc în prima jumătate a lunii martie, în noua sală de pe Sărindar a Teatrului „C. Nottara". Deocamdată însă, se fac ultimele finisări la sală şi deci repetiţiile, puţinele, care au mai rămas pînă la deschiderea sălii şi pînă la premieră, se fac, cum spune Sorana Coroamă, prima regizoare a teatrului şi directorul de scenă al spectacolului, „în condiţii de şantier". Care nu sînt evident cele mai fericite. În schimb, însă, toată lumea e fericită că în sfîrşit, după aproape trei ani de lupte cu trusturile de construcţii, sala cea nouă, sala cea mare, e gata de premieră, gata de a-şi primi spectatorii.

— Cîteva cuvinte despre sală — îi cer Soranei Coroamă.

— E o sală grozavă. Mai bine-zis scena e grozavă, fiindcă o asemenea scenă merită o sală mai mare de cît 400 de locuri cît are acum. Dar ce să-i faci. N-am avut loc să ne întindem mai mult. Scena însă, după ce aproape trei ani ne-am chinuit în cutia de chibrituri care este scena sălii „Libertatea", întrece cele mai frumoase visuri ale noastre. E mare, e adîncă, are două mari degajamente, trei pasarele, cortine metalice, o excepţională instalaţie de lumini, cred că cea mai bună din ţară. Iar sala are o acustică foarte bună. Atît de bună, încît se aude şoapta, pînă în cel mai depărtat colţ. Cabinele sînt foarte încăpătoare şi elegante, avem un foyer al actorilor, cabine cu duşuri, o semnalizare electrică modernă, megafoane. Se vede însă, spune Sorana Coroamă, oftînd, că uneori şi visurile au lipsuri ..

— Lipsuri ?

— Da. Proscenium-ul nu are ieşiri, iar circularul nu merge cum trebuie...

— Şi acum, cîteva cuvinte despre spectacol, despre „Hagi Tudose".

— Vezi, încerc cu piesa aceasta un lucru pe cît de interesant, pe atît de greu, total diferit de tradiţia naturalistă în care a fost jucat pînă acum „Hagi Tudose" la noi. Şi aceasta, pornind de la faptul că Delavrancea n-a vrut să ne prezinte în piesa sa doar un caz patologic, cum este „Hagi Tudose", ci el a satirizat din plin, cu savoare epoca în care se nasc asemenea cazuri patologice. Am mers deci pe satiră, pe o satiră ascuţită, vie, care ajunge uneori pînă la grotesc, satira mahalalei negustoreşti de la sfîrşitul secolului trecut. Am făcut totul pe contrast de culori, culori de la costum şi pînă la joc, contrast între culoarea violentă, gălăgioasă a mahalalei şi cenuşiul, gaibenul devitalizat, în care Hagi Tudose se scufundă de bună voie. În această concepţie m-au ajutat mult decorurile simple, aş spune aproape schematice dar de aceea mai sugestive, ale lui Tony Gheorghiu, care lasă actorilor întreaga libertate de mişcare. Am vrut şi sper să reuşesc să fac un spectacol în care jocul actorului să devie „concret", un spectacol care, cu alte cuvinte, să se bazeze în întregime pe actor. Aceasta presupune, desigur, că actorii trebuie să facă faţă unei munci mai mult decît dificile, fiindcă nu există de data aceasta nici o posibilitate de a-i „ascunde" după decoruri sau după alte artificii scenice.

— Distribuţia ?

— Neamţu Ottonel e, după cum ai văzut, Hagi Tudose. Pentru Gherghina am împrumutat-o de la Teatrul Armatei pe Ninetta Gusti. Apoi, Iurie Darie — Jenică, Jana Gorea — Fifica, Tatiana Popa — Leana, Stamate Popescu — Cuiaş, Boris Ciornei, Puica Stănescu, Tudor Popa, Dem. Savu, C-tin Dinescu, Arcadie Donos. Decorurile şi costumele le-a făcut Tony Gheorghiu, iar luminile Titi Constantinescu, căruia îi datorăm de altfel şi excepţionala instalaţie de lumini a sălii.

— După „Hagi Tudose", ce alte piese vor vedea lumina rampei în noua sală ?

— „Vilegiaturiştii" de Gorki, în regia lui Mihai Raicu şi decorurile Adrianei Leonescu cu Titus Lapteş. Chiril Economu, Willi Ronea, Dinu Ianculescu, Corina Constantinescu, Eugenia Bădulescu, Dominic Stanca, Natalia Arsene şi alţii.

Premiera a treia va fi „Ferestre deschise" de Paul Everac, în regia lui Horia Popescu. Vom aduce în sala mare „Nora" şi „Nota zero la purtare" şi, dacă vom avea timp pînă la sfîrşitul stagiunii, vom reface şi „Micii burghezi".

— Şi acum ?

— Acum, lasă-mă să repet. Parcă e mai puţină gălăgie...

Mariana PÎRVULESCU

Un film povestit

„Am fost satelitul Soarelui"

La studioul de filme ştiinţifice din Moscova se turnează un film ştiinţifico-fantastic de lung metraj, jucat de actori, despre cucerirea spaţiului cosmic. Regizorul filmului este V. Morgenstern. O. Samutevici şi I. Leahovski sînt operatori, iar muzica este semnată de A. Muravlev. Autorii scenariului sînt V. Kapitanovski şi N. Sreiberg.

Pe malul mării, pustiu şi stîncos, stă întins un om. Ochii îi sînt închişi. Zîmbeşte. De abia a ieşit din apă şi pe trupul lui sclipesc picături de mare. Apoi deschide ochii, scoate de sub o piatră un carnet şi un creion şi începe să scrie. Scrie unui prieten, iar noi îi auzim vocea, deşi buzele îi sînt strînse.

Astfel începe povestea vieţii lui Andrei, om de ştiinţă al viitorului. Îl vedem, copil încă, privind la viziofon ultimele momente ale vieţii lui Igor Mihailovici Linnic, care cu mulţi ani în urmă a plecat cu o navă-laborator în explorarea cosmosului. Datorită unui accident — o ciocnire cu un meteorit — această navă a devenit un satelit al Soarelui, iar savantul Linnic a murit. Andrei află că el este fiul lui Linnic. Tatăl lui adoptiv, unul din elevii şi continuatorii operei lui Linnic, îi povesteşte despre acest mare savant. Povestea se perindă pe ecran. Vedem începuturile zborului interplanetar — primul sputnic sovietic — apoi navele cosmice care se întorc pe Pămînt. Vedem ce eforturi, cîtă energie creatoare au necesitat primele zboruri dirijate. Apoi apar primii oameni care pleacă în călătorie în cosmos — oameni de ştiinţă curajoşi, primii cercetători ai spaţiului cosmic. Într-una din aceste expediţii îşi pierde viaţa profesorul Linnic, tatăl lui Andrei.

Îl vedem apoi pe Andrei, tînăr cercetător în laboratorul atomic, lucrînd cu înverşunare pentru rezolvarea problemei : *de ce a avut loc accidentul lui Linnic şi cum se poate ajunge în zona unde şi astăzi zboară aparatul lui, cu însemnările atît de valoroase pentru cercetarea cosmosului şi a noilor fenomene nedescoperite încă.*

Într-o zi, întorcîndu-se acasă, Andrei intră în camera de lucru a tatălui său adoptiv. Îmbătrînit, dar plin de energie, acesta discută cu un savant, pe care Andrei îl cunoştea. Este unul din oamenii de ştiinţă de la Institutul situat pe o insulă a oceanului Pacific, care se ocupă cu construcţia de nave cosmice. Ei îi comunică lui Andrei că institutul a terminat lucrările de construire a unei nave capabile să salveze satelitul Soarelui al lui Linnic. S-a putut, în sfîrşit, calcula orbita laboratorului zburător al lui Linnic, unicul care nu s-a întors pe pămînt. Toţi sînt deosebit de interesaţi să afle datele, care s-au acumulat timp de treizeci de ani în aparatele de înregistrare.

În faţa comisiei ştiinţifice, Andrei susţine că el este acela care trebuie să plece. El este sprijinit de bătrînul constructor, prieten de tinereţe cu Linnic.

A căpătat informaţiile acumulate de laboratorul lui Linnic este numai un aspect al problemei. Noul aparataj al Institutului din Oceanul Pacific va permite efectuarea unor cercetări suplimentare, extrem de importante. De aceea, trebuie să zboare un savant — spune bătrînul constructor.

Toţi îl privesc, plini de aşteptare, pe şeful comisiei de pregătire a expediţiei. Toţi doresc ca hotărîrea lui să fie aşa cum o vrea Andrei. Şi el pronunţă :

— Sînt de acord !

Andrei se află în plin zbor cosmic, la o înălţime de la care pămîntul pare o minge. În jurul lui roiesc numeroşi sateliţi artificiali.

— În timpul vieţii tatălui meu, omul a făcut primul său pas în spaţiul interplanetar. De atunci, sateliţii artificiali ai Pămîntului au adus omenirii foloase nenumărate.

În timp ce se gîndea la Linnic, la timpul cînd a trăit acesta, Andrei nimeri pe neaşteptate în zona meteoriţilor, acolo unde şi-a găsit moartea tatăl său. Dar aparatele perfecţionate îl fac să treacă cu succes zona periculoasă. El ajunge pe orbita noului satelit al Soarelui — laboratorul lui Linnic. Andrei reuşeşte să capteze laboratorul şi să-l ataşeze rachetei.

Acum nu-i mai rămîne decît să se întoarcă pe Pămînt. Era suficient să acţioneze motorul cu impulsuri, pentru ca să lase cu mare acceleraţie de viteză, din zona plasmică.

— Dar aparatele refuzau să-mi asculte comenzile. Nimerisem într-un nor de praf meteoritic.

Cea mai slabă lovitură a celui mai mic meteorit, cu o greutate de cîteva miligrame, putea să fie fatală rachetei lui Andrei în această zonă. Putea să-l salveze de la catastrofă doar motorul cu impulsuri. Căci fără el nu va putea ieşi niciodată din zona plasmică, riscînd să se transforme într-un satelit al soarelui. Din fericire depăşi cu bine norul meteoritic, dar observă cu groază că nu-i va ajunge combustibilul dacă nu se va grăbi să coboare spre Pămînt. Primul lui gînd fu către laboratorul lui Linnic. Luă hotărîrea să-l catapulteze spre Pămînt, chiar cu riscul de a nu-i ajunge combustibilul pentru întoarcerea lui, conştient că îi e în joc viaţa, că riscă să rămînă veşnic un satelit al Soarelui.

În vremea aceasta, pe Pămînt oamenii urmăreau cu neliniştе soarta tînărului savant. Şi cu riscul unei catastrofe cosmice, savanţii hotărîră să încerce salvarea tînărului lor confrate, bombardînd zona plasmică. Experienţa reuşeşte. Andrei, pe cale de a-şi pierde cunoştinţa, aude vocea cunoscută a bătrînului constructor.

— Andrei, pregăteşte-te. Ai intrat în atmosferă ! Pînă la aterizare mai ai patruzeci şi şapte de secunde...

...Secvenţa următoare ne înfăţişează malul mării. Andrei termină de scris povestea marii sale aventuri.

Auzim vocea lui citind ultimul rînd al scrisorii :

— Şi sînt iarăşi pe Pămînt ! Pe pămîntul nostru !

Apoi pune la o parte carnetul şi se caţără repede pe vîrful stîncii, care domină ţărmul.

Aşteaptă răsăritul soarelui.

Şi cînd apare prima rază, el se aruncă despicînd aerul, în marea ce se trezeşte.

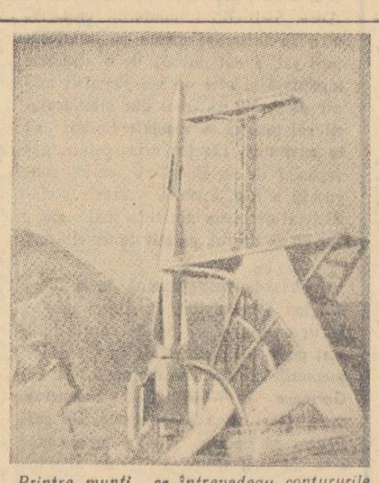

Printre munţi se întrevedeau contururile unei noi nave cosmice.

Savanţii urmăreau cu atenţie zborul...

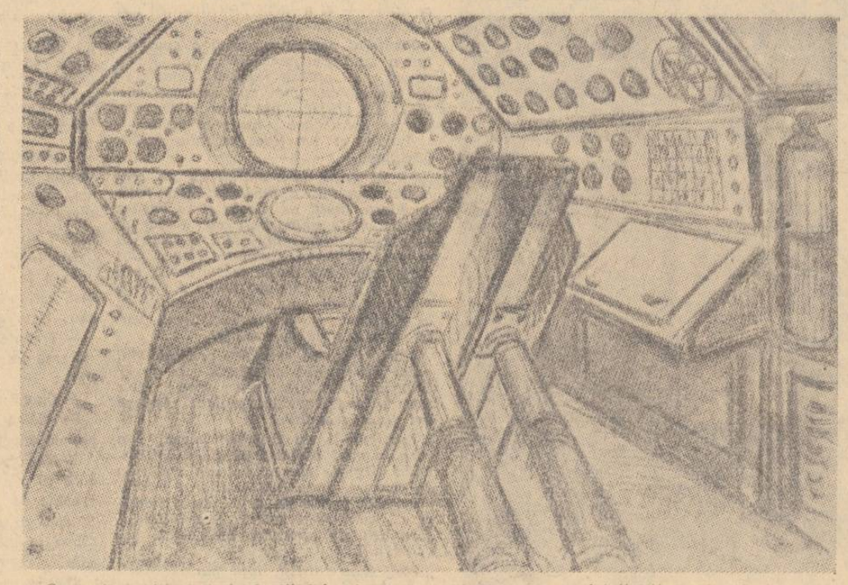

Oamenii de ştiinţă de la Institutul situat pe o insulă a oceanului Pacific au terminat construirea unei nave capabilă să salveze satelitul Soarelui, laboratorul lui Linnic.

ŢEPI

La spectacolul „Soţul ideal" se găsesc cu greu bilete.

La bilete este coadă.
Absolut normal.
Vin nevestele să vadă
„Soţul ideal" !

Plasatoarele de la Teatrul de Operă şi Balet iau bacşiş.

Îşi spune omul la intrare,
Cătîndu-şi locul pe furiş :
— Nici la „Bărbierul din Sevilla"
Nu poţi scăpa fără bacşiş !

Piesa „Nora" de Ibsen continuă să se joace cu succes.

Că-i o piesă foarte bună
Iată proba eficace :
Chiar şi-o soacră o să spună:
— Mie... „N o r a" asta-mi place !

V. D. POPA

ECOURI

MUZICALE

● PABLO CASALS este în prezent conducătorul artistic al orchestrei simfonice înfiinţată pentru prima oară în oraşul Porto Rico. Primul concert sub conducerea lui Casals a avut loc în oraşul Mainghetz, locul de naştere al mamei marelui violoncelist.

● CUNOSCUTUL tenor bulgar Dimitr Uzonov, s-a reîntors de curînd în ţară, după un turneu de cîteva luni încununat de un succes deosebit întreprins la Paris şi la New York. Apreciatul tenor bulgar a fost solicitat să întreprindă şi în acest an un turneu în S.U.A. pentru a cînta la Opera Metropolitan din New York.

● *TEATRUL* de Operă şi Balet din Tadjikistan a pus în scenă baletul *„Gisèle"* de Adam. Rolurile principale sînt interpretate de tineri artişti care au urmat şcoala coregrafică din Leningrad. Rolul Gisèlei e deţinut de o tînără de 18 ani.

ŞTIINŢA ŞI VIAŢA

Ceasornicul molecular

Cel mai precis din lume. — O secundă în... zece milioane de ani!

Ceasornicul d-voastră imită fidel rotaţia globului terestru. Afirmaţia de mai sus, oricît de surprinzătoare vi s-ar părea, exprimă totuşi un adevăr ştiinţific elementar. Intr-o zi, mai exact în 23 ore, 56 minute şi 4,1 secunde, Pămîntul execută o rotaţie completă în jurul axei sale.

Pînă cu vreo două decenii în urmă, fizicienii socoteau că rotaţia planetei pe care trăim ar constitui un etalon desăvîrşit pentru măsurarea timpului. Intr-adevăr, Pămîntul are o masă uriaşă (6 mii de miliarde de miliarde de tone) şi se învîrteşte într-un spaţiu aproape vid, aşa că se părea că viteza lui de rotaţie ar fi absolut constantă. Dar în realitate apar variaţii de cîteva miimi de secundă pe zi.

Cum au putut fi puse în evidenţă abateri atît de mici ale vitezei de rotaţie a globului terestru, dacă ceasornicele noastre nu fac decît să imite această mişcare?

Se înţelege că numai cu ajutorul unui ceasornic deosebit de precis şi a cărui funcţionare poate fi comparată cu un alt etalon.

In acest scop, oamenii de ştiinţă s-au folosit de minunata proprietate a cuarţului sau a cristalului de munte, cum se mai numeşte, care începe să tremure de îndată ce se aplică pe feţele sale o tensiune electrică alternativă. Vibraţiile cristalului de cuarţ produc, la rîndul lor, o tensiune electrică alternativă între feţele acestuia. Făcîndu-se legătura între aceste două fenomene (specialiştii vorbesc de „cuplarea" lor) se obţin dispozitive, capabile să oscileze într-un ritm fantastic de regulat şi care depind numai de dimensiunile geometrice ale cristalului.

Cu ajutorul acestui „talent" al cuarţului, au fost construite ceasornice, ale căror erori (3 secunde într-un secol!) erau mult mai mici decît abaterile Pămîntului. Cu toate acestea, savanţii clătinau nemulţumiţi din cap.

Recent, oamenii de ştiinţă au ajuns la o concluzie uluitoare: se pot construi ceasornice care să măsoare timpul mult mai exact decît rotaţia globului pămîntesc sau cronometrele cu cuarţ şi a căror funcţionare să se facă pe bază... atomică. Aşadar, acolo unde a dat greş Pămîntul şi cuarţul, au reuşit minusculii atomi.

La Institutul de fizică al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. a fost construit de curînd cel mai precis ceasornic din lume. Eroarea acestui orologiu este atît de neînsemnată, încît ar trebui să treacă zece milioane de ani pentru ca diferenţa să fie de o singură secundă!

Pentru sincronizarea noului cronometru se foloseşte energia din interiorul moleculelor şi din această cauză el a fost denumit, pe drept cuvînt, „ceasornic molecular". La baza ceasornicului molecular stă un generator special de impulsuri electromagnetice de înaltă frecvenţă (acţionat prin radiaţia atomilor excitaţi) care poate produce pînă la 240 miliarde oscilaţii pe secundă.

După cum a declarat prof. Alexandr Prohorov, ceasornicul molecular sovietic constituie o aplicaţie sui-generis a radiotehnicii şi a fizicii cvantice. Avantajul cel mai însemnat al noului ceasornic este, în afară de uluitoarea sa precizie, faptul că, spre deosebire de cronometrul cu cuarţ, funcţionarea sa este posibilă în orice condiţiuni de temperatură.

Perspectivele deschise ştiinţei de noua realizare sovietică sînt deosebit de interesante. In primul rînd, se vor putea studia motivele abaterii rotaţiei globului terestru.

După teoria relativităţii, mersul unui ceasornic normal, adică însăşi scurgerea timpului, ar fi influenţată de gravitaţie. Un ceasornic ar trebui să meargă cu atît mai încet cu cît s-ar afla mai aproape de un centru de gravitaţie şi cu cît ar fi mai mare masa acestuia. Se speră că şi această consecinţă importantă a teoriei relativităţii să poată fi verificată în mod experimental cu ajutorul ceasornicului molecular care îşi va mai găsi numeroase aplicaţii în telecomunicaţii, radiotehnica frecvenţelor ultra-înalte, etc., etc.

Ing. Radu ŞTEFAN

Vindecarea turbării

Lucrînd la dizertaţia „Despre primele reviste de medicină", doi medici sovietici, G.D. Novinski şi K. V. Pleasunova, au descoperit date interesante referitoare la vindecarea turbării. Se ştie că injecţiile lui Pasteur, descoperite în secolul trecut, previn evoluţia bolii numai în caz că sînt făcute la timp, adică înainte de apariţia principalelor simptome clinice.

In „Revista Militară de Medicină" nr. 1, din 1823, este descrisă metoda tratamentului care avea un efect pozitiv chiar şi *după* evoluţia bolii. Medicii făceau o incizie la băşicile care apăreau sub limba bolnavului. Acest lucru a fost relatat şi de cunoscutul clinician francez Trousseau, în 1867.

Aceşti doi medici au descoperit, de asemenea, cartea medicului rus Marocheti, în care se descrie istoria luptei împotriva turbării, precum şi diferite metode de tratare a acestei grave maladii. Cu riscul vieţii, acest medic a aplicat metoda inciziei la băşicile de sub limbă, arzîndu-le apoi cu fierul înroşit. Pentru aceasta, el a creat instrumente speciale. In acelaşi timp, bolnavii trebuiau să bea o fiertură de drobiţă (plantă medicinală). Astfel, acest medic a salvat de la o moarte inevitabilă 40 de oameni.

Cei doi medici sovietici au hotărît să experimenteze această metodă şi nu este exclusă posibilitatea că se va putea introduce în practica medicală, din nou acest sistem, modernizat, al tratamentului turbării.

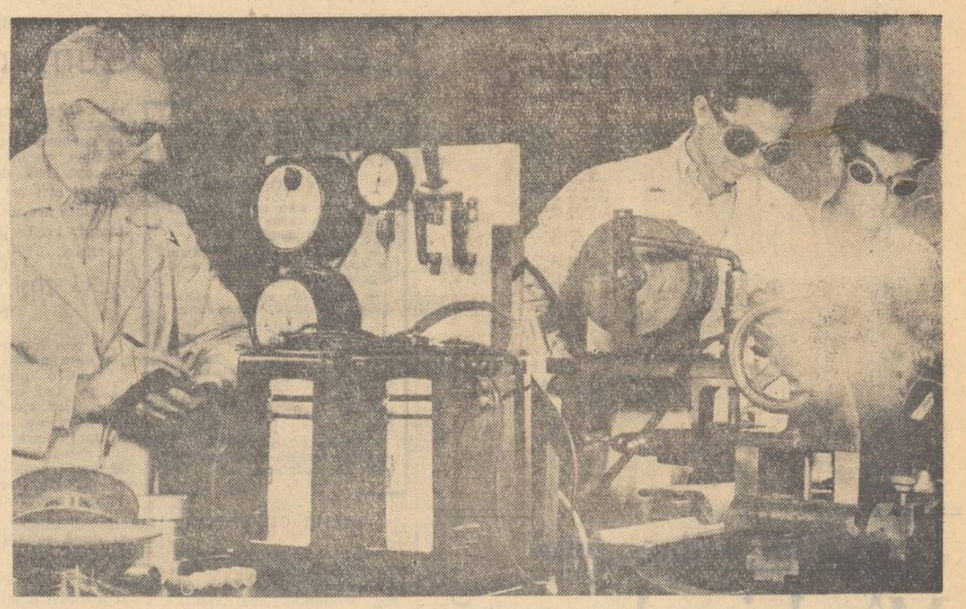

Banc de electrometalizare, cu tablou de comandă şi aparate înregistratoare pentru determinarea parametrilor funcţionali.

Din lumea aerodinamicii

Activitate laborioasă la Institutul „Traian Vuia" • Electrometalizarea • Cinematica maşinilor şi mecanismelor • Rodajul chimic

La secţia „Aeromecanică" se află o balanţă... Balanţa aerodinamică nu are însă comun cu cea obişnuită decît faptul că măsoară. Aflată dedesubtul camerei experimentale, cuprinzînd numeroase pîrghii şi mecanisme de tot felul, această balanţă, anexă a sufleriei aerodinamice, măsoară... forţele aerodinamice care se exercită asupra unui model studiat: o machetă de avion, machetă unor interioare de ateliere, una ce reprezintă forma exterioară a unor vehicule mari, — automobile, locomotive, etc.

Cu ajutorul balanţei se poate constata cum acţionează puterea vîntului asupra construcţiilor înalte şi acoperişurilor de uzină, cum rezistă la înaintare diferite vehicule terestre şi aeriene. Cu alte instalaţii speciale se fac studii cu privire la turboreactoare. De altfel, o preocupare de stringentă actualitate a colectivului de cercetători sub conducerea academicianului E. Carafoli este teoria aripilor triunghiulare, cu aplicaţie la aviaţia supersonică.

„Aerodinamica vitezelor mari" tipărită în limbile română şi engleză, se bucură de aprecierea unor largi cercuri ştiinţifice din străinătate, iar Editura Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. o va publica, în limba rusă, în cursul acestui an. De asemenea un tratat greu, la propriu şi la figurat, scris de prof. ing. M. Tipei cu privire la problemele de lubrefianţi, alcătuit în urma cercetărilor colectivului secţiei „Maşini şi mecanisme", a fost solicitat de oamenii de ştiinţă din S.U.A. şi Republica Federală Germană.

Convins fiind că pe cititorii noştri i-ar interesa, pe lîngă caracterul teoretic al cercetărilor de la Institutul „Traian Vuia", şi unele aplicaţii practice, legate de viaţă, de producţie, am insistat în vizita făcută aici recent, asupra acestor aspecte.

La secţia „Maşini şi mecanisme" am făcut cunoştinţă cu *„Electrometalizarea"*. Ştiţi, de bună seamă, că unele organe şi piese de maşini, cum ar fi osiile de tramvai şi tren, arborii cotiţi la motoare, se uzează mai repede decît maşina propriu zisă. De obicei, aceste piese uzate erau destinate retopirii ca fier vechi. Electrometalizarea le întinereşte însă, le readuce la viaţă şi, pare curios dar e adevărat, piesa recondiţionată este... mai rezistentă decît una nouă!

Cu ajutorul unui aparat special, dotat cu un arc voltaic puternic, se acoperă partea uzată prin pulverizare cu un strat de metal, după care piesa se poate lăr strunji. Procedeul a dat rezultate bune, de pildă, la I.T.B., la uzinele „Poiana"-Cîmpina etc. Deci, milioane de lei economie. La uzinele I.O.R. s-au şi construit, după proiectele Institutului de Mecanică Aplicată, primele aparate de electrometalizare.

Pe lîngă cercetările de ordin teoretic, secţia „Mecanică generală" lucrează, în colaborare cu colectivul uzinei „Tudor Vladimirescu", la studierea comportării autobuzelor în vederea îmbunătăţirii calităţii acestora.

In cadrul Institutului funcţionează şi o secţie de hidromecanică, secţie care studiază problema scurgerii fluidelor reale prin canale sau prin conducte. Aici au fost experimentate modelele, după care au fost proiectate şi construite unele agregate ale hidrocentralei de la Moroeni şi Sadu.

Studierea aşchierii metalelor, cinematica maşinilor şi mecanismelor, problemele de elasticitate şi plasticitate, cu aplicaţii în construcţiile de maşini, studiile asupra scurgerii prin medii poroase, cu aplicaţie la extragerea ţiteiului, ca şi cele asupra combustiei din camerele de ardere ale aeroreactoarelor, mecanica aparatelor cu decolare verticală, iată doar cîteva din preocupările atît de variate şi complexe ale cercetătorilor Institutului.

Şi rezultatele practice sînt numeroase. La cele arătate mai sus putem adăuga utilizarea „rodajului chimic" la tractoare. Nu se mai face rodajul tradiţional, dîndu se în exploatare tractoarele chiar de la ieşirea din fabrică. Extinderea în viitor a acestui nou gen de rodaj la toate autovehiculele, va duce la economisirea multor zeci şi sute de milioane lei.

Nu putem încheia vizita noastră fără a trece pe la cel mai tînăr sector: „Măsurători cu izotopi şi mărimi electrice". Un numărător de particule lîngă un birou, cîteva instalaţii electronice, tuburi catodice, contoare Geiger-Müller formează deocamdată „utilajul" acestui sector. Aici se studiază folosirea izotopilor radioactivi la măsurătorile în aerodinamică, în lubrificaţie, metode electronice şi mecano-electrice în cercetarea teoriei mecanismelor şi maşinilor. Despre acest sector, un amănunt semnificativ. A trimis la ultima conferinţă internaţională pentru folosirea energiei atomice în scopuri paşnice, de la Geneva, o comunicare în legătură cu măsurarea peliculei de lubrefiant — o metodă pusă la punct aici.

O vizită scurtă şi un spaţiu limitat nu îngăduie decît o creionare fugitivă a cîtorva instantanee dintr-o laborioasă activitate. Această cerere de scuze se adresează deopotrivă cititorilor şi cercetătorilor.

S. MANEA

Delfinul „Bufeo", un mare tehnician al înotului...

BUFONERIILE DELFINULUI „BUFEO"

Dintre toate cetaceele care străbat mările şi oceanele, numai delfinii au rude de apă dulce, vieţuind în marile fluvii din China, India şi America de sud, în aceste ape, la mii de kilometri în interiorul ţării, nici crocodilii nu se încumetă să atace. Bucurîndu-se de-o asemenea „imunitate", numeroase specii de delfini s-au putut dezvolta şi diferenţia.

„Inia geoffroyensis" este denumirea savantă a cetaceului pe care vi-l prezentăm aici. Dar să-i spunem, mai familiar, pe numele ce i-a fost dat de către spanioli: „Bufeo".

Delfinul „Bufeo" trăieşte în fluviul Amazon şi în afluenţii săi mai importanţi, ca şi în fluviul Orinoco. Şi este, ca toţi delfinii, vînător. Peştele formează principala sa hrană. Şi trebuie să spunem că este foarte bine înarmat pentru această vînătoare: numeroşii dinţi ascuţiţi în gura sa prelungă, iuţeala de înot, siguranţa mişcărilor sale, fac din el un redutabil duşman al peştilor. Interesant este faptul că, deşi lungimea sa atinge şi uneori depăşeşte 3 m. şi că ar putea ataca prăzi considerabil de mari, el preferă peşti de mărime mijlocie sau chiar mici.

Delfinii „Bufeo" sînt tot atît de prietenoşi ca şi ciinii, iar uşurinţa cu care se lasă îmblînziţi este de-a dreptul miraculoasă. Foarte îndemînatici, cu aripioarele şi coada lor fac fel de fel de giumbuşlucuri, care de care mai năstruşnice.

Nu se povesteşte oare că Fenicienii vînau odinioară peştii cu ajutorul delfinilor dresaţi?

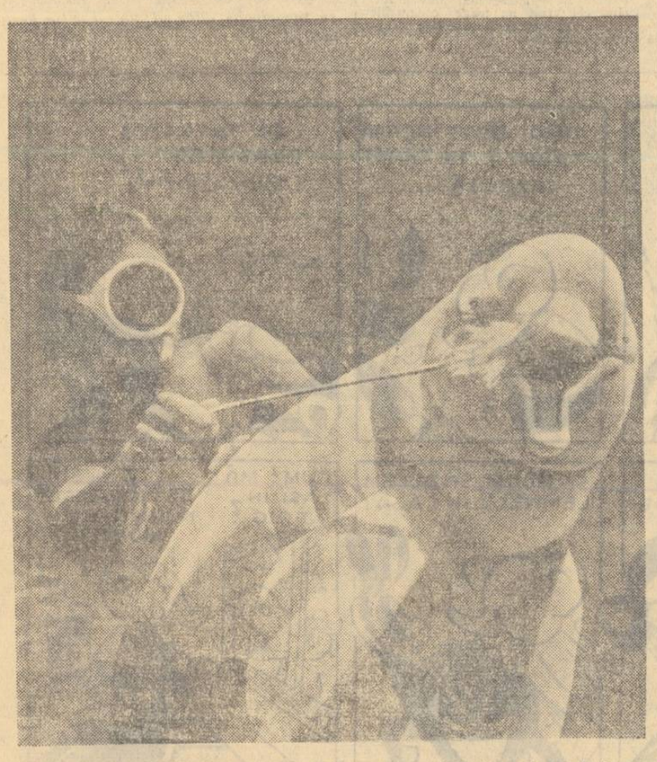

După cîteva săptămîni de captivitate, delfinul „Bufeo" se joacă încîntat cu dresorul său...

HIDROPLANUL - nava cu aripi

(Urmare din pag. 1-a)

teza de două ori, puterea motoarelor va trebui să fie mărită de 8 ori!

Pentru a dobori această „barieră a valurilor", constructorii de nave s-au adresat... aviaţiei. Şi anume, s-au gîndit să pună navelor aripi! Aceste aripi serveso însă nu la zborul prin aer, ci la deplasarea prin apă. In loc de a mai pluti, hidroplanele se sprijină pe „suprafeţe portante", aripi cu o anumită înclinaţie introduse în apă.

Aripile se fixează dedesubtul navei, pe un fel de „picioare". Cînd se învîrteşte elicea şi nava porneşte, presiunea apei care trece în viteză în jurul aripioarelor dă naştere unei „forţe portante", îndreptată în sus, care ridică vasul deasupra apei. In acest fel, rezistenţa apei faţă de corpul vasului dispare, şi mai rămîne numai rezistenţa la înaintare a aripioarelor, care este neînsemnată.

Mai mult, dispare aproape cu totul şi rezistenţa datorită valurilor. Iată de ce: aripioarele se află în apă sub nivelul valurilor, iar corpul vasului se află deasupra valurilor. De valuri se loveso numai suporţii aripioarelor, care oferă o rezistenţă foarte mică. Din această cauză, navele cu aripi sînt mai rapide şi necesită motoare mai puţin puternice decît orice navă de tip obişnuit.

Cînd motorul este încetinit, viteza vasului scade, forţa portantă a aripioarelor scade şi ea şi nava coboară încet, încet, pînă se aşează liniştită pe apă. Spre deosebire deci de avioane, încetarea „zborului" nu reprezintă o problemă. Datorită avantajelor arătate, în faza actuală a tehnicii, o navă cu suprafeţe portante poate merge de două ori mai repede decît orice navă de aceeaşi mărime cu aceeaşi putere a motorului.

Este interesantă experienţa unor constructori care au adaptat suprafeţe portante unor bărci cu pînze, de tipul celor pe care le puteţi vedea pe lacurile noastre. Rezultatul a fost uimitor: împinse de un vînt care sufla cu viteza de 30 kilometri pe oră, ele au atins o viteză de 65 km. pe oră.

Primele modele de hidroplane sînt relativ mici, fiind nave de cîteva zeci de tone. Viteza lor depăşeşte 80 km. pe oră, cu motoare de 1500 cai putere.

Hidroplanele fabricate la „Krasnoe Sormovo" reprezintă nişte confortabile autobuze acvatice. Ele pot asigura un transport rapid atît pe ape liniştite, fluvii, lacuri, cît şi peste braţe de mare.

In prezent se proiectează „nave cu aripi" de 1000 de tone, care să transporte cu mare viteză pasageri şi mărfuri la un preţ ieftin. Aceste nave vor permite să se atingă pe apă performanţele trenurilor rapide, la un preţ de cost mai redus.

Ing. A. NEGREA

DESCOPERIREA NOII SMOLANDE (3)

Intr-una din zile stăteam de vorbă cu Ump, în adăpostul nostru de pe ţărm; mă aflam de aproape o lună în Noua Smolandă şi în acest timp făcusem nu puţine expediţii încununate de succes în desiş.

— Mîine pornim spre interiorul insulei, i-am anunţat pe Ump. Povesteşte-mi ce ştii despre munţii înalţi din aceste locuri. Ai fost vreodată acolo?

— Am fost, domnule, răspunse Ump. E... e un ţinut primejdios. Pe acolo sînt fiare sălbatice mari, primejdioase. Tuff—tuffii. Dar tuff — tuffii sînt buni.

— Ce înseamnă tuffi — tuffii? Sînt oameni?

— Da, domnule. Deşi nu chiar oameni, adăugă el enigmatic.

...Urma să văd cu ochii mei cine sînt locuitorii acestor munţi din Noua Smolandă. Există tuff — tuffi sau nu? Expediţia promitea să fie interesantă şi instructivă.

A doua zi am pornit. După două zile, în urma unor eforturi considerabile, am reuşit să ajungem pe platoul muntelui.

M-am ciupit de nas să mă conving că nu visez! Privirii mele de cercetător încercat i s-a arătat un peisaj preistoric, plăcut şi în acelaşi timp înfricoşător. Pe fundalul cerului întunecat de seară zbura un stol de lilieci gigantici, bătînd aerul cu aripile lor uriaşe. Intr-un bazin mlăştinos se bălăceau două şopîrle nemaipomenit de mari, cu mult mai mari decît cele prinse de mine pe insula Komodo.

Am mai întîlnit muşte de mărimea unor ciori, furnici şi purici de mărimea unui cîine mijlociu. Dar prima noastră captură!... In timp ce Ump alerga după o uriaşă omidă, eu am tras de coadă o fiinţă pe care o bănuiam la început că e şarpe, dar care pînă la urmă s-a dovedit o... rimă! Cu asemenea rimă poţi prinde şi un rechin! Pe cuvînt dacă nu mă simţeam ca piticul din poveste!

In dimineaţa următoare am găsit un ou uriaş. Această descoperire m-a bucurat deosebit de mult, pentru că de mult visam o omletă la micul dejun. Am încercat să-l găurească cu cuţitul, însă n-am reuşit. Avea o coajă atît de solidă, încît eu şi Ump am pus mîna pe nişte ciomege. In sfîrşit oul cedă şi, odată cu el, şi visul meu despre o omletă gustoasă. Oul conţinea, — vai i... un pui de şarpe din familia pythonilor. Am fost fericiţi că n-am dat piept cu părinţii lui.

Imediat după această întîmplare am fost atacat de un gîndac, şi între mine şi această insectă a început o luptă după toate regulile boxului. După cinci reprize deosebit de grele, dînd lovituri mai mult cu stînga, l-am făcut K.O. şi în felul acesta am putut să ne continuăm drumul, pregătiţi să întîmpinăm noi atacuri.

Trei zile a ţinut călătoria noastră prin munţii Noii Smolande; trei zile pline de sentimente de groază şi admiraţie.

In seara celei de a treia zi, Ump îmi comunică:

— Tuff — tuffi sînt pe aproape!

Curînd am ieşit pe crestetul unei stînci, şi într-o vale adîncă am zărit imediat satul ce număra cîteva zeci de case.

Una din colibe se afla mai la margine şi se deosebea de celelalte prin mărimea ei.

— Acolo locuieşte căpetenia, a zis Ump.

Am început să coborîm; satul părea nelocuit. Părea numai! Dumnezeul meu, aproape că am căzut la pămînt de emoţie cînd am văzut cum nişte fiinţe ciudate se apropiau de noi cu o expresie prietenească întipărită pe faţă, scoţîndu-şi limba şi ţinînd în mîna stîngă cîte un gîndac gras de mai!

— Tuffetuff, tuffetuf blaha tata, — ne întîmpinară ei.

Înconjuraţi de populaţia masculină, (femeile şi copiii se aflau în colibe) ne-am îndreptat spre coliba căpeteniei tribului.

— Sînt profesorul Kukolka, mă prezentai eu, scoţînd de asemenea limba, şi pentru că nu aveam nici un gîndac de mai la îndemînă, i-am întins o ţigară aromată.

— Tuffetuff, tuffetuf blaha tata, — zise căpetenia cu o voce de bas.

M-a primit foarte bine şi m-a servit din belşug cu tot felul de mîncăruri care propriu zis se compuneau dintr-o pereche de păduchi bine hrăniţi şi din căpăţîni de clinele babei, fierte în nu ştiu ce buruieni.

Un prinz cu adevărat neobişnuit.

Fiecare zi de şedere în satul Tuff-tuffiilor aducea noi şi interesante date pentru ştiinţă. Nu trecuse nici o săptămînă şi eu îmi însuşisem deja cele mai uzitate expresii şi cuvinte din limba tuff-tuffilor.

I-am povestit lui Fuffi al VII-lea — aşa-i spunea căpeteniei — întîmplările mai însemnate din viaţa mea plină de aventuri şi, desigur, şi felul în care i-am descoperit ţara. Ascultînd povestirea mea despre insectele uriaşe întîlnite, el se lingea pe buze:

— Hmm, mm, cîte lucruri gustoase! Dar, dragă Kukolka, credeţi-mă, în ţara noastră sînt şi o mulţime de sălbăticiuni care nu sînt gustoase. Aşteptaţi o clipă să vă arăt un exemplar...

Cu aceste cuvinte, Fuffi al VII-lea îmi arătă... un dinte mai lung de un metru! Mii de draci! Atunci cum arată stăpînul dinţilor?!...

— Trebuie să văd această sălbăticiune! exclamai eu însufleţit.

— Nu, nu se poate... E prea primejdios. Ea a înghiţit pe unchiul meu Fuffi al VI-lea şi cincizeci şi patru de soldaţi din gardă! primi răspuns.

Oricît s-a străduit Fuffi să mă convingă să nu plec, eu m-am menţinut tare pe poziţia mea, hotărît să văd cu orice preţ acest animal de dimensiuni preistorice. Înţelegînd că nu mă poate abate de la hotărîrea mea, Fuffi al VII-lea îşi dete consimţămîntul:

— Fie, în asemenea caz îţi dau şi o gardă înarmată să te însoţească!

In dimineaţa următoare am pornit la drum însoţit de o escortă de tuff-tuffi, după care au fost proiectate şi construite unele agregate ale hidrocentralei de la Moroeni şi Sadu.

Studierea aşchierii metalelor, cinematica maşinilor şi mecanismelor, problemele de elasticitate şi plasticitate, cu aplicaţii în construcţiile de maşini, studiile asupra scurgerii prin medii poroase, cu aplicaţie la extragerea ţiteiului, ca şi cele asupra combustiei din camerele de ardere ale aeroreactoarelor, mecanica aparatelor cu decolare verticală, iată doar cîteva din preocupările atît de variate şi complexe ale cercetătorilor Institutului.

Şi rezultatele practice sînt numeroase. La cele arătate mai sus putem adăuga utilizarea „rodajului chimic" la tractoare. Nu se mai face rodajul tradiţional, dîndu se în exploatare tractoarele chiar de la ieşirea din fabrică. Extinderea în viitor a acestui nou gen de rodaj la toate autovehiculele, va duce la economisirea multor zeci şi sute de milioane lei.

Nu putem încheia vizita noastră fără a trece pe la cel mai tînăr sector: „Măsurători cu izotopi şi mărimi electrice". Un numărător de particule lîngă un birou, cîteva instalaţii electronice, tuburi catodice, contoare Geiger-Müller formează deocamdată „utilajul" acestui sector. Aici se studiază folosirea izotopilor radioactivi la măsurătorile în aerodinamică, în lubrificaţie, metode electronice şi mecano-electrice în cercetarea teoriei mecanismelor şi maşinilor. Despre acest sector, un amănunt semnificativ. A trimis la ultima conferinţă internaţională pentru folosirea energiei atomice în scopuri paşnice, de la Geneva, o comunicare în legătură cu măsurarea peliculei de lubrefiant — o metodă pusă la punct aici.

O vizită scurtă şi un spaţiu limitat nu îngăduie decît o creionare fugitivă a cîtorva instantanee dintr-o laborioasă activitate. Această cerere de scuze se adresează deopotrivă cititorilor şi cercetătorilor.

S. MANEA

După cîteva săptămîni de captivitate, delfinul „Bufeo" se joacă încîntat cu dresorul său...

DESCOPERIREA NOII SMOLANDE (3)

Intr-una din zile stăteam de vorbă cu Ump, în adăpostul nostru de pe ţărm; mă aflam de aproape o lună în Noua Smolandă şi în acest timp făcusem nu puţine expediţii încununate de succes în desiş.

— Mîine pornim spre interiorul insulei, i-am anunţat pe Ump. Povesteşte-mi ce ştii despre munţii înalţi din aceste locuri. Ai fost vreodată acolo?

— Am fost, domnule, răspunse Ump. E... e un ţinut primejdios. Pe acolo sînt fiare sălbatice mari, primejdioase. Tuff—tuffii. Dar tuff — tuffii sînt buni.

— Ce înseamnă tuffi — tuffii? Sînt oameni?

— Da, domnule. Deşi nu chiar oameni, adăugă el enigmatic.

...Urma să văd cu ochii mei cine sînt locuitorii acestor munţi din Noua Smolandă. Există tuff — tuffi sau nu? Expediţia promitea să fie interesantă şi instructivă.

A doua zi am pornit. După două zile, în urma unor eforturi considerabile, am reuşit să ajungem pe platoul muntelui.

M-am ciupit de nas să mă conving că nu visez! Privirii mele de cercetător încercat i s-a arătat un peisaj preistoric, plăcut şi în acelaşi timp înfricoşător. Pe fundalul cerului întunecat de seară zbura un stol de lilieci gigantici, bătînd aerul cu aripile lor uriaşe. Intr-un bazin mlăştinos se bălăceau două şopîrle nemaipomenit de mari, cu mult mai mari decît cele prinse de mine pe insula Komodo.

Am mai întîlnit muşte de mărimea unor ciori, furnici şi purici de mărimea unui cîine mijlociu. Dar prima noastră captură!... In timp ce Ump alerga după o uriaşă omidă, eu am tras de coadă o fiinţă pe care o bănuiam la început că e şarpe, dar care pînă la urmă s-a dovedit o... rimă! Cu asemenea rimă poţi prinde şi un rechin! Pe cuvînt dacă nu mă simţeam ca piticul din poveste!

In dimineaţa următoare am găsit un ou uriaş. Această descoperire m-a bucurat deosebit de mult, pentru că de mult visam o omletă la micul dejun. Am încercat să-l găurească cu cuţitul, însă n-am reuşit. Avea o coajă atît de solidă, încît eu şi Ump am pus mîna pe nişte ciomege. In sfîrşit oul cedă şi, odată cu el, şi visul meu despre o omletă gustoasă. Oul conţinea, — vai i... un pui de şarpe din familia pythonilor. Am fost fericiţi că n-am dat piept cu părinţii lui.

Imediat după această întîmplare am fost atacat de un gîndac, şi între mine şi această insectă a început o luptă după toate regulile boxului. După cinci reprize deosebit de grele, dînd lovituri mai mult cu stînga, l-am făcut K.O. şi în felul acesta am putut să ne continuăm drumul, pregătiţi să întîmpinăm noi atacuri.

Trei zile a ţinut călătoria noastră prin munţii Noii Smolande; trei zile pline de sentimente de groază şi admiraţie.

In seara celei de a treia zi, Ump îmi comunică:

— Tuff — tuffi sînt pe aproape!

Curînd am ieşit pe crestetul unei stînci, şi într-o vale adîncă am zărit imediat satul ce număra cîteva zeci de case.

Una din colibe se afla mai la margine şi se deosebea de celelalte prin mărimea ei.

— Acolo locuieşte căpetenia, a zis Ump.

Am început să coborîm; satul părea nelocuit. Părea numai! Dumnezeul meu, aproape că am căzut la pămînt de emoţie cînd am văzut cum nişte fiinţe ciudate se apropiau de noi cu o expresie prietenească întipărită pe faţă, scoţîndu-şi limba şi ţinînd în mîna stîngă cîte un gîndac gras de mai!

— Tuffetuff, tuffetuf blaha tata, — ne întîmpinară ei.

Înconjuraţi de populaţia masculină, (femeile şi copiii se aflau în colibe) ne-am îndreptat spre coliba căpeteniei tribului.

— Sînt profesorul Kukolka, mă prezentai eu, scoţînd de asemenea limba, şi pentru că nu aveam nici un gîndac de mai la îndemînă, i-am întins o ţigară aromată.

— Tuffetuff, tuffetuf blaha tata, — zise căpetenia cu o voce de bas.

M-a primit foarte bine şi m-a servit din belşug cu tot felul de mîncăruri care propriu zis se compuneau dintr-o pereche de păduchi bine hrăniţi şi din căpăţîni de clinele babei, fierte în nu ştiu ce buruieni.

Un prinz cu adevărat neobişnuit.

Fiecare zi de şedere în satul Tuff-tuffiilor aducea noi şi interesante date pentru ştiinţă. Nu trecuse nici o săptămînă şi eu îmi însuşisem deja cele mai uzitate expresii şi cuvinte din limba tuff-tuffilor.

I-am povestit lui Fuffi al VII-lea — aşa-i spunea căpeteniei — întîmplările mai însemnate din viaţa mea plină de aventuri şi, desigur, şi felul în care i-am descoperit ţara. Ascultînd povestirea mea despre insectele uriaşe întîlnite, el se lingea pe buze:

— Hmm, mm, cîte lucruri gustoase! Dar, dragă Kukolka, credeţi-mă, în ţara noastră sînt şi o mulţime de sălbăticiuni care nu sînt gustoase. Aşteptaţi o clipă să vă arăt un exemplar...

Cu aceste cuvinte, Fuffi al VII-lea îmi arătă... un dinte mai lung de un metru! Mii de draci! Atunci cum arată stăpînul dinţilor?!...

— Trebuie să văd această sălbăticiune! exclamai eu însufleţit.

— Nu, nu se poate... E prea primejdios. Ea a înghiţit pe unchiul meu Fuffi al VI-lea şi cincizeci şi patru de soldaţi din gardă! primi răspuns.

Oricît s-a străduit Fuffi să mă convingă să nu plec, eu m-am menţinut tare pe poziţia mea, hotărît să văd cu orice preţ acest animal de dimensiuni preistorice. Înţelegînd că nu mă poate abate de la hotărîrea mea, Fuffi al VII-lea îşi dete consimţămîntul:

— Fie, în asemenea caz îţi dau şi o gardă înarmată să te însoţească!

In dimineaţa următoare am pornit la drum însoţit de o escortă de tuff-tuffi, care nu erau prea mulţumiţi de ordinul căpeteniei.

Am înaintat două zile, iar a treia am văzut pe neaşteptate sălbăticiunea; îşi potolea setea într-un lac. Cum s-o descriu! Era ceva între urs şi rinocer, depăşind mărimea unei case. Un exemplar minunat din punct de vedere zoologic!

Monstrul ne simţi imediat. Îşi întoarse capul, zburlindu-şi părul, şi se ridică. Aceasta fu deajuns ca toţi tuff-tuffii în frunte cu Ump s-o ia la picior.

Eu am coborît liniştit din spate ruksacul în care păstram cele mai diferite lucruri, şi în timp ce monstrul, cu un răget îngrozitor, păşea încet spre mine, am scos un tub de dinamită, am aprins şnurul de la ţigară, şi... în aceeaşi clipă cînd sălbăticiunea se pregătea să mă înghiţă, am aruncat dinamita între fălcile ei uriaşe! A urmat o detunătură asurzitoare şi monstrul se prăbuşi la pămînt, lovit drept în creer. După explozia dinamitei, a urmat explozia de bucurie a tuff-tuffiilor. Biestematul vrăjmaş era ucis!

Tuff-tuffii ţopăiau de bucurie, rideau, fluerau, răcneau... Începeam să fiu mîndru de fapta mea. Ce vînător se mai putea lăuda cu o asemenea ispravă?

Rolf BLOMBERG

(Continuare în numărul viitor)

Din revista VOKRUG SVETA

PAGINA FEMEII

Colțul pedagogului

Mîndrie de tată

La școală, într-o recreație, un tată mi-a cerut un sfat. Iată ce mi-a spus: Băiatul meu e de o curiozitate nemaiîntîlnită la alți copii (cel puțin asta e părerea mea). Cînd ne aflăm într-o grădină îl interesează pomii, florile, statuile... în sfîrșit orice.

La început îi răspundeam și eu cum mă pricepeam sau puneam capăt discuției prin salvatorul „nu știu".

Aș vrea să nu mă judecați greșit, mai cunosc și eu cîte ceva. Pot deosebi, fără dificultate, un trandafir de o floarea-soarelui, sau un tei de un castan. Dar, pe locul nostru de plimbare, Cișmigiul, cresc o sumedenie de specii: flori și pomi. Nu știu cine a avut ideia asta năstrușnică să sădească atîtea feluri de flori într-o singură grădină... Era bine ca fiecare grădină, fiecare parc să aibă un specific. De pildă: într-o grădină numai trandafiri, în alta numai panseluțe. Un parc numai cu tei, altul cu castani... știa omul unde se duce și ce găsește. Și... se păstra autoritatea părinților. Dar așa?... Poftim de te descurcă la întrebările lui Andrei. Pentru că, vă fac o mărturisire, am și eu mîndria mea. Nu pot repeta la infinit: nu știu, nu știu... Capătă copilul o părere proastă despre mine.

Nu de mult, mi-a arătat niște flori galbene: ce flori sînt alea, tătucule?

Flori galbene... galbene... M-am gîndit, m-am răsgîndit. Nu numai că nu știam ce flori sînt azelea, dar nu-mi venea în minte un nume de floare galbenă... Într-un tîrziu, rușinat, am încercat să-l mint (pentru prima oară): Sînt margarete, Andrei!... Am respirat ușurat pentru o clipă. În clipa următoare a venit protestul:

— Nu-i adevărat, tătucule! Costel dintr-a IX-a mi-a spus că margaretele sînt galbene numai la mijloc, iar petalele sînt albe... Uite ca alea!

Mai spune ceva. Copiii au o memorie de speriat...

De ziua lui a căpătat un album cu diverse animale și păsări. Explicațiile erau într-o limbă străină și eu nu pricepeam nimic. M-a rugat să-i spun ce este fiecare. Cățelul, pisica, ursul, boul, vulpea, găina și rața le-am „ghicit" amîndoi. Restul a fost mai greu. Și cît de multe mai existau încă în carte!

Într-o seară m-a întrebat cum sînt prinse stelele pe cer? Și ce e aceea racheta cosmică? Pare un lucru simplu. Dumneavoastră poate v-ați fi descurcat. Dar eu... Altă dată m-a întrebat ce înseamnă propulsie aerodinamică. Auziți ce-i trece prin minte. Și seria întrebărilor continuă.

Acum sînt în grea cumpănă... E băiatul meu prea curios, sau eu sînt prea... cum să spun... nepregătit?

Dintr-un punct de vedere îl admir pe tatăl lui Costel. Se descurcă onorabil... Nu e mai învățat decît mine, dar are o comoară în casă. Merge la plimbare cu... comoara. „Comoara" e fratele lui. E profesor și... răspunde la toate întrebările. Așa mulțumesc! Eu, însă, n-am profesori în familie. Sper că generațiile viitoare vor îndrepta însă, aceasta... lipsă din familie. Pînă atunci mă bate gîndul să mă apuc de un lucru greu, pe care, nu din vina mea nu l-am făcut la timpul potrivit.

Mă apuc de învățătură. Nu sînt nici așa bătrîn... Poate să rîdă cine-o vrea. Mi-e mai rușine de băiatul meu decît de toți profesorii din lume. Vreau să învăț istoria, geografia, științele naturii și științele sociale. De toate! Vreau să mă-nscriu la școală la un curs seral. Să nu-i fie rușine cu un asemenea părinte. Să povestească cu imaginația specifică vîrstei, despre minunatele lucruri... „descoperite de tătucu".

Este o bucurie pe care o doresc. Pentru că eu, unul, țin mult la părerea copilului meu. Am descoperit că e judecătorul cel mai sever. Aș vrea să-l aud povestind prietenilor și încheind cu o frază cu adevărat minunată: Asta o știu de la tătucu... Tăticul meu știe de toate!...

Acuma, că v-am spus „of-ul", vă rog să-mi dați un sfat. Să mă înscriu aici, la școala unde învață băiatul meu sau la altă școală... Nu de alta, dar dacă rămîn corigent la o materie n-aș vrea să afle...

Omul din fața mea își spuse aleanul repede fără nici o pauză, într-o suflare. Acum cînd terminase, ședea tăcut, cu privirea în pămînt, învîrtindu-și șapca în mîini.

I-am strîns mîna și l-am zîmbit.

— Poate că e bine să te înscri la altă școală, deși mi-ar place să am un elev ca dumneata.

— Vă mulțumesc, tovarășă profesoară și să mă iertați dacă v-am plictisit, poate rîdeți de mine, dar, știți... trebuie să fii tată ca să poți înțelege lucrurile astea...

Lili PLAIU

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

2—8 MARTIE 1959

— Lapte acru cu mămăligă; mîncare de carne cu arpagic; colțunași cu magiun.

— Ciorbă de zarzavat, dreasă cu smîntînă; cartofi umpluți; frigănele cu mere.

— Sufleu de pîine; mîncare de prune uscate; turtă dulce.

— Salată picantă, cu cherci; pirjoale moldovenești, cu cartofi; compot.

— Supă de suc de roșii; praz cu măsline; halva.

— Pîtiți; risoto cu limbă și sos alb; prăjitură cu marmeladă.

— Budincă cu garnitură de mazăre; rață cu castraveți; gogoși din aluat pripit.

Salată cu cherci

Pentru 6 persoane, curățați un cherci sau hering, și-l lăsați cîteva ore în apă ca să se desăreze, schimbînd apa odată sau de două ori. Între timp se fierbe o sfeclă mică și 3—4 cartofi. Se curăță și se taie în mici cuburele, ca pentru salata ruseasă. Separat se face o maioneză din două gălbenușuri, jumătate linguriță de muștar, sare, lămîie și un păhărel de ulei.

Se scurge peștele din apă și se scoate șira spinării; se taie mărunt. Se amestecă cu maioneza și se adaugă sfecla, cartofii și 3 mere crețești, curățate și rase prin răzătoarea cu găuri mari. Se potrivește salata de acru și sărat, se așează pe farfurie și se garnisește, după gustul gospodinei, cu măsline, felii de cu răscopt, felii de castraveți murați și oțet ori de gogoșari.

Salata are un gust deosebit de picant, foarte bună de servit la aperitiv.

Gogoși din aluat pripit

Se pun într-o cratiță să se înfierbînte un pahar de apă, 100 gr. unt, o lingură rasă de zahăr și un praf de sare. Cînd apa începe să clocotească se trage pe marginea mașinii și se dă drumul deodată, la 200 gr. făină. Se freacă repede ca să nu se facă cocoloși și se mai ține pe mașină, frecînd mereu, pînă se desprinde aluatul de pe cratiță. Se dă cu totul la o parte și după ce s-a mai răcorit, se pun pe rînd 4 ouă. Nu se pune oul următor decît după ce primul a fost bine cuprins în pastă. Aluatul trebuie să fie potrivit de moale, dar să-și păstreze forma acolo unde cade. Se ia cu o linguriță din compoziție, se introduc în untură fierbinte și se rumenesc gogoșile pe amîndouă părțile. Se scot cu lingura cu găuri, se presară zahăr vanilat și se servesc calde, cu sirop de fructe sau cu sos de cacao.

Sanda MARIN

Practic

Spălatul rufăriei purtate de bolnavi

Rufăria de corp sau de pat a unui bolnav (om mare sau copil) nu trebuie păstrată în așteptarea spălatului general; ea trebuie spălată singură în mod deosebit.

Imediat ce am luat această rufărie, ea va trebui deîndată strînsă și înmuiată în apă, în care am pus cîteva picături (5 grame la mie) de apă de Javel (hipoclorit de sodiu). Rufăria trebuie astfel ținută cel puțin timp de cinci ore. Concentrația soluției de Javel fiind extrem de mică, nu există pericol de decolorare a rufelor. Apoi, acestea se vor muia în altă apă călduță (20°C) alcalină, pentru dizolvarea albuminelor din murdărie, după care se poate trece la fiert. După clătit, se va face o nouă desinfectare, prin înmuierea rufelor într-o soluție, conținînd 1 gr sare de amoniu la 10 litri apă.

BALONSEIDE

Vă recomandăm patru modele variate de pardesie din bumbac (balonseide), pentru sezonul de primăvară.

1. Pardesiu cu linia ușor evazată spre tiv, închis cu nasturi pînă jos și guler degajat la git. Din platcă se formează de jur împrejur grupuri de cute mici.

2. Balon la două rînduri, revere mari și tighele duble. Cordonul plasat mai jos de talie trece pe sub clapele buzunarelor.

3. Model fantezi cu linia largă. Are o platcă rotundă care accentuează în același timp umărul căzut. Se închide în față cu 4 nasturi.

4. Balon cu linia sport și mineci kimono. Gîtul înalt este croit odată cu fentoul din față. Cordonul legat.

Desene de B. VARLAM

Și pentru ei vine primăvara!

1. Acest pardesiu, cu linie clasică, deși îl prezentăm pe un băiețel de 5—6 anișori, este valabil ca model și pentru băieți mari. Cu linia evazată, mineca raglan, se închide la git cu un nasture, iar restul de nasturi pe dedesubt se pot executa atît din stofă uni cît și din tweed sau diagonal.

2. Iată un model foarte primăvăratec și care va fi purtat cu plăcere de orice fată de 10—14 ani. Se va executa dintr-o stofă cu desen, de preferință ecosez. Linia largă evazată, strînsă în cordon, mineca croită chimono. Peste gulerul din stofă, un guler scrobit din pichet accentuează și dă prospețime acestui model.

3. Un pardesiu drăguț de primăvară din stofă pepit sau ecosez mărunt paspoalată cu tricot sau stofă uni. Guler și manșete mari, spatele bogat prins într-o gaică. Un model potrivit pentru vîrsta de 6—10 ani.

4. Pentru băieți, cel mai plăcut port pentru primăvară sînt vindtacurile. Modelul de față are mineca croită odată cu platca. La tiv și mineci completat cu patent.

5. Un pardesiu cochet din stofă uni pentru fetițe de 3—4 anișori. Platca lungită se termină în spate cu o fundă.

6. Un alt model de pardesiu cu linia largă. Partea din față are o croială completată de tighele care trece pe sub clapa buzunarului și se termină în cută.

Desene de R. SOLOMONICA

SFATURI COSMETICE

VERA P. — Satu Mare: Spălați fața de 2—3 ori pe zi cu apă călduță și săpun de bărbierit, apoi clătiți-o cu apă rece. Pentru a degresa pielea, în special în regiunea în care apar cosurile, folosiți zilnic următoarea loțiune: alcool (de 70°) 100 gr., eter 70 gr., tinctura benzoe 2 gr., camfor în soluție 2 gr. Evitați mîncărurile grase, piperate, ardelate sau prea sărate, murăturile, carnea conservată, mezelurile, brînza fermentată, ciocolata, alcoolul. Mîncați în schimb mai multe legume și fructe.

FLORICA B. — Brăila: Folosiți de 3 ori pe săptămînă apa călduță și săpunul pentru spălarea feței, iar în celelalte zile, numai apa rece, dar pe care ați fiert-o în prealabil, adăugîndu-i puțin bicarbonat de sodiu. Masați zilnic, ușor, fața cu o cremă avînd următoarea compoziție: ceară de albine 15 gr., unt de cacao 10 gr., ulei de parafină pentru uz intern 40 gr., apă de trandafiri 10 gr., tinctura benzoe 1 gr. Odată pe săptămînă întindeți pe față o mască formată din un gălbenuș de ou frecat cu puțin untdelemn și căruia îi adăugați cîteva picături de zeamă de portocale. După 15—20 de minute scoateți masca de pe față cu un șervețel muiat în ceai de mușețel călduț. Urmați cu perseverență indicațiile date și după 3 săptămîni scrieți-mi cum vă merge.

SANDA C. — Alexandria: Este aproape sigur că aveți o proastă circulație a sîngelui, lucru care se cere remediat, așa că în această privință vă sfătuiesc să vă adresați unui medic. Ca simple mijloace corectoare (care însă nu pot da rezultate complete dacă nu sînt întovărășite de tratament medical), vă indic băi alternative calde și reci făcute zilnic și masaj ușor cu o cremă grasă. Un strat fin de cremă și pudră vă vor apăra de urmările neplăcute ale gerului. În general, căutați să aveți totdeauna mîinile și picioarele calde și evitați schimbările bruște de temperatură. Folosiți în continuare gălbenușul de ou dar amestecați-l cu o lingură de ricin și una de rom. Părul blond este mai subțire și mai puțin rezistent. Periați-l zilnic, tăiați-l scurt și alegeți-vă o coafură simplă cu părul ușor înfoiat, pieptănătura care nu necesită ondulări dese într-un interval prea scurt de timp.

CAYETANA — Craiova: Ce rost are să schimbați mereu săpunul dacă vedeți că acest lucru nu prieste tenului? Încercați să vă spălați cu săpun de bărbierit, foarte indicat în cazul dv. Ștergeți zilnic fața cu următoarea loțiune: alcool (de 70°) 100 gr, camfor 1 gr, acid salicilic 1 gr, rezorcină 0.50 gr, tinctura benzoe 1 gr, acid boric 1 gr. Evitați alimentele condimentate, alcoolul, murăturile etc. Înțeleg să urmați tendința modei dar să nu deveniți sclava ei. De altfel, după cum veți vedea din noile modele care vor apărea, fustele s-au lungit puțin și deci moda actuală vă avantajează.

C. POP — Tîrgoviște: Spălați fața de 2-3 ori pe zi cu apă caldă și săpun de bărbierit și ștergeți-o zilnic cu următoarea loțiune: alcool (80 grade) 100 gr., acid salicilic 1 gr., camfor 1 gr., acid boric 1 gr., tinctură benzoe 1 gr. Această loțiune degresează pielea și împiedică înbîcsirea porilor, dar nu poate face să dispară punctele negre existente pentru care ar fi bine să vă adresați unei cosmeticiene ca să vi le scoată. Dat fiind că aveți tenul foarte gras, nu vă este îngăduit să întrebuințați nici un fel de cremă grasă. Firele de păr se pot decolora cu apă oxigenată, dar dacă nu sînt prea vizibile, ar fi bine să le lăsați așa cum sînt.

A. DRAGAN — București: Desigur că avem medici specialiști în cosmetica medicală și se studiază înființarea unui institut de natura celui care vă interesează.

PĂPUȘILE POLONEZE

Păpușile poloneze au constituit din totdeauna o atracție pentru turiștii care vizitează această țară. Astăzi fabricarea lor se face în special de către cooperativa Plecionka din Wroclaw, care exportă păpuși îmbrăcate în frumoase costume populare, în 15 țări.

„Originalitate"→

Ultimul „strigăt" al modei feminine din Italia pentru primăvară sînt acești pantofi la care tendința de „originalitate" a mers atît de departe, încît a renunțat cu totul la tocuri, înlocuindu-le cu un suport special metalic. Inspirația acestor creatori de modă a făcut de data aceasta fără doar și poate, un pas greșit...

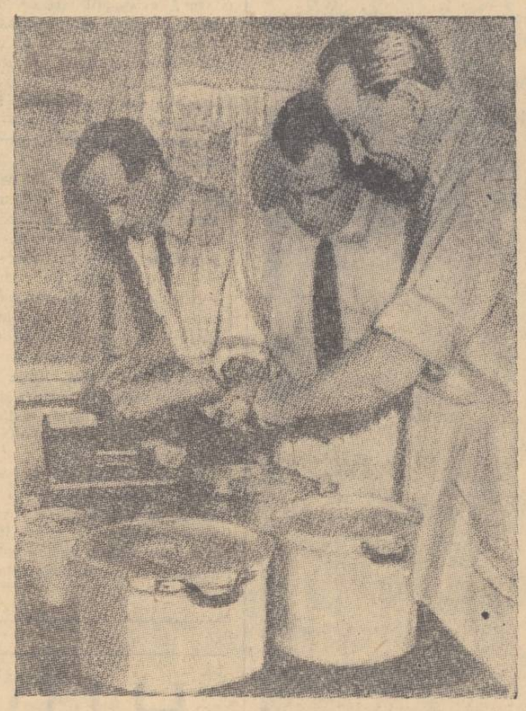

Curierul nostru

MIOARA-Caracal: Numai dvs. sînteți de vină că s-au încurcat lucrurile atît de rău. Pentru moment nu e bine să luați nici o hotărîre. Așteptați să se întoarcă primul dvs. prieten. Numai după ce-l veți vedea și veți vorbi cu el vă puteți da precis seama cît de mult îl mai iubiți. În funcție de aceasta veți hotărî.

EMI-București: Pentru a trece cu bine această perioadă aveți nevoie de mult calm, de mult curaj, de multă încredere în viață. Tinerețea, lipsa de experiență în viață v-au împiedicat să vă dați seama că aveți de-a face cu un aventurier. Noi ne îndoim că ulterior — față de situația nouă ce va fi creată — comportarea lui se va schimba. Nu trebuie însă să disperați pentru aceasta. Este adevărat că vă este foarte greu în prezent. Ar fi bine să discutați cu mama dvs., să-i spuneți totul. Desigur că vă va înțelege în cele din urmă. În ea veți găsi un sprijin de care aveți mare nevoie acum.

MIRELLA-Cluj: Vă rugăm să ne trimiteți adresa pentru a putea să vă remitem prin poștă răspunsurile la întrebările dvs. În cadrul „Curierului" spațiul nu ne permite acest lucru.

TITI-București: Nu acționați decît în direcția în care vă vor îndemna sentimentele dvs. Orice „calcule" făcute inițial nu vor ajuta la nimic. Continuați să fiți mai departe prietenă cu toții. E lucrul cel mai bun de făcut în prezent.

A. O.-Anina: Vă mulțumim pentru sugestii și vă asigurăm că în curînd veți putea vedea în pagina noastră și modă bărbătească.

C. V.-Roșiorii de Vede: Prietenul respectiv a procedat în mod necinstit față de dvs. pentru că nu v-a spus înainte situația adevărată. Pînă la urmă v-a mărturisit „ceva", dar fortat de faptul că l-ați pus față în față cu anumite fapte. În aceste condiții oare se mai poate avea încredere în el? Noi socotim că nu.

G. VERON-Hațeg: La ceea ce întrebați dvs. experiența vieții vă dă un răspuns cum nu se poate mai bun. Și acest răspuns este pozitiv. Avem toată convingerea că acum sînteți capabil de sentimente mult mai puternice, mai trainice ca înainte. Și din aceasta nu veți avea decît de cîștigat.

DANA E.-București: Este clar că sentimentele lui nu au fost prea puternice. Altfel nu s-ar fi dat „învins" așa de repede. Tot atît de clară apare însă și vina dvs. Comportarea dvs. în loc să-l apropie, l-a îndepărtat, deși nu doreați acest lucru. Poate ați făcut-o din prea multă mîndrie. În orice caz acum e prea tîrziu să mai puteți face ceva. Totul va rămîne o amintire.

JENI-București: La vîrsta dvs. în principal trebuie să vă preocupați de școală. Aceasta nu exclude deloc prietenia cu colege și colegi de aceeași vîrstă sau mai mari. Prieteniile la această vîrstă pot fi folositoare, dar și dăunătoare. Deci este necesară o mare atenție; prietenii trebuie aleși cu multă grijă și față de toți aveți o comportare demnă. Sfătuiți-vă întotdeauna cu cei mari din jurul dvs. Vă vor fi de mare folos. Vă mulțumim pentru propuneri.

INNA și GIANETA-București. Întrucît spațiul nu ne permite să vă dăm un răspuns complet, vă sfătuim să citiți prevederile articolului nr. 4 din Codul Familiei. Acolo veți găsi toate lămuririle necesare.

G. V.-Pitești: Nu trebuie să vă faceți chiar atît de multe probleme din aceasta. Poate că tinerii respectivi nu căutau decît aventuri ieftine. Sînteți tînără și aveți tot timpul să întîlniți un bărbat serios care să vă aprecieze calitățile, să vă iubească.

S.L.G.-București: Noi înclinăm să credem că toate cele ce ne-ați povestit se datoresc atitudinii dvs. mult prea îngăduitoare față de toate manifestările lui. Desigur că între voi este necesară o înțelegere și colaborare cît mai perfectă, dar abuzurile unuia sau altuia nu trebuie trecute cu vederea, mai ales atunci cînd cel vizat nu trage concluziile numai din simpla consemnare a faptelor respective.

Curs de gătit ← pentru bărbați

Pentru a reuși să pregătească o masă gustoasă și a veni astfel în ajutorul soților lor, încadrate în procesul de producție, s-a înființat în Cehoslovacia un curs special de gătit pentru bărbați, la care s-au și înscris douăzeci de amatori.

DE TOATE

V-AȚI GÎNDIT vreodată cum se obțin firele subțiri din care sînt făcuți ciorapii de damă din capron sau nylon? Aceste fire sînt presate prin matrițe de oțel cu găuri extrem de fine, cu diametrul de cîteva sutimi de milimetru.

Obținerea firelor nu este deci atît de grea. Găurile matrițelor este însă în schimb o adevărată minune a tehnicii moderne. Nu există burghiuri care să poată face găuri de 5 sutimi de milimetru, jumătate din grosimea unei lame de ras. Această operație „superfină" se face cu ajutorul scînteilor electrice, prin „electroeroziune".

În acest fel se pot găuri metalele cele mai dure, și chiar și diamantul.

PENTRU a face reclamă filmului „Și dumnezeu a creat femeia", a cărui protagonistă este faimoasa Brigitte Bardot, directorul unui cinematograf londonez a comandat o statuie din material plastic a actriței în mărime naturală și foarte puțin îmbrăcată.

După scoaterea filmului de pe afiș, el a anunțat că pune în vînzare statuia. Iată cîteva din ofertele de cumpărare pe care le-a primit:

O mamă de familie dorea s-o dăruiască fiului ei la cea de 21-a aniversare;

Matelotii de pe port-avionul „Eagle" vroiau s-o cumpere pentru a o fixa la prova vasului lor;

O fermieră s-a declarat dispusă s-o achiziționeze pentru a o folosi ca sperietoare de ciori.

ȘI PENTRU că veni vorba despre sperietoare de ciori merită să fie amintit cazul unui agricultor din Winona (statul Mississippi), care a hotărît să renunțe la sperietoarele de ciori și să le înlocuiască cu megafoane difuzînd un disc de Rock in Roll.

ANTICIPAȚII

— Unde călătoriți?

— În LUNA... de miere!...

Desen de M. CAPĂTĂ

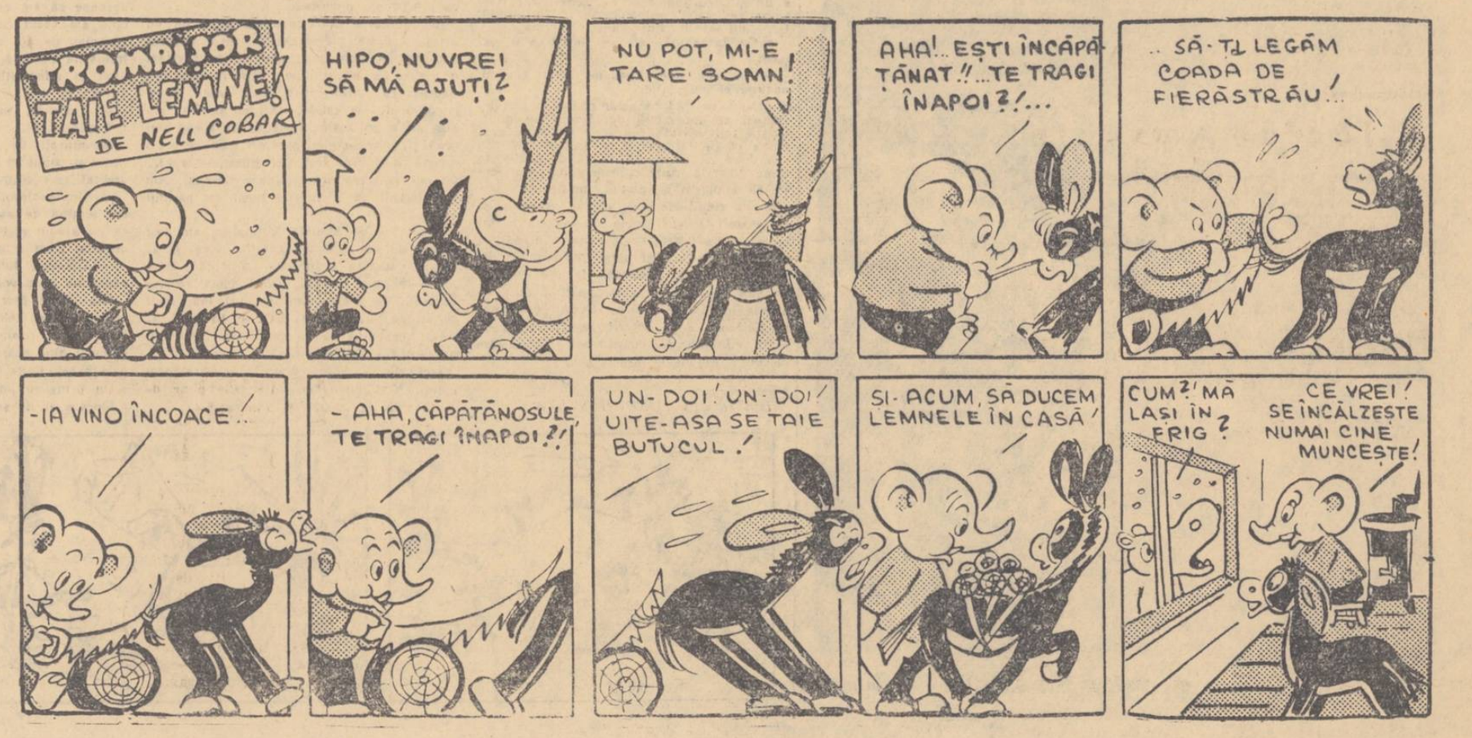

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

MOZAIC LITERAR

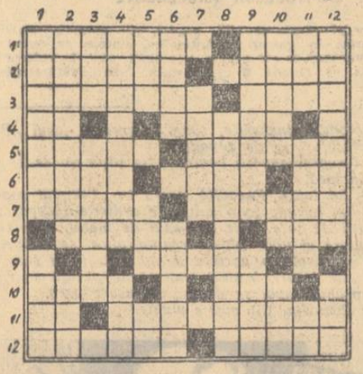

ORIZONTAL: 1) Roman de V. Em. Galan — Roman de I. Slavici 2) A scris romanul de aventuri „Taina celor două oceane" — „Și bietul om, slab „, avînd sumanul rupt / Și o cămașă ruptă bucăți pe dedesubt" (V. Alecsandri — „Sergentul") 3) Autorul romanelor „Negură", „Cartea poreclelor" etc. Vechi caractere grafice 4) „Un... între oameni", roman de Camil Petrescu — Autorul volumului „Călătorie la tropice" 5) Zeița focului domestic la romani — Destinată 6) Acești — Roman de Maxim Gorki — Ușier I 7) Dau direcție trenurilor — Poet progresist chilian, autorul volumului „Struguri și vînt" 8) Alăturată — Intreg 9) „Glopote în...", roman de N. Vîrta 10) „Din..." volum de Tudor Arghezi — Îl întîlnim cu încă doi într-un basin de I. Creangă 11) Pronume — Îndreptați 12) Mihai Tican ..., autorul volumului „Monștrii apelor" — Roman de Titus Popovici.

VERTICAL: 1) Poet romîn contemporan — „Primăvara pe...", roman de Kazakevici 2) Autorul dramei în versuri „Judecata focului" — A scris volumul de versuri „Focurile sacre" 3) Creangă (nu Ion) — Autorul romanelor „Desculț", „Dulăii", „Rădăcinile sînt amare" etc. 4) Titlul unui volum de scriitorul sovietic Babușkin — Nume feminin 5) Fără conținut — Fir — Bine! 6) Îl găsim într-o piesă de Molière, jucată la Teatrul Armatei — Scriitor progresist brazilian, autorul volumelor „Subteranele libertății", „Pămîntul fructelor de aur", etc 7) Gen literar 8) Autoarea pieselor „Trei generații", „Arborele genealogic", etc. 9) „... de frunte", volum de versuri de Horia Aramă — Pietre scumpe 10) Nuiluța unuia din acești arbuști este titlul unui volum de basme de Călin Gruia — Do — Dăruit 11) Fluviu cu răsunet în ...vin —...din Vladimiri, poem de Mihu Dragomir—Pronume 12) Povestea unui om...", roman de Boris Polevoi—...Dracopol, personaj feminin din piesa „Flacăra vie" de Ștefan Tita și Liviu Floda.

D. BARTOLOMEU

Pentru sănătatea poporului

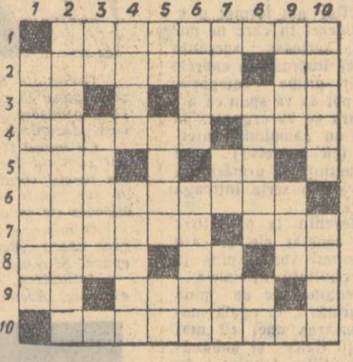

ORIZONTAL: 1) Specialitate medicală care a contribuit și contribuie masiv la scăderea mortalității infantile în țara noastră; 2) Boală în combaterea căreia am obținut cele mai bune rezultate cunoscute astăzi pe plan mondial (210.000 cazuri în 1947; 148 cazuri în 1957 I) — Armăsar; 3) In pediatrie — A vindeca o boală cu ajutorul chirurgiei; 4) Medic — Aici locul „doftoroaiei" l-a luat doctorul; 5) Oraș în Nigeria — Liniște; 6) Răspîndirea și frecvența tuturor acestor boli a scăzut (masc. sing.); 7) După aprecierile acestui institut de specialitate, în următorii cîțiva ani — printr-o acțiune susținută — pelagra va fi desființată aproape în întregime — Excrescență a pielii; 8) Diminutiv masculin — In medicină — Ruteniu; 9) Servește la injecții — Invîrtit; 10) Boli în combaterea cărora s-au obținut rezultate importante (sing).

VERTICAL: 1) Cea românească a dus în ultimul timp contribuția sa la dezvoltarea pe plan mondial a acestei ramuri; 2) Referitor la boli; 3) Pronume — In formă de con; 4) Dans — Unealtă pentru desen (pl.); 5) Alifie — Țiglă — Două buline de fenacod; 6) Laptele cucului — Păsări... teatrale; 7) Ac de aricI — Notă muzicală — Aproximativ; 8) Locuitor al R.S.S. Estone—Pronume. 9) Din nou—Deși țara noastră este socotită destul de avansată în producerea acestui preparat medical, an de an s-au adus noi îmbunătățiri; 10) Datorită întregii politici sanitare a statului nostru democrat popular, în două decenii media de „VIRSTA" a crescut cu 20 de ani, ajungînd azi la 61—63 ani — Un mare succes al medicinei noastre: printr-o bună organizare a asistenței medicale, acest flagel a fost învins.

N CORNEA

UN — DOI...

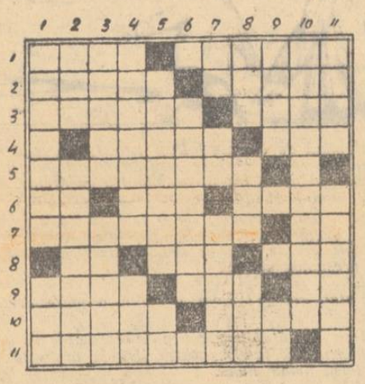

ORIZONTAL: 1) Scriitor finlandez, autor al romanului „Cei șapte frați" — O mie și una de nopți ale Șeherezadei 2) Cu ochii în patru — Ascunzătoarea celor 40 de hoți, găsită de Ali-Baba 3) Una din cele șapte—„...cu cinci picioare", film cu un interpret în șase roluri 4) Acțiunea H2o — Termen marinăresc 5) Înprăștiată în cele patru vînturi 6) Aproape o mie (în cifre romane) — Împletesc — Parter, etaj 1, 2, 3, etc. 7) O doamnă care-și scoate masca-n actul al treilea — Cinci-zeci! 8) A patra-n alfabet — Patru-n geologie — Oraș în R.S.S Estonă 9) Se umple pe la ...douăsprezece — Sute de metri pătrați dați peste cap! — Lampă duodiodă la doi volți 10) Zeitate cu două fețe — Al treilea rege roman (672—640)... 11) ...și al doilea fiu al lui Bogdan (1517—1527).

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Doi căpitani" — A doua oară 2) Pronume (pers. II) — In doi timpi și trei mișcări 3) Planeta nr. 2 în sistemul solar, anul ei fiind de 225 zile — Scriitor francez, autorul a numeroase romane de călătorii și aventuri: „Cinci săptămîni în balon", „Ocolul lumii în optzeci de zile", „20.000 leghe pe fundul oceanului" etc. 4) Nouă (necunoscută încă) — Rocă vulcanică sau calcaroasă 5) Patrulatere cu două laturi paralele — Posesiv (pers. III) 6) Au creat... doi ochi negri 7) Ocupă locul „I" în clasament — Gimnasta nr. 1 a țării noastre — Persoana trela în dublu exemplar 8) Leopold... cu reducere — Produs... textil — Peste linia de tușă 9) Poet romîn, autorul poeziei „Trei pionieri" — Nota 6 I 10) Poet sovietic; a scris volumul „150.000.000" 11) Pictor romîn care a pictat tablourile „Sinaia la 1888", etc — Clasic romîn, de la care ne-au rămas poeziile „Trei doamne și toți trei", „Numai una" și altele.

A. MARCIAN

MUZICA IN... GHILIMELE

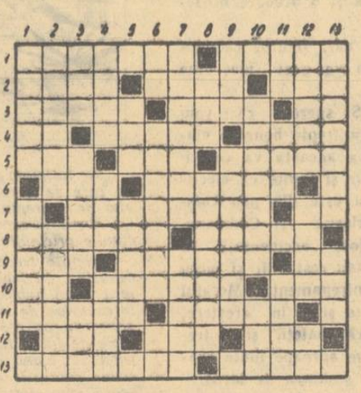

ORIZONTAL: 1) „Primăvara" vals de Johann Strauss — „Bolero" de Ravel 2) „Prima dragoste", cîntec de Sașa Cosman — „Joc", prelucrare din folclor de Paul Constantinescu — „... clrip", cîntec de Pulu Rubinstein 3) „Intr-un ceas bun", cîntec de Listov — „Septembrie", lied de Schubert — Număr! 4) Rece! — Lama elastică la instrumentele muzicale — Inghesuiți 5) Localitate în R.P.U. — Decagram — Îl găsiți în ghiozdan 6) Tovarăș — „Rîndunica", cîntec de Tiberiu Brediceanu 7) „Dragoste de țigan", operetă de Lehar — Leșie! 8) Tras la țărm — „Dama de pică", operă de Ceaikovski 9) Bivol tibetan — „Taiga", cîntec din opereta „Fericirea" de Miliutin — Gene! 10) Nastratin Hogea — „Samson și ...", operă de Saint-Saens — Nenea... Omăt! 11) „Aur și argint" de Lehar — „Totdeauna", vals de Irving Berlin —12)—Ș.a.m.d .. — „Fra Diavolo" operă de Auber — Gen de muzică 13) „Don Juan", operă de Mozart — „Dor", lied de Beethoven.

VERTICAL: 1) „Inserare", cîntec de Jean Ionescu — „Secretul", operă de Smetana" 2) Personaj mitologic — Autorul simfoniei „Cîntecul pămîntului" 3) Rîu în U.R.S.S. — „Nucul", lied de Schuman — Fir 4) Patrie — „Boris Godunov", operă de Mussorgski — Strămoșii poporului nostru 5) Sfîrșit... englezesc — Larmă 6) Mihail Hatnog — Principal — Halmiu 7) „Barbă albastră" operetă de Offenbach — Demon (Mold.) Oraș în Franța — „Tosca", operă de Puccini! 9) „Vînzătorul de păsări", operetă de Zeller 10) Alăturarea la o idee — Oraș în Somalia 11) Pană — Moșul... genelor — „Aida" operă de Verdi, „Carmen" operă de Bizet, „Faust" operă de Gounod, etc. 12) Căruntă (fig.). — „Norma", operă de Bellini — Natriu 13) „Luna", operetă de Linke — Instrument muzical.

Mihai PĂTRAȘCU

Joc de cuvinte

Aflați cuvintele care corespund semnificațiilor de mai jos:
1) Cuburi de piatră (4 litere)
2) Mijloc de transport (3 litere)
3) Privitor la navigație (5 litere)
4) A surprinde (4 litere).

Citind în continuare cuvintele aflate veți găsi titlul unei noi producții a cinematografiei noastre.

E. SOARE

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

TABLA DE ȘAH

ORIZONTAL: Ziar, — Hiat — Erol — Dans — Trac — Nica — Eu — Ar — Bard — An — Crin — Ne — II —El — Mers — Ion — Strai — Om — Da — Arie.

LA MAI MARE

ORIZONTAL: Tănase — Măreț — Imens — Polară — Tata — Arsenic — Anelide — Și — T.N — Dilata — Te — Haz — Mire — Ve — Se — Ad — Os — L — V — Tri — Ass — Babe — Ec — Sut — Matur — Fuga — Odor — Ne — Alegeri — Opis — Neras — Bisect.

DANSATOAREA

ORIZONTAL: Bal — Dama — Balet — Bolero — Eti — Ap — Călăreț — Ten — Viril — Urale — Ini — Ta — Albea.

PAGINI DE GLORIE

ORIZONTAL: Simonov — Cav — Polevoi — Sa — Am — Oleg — V — Romane — Go — Amiral — Lia — Oho — Ako — Duba — Dora — Ostași — O — Ivanov — Ita — Af — N — Sur — Anika — I — Tulbure — Oțet — Pil — In — Ravare — Om — M — Ilie — Cor — Cîntece — Os — Ii — Șostakovici.

POȘTA REBUS

P. MARDIROSIAN — *București* — Prea puține definiții și cuvinte în temă. Pentru prima încercare se cuvine însă să fiți încurajată. Mai trimiteți.

VALENTIN BEREZOWSKI — *Craiova* — Careul cu eroi ai e. cranului ne-a sosit prea tîrziu, cînd de-acum aveam unul pregătit. Celălalt, cuprinde unele erori (Toccata se scrie cu doi c) etc. Mai trimiteți.

I. CZITTLER — *București*. Se adresează unui cerc restrîns de specialiști. Or, menirea rubricii noastre de jocuri, este cu totul alta.

AURELIAN PROȘCANU — *București:* Vă rugăm să treceți într-una din zilele d-voastră libere pe la redacție.

ION COMAN — *Rm. Sărat:* Careul d-voastră are un caracter nepotrivit profilului revistei noastre

GH. ZAMFIRESCU — *București:* Prea multe cuvinte articulate. Mai încercați.

FRED GHENĂDESCU

TELEFONISTA LA DOMICILIU

— Ce faci, dragă? Sună telefonul de o oră!...
— Ce spui?! Vai, ce distrată sînt! Credeam că sînt la servici!...

M. CAPĂTĂ

Vecine... bune!

CORNEL TABACU

— Tovarășe ospătar, mititeii de săptămîna trecută erau mai gustoși.
— Mă mir! Sînt din același transport!

B. ARTIN

— După cum vedeți, tovarășe inspector, și iarna noi folosim tractoarele!...

I. BOTOȘĂNEANU

In holurile unor blocuri, plutesc tot felul de miresme culinare, din cauză că gospodinele țin ușile bucătăriilor deschise.

— Caut familiile Ionescu și Popescu.
— Pentru familia Ionescu vă luați după mirosul de ceapă prăjită la etajul I, iar pentru familia Popescu după mirosul de varză acră la etajul II...

C. FLORIAN

— De ce a leșinat mămica?
— De emoție. Azi se împlinesc zece ani de căsnicie și tata l-a adus un buchet de flori!...

V. CRIVĂȚ

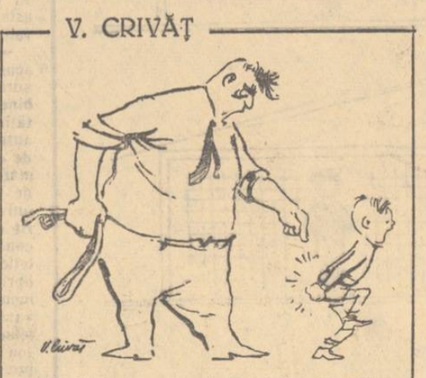

— Și dacă te mai prind odată că-i bați pe ăia mai mici ca tine, o pățești!...

V. VASILIU

— Nu te duce cu lucrarea la șefu'. E tare furios!
— Ba acum e momentul. De ce să-l supărăm de două ori?...

AL. CLENCIU

SERVILUL

— Mă iertați, tovarășe responsabil, că țin receptorul mai departe, dar știți... am puțină gripă!...

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Intre Caissa și Esculap...

De vorbă cu maestra internațională de șah dr. Maria Pogorevici

Venind zilele trecute la București în interes profesional, dr. Maria Pogorevici — prima maestră internațională de șah a țării noastre — și-a făcut „Revista de Șah". Aici, la redacția revistei, am întîlnit-o de șah venită de curînd de la Moscova.

O interesau partidele maeștrelor sovietice. Cîștigînd concursul internațional de la Cracovia din anul 1957, Maria Pogorevici s-a calificat pentru turneul candidaților ce va avea loc în primăvară la Sofia. Miza acestui turneu este excepțională: cîștigătoarea va disputa anul viitor titlul suprem cu campioana mondială Elisabeta Bîkova (U.R.S.S.) Găsind material nou la redacție, Pogorevici nu a lăsat să-i scape prilejul de a studia jocul viitoarelor și celor mai tari concurente...

I-am întrerupt lectura rugînd-o să-mi acorde un scurt interviu pentru „Magazin", ceea ce, după cum se va vedea, a acceptat să facă (nu însă înainte de a sezisa dificultatea problemei H din concursul popular de dezlegări I).

— Se cunoaște lista participanților la turneul candidatelor?

— *Da. Vor juca între altele maestrele sovietice Olga Rubțova, Kira Zvorîchina, Larisa Volpert, Valentina Borisenko, Rootare; Graf Stevenson și Gresser (Statele Unite), Prichards (Anglia), Kertesz (R. P. Ungară), Eretova (R. Cehoslovacă. Vor fi, în total, 16 jucătoare.*

Cu mai multe din aceste jucătoare ea s-a întîlnit de cîteva ori pînă acum. Cu Olga Rubțova, fostă campioană mondială, a făcut la Olimpiada de la Amsterdam două remize, în ultima partidă avînd la un moment dat un pion în plus. Acum, după cum mi-a spus, Maria Pogorevici acordă multă atenție pregătirii pentru turneu. Studiază partidele viitoarelor adversare, își completează repertoriul deschiderilor, revede în spirit critic propriile partide. Cînd o întreb ce șanse își acordă îmi răspunde zîmbind: *„voi da răspunsul după terminarea turneului".*

Ascensiunea Mariei Pogorevici în ierarhia șahului feminin este semnificativă pentru dezvoltarea mișcării șahiste din țara noastră. N-au trecut decît 10 ani de cînd, elevă fiind, a învățat șahul la școală, la Brăila, pentru a participa la competiția șahistă de masă „Campionatul popular". Afirmîndu-se la acest concurs, Pogorevici a participat în același an la campionatul republican unde s-a clasat pe locurile III—IV. In 1951 a obținut un dublu succes: a cîștigat campionatul țării și admiterea la Facultatea de medicină. De atunci Esculap, patronul medicinii, și Caissa, zeița șahului, își dispută favorurile tinerei campioane medic. *„Iubesc mult șahul,* îmi răspunde la o întrebare *medicina este totuși pasiunea numărul unu".* Campioană republicană de mai multe ori, membră în echipa țării în cîteva întîlniri internaționale, Maria Pogorevici, împreună cu maestra sportului Margareta Teodorescu, au adus țării noastre în 1957, la Olimpiada din Olanda, o victorie senzațională: titlul de vice-campioană olimpică, la egalitate de puncte cu echipa U.R.S.S.

— *Cea mai dramatică partidă,* îmi povestește ea, *a fost cea cu Timofeeva (Iugoslavia), din ultima rundă. Pentru ca să luăm locul I—II trebuia să cîștig partida. La întrerupere se părea că remiza nu poate fi evitată. Am analizat-o cu multă atenție, ajutată de maestrul Halic, la reluare, folosind unele idei ale sale și posibilitățile momentane de cîștig, am recurs la o manevră care a obligat-o pe Timofeeva să se recunoască învinsă la mutarea 92. Echipa noastră era pe locul I—II. Eram emoționată și nu-mi venea să cred ochilor. Iar maestrul Halic, așa cum e cunoscut el de calm, era să-și mănînce cravata de emoție și bucurie...*

— De la această Olimpiadă ai rămas probabil cu cea mai plăcută amintire șahistă?

— *Da. Asta a fost atunci cînd, după terminarea partidelor, s-a trecut la împărțirea premiilor și, pentru prima oară la un concurs sportiv în Olanda, a răsunat imnul republicii noastre.*

Vine vorba de meci — turneul susținut anul trecut în R.P. Polonă de echipa noastră feminină. Aflu un amănunt interesant. Numai o parte din partide, Pogorevici le-a jucat în sala de joc. Restul le-a disputat... la spital. Bolnavă de gripă și internată a jucat patru partide la spital, avînd spectatori doar medicii și surorile de caritate. Probabil că mediul spitalului i-a priit însă, pentru că aici, din patru partide a obținut 3½ puncte, în timp ce în sala de joc n-a realizat decît 50 la sută din punctajul maxim!

—O ultimă întrebare: care este partida preferată?

Pogorevici s-a gîndit puțin și apoi a pus pe tablă piesele unui șah, arătîndu-mi următoarea poziție:

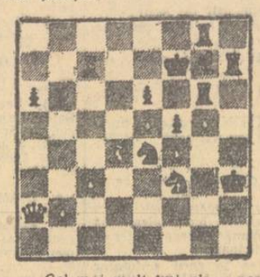

— *Cei mai mult îmi place partida pe care am cîștigat-o avînd albele, la Vera Nedelkovici în meciul de anul trecut cu Iugoslavia. După cinci ore de joc trebuia să dau în plic mutarea 41. Aveam un pion în plus și eram în plin atac. M-am hotărît să forțez puțin poziția și am sacrificat calitatea 41. Tf6+ Am pus mutarea în plic și împreună cu un colectiv am analizat apoi poziția toată noaptea și dimineața următoare. Mutarea fusese corectă. La reluare, Nedelkovici, care prevăzuse probabil sacrificiul, nu l-a acceptat, dîndu-și seama că îi aduce pierderea după cum arată și varianta 41... C:f6 42. e:f,Th8! 43. Ce5+, Rg8 44. T:h8+, N:h8 45. f7+, T:f7 46. C:f7, N:d4 47. Ch6. Ea a răspuns 41... Re8. Partida a continuat astfel: 42. N:b6,Te7 43. Dd1,Td7 44.Cd2 !!, N:f6 ? 45. Dh5+, Rf8 46. T:d7,Th8 47. Td8 și adversara s-a recunoscut învinsă.*

...Trecuse de ora prînzului. Grăbită să nu piardă trenul de Brăila, Pogorevici și-a luat rămas bun de la cei prezenți în redacție, nu înainte de a fi cercetat încă odată partidele maeștrelor sovietice din cartea recent sosită de la Moscova...

U. FR.

Tragerea la sorți a premiilor și simultanele vor avea loc la 5 martie

Festivitatea tragerii la sorți a primului concurs popular de dezlegări de probleme de șah va avea loc joi 5 martie, ora 17 la Casa de Cultură a studenților din Calea Plevnei nr. 67 — în spatele Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. — (tramvaiele 3, 11, 12, 13, 14, trolleibuz 84) După festivitate, vor avea loc simultane — organizate de revista „Magazin" și de Casa de Cultură a Studenților—date de maestra internațională de șah Maria Pogorevici și maeștrii sportului Emanuel Reicher și Petre Seimeanu. Cititorii noștri care doresc să joace la aceste simultane (atît cei ce s-au înscris prin cărțile poștale trimise redacției cît și alții care nu s-au înscris), sînt rugați să și aducă jocurile de șah complete (tablă și piese).

Concursul nostru popular cu premii

Problema nr. 7

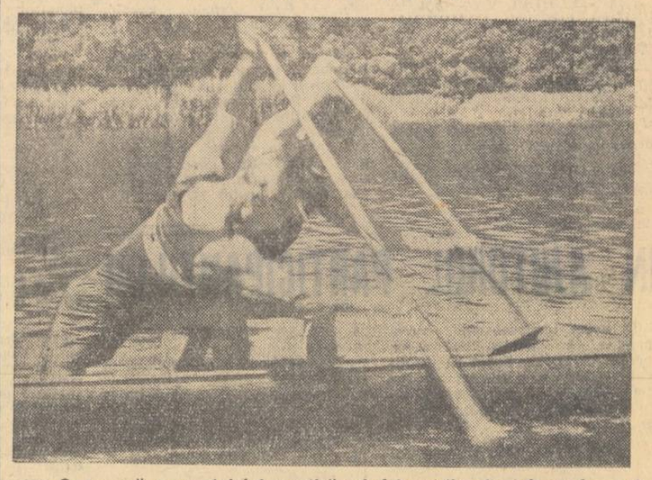

Ce ramură a canotajului practică cei doi sportivi din clișeul de mai sus: caiac, canoe sau schif?

Problema nr. 8

Puteți răspunde ce utilizare au aparatele din clișeul de mai sus? Sînt aparate pentru stropitul viilor, pentru mulsul electric sau pentru combaterea dăunătorilor din păduri?

În atenția concurenților

- La sfîrșitul concursului vom publica toate răspunsurile exacte.
- Nu avem posibilitatea să confirmăm fiecărui cititor primirea răspunsului.
- Fiecare cititor poate participa cu cîte răspunsuri dorește cu condiția să trimită și un număr corespunzător de bonuri de participare.
- Răspunsurile care nu sînt însoțite de bonurile respective nu sînt luate în considerație.
- Participanții sînt rugați să-și scrie în mod clar numele și adresa.
- Răspunsurile se trimit pe adresa Revista „Magazin" (Pentru concursul popular) Piața Scînteii, București.
- In afara bonurilor de participare, nu este necesar să se trimită nici fotografiile decupate din ziar, nici diferite date legate de subiect.
- Pentru primele două probleme este valabil bonul de participare nr. 1—2 apărut în numărul 71 al revistei noastre.
- R. Călimănescu — Com. Gura Ocniței. Totul este în regulă.

Concursul nostru popular cu premii

Bon de participare nr. 4

EXCURSIA SĂPTĂMINII

Complexul turistic Borșa

Borșa: faptul că pînă acum a fost aproape necunoscută de marea masă a iubitorilor drumeției; și pantele de schi de la Gura Fintinii. Dacă puternica creangă a Carpaților răsăriteni, care se înalță între podișul Transilvaniei și Maramureș, poate fi vizitată și vara cînd încîntă cu lacurile alpine, cu asprimea rocilor cristaline de pe Pietrosul (2305 m) sau cu uriașele căldări săpate de ghețarii de altădată, Gura Fintinei nu-și dezvăluie toate farmecele decît iarna. Sub haina iernii — mai timpurie și mai groasă ca prin alte părți — pantele de pe fața munților Stiolul, Puzdrele, Galațul și Gărgăul sînt o încîntare pentru schiori.

Orientarea spre nord, lungimea și varietatea pîrtiilor care urcă pînă la 2.000 m., realizînd diferențe de nivel de peste 1.000 m. sînt calitățile cu care acest întins domeniu atrage pe schiori. Și nu numai pe cei care stăpînesc cu iscusință alunecoasele tălpici ale schiurilor, ci și pe cei care fac — cum se spune — primii pași și cărora le oferă pantele line din jurul cabanelor. O trambulină de mari proporții, complet naturală, permite sărituri de 60 m. și mai bine, numeroase trasee de excursii și o pîrtie de coborîre variată și pretențioasă, alături de confortul noilor cabane, sînt celelalte surprize ale Borșei care vă așteaptă să o vizitați.

Drumul pînă acolo nu este greu. Mai ales pentru cei din Cluj, Tg. Mureș, Baia Mare, Bistrița sau Suceava. De altfel, chiar și drumul vă oferă cîteva atracții. Vă va încînta, mai mult ca sigur, Valea Sălăuței de-a lungul căreia urcă linia ferată Salva Vișeu, construită de inimoși și iscusiți tineri în primii ani ai Republicii noastre, satul lui Coșbuc — Herdăul — și colțul estic al Maramureșului, un adevărat muzeu viu al artei populare romînești. De-a lungul celor 7—8 km. pe care își înșiră casele Borșa, veți avea ocazia să vedeți și măiestria cu care localnicii lucrează lemnul și turla sveltă, îndrăzneață, cu motive maramureșene.

La Gura Fintinii — 12 km. de la gara Borșa — se află complexul turistic de care vă veți despărți cu același regret cu care vă veți despărți și de încîntătoarele înălțimi ale Rodnei.

Nu aveți timp acum pentru o excursie la Borșa? Nu-i nimic. Faceți una în primăvară. În căldarea Puzdrelor și sub muntele Galațul, zăpada vă așteaptă pînă la sfîrșitul lui aprilie. Iar schiul de primăvară are tot atîta farmec ca și cel din miez de iarnă.

Gh. EPURAN

PRINTRE stațiunile care atrag pe schiori spre înălțimi, Borșa este un nume relativ nou. Nou fiindcă însăși masivul Rodnei — zidul de nord al uriașei cetăți carpatice — a început să fie cercetat tîrziu de amatorii de drumeție; nou fiindcă doar în anii puterii populare s-au înălțat locuri de adăpost pe aceste meleaguri, două cabane-hotel confortabile.

Borșa și Rodna se străduiesc, însă, acum să recupereze întîrzierea. Și nu sînt departe de a reuși cu toată așezarea lor în extremul nord al țării.

Două sînt marile atracții ale acestei noi regiuni turistice, pusă în valoare de complexul de la

SPORT

In preajma stagiunii fotbalistice

„Știința" Timișoara și-a refăcut efectivul și se pregătește temeinic

—„ Sîntem la cel de-al 26-lea antrenament și intrăm într-o nouă fază a pregătirilor: faza jocurilor amicale" — ne-a spus Dincă Schileru, antrenorul Științei-Timișoara, într-o convorbire telefonică pe care am avut-o cu el zilele trecute. „Returul campionatului trebuie să ne găsească mult mai bine pregătiți ca astă toamnă", a completat Schileru.

In adevăr, Știința Timișoara trebuie să se pregătească mai bine. Echipa care anul trecut a cîștigat Cupa R.P.R., a fost la un pas de cîștigarea titlului de campion republican și ne-a reprezentat satisfăcător în competiția internațională „Cupa Dunării", a terminat turul noului campionat al categoriei A pe un loc codaș, corespunzînd pe deplin jucătorii slabe pe care le-au furnizat jucătorii ei de-a lungul celor 11 etape desfășurate în toamnă.

— Și ce concluzii a tras conducerea tehnică a echipei după aceste 26 de antrenamente?

— Pot spune încurajatoare. În general, jucătorii s-au dovedit disciplinați și au participat cu multă sîrguință la antrenament. În această privință vreau să subliniez interesul pe care l-au arătat acestor pregătiri Enăchescu, Codreanu, Florescu, Cojereanu, Lereter, Neacșu, Boroș și Tilvescu.

— Cine e Tilvescu? — l-am întrebat, nefamiliarizați cu acest nume nou.

— Un tînăr jucător (22 ani) care a activat la Dinamo-Bacău și care acum, după terminarea stagiul militar, își face studiile la Timișoara. Este un element talentat și bine dotat, pe care nu ne-am hotărît încă în ce post să-l folosim: mijlocaș sau inter.

— Mai aveți și alți jucători noi în lot?

— Nu. Dar am format o echipă de tineret în care ne punem foarte serioase speranțe că va putea împrospăta cadrele noastre din prima categorie. De altfel, pot să vă spun că aci la Timișoara se va organiza la primăvară un campionat interinstitute (cu tur-retur) care ne va da putința să urmărim și să promovăm o serie întreagă de jucători noi.

— Să revenim la pregătiri: în ce au constat ele și care este programul vostru pînă la reluarea activității oficiale?

— Antrenamentele de pînă acum au urmărit, în egală măsură, asigurarea unei cît mai bune condiții fizice și îmbunătățirea execuțiilor tehnice. În antrenamentele aproape zilnice de condiție fizică am primit un mare ajutor din partea catedrei de educație fizică de pe lîngă universitatea locală. S-a urmărit o pregătire fizică adaptată condițiilor impuse de jocul atletic și anume starturi rapide, opriri scurte; am pus de asemenea, un accent deosebit pe variațiile de ritm în execuțiile tehnice, pe deposedări de balon în forță și pe trasul la poartă în plină mișcare — în care înaintașii noștri s-au dovedit deficitari astă toamnă. În sfîrșit, ne-am ocupat de adîncirea concepției de joc a echipei noastre, ne-am străduit să-i asigurăm o gîndire tactică. Toate acestea lucruri le vom verifica și le vom adînci în cea de a doua etapă a pregătirii echipei noastre.

— În ce constă această de a doua etapă?

— În organizarea unor jocuri amicale, pe teren propriu și în deplasare. În afară de meciurile deja susținute, vom mai întîlni Știința Cluj la 1 martie (la Timișoara) și vom disputa un meci oficial pentru cupa R.P.R. cu C.F.R. Timișoara, la 8 martie. Acest joc — derbiul local — stîrnește un mare interes în orașul nostru și pot spune că prietenii noștri feroviari se pregătesc cu o grijă și o ardoare deosebite.

— Așa dar, returul campionatului vă va găsi mai bine pregătiți...

— Da. Și sperăm că vom urca cîteva trepte bune în clasament. La aceasta va contribui desigur și faptul că efectivul nostru este din nou complet. Gîrleanu și Codreanu, care au fost accidentați în toamnă, s-au restabilit și merg bine la antrenament. Moralul echipei este și el în creștere, mai ales că „băieții" și-au trecut cu bine aproape toate examenele în sesiunea de iarnă.

— Atunci nu ne rămîne decît să vă spunem, odată cu numeroșii voștri susținători din Timișoara: **„Haide Știința!"**

Șt. RADU

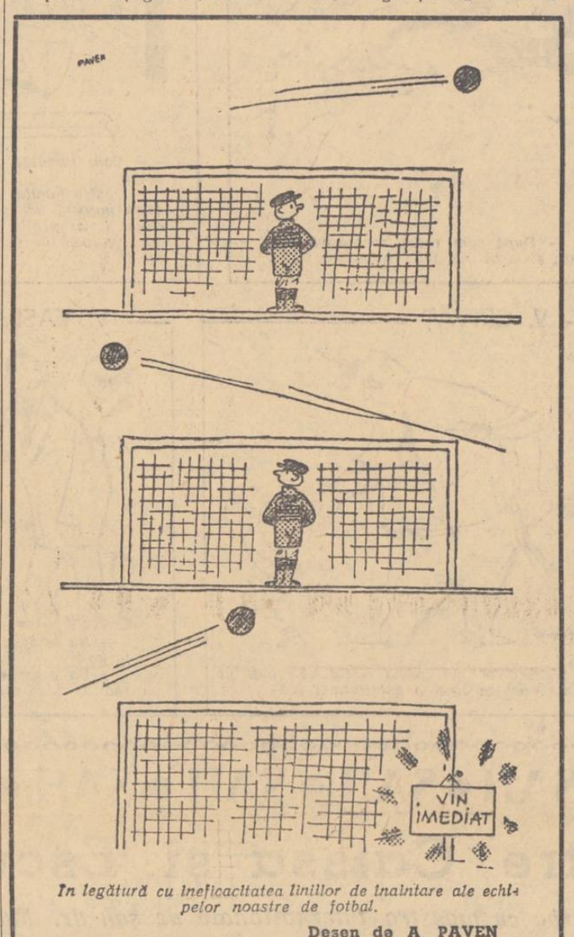

În legătură cu ineficacitatea liniilor de înaintare ale echipelor noastre de fotbal.

Desen de A. PAVEN

CUTIA CU SCRISORI

V. SĂLCUDEANU-Arad: Campionatul republican de cros (individual și pe echipe) se va disputa la 5 aprilie la Sibiu. Vom căuta să satisfacem dorința dvs. cu privire la emisiunile filatelice de sport.

I. VASILACHE-Pitești: 1) Familii de sportivi din țara noastră? Nunweiller (fotbal), Incze (fotbal și hochei), Negrea (box), Quintus (tir), Raica (atletism), Grecescu (atletism) etc. 2) Sportivului de care vă interesați îi puteți scrie pe adresa clubului Dinamo București Șos. Ștefan cel Mare.

L. DIAMANDI-Focșani: 1) Vă satisfacem dorința. Datele de mai jos sînt extrase din regulamentele respective așa că sînt-, oficiale. Diametrul unei mingi de fotbal este de 68—71 cm, iar greutatea de 453—396 gr. Mingea de rugbi are o lungime de 279—229 mm și o greutate de 375—425 gr. 2) Regretăm mult dar nu știm de unde v-ați putea procura colecția respectivei reviste pe anul 1958.

V. CÎMPEANU-Ploești: Regulamentul de fotbal a suferit de-a lungul anilor numeroase modificări. În prezent în unele cercuri sportive din jurul U.E.F.A. se discută cu mult interes unele noi propuneri. Vă comunicăm două din ele care se bucură de mai mare atenție. Lovitura de corner să se bată din locul de unde a ieșit mingea, iar la aut de margine în loc de aruncare cu mîna să se bată lovitura de pedeapsă dacă arbitrul apreciază că un jucător a dat mingea afară în mod intenționat. O altă propunere veche este desființarea ofsaidului. Deocamdată acestea sînt propuneri...

GH. CARPEN - București: Aveți dreptate. În ziarul respectiv a apărut greșit că Nello Barbadoro — învinsul boxerului românesc Lazăr Borduz la Jocurile balcanice, — a devenit ulterior chalangerul lui Marcel Cerdan. Știrea nu corespunde realității și apoi între ei era o mare diferență de categorii.

A. PINCOVICI-Galați: Paul Anderson este primul halterofil din lume care în anul 1955 a ridicat 500 kg. (în trei stiluri). Această cifră a fost cu mult depășită în anul următor: 533 kg.

A. STOIANOVICI-Timișoara: 1) Noul antrenor al echipei de fotbal a R. Cehoslovace este fostul jucător Vytlacil care a evoluat și în țara noastră. El l-a înlocuit pe Kolsky, antrenorul echipei Dukla. 2) Internaționalul iugoslav Mitici are 36 de ani și s-a retras anul acesta din activitatea competițională. El a fost de 59 ori internațional. În prezent el este ziarist sportiv.

Concursul sportiv organizat de „MAGAZIN"

• Cine va fi campion la fotbal? • Cine va promova în categoria A.? • Cine va retrograda în categoria B.?

Revista „MAGAZIN" organizează un concurs la care cititorii au de răspuns la următoarele trei întrebări:

1. CE ECHIPA VA OCUPA PRIMUL LOC IN CAMPIONATUL CATEGORIEI A. DE FOTBAL?
2. CARE VOR FI CELE DOUA ECHIPE CARE VOR PROMOVA DIN CATEGORIA B. IN CATEGORIA A.?
3. CARE VOR FI CELE DOUA ECHIPE CARE VOR RETROGRADA DIN CATEGORIA A. IN CATEGORIA B.?

La distribuirea premiilor participă cititorii care vor răspunde exact la toate cele trei întrebări. În cazul în care mai mulți cititori vor da răspunsuri exacte, se va proceda la tragerea la sorți.

Întrucît campionatul se reia la 15 martie (pentru categoria A) răspunsurile cititorilor (cu mențiunea: Pentru concursul sportiv) însoțite obligatoriu de bonul respectiv, urmează să ne fie trimise pînă la această dată, (ultimele plicuri sau cărți poștale care se vor primi, vor trebui să poarte data poștei 14 martie).

Rezultatul acestui concurs se va publica în revista „MAGAZIN" de sîmbătă 4 iulie, adică o săptămînă după încheierea campionatului categoriei B de fotbal (după datele prevăzute de federația de fotbal).

Pentru acest concurs se instituie următoarele premii:

1) PREMIUL I: Un echipament complet de turism compus din bocanci, pantaloni și pulover;

2) PREMIUL II: Una pereche de bocanci speciali de schi;

3) PREMIUL III: Una pereche de schiuri cu bețe;

4) 5 MENȚIUNI a cîte un rucsac;

5) 5 MENȚIUNI a cîte un trening.

6) 5 MENȚIUNI a cîte o minge de fotbal cu cameră.

★

Răspundem cititorilor care ne-au cerut lămuriri:

— Un concurent poate participa cu mai multe variante, bineînțeles dacă anexează un număr corespunzător de bonuri de participare.

— La tragerea la sorți a tuturor premiilor participă NUMAI cititorii care au răspuns exact la cele 3 întrebări.

— Ultimul bon de participare va apare în revista „Magazin" din ziua de sîmbătă 14 martie.

Concursul sportiv
Bon de participare

IN AJUTORUL PARTICIPANȚILOR

În urma numeroaselor cereri primite din partea cititorilor noștri care participă la concursul sportiv, publicăm astăzi clasamentele turului campionatului de fotbal la categoriile A și B.

CATEGORIA A.

1.	Dinamo Buc.	11	8	1	2	28:13 17
2.	C.C.A.	11	7	2	2	20:13 16
3.	Rapid	11	7	0	4	26:16 14
4.	Petrolul	11	7	0	4	21:14 14
5.	U.T.A.	11	5	3	3	19:11 13
6.	Dinamo Bacău	11	4	3	4	16:15 11
7.	Jiul	11	4	2	5	14:22 10
8.	Progresul	11	4	1	6	20:18 9
9.	Știința Timișoara	11	3	3	5	10:20 9
10.	Steagul Roșu	11	3	2	6	15:20 8
11.	Șt. Cluj	11	0	6	5	9:20 6
12.	Farul	11	2	1	8	13:29 5

CATEGORIA B.
Seria I-a

1.	Minerul Lupeni	13	8	3	2	19:13 19
2.	A.M.E.F.A. Arad	13	6	4	3	14:9 16
3.	C.S.M. Reșița	13	7	2	4	17:13 16
4.	C.F.R. Arad	13	6	3	4	22:14 15
5.	Ind. Sîr.	13	6	3	4	17:12 15
6.	Gaz Metan Mediaș	13	6	3	4	18:13 15
7.	Corvinul Hunedoara	13	5	3	5	20:19 13
8.	C.S.M. Tg. Mureș	13	6	1	6	13:13 13
9.	C.F.R. Tim.	13	5	3	5	16:16 13
10.	C.S.A. Sibiu	13	5	2	6	17:20 12
11.	Tr. Or. Stalin	13	4	3	6	14:14 11
12.	Minerul Baia Mare	13	3	5	5	22:27 11
13.	C.S. Oradea	13	3	1	9	11:19 7
14.	Șt. Craiova	13	2	2	9	12:30 6

Seria II-a

1.	Rapid II. București	13	10	1	2	41:15 21
2.	Unirea Iași	13	9	1	3	25 17 19
3.	Met. Titanii	13	8	2	3	31:18 18
4.	Fl. Moreni	13	6	4	3	27:18 16
5.	C.S.M.S. Iași	13	5	4	4	15:14 14
6.	Poiana Cîmpina	13	5	3	5	22:20 13
7.	Gloria Bistrița	13	5	2	6	19:26 12
8.	Dinamo Bîrlad	13	5	2	6	21:36 12
9.	Unirea Focșani	13	4	3	6	24:30 11
10.	Foresta Fălticeni	13	3	5	5	10:18 11
11.	Dinamo Obor	13	4	2	7	20:19 10
12.	Dinamo Galați	13	4	2	7	16:21 10
13.	Progresul Suceava	13	3	3	7	17:21 9
14.	Prahova 1 Mai Ploești	13	1	4	8	18:33 6

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERĂ"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

De pe tușe

În vreme ce Spartachiada de iarnă este pretutindeni în plină desfășurare, consiliul raional U.C.F.S. Vaslui a inițiat organizarea întrecerilor sportive.

În iarna asta Spartachiada însuflețește-ntreaga țară; numai la ei (avem dovada) e programată pentru... vară.

Tinerii din asociația sportivă sătească a comunei Zăpodeni (regiunea Iași) au obținut frumoase realizări, asociația lor devenind fruntașă.

Ei culeg în „colectivă" roade multe și alese, iar pe Unle sportivă, tot mereu culeg... succese.

Mircea CODRESCU

Fotbalul nu este un sport practicat de femei. În țările capitaliste se fac totuși încercări de a se lansa acest sport în rîndurile femeilor, cu speranța că se vor putea realiza niscaiva rețete la casa de bilete. După cum se știe așa zisul „campionat mondial" organizat anul trecut în R.F. Germană, a însemnat și un eșec sportiv și unul financiar. Iată că și în Italia se încearcă lansarea fotbalului printre femei. În fotografia noastră — reprodusă din ziarul „L'Unità" — este prezentată înaintarea „explozivă" a echipei din Napoli, care a jucat recent împotriva formației din Roma. Rezultatul? „Rezultatul — cum observă cu ironie ziarul amintit — nu are nici o importanță într-o competiție de genul acesta..."

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBĂ

Adaptare după romanul lui L. POPPER; ilustrații: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Vasul „Belgica", pe bordul căruia se află, printre alți savanți, românul Emil Racoviță, este prins în ghețuri în Antarctica, dincolo de cercul polar. Membrii expediției muncesc de zor pentru a pregăti vasul în vederea iernării. O cumplită furtună de zăpadă îi împiedică să părăsească bordul „Belgicăi".

Viscolul dură două săptămîni închelate, timp în care în jurul „Belgicăi" se îngrămădiră cantități uriașe de zăpadă.

Au fost necesare eforturi supraomenești pentru a se săpa căi de acces, adevărate tuneluri, spre banchiză.

Într-o zi, către sfîrșitul lui iunie, Racoviță, lucra în „Templul zoologiei", cînd deodată se auzi un huruit, ca o salvă de artilerie îndepărtată și banchiza se cutremură atît de tare încît trepiedul de metal, care susținea mecanismul de scufundare al unor plase oceanografice, se răsturnă. Banchiza se îmbucătăise în nenumărate parcele de gheață, între care se frămîntau apele negre; în alte locuri, lespezi enorme de gheață se ridicau vertical, pentru a se prăbuși apoi cu detunături asurzitoare.

— La „Belgica"! strigă Racoviță. Cît mai e vreme!

Oscilațiile banchizei îi prăvăleau mereu pe gheață; nu o dată erau să alunece în prăpastiile lichide ce se căscau pe neașteptate înaintea lor. Cînd ajunseră în fața „Belgicăi" rămaseră încremeniți: banchiza se ridicase, dărîmînd taluzul clădit cu atîta trudă.

Cu multă trudă izbutiră să se cațere pe punte. Erau în sfîrșit „acasă", dar căminul lor avea o înfățișare ciudată: circulau de-a bușilea pe unul din pereții coridorului; în cabina marinarilor masa zăcea cu picioarele în sus, peste ochiul husloului, iar paturile păreau niște accesorii fără rost atîrnate de tavan.

O mișcare neprevăzută a banchizei ar fi putut dărîma hummokul pe care zăcea „Belgica", răsturnînd vasul și transformîndu-l într-o jalnică epavă. Și acesta nu era singurul motiv de neliniște pentru cei de pe bord!

Amundsen, Cook și Arctovschi plecaseră cu două zile în urmă, într-o excursie. Aveau să-și croiască oare drum pînă la „Belgica", prin bezna

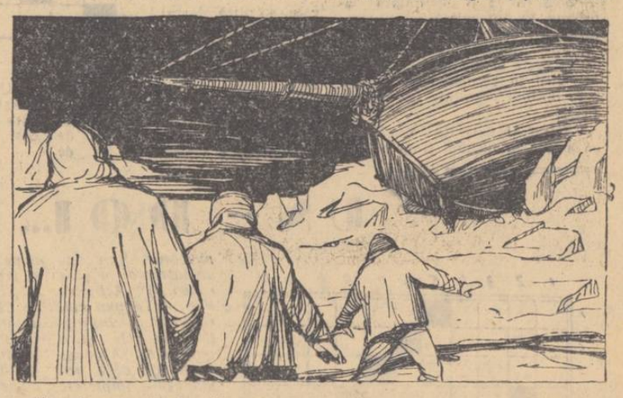

nopții polare, peste banchiza plină de crevase? Deși istovit, Racoviță nu putu închide ochii pînă spre dimineață, cînd se auziră lovituri puternice în ușa tambuchiului. Se repezi într-acolo și-l trase înăuntru pe Arctovschi, după care urmară și ceilalți excursioniști.

— Evrica, dragă colega! strigă geologul, de îndată ce-l văzu. Am aflat! Dislocarea banchizei... singura explicație!... Țărmurile continentului antarctic... la cel mult cincizeci de mile la sud... Împiedică deriva, opresc ghețurile... Provoacă presiunea uriașă!

— Vrăsăzică, cutremurul?

— Un cutremur binecuvîntat, colega! Ne-a priceput o mare descoperire!

După părerea lui Amundsen, singurul mijloc pentru redresarea vasului era tonita, un explozibil puternic cu care banchiza trebuia aruncată în aer în mai multe locuri, în jurul hummokului.

Se întîmplă întocmai cum prevăzuse: după cîteva explozii lespedea pe care se găsea „Belgica" era atît de înclinată, încît vasul alunecă în apă de-a dreptul pe chilă.

Membrii expediției mai avură mult de furcă pînă ce reparară stricăciunile pricinuite de cutremur.

Nopțile treceau, despărțite doar printr-o fulgurare de lumină stearsă, cenușie... În laborator era atît de frig, încît apa din paharul pus pe etajeră lîngă hublou se prefăcea numaidecît într-un bloc de gheață. Majoritatea celor de pe bord își petreceau timpul fie în bucătărie, fie în jurul sobei de pe coridor. Numai cei doi naturaliști nu voiau să renunțe la orele de lucru în laborator. Arctovschi apăru într-o zi încotoșmănit într-o șubă din blană de urs. Racoviță îi urmă exemplul și încălță niște enorme cizme căptușite cu blană, apoi își îmbrăcă și el șuba. Părăsea în fiecare seară laboratorul înghețat, cu junghiuri străpungîndu-i ca niște pumnale spatele și pulpele, dar era mulțumit: studiul despre fauna terestră din Antarctica, pe care-l începuse, avansa mulțumitor!

O dată, cînd intră în bucătărie după terminarea programului zilnic de lucru, locotenentul Danco îi făcu un semn:

— Vino aici! Cît mai e caldă!

Racoviță își apropie mîinile de sobă.

— Phiii! Ce bine e! Unde-i Amundsen?

Locotenentul aruncă o privire în jur:

— La căpitan!

— Unde? Vorbește mai tare!

— Sst! Amundsen discută cu Adrien o chestiune gravă. Numai doctorul, Michotte și cu mine sîntem la curent. Și Somers... din nefericire! Se apropie de Racoviță și-i șoptì la ureche: Vroiam să-ți vorbesc și ție mai de mult, dar Roald zicea că ai de lucru... Tot nu ți-aș fi făcut nici o bucurie... Somers e bolnav: grețuri, vărsături, amețeli...

— Anemia polară!

— Da, anemia... Pînă azi n-a făcut decît o singură victimă. Mîine, cine știe...

(Va urma)

FOTBAL ȘI AMENZI

Rezultatele nesatisfăcătoare obținute de unele echipe franceze de fotbal în meciurile pentru „Cupa Franței" au oferit prilejul conducătorilor cluburilor respective să aplice o serie de sancțiuni jucătorilor. F. C. Rouen a fost eliminată din cursa pentru cucerirea „Cupei" de Stade Français. Și imediat conducătorii clubului au amendat pe toți jucătorii cu sume între 10.000 și 20.000 de franci.

Olympique Marseille a cunoscut aceeași soartă în fața modestei echipe Perpignan. Bineînțeles că d-l Zaraya, președintele clubului, nu a pierdut și el prilejul pentru a lua o serie de sancțiuni împotriva jucătorilor: Celestin Oliver a fost amendat cu 40.000 franci, Eschmann cu 30.000, Leonetti și Farmanian cu 15.000.

Dintre aceștî jucători Oliver și Eschmann au fost însă „cumpărați" de același domn Zaraya în toamna anului trecut pe sume care se cifrează la capitolul milioanelor de franci. Dar cine are puterea în Franța să sancționeze pe cei care s-au înșelat în achizițiile făcute?

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii București

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 74 ★ Sîmbătă 7 martie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

FATA DE LA „OPINCUȚE"

Ceea ce aflasem despre secția „opincuțe" a fabricii „Kirov" erau cîteva lucruri, la prima vedere destul de neînsemnate, dar care-și aveau totuși un sens al lor. Secția intrase în viața fabricii cu greutate — fiind privită de unii cu dragoste și interes, de alții, dimpotrivă, cu indiferență — creindu-și prin asta o istorie a ei.

Aparent pare de neînțeles rațiunea pe baza căreia secția a fost întîi și întîi dotată cu oameni nedisciplinați, oameni plimbați prin toată fabrica, din secție în secție, trecuți prin ciur și prin dirmon. Dar, „opincuțele" fiind ceva cu totul suplimentar, create numai din proprie inițiativă și neintrînd la început în obligațiile curente ale fabricii, oameni pentru ele s-au găsit mai greu. De altfel, așa se explică și faptul că muncitoarele de astăzi ale secției, în majoritatea lor, sînt femei venite în fabrică „direct de la cratiță" cum spun ele.

„Direct de la cratiță"! — ei da, pare neobișnuit. Dar ce poate fi neobișnuit în asta? De unde dacă nu de la cratiță ar fi putut veni femeile acestea? Pentru ce, dacă nu pentru locul din fabrică — care înseamnă infinit mai mult decît un simplu loc la mașină, ar fi putut să lase ușor și cu bucurie femeile acestea — cratița?

★

Am intrat la „opincuțe" unde mirosea mai puțin a piele și a talpă arsă, decît în restul fabricii. Chiar lîngă ușă, în afara teancurilor de cutii (pe care le-am presupus pline cu pantofi), zeci și zeci — sute de perechi de opincuțe își așteptau rîndul la ambalaj. În ziua aceea erau în lucru opincuțe din piele beige, albă (puține) și verde, un verde deschis de tot, pastelat. Am avut în fața verdelui acesta o senzație de prospețime și de nou și mi-am închipuit atunci magazinele improspătate și ele și asaltate de femei. Au fost create special pentru primăvară.

Am trecut de-a lungul benzii ce se mișca pe rolele ei abia perceptibile. Femeile (bărbații pot fi numărați aici pe degete) fie că înșirau șireturi din piele la ilâ, fie că lipeau diferitele părți componente ale pantofului, lucrau preocupate, calme, cu mișcări care vădeau o armonie a gesturilor, poate proprie numai femeilor.

De la maistrul Francisc Ponta, șeful secției, am încercat să aflu detaliat ceea ce știusem încă înainte de a veni în secție. L-am întrebat știind de unde și cu ce fel de oameni a început aici treaba.

— Dacă am ajuns la rezultatele de astăzi, se cheamă că am reușit să facem din muncitorii secției noastre muncitori buni și destoinici — mi-a răspuns maistrul Ponta.

Înțeleg, dar eu vreau să știu dacă le-a fost greu sau nu să formeze oamenii aceștia. De aceea insist.

— Operațiile la noi în secție sînt ușoare, simple, pantoful opincuță fiind el însuși un pantof ușor, fără complicații inutile. Femeile noastre s-au dovedit îndemînatice și receptive și s-au deprins repede, aș spune neașteptat de repede cu noua lor meserie. Dacă la început în secție produceam zilnic doar pînă la 160—200 de perechi, acum producem cîte 6—700 de perechi pe zi și încă mai mult.

Poate că maistrul Ponta n-o fi vrînd să vorbească de greutățile care au fost la început, socotindu-le un capitol încheiat. Poate că într-adevăr femeile s-au adaptat cu ușurință noii lor situații devenind repede muncitoare fără cusur. Se poate și una și alta. Aș fi preferat ca maistrul Francisc Ponta să-mi fi vorbit mai mult despre secția lui, cu amănunte, cu fapte. Că-n tîdeauna cînd mă aflu într-o situație ca acum, aproape că-mi pare rău că n-am avut prilejul să fiu, să știu și să văd toate cîte au fost aici de la început.

Muncitoarea Nedelea Peagu — fata de la „opincuțe".

Am cunoscut la secția opincuțe cîteva muncitoare. Mi-a plăcut Ioana Șerbănescu — mărunțică, grăsuță, vioaie și isteață și teribil de zîmbitoare. Cred că sînt rare zilele cînd nu rîde. Și nu că ar fi nepăsătoare, sau că n-ar mai avea și necazuri, dar presupun că așa-i este felul. Și mi-a mai plăcut — de fapt cel mai mult — o fată. O fată tînără de vreo 20 de ani.

Deși la început mă gîndeam să răscolesc, să aflu ceea ce s-a petrecut în conștiința femeilor de aici devenite de curînd muncitoare, cunoscîndu-o pe ea am lăsat lucrurile, cum se spune, „baltă".

Am stat împreună lîngă banda rulantă ce se mișca lent, purtînd de la o operație la alta opincuțele, lipind împreună tocurile de microporos date cu soluție. În timpul acesta ea îmi

Elisabeta PETREANU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

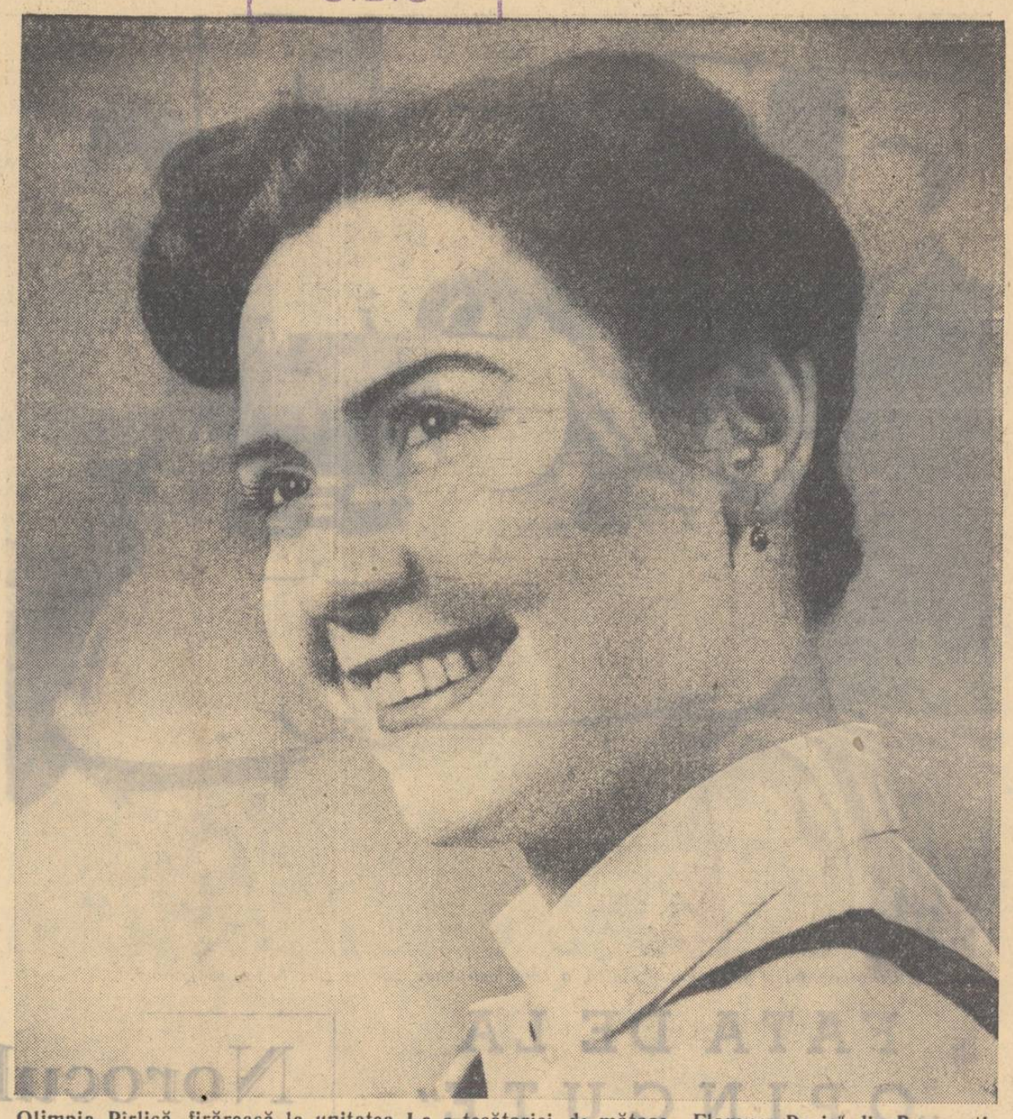

Olimpia Pîrlică, fîrăreasă la unitatea I-a a țesătoriei de mătase „Flamura Roșie" din București este fruntașă în producție, ca atîtea mii și mii de femei din patria noastră.

Fotografia: Mihai POPESCU

DE ZIUA FEMEII

În fiecare an, odată cu venirea primăverii, femeile își sărbătoresc ziua lor, ziua de 8 Martie. De-a lungul celor 49 ani care au trecut de la Conferința Internațională a Femeilor de la Copenhaga, cînd această zi a fost proclamată ca zi internațională a femeii, hotărîrea femeilor de a lupta pentru libertate și drepturi, pentru pace, pentru viitorul fericit al copiilor a crescut ca un torent.

Ziua de 8 Martie ocupă din ce în ce mai mult loc în mintea și inima femeilor. Tot mai mare este numărul femeilor de pe întreg cuprinsul globului pămîntesc, care își sărbătoresc ziua lor. Rolul și conștiința femeii au crescut și cresc mereu. Mereu crește convingerea lor că lupta unită pentru realizarea năzuințelor lor comune, va duce la triumful cauzei lor.

De cînd s-a sărbătorit pentru prima dată Ziua Internațională a Femeii, s-au petrecut schimbări epocale în viața femeilor, s-au realizat mari progrese în situația lor în societate, a crescut participarea lor la viața socială, politică și economică a lumii. Pe o parte însemnată a pămîntului, acolo unde popoarele au înlăturat pentru totdeauna asuprirea și exploatarea, femeia a scăpat de jugul dublei robii, și-a cucerit poziția de cetățeană egală în drepturi și se bucură astăzi de întreaga autoritate pe care și-a cîștigat-o prin capacitatea, priceperea și devotamentul de care a dat și dă dovadă.

Aceasta e situația femeilor din țările socialismului și ne mîndrim că femeile din țara noastră se numără printre acestea. Dar oricît de firesc ni s-ar părea că femeile noastre, muncitoare, țărănci, intelectuale, gospodine, funcționare să aibe drepturi egale, salariu egal la muncă egală, dreptul de a alege și de a fi alese în conducerea statului, ca ocrotirea mamei și a copilului să fie asigurate prin lege, nu putem uita că viața liberă pe care o trăim astăzi, poziția pe care o ocupă femeia în societatea noastră, se datoresc luptelor grele, pline de jertfe din trecut ale poporului nostru, în frunte cu cei mai buni fii ai săi — comuniștii.

Prețuim mai mult valoarea acestor cuceriri gîndindu-ne la situația femeilor din acele țări în care popoarele se mai zbat în lanțurile robiei. Există țări în care deși drepturile le-au fost recunoscute prin lege, femeile sînt încă victime ale unor flagrante discriminări. În Germania Occidentală, de exemplu, femeile primesc numai 63 la sută din salariul pe care îl primește un bărbat pentru aceeași muncă, în Anglia 60 la sută sau în Japonia doar 44 la sută. În țările în care femeile sînt lipsite complet de drepturi, ele luptă adesea în condițiuni cît se poate de vitrege pentru a și le cîștiga. În Elveția, care trece drept o țară civilizată, acum, în acest an, li s-a refuzat femeilor dreptul de a alege și de a fi alese în conducerea statului. Ce situație grea au femeile negre din Africa de Sud, supuse și astăzi încă unor sălbatice discriminări rasiale! De cîtă dîrzenie și

Maria GROZA

Secretară a Consiliului Național al Femeilor din R.P.R.

• *(Continuare în pag. 2-a)*

În acest număr:

MAFIA!
Corespondență specială de la Dante Poli

BARBA ȘI MUSTAȚILE METALELOR

Cronică rimată
De 8 Martie

Între cer și pămînt!
Momente din viața campionatului mondial de parașutism
Elena Băcăoanu

Mierea de albine în cosmetică

„Multfilm"
Noutăți în tehnica cinematografiei

„Aparate de bord" în zborul insectelor

SPORTIVI ROMÎNI ÎN R.P. CHINEZĂ

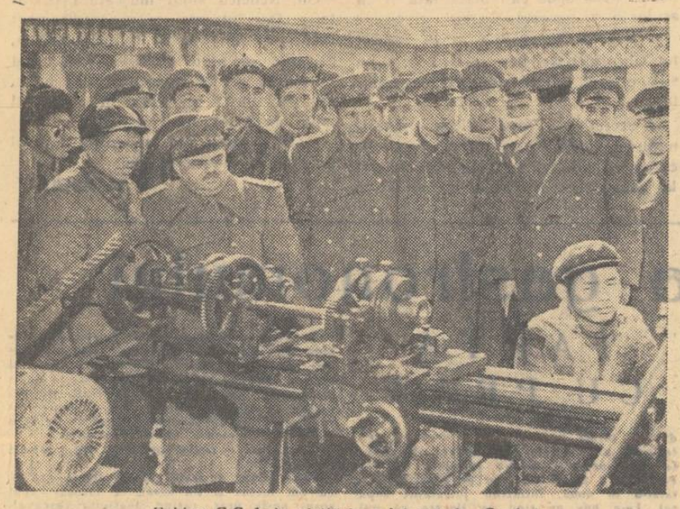

Echipa C.C.A. în vizită la o fabrică din Șanhai

Cînd redacția revistei MAGAZIN mi-a solicitat un reportaj asupra turneului pe care l-am întreprins cu echipa de fotbal C.C.A. în China, am primit nu numai cu plăcere, ci și cu sentimentul că voi avea o treabă ușoară. Așezîndu-mă însă în fața mașinii de scris (pentru că, dragi cititori, poetica penită și reportericescul stilou fac parte mai mult din bagajul de... figuri de stil al gazetarilor și mai puțin din cel... profesional) mi-am dat seama că lucrurile nu stau chiar așa de simplu. Și aceasta, pe de o parte pentru că „Magazin"-ul a mai scris de atîtea ori — și lucruri din cele mai interesante — despre China„ iar pe de alta pentru că eu însumi nu știam ce să aleg din noianul de impresii culese de-a lungul unei vizite de o lună de zile.

Scăparea mi-a venit de la caietul pe care mi-am notat impresiile zilnice. Voi transcrie din el cîteva file.

E mai concludent și mai... autentic.

Deși în acest an februarie n-a fost nici măcar de 29 de zile, nouă, celor din delegația sportivă a C.C.A. februarie ni s-a părut tot atît de cuprinzător ca și un an. Pentru că, în intervalul celor 28 de zile, am trecut, literalmente, prin toate anotimpurile. În primele zile, la Canton, oraș situat în extremitatea sudică a „continentului" chinez, imensele grădini în care domină sveltul bambus și plantațiile de banani, mandarini, ananas ne-au primit cu un inmiresmat aer de primăvară. Spre sfîrșitul șederii la Canton ne-au prins însă cîteva zile de călduri tropicale, cu temperaturi în jurul a 30 de grade; dar nu căldură uscată ca la noi în iulie, ci o căldură umedă parcă. Nankin-ul și Șanhai-ul ne-au întîmpinat apoi cu ploi reci, burniță, noroi și... umbrele — mii și mii de umbrele colorate, înflorind pe străzi și înveselind astfel peisajul autumnal — pentru ca, în fine, Pekin-ul — cel mai nordic dintre orașele vizitate — să ne aducă la realitatea... calendaristică, salutînd încheierea turneului nostru cu o zăpadă care, dacă n-a reușit să amîne meciul (cîteva sute de sportivi au curățat — voluntar — perfect terenul în dimineața meciului) a reușit, în schimb, să ne amîne plecarea spre țară cu două zile, pentru condiții nefavorabile de zbor!

Radu URZICEANU

• *(Continuare în pag. 8-a)*

Norocul se află în munca omului

Cîmpul înveșmîntat în mantia albă a zăpezii, copacii împodobiți ca la semnul unei puteri nevăzute, casele copleșite de greutatea căciulilor uriașe ce le împovărau creștetele, totul părea o plăsmuire a basmelor pe care bunicii cu păr colîiliu le povestesc copiilor aciuiți la gura sobei. Dinspre Dunăre se abătu asupra satului un vînt tăios, suflu înghețat pornit din gura cine știe cărui zmeu năzdrăvan, hotărît să transforme în sloi de gheață tot ceea ce întîlnea în cale; case, copaci, oameni.

Cuprins în mrejele unei puteri fantastice, satul părea încremenit. Doar cîte un lătrat de cîine izbucnit pe neașteptate într-o parte sau alta risipea pentru o clipă vraja ce plutea asupra satului pentru ca apoi totul să se cufunde din nou în tăcere. Doar aproape de marginea dinspre Calafat a satului, o căsuță clipea des din ochii somnoroși ai ferestrelor.

De cînd a părăsit Maglavitul, Elena Tuică lucrează în gospodăria colectivă „Victoria socialismului" din comuna Basarabi. Deschisă la suflet, veselă, vrednică ea și-a cîștigat încrederea oamenilor din echipă. Nu degeaba echipa ei se situează întotdeauna fruntașă pe gospodărie. Atentă la necazurile celor din jur, ea știe întotdeauna să citească în sufletul omului și să-l ajute atunci cînd este cazul.

Desen de Becu RÎND

În seara aceia, cînd Frosa lui Gh. Nedelcu i-a pășit pragul, Elena a ghicit din privirile tulburate ale fetei că un necaz îi frămînta sufletul.

— Ce-i cu tine, Froso? Suferi de ceva?

— Nu dadă Leană — și ochii fetei se împăienjeniră de lacrimi. Trupu mi-i sănătos, dar sufletul suferă.

— Ce s-a întîmplat?

— Povestea veche... tata... vrea să mă mărite la Calafat...

Dar nu mai putu

C. AZOIȚII

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Călătorind prin R. D. Vietnam

Paralela 17

Vin-linh. Mașina înaintează fără grabă prin orășelul toropit. Termometrul arată peste 45°. Bananierii cu foile late oferă oamenilor adăpost. Curînd ne întîmpină marea verde unduitoare a orezăriilor. Ici și colo se zăresc bărbați și femei care aruncă cu gălețile de bambus apa binefăcătoare peste pămîntul însetat. Alții, cufundați în nămolul fierbinte, împing plugurile trase de bivolii harnici, ascultători.

Lupta pentru fiecare fir de orez se poartă sub arșița nemiloasă a soarelui tropical, pe ploaie ca și în bătaia musonilor. La ora aceasta peisajul nu este completat de acei băieți care stau cu undițele deasupra lanurilor pentru a prinde peștii ce abundă în apa orezăriilor. I-a gonit căldura sufocantă.

Peste 800 de kilometri am străbătut din Hanoi și pînă în sud, la Vin-linh. Mă aflu de cîteva zile pe aceste meleaguri. Am pătruns pe cărările tainice ale junglei pînă în cătunele Linh-Don și Vinh-Hoa, unde țărani vrednici au durat gospodării trainice, am mers prin locurile unde neștiința de carte a fost izgonită. Am zăbovit la vorbă cu îndrăzneții pescari din Cua-tung, sătucul cu scară de piatră impozantă, cu casele ascunse de vegetația deasă de pe malul mării. Cînd umbrele serii cuprindeau așezările, istovit de căldura zilei, așezat în fața nelipsitei cești cu ceai verde — fără zahăr — ca să-mi taie setea necruțătoare — ascultam cu interes povestirile, cîntecul micuței Tap, fetița frizerului care la umbra bananierului de pe stradă își rade clienții. Cînd mă văzuse prima oară, Tap mă strigase Ba-lan. După puțin timp am înțeles că Ba-lan înseamnă în vietnameză Polonia. Din Comisia Internațională de Control care veghează la aplicarea acordului de la Geneva din 1954 privind pacea în Indochina, fac parte India, Canada și R.P. Polonă. Tap îi cunoștea pe ofițerii polonezi din comisie. Astfel, cînd vedea un european, îl striga Ba-lan. N-a trecut mult timp și prinși de mînă colindam strada, Tap prezentîndu-mă micilor ei prieteni. Seara, glăsciorul lui Tap prindea parcă mai multă putere. Cîntecul se împletea cu gesturile-i domoale. Reținusem refrenul „Nordul și Sudul sub același acoperiș".

„Ajungem" — îmi spuse colegul vietnamez care mă însoțește în această interesantă călătorie. Șirul gîndurilor mele s-a întrerupt.

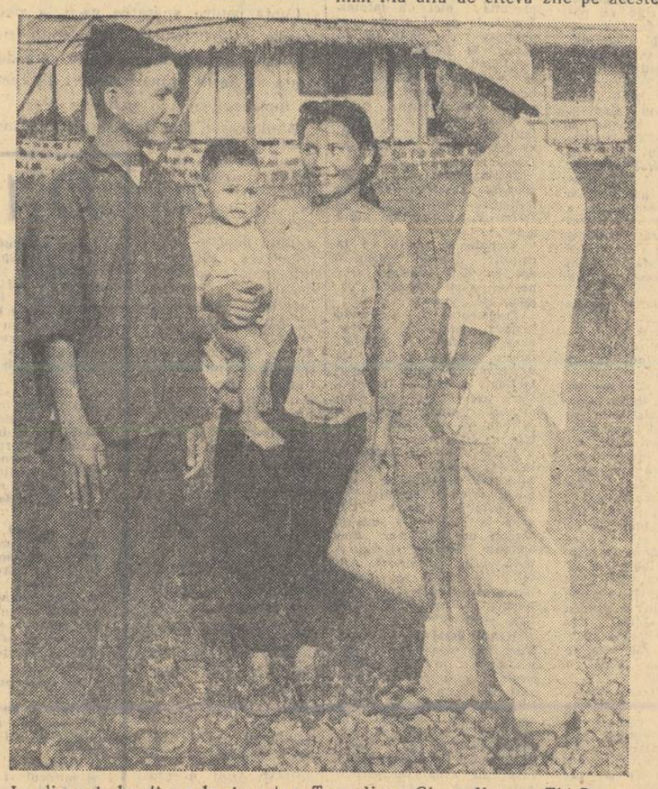

În clișeu de la stînga la dreapta: Tran Ngoc Chau, Hoang Thi-Dung cu copilașul, care au trecut în R. D. Vietnam fugind de teroarea din sudul Vietnamului. Alături, un membru al Comitetului pentru primirea compatrioților din sud.

Pe malul Ben-hai-ului

Cei 5 kilometri de la Vin-linh și pînă la apa numită Ben-hai luseseră parcurși. Peste apă un pod și-a aruncat brațele. Este podul Hien Luong, devenit loc istoric. Pe aici trece paralela a 17-a. „Nu există în lume nici o linie de demarcație atît de rigidă ca această paralelă care nu poate fi trecută nici pe drum de fier nici pe drum de apă", îmi spunea la Hanoi un ziarist străin.

Iată firul de apă pe care l-am urmă-

Bucur BRĂNIȘTEANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Vreau să știu

Poate că n-aș fi scris „MAGAZINULUI" dacă aș fi știut ce este un film în relief. Cum nu știu, m-am decis. V-aș ruga să-mi răspundeți. (MARCELA HUMINIC-Iași.

Vederea binoculară (cu amîndoi ochii) face ca omul și alte viețuitoare să perceapă cea de a treia dimensiune a spațiului nostru: profunzimea.

Din cauză că sînt așezați la aproximativ 65 mm. unul de altul, ochii unui om nu văd același obiect identic, ci pe fiecare „din unghiul său de vedere".

Printr-un proces psihic complex, imaginile diferite percepute de cei doi ochi sînt contopite în una singură, care are cele trei dimensiuni: lungime, lățime, profunzime.

Procedeul de a se obține fotografii în relief este destul de cunoscut. Se reproduc condițiile vederii binoculare adică se execută două imagini ale subiectului respectiv, fotografiate cu două obiective dispuse la 65 mm. unul de altul, iar pozitivele copiate după negativele realizate astfel, sînt vizionate în așa fel, încît imaginea obținută cu obiectivul din stînga să ajungă numai la ochiul sting, iar cea obținută cu obiectivul din dreapta, numai la ochiul drept.

Prin procesul de contopire amintit mai sus, rezultă o imagine în relief.

In cinematograful cunoscut de noi, imaginea transmisă de ecran spectatorului nu are adîncime și acest lucru se explică foarte simplu: la filmare, subiectul a fost „privit" numai cu un singur „ochi", obiectivul camerei de luat vederi.

Dacă cele două obiective ale aparatului fotografic cu care se obține o fotografie în relief, sînt de fapt obiectivele unor camere de filmat, atunci vom realiza o fotografie în mișcare (adică un film), în relief, avînd grijă bineînțeles, ca la proiecția pozitivelor obținute după cele două negative, să se respecte condiția impusă mai sus, adică imaginea din stînga să fie văzută numai de ochiul sting, și cea din dreapta, numai de ochiul drept.

Cinematograful în relief este un pas înainte pentru apropierea filmului de viață: spectatorul nu mai are impresia că vede o imagine desfășurată pe o pînză, ci el trăiește mai intens o acțiune care se desfășoară ca în viața de toate zilele, în spațiul cu trei dimensiuni.

Condiția ca fiecare ochi al spectatorului să vadă numai imaginea destinată lui, a constituit principala greutate întîmpinată de constructori atunci cînd au trecut la înfăptuirea practică a proiecției filmelor stereoscopice (în relief) și a făcut ca producția de filme în relief să fie destul de restrînsă deși ea este interesantă din punct de vedere artistic.

Inventatorul sovietic Ivanov, a dat soluția cea mai completă: separarea celor două imagini din „perechea stereoscopică" și îndreptarea lor în direcțiile dorite, se realizează cu ajutorul unui ecran de o construcție deosebită cum sînt cele montate în sălile cinematografelor „Stereokino" din Moscova, Leningrad și Kiev. La lățimea ocupată de un spectator în sala de cinematograf, corespund cîteva perechi de zone ce conțin imaginea din stînga și cea din dreapta a subiectului filmat, deci spectatorul se va deplasa într-o parte sau în alta pînă cînd va vedea imaginea de pe ecran în relief și după aceea, va trebui să stea nemișcat.

Se mai folosesc și alte sisteme printre care și acela — destul de incomod — în care spectatorii poartă în timpul spectacolului ochelari speciali.

Filmul în relief pune după cum se vede probleme destul de complicate pentru a căror rezolvare specialiștii lucrează încă. O soluție intermediară foarte larg aplicată la ora actuală între proiecția obișnuită și cea în relief este ecranul lat sau panoramic. Proiecțiile din cinematograful panoramic din Moscova, datorită lățimii și curburii mari a ecranului, dau, mai ales pentru scenele filmate cu camera de luat vederi în mișcare, o impresie accentuată de relief și întrucît și sunetul este reprodus stereofonic, spectatorul participă intens la acțiunea filmului.

Ing. Alexandru MARIN
Studioul „Alex. Sahia"-București

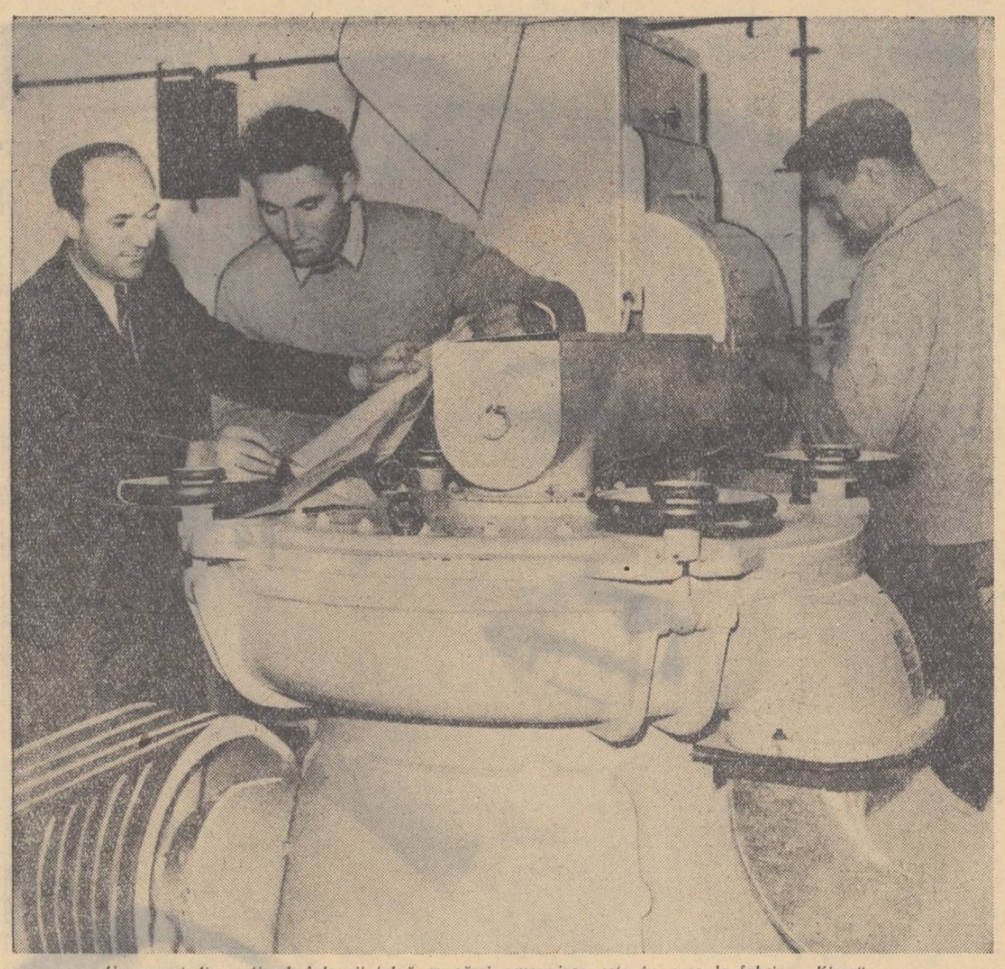

Un aspect din secția de înlocuit talpă, a cărei amenajare este în curs la fabrica „Kirov".

FATA DE LA „OPINCUȚE"

(Urmare din pag. I-a)

povestea. Ce ar fi putut să-mi povestească — o dimineață! E doar tînără. Viața abia acum începe s-o trăiască. Și totuși... Am vorbit despre copilul ei — o fetiță drăgălașă care acum învață să meargă, despre soțul ei, despre mama, despre colegele de școală, despre mîndria ei că este muncitoare, despre dezamăgirea și indignarea chiar care a avut-o atunci cînd o fostă colegă de școală venind să lucreze ca și ea aici în secție, s-a rușinat să spună prietenilor că este muncitoare la „Kirov", și cîte și mai cîte. Cu o sinceritate și o încredere rară, fata asta mi-a pus inima ei în palme. O inimă tînără pe care am simțit-o fierbinte, plină de optimism și de naivitatea celor 20 de ani. Credeam că numai în împrejurări grave, de mari bucurii sau dimpotrivă de mari dezamăgiri, de mari necazuri oamenii sînt aproape organic nevoia de a fi sinceri, sinceri pînă-n măduva oaselor. Dar fata asta mi-a dovedit contrariul. De fapt cu asta cred că m-a cucerit.

O cheamă Nedelea Peagu, dar tovarășele din secție îi spun simplu, alintînd-o, Nety. E înălțuță, cu supletea și elasticitatea celor 20 de ani. Sub bluza de bumbac neagră și ușor decolorată, i se modelează umerii mici și rotunzi. Nasul mic, aproape cîrn și pomeții neliresc de mari, tătărești, îi sînt plini de niște pistrui mari (prilej de constatări și griji mai ales acuma primăvara) ceea ce-i dă un aer teribil de nostim, strengăresc, de băiat mare.

Fata asta mi-a plăcut pentru felul cum trece prin inima ei tot ce vede, tot ce aude, tot ce simte, înțelegînd că trebuie să trăiască „nu oricum" cum spune ea. Desigur că aici la „opincuțe" aș fi găsit în oricare femeie ceva care să fi arătat situația nouă a femeilor noastre de astăzi, dar Nedelea Peagu mi-a plăcut mai mult poate unde am intuit în ea elementul reprezentativ al muncitoarelor noastre, eliberate de obligațiile „cratiței", femei multilaterale, active, pasionate și creatoare de frumos. (Visul Nedelei Peagu e să învețe. Se gîndește în special la științele experimentale, de preferință chimia, fizica. Pînă atunci, scrie într-un caiet școlăresc cu pătrățele, ceea ce o impresionează mai mult. Desenează, nu vrea să spună că picteață, ar suna prea a laudă). De asta mi-a plăcut mai mult Nedelea Peagu și de aceea am înclinat să scriu mai mult despre dînsa. Celelalte femei de la „opincuțe" să nu se supere.

Elisabeta PETREANU

Norocul se află în munca omului

(Urmare din pag. I-a)

continua, deoarece hohotele de plîns îi înecară vorbele. Elena cunoștea tot necazul care se abătuse asupra tinerei fete. Ea îl îndrăgea pe Florică, flăcău chipeș și isteț din sat. Părinții însă căutau să calce în picioare această dragoste curată și să-și mărite fata cu un tîrgoveț din Calafat.

— Dar tu îl iubești pe Florea? — o întrebă, mîngîindu-i cosițele bogate.

— Îl iubesc, dadă — răspunse fata printre suspine. Dar tata nu-l vrea pe el, zice că-i sărac.

— Aha, e sărac! Asta este care va să zică motivul. Bine! Și în mintea tinerei femei se înfiripă un plan. „Aci trebuie atacat pe două fronturi", își zise în sinea ei.

— Lasă, Froso — o liniști apoi pe fată. Bate acasă. O să stau eu de vorbă cu nea Gheorghe.

★

Pe Gheorghe Deliu, tatăl lui Florea, îl întîlni pe uliță, așa ca din întîmplare.

— Ce mai faci, nea Gheorghe — i se adresă femeia.

— Ce să fac, Leană, ia cu necazurile. Cu seceta din astă vară am cam rămas fără bucate. Umblu și eu să mai fac rost de cîte ceva.

— Vezi nea Gheorghe, dacă veneai în colectivă cu noi, acum casa îți era îndestulată. Știi doar că cu toată seceta noi am scos de fiecare pogon cîte 70 de bănicioare de grîu, aproape 100 bănicioare de porumb și vreo 10.000 kg. de sfeclă de zahăr. Numai cerealele, colectiviștii noștri au primit peste 10 kg. de fiecare zi muncă. Pînă nu de mult Petre Pîrvu, Vasile Bînă, Constantin Bușu, erau săraci ca și dumneata. Acum ei și-au ridicat case noi, au aparate de radio, îs îmbrăcați și trăiesc ca lumea. Pe cînd dumneata...

— Știu Leano, știu. Dar am copii și nu pot.

— Ce vorbă-i asta, nea Gheorghe?

— Cum, ce vorbă? Știi doar că Florea a terminat armata. Acum ar vrea și el să se rostuiască. Este adevărat, băiatul este vrednic și chipeș. Dar nu știu dacă o avea noroc. Pămînt nu prea am de unde-i da. Toată nădejdea este în meserie. Cunoaște o leacă de croitorie. Dar dacă o-i intra în colectivă înseamnă că nici de meserie n-o să-și poată vedea și atunci... Femeia nu mai avu răbdare să-l asculte.

— Vezi nea Gheorghe, dumneata ai brațe de muncă vrednice, iar noi avem pămînt destul. Lui Florea acum îi poți da o jumătate, sau cel mult un pogon de pămînt. Ce-o să poată scoate de pe el? Mai nimic. Pe cînd în gospodărie va avea de muncit zeci de hectare.

Gheorghe Deliu sorbea cu nesaț spusele femeii. Cu fiecare cuvînt, în suflet îi sporea nădejdea și încrederea pentru o viață mai bună.

— Ai dreptate, Leano..

★

În aceeași seară. Elena Tuică trecu pe la Lenuța lui Gh. Nedelcu s-o întrebe chipurile de o spată pentru țesut niște țoale. Bărbatul era și el acasă. Își făcea de lucru cu niște scule de lemnărie. Cînd o văzu intrînd, Froșa trecu în camera alăturată.

— Te pregătești de lucru, nea Gheorghe — i se adresă ea, după ce dădu binețe la toți ai casei.

— Păi cam așa, Leano. Iaca se apropie primăvară și cu ea timpul bun de lucru. Este adevărat ce am auzit? Știi că și la voi în gospodărie și la Goleți s-au format echipe de constructori dintre colectiviști?

— Este adevărat. Gospodăria noastră s-a mărit. Vom avea multe de construit, așa că avem nevoie de meseriași pricepuți. Dumneata de ce nu te înscrii în gospodărie, că ne-ai putea fi de folos? Ai rămas printre ultimii din sat. Sau tot te îndoiești de foloasele pe care le-ai putea trage?

— Nu mă îndoiesc deloc. Știi doar că am lucrat și la construcțiile făcute în gospodăria colectivă și în multe case ridicate de colectiviști. Is destul de lămurit și îmi pare rău că nu-s și eu în rînd cu oamenii. Dar... mă ține pe loc fata.

— Cum fata? Ce, Frosa nu vrea să intre în colectivă? — se prefăcu ea surprinsă.

— Nu că nu ar vrea. Dar dacă intră în colectivă cine o mai ia? Așa tot am să-i pot da cîteva pogoane. Poate că o avea noroc să o dau primăvara asta după un băiat din Calafat. Și atunci ni se vor deslega și nouă mîinile.

— Dar ce, în satul nostru s-au terminat flăcăii?

— Nu, Leano. Dar vezi nu-s pe potriva ei.

— Dar Florea lui Deliu ce are? Am auzit că se iubesc. Și apoi mai rar flăcău chipeș și isteț ca el.

— Despre asta nu zic ba. Dar vezi, știu eu dacă o avea noroc cu el. Este băiat sărac. Destul am suferit noi o viață întreagă, aș vrea ca măcar fata să aibă parte de trai mai bun.

— Va să zică ăsta-i tot baiul — se înveseli femeia. Norocul, pămîntul. Bine, nea Gheorghe. Uite, eu cunosc un băiat care are pămînt mult, mai mult chiar decît să-ți închipui dumneata. Mi-a spus că-i place fata și că ar lua-o de nevastă. Ce zici, ai da-o?

— Iaca ce întrebare? — și chipul lui Gheorghe Nedelcu se lumină. Cum să n-o dau. Dar spune-mi cine e băiatul?

— Secret! — făcu Elena Tuică, mijindu-și ochii cu șiretenie. Dacă ești curios să afli, vină mîine pînă la noi la gospodărie. Nu ar strica să ai și cererea pregătită în buzunar. Și nu uita ce ai promis.

— Se poate? — se prefăcu el surprins. Ce am vorbit este sfînt.

★

A doua zi Gh. Nedelcu se repezi pînă la gospodăria colectivă. In poartă, mai, mai, să se ciocnească cu Elena Tuică.

— Ei, o luă el în primire. Acum spune-mi cine-i băiatul?

— Tare mai ești nerăbdător. Ei bine, află că chiar acum a plecat cu taică-su de aci.

— Că doar n-o fi Florea lui Gh. Deliu, că cu ei m-am întîlnit.

— Chiar el este.

— Inseamnă că îți bați joc de mine, se supără tatăl fetei. Unde este pămîntul cela mult de care îmi vorbeai?

— Ba nu îmi bat joc deloc. Știi cît pămînt are acum Florea? Peste 1000 ha. Gh. Nedelcu făcu ochii mari. Da, da, continuă femeia. Ce te uiți așa la mine. Florea și cu taica-su s-au înscris în gospodărie. Oameni vrednici sînt, pămînt avem destul, ce le mai lipsește? Tatăl fetei nu-i răspunse nimic. „Va să zică mi-au luat-o și ăștia înainte", gîndi el. Puse capul în piept și se repezi pe ușa sediului drept în biroul președintelui.

★

O săptămînă mai tîrziu, în căsuța dinspre marginea satului Basarabi era mare petrecere. Se sărbătorea logodna celor doi tineri. Rotindu-și privirile spre oaspeții din jurul lui, Gh Nedelcu, stăpînul casei, închină un nou pahar de vin, al cîtelea? Nici el nu știa. Atunci cînd ești fericit, nu prea ai timp să numeri paharele.

— Să aibă parte de noroc,ură el și dădu paharul de dușcă. Toți se grăbiră să-i urmeze exemplul. Numai Elena Tuică încremenise cu paharul la gură. Ar fi vrut să nu strice cheful gazdei, dar nu se putu stăpîni.

— Norocul se află în munca omului, nea Gheorghe, nu pică din cer.

Gh. Nedelcu simți mușcătura cuvintelor. Dar întocmai ca un medicament care, pus pe rană la început, ustură, ca apoi să aline durerile, vorbele ei îi risipiră pe loc orice urmă de mînie. Își mai turnă un pahar de vin, îl dădu de dușcă, apoi rosti:

— Da, Leana are dreptate. Norocul se află în munca omului.

C. AZOIȚII

LAUDĂ-MĂ!

Năravuri și moravuri

In registrul de ieșire al cancelariei stațiunii Govora, la nr. 1105, figurează două adrese trimise pentru publicitate. Din acest număr de registratură s-au născut două plicuri gemene, de culoare gălbuie, cu același scris pe ele. In colțul din stînga ambele poartă imprimate urmele ștampilei stațiunii, deasupra numărului de plecare. Cînd așezi plicurile unul lîngă altul, îți sare în ochi din primul moment această frapantă asemănare.

Cînd desfaci plicurile constați că și scrisorile seamănă. Ambele sînt scrise de aceeași mașină a stațiunii, ambele sînt copii, ambele vorbesc cam în același fel. Singura deosebire este că semnatarii sînt alții, deși și aici sînt asemănări: fiecare scrisoare este adresată din partea a doi pacienți veniți la odihnă,locuind în camere cu două paturi, poate că la etajul doi.

Scrisorile ce le-am primit vorbesc despre splendidele condiții puse la dispoziție pentru sănătatea celor veniți la odihnă. Despre acest lucru nimeni nu se îndoiește. Ba, mai mult. Știe multă lume cît de bună îngrijire este la Govora în ciuda inconvenientelor iernii și nu numai la Govora, fiindcă sute de mii de oameni au beneficiat în anii puterii populare de odihnă într-o stațiune bine pusă la punct.

Stațiunile nu mai sînt rezervate astăzi huzurului „coconașilor" și „coconițelor", ci odihnei binemeritate pentru cei care muncesc.

Uitam să adaug încă o asemănare — ambele scrisori nu conțin nici o referire critică, deși se poate întîmpla ca măcar din cînd în cînd să apară unele mici lipsuri ce se cer repede înlăturate. Acest fapt te determină, vrei nu vrei, să tragi o concluzie și anume că ambele scrisori par a fi scrise sub oblăduirea cuiva din administrația stațiunii căruia îi face plăcere să fie lăudat cu tot dinadinsul și chiar și atunci cînd laudele se cuvin altora.

In atari situații, ce nu face omul dornic de preamărire? Pune la dispoziție hîrtie, dactilografă care bate la mașină coale întregi, în dublu sau triplu exemplar, scrie în registru chiar și caligrafic adresele, poate chiar să tragă și o fugă pînă la poștă ca să predea recomandat scrisorile de laudă pe care dorește să le citească o țară întreagă! E și acesta un năravuri care s-a oploșit pe undeva și a rezistat pînă în ziua de azi, un năravuri prin care lipsa de modestie se face din păcate îndeajuns simțită.

Cu mașina de scris a stațiunii s-a arătat în ambele scrisori că „de la început se putea vedea că în această stațiune domnește un dezvoltat spirit organizatoric, gospodăresc, că aici se lucrează pe baza unui plan ale cărui sarcini sînt judicios repartizate pe fiecare salariat al stațiunii". De unde să știe oare cel venit la odihnă ce conține planul de muncă, cum sînt repartizate și îndeplinite sarcinile? Această frază dă în vileag faptul că cei care au scris au fost „inspirați" să amintească cîte ceva și despre „dezvoltatul spirit de organizare" din stațiune.

Cele două scrisori continuă: „Govora, așezată într-o frumoasă vale, este ferită de vînturi, curenți reci, avînd mici variații de temperatură de la un anotimp la altul și de la noapte la zi". Această parte „poetică", care vine după prezentarea programului complex al tratamentului, e ca o pauză într-un text muzical, ca o fereastră deschisă pentru a pătrunde o boare de aer. Îți dă un răgaz de respirație. Dar nu pentru mult timp. Fiindcă apare din nou o apreciere (mai bine zis o autoapreciere) care se vrea dibace: „Contribuția naturii, continuă una din scrisori, iar cealaltă o repetă cu alte cuvinte, alături de eforturile depuse de toți salariații stațiunii, de la director pînă la ultimul îngrijitor, așa cum s-a arătat și cum reiese din rîndurile de mai sus, constituie un ansamblu de factori care creează condiții excepționale de tratament, care te fac să uiți durerile cu care ai venit, să-ți impui voința necesară de a învinge și de a te vindeca de beteșugul pe care-l ai și pentru a putea pleca de aici cu forțe noi la locul de muncă".

Nu se poate pune la îndoială sîrguința ce o depune personalul harnic ce deservește stațiunea și nu încearcă nimeni acest lucru. Despre aceasta au scris oamenii aflați la odihnă, sau veniți de la odihnă. Scrisorile lor însă, nu aveau pe plic ștampila stațiunii și nici număr de expediție. Erau scrise fără zorzoane, fără arătarea „ansamblului de factori", erau scrise cu simplitate și naturalețe. Din rîndurile lor se putea vedea cum muncește fiecare „de la director și pînă la ultimul îngrijitor", deși nu se știe după ce criterii se stabilește ierarhia îngrijitorilor. Tot ce se scria în ele era demn de crezare cu toate că nu avea impregnat sigiliul instituției, pentru autentificarea datelor.

Și fiindcă ne apropiem de sfîrșit, trebuie să căutăm morala întîmplării. Ce-am putea spune decît că această laudă de sine nu poate avea nici o prețuire?

Obiceiul de a-ți face reclamă, oploșit pe la Govora (stațiune situată, ce-i drept, într-o vale...) trebuie să dispară neîntîrziat, iar verbul a lăuda să fie conjugat numai la modul, persoana și timpul cel mai potrivit.

Const. SÎRBU

DE ZIUA FEMEII

(Urmare din pag. I-a)

spirit de jertfă dau dovadă femeile algeriene care împreună cu soții, fiii, frații lor, luptă cu arma în mînă împotriva colonialiștilor francezi. Mintea și inima noastră se umplu de revoltă și indignare la știrile despre cruntă teroare și sălbaticele represalii la care sînt supuși bărbații ca și femeile din Vietnamul de Sud care au participat la mișcarea de rezistență și care luptă pentru unificarea țării lor.

Cunoscînd dintr-un trecut nu prea îndepărtat ce înseamnă lipsa de drepturi și libertate, femeile din țara noastră sînt alături de milioanele de femei din lumea întreagă care luptă astăzi pentru o viață mai bună pentru ele și copiii lor; sîntem alături de toate femeile lumii care își ridică glasul pentru viață, pentru drepturi, pentru pace.

Menținerea păcii în lume, preîntîmpinarea unui nou război este problema cea mai arzătoare a zilelor noastre — cauza sfîntă pentru care luptă astăzi pe întreg globul milioane de oameni.

Lupta pentru apărarea păcii, a vieții unește astăzi femeile de pretutindeni. Nu este oare firesc ca femeile care dau viață să fie în primele rînduri ale celor ce luptă pentru a o apăra?

Anul acesta, ziua de 8 Martie, este mai mult ca oricînd un prilej pentru femeile din întreaga lume de a-și manifesta cu și mai multă tărie hotărîrea de a lupta pentru pace, împotriva „războiului rece", pentru dezarmare, pentru încetarea imediată a experiențelor cu armele nucleare care, așa cum au dovedit numeroși oameni de știință din diferite părți ale lumii, duc la otrăvirea apelor și a hranei și sînt o continuă amenințare pentru viața și sănătatea nu numai a generației noastre, dar și a generațiilor viitoare.

Federația Democrată Internațională a Femeilor — cea mai puternică organizație internațională a femeilor, care cuprinde peste 200 milioane de femei și la care sîntem și noi afiliate — a lansat anul acesta un puternic Apel către femeile din întreaga lume, chemîndu-le să-și mărească eforturile în lupta pentru pace și progres. Acțiunile hotărîte la care au pornit femeile de pretutindeni sînt mărturie activă a conștiinței lor, a adeziunii lor totale la acest apel.

Femeile din țara noastră, care sărbătoresc ziua de 8 Martie în condițiile unei vieți noi, slujesc cauza mare a apărării păcii, muncind cu și mai mult avînt pentru propășirea patriei noastre socialiste, solidarizîndu-se cu lupta pentru pace a femeilor din întreaga lume.

Sarcinile trasate de Plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn din noiembrie anul trecut deschid perspective mari în dezvoltarea și întărirea patriei noastre dragi — Republica Populară Romînă — factor activ în puternicul lagăr al păcii și socialismului, în frunte cu Uniunea Sovietică. Expunerea făcută la plenară de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, însuflețește milioanele de oameni ai muncii, milioanele de femei care își intensifică eforturile pentru obținerea de noi victorii în opera de construire a socialismului.

Munca noastră este cea mai prețioasă contribuție pe care o aducem cauzei sfinte a păcii. Sărbătorirea zilei de 8 Martie să constituie pentru noi un prilej de a ne mobiliza toate forțele, de a ne dovedi elanul în realizarea sarcinilor importante care stau în fața poporului nostru. Să răspundem cu cinste rolului ce ne revine în creșterea și educarea tinerei generații — schimbul de mîine al constructorilor socialismului.

Ziua de 8 Martie să fie un prilej de a ne reafirma devotamentul și dragostea față de patria noastră, față de Partidul Muncitoresc Romîn, care ne conduce pe drumul măreț al socialismului.

Să luptăm cu toate forțele pentru triumful cauzei păcii, pentru a asigura poporului nostru, copiilor noștri, viitorul luminos pe care ni-l deschide epoca măreață pe care o trăim — epoca victoriei comunismului.

Maria GROZA
Secretară a Consiliului Național al Femeilor din R.P.R.

DARUL

Cu semnul întrebării înscris
între sprincenele mele, mă
opresc nedumerit în fața
vitrinelor lui mărțișor.
Mă opresc timid în fața podoabelor strălucitoare, și-ți caut
întrebător un dar, pentru ziua
ta, pentru cea mai frumoasă zi
înscrisă pe-o roșie filă, — mamă,
surioară, iubită, copilă.
Să-ți ofer în dar un hornar,
ca norocul să se așternă vaiște largă în fața pașilor tăi?
Să-ți dăruiesc un elefant miniatural ca fericirea să-ți sărute
buzele statornic, egal?
Sau o ancoră de bronz, ca din
adîncul ochilor tăi de cicoare să
nu dispară niciodată speranța?
Și niciodată să nu fie înșelătoare.
Cu semnul întrebării înscrise
între sprincenele mele, mă
opresc nedumerit în fața vitrinelor lui mărțișor.
Mă opresc timid în fața podoabelor strălucitoare, și-ți caut
întrebător un dar, pentru ziua
ta, pentru cea mai frumoasă zi
înscrisă-n calendar, pe-o roșie
filă — mamă, surioară, iubită,
copilă.
Ce te-ar putea impodobi mai
ales?
Aleg și nu pot alege.
Toate aș vrea să-ți aparțină.
Deacela îți ofer în dar inima
mea.
Primește o și vei găsi în ea
și norocul și fericirea și sperանța. Căci totul, e-n dragostea
mea

Toma George MAIORESCU

Cronica gastronomului

TARTĂ CU PRAZ

Costache nu m-a surprins niciodată în fața mașinii de gătit. Eu l-am prins în schimb, astăzi la birou, făcînd, ce? Versuri! Și adresate, cui? Mie! Iată-le:

Cu puțin talent și artă,
După cît îmi pare mie,
Poți să faci din praz și tartă,
Dacă știi bucătărie.

Însă de nu știi nimica
Să gătești la foc, băiete,
Tu mănîncă-ți mîncărica,
Taci chitic... și dă rețete.

— Uite ce-i, Costache, zic, după citirea catrenelor:

De te legi de mine, bietul,
La această-ntîmpinare
Fiindcă faci și pe poetul
Iaca, tac... dar, fă mîncare!

— Și ce anume îți poftește inima? îmi răspunse Costache.

— Mai întrebi? Ceea ce te-ai lăudat! Și de n-or fi bune, Costache, tartele matale, să nu te aștepți la nici o cruțare din partea-mi.

— Primesc! fu răspunsul.

— Să te văd, ca de unde nu, praf s-alege, Costache de baita matale. Te dau la gazetă!

Măcar că glumeam, prietenul meu Costache n-a prea gustat această amenințare. Am intrat în bucătărie, unde după ce și-a pus halatul și tichia a început operațiile așa:

A pus pe masă o planșetă de lemn. A cîntărit apoi un kilogram de făină, pe care, după ce a trecut-o prin sită, a pus-o, movilă, pe planșetă. În vîrful conic al movilei de făină a făcut o gaură în chip de crater, a retezat un ou și i-a vărsat conținutul în gaură, punînd și puțină sare și o bucățică de unt. Pe urmă, a început Costache să frămînte, turnînd din cînd în cînd peste aluat, cîte un pic de apă călduță. Cînd i s-a părut coca bună, a rotunjit-o, dîndu-i forma unei mingi, a așezat-o pe-o farfurie, a acoperit-o cu un șervet și-a pus-o la rece, unde a lăsat-o jumătate de oră. Pe urmă a pus-o din nou pe planșetă și a tălat-o în două, întinzînd jumătățile separat. Le-a uns pe rînd pe fiecare cu unt, le-a pus una peste alta și le-a întins din nou, împreunate, punîndu-le apoi iar la rece. Ajuns aici, prietenul meu Costache mi-a explicat:

— Aluatul poate să aștepte, acum ne ocupăm de umplutură.

Umplutura a făcut-o în chipul următor: A luat șase fire groase de praz, le-a tăiat în bucăți de cca. 4-5 cm. lungime, le-a spălat, le-a oprit cu apă ciocotită (ca să le scoată amăreala, zicea) și le-a lăsat acoperite, preț de 10 minute. Le-a pus apoi în strecurătoare și după ce s-a scurs apa, le-a lăsat să se usuce.

— Acuma, mi-a spus Costache, fă și tu o treabă: ia tava cela mare și unge-o cu unt. Atîta lucru, poți face și tu.

M-am executat. În timpul acesta, Costache a presărat făină pe planșetă, a adus coca de la rece și a întins-o. După ce-a întins-o pe planșetă, a pus-o în tavă, ridicîndu-i marginile cu mare meșteșug și a băgat tava la cuptor.

— E timpul, mi-a spus Costache să pregătim un sos alb[1]! Tu, cum îl faci?

— Ce mare lucru? zic. Unt, lapte, sare, făină.

— Așa? sări Costache.

— Așa scrie la carte.

— Fă mata cît vrei cum scrie la carte, dar eu făină nu pun.

— Și cu ce-o înlocuiești?

— Cu fecule[2]! E mai sănătos, mai gustos, mai fin.

1) Béchamel
2) Făină de cartofi

Pe cînd polemizam astfel, Costache a încins unt într-o cratiță, a pus făină de cartofi pe untul încins, învîrtind repede, și dintr-o oală cu lapte cald, pe care o avea pe mașină, turna din cînd în cînd, trăgînd cratița la margine, cîte un pic de lapte, fără să înceteze amestecatul (ca să nu se facă amestecul cocoloașe, zicea, pricepi?)

— Acuma e rîndul prazului, mă lămuri Costache.

Între timp, a prăjit prazul într-o cratiță cu unt încins și l-a sărat. A turnat apoi sosul peste praz, răzînd deasupra cașcaval. A amestecat bine totul. Cînd a deschis ușița cuptorului, aluatul se aurise. A tras tava afară, a turnat compoziția peste aluat și a pus-o din nou la cuptor, la foc potrivit. După 20 de minute tarta era gata. După ce s-a răcorit puțin, a tălat-o Costache frumos și ne-am așezat la masă. Înainte de a-și lua locul, s-a dus să se răcorească la robinet, căci se făcuse la față ca stacojul fiert, și sudorile îi curgeau șiroaie pe frunte.

— Astăzi, m-am scular de minecate, mi-a spus el, așa că ne-om mulțumi c-o felie de șuncă și cu tarta asta. Ca încheiere, am eu la cămară o rămășiță de tort de șocolată și-o sticlă plină de Murfatlar.

Tarta a fost excelentă, dar Costache era istovit. Cînd am ajuns la jumătatea sticlei de Murfatlar și pe cînd mă pregăteam să-i mai torn un păhărel, am băgat de seamă că prietenul meu care-și sprijinise cotul pe masă, își lăsase capul în palmă și sforăia ușor. În fața acestei situații neprevăzute am scris pe-o bucată de hîrtie:

Vin nu mai suport
Nu mai într-a-n burtă.
Am mîncat și tort,
M-am făcut și turtă.

Am fost silit să beau restul sticlei singur. După asta, am semnat versurile: Costache, i le-am așezat pe paharul gol și m-am retras, pentru a redacta cronica de față.

Somn ușor, Costache!

PĂSTOREL

POȘTA Redacției

PETRU TRUFAȘ — Deva. După cum v-am spus cu alta ocazie, am înștiințat Filarmonica de Stat „George Enescu", că sînteți în posesia unei viori ce bănuiți a fi un Stradivarius și că ați dori să o vîndeți.

In răspunsul primit, instituția respectivă ne-a rugat să vă comunicăm că dorește să achiziționeze vioara. Ca atare trebuie să faceți o ofertă de vînzare pe care s-o înaintați pe adresa Filarmonicii, la Ateneul R.P.R. din str. Exarcu 2, București.

O comisie oficială instituită în acest scop va face expertiza instrumentului, care va fi achiziționat dacă se dovedește corespunzător. Data expertizei vă va fi anunțată.

Scrieți deci Filarmonicii pe adresa indicată sau dacă aveți și alte treburi, faceți un drum la București.

GH. CIOTU IMBRE — Radu Negru (Brăila). Afișele „Loto" și „Pronosport" pe care le-ați executat par a fi interesante și bine executate.

Păcat că nu avem ce face cu ele. Sîntem de părere să le trimiteți întreprinderii de stat „Loteria". O paranteză însă: mai revedeți ortografia, fiindcă nu este în ordine. Nu se scrie: „premii marii", nici „Ei?... Lom și noi un bilet?" și nici „sanse marii".

Cu asemenea scriere, nu vă garantăm să aveți șanse „marii" — vorba dvs.

D. PREPELIȚA — comuna Tătărani (Huși). Revistele căutate le veți obține scriind Ministerului Agriculturii și Silviculturii.

O rubrică viticolă nu putem înființa în revista noastră. Aceasta o poate face mai bine și pe un spațiu mai întins, o publicație de specialitate.

In ceea ce privește situația dvs., dacă ați făcut cereri la instituțiile amintite, veți primi răspunsul cuvenit. Totul e să mai aveți răbdare, iar dacă a trecut un timp prea îndelungat, reveniți.

ION ANGHELESCU — Paroșeni (Petroșani). Vom comunica forurilor care se ocupă cu publicațiile turistice, dorința dvs., și a altor amatori de călătorii, de a se publica în colecția „Călăuza turistului" și o lucrare despre muntele Retezatul.

Broșura ce o căutați s-a epuizat.

NICOLAE VELICU — București. Am primit cele cinci desene și am luat act de dorința dvs., de a vă scrie ce ne interesează mai mult, precum și asupra modului cum sînt „stimulați" cei care trimit desene revistei „Magazin".

Iată răspunsul nostru: Ne interesează în primul și în ultimul rînd să publicăm desene de cea mai bună calitate. E o dorință pe care ținem să o înfăptuim cu tot dinadinsul pentru a satisface cerințele cititorilor noștri și a încuraja pe cei mai talentați. Ca procedeu, trebuie să știți că înainte de trimiterea desenelor în tipografie, facem o migăloasă selecție.

Deocamdată, „stimulentul" ce vi-l administrăm este îndemnul nostru de a depune toate eforturile pentru a crea lucrări publicabile. Desenele cu care ne-ați „alimentat" erau stîngace ca execuție și de neînțeles.

Mai aveți foarte multe lucruri de învățat și vă îndrumăm s-o faceți dacă doriți să fiți printre susținătorii rubricii noastre de desene umoristice.

N. CORDOȘ — Alba Iulia. In prezent, după informațiile ce le deținem, se lucrează la stabilirea unor noi norme pentru organizarea largă a învățămîntului superior fără frecvență. Ar fi prematur să vă dăm lămuririle ce ni le cereți. Lăsați-le pe mai tîrziu, cînd vom cunoaște bine măsurile luate.

Vom căuta să ne ocupăm și de moda bărbătească, fiți fără grijă. De altfel am mai făcut-o. In această privință, însă nu se produc schimbări deosebite. Asta că, chiar dacă ne ocupăm mai rar, nu rămînem în urmă cu ultima „linie" a modei masculine.

CONSTANTIN C. DANCU — Focșani. Nici una din cele trei poezii („Alb și negru", „Statuia de bronz" și „Mărțișor") nu întrunesc calitățile cerute unei poezii cît de cît valoroase.

Constatăm că nu vă sînt clare unele noțiuni elementare ale tehnicii versificației și că folosiți cînd imagini curioase („soba tristă într-un cot", „pacea tumultului", „balsam de vedenii", „norii negri care desfundă pămîntul") cînd unele vedenii sinistre („covorul de murdărie", „groapa iernii", „noaptea în negru ride hîd (!?)") toate în detrimentul logicii, a unității și frumosului. In cele cîteva versuri ce ni le-ați trimis, se rotesc o puzderie de corbi, se înalță mirosuri pestilențiale care pătrund pînă și în poezia dedicată gingașului mărțișor.

Este clar oricui — și trebuie să vă fie și dvs. — că asemenea producții nu încîntă pe nimeni și nu prezintă nici un interes. Poezii de genul acesta se publicau cu mulți ani în urmă, în timpul burgheziei, cînd se înălțau osanalele descompunerii morale, haosului și morții. Or, de atunci s-au schimbat multe în jurul nostru și în mentalitatea oamenilor. E cazul să luați pasul, fiindcă ați rămas în urmă!

JUTTA GERTNER — Timișoara. Trimițîndu-ne un fragment de poezie, ne scrieți să vă judecăm „fără milă".

Trebuie să știți că în cadrul „Poștei redacției" noi nu dăm sentințe, ci ne afirmăm deschis un punct de vedere.

Fragmentul din „Melodii fugare" arată că lucrarea este într-adevăr „ușoară", cum o numiți și dvs., lipsită de idei, cu multe imperfecțiuni stilistice, incîlcită. Dacă așa se prezintă fragmentul, atunci poezia în întregul ei nu poate avea alte caracteristici.

Dacă ziceți că aveți talent în proză, este mai bine să abandonați terenul poeziei și să încercați în cealaltă direcție. Dar dacă la bază stă aceeași sărăcie de idei, mai bine amînați scrisul și apucați-vă serios de studiu. Altfel, veți scrie și schițe „ușoare", așa-zis pur „sentimentale" și e păcat de timp și osteneală.

IOAN ROMAN — Sibiu. Vom ține seama de propunerile dvs. în ceea ce privește organizarea concursurilor de către revista noastră. In prezent, se desfășoară două concursuri. Unul din ele cuprinde probleme diferite în care sînt și probe de geografie, la care ați vrea să participați.

Vă informăm că abia am încheiat un concurs literar. Inițiativa propusă, rămîne deschisă pentru viitor.

Mafia!

De ce a fost ucis Pasquale Almerico?

Corespondență specială din Italia

În urmă cu cîtva timp, una din cele mai răspîndite reviste ilustrate din Italia, „L'ESPRESSO", publica în prima pagină, cu litere de-o șchioapă: „SISTEMUL CARE UCIDE" — Cum a fost asasinat de către magie un conducător al partidului democrat-creștin care a vrut să-și păstreze mîinile curate.

În cuprinsul articolului se scria: „Onorabilul Fanfani — **(Președintele Consiliului de Miniștri al Italiei din acea vreme n.r.)** are datoria de a citi articolul pe care-l publicăm, în acest număr asupra vieții și morții lui Pasquale Almerico, primarul din Camporeale și secretarul partidului democrat-creștin din acea regiune. El va trebui să-l citească cu luare aminte și să răspundă în fața opiniei publice..."

Camporeale. O localitate ceva mai răsărită din provincia Trapani, situată în partea de apus a insulei Sicilia. Grupul de membri ai mafiei (organizație teroristă) erau conduși de Vanni Sacco, personaj de vază care era în 1946 un important agent electoral al partidului liberal (de dreapta). Cu toate sforțările preotului din localitate, partidul democrat creștin n-a căpătat în Camporeale decît 180 de voturi (la o populație de peste 6.500 de locuitori!) Anul următor, în cadrul alegerilor comunale, partidul liberal obținuse din nou majoritatea voturilor. La aceasta contribuise și faptul că, cu cîteva zile înainte de alegeri mafia trăsese cîteva rafale de mitralieră împotriva unei case din localitate...

Cam în același timp Pasquale Almerico a hotărît să înființeze, cu sprijinul cîtorva prieteni de-ai săi, o secție a partidului democrat-creștin. Populația, sătulă de nelegiuirile mafiei l-a sprijinit. Astfel, în alegerile din 18 aprilie 1948 partidul liberal a fost învins. În 1952, Pasquale Almerico a fost ales primar. Dar situația nu convenea mafiei.

„Deoarece subsemnatul — scrie Almerico într-o scrisoare trimisă secretariatului național al partidului democrat-creștin de la Roma, și publicată în întregime de către ziarele de stînga — *a încercat să rupă o dată cu tradiția ca o cerea ca primarul să nu fie decît o marionetă ale cărei sfori sînt trase de criminali din afară, din primele zile ale instaurării noului consiliu comunal, a început o luptă crîncenă în vederea defăimării mele. Subsemnatul a avut de suportat o adevărată campanie de încercări de mituire, de șantaj, de calomnii, campanie ai cărei autori, în condițiile speciale în care se găsește regiunea noastră năpădită de membri ai mafiei, nu puteau și nici demascați, nici aduși în fața justiției".*

Mafia nu i-a dat pace lui Almerico. S-a făcut gol în jurul său și chiar prietenii lui au început să se tragă la o parte. *„Am fost lipsit de orice sprijin"* — scria în continuare Pasquale Almerico.

Și astfel ajungem în ianuarie 1954, la alegerile pentru comitetul Fondului de ajutorare reciprocă a cultivatorilor. Almerico nu mai are puterea să lupte. Intimidările și violențele și-au făcut efectul. Și totuși controlul asupra asociației cultivatorilor direcți are o importanță deosebită deoarece permite, printre altele, controlul gestiunii consorțiului care este însărcinat cu efectuarea lucrărilor de irigare a zonei rîului Belice, a căror valoare se ridica la zeci de miliarde de lire.

Membrii mafiei continuau atacurile lor directe împotriva „rebelului". Almerico pleacă atunci la Palermo, pentru a cere sprijinul material și moral necesar pentru a putea rezista ofensivei dusă de către gangsterii politici din insulă. Dar, la Palermo, unde conducătorii democrat-creștini au încheiat deja un pact cu „marii alegători" ai mafiei — toți se fac că nu știu nimic. Membrii mafiei trec în bloc la democrat-creștini. Almerico, care se opune dictatorului și asasinatelor mafiei, nu primește sprijinul organizației partidului democrat-creștin din care face parte. Atunci, cuprins de descurajare, declară că nu mai vrea să lupte. După ce lansează un ultim avertisment conducătorilor partidului democrat-creștin din Palermo, el făgăduiește că se va retrage de pe arena politică de îndată ce ultima bătălie administrativă va fi luat sfîrșit. Luptă din răsputeri pentru a arăta că oamenii îi mai urmează. Organizează întruniri, dar secretariatul provincial al partidului democrat-creștin refuză să ratifice alegerea vorbitorilor. Întruniri anunțate de mult sînt împiedicate în ultimul moment. Vorbitori care veniseră la Camporeale pentru a lua cuvîntul la întrunirile organizate de Almerico sînt ajunși din urmă de curieri speciali trimiși din Palermo, care le pun în vedere să nu scoată un cuvînt. Mafia are nevoie de o răzbunare publică și Almerico trebuie să se umilească în fața tuturor. Mafia vrea să facă din el o simplă unealtă.

Fostul primar din Camporeale refuză cu dispreț postul de funcționar al Casei de Economii și hotărăște să rămînă la postul său pentru ultima bătălie. Trimite un memoriu amănunțit la Roma. Partidul său, la urma urmei, — se gîndește el, cu naivitate — este la cîrma puterii, dispune de miniștri și iată-l pe sărmanul Almerico crezînd mortiș că tot s-ar găsi cineva să-l asculte. Adaugă la memoriu și o cerere de demisie din postul de secretar al secției locale a partidului democrat-creștin. La Roma, aceeași atitudine indiferentă de care s-a izbit și la Palermo. Trec 14 luni. Nu se întîmplă nimic. Mafia vrea să aibă mînă liberă în ceea ce privește administrația comunală. Toți i se închină afară de Almerico care semnează, cu aceasta, condamnarea sa la moarte. La 18 iulie 1956, secțiile provinciale ale partidului democrat-creștin deschid porțile în fața membrilor mafiei, desființînd consiliul de conducere al secției din Camporeale. Acesta rezistă și denunță pe secretarul secției provinciale Giovani Gioia pentru abuz de putere. La 9 august, colegiul național răspunde că nu este de competența sa să judece asemenea denunțuri și trimite actele la Palermo, unde acestea cad în mîinile acuzaților înșiși. Mafia, cu consimțămîntul conducătorilor partidului democrat-creștin de guvernămînt se hotărăște să se descotorosească de adversarul său atît de periculos pentru combinațiile sale.

...25 martie 1957. Pasquale Almerico și fratelo său Liborio ies dintr-o cafenea din centrul orășelului. Vor să traverseze piața. Din partea opusă, cinci oameni mascați se îndreaptă spre Almerico care merge înainte fără a-i lua în seamă. Toți cei dimprejur au înțeles despre ce e vorba și fug care încotro. Cinci arme de foc au adus moartea rebelului care sfidase mafia. Amîndoi frații au fost uciși. Corpul lui Pasquale Almerico a fost ciuruit de 122 de gloanțe. Un trecător inofensiv a plătit și el cu viața pentru vina de a nu se fi pus la adăpost. Un jandarm atras la locul crimei de zgomotul împușcăturilor a încercat să-i urmărească pe asasini; era gata să pună mîna pe ei cînd dintr-o dată curentul electric a fost întrerupt în tot orașul. În mîna curajosului reprezentant al ordinei n-a rămas decît haina unuia dintre fugari.

„Învățătorul Almerico — a scris brigadierul Berlinghieri într-un raport către superiorii săi — *mi-a spus în repetate rînduri că se teme să nu fie ucis și i-a indicat dinainte cu autorii eventuali ai morții sale pe Sacco Vanni, un fiu de-al său, Misuratta Benedetto și Misurata Calogero."* Toți acești membri ai mafiei au trebuit să fie puși în libertate din lipsă de dovezi. Totuși a rămas un document autograf al victimei care acuză partidul democrat-creștin de guvernămînt de complicitate cu mafia și în același timp de a-l fi părăsit tocmai în clipele cînd rămăsese singur și lipsit de apărare, lăsîndu-l astfel pradă loviturii ucigașilor. Nu este o simplă întîmplare faptul că, în fața proiectului de lege propus de către deputații socialiști cărora li s-au alăturat apoi și comuniștii, privitor la o anchetă parlamentară asupra mafiei, cauzele și manifestările sale, deputații democrat-creștini s-au opus cu toată tăria la luarea unei asemenea măsuri...

Dante POLI

O victimă a mafiei

„Onoarea" Bundeswehrului...

Ministrul de război al Germaniei occidentale, F. J. Strauss, l-a dat recent în judecată pe cunoscutul luptător vest-german pentru pace, pastorul Niemöller, fapt care a produs o profundă indignare în rîndurile opiniei publice din Republica Federală. Ce i se impută pastorului Niemöller? Luînd cuvîntul cu prilejul unei adunări populare din Kassel, consacrată luptei pentru apărarea păcii și împotriva primejdiei unui război atomic, pastorul Niemöller a amintit de grozăviile făptuite în trecutul război mondial de către detașamentele speciale ale Wehrmachtului hitlerist, detașamente pe care le-a calificat drept „înaltă școală pentru criminali de profesie".

Peste cîteva zile Herr Minister Strauss a depus la parchetul din Kassel o plîngere împotriva pastorului pentru a fi... „jignit onoarea Bundeswehrului" — a actualei armate a Republicii Federale Germane...

Plîngerea lui Strauss demonstrează cel puțin trei lucruri:

Intîi, că dacă un cetățean al Germaniei occidentale demască crimele cu care naziștii au îngrozit lumea, el e pasibil de judecată.

Al doilea, că F. J. Strauss, ministru în guvernul de la Bonn, ia în mod public și oficial apărarea detașamentelor de criminali SS-iști ai lui Hitler, solidarizîndu-se așa dar, cu fărădelegile lor.

Al treilea, că ministrul de război vest-german socotește referirile la Wehrmachtul celui de-al treilea Reich valabile pentru actuala armată vest-germană. Avînd în vedere că prin funcția pe care o deține Strauss e cel mai îndreptățit să cunoască compoziția noului Bundeswehr, o fi știut el de ce a sărit ca ars...

MERIPI AZI

FOILETON

ELEVII LUI FORRESTAL LA LUCRU...

— Ediție specială! Ediție specială! — Ultimele știri. Rușii se pregătesc să lanseze un desant maritim în golful Koege! În apropiere de Riga au avut loc repetiții generale!

— În spațiul aerian al Danemarcei au fost văzute aparate de zbor amintind formatul unui dreptunghi...

FORRESTAL: — Dacă v-ați încălzit urmați-mi exemplul...

Desen de V. VASILIU

...Bine băieți, și credeți că dacă o să strige puștii pe stradă numai titlurile astea senzaționale, o să mai salte niței tirajul? Probabil că așa i-au întrebat pe mercenarii lor patronii ziarelor daneze „Information" și „Berlingske Tidende". Dar poate că nici nu i-au întrebat. Ordinul e ordin. Și Washingtonul a comandat ceva „tare", ceva care să-i scoată din amorțeală pe danezii care nu prea vor să creadă balivernele despre agresivitatea Uniunii Sovietice. Comanda s-a executat prompt și conștiincios. Poate că bieții scribi de la pomenitele ziare daneze nici n-au ticluit ei respectivele palavre. Poate, ceea ce nu-i tocmai exclus, că nu au făcut decît oficiul de curieri.

Fapt este însă că în „Information" și „Berlingske Tidende", mafaldele atlantice de la Copenhaga au făcut constatările și profețiile mincinoase de care am pomenit.

Că a trecut o săptămînă, două și rușii n-au debarcat — și bine înțeles că nici n-o să debarce — în golful Koege, pentru simbriașii ziașinii propagandistice occidentale are prea puțină importanță. Că instalațiile de radiolocație nu au putut descoperi nimic pe cerul Danemarcei nu înseamnă de asemenea nimic.

Răzbunicii gazetari danezi îi consideră pe concetățenii lor avînd mai puțină minte chiar decît ființa care a slujit de model unei firme de lapte praf care și-a intitulat produsele „Vaca ce rîde". Ei nu s-au dovedit însă prea inspirați. Un popor harnic și pașnic ca cel danez nu se poate să nu fi făcut vreo legătură între gogorițele lansate de presă și presiunile Washingtonului în vederea sporirii cheltuielilor militare ale Danemarcei. Poate că unii se vor lăsa prinși în mreaja minciunii. Tocmai aceasta încearcă și presa reacționară. Nu o să creadă minciuna cu debarcarea din golful Koege, o să creadă poate altele din otrava publicitară pe care o răspîndesc zilnic. Aceasta e speranța tainică a Washingtonului și a marionetelor sale. Totul e să se creeze o atmosferă de isterie războinică, de panică generală, de neîncredere în ziua de mîine. Și atunci mai ușor, mult mai ușor de jecmănit va fi buzunarul contribuabilului danez...

Forrestal, pe bună dreptate ar trebui să fie invidios. Dacă ar auzi de isprava celor de la „Information" și „Berlingske Tidende" s-ar fi răsucit cu siguranță în mormîntul în care a ajuns după ce a confundat sirenele pompierilor americani cu tancurile sovietice!

Forrestal a avut totuși tăria să se mai arunce pe fereastra balconului în care fusese internat. Emulii lui, ziariștii danezi și ceilalți de asemenea, care și-au întrecut însă profesorul, ce mai așteaptă. Nu-i urmează pilda pînă la capăt?

Eugen PHOEBUS

Se dezgroapă mormîntul unui cetățean asasinat de mafie.

CĂLĂTORIND PRIN R. D. VIETNAM

Parabola 17

(Urmare din pag. 1-a)

rit de atîtea ori pe harta Vietnamului. Deoparte flutură steagul roșu cu steaua de aur, al R. D. Vietnam. Pe malul celălalt, se zărește steagul galben străbătut de niște dungi roșii, al Vietnamului de Sud. Aici distanța între maluri atinge aproape 200 metri. În alte locuri, apa nu are mai mult de 30—40 metri lățime.

Domnește o liniște adîncă. Pașii sentinelei de la pod rup din cînd în cînd tăcerea. Ben-hai-ul își poartă domol apele la vale. În fața cătunului Cua-tung se înfrățește cu marea. N-a trecut multă vreme de cînd în amurg sau în zori bărcile pescarilor pluteau pe Ben-hai aducînd alimente celor care în nordul sau sudul țării își vărsau sîngele în eroica luptă împotriva invadatorilor. În 1954, ca urmare a acordului de la Geneva, a încetat focul și s-a stabilit aci linia provizorie de demarcație care trebuia să existe pînă în iulie 1956, dată la care urma să aibă loc alegerile în întreaga țară. Alegerile însemnau unificarea Vietnamului.

Privesc apa liniștită a Ben-hai-ului. Apa prietenă și dușmană poporului. Aici mai mult ca în oricare loc al Vietnamului se simte despărțirea țării în toată cruzimea ei. Adesea cînd i-am întrebat pe unii muncitori din uzinele de la Hanoi, de la fabrica de ciment din Haifong sau pe directorul adjunct al plantației de cafea de la Fu-Qui „ce vă face familia, copiii", frunțile lor se întunecau și-mi răspundeau: „Nu știu. Sînt în Sud". Mii de bărbați au părăsit în 1954 meleagurile din Sud, regiunile unde asemenea cocotierilor și bambușilor care-și înalță semeț fruntea spre cer, ei nu s-au plecat în fața invadatorului. Au lăsat atunci familiile în Sud avînd încredereea nestrămutată că în anul 1956, conform acordului de la Geneva, țara se va întregi, că vor cunoaște împreună cu familiile lor viața pașnică, fericită.

Și anii au trecut. Regimul lui Ngo Diem a transformat linia provizorie de demarcație într-o frontieră politică, aminînd unificarea Vietnamului la o dată cu totul nedeterminată. Comunicațiile au rămas întrerupte. La postul de lîngă podul Hien-Luong zăresc niște pachete cu cărți poștale. Adresele: Saigon, Quantri, Hue, în sudul Vietnamului. Se pot trimite numai cărți poștale, dar cele din sud vin cu mare întîrziere sau destul de rar. Deputatul englez William Warbey care a vizitat nordul și sudul Vietnamului, declarase: „Am fost uimit auzind că președintele Diem are teamă de a permite unei mame să trimită o scrisoare fiului său în Nord sau unui bărbat cîteva rînduri de soției sale. M-am convins că el are într-adevăr frică de a permite stabilirea contactelor omenești normale pentru că știe că regimul său este efectiv întemeiat pe o bază artificială". În doi ani o femeie a trimis 87 cărți poștale. Dar numai una din ele a ajuns în mîinile soțului ei, în Nord. Mulți oameni din Sud nu trimit nici măcar o carte poștală, temîndu-se de eventuale urmări.

„Pot să adresez scrisori la Londra, Copenhaga, New York, Viena, — îmi spune Duang, șoferul de pe Gazul nostru, dar nu pot afla cîteva rînduri de la copiii mei din Saigon sau cîteva rînduri de la soția mea".

Pe malurile Ben-hai-ului, existau înainte sate care făceau parte din aceeași comună. Locuitorii schimbau produsele. Pe un mal se construiau bărcile, pe celălalt, se țeseau pînzele. Autoritățile lui Diem au interzis acest lucru. Și întîlnirile, schimburile, se fac pe furiș în largul mării sau în locurile unde malurile fiind apropiate supravegherea patrulelor lui Diem este mai slabă. Într-un timp s-a zvonit — și după liniștea de pe celălalt mal se pare că nu este numai un zvon — că Ngo Diem are de gînd să evacueze satele din zona demilitarizată (este vorba de o fîșie de pămînt lată de 3—5 km. la nord și sud de apa Ben-hai ului) pentru ca locuitorii să nu pactizeze sau să nu fugă la „comuniști".

Tran Ngoc Ci au a trecut înot rîul

Iată paralela a 17-a. Un zid ridicat nu numai în inima țării, ci mai ales în cea a poporului de 25 de milioane de oameni ai Vietnamului.

Dar ecourile vieții de dincolo răzbat peste apă. Se fac auzite suferințele din Sud. Cîte povești zguduitoare nu am auzit de cînd sînt la paralela a 17-a. Altele vin să se adauge în această după amiază aici lîngă podul Hien-Luong.

„În satul An-hoa în timpul unui val de represiuni 17 oameni au fost îngropați de vii".

„La Binh Luong o femeie bătrînă, pe nume Xa Chung — al cărei fii s-au regrupat în nordul țării — a fost tîrîtă pe străzi cu o vergea de fier trecută prin nas, ca un bivol. După aceea n-a mai fost văzută. Se spune că a fost trimisă într-un lagăr lîngă Saigon".

Ascult cu inima grea dramele patrioților, ale poporului din sud. Vocea prizonierilor, voința dîrză a celor care luptă pentru reunificarea Vietnamului, nu poate fi înăbușită. Pe luciul apei, de astă dată devenită mai apropiata, prietenoasă, așa cum de altfel este celor care au trecut-o și au scăpat din iadul lui Diem, se conturează parcă figura zîmbitoare a unei femei a lui Hoang Thi-duong. Alături, cei doi copilași ai săi. Tabloul este completat de Tran Ngoc-Chau. De curînd ei au fugit din sud în nord.

Retrăiesc clipele cînd i-am întîlnit la Comitetul pentru primirea compatrioților din sud, cînd am urmărit povestea lor sfîșietoare. Hoang Thi-duong trecuse Ben-hai ul într-o noapte cu barca, împreună cu cei doi copii. Făcuse un an de închisoare în sud. Suridea fericită. Își strîngea cu putere la piept unul din copii, pe care-l născuse în închisoare.

Îl priveam cu respect și admirație pe Tran Ngoc Chau care ispășise doi ani închisoare la Quantri, în sud.

„Cîte atrocități am suferit — mi-a spus el cu vocea stinsă. Îmi puseseră saci cu ciment pe spate și m-au bătut cu drugi de fier. Cu un tub mi-au introdus prin gură apă cu săpun. Din cauza torturilor am paralizat. De ce toate astea? Fiindcă împreună cu cîțiva prieteni, printre care și fratele meu — condamnat la 6 ani închisoare—am cerut să se unifice țara, să se termine cu drama poporului nostru. Tatăl meu a fost ucis într-o luptă cu cei din legiunea străină".

Tran Ngoc Chau își ținea mîinile sub masă. Părea stînjenit. La un moment dat am observat că-i lipseau unghiile de la degetele mîinii stîngi. Îi fuseseră zmulse în închisoare.

„Într-o zi, cînd lucram la repararea unei șosele din zona demilitarizată — continuă Ngoc Chau — m-am ascuns într-un autocamion care pleca spre un sat din preajma Ben-hai-ului. Noaptea am trecut înot rîul. Acum voi întîlni pe soția mea care lucrează la Tanh-Hoa. Mama, în vîrstă de 60 de ani, a rămas acolo". Și arătă peste Vin-linh, spre apa Ben-hai-ului. Gestul său fu însoțit de lacrimi care se prelingeau pe fața sa de copil. Lacrimile lui Tran Ngoc Chau alunecau pe undele Ben-hai-ului, unindu-se cu cele ale bărbaților, femeilor și copiilor care îndurau dorul celor dragi, plecați în nord sau rămași în sud.

Pe Ben-hai aparuseră joncile. bărcile pescarilor din Cuatung. De pe malul celălalt, o fată făcea semne unui băiat voinic care întindea pînzele. „E logodnicul ei, Vu-Dinh — îmi spuse un ofițer. Îl cunoaștem. Vedeți, e fericit. N-o mai văzuse de cîteva zile pe fată".

Dinspre orezării venea o boare plăcută. La Vin-linh începuseră să se aprindă luminile. Ben-hai-ul, podul Hien-Luong, rămăsese în urmă.

Pe cer apăruseră primele stele. Îmi zîmbeau prietenește. Peste o jumătate de oră treceam pe străzile orășelului Vin-linh. Era animație. În fața caselor, a micilor ateliere, a prăvăliilor fără vitrine, oamenii ascultau cu plăcere muzica transmisă prin megafoane. În mijlocul unor copii, Tap cînta și dansa:

„Nordul și sudul sub
același acoperiș".

Bucur BRĂNIȘTEANU

Podul Hien-Lung de peste apa Ben-hai-ului.

Coincidențe?

Consiliul pentru „unitate germană" din Germania occidentală, a făcut cunoscut opiniei publice că în momentul de față aproximativ 800 de foști magistrați naziști ocupă funcția de judecător în Germania de vest. Mulți dintre aceștia au pe conștiință nenumărate crime comise împotriva patrioților germani și a deținuților politici străini.

În același timp, autoritățile vest-germane continuă și intensifică persecuțiile polițienești împotriva organizațiilor democratice și a cetățenilor progresiști care iau atitudine împotriva planurilor de militarizare, pentru pace, pentru tratative cu R. D. Germană. Sediile a numeroase organizații democratice au fost închise. Locuințele membrilor acestor organizații au fost percheziționate.

Nu există oare nici o legătură între toate acestea?

DIN PRETUTINDENI

IN CURSUL anului trecut producția de oțel a R.P. Chineze a crescut de la 5 milioane la 11 milioane de tone. Pentru a realiza aceeași creștere a producției de oțel, S.U.A. au avut nevoie de 7 ani, Japonia de 20, iar Anglia de 32 de ani

●

IATĂ un exemplu grăitor despre felul cum monopolurile străine, în primul rînd cele din S.U.A., jefuiesc țările Americii Latine: profiturile companiilor străine care exploatează petrolul din Venezuela s-au ridicat de la 1.201 milioane bolivari (moneda națională venezueleă — circa 400 milioane dolari americani) — reprezentînd 23,6 la sută din capitalul investit, în 1951, la 2.765 milioane bolivari în 1957, reprezentînd 32,43 la sută din capitalul investit.

●

IN VÎRSTĂ de 90 de ani a murit nu de mult cel mai bătrîn actor al Angliei, George Palmer. Între hîrtiile pe care le-a lăsat posterității, a fost găsită o statistică, din care se poate vedea de cîte ori el a fost nevoit să „moară" pe scenă. După aceste date, el a fost împușcat de 532 ori, injunghiat de 213 ori, otrăvit de 177 de ori, de 162 ori ucis pe ghilotină, înecat de 42 de ori iar de 11 ori spînzurat.

●

ANDREI JALEZNIAK, un tînăr absolvent al Facultății de Filozofie a Universității „Lomonosov" din Moscova a fost ales membru al Societății lingvistice din Paris. El este un adevărat poliglot, stăpînind limbile franceză, engleză, germană, suedeză, albaneză, limba hindu, lituaniană, persana, latina, sanscrita, tătara, limba engleză veche și islandeză veche și bineînțeles, limba rusă.

●

CU OCAZIA unei recente conferințe ținută la Muenster (R.F.G.), privind influența tutunului asupra organismului, s-a constatat că în cursul anului trecut, consumul de țigări de pe întreg globul a atins remarcabila cifră de un miliard și 750 mii de țigări.

●

MUZEUL de agricultură din Cairo s-a îmbogățit cu un nou exponat — un ierbar alcătuit în anul 1450 î.e.n.

El reprezintă copia precisă a desenelor a 275 de plante. Un pictor necunoscut a făcut aceste desene pe granit, în templul zeului Amon din Luxor.

Acest ierbar este un bun îndrumător botanic, care dă noțiunile cele mai complete despre vegetația Egiptului antic.

●

CIȚIVA copii care se jucau, au descoperit la Roma, doi dinți, care aparțin, după părerea arheologilor italieni, unui mamut. Craniul uriașului ierbivor antediluvian a și fost găsit și desgropat. Se pare că animalul preistoric fusese surprins în timpuri imemoriale de o furtună de nisip și îngropat în picioare.

●

PRINTR-O lege votată anul trecut, în statul Luisiana s-a hotărît ca plasma sanguină să fie etichetată... după rasa donatorului. Se cuvine o precizare: din punct de vedere fiziologic, nu există nici o diferențiere între sîngele unui alb și acel al unui om cu pielea neagră.

●

GATA să fie împușcat de un pește era să fie pescarul Krikwall, pe lacul Ontario. Tocmai prinsese un crap gras pe care-l așeză lîngă el în barcă. În timp ce pescarul se pregătea să arunce din nou undița în valuri, peștele făcu cîteva sărituri, lovind cocoșul puștii încărcate ce se afla într-un colț al ambarcațiunii. Glontele răni pe pescar în braț.

●

LA CLINICA chirurgicală Prof. Iosef Pavrovski, din Praga, se practică cu succes operații de hipofiză, cauza a numeroase cancere, prin injectarea cu ajutorul unui pistolet special a unui graunte de aur radioactiv. Operația durează, în medie, 45 minute și pînă în prezent nu s-a înregistrat nici un caz mortal.

●

VIACESLAV DOMBROVSKI din Leningrad colecționează de 30 ani jocuri de șah. Colecția sa cuprinde zeci de jocuri străine printre care chineze, japoneze, persane etc. și numeroase jocuri vechi rusești. Totodată el a strîns mii de cărți străine, ruse și sovietice, privind jocul de șah.

●

DATORITĂ uriașelor cheltuieli pentru înarmare ce se fac în Germania occidentală, statul vest-german nu alocă decît sume infime pentru scopuri sociale. Ca urmare a acestui fapt — așa cum arăta recent publicația vest-germană „Tagesspiegel" — „fiecare al treilea copil de școală și fiecare al treilea ucenic din Republica Federală e bolnav". S-a constatat în urma consultării a 3,8 milioane elevi și 322.000 ucenici că cel puțin o treime din ei au tulburări cronice și că fiecare al patrulea copil are tulburări nervoase.

●

NIȘTE țărani din Bielorusia au găsit într-un vas de argilă 246 monete din Europa occidentală datînd din secolele X și XI: sînt piese rare de monete ceh, ungare, engleze, germane, toate din argint.

Descoperirea constituie o nouă dovadă a schimburilor intense ce au avut loc în evul mediu între Rusia și țările din Europa occidentală.

●

PUȚINI sînt cei ce n-au auzit de autocamioanele Tatra 111. În Republica Populară Chineză, aceste autocamioane dotate cu motoare deosebit de puternice, sînt exploatate la maximum. Unui asemenea autocamion i s-au adăugat 20 (!) de remorci, sarcina transportată de ele fiind de 70 tone. Și, ceeace este demn de subliniat, un asemenea „tren-auto" a străbătut șoseaua Cin-hai din Tibet.

●

UN LOCUITOR din Cazahstan, în vîrstă de 70 de ani, Ciumacenco, a arătat oamenilor de specialitate că în anul 1914 a fost prins de viu un „om al zăpezilor" de către un grup de cazahi. Exista pe-atunci intenția de a trimite această stranie făptură la Moscova. A intervenit însă izbucnirea primului război mondial, care a împiedicat realizarea planului, iar omul zăpezilor, care fusese închis într-o lădă de piei, a fost pus în libertate.

Cazahul, martor ocular, a dat următoarea descriere: înălțimea ca aceea a unui copil de 14 ani, mersul drept și chip asemănător cu al omului, avînd însă fruntea foarte teșită. Blana care-i acoperea corpul era scurtă și de culoare cenușie-albăstruie.

●

DE UN BIROCRATISM cu totul aparte a dat dovadă recent Biroul pentru pescuri din Berlinul Occidental, emițînd o circulară prin care precizează că pentru prinderea puricilor de apă este obligatorie posesia unui permis de pescuit. Un funcționar cu cunoștințe în materie de zoologie descoperise că puricii de apă aparțin familiei racilor și întrucît prinderea acestora din urmă se face numai pe baza unui permis...

●

UN GRUP de cercetători, de pe lîngă muzeul local din Decin (R. Cehoslovacă), au descoperit în apropiere de Bechlejovice două boabe de măcieș pietrificat, de mărime apreciabilă. După constatările specialiștilor, boabele provin din era terțiară, adică au circa 25 milioane de ani.

LITERATURĂ
TEATRU
CINEMA
MUZICĂ
PLASTICĂ

MĂRTURII POETICE DESPRE

BUCUREȘTIUL DE ALTĂDATĂ

Cine ar dori să cunoască înfățișarea de altădată a Bucureștiului se poate adresa nu numai documentelor istorice aflate în arhive, stampelor sau paginilor memorialistice, ci și literaturii pe care istoria frămîntată a orașului a inspirat-o. Și este mai presus de orice îndoială că poezia ocupă în acest cadru un loc dintre cele mai însemnate.

De bună seamă că orașul nostru are o existență mai veche decît o mărturisește vîrsta lui semi-milenară. Ca să ne referim însă la istoria scrisă să pomenim hrisovul din 20 septembrie 1459 dat de Vlad Țepeș prin care se eliberează actul de naștere al Bucureștiului. Un autor anonim dintr-o epocă apropiată secolului XV explică cu mijloacele poetice ale timpului, originea orașului:

Bucur Ciobanul
Zicea să facă Bucureștii
Pe Dîmbovița,
Că e apă de spălat
Și cîmp mare de alergat.

Stihurile populare culese de G. Dem Theodorescu și comentate de Gion în a sa „Istorie a Bucureștilor" arată cum încă demult istoria și poezia se însoțeau în consemnarea apariției și dezvoltării Cetății lui Bucur — inima Țării Românești.

Din perioada feudalității, ca un leit-motiv al poeziei populare și, ulterior, și al celei culte, apare ura nedomolită a celor oprimați împotriva stăpînitorilor din afară și a asupritorilor din-năuntru. Pe cînd boierii se plimbau în rădvane poleite cu aur, înconjurați de ciohodari și slugi sau organizau ospețe de pomină, la care veneau îmbrăcați în anterie de atlaz, cu ciubuce de diamant și hangere argintate, poporul suferea de foame, pierea în incendii sau înecat de revărsările Dîmboviței. Mai tîrziu, cînd odată cu amurgul feudalității apar și primele manifestări mai organizate de luptă împotriva lăcomiei boierești, poetul popular celebrează îndrăzneala și spiritul de răzvrătire.

În oraș la București
la casele mari domnești
la curte la Ștefan Vodă
mare masă mi-e întinsă
și de mari boieri cuprinsă...
Adunați ei ospătează.
Țara vrea dar nu cutează
ca pe toți să mi-i împungă
să-i mai scuture la pungă.

(variantă la balada „*Miul*", originalul în culegere G. Dem Theodorescu, pag. 500)

Protipendada o tot ținea în chefuri și zalafeturi de pomină, nunțile și balurile nu mai aveau sfîrșit. Domnul și slujitorii lui se îmbogățeau peste măsură prin tot felul de impozite samavolnice și legi arbitrare. În țară domnea bunul plac și hoția pe față. Era vremea lui Caragea Vodă cînd, după cum povestește Ghica, era „în starea de sus, mare îmbulzeală la ranguri, spre sporirea pungii".

La Hanul Zlătarilor sau al Bălțăreților, în răgazul prînzului, cîte unul mai cutezător declama cu mînie în glas:

Iar cînd mă făcui mare,
Luai pușca la cătare.
...În oraș la București
Nu e chip să viețuiești.
Ieși la drumul mare
Să prinz hoții de ciocoi
Și să-i judec eu cum voi:
„La ascultă, mă ciocoi,
Pînă cînd o să jupoi
Și pe țară și pe noi?"

Dintre toți, recitatorul acesta primea cele mai multe aplauze. Apoi actorii improvizați redeveneau oameni cu griji și necazuri. Doar în privirile lor ostenite se zărea o licărire de revoltă și nădejde. Reîncepeau lucrul tăcuți cu gîndul la întrebarea haiducului.

În poezia cultă prima contribuție vrednică de amintit este cea a lui Anton Pann care prin „Spitalul amorului" ne-a dat în manieră folclorică unul din cele mai pitorești, mai sugestive și mai autentice documente despre viața orașului în prima jumătate a secolului al XIX-lea.

Presărat cu cîrciumi care ispiteau călătorii și îi întîrziau de la treburi, lipsit de drumuri bune de acces, amestec de tîrg oriental și așezare civilizată, Bucureștiul ne apare din versurile lui Anton Pann „O șezătoare la țară" sau „Călătoria lui Moș Albu", patriarhal și petrecăreț.

Din București, într-o toamnă,
plecind pentru un drum lung
Seara pin' la Colentina abia
putui să ajung
Aci fiind hanuri multe aș fi putut
să rămîi
Și ca un drumeț pedestru în
a cea noapte să mîi.

Aceasta este o față a orașului. Cealaltă este însă mizeria, suferința poporului, spoliat de drepturi și jefuit. Epigramistul și pamfletarul anti-dinastic N. T. Orășanu, descrie aspectul acesta, cu vervă critică, într-o cronică rimată din 1857.

Mai la vale-un palat mare
Cuprinzînd trei ministeruri,
Unde fără încetare
Se petrec mii de misteruri
Cel dintîi e vornicia
Ministeru-interior
Care-aduce sărăcia
La sărmanu muritor.

„Caleidoscopul lui A. Mirea" operă comună a lui St. O. Iosif și Dimitrie Anghel evocă, uneori cu accente sociale mișcătoare, realitatea dramatică a orașului, din perspectiva proletarului intelectual, oropsit și declasat: „*Cu mîinile înfipte-n buzunare / Un bard pîrlit, dar gîndurilor pradă, / Ca un erou flămînd într-o baladă, / Se plimbă în Cișmigiu pe sub umbrare*". (Poetul și lebedele).

Dar una din cele mai puternice mărturii poetice despre Bucureștiul de odinioară, în care vibrează conștiința protestară a artistului și omenia lui ultragiată de spectacolul nedreptăților este poemul „Noaptea de noiembrie" al lui Al. Macedonsky. Autorul imaginează ipostaza propriului său deces și asistînd la înmormîntarea lui reține cu osebire tarele claselor dominante. Viziunea este sumbră, notele nostalgice sau pitorești sînt excluse, sensibilitatea poetului se oprește numai la ceea ce definește esențial viața coruptă și venală a orașului burghez. Drumul spre cimitir este un prilej al recapitulărilor sintetice.

Cînd însă Bucureștii, în care am
suferit
Rămase-n urma noastră în ceață
învelit
Cu turnuri de biserici, cu teatre
și palate
Cu-ntreaga lui satiră de lux și
de păcate,
Cu oameni ce declară strigînd:
Patriotism
Impuși de-aceleași patimi și
aceleași egoism...

Tonul este vehement, patetic, ca și cum poetul ar denunța regimul însuși, iar rechizitoriul țintind să vestejească modul de viață al celor îmbuibați condamnă chiar orașul devenit cuibul lor de păcate, de vicii și de pierzanie.

Orașul stă pe vale culcat cu
nepăsare...
Pe uliți s-aprinsese lumini de
felinare...
Trufia în trăsură, Mizeria de jos
Lărgea prin tot orașul un haos
zgomotos...
Șampanie la Capșa beau mulți
făcînd paradă
De golul din creier, de plinul
din ladă...

Bucureștiului i-au închinat versuri maestrul Tudor Arghezi, Perpessicius, Minulescu, Miron Radu Paraschivescu și Topîrceanu. Ele reflectă zbuciumul unor făuritori de poezie în fața vieții; unele dintre creațiile lor anunță o schimbare de climat, altele reflectă indirect lupta proletariatului pentru zdrobirea exploatării.

De-abia după Eliberare, poezia închinată Capitalei a căpătat proporțiile unei adevărate efloreșcențe artistice și o semnificație patriotică. De la Cicerone Theodorescu, Radu Boureanu, Victor Tulbure și atîția alții pînă la Ion Brad și Gh. Tomozei, poeții cîntă noua tinerețe a orașului, înflorirea Bucureștiului sub soarele socialismului. Lupta de veacuri a poporului pentru libertate și dreptate a izbîndit. Acum poetul este un constructor, iar lauda adusă Cetății lui Bucur nu celebrează ruinele și chipul vremilor apuse. Poeții contemporani cîntă eroismul celor ce înfrumusețează Bucureștiul, adică transformarea lui într-o capitală modernă și lumi-noasă, inima patriei socialiste.

H. ZALIS

Un ansamblu de tineri dansatori sovietici a organizat un spectacol de patinaj artistic, intitulat „fantezie de iarnă". În clișeul nostru, o scenă din acest spectacol.
Telefoto: AGERPRES

ROZA VÎNTURILOR

Misoginismul unui ziarist belgian

Un corespondent al ziarului belgian „Le Soir" care apare la Bruxelles, a trimis redacției știrea unui accident de tramvai care a avut loc recent în orașul Gand.

„Le Soir" a înserat știrea așa cum i-a fost transmisă. Ea suna în felul următor: „Un tramvai s-a răsturnat noaptea trecută la Gand. Din fericire, singurul pasager era o femeie, care a fost grav rănită și spitalizată de urgență". După publicarea acestei știri, „Le Soir" a fost bombardat de telegrame și scrisori trimise de diverse asociații de femei din întreaga țară și acuzat de misoginism. Corespondentul în cauză a trebuit să promită femeilor belgiene că se va lepăda de acest năravurit.

Concert spațial

La Paris, a avut loc de curînd un așa-zis concert spațial, în cursul căruia au fost prezentate publicului o serie de instrumente muzicale create de adepții „muzicii de avantgardă". Orga de cristal, pianina plată, pieptenele de oțel, ciocanul de asbest, tam-tam-ul electric, un alt aparat construit dintr-o piatră de polizor și cîteva pile de oțel, care reproduc zgomotele cosmice și alte cîteva invenții de acest soi au speriat în așa hal pe ascultători, încît la prima pauză n-au mai rămas în sală decît organizatorii acestei pretențioase exhibiții muzicalo-spațiale. Deoarece un al doilea concert spațial la Paris este exclus, inventatorii muzicii astrale s-au hotărît să plece într-un turneu de 90 de zile prin întreaga Franță... Poate vor găsi aiurea alți naivi pe care să-i înșele.

La ce servește Hula Hoop

O bandă de tineri borfași parizieni s-au dovedit a fi inovatori în profesia pe care au îmbrățișat-o. Pentru a putea da lovituri pe stradă, în cafenele, baruri de noapte, gări etc, ei recurgeau la faimosul dans Hula-Hoop... Omul de pe stradă prins în vîrtejul dansului, își pierdea și el capul și odată cu el portofoliul, care era șterpelit pe nesimțite de unul dintre pasionații dansatori... Condusă la poliție, banda hulahoților a mărturisit nu mai puțin de 32 furturi comise în regiunea pariziană. Banda se mai îndeletnicea și cu contrabanda de droguri, bijuterii și mătăsuri etc. În prezent, tinerii hulahoți dansează în închisoare dansul lor preferat.

Americanisme

Părul faimosului creator al Rock-and Roll-ului Elvis Presley, a adus oficiului recreativ al garnizoanei Port Chafee-Arkansas S.U.A. un beneficiu în valoare de 60.000 dolari. Elvis Presley a fost recrutat de armata americană și supus ca și ceilalți soldați la tunderea părului. Fanaticii săi admiratori au protestat energic împotriva acestei crase neglijențe săvîrșită de comandantul garnizoanei din Port Chafee. Ele s-au consolat însă cînd au aflat că părul idolului lor a fost predat spre valorificare Clubului militar din acest oraș. Admiratoarele lui Presley, au trebuit astfel să se deplaseze în orășelul Port Chafee pentru a intra în posesia unui fir de păr... Evaluînd suma realizată în urma acestei vînzări, o revistă italiană scrie că pasiunea acestor admiratoare față de Presley le-a costat extrem de scump... Revista se întreabă pe drept cuvînt, pe cînd admiratoarele vor putea cumpăra la licitație și unghiile idolului lor...

De la scaunul electric la premiu literar

Carye Chessman, condamnat la scaunul electric pentru furt și crimă, a reușit, cu ajutorul formulelor proceduale, să evite moartea pe care o merita pentru faptele sale. Eliberat în schimbul unei cauțiuni, Chessman s-a apucat de literatură. Titlurile cărților sale sînt mai mult decît elocvente: „Cum mi-am ucis amanta", „Crima, o experiență autentică", „Celula morții". Pentru ultima sa carte, Chessman a primit și un premiu. Un premiu literar cum sînt atîtea altele în S.U.A.... Din cohorta criminalilor fictivi — fabricanți de comics-uri și romane polițiste, care otrăvesc de ani de zile tineretul american, mai lipsea, după cum se vede și un criminal autentic...

Ofrandă princiară

Altețele sale Serenisime Prințul Reiner III de Monaco și soția sa Grace Kelly, fostă vedetă de cinema, pentru a-și dovedi blîndețea cu care privesc pe cei 25.000 supuși, de pe cuprinsul principatului lor, au dăruit unor tineri săraci din Monaco, numeroase obiecte de îmbrăcăminte și încălțăminte. Alteța sa ex vedeta Grace Kelly, a declarat ziaristului englez David Neve, venit să asiste la augustul gest cinematografic al principesei, că va încetăieni de aci înainte, în țara sa, acest obicei princiar. Ziaristul observă însă cu mulțiozitate că pantofii și rochiile fostei actrițe nu mai erau la înălțimea unei garderobe prințiare... Iată misterul acestei generoase ofrande prințiare.

Maimuțele congoleze și maimuțăreala unui profesor japonez

Limbajul maimuțelor japoneze cuprinde un număr de 300 cuvinte, afirmă profesorul Kinji Imamishi, care se vorbesc curent. El a parcurs de curînd distanța de 10.000 km. pentru a se întreține amical cu gorilele din Congo belgian. La capătul acestei călătorii, Imamishi a declarat unui corespondent al ziarului belgian „Le Soir", următoarele: „Timp de trei săptămîni, am propus gorilelor congoleze subiecte de conversație dintre cele mai variate, niciuna însă n-a binevoit să-mi răspundă... Maimuțele congoleze mi-au refuzat de la bun început orice ospitalitate. Probabil din cauza faptului că sînt străin. Ele însă se acomodează destul de repede cu belgienii din Congo, care se pare că cunosc mai bine decît mine limbajul lor".

Și acum, concluzia noastră: maimuțăreala pseudoștiințifică a lui Imamishi departe de a fi gratuită, vrea să arate lumii că dracul nu-i chiar atît de negru pe cît se pare, ci este și el om de lume, la nevoie știe să converseze și cu gorilele congoleze...

ECOURI CINEMATOGRAFICE

● TATIANA SAMOILOVA, neuitata interpretă din filmul sovietic „Zboară cocorii" a primit premiul anual al criticii cinematografice din R. F. Germană, pentru interpretarea deosebită a rolului Veronicăi.

● STUDIOUL de filme de popularizare a științei din Praga a turnat în anul 1958 peste 80 de filme, dintre care 12 au obținut la festivalurile internaționale premiul I.

● FILMUL „**Umbrela Sfîntului Petru**", o coproducție ungaro-cehoslovacă, se bucură de un mare succes de public. La Budapesta, în numai două luni, filmul a fost vizionat de mai mult de un sfert de milion de spectatori.

● STUDIOUL de filme „Defa" din Berlin, pregătește o coproducție sovieto-germană. Filmul, care are ca subiect salvarea Bibliotecii din Dresda, se va numi „Șase zile".

● PENTRU prima oară Asociația regizorilor din S.U.A. a decernat unui film străin titlul de „cea mai bună realizare". Este vorba de filmul regizorului francez René Clair „**Porte des Lilas**", care a fost gratificat cu această distincție.

● FILMUL de scurt metraj „**Sena a întîlnit Parisul**" de Joris Ivens, a fost premiat pentru a treia oară în cadrul „Zilelor scurtului metraj german".

● FILMUL francez „**Vrem libertate**" e una dintre cele mai izbutite creații ale regizorului René Clair. Filmul prezintă un potentat al industriei, parvenit dintr-un vechi ocnaș, care organizează uzinele sale după modelul închisorilor. De o arzătoare actualitate, filmul scoate în evidență consecințele exploatării asupra omului îndrăgostit de libertate.

● MARELE PREMIU al cinematografiei pentru tineret, a fost decernat recent regizorului Roger Pigaut, pentru filmul „**Smeul de la capătul lumii**". Filmul este o coproducție franco-chineză și pledează pentru prietenie și dragoste între copiii din toate țările lumii.

● IN NOUL FILM sovietic „**Chemarea amintirii**" turnat cu prilejul aniversării istoricei victorii repurtate asupra fascismului la Stalingrad, alături de actori sovietici de mare popularitate, ca Tamara Makarova și Andrei Popov, apar ca interpreți gazetari englezi. Printre aceștia, îi amintim pe Ralph Parker, și pe doctorul Tsessarsky, care în film deține rolul pe care l-a avut în timpul războiului, acel al unui medic care lucrează într-un spital al partizanilor.

Grație distribuției sale, acest film care este străbătut de la un capăt la altul de ideea că popoarele lumii vor pace, e de o deosebită autenticitate.

● FILMUL în culori intitulat „**Întîlnire cu diavolul**" e un documentar de lung metraj asupra vulcanilor. El este regizat de Harun Tazieff.

● AUSTRIACUL Toni Sailer, campion olimpic de schi, se pare că s-a hotărît pentru cariera de actor de cinema. Primul său film este „**Douăsprezece fete și un bărbat**", în care, alături de Gerlinde Locker, deține rolul principal.

● „FLORAREASA" este titlul unui nou film italian care vorbește despre o mică florăreasă care ajunge o mare cîntăreață. Eroii principali ai filmului sînt Sara Montiel și Raf Valone.

TEATRALE

● TEATRUL Armatei Populare din Budapesta a pus în scenă piesa „**Curcubeul**" a scriitorului Illés Béla, laureat al Premiului Kossuth. „Curcubeul" este prima piesă care se va juca în Ungaria, a autorului renumitei „Rapsodii a Carpaților". Piesa, care va evoca evenimente din vara anului 1919, a fost scrisă în cinstea aniversării a 40 de ani de la instaurarea primei dictaturi a proletariatului în Ungaria.

● REGIZORUL francez René Clair pune în scenă la Teatrul Național Popular din Paris, binecunoscuta lucrare a lui Alfred de Musset „**On ne badine pas avec l'amour**" (Cu dragostea nu-i de glumit").

Cu montarea acestei piese, René Claire își îndeplinește o veche năzuință a sa.

ACTORI ȘI ROLURI

Mircea Buciu

Cerîndu-ne scuze pentru deranjul matinal, i-am adresat lui Mircea Buciu invariabila întrebare:
— *Ce roluri aveți în pregătire?*
— Rolurile lui Bogner din „Maeștrii cîntăreți din Nürenberg" de Wagner și Osmin din „Răpirea din Serai" de Mozart.

Valentina Crețoiu

Convorbirea noastră a durat cîteva minute:
— *Redacția noastră a inițiat o nouă rubrică: „Actori și roluri" în cadrul căreia... etc., etc...*
Răspunsul a venit prompt, întrerupînd explicația reporterului:
— Pregătesc rolul lui „Alice" din opera „Falstaff" de Verdi.
— *Și altceva?*
— Deocamdată atît!

Mihail Arnăutu

Volubil, artistul a fost darnic.
— Sînt, împreună cu restul ansamblului, în plină repetiție la opera „Othello" de Verdi.
— *Ce rol interpretați?*
— Cel al lui Iago.
— *Și după premieră?*
— Alte roluri! Tonio din „Paiațe", Ford din „Falstaff"...
— *Vă mulțumim în numele cititorilor.*

Cornelia Gavrilescu

— *Un scurt interviu pentru „Magazin"*
— Cu plăcere!
— *Ce roluri pregătiți?*
— Tatiana din opera „Evghenii Oneghin" de Ceaicovski și rolul lui Alice din „Falstaff" de Verdi.

Mihail Știrbei

Mihail Știrbei ne-a declarat:
— Pregătesc deocamdată rolul lui Walter din opera „Maeștrii cîntăreți din Nurenberg" de Wagner.
— *Și altceva?*
— Obișnuitele spectacole și repetiții...

Fotografii: Mihai POPESCU

Cadru dintr-un film de desen animat produs de studiourile „Soiuzmultfilm"

„Multfilm"

Într-o clădire din centrul Moscovei se află cîteva cinematografe cu o destinație specială. Unul dintre ele este celebrul „Stereokino" — cinematograful în relief — unde, pe un ecran format din lentile, acțiunea se desfășoară în... trei dimensiuni. Într-o sală se proiectează numai documentare. Iar alături — zilnic se pot viziona „multfilme".

Ce este un „multfilm", sau, mai exact: un „multiplikaționnii film"? În rusește, această noțiune grupează ceea ce la noi se numește și film de desen animat și film de păpuși.

Printre primii în lume

care au produs filme de desen animat, sînt cineaștii ruși. Era încă înainte de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Prin 1911—1912, un entuziast al acestui gen, V. A. Starevici, făcea să apară pe ecran „Frumoasa Lukanida" și „Greierele și furnica". Apoi au urmat alte filme de desen animat. În majoritatea lor, erau inspirate din bucățile cele mai valoroase ale literaturii universale, fiind tratate într-o manieră realistă. Regimul țarist, însă, nu acorda nici un fel de sprijin pionierilor cinematografiei țariste, de aceia au fost turnate prea puține filme de desen animat.

După instaurarea Puterii Sovietice, după ce s-a născut cinematografia nouă, sovietică, socialistă, a început să înflorească și desenul animat. Unul după altul văd lumina ecranului noi „multfilme". Să le enumerăm pe toate ar fi imposibil, ne rezumăm la două titluri: „China în flăcări" (1925) și „Noul Guliver" regizat de L. A. Ptușko.

Astăzi, în studiourile „Soiuzmultfilm" lucrează trei generații de cineaști. Printre veterani se află M. Țehanovski, unul din creatorii desenului animat și I. Ivanov — Vano, realizatorul filmului de lung metraj „Douăsprezece luni".

Eroi și teme noi

Prin caracterul său, desenul animat și filmul de păpuși se pretează cel mai mult subiectelor fantastice, subiectelor de basm. Iar fantasticul poate fi cultivat „de amorul artei" sau cu scop bine determinat. Depinde în mîna cui intră. Astfel, pentru mulți cineaști occidentali subiectele fantastice de basm sînt doar prilejuri de lansare a unor trucuri, a unor „gaguri" grafice. În schimb, producătorilor sovietici, basmul le deschide noi posibilități pentru a crea pe ecran caractere vii, pozitive, eroice, ce emoționează nu numai pe spectatorul în pantalonași scurți, ci și pe cei cu barba căruntă.

Nu e dificil să desenezi o „figură simpatică". Greu e să o înzestrezi cu inimă, cu un caracter adevărat, să faci să capete viață, să faci astfel încît spectatorul să creadă în ea. Și în această direcție cinematografia sovietică a dat opere remarcabile, fiind, pe drept cuvînt, considerată creatoarea filmului-basm.

Un maestru al acestui gen este L. Atamanov. La el — ca și la ceilalți cineaști sovietici, creatori de filme de desene animate sau cu păpuși — masca satirică și caricaturală face loc chipurilor eroice, caracterelor multilaterale, redate însă cu tot specificul și „trucurile" genului. Una din primele sale producții a fost „Covorul fermecat" (1946) — un film interesant, deși cu unele slăbiciuni în ceea ce privește grafica. După patru ani, L. Atamanov toarnă „Barza galbenă", apoi „Floarea" (1952), „Antilopa de aur" (1954) și splendida transpunere pe ecran a unui basm de Andersen — „Regina zăpezilor" (1957).

Creatorii de la „Soiuzmultfilm" nu lasă în părăsire nici satira și umorul. Dimpotrivă, acestea ocupă în producțiile lor un loc principal. Astfel este filmul „Aventurile lui Murzilka". „Murzilka" („Ciufulici") - este o revistă sovietică pentru copii. În film însă acesta este un băiețel mic, mic de tot, care-l ajută pe redactorul revistei cu același nume. Murzilka are sarcina să facă portretul — „pentru coperta revistei" — a unui copil foarte cuminte. Căutînd, îl găsește pe Petia, care pînă la urmă se dovedește a fi un băiețel rău, obraznic și cu două fețe. Dar vina principală pentru caracterul urît al lui Petia — arată filmul — o poartă mama lui, care-l alintă și-l stimulează în toate greșelile. Filmul e vesel, plin de haz, iar copiii au îndrăgit atît pe micul erou, încît a devenit protagonistul multor altor filme.

Toate aceste filme — care dezvoltă la copii simțul solidarității, îi învață să fie ascultători față de părinți și folositori societății — se bucură de un mare succes atît în U.R.S.S., cît și peste hotare. Nu e de mirare că în ultimii zece ani filmele sovietice de desene animate și păpuși au cucerit 25 de premii internaționale (printre ele: „Regina zăpezilor", „Antilopa de aur", „Casa pisicii", etc.). Este de asemenea semnificativ faptul că anul trecut televiziunea din S.U.A. — țara lui Walt Disney — a achiziționat peste douăzeci de filme sovietice de desen animat.

„Pe șantier"

Cineaștii sovietici caută continuu și găsesc noi teme, noi subiecte interesante, creînd, pe un material original producții interesante, ce merg direct la inima spectatorului.

Ce pregătește în momentul de față „Soiuzmultfilm"? În cadrul acestui spațiu restrîns, nu ne putem opri la tot ce figurează pe vastul său plan. Iată însă cîteva din producțiile aflate „pe șantier":

Un interesant film promite a fi „Călătorie de Anul Nou" (regizor P. Nosov), unde e vorba de un băiețel care se grăbește să-i ducă un pom de iarnă tatălui său, aflat într-o expediție științifică în Antarctica. „Murzilka pe sputnik" (regia E. Raikovski și B. Stepanțov) îl readuce pe eroul iubit al micilor spectatori sovietici, de data asta într-un satelit, făcînd o călătorie în... anul 2007.

Printre filmele aflate în producție se află și două lung-metraje: filmul de păpuși „Frumoasa frumoaselor" realizat de V. Degtiarev și desenul animat „Aventurile lui Buratino" — o ecranizare a poveștirii lui A. Tolstoi, în regia lui D. Babicenko și I. Ivanov — Vano.

De asemenea, vor fi transpuse pe ecran noi basme ale popoarelor de pe toate continentele. Pînă acum au fost create filme după basme indiene, afgane, franceze, chinezești, albaneze, și românești. În lucru se află alte basme — vietnameze, arabe, birmane, norvegiene și poloneze.

Dan LĂZĂRESCU

O producție „Soiuzmultfilm".

Marco Polo — descoperitorul Asiei

Veneția, anul 1270 ...În plină noapte medievală, trei cetățeni ai serenisimei republici pornesc într-o călătorie care avea să dureze douăzeci și cinci de ani, ducîndu-i dincolo de hotarele lumii cunoscute, pe tărîmuri despre care nici legendele europenilor nu vorbeau... Întors acasă, cel mai tînăr dintre călători, Marco Polo, a povestit uluitoarele lui peregrinări într-o carte a cărei faimă a străbătut secolele, fascinînd imaginația poeților, călăuzind îndrăzneala navigatorilor, ispitind — pînă astăzi — curiozitatea oamenilor de știință.

Tradusă în zeci de limbi și tipărită în sute de ediții, intitulată cînd **Minunile lumii**, cînd **Milionul** (după porecla dată autorului), povestirea lui Marco Polo, tălmăcită acum și în românește, urmează și redă pasionant o aventură unică în istoria călătoriilor și descoperirilor.

Unică, în primul rînd, prin amploarea, bogăția și contrastul lumilor străbătute de cutezătorul venețian. Într-adevăr, peisajul geografic și uman pe care Marco Polo îl descoperă și pe care, la rîndul lui, îl revelează cititorilor, are ceva din mirajul celor **O mie și una de nopți**. În drum spre curtea marelui Han al tătarilor — aceasta era țința călătoriei — cei trei **nobilissimi viri** traversează întîi țările saracine (arabe): cîmpia roditoare a Mesopotamiei și deșerturile Persiei, podișurile înalte și trecătorile sălbatice ale Afganistanului. Marco vede el însuși sau cunoaște din spusele localnicilor, splendorile fabuloase ale Bagdadului sau valea închisă, de nepătruns, unde „Bătrînul Munților" alcătuise un paradis artificial — pe bază de hașiș — pentru secta „asasinilor" care îi ascultau orbește.

Mai departe, călătorii urcă podișul Pamirului, „acoperișul lumii", care îi întîmpină cu nopțile lui înghețate și cu ciudatele rituri idolatrice ale locuitorilor. Trec apoi rîuri purtătoare de jad și străbat nesfîrșitele stepe mongole, pline încă de ecoul bătăliilor lui Gingis-Han. Lasă în urmă munții Tian San, deșertul Gobi și ajung însfîrșit la Cambaluc (Pekinul de azi), capitala imensului imperiu al lui Cublai Han. Marco Polo va rămîne șaptesprezece ani la curtea marelui Han care îi va da rang de dregător. Însărcinat cu diferite misiuni diplomatice, va cutreera China — cucerită în întregime de Cublai — și va fi cîțiva ani guvernatorul unei întregi provincii chineze de cîteva ori mai mare decît Italia. Este astfel primul european care cunoaște și descrie marile mase de oameni ale Chinei, orașele înfloritoare, civilizația acelor oameni pașnici și harnici, „filozofii pricepuți în toate ale firii". Este de asemenea cel dintîi care povestește despre pagodele birmane cu acoperișurile de aur, despre Tibetul cu asceții lui zdrențuroși și mai ales despre Japonia — faimosul **Cipangu** — patria perlelor roz. Întoarcerea celor trei călători e încă mai puțin obișnuită: ei se îmbarcă în portul chinez Zaitun și ocolesc întreaga Asie pe la sud, străbătînd Oceanul Indian pînă în golful Persic. Prilej minunat pentru Marco Polo de a zugrăvi în felul lui, sobru dar pitoresc, brahmani severi și yogi goi sub arșița copleșitoare, pirați și pescuitori de perle. Prin Asia Mică, cei trei venețieni se întorc în patrie în 1295.

Marco Polo nu este însă numai autorul unui pasionant ghid al Asiei pitorești. Cu competență și amănunțit, el face cunoscută de asemenea organizația mongolilor — armată, poștă, monezi, serbări — și totodată viața popoarelor vecine. Plantele și animalele, comerțul, medicina și religia, istoria și legenda, toate acestea se oglindesc în cartea lui Marco Polo, adevărată enciclopedie a Asiei medievale, de la Marea Mediterană pînă în Coreea și de la Iava pînă la „Întunecimea" nordului Siberiei.

Importanța cărții lui Marco Polo a fost și este considerabilă. În trecut, ea a jucat un rol de seamă în istoria descoperirilor. Columb însuși — cititor atent al Milionului — nu visa să ajungă în Cipangu pe la apus? Iar astăzi, critica istorică, folosind tot mai mult bogăția inepuizabilă a informațiilor și viziunea largă și înțelegătoare a autorului, consideră pe Marco Polo ca descoperitorul Asiei.

★

Traducerea românească a **Milionului**, apărută în Editura Științifică, este alcătuită nu numai după exigente criterii științifice — prefață documentată semnată de cercetătorul sovietic Maghidovici, 400 de note explicative istorico-geografice, 2 hărți — dar și într-o formă deosebit de atrăgătoare. Stilul cu un ușor parfum arhaic și cele 14 miniaturi originale în culori contribuie la evocarea epocii și izbutesc să poarte pe cititor, pas cu pas, pe urmele lui Marco Polo, în „minunata lui călătorie".

P. M. GEORGESCU

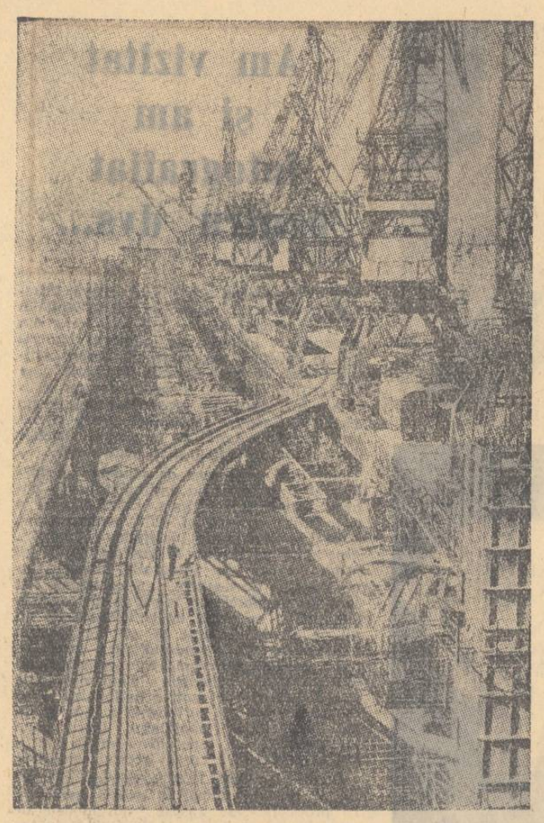

HIDROCENTRALA DE LA STALINGRAD

Priviți fotografia de mai sus. Cite construcții grandioase, cu adevărat fantastice, au fost înălțate prin munca oamenilor sovietici! Intre cele două maluri ale Volgăi a fost ridicată o uriașă cale de transport suspendată pe care în decursul a numai 11 luni ale anului 1958 au fost transportate pentru construcție 1.240.000 m.c. piatră spartă și nisip, ceea ce corespunde cu tonajul a 60.000 vagoane de cale ferată.

In același timp, brațele puternice ale macaralelor au transportat pentru betonare peste 500.000 m.c. de beton, care au încătușat puternicul fluviu. Deasupra Volgăi se înalță acum corpul gigantic al barajului deversor, față de care puternicele buldozere par niște gîndaci. Inălțimea barajului este de 42 m.

In prezent, la hidrocentrala de la Stalingrad funcționează trei turbine. Incă în acest an, primul an al septenalului, vor intra în funcțiune alte opt. Capacitatea primelor trei turbine depășește capacitatea hidrocentralei de la Kahovka.

„Aparate de bord" în zborul insectelor

Uimitoarele performanțe de viteză și precizie ale aviației moderne și ale tehnicii rachetelor trezesc, pe drept cuvînt, admirația. Precizia, care face ca ziua sau noaptea, în nori, ceață, furtuni, ținta călătoriei să fie atinsă, se datorește aparatelor de bord.

Dar și insectele, la scara lor bineînțeles, realizează performanțe de precizie remarcabile. V-ați întrebat vreodată cum nimeresc albinele stupul, zburînd pe distanțe de zeci de kilometri? Sau, o problemă aparent mai simplă: cum reușește musca să se așeze din zbor pe tavan?

Comanda aripilor se face prin intermediul sistemului nervos, care primește informații asupra zborului de la organele de simț speciale, jucînd rolul „aparatelor de bord". Pentru măsurarea vitezei de zbor, unele insecte, printre care țînțarii, posedă o structură specială a antenelor, acoperite de perișori fini, care le fac să semene cu niște pene. Curenții de aer deformează perișorii sau îi fac să vibreze, indicînd viteza de zbor. Acesta este organul „simțului aerodinamic".

O muscă își ia zborul de pe podea sau de pe perete și, după cîteva rotiri dezordonate, „aterizează" cu precizie pe tavan. Poziția în timpul zborului, înclinația și rotațiile corpului insectei, se controlează cu ajutorul unui dispozitiv... giroscopic.

Se știe că efectul giroscopic este în mod universal folosit pentru controlul poziției tuturor vehiculelor aeriene, de la avioane pînă la rachete. Un giroscop — un disc greu care se rotește rapid — are tendința de a-și menține direcția axului de rotație. Orice încercare de deviere a axului duce la apariția unui efect de răsturnare, „efectul giroscopic". In acest mod, giroscopul este un „păstrător al poziției corecte".

Ei bine, cea mai răspîndită insectă de la noi, musca domestică, se servește în zborul său de un dispozitiv giroscopic. La insectele cu o singură pereche de aripi, cum sînt musca și țînțarul, a doua pereche de aripi a degenerat în cursul milioanelor de ani ai evoluției naturale, transformîndu-se în niște organe în formă de măciucă, al căror rost reprezenta pentru naturaliști un mister. Aceasta pînă de curînd, cînd un cercetător, după ce a tăiat aceste măciuci, a observat că zborul insectei devine nesigur, lipsit de stabilitate.

Imaginea unei viespi în zbor, cu o expunere de 1:10.000 de secundă.

...Măciucile giroscopice" vibrează în timpul zborului cu aceeași frecvență ca și aripile, descriind arcuri de cerc într-un plan fix față de corpul insectei, ca un diapazon. Orice schimbare a poziției insectei face să apară un efect giroscopic, care se transmite sistemului nervos printr-o rețea de organe de simț speciale, așezate la rădăcina măciucii. Măciucile sînt prinse de corpul insectei ca și aripile, prin ligamente elastice.

Cercetările au arătat că, în zborurile lor lungi, albinele se orientează după soare. Această orientare este deosebit de complexă, deoarece soarele se deplasează pe bolta cerească, fapt care cere un sistem de compensare a indicațiilor în raport cu ora. Dimineața, soarele indică Estul, la prînz Sudul, seara Vestul. Intr-adevăr albinele posedă acest sistem de „compas solar", pe care tehnicienii aviației l-au pus la punct abia în ultimii ani. Acest sistem funcționează la albine, spre deosebire de avioane, și cînd cerul e acoperit de nori, ghidîndu-se după structura polarizării luminii solare difuzate de nori!

Insectele care zboară noaptea se folosesc, ca și liliecii de altfel, de un sistem asemănător cu radarul. Unii fluturi de noapte emit, într-un anumit moment, la fiecare bătaie din aripi un impuls scurt de ultrasunet cu o frecvență de 20.000 perioade pe secundă. Aceste impulsuri sînt reflectate de diferitele obiecte, ecoul fiind detectat apoi de aparatul auditiv al insectei, care prezintă o conformație specială, adaptată detectării acestor impulsuri foarte scurte. Insecta poate astfel să evite obiectele și chiar să-și măsoare viteza, după diferența dintre frecvența de emisie a impulsurilor și de recepție a ecourilor (efectul Doppler).

Iată deci, cum lumea ființelor vii dispune de „instalații", pe care abia știința modernă începe să le înțeleagă și să le imite.

Ing. A. NEGREA

Transformări ale sîngelui

V-ați gîndit vreodată că sîngele, lichidul roșu și dătător de viață poate fi folosit și ca materie primă în prepararea unor medicamente excelente, de neînlocuit? Intr-adevăr nu sînt mulți acei care cunosc faptul că la Centrul de hematologie din Capitală, activitatea este cu mult mai complexă decît recoltarea de la donatori a sîngelui necesar transfuziilor.

Drumul flacoanelor cu sînge recoltat este diferit. Unele sînt îndreptate spre secția de expediție care le distribuie spitalelor, altele parcurg un drum mult mai scurt, numai pînă la etajele superioare ale Centrului. Acolo în laboratoarele de cercetare și în cele de producție, sîngele suferă transformări complexe în urma cărora rezultă diferite substanțe terapeutice. Despre aceste substanțe — cele mai noi — deosebit de importante în tratamentul anumitor boli, este vorba în rîndurile de față.

Plasma — după cum se știe este partea lichidă de culoare gălbuie a sîngelui. Separată de masa globulelor roșii, plasma se folosește cu mult succes în tratamentul stărilor de șoc (accidente, arsuri, toxicoze la copii etc). Pînă de curînd globulele roșii rămase după extragerea plasmei erau nefolosibile, se aruncau. Iată însă că recent a fost pusă la punct o soluție (un resuspendant) care amestecat cu hematiile rămase, dă un produs de aproape aceeași valoare cu sîngele (*masa de eritrocite*). Mai mult, s-a constatat că noul produs dă rezultate foarte bune la acei bolnavi care nu suportă sîngele obișnuit pentru care au o anumită intoleranță. Pentru unele cazuri — neoplasme, leucemii, — se primesc comenzi speciale în urma cărora se produce o masă de eritrocite concentrată. Din masa de globule roșii uscată se mai produce și o pudră care aplicată pe plăgile ce se vindecă greu, reduce la jumătate timpul de cicatrizare. Foarte solicitați sînt *bureții* și *peliculele* din fibrină (o substanță care se găsește în plasmă). Primii se folosesc în diferitele intervenții chirurgicale, în special în cele pulmonare și abdominale pentru oprirea hemoragiilor. Peliculele se aplică asupra plăgilor, avînd o acțiune cicatrizantă rapidă fără complicații.

Dintre produsele noi, fac parte și *plasma adsorbită*, o plasmă uscată ce se folosește în studiul coagulării sîngelui și care este pus acum la dispoziția diferitelor laboratoare. Tot în acest scop a fost preparată *trombo plastina*, un alt produs din plasmă.

Deoarece plasma este solicitată în multe împrejurări, Centrul de hematologie a produs recent o plasmă artificială numită *„Soldextrin"*.

In prezent, laboratoarele de cercetări ale Centrului experimentează și studiază posibilitatea producerii pe scară industrială a *properdinei* și a *fibrinogenului*, produse obținute tot din plasmă. Administrată preventiv sau curativ, properdina are rolul să apere organismul împotriva anumitor infecții. La rîndul său, fibrinogenul se folosește în cazurile de grave tulburări hemoragice.

In cursul acestui an sînt prevăzute în studiu alte noi produse. Este vorba de serul heterolog (ser obținut de la animale) care ar putea fi făcut netoxic și deci cu perspectiva de a putea fi administrat la om, și *hidrolizatele de proteină*. Hidrolizatele, de asemenea un produs din sînge, este deosebit de prețios pentru bolnavii care n-au putut fi alimentați din cauza unor turburări a tubului digestiv sau bolnavilor care în urma a diferite boli au suferit pierderi de proteină.

Alice MIHALCEA

Luptă pe viață și pe moarte...

Prezentăm o crîncenă încăierare între doi muflони, undeva pe o stîncoasă creastă din munții Tunisiei. Intr-adevăr, din cele 20 de specii de berbeci sălbatici, cea arătată aci („ammotragus tragelaphus") este cea mai dîrză și cea mai frumoasă.

Intîi, atingîndu-și frunțile, adversarii își măsoară puterile (clișeul 1). Numaidecît începe o luptă de o asemenea violență, încît ecoul muntelui răsfrînge zgomotul coarnelor care se ciocnesc necruțător. Uneori, un corn se rupe, iar berbecul învins se retrage. Dar de cele mai multe ori aceste arme, de o duritate de necrezut, rezistă la toate loviturile.

Atunci, soarta luptei este decisă în mod și mai cumplit: cu coarnele răsucite, băgate în cele ale potrivnicului, berbecul întărîtat încearcă să-i frîngă grumazul (clișeul 2).

In cele din urmă, învingătorul ia în stăpînire stîncile și cele cîteva căprițe drăgălașe care se zbenguiesc pe ele.

Pești artileriști

In apele din Tailanda trăiesc pești care se hrănesc cu muște, pe care le doboară cu o picătură de apă bine țintită. Peștele, ținînd numai capul deasupra apei, supraveghează cu atenție musca, și, la momentul potrivit, face o mișcare cu gura prin care aruncă cu putere o picătură de apă asupra insectei. Rar de tot peștele greșește ținta. Insecta lovită cade imediat în apă și este înhățată de peștele artilerist. Probabil că picătura de apă-proiectil este aruncată prin contractarea unor mușchi ai fălcilor.

STIATI CĂ...

...dintre toate viețuitoarele, limba cea mai lungă o are furnicarul. Capul său amintește o trompă întinsă, însă limba lungă a animalului nu încape nici în această „cutie". Iată de ce limba furnicarului nu încape nici în gură și nici în gîtlej ci ea este prinsă de torace.

...cei mai mulți dinți îi are, nu un animal feroce răpitor, ci melcul de vie, care trăiește în America. Limba melcului are 135 de rînduri de dinți, în fiecare rînd găsindu-se 105 dinți. Cînd melcul își face loc sub pămînt, săpînd un coridor subteran, acționează cu 14.175 dinți.

...unele animale au limba și dinții amplasate într-un singur organ. Pinguinii, de pildă, au limba întreagă acoperită cu țepi ascuțiți. Precum se știe, aceste păsări se hrănesc mai ales cu pește, iar dinții-țepi ajută pinguinii să țină în gură peștele lunecos.

BARBA ȘI MUSTĂȚILE... METALELOR

Departe de a constitui un „privilegiu" al oamenilor, barba poate crește cu vigoare și pe suprafața multor metale. Dar cea mai neașteptată descoperire, legată de acest fenomen, constă în faptul că firele din barba metalelor (unii fizicieni le numesc pur și simplu „mustăți") au proprietăți de-a dreptul uluitoare. La același diametru ele sînt de zece ori mai rezistente decît firele din oțelurile cele mai trainice, coeficientul lor de elasticitate fiind de asemenea de zece ori mai mare.

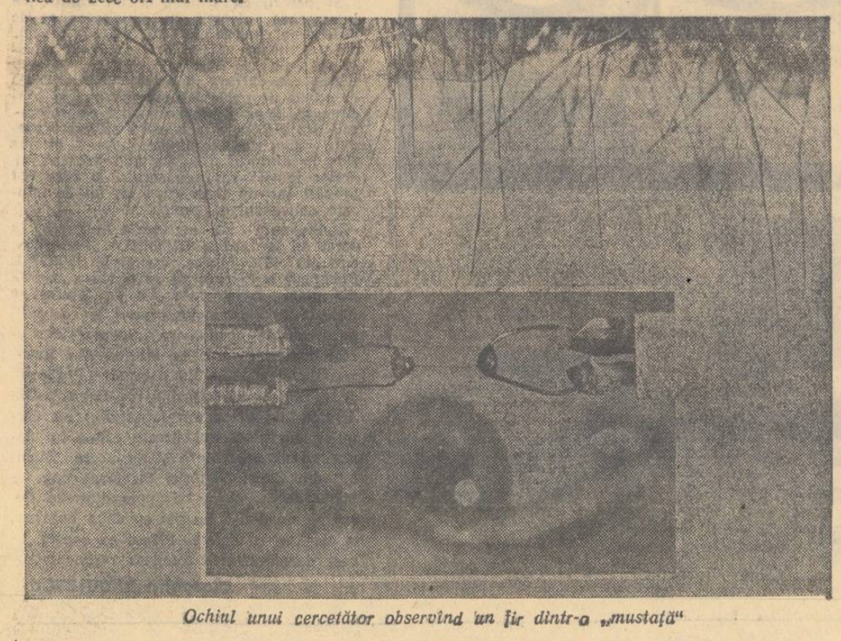

Ochiul unui cercetător observînd un fir dintr-o „mustață"

După părerea multor specialiști, aceste fire sînt materialele cele mai rezistente pe care omul le-a întîlnit vreodată și ele vor inaugura, fără îndoială, un nou capitol în metalurgie.

Povestea descoperirii „mustăților" este foarte curioasă. Ele au fost observate pentru prima oară cu totul întîmplător, într-un muzeu, pe suprafața unor minereuri de cupru dintr-o colecție foarte prețioasă. Mai tîrziu, cînd s-a încercat fabricarea pe scară industrială a acestor fire, oamenii de știință au înțeles că „mustățile" metalice s-au putut dezvolta cu ușurință tocmai în muzeu, unde erau îndeplinite condițiile cele mai favorabile pentru creșterea lor: gradul optim de umiditate și, mai ales, liniștea desăvîrșită ce domnea acolo timp îndelungat.

Recent, oamenii de știință au reușit să explice parțial mecanismul formării acestor mustăți, arătînd că ele pot apare atît pe suprafața unor metale, ca și pe anumite săruri sau chiar pe unele substanțe organice. Aceste cercetări au condus pe oamenii de știință în lumea uluitoare a cristalelor. Intr-adevăr, cristalul cel mai microscopic este un întreg univers. Intr-un grăunte de formă cubică, cu latura de numai o zecime de milimetru se găsește un număr atît de fantastic de atomi, încît pentru scrierea lui am avea nevoie de 18 zero-uri. După cum se credea pînă nu de mult, ordinea care domnește în alcătuirea edificiului cristalin ar fi perfectă. Un studiu mai amănunțit a arătat însă că și în interiorul cristalelor atît de perfecte există lacune și disimetrii și tocmai aceste defecte de frumusețe ale cristalelor s-au dovedit a fi originea mustăților. Cu toate acestea, fenomenul intim care duce la creșterea și regenerarea continuă a mustăților mai constituie încă o enigmă pentru oamenii de știință.

Imediat după descoperirea lor, fizicienii și tehnicienii au atribuit mustăților o mulțime de fenomene dăunătoare, a căror origine era inexplicabilă pînă atunci. Astfel, la fabricarea lămpilor de radio se întîmpla uneori ca anumite tuburi să aibă o durată de funcționare mult mai scurtă decît cea normală sau caracteristici greșite. Ce se întîmplase? Pe electrozii acestor lămpi crescuseră mustăți și cunoscînd „talentul" vîrfurilor metalice de a mări considerabil cîmpul electric din vecinătatea lor, totul devenea dintr-odată foarte clar.

Dar, fenomen deseori întîlnit în știință, fizicienii și-au pus la un moment dat întrebarea dacă aceste bărbi nefaste n-ar putea fi totuși bune la ceva. Ținînd seama de extraordinara lor rezistență și elasticitate s-a dovedit curînd că utilizările posibile ale acestor firișoare sînt extrem de numeroase.

In ultimul timp a apărut un nou domeniu al metalurgiei și anume acela al fibrelor. In această ramură, în locul topirii metalelor se aglomerează, prin presare la cald, fibre metalice foarte subțiri. Piesele obținute pe această cale pot avea formele cele mai variate și întrec prin calitățile lor mecanice (rezistență, elasticitate) orice altă prelucrare cunoscută pînă acum. Prin înlocuirea fibrelor metalice cu fire din „mustăți", specialiștii speră să obțină rezultatele cele mai extraordinare.

Ceramica va constitui un alt domeniu în care aceste fire își vor găsi o largă întrebuințare. Se știe că, datorită calităților lor excepționale la temperaturile înalte, materialele ceramice sînt tot mai mult folosite în domeniile cele mai diverse și dificile, ca, de pildă, la fabricarea motoarelor cu reacție. Din păcate, rezistența mecanică a materialelor ceramice este foarte mică. Inglobînd însă în masa lor fibre metalice provenite din mustăți se vor obține piese cu proprietăți de-a dreptul uluitoare, care vor rezolva numeroase probleme în construcția avioanelor suprasonice și chiar a rachetelor interplanetare.

Iată pînă unde a dus atenta observare a suprafeței unor obiecte străvechi de cupru dintr-un muzeu.

Ing. Radu ȘTEFAN

Un copil cu puteri herculiene

Fiul tîmplarului Mindula Nigmatulin și al soției sale Sainap, de la stația de mașini și tractoare din Karatask (Kazahstanul de Sud), Mirgalim, este un copil neobișnuit, un copil uriaș. In zori de zi, micul Mirgalim își începe activitatea cotidiană, care este deosebită pentru un copil care nu a atins nici vîrsta de patru ani. In curtea însorită, el își execută mișcările de gimnastică matinală prescrise de medic. Deodată, el începe să plîngă amarnic. Motivul supărării sale este faptul că se simte ofensat pentru că tatăl său i-a dat să ridice numai o halteră de cinci kilograme, pe cînd el poate ridica cu ambele mîini... 16 kilograme.

Exercițiile sportive nu-l obosesc deloc; curînd după executarea lor poate fi văzut ajutînd pe mama-sa în treburile casei. Aduce un braț cu lemne și o căldare plină cu apă.

Pe urmă, micul Hercule se așează la masă și mănîncă fără nici un efort opt pateuri, o farfurie de cornuri și bea trei cești de ceai.

Mirgalim s-a născut cu patru dinți și se bucură din primele zile de o excepțională poftă de mîncare. Din a 16-a zi a vieții sale a început să mănînce pîine de secară. La vîrsta de trei luni el cîntărea 18 kilograme.

Astăzi, Mirgalim are înfățișarea unui copil de 10 ani, și tricoul tatălui său pîrîie din toate cusăturile cînd este îmbrăcat din greșeală de către „micul" său descendent.

Încăperi încălzite cu... aer rece

Poate fi folosit aerul rece pentru a se încălzi o locuință? Răspunsul pare să fie unul singur și totuși oamenii de știință sovietici răspund afirmativ la această întrebare. Aparatul creat de oamenii de știință sovietici se bazează pe proprietatea semiconductorilor de a emana sau de a absorbi căldura în funcție de direcția curentului care le alimentează. El permite cu cheltuială minimă de energie obținerea temperaturii necesare într-o încăpere, indiferent de temperatura aerului înconjurător.

Noul aparat de încălzire-răcire pentru condiționarea aerului va găsi o largă aplicație pentru a fi folosit în locuințe, în sanatorii, case de odihnă, spitale.

Lucrarea realizată de specialiștii sovietici va îmbunătăți condițiile de muncă în producție. Aceste aparate de dimensiuni mici vor putea fi instalate în cabinele diferitelor macarale, folosite în industria metalurgică, în cabinele autocamioanelor și a excavatoarelor etc.

DESCOPERIREA NOII SMOLANDE (4)

Deodată, gîndurile îmi fură întrerupte de strigătul speriat al unui tuff-tuff care mă făcu să întorc capul și... mii de draci, priviri mele se arătă o hoardă de sălbatici, înarmată cu suliți și paveze ce se apropiară cu iuțeală. Aparițiа lor nu promitea nimic plăcut; Ump și întreaga mea escortă o rupseră la fugă.

Eu am pus mîna pe pistol și am așteptat să văd ce se va întîmpla. Convingîndu-mă, totuși, că apărarea împotriva unor forțe evident superioare ar fi fără folos, n-am tras nici un foc. Sălbaticii m-au înconjurat, îndreptînd spre mine sulițele lor, mai mult ca sigur otrăvite, și scoțînd niște sunete ce semănau cu lătratul cîinilor.

— Domnilor, încercai eu să le vorbesc la-nceput în limba lui Ump, apoi folosindu-mă de limbajul tuff-tuffilor, — sînt în cel mai înalt grad nedumerit de atitudinea ce o aveți față de un pașnic cercetător.

Drept răspuns, se auzi un urlet primejdios. După care, fără a ține seama de protestele mele, am fost legat de mîini și de picioare de un trunchi de palmier, așa cum se leagă un berbec tăiat, și în sunete și cîntece sălbatice m-au tîrît undeva în munți. A fost o călătorie tare neplăcută, mai ales dacă ținem seama că mă tîrau cu burta atingînd pămîntul.

Mi-a părut o veșnicie pînă ce am ajuns în așezarea sălbaticilor, o peșteră în fața căreia se afla instalat un stîlp de pedeapsă. M-au legat de acest stîlp și am avut fericita ocazie să contemplu... pregătirile ce se făceau pentru a fi fiert!

— Klopidor Kukolka, — mi-am spus trist, — te-au prins canibalii. Or să te mănînce!

In acest timp — se înțelege că am aflat mai tîrziu — Ump și tuff-tuffii se sfătuiau cum să mă scape. Tuff-tuffii erau foarte speriați și îngroziți, dar lui Ump îi veni o ideie genială!

Insă nu vreau s-o iau înaintea faptelor.

Curînd am fost instalat într-un cazan mare, iar canibalii, scoțînd sunete înfricoșătoare, au început să dănțuiască în jurul meu, aruncîndu-mi priviri de înfometați. De mult visam o baie bună, însă nici într-un caz una ca asta. Apa devenea tot mai fierbinte. Deodată, cînd temperatura ajunse aproape insuportabilă, am auzit o voce cunoscută; am întors capul și deasupra peșterii, pe o stîncă, l-am zărit pe... Ump.

— Prinde-o, stăpîne, prinde-o! strigă el, aruncîndu-mi nu știu ce. Hei, din nou „dracușorul" din cutie îmi venise în ajutor, tocmai în clipa cea mai critică! Cu o expresie de groază pe fizionomiile lor, canibalii au luat-o la fugă cît îi țineau picioarele, cînd am deschis capacul cutiei cu „dracușorul".

Pe jumătate opărit, am sărit din cazan, am aprins o țigară și l-am mîngîiat pe Ump pe creștet.

— Îți mulțumesc din suflet, dragă Umpișor; tu m-ai scăpat de la moarte!...

— Ee, — răspunse Ump modest — Ump n-a făcut nimic. Ump e prost. Pe stăpîn l-a scăpat „duhul miraculos", pe care Ump l-a găsit în ruksak.

Se-nțelege că am fost foarte fericit, scăpînd cu viață dintre canibali. Am hotărît să mă întorc în Suedia.

Ne-am îndreptat spre țara lui Tuff al VII-lea, unde am sosit după cinci zile, fără întîmplări deosebite, dacă nu punem la socoteală întîlnirea cu doi arici gigantici, avînd fiecare o lungime de treizeci și șapte de metri și jumătate și o lățime de treizeci și nouă de metri, pe care i-am lichidat la fel ca și monstrul.

In satul tuff-tuffilor ne aștepta o întîlnire deosebit de călduroasă. Tuff al VII-lea mă salută cu o voce tremurîndă de emoție.

— Frate Kukolka, — a spus el prin uciderea vrăjmașului nostru de moarte, monstrul, cel care a pricinuit moartea lui Tuff al VI-lea, ne-ai adus mie și poporului meu un mare serviciu. Mulțumiri adînci din inimă! Fratele tău supus te declară stăpîn peste întreaga țară. Trăiască Kukolka I!

— Inalte Tuff, am spus. Bunătatea și mărinimia ta sînt nemărginite, nu sînt vrednic să port cununa ce-ți încununează fruntea. Ia-o înapoi! Noi trebuie să ne întoarcem chiar astăzi acasă, în îndepărtata mea țară. Dacă vrei să-mi dăruiești vreun semn de prețuire, atunci dă-mi un fluture din care tu îți pregătești de obicei supa!

— Desigur, desigur, — răspunse căpetenia. Inima mi-e plină de durere cînd mă gîndesc că trebuie să ne despărțim!

Despărțirea a fost foarte tristă. A trebuit să mă jur pe toți sfinții că mă voi întoarce. Luînd în spate fluturele, eu și Ump am părăsit satul, întorcîndu-ne pe același drum pe unde venisem acum trei săptămîni.

Tuff-tuffii plîngeau și suspinau amarnic, însoțindu-ne cu gesturi de adio proprii lor: stăteau pe mîini, învîrteau din cozi și mieunau ca pisicile.

După o călătorie plină de întîmplări, am ajuns, în sfîrșit, la adăpostul de pe malul mării. Aici, am lansat pe apă „Nazara" și după multe zile și nopți am ajuns la Stockholm, unde am fost întîmpinați cu un entuziasm de nedescris.

După cum se știe, încă în ziua următoare sosirii, am ținut un amplu referat în amfiteatru, prezentînd ca material ilustrativ pe Ump și uriașul fluture. Mi-e plăcut să spun că n-am văzut niciodată un auditoriu mai atent și nerăbdător ca în seara aceea.

Și cînd am terminat referatul cu înaripatele cuvinte: e bine în ospeție; dar e și mai bine acasă! au răsunat ovațiile care au ținut mai mult de cinci minute. In aceeași seară, mi-a fost înmînată diploma prin care mi se atribuia un însemnat titlu onorific, precum și sume de 350 mii coroane pentru noi cercetări.

Momentul culminant a fost atins însă după ce mi-au fost înmînate diploma și banii. Din pachet ieși marele și minunatul fluture Papilio. Un fior de admirație străbătu întregul amfiteatru; ochii tuturor se îndreptară spre superbul fluture exotic; un fotoreporter îi sperie însă și fluturele, bătînd din aripi, făcu cîteva cercuri deasupra capetelor din sală, apoi... prin geamul deschis își luă zborul!

Ultimul om care l-a observat, după o sfîrîe apărută în presă, a fost un țăran, pe nume Ferdinand Ensson: fluturele zbura deasupra golfului Ersunn, îndreptîndu-se spre sud, spre soare...

La revedere, înaripat musafir! Poate te întîlnesc iarăși în Noua Smolandă!

Rolf BLOMBERG

SFÎRȘIT

Din revista VOKRUG SVETA

pagina femeii

LUATE DIN VIAȚĂ

Lucrul cel mai de preț

Am răsfoit nu de mult colecția ziarului „Universul" de acum douăzeci de ani. Lîngă un anunț care îndemna inimile bune să ofere ajutor lui D. T. din strada general Dragalina 45, care trăia „în neagră mizerie, cu o familie grea, neavînd nici un sprijin de nicăieri" și știrea că „doi ucenici s-au intoxicat cu alimente alterate", un amplu reportaj înfățișa pe patru coloane „Serbarea de sfîrșit de an de la fabricile Mociornița". In relatarea evenimentului reporterul făcea risipă de atîta sîrguință ostentativă, încît zelul acesta, ieșit din comun, putea să sugereze cititorului o singură explicație: patronul tăbăcăriilor de pe cheiul Dîmboviței fusese, fără îndoială „generos" cu scribul sau cu mai marele său.

Toate erau povestite de-a fir a păr, de la „sfeștanie" pînă la programul artistic enumerat pe punct și în întregime, într-un limbaj în care proza banală a gazetarului se îmbina cu frazeologia demagogică a patronului din discursul festiv. Domnul Mociornița începea sec și sobru, vorbea despre amenințarea concurenței și despre calamitățile naturale care s-au abătut asupra întreprinderii în cursul anului apoi termina patetic cu o chemare la „cumințenie": „...Sfatul ce vă dau și la începutul acestui an, este să vă feriți de elementele rele ale societății și să nu vă lăsați amăgiți de vorbe ori ademeniți la cine știe ce fapte! Viața omenească are destule greutăți ca să nu-i mai adăugați și voi altele în plus!"

Mi-am adus aminte de cuvîntarea lui Mociornița cu prilejul unei vizite recente la întreprinderea „Flacăra roșie" din București, fostă posesiune a acestui „ex rege" balcanic al ghetei și al pantofului.

Mă dusesem îndemnat de gîndul de a confrunta prezentul cu acele pagini pe care Geo Bogza le-a închinat pe vremuri „tăbăcarilor". Mă dusesem să caut martorii oculari ai unor timpuri zugrăvite atît de diferit de pana prozatorului realist și de condeiul gazetarului venal, doream să urmăresc peste timp biografiile oamenilor, să-i caut pe vechii muncitori ai fabricii, să-i rog să-mi istorisească despre viața lor de ieri, despre zilele noastre, despre viitor.

Printre acești ilustri veterani am întîlnit o femeie, — muncitoarea Tudor Dumitra. O femeie de vîrstă mijlocie, nici scundă nici înaltă, voinică, prietenoasă și vorbăreață, cu privire limpede. Cît timp am vorbit — și am vorbit aproape un ceas — i-am urmărit mîinile mari și mușchiuloase ca de bărbat, săvîrșind cu mișcări agile și aeriene unul din momentele procesului de fabricare a încălțămintei.

Ne-am amintit, eu din cele citite, eu din cele simțite și trăite, anii petrecuți între zidurile vechii Mociornițe. Am vorbit despre „serbările bilanțiere" ale patronului, despre „filantropia" lui mironosită, despre încercările de a cîștiga încrederea muncitorilor prin șiretlicuri de tot soiul, prin „sfeștanii" și „cumetrii" (își făcuse în toată fabrica vreo cincizeci de „fini"). Stînd de vorbă, mi-a trecut prin minte să-i pun o întrebare, o întrebare ca într-un interviu rigid, o întrebare pe care am rostit-o puțin cam neîncrezător în răspunsul ce-l așteptam: „Dumneata, ca femeie, care crezi că este lucrul cel mai de preț pe care l-ai cîștigat în anii regimului nostru?"

Dumitra Tudor nu mi-a răspuns îndată. A stat puțin pe gînduri, privind mașina pe care o avea în față, apoi a început să vorbească rar și pe ocolite, astfel încît o clipă am avut impresia că vrea să abată discuția.

„Cînd se apropia anul nou și cînd patronul ne chema la „serbare", cei mai mulți dintre noi priveam nepăsători „comedia" știind că asta nu schimba cu nimic viața noastră de toate zilele. Unele femei mai slabe se înduioșau de cuvintele lui mieroase, ba mai vedeam unadouă sărutîndu-i și mîna, cînd se milostivea să dea celor mai „silitoare" o zdreanță de haină sau cîțiva franci. Atunci parcă mă simțeam rușinată că sînt femeie... Umilința lor mi se părea ceva nespus de respingător și mă îngrozeam gîndindu-mă că lipsurile m-ar putea face și pe mine să mă milogesc vreodată „stăpînului". Într-o zi, pe vremea cînd ni se plăteau lefurile rar și pe-apucate, i-am spus pe șleau „meșterului": „Patronul ne dă simbria de parcă nici n-ar fi dreptul nostru, așteaptă să-i cădem în genunchi, să-i spunem „sărut mîna"... S-a dus „meșterul" și m-a pîrît băiatului lui Mociornița, lui domnu' Titi. „Faci agitație, — mi-a zis el roșu de mînie. Bine!" Mi-a tras două palme și m-a dat afară. Am șomat multă vreme. Nu găseam loc nicăieri. Citeodată îmi dădeau tîrcoale, ca niște viespi, gînduri pe care mă străduiam să le alung numaidecît. „Dacă aș fi plîns și i-aș fi sărutat mîna poate că nu m-ar fi dat afară. Dacă...". Și atunci iarăși îmi era ciudă că sînt femeie...

...Astăzi nu-mi mai e rușine că sînt femeie. Femeia cea „slabă și neajutorată" este răsplătită ca și bărbatul pe măsura muncii și priceperii sale. Gîndește, activează, conduce în rînd cu bărbații. Am scăpat de „pomenile" patronului. Nu atîrnăm de hatîrul și de milostenia nimănui. Asta cred că este lucrul cel mai de preț".

Tudor Dumitra tăcu. Continua să urmărească cu privirea mersul mașinii, dreaptă, sigură, cu fruntea sus. In ținuta ei mi se părea că descopăr o confirmare a celor ce-mi spusese mai înainte...

Maria NEACȘU

REFLECȚII de ziua noastră

De 8 Martie nu voi scrie despre condiția de inferioritate a femeii americane, despre umilințe îndurate de semene ale noastre din Franța, despre viața chinuită a femeilor din colonii. Inegalitatea femeii în lumea capitalistă este un adevăr vechi și mereu nou de a cărui valabilitate m-au convins de mult puzderie de exemple întristătoare mai cu seamă prin frecvența lor, prin banalitatea lor.

Să alegem împreună un peisaj mai odihnitor. Să privim cum stau lucrurile într-o țară prezentată de crainicii capitalismului ca vitrina democrației burgheze, în fermecătoarea Elveție. S-au scris tomuri despre virtuțile burgheze ale acestui stat pașnic și înfloritor. N-avem nici un temei să ne îndoim că în Elveția femeile sînt cetățeni cu drepturi și îndatoriri egale cu ale bărbaților, că injositoarea discriminare căreia li sînt supuse în alte țări le este străină.

Călătorii care au străbătut teritoriul cantoanelor Vaud și Fribourg pe la sfîrșitul evului mediu relatau cu mirare că au întîlnit femei judecători, femei burgmeisteri și alți demnitari cu cosiță și bonetă femeiască. Acum, de cînd rînduielile s-au democratizat cu mult, de cînd alegătorilor, bunăoară, nu li se mai cere cens de avere, accesul femeilor la viața politică a statului lor trebuie să fie nelimitat. Nu?

Nu!

Oricît ar părea de incredibil, femeia elvețiană nu are măcar nici drept de vot.

Pe măsură ce burghezia prindea cheag, drepturile politice ale femeii s-au restrîns din ce în ce mai mult. In secolul al XIX-lea, o parte din locuitoarele Bernei mai erau consultate cu prilejul alegerilor comunale. Dreptul de vot le-a fost retras în 1887 sub pretext că, nefiind acordat tuturor femeilor ci numai celor cu o anumită stare materială și socială, constituie o inegalitate contrară constituției din 1874. Astfel, în ceea ce privește femeile, problema a fost soluționată în chip negativ, suprimîndu-se drepturile pe care le aveau, în timp ce pentru bărbați se proceda invers adică se „universaliza" votul. Era la mijloc, firește, o manevră a celor care nu aveau interes ca votul să fie cu adevărat universal.

Dar sînt lucruri mult prea vechi pentru ca să le mai discutăm astăzi. Mai cu seamă cînd atenția ne este solicitată de fapte foarte recente:

1 februarie 1959. In întreaga Elveție are loc un referendum. Cei ce sînt pentru acordarea dreptului de vot femeii să răspundă da. Sînt consultați numai cei cu drepturi electorale, deci numai bărbații. La anunțarea rezultatului votului, femeile elvețiene încearcă o nouă umilință: domnii și stăpînii lor le consideră inapte să participe la viața politică. Abia 33,05 la sută din voturile masculine exprimate au fost în favoarea lor. Numai trei cantoane — Geneva, Vaud și Neuchâtel — le-au socotit politicește mature. In celelalte 16 cantoane și 6 semicantoane înfrîngerea a fost zdrobitoare. In cantonul Rhondes intérieures, voturile contra au fost în proporție de 20 la 1.

„Comitetul genovez împotriva sufragiului feminin" își freacă satisfăcut mîinile și mulțumește prin presă tuturor acelora care s-au situat pe reacționara lui platformă. Ceea ce indignează cu deosebire este pretenția lui șireată că ar fi luat ființă... la cererea femeilor. Această minciună gogonată este dezmințită de rezultatele referendumurilor cu titlu consultativ organizate în rîndurile femeilor la Geneva în 1952, la Bâle în 1954 și la Zürich în 1955. S-au pronunțat atunci pentru sufragiul feminin 86 la sută din geneveze, trei sferturi din locuitoarele Bâle-ului și peste două treimi din cele ale Zürich-ului.

Cuvîntul lor n-a avut nici-o trecere, dar asta nu înseamnă mare lucru. Esențialul este că femeile se deșteaptă pretutindeni, și în liniștita Elveție și în toate țările și pe toate continentele. Tuturor acestora, sutelor de milioane de surori care nu au parte încă de o viață liberă și plină ca a noastră, să le închinăm un gînd bun de 8 Martie.

Felicia ANTIP

CURIERUL NOSTRU

LUCIA B. — Turda: In ce privește prima problemă, nu aveți motiv să vă neliniștiți, atîta vreme cît lucrurile au decurs normal. Din scrisoare reiese că nu aveți a vă reproșa nimic, comportarea dv. fiind demnă. Dacă el s-a îndrăgostit de dv. nu e nimic rău în aceasta. Ce ar trebui să faceți acum sînd s-a ivit și al doilea pretendent? Întrebați-vă inima. Către cine se îndreaptă? Pe cine iubiți, cu acela căsătoriți-vă. Nu uitați însă să faceți apel și la rațiune. Vă va fi de folos.

T. I. — Teiuș: A fost o prietenie dacă o putem numi așa, trecătoare și nimic mai mult. Nu vă sfătuim să încercați să-l mai căutați. Nu are niciun rost. Demnitatea dvs. ar trebui să vă rețină de la asemenea încercări, chiar dacă inima vă mai îndeamnă uneori.

OLIMPIA B. — Reiese din scrisoare că n-ați știut nimic de ceea ce făcea soțul dv., totul fiind un... secret al lui. Nu sîntem de aceea deloc de părere să adoptați soluția sugerată de părinții lui. Pentru dv., dar mai ales pentru copil, este bine să vă aranjați alt rost în viață, rupînd definitiv cu el și familia lui, care nu pot decît să vă compromită. Este într-adevăr foarte greu acum, dar gîndiți-vă la copil.

NATAȘA B. — București: Este o problemă foarte dificilă pe care o ridicați dv. Deși ne-ați scris mult, mai sînt totuși multe semne de întrebare, pe care am vrea să le lămurim înainte de a vă da un răspuns. Vă rugăm de aceea să treceți pe la redacția revistei noastre, să discutăm mai pe larg. Credem că o să puteți, dat fiind că sînteți din București.

ELENA P. — Iași: Nu vedem nimic bun în continuarea acestei situații. In condițiile actuale nu va duce la nici un rezultat bun. Ba din contră. Aveți dreptul la viață și de aceea sfatul nostru este să-l folosiți din plin. Sînteți încă tînără și totul se poate aranja. Incercați să vă continuați studiile, deși vă va veni mai greu acum.

FINISA C.: Admirăm voința dv. și sîntem siguri că veți reuși în cele ce vă propuneți. Continuați-vă cu aceeași sîrguință studiile medii. Gîndiți-vă între timp ce facultate ați dori să urmați și mai scrieți-ne. Chiar în condițiile dv. lucrurile se pot rezolva. Desigur cu mai mult efort, trecînd peste mai multe obstacole, dar se poate. Și acesta este esențialul.

LIVIA M. — Constanța: Răspunsul nu poate fi decît în... favoarea dv. întrucît ați acționat cum se spune, cu cap. Timpul care vă desparte de împlinirea visurilor dv. nu este chiar atît de lung cum vi se pare acum. Totul depinde de statornicia relațiilor dv. Mai scrieți-ne între timp despre cum evoluează lucrurile.

GERTRUDE M. Există aici două situații distincte care nu pot să aibă nici o legătură. In rezolvarea problemei lui personale el trebuie să acționeze așa cum va gîndi că e bine. Abia după ce își va rezolva singur, fără nici o condiționare, problema lui pur personală, atunci se poate pune în discuție propunerea lui. Altfel nu este bine.

IULICA. — Rădăuți: Pentru ce vă faceți atîtea probleme din niște lucruri inevitabile virstei dv. Așa se întîmplă în tinerețe. Aveți colege și colegi, prietene și prieteni, care cu timpul se împrăștie fiecare la locul lui. Chiar și cei care-ți sînt mai apropiați își croiesc cu timpul rostul lor în viață. Acestea sînt amintirile tinereții. Gîndiți-vă că aveți o viață întreagă înainte, și că această viață poate fi, și trebuie, trăită din plin. Nu mai puneți însă prea multă pasiune în prietenii ca acelea despre care ne-ați scris.

S. I. — București: Dacă într-adevăr vă iubește va renunța la intențiile lui. Un asemenea „act" din partea lui nu poate decît să vă întărească încrederea în el. In acest caz nu vă rămîne decît să acționați cu calm și răbdare pentru convingerea părinților dv. In caz că își menține intențiile rupeți legăturile cu el, oricît de greu v-ar veni pentru moment. Celelalte „soluții" pe care le întrevedeți dv. nu au valabilitate.

VASILICA — Timișoara: Înțelegem situația dv. dar nu vă putem spune decît un singur lucru: să o uitați. Dacă ar fi nutrit sentimente de dragoste pentru dv. v-ar fi așteptat. In situația actuală vă vine și mai greu. Fiți sigur însă că va trece și asta și veți întîlni o fată pe care să o iubiți la fel sau poate chiar mai mult și care să vă iubească.

INA — București: Nu vedem nici o problemă care ar trebui rezolvată. Totul pare foarte clar. Numai dv. singură puteți hotărî, bineînțeles după ce vă gîndiți foarte bine.

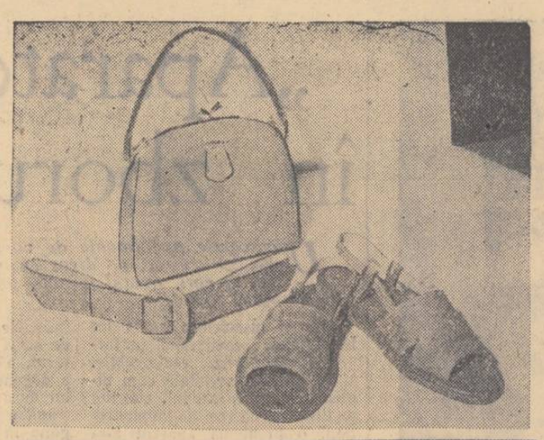

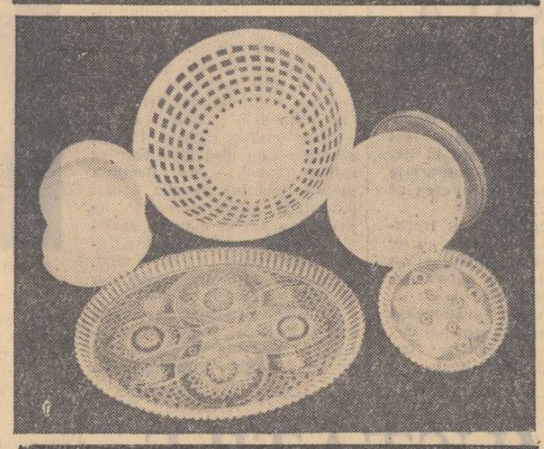

Am vizitat și am fotografiat pentru dvs...

Zilele acestea am vizitat cîteva întreprinderi și magazine din Capitală, cu scopul de a afla cîte ceva din preocupările actuale ale industriei bunurilor de consum, mai bine zis despre articolele noi cu care această industrie vine în sprijinul femeii. Alegerea acestor articole a fost destul de grea. De aceea ne-am gîndit să însoțim reportajul nostru cu cîteva imagini. Astfel că în timpul vizitelor întreprinse am fotografiat pentru dvs...

Mai întîi o pereche de sandale, un cordon și o poșetă. Nu întîmplător am îmbinat aceste trei articole. Ele formează o garnitură cochetă și utilă pentru femei, creată la fabrica de încălțăminte „Kirov". Amănunte particulare? Poșetele pot fi cu ramă ca cea din fotografie, plicuri sau vînătorești. Cordoanele cu cataramă sau fără iar sandalele cu talpă de microporos, flexibilă și cu rama de policlorură de vinil pe cît de elegante pe atît de practice și comode. Ca o caracteristică generală, toată această garnitură este confecționată din „tovălaș", articolele fiind prevăzute cu incrustații de motive naționale. Producția acestor noi sortimente a început de mai bine de trei săptămîni, lucru ce ne îndreptățește să sperăm apariția lor în magazine încă în cursul acestui semestru.

Creația anului 1959 la fabrica „Kirov" nu se rezumă numai la aceste garnituri. In producție se găsesc noi modele de sandale cu toc italian și de pantofi cu toc înalt precum și primele modele de pantofi din piele lac cu toc de 5—7 cm. Pentru început fabrica s-a angajat să pună la dispoziția femeilor, de ziua lor, primele 100 perechi de pantofi de lac.

In zilele de primăvară pardesiile, taioarele, vor lua locul hainelor groase și incomode. La un taior o bluză albă sau de o culoare pastel vă pune în ton cu acest anotimp incitător. Fabrica „Adesgo" a pregătit pentru dvs. modele noi de bluze din fire sintetice, albe sau în culori cu mîneci scurte sau trei sferturi și chiar fără mîneci, cu o linie decolteată la gît. Ceea ce dă prospețime noilor modele de bluze este contextura din care sînt confecționate: tricot cu cerculețe, tricot în dungi sau tricot fagure. Fabrica „Adesgo", o veche producătoare de lenjerie de femei nu s-a lăsat mai prejos nici în privința acestor articole. Noi modele de cămăși de noapte cu garnituri de dantele, combinezoane brodate cu volane, vor lărgi gama celor existente în momentul de față în magazine. Cu titlu experimental s-au realizat la această fabrică și primele modele de jupoane din fibre sintetice.

Vă prezentăm acum cîteva din noile articole din mase plastice realizate de fabrica „București". După cum se poate vedea este vorba de o untieră cu capac ce se închide ermetic, un castron ermetic închis cu capac colorat, un nou tip de coș pentru pîine flexibil, încăpător din polietilenă, precum și de o tăviță ovală din poliesterin ce imită cristalul. Deși noi, acestea produse au fost fotografiate nu la fabrică ci chiar la magazinul „Tehnometal" din Cal. Victoriei unde se desfac doar de cîteva zile, lărgind sortimentul articolelor din mase plastice puse la dispoziția cumpărătorilor.

Și pentru că sîntem la un capitol ce interesează femeia în activitatea ei de gospodină, îndrăznim să vă întrebăm, dragi cititoare: Ați folosit produsul fabricii de conserve Mureșeni din Tg. Mureș: „Supă concentrată de pasăre"? Prevăzută cu adaus de paste făinoase cu ouă și condimente, supa dintr-un pachet ca cel care-l arată fotografia noastră se poate pregăti doar în 10 minute. Acest produs vine în ajutorul dvs., în mod deosebit al acelor femei care au servici și care pot pregăti într-un timp scurt un fel de mîncare consistent și gustos.

...Așa cum s-a mai scris în presă, în acest an la fabrica IPROFIL „Simo Gheza" din Tg. Mureș ca și la IPROFIL București a început să se producă mobilă din plăci aglomerate. La Tg. Mureș se găsește în producție primul lot de 2000 garnituri de dormitoare „Sovata" din acest material iar la fabrica din București primele loturi de dulapuri „Prahova" și un lot de 250 dormitoare „Cerna". Din acestea din urmă am fotografiat un dormitor din plăci aglomerate expus în magazinul de prezentare și desfacere „Mobila" din Calea Victoriei 21. După cum se poate vedea, el se compune dintr-un dulap cu două uși, un pat cu două noptiere, o masă și o toaletă. Plăcut ca aspect, acest dormitor este totodată rezistent.

Cleopatra RĂDULESCU

1). Jachetă scurtă, fără guler, cu mînecă dreaptă. Material uni iar dublura din același material cu bluza.

2). Taior din material ecosez cu mîneci trei sferturi iar gulerul, bordurile și buzunarele marcate cu o bentiță neagră sau în culoarea închisă a materialului.

3). Jacheta foarte scurtă, dreaptă, guler rotund, buzunare lateral sus cu clape mari cu garnitură și 6 nasturi. Fusta largă plisată.

4). Pe o rochie dreaptă cu mînecă scurtă o jachetă din același material cu borduri de rips sau catifea de o culoare închisă.

5). In același gen, o variantă cu mineca chimono și clape mari la buzunare.

Desene de Tantzi PFENNINGS

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

9—15 MARTIE 1959

— Salată de țelină cu maionează; găluște de cartofi cu sos de roșii; frigănele cu zahăr.

— Supă de linte; morcovi sote cu crochete de cașcaval; mere coapte.

— Ciuperci cu smîntînă; musaca de tăiței; cremă caramel.

— Ouă umplute în coajă; friptură înăbușită cu salată; budincă de orez.

— Fasole bătută, cu usturoi; lahnie de cartofi cu murături; compot.

— Ciorbă de miel; antricoate cu sos de muștar; strudel cu griș.

— Salată rusească; sarmale de purcel! melci cu nucă.

Găluște de cartofi cu sos de roșii

Se fierb jumătate kilogram de cartofi, se curăță și se trec prin sită sau prin mașina de carne; se frămîntă cu două linguri de făină, astfel încît aluatul să fie ceva mai tare și se potrivește de sare și piper. Se fac cu mîna dată prin făină mici găluște de grosimea degetului. Se pune o cratiță cu apă și puțină sare la foc și cînd dă în clocot, se introduc găluștele. Se țin un sfert de oră, fără să mai fiarbă.

Intre timp, se face sosul de roșii, se prăjește o ceapă tocată mărunt în puțină untură, se stinge cu apă și se lasă să fiarbă pînă se moaie. Se adaugă cîte puțin bulion și se potrivește de sare.

Se scurg găluștele, se așează pe farfurie, deasupra se toarnă sosul și se presară brînză rasă. Se servesc fierbinți.

Melci cu nucă

Se cerne într-un vas 500 gr. făină și se face loc la mijloc. Separat, se freacă 10 gr. drojdie cu puțin lapte călduț, pînă se face o cremă. Se toarnă peste făină, se adaugă 3 ouă, o ceașcă de lapte, 100 gr. zahăr, 100 gr. ulei (sau 120 gr unt), o lingură de rom, vanilie și o linguriță rasă de sare. Se frămîntă bine pînă face băsici și se lasă la cald să crească.

Intre timp se pregătește umplutura. Se amestecă 250 gr. nuci trecute prin mașină cu 100 gr. de zahăr pisat, și un praf de sare. Se oparește cu 2—3 linguri de lapte clocotit, și se freacă pînă se face pasta potrivit de consistentă.

Cînd aluatul a crescut, se desparte în două, se întinde pe masa de aluat cîte o foaie dreptunghiulară, se unge cu ou bătut și deasupra se întinde jumătate din umplutura de nucă, într-un strat cît mai egal. Se face un sul, care se taie în bucăți de 3 cm. lungime. Se așează bucățile pe tavă pe una din fețe. Se lasă să crească la cald, se ung cu albuș și se coc la foc bun. Cum se scot din cuptor, se însiropează pe rînd într-un sirop fierbinte, făcut din 250 gr. zahăr, un pahar și jumătate de apă și puțină vanilină.

Sanda MARIN

Doi botoșei

In curînd ai să fii mamă,
Draga mea de totdeauna!
Nu răspunzi, de bună seamă,
Și zîmbești, zîmbești într-una!

Fericită ieși din casă
Urmărind ocrotitoare,
Vrăbiuța drăgăstoasă
Cum dă puilor mîncare!

Ți-a atras din nou privirea
Grădinița de copii.
Crește-n inimă iubirea
Revărsată-n bucurii!

Rotofei, din cărucioare,
Bebelușii toți te cheamă,
Nu-i departe ziua-n care
Vei fi cea mai mîndră mamă!

Intîrzii pe la vitrine
Cu păpuși și jucării,
Cîtă frămîntare-n tine
Să ghicești tot ce-ar dori!

Ii alegi îmbrăcăminte,
De-ai putea și ce culoare.
I-ai lua mai dinainte
Una plină de cicoare!

Greu te zmulgi de lîngă toate
Făurite pentru ei,
Din vitrinele-ncărcate
Ți-au zîmbit doi botoșei!

L. DIMA

Mierea de albine în cosmetică

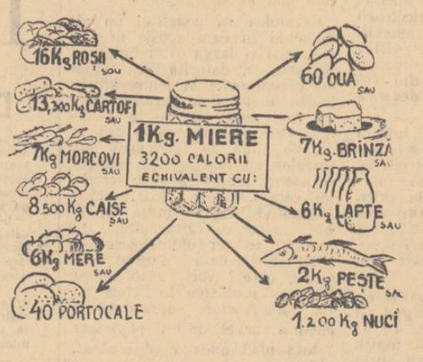

Alături de medicină, unde este întrebuințată în tratamentul multor boli, cosmetica modernă folosește și ea mierea sub diferite forme, deoarece s-a constatat, în urma experiențelor făcute, că are efecte foarte bune asupra pielii, pe care o hrănește, o face mai rezistentă și-i dă suplețe, ferind-o de o îmbătrînire prematură.

Iată cîteva exemple de băuturi, creme și măști cu miere care contribuie toate la dobîndirea și păstrarea unei epiderme frumoase și sănătoase. Constipația, se știe, este unul din cei mai mari dușmani ai tenului. Luptați împotriva ei, bînd dimineața pe stomacul gol, un pahar de apă călduță în care ați dizolvat două linguriițe de miere. Iar dacă sînteți nervoase și suferiți de insomnie, folosiți seara, înainte de culcare, această băutură.

Stoarceți o portocală și în zeama obținută bateți un gălbenuș de ou, apoi adăugați o linguriță de miere. Veți obține o băutură reconfortantă, care dă energie. Portocala poate fi înlocuită cu zeama de la 1/2 lămîie, mărindu-se, după gust, cantitatea de miere.

Formula de cremă pe care vi-o dau acum, constituie un exemplu de cremă grasă hrănitoare cu miere și este totodată un răspuns adresat cititoarelor care mi-au solicitat-o, cerîndu-mi în același timp și cîteva moduri de preparare a măștilor cu miere. Crema se compune din: lanolină 15 gr., ulei de parafină 23 gr., ceară 14 gr., miere 10 gr., unt de cacao 5 gr., și este indicată celor cu pielea uscată.

Un gălbenuș de ou frecat cu o linguriță de ulei și puțină miere, formează o mască ce se întinde pe față și gît și care se scoate cu ajutorul apei călduțe, după 20 de minute. Pot folosi această mască femeile care au pielea uscată.

Pentru cele cu tenul gras, se poate folosi o mască astringentă, formată dintr-un albuș de ou bătut spumă, căruia i se adaugă 1 1/2 linguriță de miere și 1 1/2 linguriță de zeamă de lămîie. Masca se păstrează pe față 15—20 de minute și se scoate cu apă călduță.

Un amestec format din 1 1/2 linguriță de miere și o linguriță zeamă de lămîie, întins pe obraz timp de 15—20 de minute, hrănește și dă luminozitate pielii normale.

Frecați un gălbenuș de ou cu o linguriță de smîntînă și o linguriță de miere și păstrați pe obraz timp de 20 de minute acest amestec dacă aveți pielea dezhidratată ori vestejită. Curățați apoi obrazul cu apă călduță și clătiți cu multă apă rece.

Iar pentru a odihni și hrăni pielea, în special după o răceală, gripă etc., bateți un albuș spumă și amestecați-l cu 1 1/2 linguriță de miere și cu făină, pînă obțineți o pastă moale pe care o întindeți pe obraz și o scoateți după 20 de minute, cu apă călduță.

Sanda NOREANU

Pentru a treia oară, în decurs de 27 de luni, Mrs. Murphy din Iowa (S.U.A.) a născut gemeni. Medicii afirmă că această tînără mamă (n-are decît 21 de ani) are ciudata predispoziție să nască numai gemeni. Valabil pînă la proba contrarie.

V. CRIVĂT

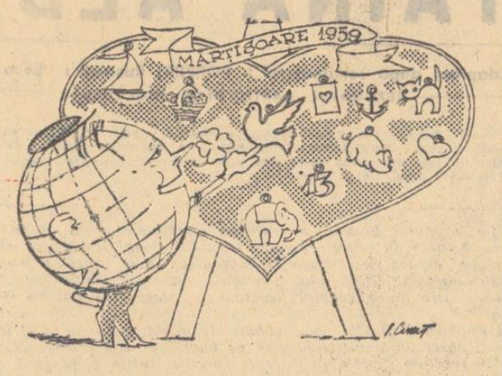

— Eu îl aleg pe acesta !..

ELISABETA BERGEA

— Se plîng femeile din instituția dvs. că nu le ridicați în muncă.
— Inexact ! Chiar săptămîna trecută am mutat două tovarășe la etajul 6 !...

C. FLORIAN

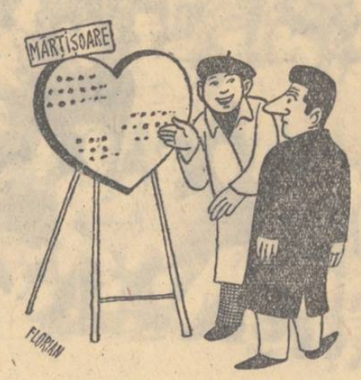

— Luați pentru soție sau doriți unul mai scump ?

ADRIAN ANDRONIC

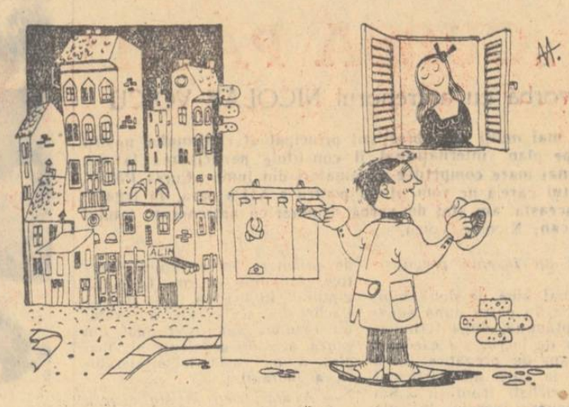

TIMIDUL: — Știți, felicitarea asta este pentru d-voastră !...

GH. CHIRIAC

— Nicu nu mi-a făcut nici un cadou... Zice că azi e Ziua femeii. Ce-o fi vrînd să spună cu asta ?...

— Fraților, la al 100-lea pahar strig din nou: „Trăiască nevestele noastre !"

REBUS

În ce zi s-a petrecut scena de mai sus ? (mari premii dezlegătorilor)

— Măcar de „Ziua femeii" să-mi fi adus o floare...
— Ce-s eu de vină că tu ai uitat să rupi fila din calendar !...

— Ești o floare între flori !...

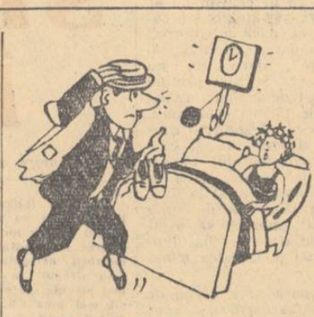

— Și de 8 Martie vii atît de târziu ?
— Pardon, uită-te la ceas. De o oră sîntem în 9 martie...

— Între noi e 8 Martie în fiecare zi !...

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

ZIUA FEMEII

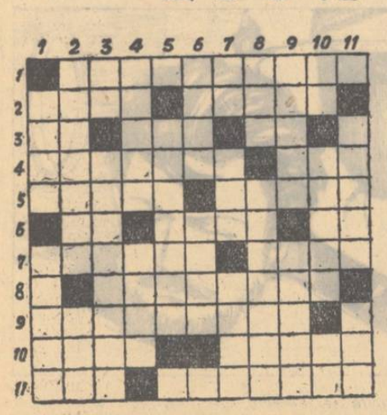

ORIZONTAL: 1) Femeia respectată și prețuită de toată lumea. 2) Caracterul pe care îl are în țara noastră mișcarea femeilor — Împreună cu mama se bucură de toată grija și atenția statului democrat-popular. 3) În 8 martie — Măsură chineză — Tese. 4) „...Maternității", distincție acordată mamelor cu mulți copii — Toi. 5) Teren pentru manifestări sportive, unde sportivele din țara noastră au obținut frumoase victorii în special la atletism și handbal — „Ca la mama...". 6) Nineta Petrescu — A da ajutorul necesar unei femei care naște — Speteaza înfășurată cu iie. 7) Ne preocupăm — Termen de respect cu care la țară, cineva, se adresează unei surori mai mari sau unei femei mai în vîrstă. 8) Din rîndurile ei s-au ridicat nenumărate femei care sînt azi fruntașe la locul lor de muncă. 9) În regimul democrat-popular există o deplină între femei și bărbați. 10) Aici femeile au avut și au un rol deosebit de important în munca de transformare socialistă a agriculturii — Tovarășa de viață. 11) Unelte specifice îndeletnicirilor feminine — Titlu de onoare acordat profesoarelor și artistelor.

VERTICAL: 1) Cea mai frumoasă menire a femeii — Una din realizările regimului nostru, o instituție care vine în ajutorul femeii muncitoare. 2) „Gloria ...", altă distincție conferită femeilor cu mulți copii — În multe unități de acest fel, femeile au un rol de frunte (abr). 3) În sus — Zeci de femei au fost alese în Marea Adunare Națională și peste 35.000 de mii, în sfaturile populare. 4) „..., înțeleptul", piesă de Lessing — Adjectiv feminin. 5) Lucrători în alamă. 6) A geme — Zăpadă. 7) Tudora Opran — Oraș în Nigeria — Martoră la cununie. 8) Ziua femeii ! — Cunoscător al operelor Mariei Banuș, Veronicăi Porumbacu, Ninei Cassian. 9) Acesta — A-și pierde echilibrul 10) Rucsandra Lupu — Ușă de sobă — La maternitate. 11) Cea a femeilor din R.P.R. este fericită — „Ziua ... mare", piesă de Maria Banuș.

N. CORNEA

LOCUINȚE

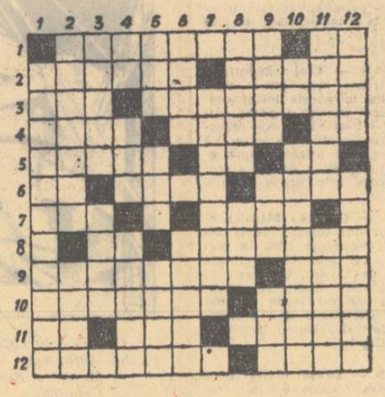

ORIZONTAL: 1) Se construiesc din ce în ce mai multe, mai bune și mai frumoase (sing.) — În Galați. 2) Cum trebuie să se desfășoare munca pe un șantier de construcții, pentru a se obține un preț de cost scăzut — Tovarăș. 3) La arhitecți. — Grup de locuințe 4) Indicație pe proiect — Priveștel — Posed. 5) În cadrul acțiunii de construcție și reconstrucție sînt supuse sistematizării — Sodiu — Pentru 6) Poftim — Scăderea celui de cost este o sarcină principală a constructorilor de locuințe — Haină țărănească. 7) Sublocotenent — Din nou. 8) Zar la table. — Cea plenară a Uniunii arhitecților a dezbătut sarcinile ce revin arhitecților (sing). 9) Construire, zidire. — Între călăreț și cal. 10) Trebuie să existe în concepție arhitectonică — Al treilea. 11) Sînt — Campioni — Petrol. 12) Respectarea celor de predare a apartamentelor contribuie la reducerea prețului de cost — La păsări și la mașini.

VERTICAL: 1) Construit din nou. 2) Regiune în care s-au ridicat și se ridică mari construcții pentru odihna oamenilor muncii — Individe. 3) Boală de urechi — Diminutiv din Teodor. 4) Centimetru — Asociația sportivă „Politehnică" — Reproducem întocmai un text. 5) Vină — Secol — Se construiesc tot mai multe. 6) A sughița — Personaj din „Azilul de noapte". 7) Premerg viitoarele locuințe. 8) În întregime — Comună în Franța 9) A așeza și a fixa fiarele care urmează să constituie armătura unei construcții de beton armat — Rîu pe care era așezată Sparta — Proiect întocmit pentru a fi folosit la construirea caselor în locuri diferite, urmînd să se efectueze numai completările de adaptare la condițiile locale. 10) Tudor Bunescu — Aici la naștere proiectul casei (pl.). 11) Oraș în care s-au ridicat multe construcții în ultimii ani — Necesar oricărei construcții 12) În acest moment — Munca constructorilor.

Sorina CHEFAR

NIMIC DESPRE MATEMATICĂ

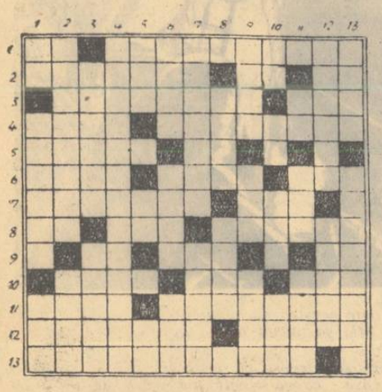

ORIZONTAL: 1) 100 m_2 — *Rivalitate comercială* 2) Grad — Unu la zar — R 3) *Una din cele șapte minuni* — *Sau* 4) Țipă cît o ține gura ! — *Cota* 5) Stinjenei — Unit 6) Roșul — L-a doborît căldura — Unități de timp 7) *Leu la Praga* — Țepi 8) Orel — A avut de mult o grădină zoologică — *Rezultatul unei munci* 9) În curînd — Între pragul de sus și cel de jos — Pronume 10) Cost — ...Gebirge sau Munții Metalici — *Rînd* 11) Sufletul reclamei — *Acordeon* 12) *Detașamente* — *În programul oricărui circ* 13) *Hotărîtor.*

VERTICAL: 1) Într-o ureche—Vînt cu zăpadă — Gol 2) *A prezentat un raport* — *Fulgi* 3) *Te poartă pe drumuri !* — Tăiat 4) *Scrisori, scrisori, scrisori, la plural !* 5) Aduce mai mult decît anul — Diftong — Peșteră ! 6) A închiria — Înău — Atmosferă 7) Secție medicală — *Emisiuni de mărci* *Donată* — Oraș în U. R. S. S. 9) *Echipă spaniolă de fotbal* — Arare — *Teritoriu* 10) În trecere — Titan — *Fructul bradului* — Naș 11) Tigăil! — Orfeu de exemplu — Miros 12) *Soroc* — O cafea cum n-a mai fost! 13) *Cîntăreață cîntată!* — Amurg.

Radu STROE

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Noi grupe cu deschideri obligatorii

GRUPA 83 SICILIANA: *Alex. Moraite* (București), *Manda Gh. Constantin* (Cîmpulung Muscel), *Cornblum Eugen* (București), *Moisescu Angela* (București), *Popovici Dumitru* (Timișoara), *Ionel Bratu* (Pucioasa-Zărăfoaia) și *Zimmermann Fred* (Buteni-Gurahonț).

GRUPA 84 FRANCEZA: *Vasilescu Constantin* (Cîmpulung-Muscel), *Levy Arnő* (București), *Nagy Carol* (Brad), *Ivan Nicolae* (București), *Adrian Lepădatu* (Ocna Mureș), *Constantin Mircea* (București), *Malek Robert* (Rădăuți).

GRUPA 85 SPANIOLA: *Cuculan Ioan* (Rominoși) *Szasz Geza* (Jimbolia), *Virgil Negruț* (Dumbrăveni) *Ioan Nicolescu* (București), *Stănutu Gh.* (Talpa Orăzile), *Tudoriu Al.* (Or. Stalin) și *Panescu George* (Cernavodă).

Aceste grupe vor începe jocul la 15 martie. Pînă atunci fiecare participant va primi regulamentul de joc, fișele de notare a partidelor și adresele partenerilor de concurs.

Exercițiul combinativ nr. 6

Smislov—Liublinschi
Campionatul U.R.S.S. 1949

Marele maestru sovietic Smislov, fiind la mutare, a cîștigat partida printr-o combinație magistrală. Această poziție a fost reprodusă în cărți și reviste din numeroase țări.

Partida nr. 3

Apărarea siciliană
Fisher—Reshevsky

Partida de mai jos, jucată în urmă cu o lună în campionatul de șah al S.U.A., a adus o fulgerătoare înfrîngere jucătorului numărul 1 al Statelor Unite, Reshevsky, din partea tînărului Bobi Fisher (16 ani), calificat pentru turneul candidaților.

1. e4, c5 2. Cf3, Cc6 3. d4, c:d4 4. C:d4, g6 5. Cc3, Ng7 6. Ne3, Cf6 7. Nc4, o-o 8. Nb3, Ca5 ? *O mutare de rutină. Ar fi fost mai bine d6.* ...9. e5 ! *Albul pornește la atac.* 9... Ce8? *O greșeală care permite lui Fisher să înceapă, printr-un sacrificiu de figură, o spectaculoasă combinație decisivă. Negrul ar fi trebuit, în locul mutării din text, să bată nebunul din* b3. 10. N:f7+ ! ! R:f7 11. Ce6!!, d:e6. *Negrul e nevoit să dea dama. La 11... R:e6 ar fi urmat 12. Dd5+, cu cîștig în cîteva mutări.* 12. D:d8 și după *cîteva* mutări Reshevsky a cedat.

Problema nr. 7

Inedită

Drăgan Nicolae
Dej

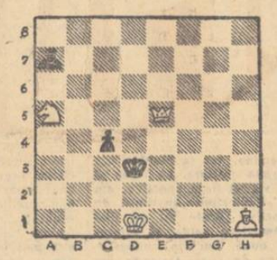

Albul joacă și dă mat în două mutări.

Poșta „Cupei Magazin"

POPESCU PETRICA și VULPE A. VIOREL: Rămîne ca mutarea imposibil de efectuat, notată de Vulpe Viorel să fie înlocuită cu o mutare posibilă. Timpul consumat, conform regulamentului, se pune la socoteala celui ce a greșit.

POPA VIRGIL — Cluj: Am primit scrisorile dv. Întrucît concurenții Begea și Bleoju n-au mai răspuns de la 18 noiembrie, nici unul adversar din grupă, partidele lor se consideră pierdute. Nu e nevoie să trimiteți fișele și cărțile poștale.

SZABADOS și HALM — (grupa 15): Continuați partidele și țineți evidența timpului de gîndire în ambele versiuni.

BREDAN IOAN — (grupa 68): Jucați cu fiecare partener în același timp, cîte două partide, deci în total 12 partide. Celor trei jucători din grupă care vă scriu primii, dv. să le trimiteți, odată cu răspunsul în partidele în care aveți negrele, și primele mutări în partidele în care aveți albele. La fel procedează și ceilalți jucători cărora dv. le-ați scris primul. Ei vă răspund în partidele în care au negrele și vă trimit primele mutări în partidele în care au albele.

Concursul nostru popular cu premii

Problema nr. 9

Acest tractor este unul din cunoscutele produse ale uzinei „Ernst Thälmann" din Orașul Stalin. Este vorba de tipul K. D., S.R.T., sau U.T.O.S. 27 ?

Problema nr. 10

Clișeul reprezintă pe unul dintre binecunoscuții noștri artiști de teatru și cinema. Alegeți între Radu Beligan, Gr. Vasiliu Birlic sau Ștefan Ciubotărașu ?

BON Nr. 5

FILATELIE

Un timbru consacrat baschetbaliștilor sovietici învingători în Chile

Campionatul mondial de baschet masculin încheiat recent la Santiago de Chile a fost urmărit cu interes de iubitorii sportului din lumea întreagă. În cadrul întîlnirilor reprezentativa sovietică a reușit un tur de forță terminînd neînvinsă campionatul. Un mare răsunet l-a avut victoria echipei sovietice asupra echipei S.U.A. care pînă la acea întîlnire nu a cunoscut nici o înfrîngere. Precum se știe, în mod samavolnic F.I.B.A. a întocmit un clasament în care cîștigătoarea de fapt și de drept, echipa U.R.S.S., figurează nu pe primul ci pe... ultimul loc.

În cinstea adevăraților cîștigători ai acestui campionat, la Moscova a apărut zilele trecute un timbru comemorativ consacrat victoriei baschetbaliștilor sovietici. Pe timbru se poate citi: „Victoria echipei de baschet a U.R.S.S., Chile 1959".

Cronica rimată

DE 8 MARTIE

7 martie 1959...
În birou la V. Mardare
Totul e-n efervescență,
Agitație și mișcare.
Toți colegii lui Vasile
Își pun marea întrebare:
Care este, la 8 Martie,
Cea mai bună comportare ?
Convocat-au deci, pe dată
Chiar ad-hoc, cît ai clipi,
Un congres cu următoarea
Scurtă ordine de zi:
Punctul 1: **Cum să facem,**
Noi de față adunați,
Ca în ziua de 8 Martie
Să fim cît mai manierați ?
Punctul 2: **Cam ce obiecte-s**
Indrăgite de femei ?
Iar „Discuții și propuneri"
Au trecut la punctul 3.
Cel dintîi a luat cuvîntul
Marinescu: „Iau avans
Și îi cumpăr o rochiță
Elegantă, pentru dans !"
„Ca să am o comportare
Cît mai demnă, mai aleasă
(A spus Gică Dumitrescu)
Mîine sînt la timp la masă !"
A vorbit apoi Pandele:
„Eu voi fi mai elegant:
O voi invita diseară
La un mare restaurant
Și acolo, după-o masă,
Cu mîncăruri scumpe, fine,
Am să-i spun că ea gătește
Și mai ieftin, și mai bine !"
La apoi cuvîntul Gică:
„Fraților, pe o femeie
O cîștigi prin comportare..,
Am, de pildă, o idee:
Mîine am să mă scol devreme
Și am să-i șoptesc ușor:
E ora 6, plec, iubit-o,
Să-ți fiu în rîndul la coafor.!"
„Mofturi, mofturi ! — spune Nae
În picioare și ritos —
Eu sînt de altă părere:
Totu-i să-i vorbești frumos !
Da ! Femeia cînd aude
O expresie delicată,
Un cuvînt de gingășie,
E plăcut impresionată.
O propoziiune suavă,
Spusă pe un ton frumos,
E mai scumpă ca o blană..,
Să-i vorbim cît mai frumos !...
...Tîr, tîrr, sună telefonul...
Nae chiar l-a rîd'cat,
A răspuns și după o clipă
A răcnit în aparat:
„Ce mă tot pisezi într-una
Și cu masa îmi dai zor ?
Ce crezi că mă joc a'cea ?...
M-a pus dracu să mă-nsor !"
Auzind aces'ea, unul
Îi întreabă curajos:
„N-a fost vorba, dragă Nae,
Că o să vorbim frumos ?"
Ei atunci răspunde sigur:
„Da vom trece și la fapte,
Dar e vorba de 8 Martie,
Și-azi sîntem abia în 7..."

A. NOL

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

MOZAIC LITERAR

ORIZONTAL: Bărăgan — Mara — Adamov — Palid — Camilar — Rune — Om — N — Rodin — V — Vesta — Menită — Isti — Mama — Ur — Acari — Neruda — Unita — T — Tot — O — C — Amurg — R — Drum — A — Iad — L — Ea — Indrumați — Rumano — Setea.

PENTRU SANATATEA POPORULUI

ORIZONTAL: Pediatrie — Malarie — At — Et — N — Opera — Doctor — Sat — Ilo — L — St — E — Contagios — Igiena — Neg — Nicu — Ic — Ru — Ac — Rotat — S — Epidemică.

UN-DOI...

ORIZONTAL: Kivi — Halima — Atent — Sesam — Vineri — Oaia — E — Udare — Can — Risipită — K — Im — Tes — Bloc — Nevăzută — Vo — De — Ere — Ess — Birt — Ira — KB — Ianuș — Tuliu — Ștefănița — C.

MUZICĂ... ÎN GHILIMELE

ORIZONTAL: Anotimp — Haina — Mama — Hora — Cip — Urare — Luna — NR — RC — Ancie — Deși — Gic — Dag — Penal — Sot — Pasăre — I — T — Pătimașă — Le — Amărît — Carte — Iac — Pădure — GN — NH — Dalila — Nea — Aliaj — Mereu — I — Etc — Hoț — IMN — Craidon — Alean.

JOC DE CUVINTE

D-ale Carnavalului

CICLIȘTII NOȘTRI ÎN „CURSA PĂCII"

De vorbă cu antrenorul NICOLAE VOICU

De mai mulți ani obiectivul principal al ciclismului nostru pe plan internațional îl constituie participarea la cea mai mare competiție de amatori din lume „Cursa Păcii", la startul căreia ne vom alinia pentru a XII-a oară. In legătură cu aceasta, am stat de vorbă deunăzi cu antrenorul lotului republican, Nicolae Voicu.

— Cînd ați început pregătirile ?

— De mai bine de două luni. In ianuarie, în patru după amieze pe săptămînă, după terminarea orelor de lucru, s-a executat un program de pregătire fizică generală, la care au participat numeroși cicliști fruntași. S-a insistat asupra lucrului în sală și în aer liber, întrucît, se știe, cicliștii noștri sînt în genere, deficitari la capitolul pregătire fizică. Apoi, în februarie, pregătirea fizică generală a alternat cu pregătirea specială : rulaj pe șosele.

— Din cine este alcătuit lotul R. P. R. ?

— Lotul pentru „Cursa Păcii" a fost definitivat la 25 februarie. El cuprinde pe cei 5 sportivi care au alergat în „Turul Egiptului" (I. Vasile, Gh. Șerban, A. Șelaru, L. Zanoni și G. Moiceanu), C. Dumitrescu, D. Munteanu, N. Pelcaru, precum și o serie de tineri în plină ascensiune ca I. Stoica, M. Voinea, I. Cosma și alții. Prezența tinerilor în lotul republican lărgește posibilitatea selecționării unei echipe cît mai valoroase.

— Puteți să ne spuneți ceva despre programul de pregătire ?

— In linii mari, el are următoarele obiective : lichidarea lipsurilor semnalate privind rezistența la sprintul final, hărțuielile pe traseu, rezistența în regim de viteză și mersul de unul singur. Aceasta, în luna martie, cînd ne vom antrena în țară cu prietenii și adversarii noștri, cicliști din lotul R. D. Germană. Apoi în aprilie se va pune accentul pe gîndirea tactică, sector în care, după cum știți, avem deseori serioase deficiențe, din cauza cărora nu ocupăm locul corespunzător realului potențial fizic al sportivilor noștri.

— Ce părere aveți despre a XII-a ediție a „Cursei Păcii" ?

— Dacă pînă acum 3—4 ani, echipele aspirante la victorie le puteai număra pe degetele unei singure mîini, acum sînt 10—12 formații (din cele peste 20 care iau parte), care luptă cu șanse egale pentru primele trei locuri; ceea ce face ca disputa să fie extrem de strînsă. Nu trebuie uitat, că o serie de formații apusene cuprind și cîte 3 cicliști din categoria independenți (un fel de semiprofesioniști), pentru care rezultatele din „Cursa Păcii" sînt o punte de trecere la profesionism.

— Ținînd seama de lunga noastră experiență în cursele internaționale de amploare, ce credeți că trebuie făcut ca — în sfîrșit — să obținem și noi un rezultat deosebit în „Cursa Păcii" ?

— Intrebarea se leagă, de fapt, de o importantă problemă în dezvoltarea ciclismului nostru ,despre care s-ar putea scrie multe pagini. Voi încerca să fiu succint. Cicliștii noștri pot rezista la cele mai mari medii orare, realizate în rulaj constant, dar capotează în acțiunile tactice decisive, se pierd — deseori — în hărțuielile de pe ultimii kilometri, și comit unele erori de orientare în acțiunile colective. Amintesc că în „Turul Egiptului" în 1957 ca și în „Cursa Păcii" din același an, am ratat un rezultat valoros tocmai din cauza acestor deficiențe și, mai ales, a unei scăderi considerabile, a moralului.

— Așadar, veți insista asupra pregătirii tactice ?.

— Desigur. Mă voi strădui să elimin din concepția unora dintre cicliștii noștri fruntași, ideea preconcepută că în ciclism nu ar exista planuri strategice prealabile. După ei, dacă ai „noroc" să prinzi evadarea decisivă, ai „dat lovitura", dacă nu, nu mai ai ce face. Și mai pretind că reușita tactică depinde numai de o sumă de factori ocazionali, în timpul cursei. Desigur, o concepție profund eronată și care îngreunează considerabil munca în colectiv. Și nu știu dacă acești sportivi au reflectat la cauzele care au făcut că noi nu prea am avut „noroc" să prindem evadările decisive, ba dimpotrivă, tocmai pe acestea le-am scăpat.

— Aici se pare că e vorba de o meteahnă serioasă a unor sportivi fruntași, legată direct de educația lor ca și de calitățile morale și de voință.

— De acord cu dvs. Mulți cicliști obișnuiesc să facă antrenamente numai în suplețe, se „menajează" cît pot, de unde și o comportare ca atare în concursuri, în care adoptă tactica învechită a alergării în pluton. Vă mărturisesc că voi avea de furcă cu unii cicliști privind antrenamentele dure. Mai ales că în luna martie, se vor face cîte două antrenamente pe zi și se va insista asupra alergărilor individuale contra cronometru, care, după părerea mea formează și indică pe adevăratul „atlet" în ciclism.

— Credeți că veți reuși aplicînd un program de pregătire atît de dur ?

— E drept, duritatea acestui program surprinde, dar, socot eu, numai prin această cotitură vom putea ieși din mediocritatea de pînă acum. In ceea ce mă privește, sînt hotărît să depun toată străduința și să nu fac nici un fel de concesii spre a evita astfel greșeala mea și a ator antrenori de lot republican: antrenamente ușoare.

Pentru aceasta însă, e nevoie, în primul rînd, ca sportivii să înțeleagă profund sarcina pe care o avem ; să arate o dorință arzătoare de a lichida cu vechile metehne ; să demonstreze o altă atitudine față de răspunderea ce o au; să manifeste un moral robust; să colaboreze efectiv și sincer cu mine în toate problemele din procesul de pregătire, iar în timpul cursei, lăsînd la o parte orice mici ambiții egoiste să se străduiască din răsputeri ca să traducă în fapt, întocmai, tot ceea ce stabilim din punct de vedere tehnic și tactic în ședințele de lucru dinaintea fiecărei etape.

E. IONESCU

Concursul sportiv organizat de „Magazin"

Răspunsurile cititorilor (cu mențiunea *„Pentru concursul sportiv"*) însoțite *obligatoriu de bonul de participare* urmează să fie trimise (în plic sau cărți poștale cu bonul lipit) revistei „Magazin" — Piața Scînteii — pînă la 14 martie inclusiv. Ultimele plicuri sau cărți poștale care se vor primi vor trebui să poarte data poștei 14 martie).

Reamintim cititorilor că pot participa cu mai multe variante, bine înțeles dacă anexează un număr corespunzător de bonuri de participare.

Concursul sportiv
Bon de participare

Premierul Ciu En-lai fotografiat în mijlocul echipelor C.C.A. și „1 August", cu prilejul meciului susținut la Pekin.

SPORTIVI ROMÎNI ÎN R. P. CHINEZĂ

(Urmare din pag. 1-a)

Prietenia frățească cu care fotbaliștii romîni au fost înconjurați în timpul șederii lor în R.P. Chineză va rămîne de neuitat pentru fiecare din membrii delegației. Gazdele noastre s-au străduit să ne facă șederea cît mai plăcută, să ne ajute să cunoaștem cît mai bine China, poporul ei, specificul vieții de acolo.

Acupunctura și medicina sportivă

Din delegația noastră a făcut parte și medicul Nicolae Stănescu, al cărui aport a fost foarte prețios în condițiile unui turneu atît de lung, cu multe jocuri, cu probleme de aclimatizare și alimentație speciale. Firește, spitalele chineze și mai ales acupunctura (metodă veche de mii de ani în China) l-au interesat în mod deosebit. L-au îndemnat către spitale nu numai curiozitatea profesională (care pe mine mă ducea spre redacții, de exemplu), ci și necesitatea de a face unor jucători tratamente speciale. L-am însoțit la secția de acupunctura a unui spital din Șanhai și am ascultat schimbul de experiență pe care l-a făcut cu medicii chinezi. (Inchipuiți-vă pe tînărul nostru interpret, student la Institutul de limbi străine din Pekin, traducînd termeni medicali din chineză în romînă !) Dacă medicii chinezi au adus în discuție probleme de practică deosebit de utile, medicul nostru a venit cu unele aplicații ale acupuncturii în medicina sportivă, care au suscitat interesul viu al medicilor chinezi.

Atmosfera de interes în jurul acupuncturii a făcut în lotul nostru și două fericite „victime". Constantin și Zavoda I, cei doi interi ai echipei C.C.A., suferinzi de stomac, s-au supus cîtorva ședințe de acupunctura. Ameliorarea a fost simțitoare ! Spre decepția lor, unii din înaintașii noștri au aflat de la un amabil medic chinez ca acupunctura este, în schimb, total ineficace în maladiile.., trasului la poartă...

Frînturi de peisaj chinez

Vizităm Nankinul, „orașul erou", unde se află mausoleul doctorului Sun Yat-sen, marele patriot chinez, revoluționarul de la 1911, cînd a fost dărîmat regimul feudal, punîndu-se capăt pentru totdeauna dinastiilor imperiale. Tot la Nankin, poporul a amenajat un impresionant monument în memoria celor o sută de mii de patrioți uciși de gomindanișți, pe o colină din marginea orașului.

Alături de aceste construcții memoriale, obiectivele aparatelor noastre de fotografiat prind celebra pagodă cu 8 caturi din parcul Ling Ku, aleea de statui de elefanți, lei, cămile de piatră, care duce la mormîntul unui împărat din dinastia Ming, dar și numeroase schele, șantiere. Schela de lemn de bambus, cu steag roșu în vîrf, iată un element nou, actual, al peisajului chinez din zilele noastre. Poporul chinez construiește în ritm impresionant. La Șanhai se ridică zeci și zeci de fabrici noi ; China populară își făurește o puternică industrie grea. La Pekin se poate vorbi acum despre două orașe : cel vechi, cu case micuțe, cu ulițe strîmte și cel nou, modern, european, cu străzi nesfîrșite de blocuri de locuințe muncitorești, cu impunătoare clădiri publice, cu parcuri înfloritoare. Un drum cu autobuzul din centrul Pekinului pînă la Yi Ho-yuan (Palatul de vară al împăraților feudali) te poartă pe străzi largi, mărginite de clădiri moderne, dar cu o ornamentație de un bun gust specific chinez. Printre clădirile noi, monumentale, ale Pekinului, Casa Televiziunii — oarecum asemănătoare cu Casa Scînteii — ne place în mod deosebit.

Am fost într-o dimineață la cîțiva kilometri în afara Cantonului, în vizită la comuna Populară Hsing Kao, unde — deși l-am răpit pe neașteptate din mijlocul plantației de trestie de zahar — secretarul comunei Tu Sao-yung ne-a vorbit cu date precise despre munca, succesele și minunatele proiecte ale celor peste 20.000 de familii reunite în această comună.

Am fost la Nankin, la o instructivă expoziție agricolă, unde timp de un ceas și jumătate cît am vizitat pavilioanele, ni s-a desfășurat prin fața ochilor nu numai o instructivă lecție de geografie economică, ci și un film viu, concret, al marilor succese ale agriculturii socialiste chineze. Am fost la Șanhai, oaspeți ai Institutului Politehnic și ai combinatului textil Tzanhua, iar la Nankin am vizitat Academia militară. La Uhan și la Pekin am vizitat baze sportive, am fost oaspeții ai diferitelor instituții de stat sau sportive. Peste tot au fost prezente : atmosfera caldă și prietenească, voia bună, bucuria cunoașterii și ...ceașca de ceai. Oriunde am fost, pe masă ne-au așteptat cestile cu ceai fierbinte. Și dacă nu le-am băut și ceaiul s-a răcit, gazdele noastre — cu aerul cel mai firesc — ne-au umplut din nou ceașca cu ceai fierbinte, din termose mari, de cîte două kilograme, atît de mult utilizate, încît unii din noi, încercînd să stabilească coordonatele peisajului specific chinez, au fost tentați ca alături de ricșe, umbrelușe, îmbrăcămintea albastră, acoperișurile cu colțuri răsucite și... mulțimea copiilor, să pună și termosul !

Se părea că fotbaliștii de la C.C.A. s-au săturat de ceai. Dar în ziua, cînd, la Pekin, am plecat prin bazar să cumpărăm bibelouri chinezești, tablouri cu peisaje desenate din țesătură sau albume cu vederi din China, nu puțini au fost cei pe care i-am văzut purtînd în sacoșe și cîte o cutiuță de ceai !

Mă rog, nu se putea pleca din China fără un autentic ceai chinezesc !

Forfota pe care am întîlnit-o pe stadioanele și terenurile Chinei, cifrele impresionante de purtători ai insignei G.M.A. pe care ni le-a comunicat Chiang Yuen-kao, președintele Comitetului de Cultură Fizică și Sport din Canton (aproape 300.000 numai în acest oraș !), faptul că în China sînt licee în care toți elevii sînt practicanți ai înotului, sau panourile de baschet pe care le întîlnești la tot pasul, pînă și în curțile cetățenilor, toate acestea nu ne-au convins parcă atît de mult despre realitatea vie a sportului de masă în R.P. Chineză, ca o întîmplare — banală pentru eroii ei — pe care am trăit-o într-una din zile.

Ne aflam la Șanhai, vizitînd unul din cartierele muncitorești ridicate în jurul marilor uzine. La un moment dat, difuzoarele au început să transmită un program de gimnastică. Ora transmiterii acestui program fiind cunoscută, numeroase gospodine ieșiseră deja în curte și la comenzile venite pe calea undelor, au început să execute programul cotidian de gimnastică. Iată un fapt care se petrece, multiplicat în mii și mii de clișee asemănătoare, în toată China, unde convingerea că sportul este un bun auxiliar în muncă și în întărirea sănătății, este adînc sădită în mase. Iată o mare cucerire a regimului, cu atît mai mare cu cît poporul chinez fusese ținut veacuri întregi în obscurantismul și în concepțiile retrograde ale feudalismului, de care nu s-a scuturat decît acum cîteva decenii.

Un gol așteptat de ani de zile...

...Și care a „căzut" la un moment cum nu se putea mai potrivit a fost cel marcat de Jenei, halful dreapta al C.C.A.-ului, în întîlnirea cu selecționata orașului Pekin. Pînă la acest meci bilanțul turneului echipei militare romîne în China era foarte bun : 5 meciuri jucate, 4 cîștigate (3—0 cu selecționata orașului Canton, 2—0 cu echipa provinciei Habei, 5—0 cu selecționată Șanhai, 2—0 cu o selecționată militară la Nankin) și un meci egal cu echipa „1 August" din Pekin. Ultimul meci al turneului, fără discuție cel mai greu, deoarece sub numele de selecționata Pekinului juca o veritabilă echipă reprezentativă a Chinei, a avut o desfășurare care ne-a dat multe emoții. Gazdele au deschis scorul și egalarea n-a survenit decît după pauză. Nu mult după aceasta însă localnicii iau din nou conducerea. Minutele se scurg, meciul se apropie de sfîrșit și C.C.A. continua să fie condusă cu 2—1. Se părea ca echipa romîna va părăsi terenul învinsă, tocmai în ultimul meci al unui turneu atît de fructuos ca rezultate pînă atunci. Jucătorii militari, care nu se împăcau deloc cu acest gînd, făceau eforturi serioase pentru a marca. In ciuda dominării lor, mingea parca fugea de poarta chineză. Iată minutul 80 ! Lovitura de colț la poarta chineză. In timp ce Zavoda I se pregătește să execute lovitura, halful dreapta Jenei se duce în fața porții adverse și îi spune lui Constantin : „Gică, lasă-mă să dau și eu cu capul". Lovitura a pornit și din pachetul de jucători masați în fața porții s-a desprins Jenei, care cu o săritură reușită, a schimbat direcția mingii spre colțul porții. Gol ! C.C.A. nu va pierde nici de data aceasta, va termina turneul fără înfrîngere.

Firește, toți jucătorii sînt fericiți. Cei mai fericit e însă Jenei. Acesta este primul gol pe care-l marchează de cînd joacă în echipa C.C.A. ! Și nu se poate spune ca golul lui n-a căzut bine...

Il menționăm însă pe Jenei în acest reportaj nu numai pentru originalitatea micii întîmplări pe care v-am povestit-o, ci și pentru că alături de Bone, Tătaru și Constantin, el a fost unul dintre cei mai buni oameni ai echipei în acest turneu. Dintre ceilalți jucători, făcînd o medie a comportărilor avute de ei în cele 6 partide, mai merită evidențiați Staicu, Voinescu și Crișan, un jucător care și-a făcut o bună intrare în redutabila formație a militarilor bucureșteni. Ceilalți au contribuit, fiecare după posibilități, la reușita unui turneu important nu atît prin semnificația sa pur sportivă, cît mai ales prin cea politica. Pentru că vizita C.C.A.-ului în China n-a fost un simplu turneu fotbalistic, ci un minunat prilej de întărire și prin sport a legăturilor de prietenie dintre poporul nostru și marele popor chinez.

Radu URZICEANU

CUTIA CU SCRISORI

DOINA CÎRLIGEL — București : Pentru a putea urma cursurile unei școli de aviație sportivă trebuie să vă adresați comitetului A.V.S.A.P. din raionul dvs. Aici vi se vor da toate lămuririle necesare. Virsta dvs. vă dă dreptul să urmați o asemenea școală. Vă dorim succes.

A. CONSTANTINESCU — București : Patinoarul artificial din Capitală va fi deschis atîta timp cît condițiile atmosferice vor permite acest lucru. Gheața patinoarului este practicabilă pînă la o temperatură de plus 18 grade.

GH. CRIȘAN — Cluj : Reportajul ce ni l-ați trimis, deși are o serie de calități, nu întrunește totuși condițiile necesare pentru a putea fi publicat. Vă rugam să nu vă descurajați și să continuați a ne scrie. Vă recomandăm să vă orientați spre oglindirea vieții sportive de azi a orașului dvs., care este foarte bogată.

I. BALOG — Oradea : Maestra emerită a sportului Iolanda Balaș s-a născut la 12 decembrie 1936, în orașul Timișoara și practică atletismul de la vîrsta de 12 ani. Ce face în prezent ? In orele libere se antrenează pentru viitorul sezon și, mai ales, pentru Olimpiada de la Roma din 1960. Puteți să-i scrieți la clubul C.C.A. din Capitală.

A. CRIȘAN — Orașul Stalin : Dacă caricaturile dvs. sportive le considerați bune, vă rugam să ni le trimiteți. Dacă și noi vom fi de aceeași părere cu dvs., le vom publica.

C. SCARLAT — București : Vă putem asigura de pe acum că sportivii sovietici vor fi prezenți și anul acesta la campionatele internaționale de atletism ale țării noastre. Dacă printre ei se va număra și marea dv. simpatie, Iuri Stepanov, nu sîntem încă în măsură să vă comunicăm. Aceasta o veți afla în preajma competiției.

M. APOSTOL — Sibiu : Intr-adevăr în prezent se discută organizarea primei ediții a „Cupei Europei" la rugbi. Această propunere a fost făcută de Federația din R. Cehoslovacă și ar urma să înceapă anul viitor. Dacă doriți să obțineți amănunte mai multe, adresați-vă forului nostru de specialitate. (str. Vasile Conta nr. 16 — București).

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBĂ

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații : Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Vasul „Belgica", pe bordul căruia se găsește, alături de alți savanți, naturalistul romîn Emil Racoviță, navighează în Antarctica, dincolo de cercul polar. In cele din urmă, vasul este prins în banchiză și exploratorii trebuie să înfrunte urgiile iernii polare.

La începutul lunii iulie, aproape jumătate din cei de pe „Belgica" zăceau bolnavi de anemie polară. Doctorul Cook își îngrijea pacienții cu abnegație. Amundsen și Racoviță făceau tot ce le stătea în putere pentru a ridica moralul echipajului. Și, totuși, nimic nu izbutea să înlăture întrebarea care rodea cugetul fiecăruia : „Oare cînd îmi va veni și mie rîndul ?".

Locotenentul Danko, grav bolnav de inimă, continua să-și facă în fiecare zi observațiile meteorologice pe banchiză, deși doctorul Cook îl sfătuia în repetate rînduri să-și cruțe puterile. Intr-o zi fu găsit mort, prăbușit lîngă cușca barometrului.

In timp ce doi marinari deschideau cu tîrnăcoapele în banchiză o gaură în care avea să fie aruncat trupul lui Danko, căpitanul de Gerlache

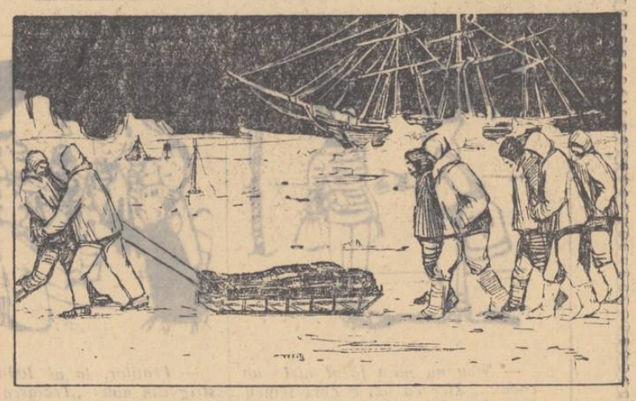

recita rugăciunea morților. In jurul cadavrului cusut într-un sac de piele și acoperit cu drapelul belgian, erau strînși toți membrii valizi ai echipajului. Locotenentul Lapoire se adresă în șoaptă matrozului Johansen :

— Crezi că pe tine te așteaptă altă soartă ?
— Sîntem pierduți, domnule locotenent !
— Ar fi totuși cu putință să se salveze... cîțiva.
— Cum, domnule locotenent ?
— Vino diseară la mine în cabină. Mai ai vreun prieten, un om de nădejde printre cei sănătoși ?
— Pe Michotte și pe Knudsen.
— Adă-i și pe ei. Vă aștept !

In seara aceea Racoviță cina singur în bucătărie. Amundsen, de Gerlache și Arctovschi plecară într-o excursie pe banchiză ; Lapoire întîrzia, iar bucătarul Michotte se făcu nevăzut îndată după ce-l servi pe natu-

ralist. Terminînd masa, Racoviță se îndreptă spre laborator. Ușa era întredeschisă. Sertarul biroului în care pusese lanțul de aur al lui Wiencke și fringhia ce i-o încredințase Amundsen era tras afară, gol.

Plecat asupra sertarului, Racoviță nu observă că o umbră se desprinsese de după ușă. Un obiect greu îi izbi deasupra urechii. Pierzîndu-și cunoștința, naturalistul se prăbuși pe dușumea...

Cînd se trezi, pe obraji îi șiroia apa. In fața lui se afla Tollafsen, ținînd în mîini o găleată.

— Au fugit, domnule profesor ! Locotenentul, Michotte și încă doi ! Au luat șalupa, proviziile... și felinarul de poziție de pe arborele mare !

Sprijinindu-se de brațul lui Tollafsen, Racoviță se ridică în picioare.

— Au luat felinarul ? Atunci... cum vor găsi Amundsen și ceilalți calea spre vas ?

— Să facem rost de alt felinar.

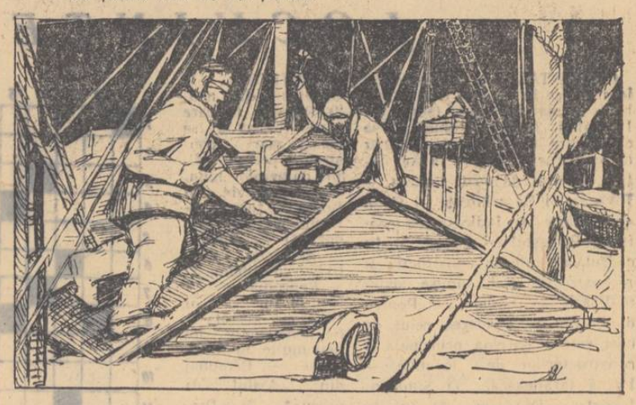

Coborîră în cală. O parte din felinarele de vînt fuseseră luate de echipa lui Amundsen, iar celelalte le luaseră fugarii.

— Meșterul Somers va înjgheba un felinar nou ! — spuse Racoviță.

— E bolnav !

— Îl vom ajuta noi ! Trebuie să ne salvăm tovarășii !

Racoviță și Tollafsen lucrară toată dimineața ca să scoată zăpada din atelierul de pe punte și să dreagă acoperișul avariat de vijeliile polare. In atelierul fără uși și cu un perete prăbușit, era un frig năprasnic, iar Somers avea o înfățișare lividă și mîinile îi tremurau. Intre timp Tollafsen găsise în cală o rezervă de geamuri printre huslouri, iar Mellaerts, deși și el slăbit de boală, avusese destulă putere ca să monteze o oglindă în felinar și să țeasă din sîrmă o rețea de protecție pentru geamuri.

Spre seară, felinarul de poziție era gata.

Pentru marinari ar fi fost un lucru de nimic să-l urce pe arborele mare, dar anemia îi șubrezise și le slăbise reflexele, iar picioarele le erau aproape paralizate. Racoviță pierduse mult sînge și eforturile din

timpul zilei îl istoviseră ; cu toate acestea nu șovăi o clipă să ia în mînă felinarul și să urce pe punte. Știa că numai el era în stare să-l așeze la locul său !

Cutia grea de fier, pe care și-o legase cu niște fringhii la spate, îi stingherea mișcările. Abia urcase cîteva trepte ale scării de pisică și trupul îi era înțepenit de frig. Timplele îi zvîcneau dureros, urechile îi vîjîiau, rana de după ureche îl ardea ca jarul.

Nici el nu știa cum ajunsese pînă sus pe catarg. Trecură cîteva minute pînă atîrnă felinarul de un piron și-l fixă cu ajutorul cîtorva curele. Scoase din buzunar o cutie de chibrituri. Cîteva bețe îi scăpară printre degetele înghețate... In sfîrșit flacăra începu să joace vioaie, apoi, prinsă sub glob, se liniști, trecînd într-o văpaie puternică, egală.

Dintr-odată Racoviță simți oboseala ca o lespede grea pe grumaz. Ochii îl dureau, ceva ca o ghiară ascuțită îi scurma rana de după ureche. Mai adăstă totuși o vreme acolo sus, urmărind fascicolul de raze, care străpungeau cu îndrăzneală bezna nopții polare.

(Va urma)

Intre cer și pămînt

Momente din viața campioanei mondiale de parașutism Elena Băcăoanu (I)

Suciu ? Un nume care îmi era străin. Poate o confuzie... Dar pentru explicații nu mai era timp. Un tînăr — mecanic pe cit se părea după salopeta și sculele pe care le ținea în mînă — se arătă bucuros să mă conducă.

In laborator, decor obișnuit : sticle, eprubete, borcane (mai multe ca în alte laboratoare), cîntare, termometre, un întreg inventar de precizie și nelipsita faianță albă. umbra imaculată a curățeniei. Prin ușa întredeschisă, pătrunde glasul binevoitorului meu însoțitor : „Suciu, te caută cineva".

Din nou același nume. Mă gîndesc la o căsătorie survenită între timp și mi se pare ciudat ca o campioană a lumii să poată purta alt nume decît acela care i-a adus consacrarea. Aștept o clipă și-mi implor memoria să mi-o readucă în fața ochilor pe campioana mondială, așa cum o văzusem publicată în ziare atunci cînd se anunțase marea ei izbîndă de la Bratislava. Măcar o trăsătură și mi-ar fi fost de ajuns. Nu reușesc însă decît titlul cules cu literă groasă, echipamentul specific parașutiștilor și-mi reamintesc doar surpriza și jena de a afla din presă despre o mare sportivă a țării, de care nu auzisem pînă atunci.

Elena Băcăoanu la locul ei de muncă, fabrica de conserve „Griviță" din Capitală

— Băcăoanu, zice cineva din apropiere, readucîndu-mi liniștea răvășită. Ridic privirea. Am în față o tînără mărunță, în halat alb, strălucitor (ca dinții ce se întrevăd într-un zîmbet), cu o bască gri prinsă cochet în părul strîns sub calotă. Mai mult n-am vreme să observ. Privind mîna întinsă și o privesc atent, drept în ochii-i verzi-deschis pe campioană, căutînd zadarnic în ei explicația strălucitelor sale calități pe care simpla apariție a fetei nu mi-o dăduse. Ochii îi sînt clari, liniștiți, nu au nimic fanatic în ei, nici dur, ci sînt doar o pereche de ochi limpezi, de un verde puțin gălbui, cu toate caracteristicile pe care le dă orice manual de anatomie. Intrezăresc totuși, ceva deosebit în acești ochi : o mare sinceritate. Nu m-am înșelat și astfel legătura începutului s-a făcut de la sine. Intrebările aveau să-și primească fiecare, la rînd, răspunsurile clare, lipsite de emfază :

— Nu sînt bucureșteancă ci săteancă de la Iclod, lîngă Cluj, unde bătrînii mei părinți trăiesc și acum, muncind la colectivă. M-am născut cea din urmă dintre copii. In iarna anului 1936, așa că între mine și nepoți sînt diferențe de cel mult zece ani... Școala profesională alimentară pe care am urmat-o m-a adus în Capitală, unde am rămas și după absolvire, fiind repartizată ca muncitoare-încheizătoare la secția de fructe a fabricii noastre. De anul trecut lucrez la laborator. După cum vezi, nimic senzațional.

Prin laborator, se strecoară tăcute, ca niște umbre siluetele albe ale colegelor campioanei.

— Nu cumva te reții de la treabă ?

— Incă nu. „Probele" nu ne-au sosit încă. Ziua de muncă abia începe. De fapt, acum sîntem în sezon mort : legumele și fructele mai au pînă să apară, așa că lucrăm doar cu conservele de carne.

— După cum văd un dublu sezon mort : și profesional și sportiv.

— Intr-adevăr, dar nu trebuie să ne compătimești. La noi se găsește totdeauna cîte ceva de făcut. Și pe urmă nu trebuie uitat că din primăvară și pînă toamna tîrziu am o dublă activitate, cu toate motoarele în plin.

— Uite că ne-am apropiat și de aviație. Cum ai ajuns la parașutism și de ce ai rămas aici ?

— L-am cunoscut odată cu venirea în fabrică, datorită tovarășei inginer Florica Svonevschi, care practica pilotajul. Nu aveam încă 17 ani. Curiozitatea (care femeie n-o are ?) m-a determinat să încerc. Am luat drumul aerodromului unde am urmat cursurile școlii de zbor fără motor. In trei luni de zile aveam tot atîtea grade de zbor cîștigate.

Em. VALERIU

(Continuare în numărul viitor)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii București

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 75 ★ Sîmbătă 14 martie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

În acest număr:

PILULELE FERICIRII și victimele lor

INVENTATORUL RADIOULUI 100 de ani de la nașterea lui Popov

MODA pentru sezonul de primăvară

„MAGAZIN" prin... magazine
Suită de caricaturi de Gh. Chiriac

Cronica gastronomului
CHIFLE UMPLUTE

Ancheta noastră în ajunul deschiderii stagiunii fotbalistice

ITINERAR IEȘAN

Centrul Iașului, inima urbei, e piața Unirii, lărgită prin înlăturarea vechilor prăvălii surpate de război, îmbrăcată cu asfalt, străjuită de maiestoasa statuie a lui Alexandru Ioan Cuza. Un bulevard nou, străjuit de salcîmi sprinteni și de trandafiri și înviat din molozuri, — ca de altfel tot centrul orașului — leagă acum piața cu mijlocul străzii Ștefan cel Mare.

Mergînd printre tei zvelți, a căror mireasmă plutește vara în aer, și printre ghirlandele de roze agățătoare de la bordura trotuarelor, călătorul de pe strada cea largă se oprește, fascinat, dinaintea strălucitoarei biserici Trei Ierarhi, *„capodoperă arhitecturală de pus alături de biserica lui Neagoe Basarab din Curtea de Argeș. Structura e simplă. Corpul bisericii e în stilul gotic moldovenesc, cu ferestre de piatră înguste spre a nu diminua suprafața. Turlele, poligoanele stau pe cîte două tamburi, unul în chip de stea de mare, altul patrulater. Originalitatea bisericii stă în broderia fastuoasă, în piatră, ce încinge cu bande biserica, evitînd reparațiile. Monumentul pare opera unui bijutier"* (G. Călinescu).

Alături de ea se înalță școala Trei-Ierarhi, unde a funcționat Creangă și în fața căruia e statuia de alabastru a lui Gh. Asachi, apoi nu departe e biserica Sf. Neculai, fost paraclis domnesc, datînd din sec. al XV-lea.

De-a stînga și în fața ei, se înalță cel mai grandios monument istoric, care se confundă cu însăși gloria Moldovei: fosta Curte Domnească, fericit afectată a fi azi, Palatul Culturii. „Palatul" cuprinde glyptoteca adunată de O. Tafrali, un muzeu etnografic cu piese mai ales din Moldova de sus, pinacoteca ieșană. Tot în sălile palatului s-au mai organizat muzeul de istorie a Moldovei și cel de științe naturale și tot aici își au sediul uniunile de creație ale scriitorilor, pictorilor și compozitorilor, casa regională de creație populară etc.

Cei veniți o dată măcar în Iași, se cuvine să viziteze și palatul lui Alex. Ioan Cuza de pe strada Lăpușneanu, *„spart cîndva cu vitrine moderne, dar căruia azi i s-a restituit toată noblețea sobră și splendoarea modestă a consolelor și cariatidelor sale"* să treacă și să zăbovească la *„Golia cea albă"*, se cuvine să urce apoi pe deal, la mînăstirea Cetățuia, unde-i palatul lui Duca Vodă cu admirabila-i sală gotică și din vîrful dealului de-aici, ca și din turnul zimțat al Goliei, să privească *„mirifica panoramă a Iașului, covor persan aruncat repede în scurta acalmie dintre două răzmerițe, în care porțile întăriturilor se închideau repede cu zgomot de drugi și zăvoare"* și va putea împlini o sumară dar sugestivă imagine a Iașului monumental.

Dar, e o datorie a călătorului să viziteze și celelalte părți ale orașului care-l vor încredința așa cum nota acad. G. Călinescu, că *„Iașul a suferit în ultima vreme prefaceri în bine, uimitoare. Pe Păcurari, se ridică, pe cîna dinspre calea 23 August, mari blocuri muncitorești. Copoul a ieșit din starea de părăsire; pînă la casa lui M. Sadoveanu e o impecabilă alee. Orașul e curățat de vechiul jeg, descurcăt, implinit cu noi clădiri. Oricît nu ar atrage pitorescul* — încheie acad. G. Călinescu, notele călătoriei sale de studii — *admit că acesta e drumul adevărat, indicat de imperativul progresului și că mîine, cele cîteva puncte cardinale istorice se vor desprinde mai bine dintr-un Iași modern, industrial și cultural, sistematizat, fără rupere cu trecutul..."*

Într-adevăr, Iașul timpurilor ce vin se și străvede!

El trece pe străzile proaspăt curățate

Ion ISTRATI

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Teatrul de Stat din Timișoara a pus în scenă piesa „Orologiul Kremlinului", de N. Pogodin, în care tînărul actor AVRAM CRISTEA interpretează pe Sașa Ribacov (Citiți reportajul nostru din pagina 4-a).

Fotografia: Mihai POPESCU

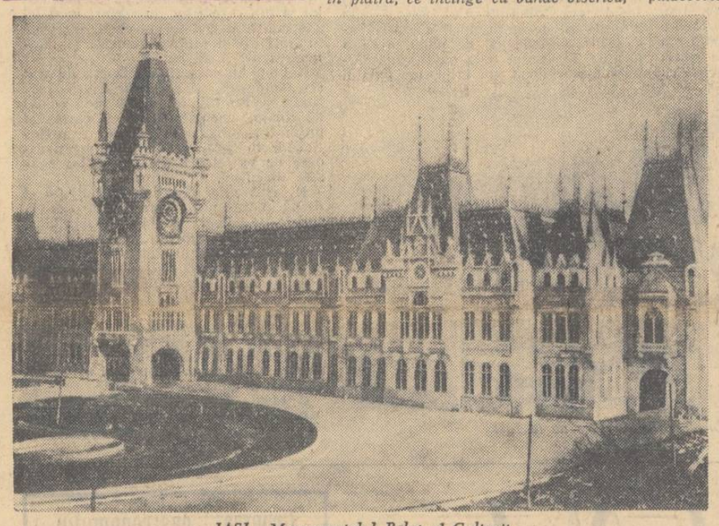

IAȘI: Monumentalul Palat al Culturii

Amintiri despre Maiakovski

de IGOR ILINSKI, artist al poporului al U.R.S.S.

Repetițiile cu „Misteria Buff" a lui Maiakovski, au început în primele zile frumoase ale primăverii anului 1921.

Zăpada se topise în parcul „Aquarium" și aleile avuseseră timp să se zvînte. Soarele strălucea vesel. Începutul era deci puțin banal. Primele noastre repetiții aveau loc în parc. Toți cu capul descoperit și doar în haină. Un vînțuleț primăvăratec ne mîngîia, dar în fond noi n-aveam de fel nevoie de el pentru a ne simți veseli și fericiți.

Pe acest teren, Meyerhold, ajutat și sfătuit de Maiakovski, lucra la punerea în scenă a primelor tablouri ale „Misteriei Buff".

Artistul poporului al U.R.S.S. IGOR ILINSKI, în piesa „Puterea întunericului" de Lev Tolstoi

Eu trebuia să interpretez rolul neamțului și iată-mă debitîndu-mi monologul, cu suflet, cu accent, cu gesturi. Autorul și directorul de scenă sînt mulțumiți de mine și eu sînt fericit. Fericit de această dimineață însorită, fericit să simt că sînt la locul meu, fericit că am avut norocul să-i întîlnesc pe acei în care cred și cu care îmi doresc cu toată pasiunea tinereții mele să lucrez împreună. Fericit de aceste cuvinte rostite cu o voce sonoră de Maiakovski: *„Ilinski e bine!"* Chiar și Iarov, care a fost invitat special pentru a juca rolul mențevicului, nu m-a putut eclipsa.

Rolul meu, care se reduce la un monolog, s-a terminat. Aceasta a fost tot, în timp ce rolul mențevicului, care trece prin toată piesa, deabia începe. Pentru Iarov se pregătește și o punere în scenă minunată. Iată-l jucînd una din scenele sale și toată lumea rîde. La ce bun să-l invidiez? Mă gîndeam: „De ce eu, care îl iubesc atît de mult pe Maiakovski, trebuie să joc micul rol al neamțului, în timp ce rolul mențevicului i s-a dat lui Iarov, care nici măcar nu face parte din trupa noastră. Și ce rol! Ce mult aș fi vrut să-l pot juca!" Pe de altă parte, înțelegeam foarte bine de ce se făcuse apel la Iarov și eram mulțumit. Iarov era unul din actorii preferați ai Moscovei. Era foarte popular. Și era clar că formula Maiakovski — Meyerhold — Iarov era de natură să atragă atenția și să facă senzație în lumea teatrului. Înțelegeam și de ce Iarov îi plăcea lui Maiakovski și lui Meyerhold: prin tipul său grotesc bine marcat, care friza uneori clovneria, prin arta sa de a sublinia un gest sau un pas de dans, prin comicul său. De altfel, pentru toate acestea îmi plăcea și mie. Totuși Maiakovski, ca și Meyerhold, închideau ochii în fața unor defecte ale lui Iarov: o oarecare grosolănie, unele trucuri și gesturi cam vulgare. Eram însă sigur că, sub îndrumarea celor doi, defectele acestea vor dispare.

Repetițiile mergeau bine, ele nu întîrziau niciodată. În curînd repetam pe scenă. Mapamondul, globul terestru sau mai corect emisfera sa nordică, era deja construit. Pasarelele erau de asemenea gata, ca și estradele pe care se desfășura acțiunea. Maiakovski, care se interesa de tot, lucra el însuși cu pictorul decorator Kisseliov. Mai rămîneau vreo douăsprezece zile pînă la premieră.

În focul uneia din aceste zile, mă cheamă Meyerhold. Era așezat la masa directorului de scenă, alături de Maiakovski, care-mi comunică vestea stupefiantă:

— Ilinski, îl vei juca pe mențevic!

— ??

Meyerhold adăugă:

— Ei da, am hotărît ca dumneata să-l joci pe mențevic.

— Dar cum? înghinai eu uimit, nu mai sînt decît douăsprezece zile și Iarov s-a dovedit foarte bun la repetiții.

— Da, dar pe deoparte, el nu mai poate să ne acorde timpul său, iar pe de altă parte, el dă stilului cu totul nou al piesei o notă veche, apropiată mult de operetă.

— Și cum, mîrîi Maiakovski, te pomenești că îți frică? Vei reuși foarte bine, e sigur. Noi așteptăm asta de la dumneata. Numai că va trebui să joci și rolul neamțului. Îți vei spune monologul și apoi te vei transforma în cea mai mare viteză în mențevic.

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Un document interesant: fișa nr. 083037 a Ohrunei, (poliția țaristă) pentru poetul Vladimir Maiakovski, care — după cum se știe — a fost arestat și întemnițat în mai multe rînduri pentru activitatea lui revoluționară

Cu profesorul REMUS RĂDULEȚ

DESPRE ELECTROTEHNICĂ, ENERGETICĂ, LEXICONUL TEHNIC ROMÎN ȘI ATLASELE RESURSELOR HIDRO — ȘI TERMOENERGETICE DIN ȚARA NOASTRĂ.

Mult timp am căutat zadarnic să-l întîlnesc pe profesorul Remus Rădulețt, membru corespondent al Academiei R.P.R. Cînd îl căutam la Academie, era la Politehnică, cînd telefonam la Politehnică, era la... Lexiconul tehnic. În sfîrșit, nu am dezarmat și într-o dimineață am obținut o întîlnire la Casa Oamenilor de Știință.

— Am auzit că lucrați la probleme de strictă actualitate și anume la studiul teoriei cîmpului electromagnetic.

— Într-adevăr, aceasta este una din principalele mele preocupări. E vorba de teoria macroscopică a acestui cîmp, teorie care constituie una din bazele fizice ale electrotehnicii și care prezintă încă anumite fisuri. Mă străduiesc să înlătur aceste fisuri, care privesc, în special, proprietăți dinamice ale cîmpului.

— V-aș ruga să împărtășiți cititorilor noștri cîteva date cu privire la activitatea dv. în domeniul electrotehnicii, mașinilor electrice, învățămîntului.

Zîmbind, profesorul mi-a înmînat o listă pe care am văzut înșirate nu mai puțin de 74 de titluri. Redau la întîmplare cîteva din acestea: „Asupra teoriei cu-

Sandu MANEA

• *(Continuare în pag. 5-a)*

INIMA FEMEII COREENE

Pregăteam spectacolul pentru 8 Martie. În timpul repetiției, gălăgie. Cunoșteam fiecare număr, așa încît, grupuri, grupuri, ne amuzam pe seama celor de pe scenă, așteptînd să ne vină rîndul. Doar glasul instructorului artistic — liniște, tovarăși, repetăm! — ne făcea să încetăm pentru cîteva momente.

Deodată, de pe scenă, porni o melodie necunoscută, cu accente grave, străină, dar totuși caldă, pătimașă, cu o chemare neînțeleasă în grai, dar răscolitoare pînă la lacrimi...

În liniștea deplină, un glas șopti înfiorat — o melodie coreeană: cînta Nina Burlacu.

Nina a terminat de cîntat. Nici aplauze, nici strigăte. O înconjurarăm cu toții și ea ne înțelese din priviri. Repetă cîntecul căruia îi deslușirăm mai bine cuvintele: **Ari rang, ari rang, ari vi o Go gheronam o gan da...**

Nina ne tălmăci înțelesul:

Voinicule, voinicule
Întoarce-te la mine
Eu nu mai pot alerga decît
cîțiva kilometri.
Și mai mult nu.
Voinicule, voinicule
Întoarce-te la mine
Sînt cinstită și credincioasă
Crede-mă și întoarce-te!

Ne deslușii și tîlcul acestei chemări pătimașe.

„Era pe vremea cînd Coreea zăcea sub jugul samurailor. Undeva, într-un sat la poalele munților, trăia un voinic ce-i-ngrozise pe samurai prin vitejia lui. Se abătea ca un trăznet asupra lor, apoi dispărea fără urmă în adîncul codrilor.

Avea voinicul o soție, frumoasă cum alta nu găseai în țara dimineților liniștite. Pe ea puseseră ochii boierul japonez ce stăpînea împrejurimile.

— Vrea să mă pîngărească, tiranul, îi spuse ea voinicului.

— Vino cu mine în munți. Vei sta ascunsă într-o peșteră zile și nopți, iar în ceea de a nouăzecișinoua voi veni în fruntea cetei mele și te voi lua.

Treceau zile, treceau nopți și soția voinicului, ascunsă în tainița peșterii, le însemna pe răboj. Mai era mult pînă la a nouăzecișinoua crestătură.

Într-o zi aude tropote de cai. Era samuraiul.

— În sfîrșit, dorința

Întîlnire prietenească.

îmi va fi împlinită. Tu, cea mai frumoasă floare a Coreei, vei fi a mea.

— O, stăpîne, nu acum, ci într-a nouăzecișinoua zi, de cînd am venit aici, cînd se va împlini războiul. Pînă atunci o să-ți spun cele mai frumoase povești din lume.

Și zile și nopți ea torcea firul unor basme pe care nu le auzise niciodată și pe care le uita de îndată ce înoda firul povestirii lor.

Sosi și ziua mult așteptată. Cu flori în sîn și cu mireasmă în păr, frumoasa dimineților liniștite dădu boierului o băutură amețitoare, care-l culcă la pămînt. Codrul răsuna de cîntece și voinicul apăru în fruntea cetei de haiduci. Cînd o văzu pe ea gătită și pe samurai amețit, se întoarse cu silă și o porni înapoi. În urma lui soția alerga cîntînd:

Voinicule, voinicule
Întoarce-te la mine
Sînt cinstită și credincioasă
Crede-mă și întoarce-te!

Alergă doar cîțiva kilometri, apoi sfîrșită, căzu moartă. Dar cîntecul îl auziră alți voinici codrul, munții și de atunci îl cîntă toate femeile coreene, viteze, cinstite și credincioase voinicilor ce au alungat pe vrăjmaș din țară".

S. SIGARTĂU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

GÎRCINI

Un cătun de romi la poalele munților

Și-au tras cușmele norilor pe frunte munții din jur și alb e nesfîrșitul întinderii... În vale, la poalele Higheșului și Ciucașului, răsar din zăpadă case mărunte, văruite în albastru cu niște ciuperci din basme... Sînt casele romilor din Gîrcini.

Departe, acolo unde brazii dau binețe zărilor, departe, acolo unde coboară liniștită apa Gîrcinului, departe în vale se ridică micul cătun. E dimineață și minge. Și liniștea pitorească a văii e frîntă deodată...

...M-a crescut, m-a înzestrat
Și m-a scos la măritat.

O fetișcană cu părul nărăvaș, prins în coade grele, cîntă țărăgănata melodie.

Gîrcini. Nu-l consemnat încă pe harta țării... Un cătun. Firește, ca toate cătunele. Un cătun cu 172 de case, 1000 de suflete, școală nouă cu peste 400 de alfabetizați și cu 132 elevi, cu muncitori la întreprinderi forestiere și în fabricile din preajma Orașului Stalin, — un cătun răsărit într-o vale împrejmuită cît vezi cu ochii de păduri de brazi — așa ar fi prezentarea lui sumară.

Dar aici, în valea Gîrcinului, a domnit cîndva o viață mizeră: bordeie cocoțate, cu puzderii de copii și insecte

Carmen CONSTANTINESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Desen de Beca RIND

Vreau să știu

Am fost întrebat despre multe lucruri ca: de ce mi se bate ochiul, de ce mă mănîncă palma? Răspunsurile ce le-am dat atît fiului meu cît și altora nu aveau însă o bază științifică.

Vreau să știu care este cauza acestor fenomene. (ȘT. MATEESCU — Curtea de Argeș).

La aceste întrebări, necunoscîndu-se mecanismul de producere al fenomenelor respective, se dădeau răspunsuri mistice, atribuindu-se acestor fenomene semnificația unor indici despre unele evenimente ce se vor produce în viața omului. (Cîștig sau pierdere de bani, întîmplări plăcute sau neplăcute etc.).

Aceste fenomene au însă o explicație științifică. Ele nu sînt altceva decît expresia unor procese fiziologice care se petrec în organism. Ca să înțelegem aceasta este necesar să facem unele precizări.

In fiziologie se admite că orice fenomen este determinat.

Din multiplicitatea fenomenelor care se petrec în organism nu toate ajung la lumina conștiinței sub formă de senzații. In toate țesuturile se petrec în permanență diferite procese, și de la aceste țesuturi merg spre sistemul nervos central, pe calea nervilor, informații iar la nivelul centrilor nervoși se elaborează reacții, care apoi, pe calea impulsurilor nervoase, sînt transmise diferitelor țesuturi, adaptînd activitatea acestora numai la unele din aceste excitații care ajung la nivelul scoarței cerebrale sub formă de senzații.

Astfel, în timpul digestiei se produce o serie de mișcări ale stomacului, pe care noi în mod normal nu le percepem. Aceste mișcări dacă sînt extrem de puternice, cum se întîmplă la indivizii înfometați, ele declanșează senzații de durere în regiunea stomacului. La indivizii surmenați, numiți de medici neurotici, la care sistemul nervos este slăbit, excitațiile din organele interne ajung uneori la nivelul scoarței. Astfel aceștia percep mișcările tubului digestiv, au senzații de durere în regiunea cardiacă fără ca aceste organe să fie bolnave.

La nivelul scoarței ajung de asemenea excitații care se transformă în senzație, atunci cînd aceste excitații sînt percepute de organele de simț. (Senzații tactile, olfactive, vizuale etc.).

Cu alte cuvinte, senzațiile se datoresc excitațiilor care sînt percepute de organele de simț, sau se datoresc excitațiilor care vin de la organele interne în două împrejurări: cînd acestea sînt foarte puternice (durerea de foame), sau cînd sistemul nervos este zdruncinat, datorită surmenajului sau altor cauze în care împrejurare excitații fiziologice sînt percepute sub formă de diferite senzații. Este clar că toate senzațiile care se produc în legătură cu starea organismului nostru sînt determinate de procese care se produc în organism.

Revenind la întrebările care au fost enunțate anterior, este necesar să precizăm că ele nu sînt altceva decît expresia unor fenomene determinate de procese fiziologice care se petrec în organele respective. Ceea ce se înțelege prin denumirea de mi se „bate ochiul" nu este altceva decît o senzație care se produce în timpul contracției mușchiului pleoapei. Acest fenomen se produce în cazuri de surmenaj și de oboseare a ochiului.

La cealaltă întrebare: de ce mă mănîncă palma? se poate da un răspuns similar. Este tot o senzație care se produce concomitent cu reacția de scărpinat, care este datorită excitării formațiunilor nervoase, în cazul acesta din palmă, în alte cazuri din orice parte a corpului. Excitanții care determină această senzație și această reacție pot fi foarte variați. (Prezența unor substanțe pe tegumente, sau prezența unor substanțe în țesuturi, cum se întîmplă la bolnavii cu icter etc.)

In concluzie, fenomenele subiective amintite nu sînt altceva decît expresia unor procese fiziologice care se petrec în organism. Ele nu pot avea nici un fel de semnificație pentru viitorul omului și nu fac altceva decît să semnalizeze conștiinței noastre procese ce se petrec în organism.

Dr. V. VASILESCU
Director adjunct al Institutului de Fiziologie București

MORAVURI ȘI NĂRAVURI

In așteptarea tramvaiului

Auzind ce mi-a fost dat să aud, mi-am pus întrebarea: oare cum ar judeca cititorii noștri întîmplarea care mi-a fost relatată mai deunăzi? Și pentru a afla părerea dumneavoastră, m-am hotărît să redau întocmai ceea ce mi-a povestit interlocutorul meu.

„Veniserm din piața Unirii spre stația de tramvai de la Colțea. Printre cei care așteptau tramvaiul ca și mine, am zărit o figură cunoscută. Era o fostă colegă de la facultate. Trecuseră mai mulți ani de cînd o văzusem pe culoarele Institutului și nu mai țineam minte dacă era cu un an în urma sau înaintea mea. Nici numele ei nu mi l-am putut aminti, dar, precum era și firesc, am salutat-o".

Cine dintre noi nu a trecut prin asemenea clipe, uneori destul de penibile, întîlnind după un răstimp mai îndelungat oameni pe care i-a cunoscut cîndva în treacăt, îi știa — cum s-ar spune — dar nu-și mai putea aminti numele lor. Sînt convinsă că nici un om, cît de cît politicos, nu trece pe lîngă un asemenea cunoscut-necunoscut, fără a-l saluta și fără a schimba cu el cîteva cuvinte, atunci cînd reține împrejurarea în care l-a cunoscut. Așa a procedat și interlocutorul meu, care mi-a relatat și convorbirea avută în stația de tramvai, convorbire pe care îmi permit s-o supun atenției dvs.

N. N. (interlocutorul meu): **— Ce specialitate ți-ai ales? Unde lucrezi acum?**

S. M. (fosta lui colegă de la facultate): **— Îmi place publicistica și scriu cîteodată pentru reviste. Uite, am chiar la mine revista care a publicat în ultimul său număr un articol semnat de mine. Vezi... aici.**

N. N.: — Văd, pare o temă interesantă.

S. M.: — Dar d-ta unde lucrezi?

N. N.: — La Institut.

S. M.: — Dintre colegi îi mai ții minte pe C.? El lucrează în presă. Iar despre N. N. am auzit că lucrează acolo unde ești și d-ta. Știi, unul zvelt, înalt, brunet... mare pișicher, mare șmecher. Am auzit că e un fel de șef acolo.

N. N. nu mi-a putut relata decît atît. Din păcate își pierduse cumpătul. Am chiar bănuiala că a plecat fără să mai aștepte tramvaiul, fără a zice bună ziua, și cu atît mai puțin „la revedere", acestei prea simpatice persoane, întîlnită într-o zi oarecare, într-o stație de tramvai. Trebuie să vă spun că N. N. nu e nici zvelt, nici înalt, nici brunet, nici pișicher, nici șmecher. Aș zice: ba dimpotrivă. Cu totul dimpotrivă.

Despre S. M. nu știu dacă e zveltă, nu-i știu nici culoarea părului și n-aș putea spune nimic despre înfățișarea ei fizică, dar despre înfățișarea morală a unui om atît de lipsit de răspundere aș avea de spus cîteva lucruri deloc măgulitoare. Oare n-a reținut cel puțin elementele de bază ale învățăturii predate în Institutul pe care l-a absolvit? Aș putea spune, bunăoară, că mulți foști și actuali studenți, dar mai ales oameni care n-au avut prilejul să urmeze vreo școală superioară în afară de școala vieții și a muncii, ar judeca foarte aspru pe asemenea palavragii, iresponsabili care vehiculează păreri despre oameni pe care nici nu-i cunosc, debitîndu-le la colț de stradă, în piață, în stații de tramvai, oriunde li se ivește un prilej de birfă. Prea amintesc asemenea năravuri de moravurile foștilor stîlpi de cafenea și ale altor specimene înrudite, pentru ca să trecem nepăsători pe lîngă întîmplări de acest fel.

Am convingerea că mulți cititori se gîndesc la felul cum ar fi procedat ei dacă ar fi fost în locul lui N. N. și, fără îndoială, fiecare își va fi format o părere — cine știe, poate din propria sa experiență — despre năravuri și năravuriți de soiul creionat aici.

Aceasta ține loc de invitație la răspunsul și aprecierea pe care o merită, după părerea dvs., asemenea oameni.

Melita APOSTOL

PETRECEREA TROFIMOVILOR

Știe întreg satul: Trofimovii sînt în petrecere. S-au găsit toți frații. Adunați la un loc, cu neveste și copii, sînt 70 la număr. N-au încăput în casa bătrînească.

Au tras la casa nouă a lui Rodion. Ce de mai parlamentări au fost pe chestia asta! Chiru, care are și el casă nouă, aici, la Mila 23, a vrut să frîngă petrecerea în două. Ce, adică el e rîios? Atunci de ce să-l ocolească? Pricop, ca mai mare între frați, a alungat dihonia: „Astă seară la Rodion, mîine la Chiru".

De unde să iei atîtea scaune? A alergat Rodion prin vecini și a făcut rost. Filipova, o vecină, a răsucit niște ochi cît cepele: „Sfinte Pafnutie! așa o masă întinsă nici la boieri n-am văzut!"

Trofimovii petrec. Au tocmit trei armonici.

E și asta o fericire să te găsești cu ai tăi. Cîtă vreme David Trofimov s-a simțit în putere, toți copiii erau adunați lîngă el, ca puii în jurul cloștei. Cum pe bătrîn a prins a-l păli dulceața cuptorului, au pornit-o care încotro. Acum fiecare e rostuit la casa lui. Cei 7 frați Trofimov sînt pescari de frunte. Pricop, Pimon și Nicolae lucrează la Vadul Ungurului, spre Galați, Trifan la Constanța, Filat la Brăila, iar Rodion și Chiru la Mila 23.

Pe vremea bunghezieli, Trofimovii slugăreau la cherhanagii. Aproape în fiecare săptămînă, în sat la Mila 23, apăreau în porți zăbranice negre. Piereau pescarii. Erau înghițiți de valuri. Trofimovii au scăpat ca prin minune. Umbla vorba cum că bătrînul îi lega pe toți ai săi într-un otgon și-i aducea nevătămați la mal...

— Măi David, tu ai pe dracul în tine — îl bătea pe pieptul păros domnul Atanasiu, mare cherhanagiu.

— Dacă aș avea asemenea puteri, te-aș lua în furcă jupîne și te-aș băga în cazanul cu smoală, că prea ești hapsîn! — îi răspundea bătrînul...

Acum, veselia din casa lui Rodion cearcă să se reverse în uliță. Pricop, Trifan și Filat se arată ceva mai bătoși. Cînd și cînd, așa, ca și cum n-ar lua în seamă, își zornăie decorațiile primite pentru munca de la guvern. De cîte ori observă lucrul acesta, cumnatul Nichiforov se face roșu ca racul. Nu mai poate răbda.

— Ah Liubașa, Liubașa! Tu mă fierbi fără apă — se tînguie el la urechea neveste-si.

Liubașa se ridică de la masă și se strecoară spre ușă. Rodion o observă.

— Incotro surioară?

— Dau o fugă pînă acasă. Am uitat ușa descuiată.

Nichiforov rîde complice pe sub mustață: „Stați numai! Acuși mi se umple și mie vintirul".

Liubașa s-a întors și face un semn tainic lui Nichiforov. Se întorc au spatele la masă și mîsmonțesc ceva într-un colț...

Nichiforov tușește delicat. Privește cu coada ochiului în jur: „I-a observat oare cineva?". Își bombează pieptul, pe care a apărut printr-un miracol Medalia Muncii. Îi dă cu cotul nevesti-si. Liubașa face la fel. Pe reverul scurteicii scînteiază Medalia de Mamă Eroină.

Nimeni nu bagă de seamă. Nichiforov folosește alt șiretlic. Strigă peste masă la Filat:

— Cum merge cu talianul de baltă, cumnate?

Filat pare nedumerit: „Ce s-a găsit și ăsta acum să mă întrebe de talian? Doar aseară ce am discutat?"...

Nichiforov nu știe ce să mai facă. Toate privirile s-au ațintit spre el și Liubașa.

— Da, da, ce să zici — vorbește el fără nici un înțeles... Dar hai să mai răsturnăm un pahar.

Pimon strigă înveselit la Liubașa:

— Altă dată, cînd pleci de acasă, ai grijă să nu mai uiți... ușa descuiată...

Armonicele au încetat. Pricop o roagă pe Anisia:

— Ia zi-i tu, păunaș, un cîntec!

— Pe care, dede?

— Ala cu „Pescare ce soartă avui..."

— L-am uitat, frățioare. Mi l-a smuls furtuna. Zic unu de acu: „Prețuit e omu' harnic!"

La Trofimovi e petrecere...

Dan PLUTAȘU

IAȘI: O hală a fabricii textile „Țesătura".

ITINERAR IEȘAN

(Urmare din pag. 1-a)

de gloduri, de pe Nicolina, din preajma Atelierelor „Ilie Pintilie" unde muncitorii au construit, nu de mult, nu numai vagoane de marfă dar chiar complicate cazane de locomotive.

El trece pe strada Dr. C. I. Parhon, unde s-a construit recent un gigantic frigorifer, iar pe locul unor mormane de moloz, s-a înălțat, alături de fabrica „Țesătura", nouă și marea filatură de bumbac.

El vine cu stîlpii de beton ai liniei de înaltă tensiune ai sistemului energetic al termocentralei de la Borzești și mîna curele de transmisie la motoare, înfierbîntînd autoclave la fabrica de antibiotice, pornind gatere la combinatul de materii lemnoase de la Ciurea, mișcînd malaxoare la fabrica de cărămizi din Bucium, ori alimentînd filejere, războaie și ringuri la fabricile „Țesătura B*", „Moldova tricotaje" și „Textila roșie" și topind metale la turnătoria „23 August", sudînd lagăre de tractoare la Centrul mecanic regional.

El trece pe strada Mohănescu, pe strada Elena Doamna și strada I.C. Frimu, Aurora, Sorogari și Romană, pe strada Cuza Vodă și Marx, pe strada Albinet și pe strada Sărărie, pe Tătărași și prin cvartalul Păcurari. Aici, în locul magherniților surpate, se grupează mărețe și de o remarcabilă eleganță, noile calupuri albe ale blocurilor muncitorești cu lucii parchete în odăi, cu băi căptușite cu faianțe și cu calorifer.

Noul Iași trece pe lîngă vechi case cu peroane și colonade de la Copou și urcă pe lîngă distinsa bibliotecă centrală, pe lîngă spațioasa universitate, pe lîngă monumentalul spital regional „C. I. Parhon", în sus spre Institutul Agronomic și-o ia tinerește mai departe la deal cu studenții îndrăgostiți pe sub teii umbroși, pe la „Hanul Ancuței" din parcul Expoziției de pe aleea Mihail Sadoveanu.

De-aici uneori, în după amiezi clare de vară, se zărește cu ochiul coama muntelui celui alb și înalt al Carpaților Moldovei, — Ceahlăul!

Pe-aici, în seri aurii revărsate, l-or fi văzut stejarii pe Eminescu plimbîndu-se agale, îmbătat de epoceea sfîrșitului Iașului de odinioară, iar în grădina Copoului altor-dăților care au fost, păsind pe lîngă obeliscul leilor de piatră, trec azi, cuprinși de farmecul petuniilor celor fără de glas, perechi de adolescenți, oprindu-se sub teiul legendar și mpodobindu-l, versuri cînd recita, cu florile aducerii-aminte...

*

A fost odată la Iași ca niciodată...

Au fost odată vremi pe la 1830 cînd școlile roditoare despre care ne-a lăsat aduceri-aminte Alecu Russo, stăteau doar în proiecte, în regulamenturi și hîrtoage.

Au fost odată vremi în care Iașul constituia cel mai crud exemplu de ingratitudine burghezo-moșierească. Pe-atunci Iașul era pînă-ntr-atita scos din puterile lui de lucru, încît clădirea Facultății de Medicină, de pildă, avea a aștepta 30 de ani pînă să-și vadă terminate cele două noi aripi, iar palatul administrativ avea a se repara 22 de ani în șir spre a se constata la sfîrșit că nu are temelii solide!

De Iașul acesta istorisesc cărțile de demult.

Cărțile care acum se scriu, vorbesc despre alt Iași.

Iașul nestinsului avînt de după cel de al doilea război, în care și tînăr și virstnic, miile și miile de muncitori, miile de elevi și studenți, cresc odată cu creșterea tumultoasă a vremurilor noi.

Iașul întinerit, încins de rouruscă și iederi sîngerii și gata de lucru în fiecare dimineață, cu betonari, cu schelele noi și cu mistriile meșterilor zidari.

Iașul democrației atotbiruitoare în care tineri brigadieri și ingineri, lipoveni — săpători cu tîrnăcopul și cu hîrletul, fierari și ștemuitori, mecanici și instalatori, au construit numai într-un singur an de zile, noua conductă de la Prut, aducînd orașului apa cea dulce despre care ne-a lăsat vorbă Dimitrie Cantemir, spunînd că e „mai ușoară și mai sănătoasă decît toate cîte le cunoaștem".

E Iașul Teatrului Național proaspăt înzestrat cu scenă turnantă, dotat cu orgă de lumini, șuflat cu aur sclipitor și îmbrăcat splendid cu purpură.

E Iașul lăcătușilor de la Nicolina și al țesătorilor din cartierul Tutora, școliți cu toții la universitatea socialismului și din care s-au ridicat azi vrednici gospodari ai trebilor obștești, directori în SMT-uri și fabrici, studenți și ingineri, activiști de partid.

E Iașul în care tînăra Operă de stat și „Moldova" și „Teatrul Evreiesc de Stat" și Teatrul de păpuși și Studioul de Radio, cinematografele și cartea și presa cotidiană, s-au înălțat, ca pretutindeni în țară, la rosturile lor glorioase de purtătoare ale idealurilor noastre socialiste.

E Iașul care pleacă de sus, din deal de la politehnica „Gh. Asachi", de la riglele de calcul; de la compasurile și de la echerele studenților care schițează pe hîrtia de calc proiecte de sistematizare socialistă și ale căror desene se pot citi în liniile celui de pe urmă apartament ce se înalță în roșu pe șesul din spatele gării Nicolina.

E Iașul care, pornind de la ideile călăuzitorilor noștri contemporani, comuniștii, scrie cu slove roșii la poemul glorios al dreptului nostru, la slava comunistă de mîine.

E Iașul, democrat și popular, pe care-l iubim din tot sufletul!

Ion ISTRATI

O aripă a fabricii de antibiotice de la Iași

GÎRCINI

(Urmare din pag. 1-a)

cu oameni flămînzi cerșind o pîine, — țigani lingurari. Și pui goliși năpădeau pădurile din jur de cînd cobora primăvara pînă iarna în toamnă, culegînd, cu mînuțele înghețate încă, de sub straiul zăpezii, primele flori — ghioceii. Le duceau să le „dăruie" pe un ban... De atunci să tot fie mai bine de 15 ani... Și romii povestesc despre acele vremi trecute ca despre vremuri de bejenie.

Gheorghe Gîndac 143!

143 e numărul casei. Se vor minuna unii, cei ce nu cunosc cătunul de romi din Gîrcini. Dar aici, din moși strămoși, cu sute de ani în urmă s-a păstrat tradiția numelor neaoșe țigănești. Gîndac, Brumaru și Marșavela sînt numele ce-l poartă zeci și zeci de familii, fără a fi înrudite între ele. Altele aproape nu găsești. De aceea ,numele, spre a nu-l confunda, se adaugă numărului casei, ca o poreclă. Pe Gheorghe Gîndac 143 l-am găsit ușor. O casă nouă, cu pridvor, curată, m-a întîmpinat prietenoasă. In casă o droaie de copii gălăgioși. Gheorghe Gîndac m-a poftit în camera de oaspeți, gătită ca de nuntă: cu șters gare străiucitor de albe prinse pe pereți și cu talere în motive naționale. Ne-am așezat pe lada cu scoarțe noi și după ce și-a scos tutunul, a prins a-mi povesti despre treburile vremi, de chin și obidă. Azi Gheorghe Gîndac are casă nouă, bucata lui de pămînt, și... știe carte. Azi a învățat, la bătrînețe, a învățat cu setea celui însetat. E paznic. Meseria veche de lingurar e doar o amărîncă aducere aminte. Lucrează la uzina nouă din Săcele, cîștigă binișor și are cu ce-și încălța, cu ce-și îmbrăca copiii, are radio și lumină „trasă".

— Curînd dă drumul la curent și s-or stinge opaițele mizeriei în cătunul nostru.

După ce am sporovăit multe, Gheorghe Gîndac și-a prezentat mîndru familia: Ilenuța, „băiața" noastră cea mică. Ilenuța dormea cuminte în copaia curat așternută și alături se juca Vasile. Vasile are trei ani, iar ochii îi scapără lumini aurii. Ne urmărește peste tot cu privirea. La masă Marioara buchisește slovele. E în clasa I-a și vrea să se facă învățătoare ca tovarășele de la școală. Constantin are 9 ani și e pionier; și el are visuri mărețe... Fecioriul cel mare al lui Gîndac a terminat și el școala, acum vrea să intre în fabrică, să muncească, să fie de ajutor lui taică-su. Cînd am plecat m-au dus cu toții pînă la uliță și mi-au arătat unde-i școala.

Mi-am îndreptat pașii spre clădirea cea mare și albă, acolo e școala, mîndria romilor din Gîrcini. Am găsit-o aici pe Eugenia Antohi, aceia care cu zece ani în urmă, împreună cu tovarășa ei Ludmila Trifon, au venit să aducă lumina cărții în micul cătun.

*

„Era în toamna lui 1949. Frunze îngălbenite — drum înșelător pe uliți, copii mărunți cu ochi de viezure, strălucitori și negri, hăituind goliși cu pielea arămie..." așa își începe amintirile învățătoarea Eugenia Antohi.

— „Unde-i școala?" l-am întrebat pe unul mai răsărit. M-a măsurat dintr-o privire, a întins mînuța murdară spre baraca mărunță și, luînd-o la fugă, mi-a strigat: colea o să fie. Ceilalți mai mici m-au privit curioși. Școala, îndrăzni unul, nu-i. Și nici n-a fost vreodată.

„Știam. Cînd venisem în Gîrcini, povestește învățătoarea Eugenia Antohi, împreună cu colega mea Ludmila Trifon, știam că nu va fi ușor. Dar amîndouă eram hotărîte să aprindem aici lumina. Și gîndurile noastre și visurile noastre s-au încumetat să se înalțe mai îndrăznețe decît din jur, decît munții ce împrejmuiau Gîrcinul. Vom face școală, — școală adevărată".

Și așa a fost. Cele două învățătoare au prins să umble din casă în casă, să vorbească mamelor, să povestească copiilor despre bucuriile slovelor.

„Azi 4, mîine 10, apoi 20, s-au adunat copiii. Veneau și cei bătrîni să vadă, să cerceteze. Se minunau cînd îi auzeau pe cei mici buchisind. Și școala a prins ființă. S-au potolit chiotele pe uliți, năzdrăvăniile pe maidane. Și vedeam cum vorba noastră cade în pămînt bun și rodește. Iar bătrînii romi au devenit cei mai buni propagandiști ai școlii". Și la aceste amintiri, Eugenia zîmbește.

„Dar școala din Gîrcini, în mica baracă, nu mai făcea față numărului mare al elevilor și celor al cursurilor de alfabetizare? Și într-o zi, pe valea dintre munți s-a zvonit cînt de muncă și bucurii. A răsunat pădurea de glasuri... Roabe, tîrnăcoape, ciocane, cărămizi au răsărit ca din pămînt. Aici, în inima pădurii, în pămîntul desțelenit al neștiinței, se înfigea, temeinic, temelia culturii. De la cei mai virstnici, pînă la cei tineri, au venit cu toții, femei și bărbați, să construiască, dornici de învățătură. Am primit sprijin de peste tot: de la raion, de la regiune, din București. Nu am bătut la porți închise. Sînt zece ani de atunci și-mi amintesc ca și astăzi de prima lecție în școala nouă. Ne îndreptam împreună cu Ludmila spre școală. Răsarise albă pe coastrastul verde închis al brazilor: mare luminoasă cu ferestre largi, cu clase încăpătoare, cu curtea în care se jucau copii. În prag ne-au întîmpinat cei mai bătrîni romi din sat. Și brațele ni le încărcară cu flori, flori multe cu miros reavăn de pămînt, cu iz de rășină și brad. Așa a fost începutul», Ludmila Trifon a plecat în altă muncă. Eu am rămas aici în mijlocul lor, în mijlocul marii mele familii"... și-a încheiat povestirea Eugenia Antohi.

Pentru munca lor, munca celor două învățătoare venite aici în mijlocul romilor, ele au fost decorate.

Și de ce nu!

Ion Brumaru. Unul din cei peste 50—60 de brumari din Gîrcini. Elev, utemist, înrutțas la învățătură și... poate, nu peste mult timp, inginer.

— *„Țigan inginer" — așa o să fie țecîorul meu,* spune cu mîndrie Raveica Brumaru.

Ion Brumaru face parte din prima generație de romi școlarizați, din prima serie de elevi.

— Inginer?!

Și de ce nu!

— *Fiul meu Gheorghe,* — spune Eugenia Brumaru, soția deputatului rom din Gîrcini, — *vrea să fie constructor.*

Și de ce nu!

— *Copiii mei,* spune comunistul Radu Gîndac 152, — muncitor fruntaș la „Electroprecizia", *îi dau pe toți la carte, să învețe mai departe, la facultate.*

Și de ce nu!

Marșavela Constantin, din clasa II-a, vrea să ajungă învățător. La fel ca el, Mioara Gîndac. Alexuță Marșavela vrea să fie ofițer. Alți Brumari, Gîndaci sau Marșavele, vor să devină șoferi, tehnicieni, mineri, doctori.

Și de ce nu!

Azi, toate aceste visuri au devenit o realitate. Azi micuții romi din Gîrcini au larg deschise porțile viitorului. Ei pot păși mîndri spre culmile nebănuite ale științei. Căci în mica bibliotecă a școlii, încropită doar de o lună sînt de pe acum peste 80 de cititori, mărturie a setei lor de învățătură, de carte, de lumină.

E seară tîrziu. Ninge peste cătun. Opaițele se sting clipind somnoroase. Dar ici și colo lumina mai dăinuie firavă. Acolo stau aplecați peste slovele cărții micii școlari ai Gîrcinului. Curînd ochii lor nu vor mai obosi la lumina sănătă a lămpilor: în Gîrcini se va aprinde lampa lui Ilici. Peste ani, atunci cînd va fi lumină, poate voi veni iar și atunci cu siguranță că voi găsi neumărați muncitori calificați, tehnicieni ingineri, învățători.

Carmen CONSTANTINESCU

Cronica gastronomului

CHIFLE UMPLUTE

Sîmbăta o petrecusem la o nuntă, așa că vorba ceia, nu rupsesem ioaia la calendar. Nu-i de mirare deci că a doua zi ceasul bătuse unsprezece și eu deabia făcusem ochi. Deshidratat, puțin de vinul din ajun, după două pahare cu apă rece date duș-că, sorbeam, dintr-o cafeluță amăruie, cu gîndul la un țap de bere reparator, cînd aud zbîrnîind telefonul. Prietenul meu Costache, știind că nuntisem, mi se adresa cu glas prefăcut:

— Mă iartă că te trezesc cu noaptea-n cap, dar am nevoie de tine.

— Care-i porunca?

— La brularia de lîngă tine se vînd pare, mi-se chiile rotunde, adică necrestate, pricep?

— Pricep!

— În cazul acesta la douăzeci și cinci de chile și vino-ncoa.

— Bine Costache, iau chiflele, mă opresc în colț să beau un țap...

— Trei, patru, cinci etc., continuă Costache.

— Fără etc Costache, doi țapi.

— Ba să nu bei mata nici unul. Bere am și eu. E caz urgent.

Se înțelege cazului nu era greu de ghicit: Costache aștepta musafiri și chiflele intrau în programul gustărilor.

— Costacne, zic, chiflele ți le-am adus, dar unde-i berea?

— Intîi treabă și pe urmă distracția, mi-a răspuns Costache.

Așa am aflat și eu cum se prepară chiflele umplute.

1) CHIFLE UMPLUTE CU BRÎNZA

Brînza întrebuințată poate fi sau de vaca sau orice alt fel de resturi de brînză, date prin răzătoare și amestecate bine cu lapte sau cu smîntîna subțiată cu lapte, adăugîndu-i mălzul chiflelor și două gălbenușuri de ou pentru șase chifle. Se toacă mărunt mărar și pătrunjel (mărar mai mult, pătrunjel mai puțin) sare și piper. După ce s-a amestecat bine, se adaugă și cele două albușuri bătute spumă. Ungem cu unt o tavă, așezăm în ea jumătățile de chifle umplute cu viri cu menționata compoziție, după ce am ținut aceste jumătăți, înainte de a fi umplute în lapte subțiat cu apă cîteva minute. Pe fiecare jumătate de chilă mai punem, peste umplutură, cîte o bucățică de unt proaspăt, nu mai mare decît o alună, băgăm la cuptor și așteptăm să se rumenească. Atît.

2) CHIFLE UMPLUTE CU ȘUNCA

sau orice fel de resturi de cîrnați și ardeiuri: Se amestecă mai întîi jumătățile de chilă cu sos alb[1]) sau adăugîndu-i un ou (nu e obligator). Versăm sosul acesta peste șunca sau ardeiurile tocate foarte mărunt, le umplem cu viri, ca mai sus, cu compoziția care rezultă și tot ca mai sus adăugăm respectiva aluna de unt proaspăt, le așezăm în tava unsă și le punem la cuptor, ca după ce s-au rumenit să le servim fierbinți.

Ami notasem rețetele și pe cînd Costache scotea tava cu chifle de la cuptor, zic:

— Chiflele sînt calde, dar berea o fi rece?

Costache se scărpină în creștet și fluieră a pagubă:

— Musca trage la miere,
Domnia ta, la bere.

PĂSTOREL

P.S. Cu aceeași compoziție, cine preferă poate umplea, în loc de chifle, cornuri, tăiate longitudinal.

[1]) Vezi Sanda Marin.

POȘTA Redacției

DANA TARNAVSCHI-Cluj. **Fără îndoială că geologia este o știință deosebit de interesantă, căreia i se acordă o mare prețuire. Dacă într-adevăr aveți inclinații spre această disciplină, nu stați la îndoială și înscrieți-vă la facultatea care califică viitoarele cadre de geologi.**

Ca geolog vă veți putea ocupa și de literatură, întrucît una din preocupări nu exclude pe cealaltă. Ba, ele se pot chiar și completa.

Sîntem de părere să puneți punct ezitărilor și să vă decideți. N-ați greși.

IOAN RUSU — București, **a ținut să ne trimită o scrisoare înainte de începerea returului campionatului de fotbal, categoria A, în care face unele aprecieri asupra pregătirii echipelor și un pronostic în legătură cu meciul de la Istanbul, din „Cupa Europei".**

Ca pasionat spectator, ne-a trimis chiar și o poezie, intitulată: „Preludiul Campionatului", pe care, cu toată bunăvoința, n-o putem publica fiindcă „nu este încă în formă" (vorba sportivului). Ca să nu fie însă complet descurajat, după cum ne previne, redăm o parte din îndemnurile ce le adresează echipelor:

Haideți băieți, eu vă spun
Că vorbesc ca prieten bun
Publicu-i la fel ca mine
Nu mă tăceți de rușine!
În fața unui asemenea
Indemn, nu știm dacă vreun
fotbalist ar putea rămîne
pasiv. Deci, haideți băieți!

DOBROGANCEA din Buzău: **Recent, posturile noastre de radio au transmis cîteva din cîntecele executate de cunoscutul cîntăreț Joseph Schmidt. Adresați-vă Radiodifuziunii în ceea ce vă interesează.**

C. CIOSU — București: **Desene cu aceeași temă au apărut destul de multe. Dacă tot așa de rar veți scrie, să nu vă fie de mirare cînd vreunul din epigramiști va adresa o epigramă „unuia" care scrie din an în an, adică dv.**

DAN DÎRZU — Galați: **Critica exprimată prin caricatura dv. am primit-o că pe un ajutor. Dacă ați fi formulat și unele propuneri, ar fi fost și mai bine.**

MIHAIL D. GHEORGHE, învățător, Borlești (Bacău): **Dacă aveți o lucrare literară despre viața colectiviștilor și vreți să o publicați, este bine să consultați în prealabil cîțiva specialiști, pentru a avea o părere cît mai complexă despre calitatea ei. În cazul că veți întruni aprecieri favorabile, v-am sfătui să vă adresați Editurii pentru Literatură și Artă.**

ION VLADIMIR — Craiova: **Ne scrieți că, întrucît de 1 aprilie se fac felurite păcăleli, ați dori și dv. să faceți una. De aceea ne-ați trimis o poezie însoțită de cuvintele: „M-ar mulțumi și cîteva rînduri la „Poșta redacției" în care să mi se spună „mai încercați, nu putem păcăli cu ocazia zilei de 1 aprilie, numeroșii cititori ai „Magazinului".**

N-am vrea să vă „păcălim", de aceea vă spunem că poezia dv., în care este vorba de o dragoste neîmpărtășită, nu-i publicabilă, fiind în așa fel scrisă, încît să intereseze doar pe cele două persoane în cauză. Or, numai atît nu e deajuns.

VASILE MORARU — Cluj: **E prea devreme pentru a se cunoaște condițiile de admitere la școala la care vreți să vă înscrieți. Scrieți școlii peste o lună, două.**

PAUL ANTONESCU — București: **Sîntem de acord cu dv. Încă din numărul trecut am început a scrie despre alt sportiv fruntaș — Elena Băcăoanu.**

Desenele trimise nu sînt corespunzătoare. Ele n-au umor și păcătuiesc și din punctul de vedere al execuției.

N. RADULESCU — Ploești: **Am primit poezia închinată „Babelor". Părerea noastră? Credem că aveți reale posibilități literare, dar că vă irosiți talentul pe teme neinteresante. V-am ruga să ne înțelegeți bine. Nu căutăm să apărăm babele guralive, ci pe dv., orientîndu-vă pe un tăgaș bun.**

ELENA ȘOPRON — Scînteia (Iași). **Singura soluție este aceea de a vă adresa personal I.S.E. București, de unde veți primi tot ce vă interesează. Institutul se află în Piața M. Eminescu nr. 6.**

IOAN CIOCSAN — Gheorghieni: **Puteți trimite cupoanele din urmă la concursul popular. Trebue însă să arătați în scris acest lucru.**

AUREL CODREANU — Alba Iulia: **Anul trecut v-am publicat două epigrame. Acum vă mai publicăm două.**

Unuia care folosește la maximum dicționarul invers
Cînd ades rîmele rare
Pentru cătrenele-ți
cam boante,
Ți-ar trebui, precum îmi
pare
Și-un mic dicționar de...
poante

Unui pripit
C-ai spirit mult
de afirmare
O spui și te aprob
profund
Tu ești de soiul celor
care
Sparg gheața și... se duc
la fund!

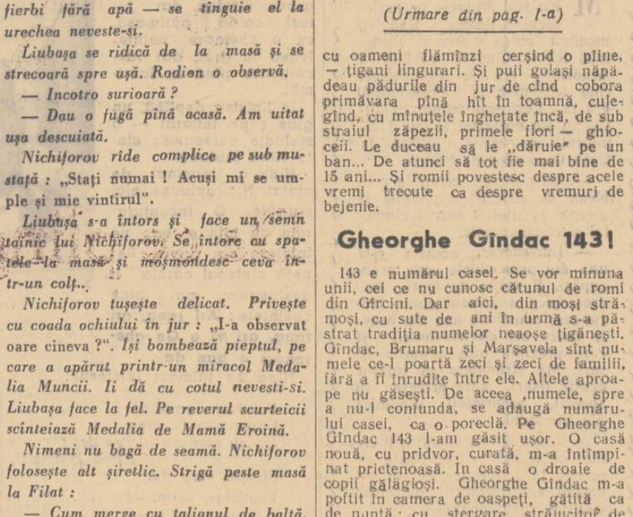

Învățătoarea Eugenia Antohi și cîțiva dintre elevii ei.

Sănătatea — sursă de îmbogăţire a monopolurilor

PILULELE FERICIRII şi victimele lor

• Ce înseamnă „libera concurenţă" • Medicamente vechi, medicamente noi

Într-o societate în care totul e considerat marfă, în care totul poate fi vîndut şi cumpărat, nici sănătatea nu face excepţie. În S.U.A., marile monopoluri care controlează producţia farmaceutică încasează beneficii anuale care se cifrează la sute şi sute de milioane de dolari. În S.U.A., pe care maşina propagandei burgheze nu încetează s-o denumească „ţara liberei concurenţe", principalele trusturi farmaceutice au încetat de mult să se mai concureze şi au impus, după cum reiese din cîteva date interesante dezvăluite de revista „Vie Nuove", ridicate preţuri de monopol celor mai importante specialităţi medicamentoase.

Specula practicată cu medicamentele în Statele Unite nu a putut să nu stîrnească protestul vehement al populaţiei. Un grup de cetăţeni din New York (Comitetul cetăţenesc pentru copiii din New York) a publicat chiar concluziile la care a ajuns în urma unei anchete întreprinse. Studiul atrăgea atenţia, printre altele, asupra gravelor efecte pe care le au preţurile exorbitante ale medicamentelor asupra familiilor cu un buget mijlociu sau mai scăzut. Comitetul aprecia că multe medicamente **„ar putea fi vîndute la o fracţiune din preţul lor...".**

De ce costă însă enorm de scump medicamentele în ţara „liberei concurenţe"? Răspunsul nu a fost greu de găsit. În faţa valului de proteste al opiniei publice, Senatul nu s-a mai putut eschiva şi a cerut o anchetă în acest sens. Rezultatele sînt de-a dreptul senzaţionale. Şase dintre cele mai importante societăţi farmaceutice sînt acuzate în momentul de faţă **„de a fi încercat să monopolizeze industria naţională a ant.bioticelor, care are un volum de afaceri de 3.330 milioane dolari".** Aceste şase companii „American Lyanamid (Lederle), Bristol-Myers, Bristol-Laboratories, Olin Mathieson (Squibb), Upjohn şi Charles Pfizer produc 68 la sută din cantitatea totală de antibiotice din S.U.A. În urma anchetei întreprinse de Comisia federală pentru comerţ cele şase societăţi sînt acuzate de a fi impus **„preţuri arbitrare, artificiale, rigide, denotînd o lipsă absolută de concurenţă", de „a fi încheiat acorduri ilegale între ele în vederea menţinerii preţului ridicat de vînzare a produselor", de a fi**

Două milioane de oameni din S.U.A. sînt atinşi — după o statistică oficială americană — de boli mintale şi nervoase.

împiedicat orice tentativă de concurenţă, în ceea ce priveşte producerea şi vînzarea...".

Specularea bolnavilor de poliomielită

S-a ajuns pînă acolo încît chiar şi acest groaznic flagel pe care îl constituie poliomielita să fie o sursă însemnată de cîştiguri pentru marile societăţi farmaceutice. S-a descoperit că producătorii vaccinului antipoliomielitic „Salk" au încasat profituri importante în urma vînzării la neruşinate preţuri de speculă a acestui vaccin, care pentru sute de mii de copii ar fi însemnat scăparea de la moarte. Cu toate acestea, abia la 12 mai 1958 ministerul justiţiei al S.U.A. s-a hotărît să iasă din pasivitate şi să emită un act de acuzare (pe baza unei legi aşa-zise antitrust, dar care nu e de fapt folosită decît de marii rechini ai finanţelor împotriva celor mai mici sau cînd opinia publică se agită prea mult) împotriva fabricanţilor vaccinului, întrucît aceştia au stabilit preţul medicamentelor fabricate de ei pe baza unor acorduri secrete, împiedicînd astfel desfăşurarea „liberei concurenţe".

Cine trage foloasele şi cine ponoasele

Am arătat mai înainte că anchetele care au avut loc au stabilit că medicamentele ar fi putut fi vîndute la un preţ inferior celor de pe piaţă. Alarmaţi, industriaşii au început să susţină că preţul ridicat al doctoriilor s-ar datora chipurile costului ridicat al cercetărilor de laborator. S-a susţinut chiar că sumele cheltuite în acest scop s-ar ridica la 100 milioane dolari anual. Care-i însă adevărul?

Chet Sham, directorul firmei „Health News Institute", declara făţiş în faţa producătorilor de medicamente reuniţi într-un congres în 1956: „Ne-am tot lăudat cu cele 100 de milioane dolari pe care i-am fi cheltuit cu cercetări ştiinţifice. În realitate, ne-ar veni foarte greu să justificăm această sumă prin exemple concrete. Ce s-ar întîmpla dacă ar veni să ne ceară socoteală cineva căruia am fi obligaţi să-i răspundem?"

Precum se vede, cifra de 100 milioane de dolari e fantezistă. Se pune însă întrebarea: de ce nu se alocă fonduri mai mari, pentru cercetarea cancerului, de exemplu? Se ştie doar că aproximativ 700.000 de americani suferă de cancer. Mortalitatea datorită cancerului a crescut cu sută la sută în ultimii 50 de ani. Cercetări se fac în acest domeniu. Însă marile întreprinderi farmaceutice dau prea puţină atenţie acestei probleme şi alocă prea puţine fonduri pentru cercetări în vederea descoperirii unor produse eficace întrucît se tem că nu vor putea obţine exclusivitatea fabricării respectivelor medicamente. După părerea lui Kennet M. Endicott, directorul Centrului Naţional pentru Chimioterapia Cancerului (Cancer Chemotherapy National Service Center): „chimioterapia cancerului este, pentru un mare număr de societăţi, o afacere foarte riscată şi prea puţin rentabilă" ***deoarece*** „există convingerea nemărturisită că întreprinderea care ar reuşi să descopere un asemenea produs ar fi îndată obligată să-l pună la dispoziţia tuturor concurenţilor ei fără posibilitatea de a realiza beneficii".

2.000.000...

...de americani suferă astăzi de tulburări mintale şi de boli nervoase.

Aceştia în loc să beneficieze de un tratament competent, înghit frecvent milioane şi milioane de „PILULE ALE FERICIRII", în urma reclamei făcute de fabricile de medicamente. Bineînţeles că aceste buline nu le ajută cîtuşi de puţin, ci, dimpotrivă, le agravează boala. Aceasta nu interesează însă trusturile întrucît beneficiile continuă să curgă; cu cît există mai mulţi suferinzi de boli nervoase cu atît creşte mai vertiginos curba profitului.

Semnificativ, de altfel este faptul că deşi pe piaţă apar necontenit sute de noi tipuri de medicamente, în fond, pentru cei suferinzi, situaţia nu se îmbunătăţeşte întru nimic, întrucît noile sorturi nu sînt decît tot vechile produse prezentate însă în doze şi ambalaje noi.

Un publicist american, Carter, descrie acest sistem în cartea sa **„The Doctor Business"** (Afacerea doctorului). El spune printre altele: **„Întreprinderile de produse farmaceutice au multe puncte de asemănare cu marile case de modă. Pentru a mări volumul vînzărilor, ele simt necesitatea de a scoate în fiecare sezon noi modele... Dacă noul model este într-adevăr un medicament nou i se face reclamă chiar înainte de a i se fi controlat eficacitatea. Dar cum nu este uşor să găseşti medicamente noi, adeseori eforturile publicitare de sezon se concentrează asupra metodei „dozării", termen care în limbaj comercial echivalează cu prezentarea unui produs cunoscut într-un ambalaj diferit. Produsului i se schimbă puţin gustul, sau este combinat în mod ingenios cu altele de acelaşi fel".**

Factorul care influenţează într-o mare măsură asupra preţului unui medicament şi asupra profiturilor întreprinderilor este reclama făcută direct la domiciliul medicului de către reprezentanţii întreprinderilor. Marile societăţi dispun de numeroşi reprezentanţi, care bat la uşile medicilor, vizitează spitalele şi farmaciile. Se apreciază la 10-12.000 numărul acestor comis-voiajori care sînt plătiţi pentru a face reclamă medicamentelor la domiciliul medicilor din S.U.A.

*

Acestea sînt numai cîteva din aspectele speculei care se face cu sănătatea poporului în Statele Unite. În ciuda tuturor anchetelor care au fost efectuate pînă acum nu există nici un singur indiciu că autorităţile ar fi luat vreo măsură concretă, eficientă, pentru ca să se pună capăt acestei stări de lucruri. În S.U.A., legile sînt inspirate de monopoluri şi deci nu o să lovească în nici un caz în interesele monopoliştilor.

E. PORA

Meridiane

Un toast pentru fericire şi pace între popoare.

INIMA FEMEII COREENE

(Urmare din pag. 1-a)

Inginera Nina Burlacu a făcut parte din grupul de specialişti romîni care au construit fabrica de aspirină — dar făcut de poporul nostru poporului frate coreean. Are multe prietene în ţara dimineţilor liniştite. Ne arată cîteva fotografii şi scrisori primite nu de mult.

— În luna decembrie anul trecut, — spune Nina, a apărut în „MAGAZINUL" un reportaj în legătură cu activitatea grupului nostru de constructori în Coreea. L-am trimis prietenelor mele de acolo, însoţit de un album al Bucureştiului. Mare mi-a fost bucuria cînd, în numele lor, mi-a răspuns una dintre cele mai de frunte femei din Republica Populară Democrată Coreeană, Pak Den Ai. Iată scrisoarea, pe care v-o traduc din limba rusă:

DRAGA NINA,

Vă mulţumesc pentru cadou şi scrisoare. Noi nu uităm şi nu vom uita niciodată că departe de ţară voi aţi muncit mult la fabrica noastră de aspirină.

După plecarea voastră, noi luptăm mai departe pentru obţinerea succeselor în construirea socialismului în ţara noastră.

Sîntem sigure că şi voi luptaţi pentru pace şi socialism.

Vă felicităm şi vă urăm succes în muncă şi fericire în viaţă.

Cu cele mai sincere salutări
PAK DEN AI
vicepreşedintă a Consiliului de Miniştri şi Preşedintă a Comitetului Central al Femeilor democrate coreene

*

— Nina, povesteşte-ne despre fetele din fotografii.

— Am atîtea de spus despre fiecare. Uite, asta este Li Kum Su. A studiat chimia la noi în ţară, iar acum lucrează în laboratorul fabricii de aspirină. Îi spuneam „Mariana" şi aşa i-a rămas numele. Asta e „tanti", aşa îi spuneam lui Kim Sun Gea. Lucrează într-o secţie a fabricii şi cîntă minunat. Ea m-a învăţat „Ari-rang". Uite-o şi pe Kim Slin-Tza, una dintre cele mai harnice constructoare de pe şantier...

— Dar fotografia asta, unde ciocniţi paharele?

— Eram la o recepţie dată în cinstea grupului de specialişti romîni, cu ocazia punerii în funcţiune a fabricii de aspirină.

Nina Burlacu strînge cu grijă fotografiile, scrisorile, amintiri dragi de la prietene de departe.

*

În seara aceea am cunoscut o poveste pe care nu voi uita-o niciodată, un cîntec pe care l-am înţeles pînă tîrziu în noapte: Ari rang,.. Voinicule, voinicule... Sînt cinstită şi credincioasă. Crede-mă şi întoarce-te...

Am cunoscut inima vitează, cinstită şi curată a femeii coreene.

S. SIGARTĂU

Electrificarea transportului feroviar în R. P. D. Coreeană

Condiţiile naturale geografice ale R.P.D. Coreene, ţară cu profil muntos, precum şi nevoile mereu crescînde ale economiei ţării necesită mărirea volumului transporturilor feroviare, reutilarea şi modernizarea căilor ferate şi a materialului rulant. În prezent se desfăşoară cu succes construirea de noi magistrale de căi ferate electrificate. Partidul Muncii a trasat sarcina ca în viitorii 6—7 ani să fie electrificate căile ferate din întreaga republică.

Lucrări de mare amploare, s-au desfăşurat la electrificarea magistralei Phenian-Vonsan, care uneşte regiunile din vestul R.P.D. Coreene cu cele din est. La sfîrşitul anului trecut au apărut locomotive electrice la nodurile feroviare Iandok şi Kovon. A fost dată în exploatare o nouă porţiune de cale ferată electrificată de 129 km. Trenurile au început să circule mai rapid pe căile ferate din regiunile muntoase.

În prezent lucrările de electrificare se desfăşoară de 4—5 ori mai repede decît în primele etape ale construcţiei. Astăzi, construcţiile feroviare se efectuează cu materiale produse de industria R.P.D. Coreeană.

Peisaj coreean: vedere parţială a marii centrale electrice în construcţie la Toklogang.

Cel mai micuţ dictator

Principatul Monaco, despre care în general nu se vorbeşte decît în legătură cu cancanurile „înaltei societăţi" cosmopolite al cărei reprezentanţi vin să-şi omoare plictisul lîngă ruleta de la Cazinoul din Monte Carlo, a fost recent teatrul unor evenimente politice. Suveranul acestui stat de operetă, principele Rainier al III-lea, aspirînd la funcţii de dictator absolut, a organizat o lovitură de stat suspendînd constituţia, desfiinţînd Consiliul naţional şi municipal şi interzicînd toate intrunirile politice.

Monaco este un ţăruleţ minuscul în sudul Franţei cu o suprafaţă de 1,5 km. pătraţi şi o populaţie de ceva peste 20.000 de oameni. Pe teritoriul său se află trei oraşe, Monaco, capitală, cu 2.000 locuitori, Monte Carlo cu 8000 şi Condemin cu 10.000. Populaţia acestui principat trăieşte exclusiv din întreprinderile turistice, iar finanţele statului sînt acoperite în mare parte din veniturile frumuseţele aduse de Cazinoul din Monte Carlo şi din emisiunile de timbre. Monaco e o monarhie constituţională sub protectorat francez unde domneşte dinastia Grimaldi al cărei vlăstar, Rainier al III-lea, se află pe scaunul domnesc din 1949. Cu cîţiva ani în urmă el s-a însurat cu una din „frumoasele" Hollywood-ului, actriţa americană Grace Kelly care pe deasupra mai e şi fiică a unui mare bogătaş american. De atunci viaţa „suveranei" şi ilustrului ei consort constituie subiectul cel mai „gras" pentru presa bulevardieră din occident şi cititorii ei, amatori de bîrfe mondene.

Desfăşurată în acest cadru, lovitura de stat a lui Rainier al III-lea seamănă cu unul din filmele americane care au făcut-o celebră pe Grace.

Rainier a organizat lovitura de stat între o premieră de gală la cinematograful Gaumont la care perechea principiară a împărţit zîmbete graţioase supuşilor, şi un dejun oferit de ofiţerii de marină a Majestăţii sale britanice, pe bordul crucişătorului englez „Trafalgar", ancorat în apele teritoriale ale principatului. Totul s-a petrecut atît de discret încît cei 18 membri ai Consiliului naţional — un fel de parlament al principatului — n-au aflat de dizolvarea Consiliului decît din buletinul de ştiri al postului de radio Monte Carlo.

Pentru a justifica lovitura de stat, Rainier a invocat pretextul că, Consiliul naţional n-a discutat la timp bilanţul financiar. Dar adevărata cauză e desigur cu totul alta şi trebuie căutată în politica internă tot mai reacţionară dusă de suveran. Astfel, în ultima vreme în principatul său au fost interzise organizaţii democratice şi dreptul la grevă, au avut loc percheziţii jandarmereşti la Uniunea sindicatelor şi au fost exilaţi conducătorii organizaţiilor muncitoreşti şi democratice. În aceste condiţii, suspendarea constituţiei şi celelalte măsuri nu fac decît să întregească lista atentatelor lui Rainier la drepturile şi libertăţile supuşilor săi.

Cînd a vorbit despre cauzele care l-au determinat la lovitura de stat, principele s-a referit şi la unele „motive personale". Pentru cetăţenii din Monaco a devenit limpede că suveranul făcea aluzie la conflictul cu Jean Charles Rey, unul din membrii Consiliului naţional. Tînărul consilier era considerat de multă vreme ca fiind logodnicul surorii lui Rainier al III-lea, principesa Antoaneta. Dar suveranul din Monaco a refuzat în mai multe rînduri să-şi dea consimţămîntul la această căsătorie. Rey, ca să se răzbune încerca să-i facă „mizerii" principelui, asmuţind împotriva sa pe membrii consiliului. Aşadar teama de a vedea ştirbită autoritatea sa de suveran şi dorinţa de a-l îndepărta pe Rey din funcţia sa, au fost şi ele, după părerea larg răspîndită în Monaco, unele din cauzele care l-au determinat pe Rainier să pună la cale dizolvarea Consiliului şi să suspende constituţia.

Şi astfel principele Rainier al III-lea şi graţioasa sa consoartă au devenit monarhii absoluţi ai statului lor de operetă. Deocamdată Rainier e dictator, un dictator mic — adevărat — pe măsura statului său minuscul. Dar cine ştie ce se mai poate întîmpla devreme ce Grace Kelly aspiră să devină într-o zi regină...

Autorităţile colonialiste engleze recurg la represiuni sîngeroase împotriva mişcării de eliberare naţională din Nyassaland.

In Nyassaland...

Desen de V. VASILIU

De cel plîngea Alice...

Într-una din serile trecute, cînd se înapoia acasă la Londra după o scurtă călătorie la Oxford, John Smith o găsi pe fiica sa trintită pe divan şi plîngînd în hohote.

— Alice, ce-i cu tine? o întrebă îngrijorat. Alice, o fetiţă blondă, de vreo 13 ani, puţin cam înătuţă, vru să-i răspundă, dar din cauza plînsului violent, reuşi să scoată doar cîteva cuvinte.

— A murit... săracul.

John se sperie.

— Cine a murit, fetiţă dragă?

— Adolf... el a murit... şi era aşa de bun, răspunse fetiţa, printre suspine.

John recapitulă rapid cunoştinţele şi rudele: n-avea pe nimeni Adolf.

— Adolf? Care Adolf? întrebă întrucîtva mai liniştit, dar foarte nedumerit.

— Mister Adolf Hitler, tăticule.

John Smith crezu că Alice aiurează. Îi puse mîna pe frunte. Temperatura părea normală. O întrebă dacă îi era rău. Fetiţa care îşi mai revenise puţin din plîns, negă.

— Alice, de unde ai auzit tu de Adolf Hitler şi ce ştii despre acest om?

Fetiţa răspunse, fără să mai stea pe gînduri.

— De la televizor, tăticule, astă-seară s-a transmis un film despre el. Sora lui, o doamnă distinsă, cu părul argintiu, a povestit cu mîndrie amintiri despre fratele ei. Aviatorul personal al lui Mister Hitler şi alţi prieteni şi-au depănat şi ei amintirile. Ce bun era mister Hitler!

John Smith simţi că i se accelerează bătăile inimii, că se sufocă. Sorbi puţină apă, îşi aprinse o ţigară. Cu o nălucă îi trecură prin minte imagini de mult uitate. Mama sa ucisă după un bombardament hitlerist cu V 1, deţinuţii scheletici pe care, împreună cu compania sa, i-a eliberat dintr-un lagăr al morţii hitleriste... ruinele din Coventry... Şi acum, după 14 ani, fiica sa îl regretă pe Hitler...

— Un film care îl preamăreşte pe Hitler la televiziunea britanică... murmură încet, pentru el.

Fetiţa îl auzi şi continuă să-i povestească ceea ce văzuse pe ecranul televizorului.

— Cînd era copil, mister Adolf era tare bun. Făcea fel de fel de năzbîtii şi o iubea mult pe mama sa, iar cînd se juca, toţi copiii îl alegeau lideri. Era tare deştept. Ştii tăticule, continuă Alice vioaie, mister Hitler n-a fost nebun, cum spun unii oameni răi. Şi sora lui şi pilotul şi cella îl care l-au cunoscut, spun că era complet normal...

*

Nu ştiu dacă o asemenea scenă ca cea relatată mai sus a avut loc în casa unui oarecare John Smith. Dar ea s-ar fi putut petrece întrucît, după cum au relatat agenţiile de presă, în cadrul unui interviu filmat, sora lui Hitler şi alţii care l-au cunoscut au apărut la televiziunea britanică şi au vorbit elogios despre mister Adolf.

De ce a fost nevoie de prezentarea unui astfel de film telespectatorilor britanici? Pentru a îndulci cumva pilula înarmării atomice a Germaniei Occidentale pe care poporul britanic trebuie să o înghită. Filmul, pe care un comentator englez îl încheie cu un perfid atac antisovietic, ar vrea să sugereze că Hitler şi ceilalţi conducători nazişti n-au fost chipurile chiar atît de răi cum s-a afirmat pînă acum, că, la urma urmei, nimeni nu trebuie să se teamă de faptul că foştii generali ai lui mister Adolf Hitler vor avea arme atomice...

În realitate, opinia publică engleză se arată profund îngrijorată de politica remilitarizării Germaniei Occidentale de către puterile NATO şi este puţin probabil ca asemenea propagandă pronazistă va convinge milioanele de Smithi care au luptat cu arma în mînă împotriva fascismului hitlerist.

U. VĂLUREANU

De prin toate colţurile

VISUL INGINERILOR ar putea fi denumit creionul fabricat pentru prima oară în R.D.G. În afară de întrebuinţarea sa „clasică" acest creion este totodată şi o riglă de calcul logaritmic şi termometru. În laboratorul de practică, în uzină sau la institutele de cercetări ştiinţifice creionul va fi de un real folos pentru ingineri.

LUNGIMEA oţelului laminat în fiecare an de noul laminor al uzinei constructoare de maşini grele din Novokramatorsk (Ucraina) este egală cu de 5 ori diametrul pămîntului. Acesta e cel mai puternic laminor din lume şi poate lamina la cald blocuri de metal în greutate de 15 tone şi jumătate.

ÎN CURSUL acestui an R. Cehoslovacă va produce vaccinul „Sabina" împotriva poliomielitei. Administrarea acestui vaccin imunizează împotriva îmbolnăvirii de poliomielită pe o perioadă îndelungată. Acest vaccin se administrează pe cale bucală.

UN TESTAMENT ce iese întrucîtva din comun a lăsat zilele trecute un anume Bouzi, din localitatea Dallas (Texas). Văduva sa nu poate intra în posesia moştenirii decît cu condiţia de a fuma zilnic, sub supraveghere, cîte 7 ţigări de foi. Aceasta, pentrucă soţia interzisese răposatului, în tot timpul căsniciei, tutunul. Răzbunare postumă...

PRINTRE diferitele metode folosite la vînatul lupilor, în ultimul timp a început să fie folosit şi... helicopterul. Astfel, în regiunea Murmansk, de curînd au început să fie folosite helicoptere pentru vînatul lupilor. Numai într-un singur raid au fost vînaţi din aer 6 lupi şi un urs.

ARBORII de pîine sînt răspîndiţi pretutindeni la tropice, formînd o valoroasă sursă de alimentaţie. Într-adevăr, recolta unui arbore de pîine este suficientă pentru a asigura hrana a 2—3 oameni timp de un an.

În Ceylon roadele arborelui intră în meniul aproape fiecărei mese.

USCĂTORUL de grîu construit de savanţii bieloruşi are aproape viteza unui uragan. Unda de aer cald are o viteză de 22 m. pe secundă. Experienţele făcute au dus la constatarea că prin acest procedeu la fiecare tonă de grîu semănat se obţine un spor de recoltă de o tonă.

LA ÎNAPOIEREA de la Expoziţia internaţională de la Bruxelles la Biblioteca Naţională din Viena a deosebit de preţiosului manuscris al Requiemului lui Mozart, s-a constatat că exemplarul era desfăcut, îndoit şi cu părţi lipsă.

Purtătorul de cuvînt al Bibliotecii Naţionale din Viena a declarat că nu este vorba de un accident, ci de un act de vandalism al unui „fanatic de antichităţi".

LA MOSCOVA se află în construcţie un cinematograf circular. Turnate după o metodă specială, filmele vor fi proiectate într-o sală rotundă al cărei pereţi vor forma ecranul, iar spectatorii, aşezaţi în mijlocul sălii, vor putea să urmărească imaginile proiectate în orice punct al ecranului. Faţă de cinerama acest nou procedeu îngăduie triplarea întinderii imaginei.

ÎN GROENLANDA vor circula trenuri electrice. Se ştie că Groenlanda este ţara ghe ţurilor. Pentru a rezolva problema comunicaţiilor interne, s-a început acolo construcţia cîtorva tunele care vor brăzda ghe ţurile încremenite de secole. Lungimea tunelului ce va uni ţărmul de vest cu cel de est va fi de 1120 km. Prin tunele vor circula trenuri electrice.

LA SOUTHERN BEACH (S.U.A.) a avut loc un concurs de plan la care concurenţii trebuiau să cînte cu... picioarele. A cîştigat Elmer Whitild care a „interpretat" o lucrare de Chopin şi o compoziţie proprie, intitulată „Pedicura"!...

O PERECHE de pinguini a fost transportată deunăzi cu avionul în partea cea mai de nord din Alasca. Acum se fac încercări de a se aclimatiza aceste păsări specifice numai Antarctidei şi în regiunile polului nord. Deocamdată, pinguinii mai primesc îngrijiri, însă urmaşii lor vor trebui să se orînducească şi să se adăpostească singuri.

ÎN MATERNITATEA din Hials (Florida), noii născuţi pot fi văzuţi de taţii lor, nerăbdători să-i cunoască, pe ecranul... de televiziune.

ÎN ORAŞUL britanic Wolverkampton există un local denumit „Sala de dans — Scala", în care intrarea oamenilor de culoare e strict interzisă. Într-o seară a pătruns totuşi, pe neobservate, un indian însoţit de o femeie albă. A doua zi direcţia localului a dat asigurări „publicului britanic amator de dans" că a sporit de patru ori numărul becurilor de la intrarea în local, pentru ca asemenea „accidente" să nu se mai întîmple...

DOI MEMBRI ai expediţiei ştiinţifice sovietice „Polul Nord 6", au început să efectueze în ultimul timp o serie de cercetări subacvatice, în scopul studiului ghe ţurilor în derivă şi a variaţiilor temperaturii apei de sub gheaţă. Cu un echipament special de scafandri, cercetătorii au coborît, la o temperatură extraordinară de minus 40 de grade, într-o gaură făcută în gheaţă, la patru metri adîncime. Temperatura apei a fost de minus 1,8 grade.

UN GRUP de ingineri ucrainieni au pus la punct o metodă care permite să se monteze în o sută de ore un imobil de trei etaje cuprinzînd 36 de apartamente. Un asemenea imobil urmează să fie construit numai din piese prefabricate. O maşină semi-automată instalată pe şantier poate la rîndul ei să fabrice o sală de baie în numai patru ore.

ÎN CADRUL unei dezbateri din Bundestag, deputatul creştin-democrat dr. Birrenbach a arătat că în prezent 15.000 de tineri vest-germani se află în cadrele legiunii străine franceze şi iau parte la războiul colonialist împotriva poporului algerian.

SOCIETATEA pentru protecţia animalelor din oraşelul britanic Pulney, a anunţat Casa asigurărilor sociale din localitate că permite ca instalaţia de radiologie, care pînă atunci servea exclusiv pentru consultarea animalelor, să fie folosită şi pentru radiodiagnosticarea asiguraţilor. Aceasta însă numai în orele cînd aparatul (care a costat 2500 lire) nu e ocupat de pacienţi patrupezi care, oricum, se bucură de înlietate...

Artiști plastici și creația lor

Ion Jalea

În ciuda orei matinale, maestrul I. Jalea se afla deja în atelier. Cu pipa stinsă în colțul gurii, plimba bețișorul de lemn pe formele unei proaspete sculpturi, îndulcind asperitățile, cizelindu-le. Ne-a primit amabil, fără să-și întrerupă lucrul.

— Începeți devreme munca, maestre?

— În fiecare zi la ora 8½. 5 ore dimineața și, în funcție de treburi, alte trei după amiaza. De altfel, sculptura o împart și cu activitatea de la Academie și Uniune.

Aruncăm o privire prin atelier. Imensă, dominantă, se înalță statuia lui George Enescu.

— Dă, e gata — intervine maestrul. Acum trebuie turnată în bronz.

— Va fi expusă în fața Ateneului, nu?

— Da. Dealtfel s-a vorbit și s-a scris foarte mult despre ea.

— Revenirile nu sînt niciodată de prisos. Cît timp ați lucrat la ea?

— Un an întreg.

— Și acum la ce lucrați?

— Sculptura pe care o aveți în față.

Privim sculptura. Reprezintă o fată care ține într-o mînă o carte din care citește, iar în cealaltă un disc de floarea soarelui.

— „Agrotehnică"?

— Spuneți-i oricum. **„AGROTEHNICA", „STUDENTA LA AGRONOMIE", „PRACTICA"... Eu nu m-am fixat încă.**

Corneliu Baba

Discuția cu maestrul Corneliu Baba **s-a purtat în pragul ușii.**

— Maestre...

— Gazetari! Nu, nici nu vreau să aud. Vă rog, nu insistați, nu pot.

— Totuși, cîteva minute... Spuneți-ne măcar la ce lucrați.

— Aceasta este și mai greu. De obicei nu-mi place să vorbesc despre ceea ce am de gînd să fac, mai ales fiindcă mi se întîmplă de attîtea ori să fiu nemulțumit de ceea ce ieri mi s-a părut bun. Sînt unii fericiți care știu cu precizie la ce dată și cum vor termina cutare lucrare. Eu nu sînt dintre aceștia.

— Bine, maestre, dar vă văd cu pensulele în mînă, semn că acum lucrați și...

— Și ce, vreți să intrați în atelier? Asta nu o permit nimănui. Chiar soția mea mă menajează atunci cînd lucrările nu sînt gata. Cu atît ma mult trebuie să mă menajez cînd e vorba de indiscreția gazetărească. De multe ori, una le spui și alta scriu ei pe la gazete... Dacă aveți curajul să scrieți ce v-am spus acum?... bine!

— Dați-ne măcar voie să vă fotografiem.

— Fotografie? Nu-i nevoie. De ce să vă deranjați?

— Atunci poate găsiți una la dvs.

Maestrul Baba ne-a părăsit cîteva clipe, intrînd în atelier. Întorcîndu-se ne-a adus fotografia de mai sus.

— Din întîmplare am găsit una. Luați-o.

Ion Irimescu

Atelierul sculptorului este foarte încărcat. Pe pereți, lîngă pereți, în mijlocul camerei se află opere ale artistului. Unele datează de peste 20 de ani. Altele sînt mai recente. Cîteva din ele ne sînt familiare. Le-am văzut la expoziții sau reproduse în albume și reviste.

Sîntem îmbiați să luăm loc pe scaune, gazda cuibărindu-și trupul înalt pe o laviță.

— Sînt într-un moment de relaxare — ne spune maestrul. Am terminat de curînd macheta pentru monumentul eroilor căzuți. Lucrarea mi-a solicitat un efort serios.

— Și acum?

— Pe moment sînt preocupat de cîteva lucrări de un caracter mai intim. Un tors de femeie, un portret... De fapt, concep o lucrare mai complexă, pentru expoziția de artă plastică care va fi închinată celei de-a 15-a aniversări a eliberării patriei.

Dintr-o cameră alăturată maestrul aduce o sculptură învelită într-o cîrpă umedă. O descoperă și zărim, modelat în lut, un grup de cinci bărbați grupați într-o atitudine eroică. Figurile bărbaților sînt nedeslușite, parcă.

— E doar o schiță, firește. Mai sînt multe de făcut pînă la definitivarea ei. Gruparea personajelor, expresia fețelor, dimensionarea — toate acestea se cristalizează în procesul de făurire a operei, pe măsura îmbogățirii concepției inițiale. Sculptura reprezintă doar un moment din eroica luptă a clasei muncitoare împotriva exploatării.

Mai zăbovim cîteva minute în atelierul artistului. Discuția alunecă spre succesul de care s-a bucurat pavilionul românesc la recenta expoziție de artă plastică a țărilor socialiste de la Moscova, mărturisită de ecoul larg pe care l-a avut în presa de specialitate a tuturor țărilor participante. Apoi, fotograful însoțitor își pregătește aparatul, artistul nu se simte în largul lui, mărturisește că nu e fotogenic și cu aceasta scurtul interviu ia sfîrșit.

I. DELEANU

UN OASPE DRAG LA TIMIȘOARA

În biroul directorului Teatrului din Timișoara, mare animație. Se discută despre succesul spectacolului „Orologiul Kremlinului", a cărui premieră a avut loc de curînd și care a fost pus în scenă de Boris Mihailovici Dmohovski, artist emerit al R.S.F.S.R. și regizor-artistic al Teatrului Academic de Stat „A. S. Puşkin" din Leningrad.

...La un moment dat se deschide ușa. Discuțiile se-ntrerup. În birou intră un om cu părul nins, cu mustață cărunță, un om care, în ciuda vîrstei se mișcă deosebit de vioi. Un om pe care l-am recunoscut și pe care, desigur, l-au îndrăgit toți iubitorii de film: în birou a intrat interpretul principal al filmului „Omul cu 1000 de fețe", una și aceeași persoană cu regizorul sovietic Boris Mihailovici Dmohovski, însoțit de actorul Dem. Moruzan — artist emerit, interpretul clopotarului Kazanoc în piesa „Orologiul Kremlinului".

Modest și amabil, regizorul Dmohovski ne-a împărtășit cîteva impresii, a făcut cîteva aprecieri asupra colectivului timișorean. Dacă acest colectiv — a spus dînsul — **a reușit să transpună pe scenă — și eu consider că a reușit — una dintre cele mai grele piese ale lui Pogodin, înseamnă că orice piesă din repertoriul contemporan poate fi realizată aici. Este însă o greutate în toate acestea: din constatările mele se pare că dramaturgii locali nu ajută destul teatrul cu piese contemporane. Cred că linia majoră a repertoriului trebuie s-o constituie piesa „Ploșnița", „Anii negri", „O scrisoare pierdută", „Viforul" etc. și nu spectacole ușoare distractive. Apreciez foarte mult preocupările colectivului față de piesele care vor fi văzute în stagiunea viitoare și merită, cred eu, să amintesc legătura făcută de conducerea teatrului cu dramaturgul ucrainean Ivan Racedm care a scris o piesă despre frăția de arme romîno-sovietică și care, desigur, va fi bucuros să o vadă jucată și pe scena teatrului din Timișoara.**

— S-a lucrat mult la „Orologiul Kremlinului"?

— Două luni și jumătate. Au fost 48 de repetiții, plus munca de pregătire cu personalul tehnic.

— S-a lucrat mult pe text?

— În general s-a început cu elaborarea unui text unic, adecvat situației concrete de aci, text în care s-au inclus și din care s-au exclus tablouri; după cum se știe piesa a avut mai multe variante. Din ele, noi am a.cătuit un text cît mai apropiat de gîndirea rusă.

— Ați folosit și experiența de cineast în realizarea spectacolului?

— Da. Două particularități specifice cinematografiei le-am folosit în montarea piesei: a) în primul rînd am alcătuit fiecare scenă astfel încît, fotografiată, ar putea foarte bine alcătui o secvență de film; b) în perioada montajului am scos tot ce a fost inutil, asigurînd spectacolului nu numai continuitate dar și o desfășurare dinamică a acțiunii.

— Maestre Moruzan! Cîteva cuvinte despre rolul dv. v-am ruga!

— Este știut că mie... nu-mi place publicitatea. Spun numai că deși am avut un rol în aparență mic a fost o fericire că am lucrat sub... bagheta maestrului Dmohovski.

— Vedeți?! Intră în discuție tov. Gh. Lealiu, piesa ne-a învățat — și asta nu întîmplător — să nu vorbim despre noi înșine. **Dați-mi voie așadar să vă spun cîteva lucruri despre soții Moruzan — căci și Jeny Moruzan (artistă emerită) a interpretat în piesă rolul bătrînei cerșetoare: ambii se prezintă în această piesă extrem de original, deosebit de ceea ce s-a obișnuit publicul să vadă la ei. Iar despre ajutorul primit de la tov. Dmohovski s-a vorbit dar totuși doresc să mai adaug un fapt: că a devenit pentru totdeauna un prieten drag colectivului nostru...**

Noi mai ținem să facem o completare: că solul artei sovietice a devenit un prieten al întregului oraș care la premieră l-a aplaudat cu frenezie pentru măestria artei și a concepțiilor sale regizorale.

Virgil LAZĂR

Cititorii întreabă „MAGAZIN" răspunde

NINIȘOR BIALI: În filmul sovietic „Casa în care locuiesc", rolul Lidei Kașirin este interpretat de Ninel Miscova. Dintre filmele care au rulat pe ecranele noastre, „Maclovia", „Camelia" și „Rio Escondido" au avut în distribuție pe Maria Felix.

E. C. — **Roman:** Vom publica fotografiile artiștilor de cinema pe care-i solicitați, atunci cînd se va ivi un prilej... cinematografic. În filmul „Vînătoarea tragică" protagoniștii sînt: Andrea Chechi (Alberto), Vivi Gioi (bandita), Massimo Girotti (Michele), Carola del Poggio (Giovanna).

NATALIA și NINA — **Petroșani:** Pentru actorii sovietici, adresați corespondența studioului „Mosfilm" Moscova. Celelalte adrese nu le cunoaștem.

GEORGESCU PAUNIȚA — **Călărași:** Interpretul lui Franz Schubert din filmul „Simfonia dragostei" este Claude Laydu. După cum ați avut prilejul să vedeți, Gina Lolobrigida a executat cu succes numerele de gimnastică acrobatică în filmul „Trapez". Evident însă, ca în orice film, n-au lipsit pe alocuri nici... trucajele.

CRINA și LUCIA: Vă confirmăm datele pe care ni le-ați trimis despre artistul sovietic Pavel Lanovoi. În filmul „Surorile", rolul Teleghin este interpretat de tînărul actor V. Medvedev. După cîte știm, deocamdată, Iulian Necșulescu nu pregătește nici un rol de film. Adresele solicitate nu le cunoaștem, dar fotografii de actori vom publica.

H. STANCU — **București:** Filmul „Cerul infernului" este cea dintîi producție a studiourilor Republicii Arabe Unite, care rulează în țara noastră. Regretăm, dar nu cunoaștem adresa protagonistului.

„Să răsune munții mari... ca la Rășinari"

Ce larmă în astă seară la cămin... Și totuși elevii școlii care-și au sediul în aceeași clădire a căminului, dar mai dincoace, înspre podul din jos, au plecat de mult.

— Asta-i brigada... îmi spune cineva pe ulițe. Are repetiții...

Intru în sala căminului și mă mir de tăcerea care s-a lăsat deodată. Dar o voce plină și gravă, totuși copilărească, îmi indică cu precizie ușa pe care trebuie s-o deschid pentru a da de cauzele larmei de odinioară.

„Frunză verde de stejar", răsună prin sălile goale ale căminului. *„Pe la noi prin Rășinari, Avem brazi, avem și flori/ Și cîntăm la sărbători"*. Deschid ușa încet, cu băgare de seamă și văd urcată pe o mică estradă, înconjurată de un stol întreg de fete, un gîndăcel de fată, nu mai mare de 9—10 ani, care cîntă cu aceeași voce sonoră și gravă: *Cînd voi fi și eu mai mare/ Am un singur dor/ Să mă duc pe la „Textila"/ Să ies un covor..."*

Vasăzică, asta-i celebra brigadă de la Rășinari. Încerc să număr fetele, sînt multe și nu termin, că ochii îmi zboară spre fluierași, apoi spre o femeie voinică, adevărată munteancă de pe la Sibii. Să tot aibă 50—55 de ani. Mă apropii de ea... și așa începe interviul nostru cu brigada artistică de agitație din Rășinari, vestită prin tot raionul Sibiului și chiar mai departe în toată regiunea Stalin și în regiunile învecinate.

Paraschiva Drăgoi e între fetele astea ou cătrințe negre și gureșe ca vrăbiile, singura femeie mai în vîrstă.

— Am cincizeci și șapte de ani, spune ea. Am jucat în „Nuntă ciobănească", știți aceea care a luat premiu la București. Acu a avut nevoie tovarășul profesor Floca de mine, pentru brigadă. Și iacă, am venit și la brigadă...

Profesorul Ion Floca, instructorul brigăzii, e și el acolo.

— Apăi nu eu, lele Paraschivă, am avut nevoie de dumneata, ci brigada.

— Ba satul, sare Maria Duca.

— Cum satul, tu? o intervizează în locul meu, Stana Cotoară...

— Iaca așa, bine. Satul are nevoie de brigadă? Are. Și dacă brigada a avut nevoie de lelea Paraschiva, nu înseamnă că satul a avut nevoie de ea?

— Ia uite, gaița... se miră acordeonistul Vasile Iliuț. De altfel, așa li se zice în sat fetelor din brigada II-a artistică de agitație. Gaițe. Sau draci. Iar uneori diavolițe...

— Astea-s alintături, dă din umeri Ana Drăgoiu...

Eu însă nu m-am lămurit cum e cu brigada II-a.

— Aveți două brigăzi? îl întreb pe profesorul Floca.

— Două. E drept că deocamdată amîndouă aceste brigăzi, fiecare cu 12 fete, se produc în unul și același spectacol. Dar oricînd, dacă am avea mai multe texte, zice profesorul oftînd, fiecare ar putea da un spectacol de sine stătător.

— Și care e diferența dintre cele două brigăzi?

— Apoi, ele sînt începătoare, sare iar Maria Duca, arătînd spre un grup de fete ce stau timide mai la o parte.

— Cum zice cîntecul nostru, adăugă Elena Bumbea și se pornește să-i „zică": *Dar după cum mi se pare,/ Voi ați fi începătoare/ Și parcă sînteți cam sfioase/Iar unele chiar rușinoase..."*

— Taci fată, că nu pricepe tovarășa nimic, intervine profesorul Ion Stoica, și el membru al brigăzii.

— Și totuși, fetele au dreptate, continuă Ion Floca, instructorul brigăzii, care cum se dovedește, nu e una, ci două. Brigada I-a sau brigada mică cum îi spunem noi, am constituit-o de curînd, în timp ce brigada II-a, brigada mare, e veche. Ce mai, veterane...

— Cum recrutați pe membrii brigăzii?

— De multă vreme, de aproape 12 ani, sînt profesor aici. Îi cunosc pe elevii școlii ca pe proprii mei copii. Știu ce calități are fiecare, ce talente, îi cunosc pe cei care știu să cînte, pe cei care recită frumos. Cînd termină școala, mulți din ei intră în brigadă. Apoi se căsătoresc, au copii și trebuie să-i înlocuiesc...

— Anul ăsta s-au măritat cinci fete, zice din colțul ei Maria Cruciatu, din brigada mică.

— Și care s-o mărita de acum înainte trebuie să le facem și cîte un cadou, nu numai să le dăm serbare ca pînă acum, adăugă profesorul

— Cîte programe dau în medie brigăzile?

— C-am 2—3 programe pe an, amîndouă.

— Și nu e prea puțin?

— Ba este. Dar avem multe greutăți cu textele. Pînă nu de mult ne-a mai ajutat tovarășul Petre Dragoman, secretarul literar al Teatrului de Stat din Sibiu. El e de aici, din Rășinari. Pe urmă n-a mai avut timp și textul ăsta pe care-l repetăm acum m-am chinuit eu singur de l-am scris.

— Ei, lasă Floca, de acum o merge mai ușor și cu textele, îl consolează pe instructor, profesorul Stoica.

— De ce? vreau să știu eu.

— Am alcătuit săptămîna asta un colectiv de creație din trei tovarăși — Floca, Ana Bozocea și profesorul Gagea...

— Eh, dac-am avea texte... Nu două brigăzi, ci patru, dacă nu chiar șase, am putea face, mai oftează odată Ion Floca.

— Asta-i drept, zice Maria Vidrean. Cu atîta tinerețe ca la noi...

— Care au fost rezultatele activității brigăzii?

— Apoi, au fost destul de bune, spune instructorul. Uite, în rîul nostru cel care trece prin fața căminului, oamenii tot aruncau gunoaie și tot felul de mortăciuni. I-am criticat. Și nu mai aruncă..

— Dar contractările? Nu s-au îmbunătățit? sare o gaiță.

— Dar ăia care făceau gălăgie pe aici, prin cămin și se țineau numai de golănii?

— Și tramvaiul merge mai bine, spune una din cele mici. (Pe distanța de 12 km. de la Sibiu la Rășinari circulă un tramvai).

— Dar baia? n-au reparat baia? Întîi s-au supărat cei de la sfat, dar pe urmă tot au reparat-o.

— Dar la alegeri n-am fost mereu prezenți? întreabă mirat că de asemenea realizare nu s-a pomenit, Andrei Bratu, fluerașul.

Și pomelnicul s-ar fi lungit la nesfîrșit (brigada artistică de agitație din Rășinari e brigadă veche) dacă Ion Floca nu l-ar fi oprit cu un gest.

— Ia nu vă mai lăudați atîta... Că uite, acum cu înființarea întovărășirii agricole o scrîntirăm. Am zis noi vreun cuvîntel despre ea, am dat vreo mînă de ajutor să meargă mai repede?

— Ce-i drept, nu-i păcat, zice înțelepțește Maria Duca. N-am dat.

— Apoi vedeți? Ce ți-a zis lelea Ana azi, tu fată? Fata, e tot una din „veterane": Paraschiva Bîra.

— Apoi, ce să-mi zică... că nu s-o adus la cooperativă ceapă și s-o criticăm la brigadă.

— Dar de superstiții nu ți-a zis?

— Mi-a zis mie tovarășul Munteanu, zice Trestaru Stela, din cele mici. Apoi, tovarășe profesor, are omul dreptate. De mult n-am mai dat cu superstițiile...

— No, acum tacă-vă gura. Programul viitor îl facem cu întovărășirea și cu superstițiile.

— Da cu ceapa lelei Ana ce facem?

— Dacă n-o aduce cooperativa ceapă în sat, apoi aducem noi cooperativa pe scenă. Mulțumită?

— Eu ca eu, dar lelea Ana,... nu-i face gura diavoliței.

— Ei gata. Acum haideți să ascultăm muzică populară la radio. Și deschideți bine urechile, că la programul viitor ne trebuie niscaiva melodii noi...

★

Se întunecase bine, cînd șiruri lungi de fete treceau cîntînd pe ulițele luminate ale Rășinarilor, făcînd să răsune munții. Oamenii ascultau zîmbind: „Trec diavolițele..."

Mariana PÎRVULESCU

Artiști români peste hotare

— Convorbire telefonică cu ION DACIAN —

Berlinul nu este deloc greu de obținut la telefon — în schimb este foarte greu de găsit tenorul Ion Dacian. Pînă aproape de 12 noaptea, vocea portarului de la hotelul Adria — Berlin ne dădea același răspuns: maestrul Dacian e pe platou, filmează!...

— „Într-adevăr — *ne răspunde la ora tîrzie din noapte artistul Ion Dacian* — de dimineața de la ora 8 și pînă tîrziu noaptea lucrez la film... Mărturisesc că nici n-am avut timp să vizitez orașul.

— *Ne puteți da cîteva amănunte în legătură cu filmul pe care-l turnați?*

— În primul rînd cred că interesează faptul că este primul film german care se realizează cu un interpret român. El are titlul *„Vă prezentăm un cîntăreț român din R.P.R.: Ion Dacian"*.

Scenariul, scris de Winkler, îmi dă posibilitatea să vorbesc și să cînt despre frumusețile patriei noastre. După ce vorbesc — bine înțeles în limba germană — despre tezaurul folcloric românesc, despre bogăția dansurilor naționale, ilustrez fiecare regiune a țării, prin arii din operetele românești: „Ana Lugojana", „Lăsați-mă să cînt", „Plutașul de pe Bistrița" sau prin cîntecele compozitorilor români.

Sînt acompaniat de orchestra simfonică a Radiodifuziunii din R.D.G., dirijată de Fritz Uhl. Este demn de menționat faptul că apar în toate costumele folclorice pe care le interpretez în operete — costume confecționate la Berlin.

Filmul e de metraj mediu — adică va dura circa o oră. Tin să subliniez în mod special, seriozitatea cu care se lucrează și măiestria regizorului Bey.

— *Dar printre... pauze, n-ați mai avut vreo altă activitate artistică?*

— A fost o deosebită plăcere pentru mine de a continua seria spectacolelor la teatrul Metropol cu opereta „Plutașul de pe Bistrița", care se bucură de un frumos succes. De asemenea „tot în pauze" am imprimat pentru Radiodifuziunea din R.D.G., acompaniat de orchestra simfonică a instituției, arii și cîntece românești (de Brediceanu, Montia, Jelescu ș.a.)

Cu ocazia deschiderii tîrgului din Leipzig, și-au dat concursul artiști din 8 țări: U.R.S.S., America de Sud, Franța, Belgia, Ungaria, Finlanda, R.D.G. și R.P.R. Eu am reprezentat patria noastră și vă mărturisesc că ariile românești au fost mult apreciate de zecile de mii de oameni veniți din toate colțurile lumii.

— *Mai aveți să ne împărtășiți ceva în legătură cu dv.?*

— Da! Am asistat la reprezentarea filmului în culori de scurt metraj, turnat cu ocazia premierei operetei „Plutașul de pe Bistrița" de Filaret Barbu. Mi s-a spus că sînt destul de... fotogenic, pentru a avea încredere în izbînda noului film. În colo, muncă foarte frumoasă și mă gîndesc cu bucurie că voi contribui la cunoașterea peste hotare a minunatei noastre patrii.

J.—V. P.

MUFID AL-BAGDADI (Irak)

Pămînt nemuritor

Milioane nesupuse — slujitori ai omenirii
Nu tocmim cu voi războaie, noi vrem tihna fericirii
Au lucit de-asupra noastră razele dreptății sfinte
Și călăii nu le-or sfinge-n veci de veci, să ia aminte.
Sîntem mulți și fără moarte, slujitori ai omenirii.

Pentru cinstea scumpei Patrii vom jertfi suflarea noastră
Cu conducătorii vajnici păzind bolta ei albastră.
Sînt ei tari, copiii vieții, credincioși ei pîn'la capăt
De la ea am supt iubire-soare veșnic fără scapăt.
Sîntem mulți și fără moarte, slujitori ai omenirii.

Te ridică, hai la luptă, tinerețea lumii noi,
Pe dușmanii libertății tu azvîrle-i în noroi.
Să durezi cetatea lumii și grădina primăverii
S-o sădești. Să piară timpul asupririi și durerii.
Sîntem mulți și fără moarte, slujitori ai omenirii.

Vor dușmanii să ne-nfringă, vor pieirea tuturor,
Dar a noastră nemurire n-o s-o-nvingă răul lor.

Dreptul nostru la o viață fericită pe pămînt
N-or putea să ni-l răpească, el e mare și e sfînt.
Sîntem mulți și fără moarte, slujitori ai omenirii.

Și atomul să slujească viața, munca și lumina
Nu distrugerea și moartea, întunericul și tina.
În zadar tirani nemernici ne amenință din greu
Căci planeta noastră veche va fi tînără mereu.
Sîntem mulți și fără moarte, slujitori ai omenirii.

Focul luptei ne preface-n milioane de eroi,
Un simbol al nemuririi, ziditori ai vieții noi.
Noi zidim o lume nouă nu pe singe și pe scrum,
Ci un rai al fericirii locuit de toți acum.
Sîntem mulți și fără moarte, slujitori ai omenirii.

Vom spăla nămolul crimei de pe fața mîndră a vieții.
A venit după-ntuneric dimineața libertății.
Să domnească învoirea, să-nflorească primăvara
Laurii prieteniei, semănați în toată țara.
Fii slăvită, pace sfîntă, sfîntă pace a omenirii.

În românește de I. T. BĂDICUȚ

ROZA VÎNTURILOR

Televiziunea italiană și falsul.ie

Televiziunea italiană este preocupată de reconstituiri istorice, fapt care, în principiu, îi face cinste. Iată însă că, practic, „istoricii" de la televiziunea italiană reconsideră istoria într-un mod foarte original: prin fals, metodă tip-patent burgheză.

Emisiunea televizată în serii poartă titlul de „30 ani de viață italiană" și în cadrul celui de al treilea capitol a aniversat, nici mai mult nici mai puțin, decît venirea la putere a fasciștilor! Și iată cum: alți comentariul cît și imaginile proiectate, încearcă să justifice iovitura de stat a lui Mussolini. Secvențele televizate arată niște oameni care varsă bidoanele cu lapte dintr-un camion, iar comentatorul le încadrează în „actele de violență ale muncitorimii italiene" din epoca aceea de mari frămîntări. Pasă-mi-te, fasciștii au venit la putere ca să pună capăt actelor de sabotaj și dezordinelor ce nu lăsau Italia în pace!...

Presa democrată italiană a descoperit că aceste imagini sînt furate dintr-un film documentar al regizorului olandez Joris Ivens „Pămînt nou" și falsificate: evenimentele prezentate de emisiunea pomenită ca „acte de violență ale muncitorimii italiene" s-au petrecut de fapt în Statele Unite, în timpul crizei economice din 1929, cînd producătorii agricoli au zvîrlit în mare o cantitate însemnată de produse alimentare ca să nu scadă prețurile. Revista italiană „Vie Nuove", publică imaginile furate din documentar, alături de cele televizate.

Redactorii revistei demască pe autorii acestui fals grosolan: unul din ei este un fost vice-federal din vremea fascismului, Sergio Pugliese, actual director artistic al televiziunii, iar al doilea este „specialistul în istorii", Silvio Negro, care a întocmit comentariul.

Acesta din urmă este un bine cunoscut partizan al Vaticanului, expert în probleme clericale, care și-a început activitatea în rîndul organizațiilor de tineret catolic și este actualmente șef al celui mai mare ziar burghez „Corriere della Sera".

Televiziunea italiană, aservită guvernului, a făcut „schimbări radicale" în interpretarea unor fapte nu prea îndepărtate în timp și ai căror contemporani n-au dispărut încă, pentru că:

1) evenimentele s-au petrecut în 1929 și nu în 1919;

2) ele au avut loc în Statele Unite și nu în Italia;

3) au fost săvîrșite de patroni americani și nu de muncitori italieni;

4) scopul lor era menținerea prețurilor ridicate pe piața mondială și nu sabotarea „bunăvoinței" guvernului italian.

E. BONTEA

AMINTIRI DESPRE MAIAKOVSKI

de IGOR ILINSKI, artist al poporului al U. R. S. S.

(Urmare din pag. 1-a)

Așa-i trebuie neapărat, ca el să joace și pe neamț, se întoarse Maiakovski spre Meyerhold. Un alt actor va interpreta restul rolului. Vor fi așa doi elevi nemți: Herr Neamț nr. 1 și Herr Neamț nr. 2.

— Desigur, aprobă Meyerhold. Noi vom pregăti între culise trei costumieri și un machior, ca pentru clovnii schimbători. În douăzeci de secunde vei deveni astfel menșevicul, iar primele cuvinte le vei rosti încă din culise.

Iarov, el însuși, m-a ajutat în munca mea. El lucrase mult la rolul acesta și astfel el ușură mult atît sarcina mea, cît și a regizorului. Trebuia să plece la Leningrad, să joace într-o operetă. Și cum mi-a explicat apoi, el, Iarov, n-avea prea multă încredere în succesul întreprinderii noastre.

La repetiții, Maiakovski ne ajuta mult și aducea adeseori modificări textului. Aceste improvizații ale sale erau de cele mai multe ori minunate, sclipitoare, fie că era vorba de replicile asupra diamantelor sau a pleții negre de la Sukharevka.

Premiera cu „Misteria Buff", fu un succes excepțional. Lunaciarski scria că acesta era cel mai bun spectacol al stagiunii. Publicul chemă în scenă pe autor, pe regizor, pe decoratori, pe actori și chiar pe mașiniștii teatrului. Din neamț eu mă transformam în culise într-o grabă nebună în menșevic și, primind în ultimul moment umbrela din mîinile rechizitorului, mă aruncam „din mers" dintr-un rol în altul, spre marea mirare a spectatorilor, care urmăreau cele scrise în program și se întrebau dacă nu era o eroare în distribuție, deoarece în ea apărea de două ori același nume.

Nu este greu de înțeles de ce rolul menșevicului a marcat o etapă importantă în cariera mea. Căci atunci cînd joci un rol nou, cînd creezi un personaj actual, ți se acordă întotdeauna o atenție mai mare decît atunci cînd interpretezi roluri clasice, pe care înaintea ta le-au deținut atîția actori remarcabili.

În acest ultim caz, numai prezența tendințelor noi care reușesc să se impună, să înlocuiască ideea și imaginea pe care publicul și-a făcut-o despre un personaj deja cunoscut, poate face dintr-un succes un eveniment.

Eu jucasem la Teatrul Komissarjevski cele mai diverse roluri ale repertoriului clasic, dar acestea n-au atras asupra mea atenția lumii teatrale. Tînărul actor care eram pe atunci, nu cucerise încă considerația publicului și nu crease încă nici un rol nou, cum era acela al menșevicului, în ciuda schematismului și a părților sale grotești. Se spunea că rolul din piesa lui Maiakovski îmi dăduse viață, mă făcuse să simt tot farmecul intonațiilor actuale, simple, cotidiene, sincere, și mă obligase să revizuiesc forța acestor mijloace. Rolurile mele precedente avuseseră într-adevăr o rigiditate de carton.

Era evident că succesul repurtat îl datoram faptului că jucasem în primul spectacol al dramaturgului Maiakovski. „Misteria Buff" fu un eveniment în viața artistică și toată atenția Moscovei era îndreptată spre el...

(Din revista *„Oeuvres et opinions"* nr. 2)

Poet, pictor și actor — Maiakovski a avut o activitate artistică multilaterală. Iată-l interpretînd un rol într-un film turnat după romanul „Martin Eden" de Iack London

Maiakovski (dreapta), fotografiat împreună cu Lunaciarski, pe atunci comisar al poporului și cu Lescenko, președintele Comitetului pentru cinematografie

„Umbrelogia"

Într-una din ședințele secției de filozofie a Universității din Harvard, cunoscutul om de știință american profesorul John Sommerville, a făcut cunoscut auditoriului său, colegi de specialitate, ideea unei științe noi, „umbrelogia", idee pe care a expus-o într-o scrisoare primită de el, un oarecare Robert S. Parasol.

„Stimate domn, — se putea citi în scrisoare — în ultimele 18 luni am strîns, împreună cu vrednicii mei colaboratori, un material pe care pînă acum oamenii de știință îl neglijau cu desăvîrșire, material despre umbrele.

Am început cu cartierul Manhattan. Am cercetat cartier după cartier, casă cu casă, am luat la rînd fiecare familie, fiecare om, și am stabilit:

a) numărul umbrelelor care sînt folosite; b) dimensiunile acestor umbrele, c) culoarea și, d) greutatea lor. În procesul de cercetare am emis numeroase ipoteze. În ce privește teoriile și legile în lucrarea mea le găsiți din abundență. Astfel, de pildă, am stabilit „legea concordanței variațiilor de culori cu sexul deținătorului umbrelei" (umbrelele femeilor prezintă în ce privește culoarea o variație mai mare, în timp ce umbrelele bărbaților sînt aproape toate negre).

Toate cele expuse mai sus îmi dau temei să afirm că umbrelogia pe care eu am creat-o este, în toate privințele, o disciplină științifică de sine stătătoare. Iată de ce mă adresez dumneavoastră cu rugămintea de a sprijini punctul meu de vedere".

Cititorii au înțeles desigur că, atît scrisoarea citată cît și mister Parasol, autorul ei, sînt născociri. Însă John Sommerville a folosit ideea „umbrelogiei" pentru a discuta situația sociologiei burgheze, pentru a ilustra rezultatele la care poate duce empirismul îngust care se afirmă puternic în această sociologie.

Din nefericire — scrie într-unul din pamfletele sale pe această temă John Sommerville — *ceea ce denumim noi, în S.U.A., științe sociale amintește din cale afară umbrelogia: cercetări disparate care nu rezolvă nici un fel de probleme importante, legi și generalizări care nu dau posibilitatea de a prevedea ceva, proiecte necoordonate care nu confirmă, nu desmint nici o teorie ce reține atenția. Unele excepții, firește, nu fac decît să*

confirme această regulă generală.

Interesant este faptul că atunci cînd Sommerville a început să vorbească despre umbrelogie, oamenii de știință prezenți la ședință au început să se gîndească în mod serios la cele expuse, întrebîndu-se dacă în realitate nu se poate vorbi chiar de o știință nouă, derivată.

Președintele ședinței și-a expus pe scurt părerea declarînd că, deși umbrelogia nu este o știință aplicată, ea poate fi însă considerată cu deplin temei „știință pură". Comentariile-s de prisos!

Cu profesorul REMUS RĂDULEȚ

despre electrotehnică, energetică, Lexiconul tehnic romîn și atlasele resurselor hidro- și termoenergetice din țara noastră

(Urmare din pag. 1-a)

toarelor de inducție fără fier", „Puterea necesară pentru sudura electrică în capete", „Aplatisarea frontului undelor mobile pe liniile electrice de transport de energie".

— Cred că nu am să pot citi chiar atît de repede toate lucrările Dv. — m-am scuzat — așa că v-aș ruga să-mi vorbiți despre ultimele lucrări, să zicem bunăoară despre cele din anii 1955-1958.

Am aflat din nou 23 titluri din care unele, de ce să nu recunosc, mi-au provocat... puțină ameteală numai auzindu-le. Cînd însă, printre ultimele, profesorul Rădulet mi-a amintit despre Lexiconul tehnic romîn, am tresărit și bineînțeles, l-am rugat să-mi spună mai multe despre munca sa în cadrul acestei lucrări.

— **Imediat după 23 August 1944** — a început să-mi povestească profesorul — **cadrele de muncitori și tehnicieni din fabricile și uzinele patriei noastre aveau nevoie de documentația de specialitate care să le ridice nivelul cunoștințelor. Se știe că regimul burghezo-moșieresc, care agrea și stimula specialiștii străini, nu a acordat atenție problemei cărții tehnice românești. Cred că nu exagerez dacă spun că această carte aproape că nici nu exista. Am propus atunci ca, într-o primă fază, să se alcătuiască manuale tehnice ale inginerilor, traducînd lucrări din alte limbi. În această muncă s-a constatat însă că nu aveam o terminologie bine fixată — și colectivele care alcătuiau manualele se înțelegeau greu între ele: aceleași lucruri aveau nume diferite, după cum acestea fuseseră încetățenite în limba noastră prin împrumut din terminologia germană, franceză sau engleză. Era necesar deci să se unifice nomenclatura; trebuia o linie unică de directive. Am ajuns la concluzia că o asemenea acțiune ar putea fi eficientă dacă ar exista un dicționar tehnic romîn, care să fixeze sensul principalilor termeni tehnici pe care-i cunoșteam din limbi cu circulație internațională, se înțelege, precedați de termenii românești corespunzători. Am hotărît, în cadrul A.S.I.T.-ului, ca lucrarea să apară în patru volume de cîte 1000 pagini și să se numească Lexicon tehnic. Am făcut apel la circa 300 specialiști — academicieni, profesori universitari, oameni de știință, ingineri, tehnicieni de înaltă calificare etc. — care au participat cu entuziasm la această lucrare. Așa s-a născut Lexiconul tehnic romîn, care cuprinde aproape 50.000 termeni tehnici. De altfel, în prefețele la volumul I din noua lui elaborare și la volumul VII din prima elaborare...**

— Parcă ați spus că aveați intenția să faceți patru volume și văd că-mi vorbiți de șapte.

— **Pînă la urmă au ieșit șapte volume, plus încă unul care cuprinde indicele alfabetic. Cele 7000 exemplare ale primelor volume din acest tiraj s-au epuizat foarte repede.**

— Se poate considera, deci, că pentru momentul actual și pentru cei mai avansați ingineri Lexiconul tehnic romîn ar fi de un folos...

Zîmbind, profesorul Rădulet, m-a întrerupt pentru a-mi explica:

— **Vă referiți la momentul actual. S-au întîmplat însă multe transformări în ultimii ani. Încă la încheierea primei ediții s-a constatat că, în cei opt ani de elaborare, industria noastră a făcut mari progrese: au apărut o sumedenie de noi cărți tehnice și științifice; ne-a sosit o documentație de mare valoare din Uniunea Sovietică. De aceea, o nouă ediție a vechii lucrări nu mai era oportună; unii dintre ingineri și toți tehnicienii au mare nevoie de el, dar numeroși ingineri începeau să aibă nevoie de o informație tehnică mai amplă. S-a hotărît atunci să se scoată o nouă lucrare: o enciclopedie tehnică în 15 volume, care va fi și o mărturie a progresului tehnic pe care l-am realizat în ultimul deceniu. Cum termenul de Lexicon se încetățenise, însă, noua lucrare se numește la fel; doar subtitlul arată că este vorba de o lucrare nouă. Volumul I, din ediția I, care cuprinde literele A-C, este reprezentat în noua elaborare prin 5 volume. Patru au și apărut, al cincilea este sub tipar.**

Nevoind să-l rețin pe tovarășul Rădulet, i-am cerut cîteva amănunte, pe scurt, despre lucrările care îl preocupă în prezent. Mi-a răspuns că la Institutul de Energetică al Academiei în cadrul căruia activează, se lucrează intens — în parte în colaborare cu departamentele — în cîteva domenii de primă importanță pentru energetica românească și cărora le acordă o atenție deosebită. Astfel, la sfîrșitul acestui an se vor încheia, în principal, lucrările — de cîteva mii de pagini — ale atlaselor resurselor hidro — și termoenergetice ale țării. O altă lucrare de amploare, executată în colaborare, este cea privitoare la structura sistemului electro-energetic al țării și comportarea lui la o viitoare interconexiune cu sistemele țărilor vecine, iar o alta privește balanța energetică a țării.

Sandu MANEA

INVENTATORUL RADIOULUI

O sută de ani de la nașterea lui POPOV

Zilele acestea, la 16 martie, se împlinesc o sută de ani de cînd într-un orășel din Ural — Turnischi Rudnic — s-a născut inventatorul radioului, marele savant rus Alexandru Stepanovici Popov.

Ce-i drept, familia în care s-a născut și a crescut nu oferea un mediu prea prielnic dezvoltării fanteziei științifice — tatăl său era preot — dar Uralul natal, cu zecile sale de mine și de fabrici, cu meșterii săi iscusiți, deschidea tînărului seminarist — Popov era pregătit să urmeze profesiunea tatălui — o lume de vrajă, plină de posibilități nelimitate. Nu se prea putea făli Uralul acelor timpuri cu un nivel tehnic prea ridicat, dar exista

printre meșterii și lucrătorii care-și transmiteau tainele metalurgiei din generație în generație, o tradiție a lucrului ingenios și migălos, a dragostei pentru mașinării și mecanisme, a unei inventivități mereu nepotolită.

A. S. Popov n-a mai devenit preot, ci fizician. Era în ultimile decenii ale veacului trecut cînd descoperiri și invenții miraculoase se adăugau una alteia, cînd misterele naturii erau pe rînd luate cu asalt, cînd oamenii de știință elaborau teorii îndrăznețe, pe care nesățioasa industrie în continuă dezvoltare le transforma repede în noi procedee tehnologice.

Încă în 1838, marele fizician englez, Michel Faraday, descoperise fenomenul de inducție electromagnetică, căruia, un sfert de veac mai tîrziu, James Clark Maxwell i-a dat o fundamentare matematică solidă. Încă un sfert de veac și marele savant german Heinrich Hertz demonstrează că lumina este de natură electromagnetică și obține, pentru prima dată, unde electromagnetice pe calea transformării directe a energiei curentului electric în energia undelor electromagnetice. Lucrările încep să se precipite. În 1892, fizicianul englez Crookes și, după el, O. Lodge, perfecționează experiențele lui Hertz, căutîndu-le aplicații în realizarea comunicației fără fir. Cam în aceeași vreme, savantul francez E. Branly descoperă proprietatea prafurilor metalice de „a se închega" sub acțiunea oscilațiilor electrice, devenind astfel bune conducătoare de electricitate.

Popov, în vîrstă de 36 ani, lucra în acea vreme la Kronstadt, important centru navat al Rusiei la Marea Baltică. Dacă oamenii de cele mai diferite profesiuni erau încîntați de invenția încă recentă (1876) a americanului Graham Bell: telefonul, marinarii continuau să fie nemulțumiți. Telefoanele, cu firele lor, erau inutilizabile pentru stabilirea comunicațiilor între vapoare sau între vapoare și țărm. Nu e de mirare, deci, că doi englezi—Anglia mai era pe atunci „regina mărilor" — se preocupaseră, cum am arătat, de posibilitățile unei comunicații fără fir. Nu e de mirare, de asemenea, că aceeași problemă preocupa pe navigatorii din Kronstadt.

La 7 mai 1895, pentru prima dată în lume, Popov a prezentat un aparat de radiorecepție, intitulat modest „inregistratorul de furtună". Zadarnic vor căuta radioamatorii de azi printre piesele aparatelor lor ceva din elementele instalației lui Popov. O singură excepție: antena, inventată de Popov, a dăinuit și probabil va mai dăinui, sub o formă sau alta, încă foarte multă vreme în radiotehnică.

Popov și-a perfecționat repede receptorul. La 12 martie 1896, el a transmis, pentru prima oară, fără fir, cîteva cuvinte dintr-o clădire într-alta. Un an mai tîrziu distanța a ajuns la 640 metri, apoi la 50 km., iar în 1901, la 150 km. Popov a avut bucuria ca invenția sa să fie folosită chiar de la început pentru salvarea unui vas eșuat și apoi a unor pescari, pierduți pe un ghețar. Dar bucuriile lui Popov au fost puține și scurte. Indolența, spiritul retrograd al autorităților țariste, au împiedicat extinderea și perfecționarea genialei sale invenții. Patriot înflăcărat, el a văzut cu durere cum invenția sa nu folosește în primul rînd Rusiei ci altor țări și cum pînă și numele său este ignorat sau uitat. Cu sufletul plin de amărăciune Popov s-a stins din viață în 1906, în vîrstă de numai 47 de ani.

Invenția lui Popov a cucerit însă lumea. Mai trebuie oare explicat ce înseamnă radioul în viața contemporană? Milioane și zeci de milioane de oameni nici n-ar putea concepe ca din locuința lor să lipsească cutia care continuă tradiția bătrînului „înregistrator de furtună". Dar oricît ar fi radioul de important, el reprezintă numai un fragment din sfera aplicațiilor moderne ale invenției lui Popov. Se știe doar că întreaga tehnică a automatizării se bazează pe radiotehnică, pe electronică. Și am putea adăuga televiziunea, radiolocația (radarul), călirea prin curenți de înaltă frecvență și multe altele. Fără radiotehnică s-ar fi putut înălța sputnicii și planeta artificială în spațiul cosmic? Hotărît, Alexandru Stepanovici Popov a binemeritat de la omenire căreia i-a deschis drumuri noi spre uriașele cuceriri ale științei și tehnicii din zilele noastre.

Horia MEDREA

Albinele sînt amatoare de ventilație

Dacă privim un stup de albine într-o zi călduroasă, vom vedea în jurul intrării cîteva albine care stau mai

mult sau mai puțin în aceeași poziție și dau cu putere din aripi, cu capetele îndreptate spre ușă. Aripile lor se mișcă atît de repede, încît sînt aproape invizibile. Aceste albine ventilează roiul și feresc interiorul de încălzire.

Cu cît soarele se ridică mai sus și căldura devine mai puternică, cu atît crește numărul albinelor care își asumă această sarcină a ventilației. După un timp, o parte dintre albine obosesc. Atunci ele se dau înlături și sînt înlocuite cu alte albine odihnite. Dacă nopțile sînt călduroase, ventilația se face fără încetare ziua și noaptea. Curentul format este adesea atît de puternic, încît o luminare aprinsă, așezată lîngă intrare, se stinge.

Realizări ale tehnicii sovietice

După cum au anunțat ziarele, la Moscova a fost deschisă o mare expoziție economică, în care sînt înfățișate vizitatorilor variate aspecte ale marilor realizări în cele mai diferite domenii ale tehnicii sovietice. Iată cîteva imagini de la această expoziție, care se bucură de un deosebit succes în rîndurile populației moscovite și a celor care se află în trecere prin capitala Uniunii Sovietice.

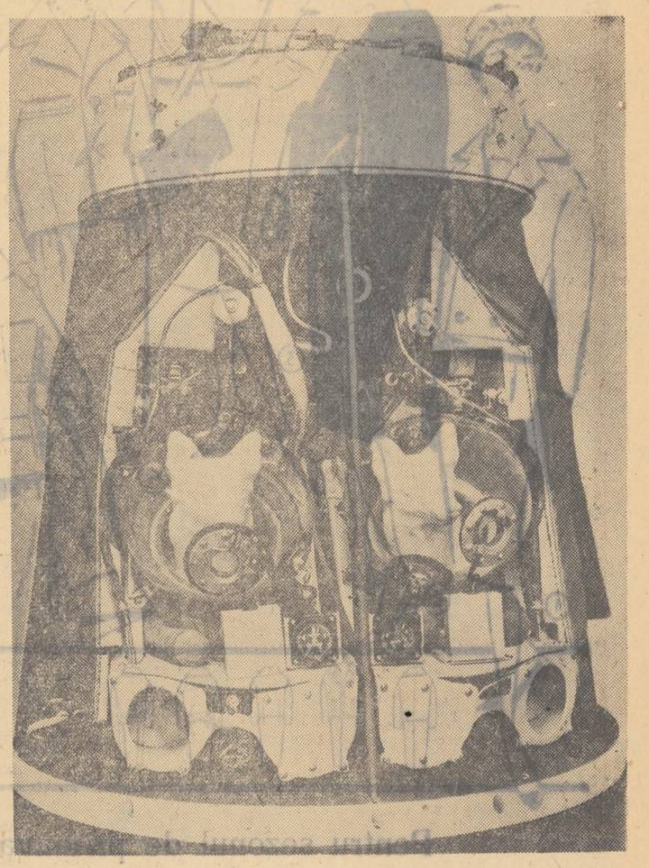

Fotografia înfățișează o secțiune a rachetei geofizice avînd animale de experiență la bord. Pe baza acestor experiențe se îmbogățesc continuu cunoștințele omului asupra universului în care trăiește.

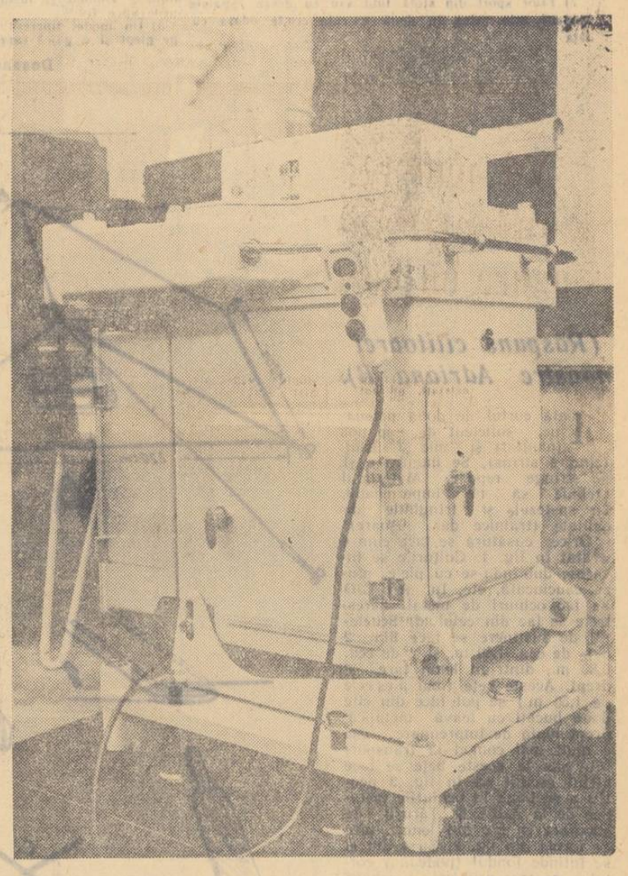

Fotografia de mai sus reprezintă aparatul denumit „lupa timpului". Acest aparat este destinat studierii proceselor fizice ultrarapide însoțite de puternice luminiscențe. Frecvența fotografierii este de 2—33 milioane imagini pe secundă.

În pavilionul „Construcții de mașini, metalurgie și transporturi" vizitatorii admiră noile și elegantele modele de automobile sovietice.

Prietenii mei elefanții

Pentru prima oară am făcut cunoștință cu un elefant, în 1924. Am intrat în serviciul forestier din India și am fost trimis în pădurile din Gorakhpoor.

Prima parte a călătoriei mele de la Gorakhpoor la baza de la Pharenda am făcut-o pe o cale ferată cu linie îngustă, cu un tren care se oprea la cerere în orice loc. La Pharenda m-a întîmpinat un brigadier silvic. El mi-a încărcat bagajul într-o căruță trasă de doi boi și mi-a prezentat un elefant. Acesta era un animal uriaș, cu hamuri elegante. Numele lui era Sunder Kali, ceea ce înseamnă „Mîndra fată".

Dintr-odată am fost pus în fața dilemei: cum să ajung sus pe spinarea elefantului? Elefanților nu le place să îngenunche, deoarece aceasta este poziția cea mai incomodă pentru ei, iar brigadierii silvici nu pot căra pretutindeni scara după ei. Am fost nevoit să mă cațăr din spate pe elefant. Și am plecat la drum. Pînă atunci n-am avut ocazia să fac o călătorie atît de chinuitoare. Spre deosebire de cal, elefantul se leagănă simultan în toate direcțiile. Mersul său îmi amintea de legănatul unui vas în timp de furtună.

Șezînd pe grumazul elefantului, cornacul, (conducător de elefanți — N.T.) apasă cu genunchii, cu degetele de la picioare sau cu călcîiele pe urechile sau pe umerii elefantului, transmițînd prinți o mișcare inteligibilă ordine precise. Astfel fără cuvinte el poate sili elefantul să meargă înainte, să cotească la dreapta sau la stînga, să ridice de pe pămînt lucruri, să meargă înapoi, să rupă crengi, să îngenunche, să se oprească. Cornacul folosește doar în cazuri extreme bastonul său. Elefantul se teme ca de moarte de această armă scurtă și ascuțită de fier și adeseori de abia văzînd-o, încetează să se mai împotrivească.

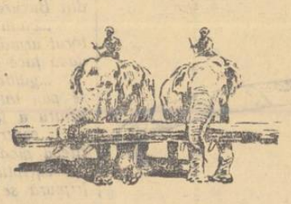

Turme de elefanți sălbatici pot fi întîlnite în India, în special în pădurile din Misore, Madras, Kerala, Orissa, în partea de nord a Bengalului de vest, Assam și Uttar Pradesh. Elefantului indian îi plac foarte mult tufișurile de bambus și șesurile cu iarbă presărate pe alocuri cu ficuși. Turme de cîte 5—50 elefanți colindă din pădure în pădure fără a se opri mai mult de cîteva zile într-una din ele. Cu excepția unei scurte odihne la amiază și a unui somn de scurtă durată la miezul nopții, elefantul sălbatic mănîncă aproape tot timpul. El bea de obicei de două ori pe zi: în zori și la apusul soarelui. În timpul drumului, femelele conduc invariabil turma, în timp ce masculii merg în spate.

Desigur că elefanților folosiți la lucru nu li se poate da atît timp liber pentru mîncare. De obicei, ei lucrează cîte 5—6 ore. Apoi, cînd aceasta este posibil li se dă drumul să pască în junglă. Dar aceasta este o așazisă rație suplimentară.

În zori, cornacii le dau de mîncare și-i mînă la scăldat, iar la 10 dimineața, elefanții încep să lucreze. La exploatările forestiere, fiecare elefant își face treaba sa. Unii cară bîrne prin locuri greu accesibile, ajutînd chiar la legarea bîrnelor cu funii. Alții poartă sau împing bîrne pe coastele împădurite. Unii le încarcă în vagonete; munca cea mai grea este încredințată de obicei masculilor de mari dimensiuni. Alți elefanți agață vagonetele, prind butuci cu lanțuri și împing trenul de vagonete, fără nici un fel de mașină. Dar atenția este atrasă de un lucru: ei împing trenul și fac aceasta cu destulă voie bună, dar pentru nimic în lume nu vei putea sili un elefant să tragă după sine acest tren — aceste animale uriașe se tem de orice lucru necunoscut din spatele lor.

Elefanților nu le place căldura și preferă să muncească pe timp de ploaie sau cînd timpul este răcoros. Nu vreau să afirm că elefanții sînt lucrători leneși. Nicidecum, de regulă ei îndeplinesc fără să crîcnească munca ce le-a fost dată, fără să se uite la ceasornic și fără pauze „pentru fumat". Mulți cred că în timpul lucrului elefantul folosește în special trompa sa. Nimic nu poate fi mai departe de adevăr. Trompa este folosită numai pentru munci relativ ușoare, ca ruperea crengilor, pentru facerea nodurilor și pentru ridicarea unor obiecte mici.

Este oare inteligent elefantul? Probabil că da. Dar să nu exagerăm capacitățile lui intelectuale. Datorită experienței mele, pot să afirm că elefantul este docil și răbdător, gata să se supună și dornic să învețe.

Mitul despre elefanții albi poate fi aproape tot atît de greu spulberat ca și mitul despre memoria fenomenală a elefanților. Adevărul constă în aceea, că deși unii elefanți au o culoare mai deschisă, totuși nu există elefanți cu totul albi.

O altă legendă care persistă se referă la cimitirele misterioase, unde ar pleca elefanții atunci cînd simt apropierea morții. Desigur că acest mit a apărut pentru că în pădure rareori poți vedea rămășițele elefanților morți. În tot timpul vieții mele, am dat de ele numai o singură dată. Scheletele elefanților se întîlnesc atît de rar, încît la unele triburi există legenda cum că elefanții nu mor în general. Dar în pădure, datorită furnicilor, șacalilor, hienelor și altor animale, care sînt ajutate de incendii și ploi torențiale, în general greu pot fi întîlnite animale moarte. N-am văzut niciodată un tigru mort de moarte naturală, și numai o singură dată o panteră. Excepție o constituie cerbii, care, îmbolnăvindu-se de ciumă, mor cu sutele.

Intrucît elefanții se nasc rareori în captivitate, detașamentele de lucru ale elefanților trebuie să capete o complectare periodică din turmele de elefanți sălbatici. Pentru aceasta, pe poteca elefanților se sapă o capcană și ea este camuflată cu grijă. De îndată ce animalul cade în groapă, el este scos la suprafață, umplîndu-se treptat groapa cu bucăți de lemn. Apoi el este legat cu funii, fiind transportat de acolo cu ajutorul elefanților domesticiți.

De cele mai multe ori elefanții sălbatici se deprind uimitor de repede cu viața în captivitate. Ei nu sînt cuprinși niciodată de melancolie și pentru a frînge prima lor rezistență, în mod obișnuit nu e nevoie mai mult de 2—3 săptămîni. După cîteva luni, elefantul se obișnuiește cu cornacul său. Apoi el este dus să facă scurte plimbări. În acest timp, el este legat de ambele părți de elefanți domesticiți. După trei luni, cornacul poate pleca de unul singur pe elefantul său.

Elefantul indian este de obicei mai mic decît fratele său african. Greutatea mijlocie a elefantului indian este de 4 tone — aproape de 56 ori mai mult decît greutatea omului, — iar creierul său este de 4—5 ori mai greu decît cel al omului. Majoritatea elefanților (cei puțin cei care trăiesc în captivitate) mor la vîrsta de 65—70 ani.

În 1607 Francisc de Salle a scris: „Elefantul este un animal uriaș; dar el este mai bun și mai inteligent decît toate celelalte". Experiența mea confirmă această părere.

M. D. CEATURVERDI
fost inspector-șef al pădurilor din India

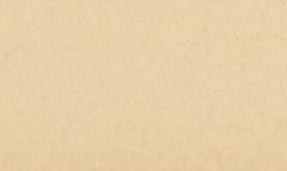

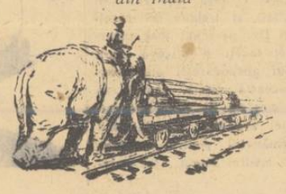

pagina femeii

Pentru sezonul de primăvară!

1) Taior la două rînduri lucrat dintr-o stofă de culori pastel, închis cu patru nasturi mari de sidef, în partea de jos a tivului, cordonul din croială se leagă cu un nod.

2) Taior sport din stofă tuid sau cu desen. Spatele bluzant este prins în două găicuțe croite odată cu fața.

3) Taior fantezi: de remarcat linia rotundă a g'tu. lui, fără guler și garnitura din bie, c re se leagă cu un nod neglijent. Jacheta foarte scurtă.

4) Simplu și pentru toate vîrstele, un taioraș cu mînecă kimono și fustă cu mici pliuri, îngustîndu-se ușor spre tiv.

5) Un model tineresc: două buzunare mari aplicate pe piept și o gaică care pornește din tă etura laterală.

Desene de R. SOLOMONICA

EXHIBIȚIONISM

In America nu există viață particulară. Cele mai intime aspecte ale existenței persoanelor care și-au dobîndit cumva celebritatea sînt oferite curiozității nesănătoase și nesățioase a unui public anume pervertit. Căsniciile, divorțurile și feluritele aventuri ale „star"-urilor și ale steluțelor mai mărunțele sînt diversiunea cea mai standardizată.

In țara în care profesiunea de add-man (agent de publicitate) este una dintre cele mai scump plătite, femeile cele mai invidiate sînt cele despre care se vorbește cel mai mult.

Nouă ni se pare foarte ciudat, dar în S.U.A. nu se mîră nimeni că Eleanor Roosevelt, văduva respectatului președinte, apare la televiziune în cadrul unei reclame pentru margarină. Nimeni nu este șocat citind într-o revistă descrierea minuțioasă a produselor cosmetice folosite de soția actualului președinte, doamna Eisenhower. Ea relatează „urbi et orbi", cu lux de amănunte ce tratamente de înfrumusețare și întinerire, masaje, băi și așa mai departe, obișnuiește.

S-a anunțat că televiziunea braziliană va transmite o serie de reportaje senzaționale cu titlul generic „Din aventurile diplomației americane în străinătate". Autoarea și protagonista lor va fi d-na Claire Booth-Luce, noua ambasadoare a S.U.A. la Rio de Janeiro.

Ambasadoarea americană plătește tributul cuvenit îndeletnicirii căreia îi datorește înalta ei poziție. Această îndeletnicire, publicitatea, îi și place foarte mult. Soțul ei, dl. Luce, este proprietarul marilor reviste „Life" și „Time". Bogatul domn a dobîndit lustrul social la care rîvnea ajutîndu-și soția să urce treptele cele mai înalte ale diplomației. In paranteză fie spus, avantajele obținute astfel de dl. Luce sînt relative. Ori de cîte ori este poftit, ca soț, la un dineu diplomatic, gazdele au mare bătaie de cap și nu știu unde se cuvine să-l așeze în conformitate cu protocolul.

Dar acest inconvenient este compensat pe deplin de faptul că are o soție despre care se vorbește și încă se vorbește mult. De bine, de rău? N-are a face. Drept e că pe vremea cînd era ambasadoare în Italia, doamna Claire Booth Luce a făcut să se vorbească despre ea mai mult de rău decît de bine. Eroină a nenumărate scandaluri politice, culminînd cu amestecul ei spectaculos în alegerile care au urmat după moartea lui De Gasperi, ea devenise o diplomată greu de suportat. Intervenția ei nedisimulată în favoarea democrat-creștinilor a constituit pentru aceștia un adevărat handicap.

Indignarea opiniei publice italiene ajunsese atît de vie încît departamentul de stat al S.U.A. a înțeles că d-na Luce nu mai poate aduce servicii în Italia. Ea s-a întors în S.U.A. „pentru a-și vedea de sănătate". După cîțiva ani petrecuți în afara scenei își face acum apariția din nou. Contractul încheiat cu televiziunea braziliană este privit ca o expresie a dorinței ei de a păși din nou în centrul atenției generale.

Iar amatorii de senzație din Rio așteaptă cu nesaț dezvăluirile ei despre „aventuri" personale și străine.

Felicia ANTIP

Colțul pedagogului

ADEVARATUL VINOVAT

Era ora 12. Curtea freamătă de zgomotul copiilor, care după terminarea unei zile de curs se pregătesc să se ducă acasă. Pe poarta școlii intră grăbit tov. Georgescu. Cum îl zăresc, mă îndrept spre el. Am multe să-i spun, mai ales că nu l-am văzut decît o singură dată, la începutul anului, cînd și-a înscris fetița în clasa V-a. De atunci, deși l-am invitat în mod special să vină pe la școală, nu l-am mai văzut.

— Bună ziua, tovarășe Georgescu. Îmi pare bine că vă văd. Voiam să vă spun unele lucruri în legătură cu fetița dvs. Atitudinea ei în clasă... comportarea ei în colectiv... N-am putut însă să continui. Tatăl m-a privit întîi surprins, apoi contrariat și apoi, bănuind că nu-i voi spune lucruri bune, m-a întrerupt brusc:

— Cred că mă confundați. Eu sînt tatăl elevei Georgescu din clasa V-a A.

— Știu, de asta v-am oprit. Voiam să vă spun că fetița mă supără, că...

— Dar tovarășă profesoară, mă întrerupse din nou cel cu care vorbeam, eu sînt tatăl elevei Georgescu Monica... poate mai aveți o altă fetiță Georgescu... Apoi continuă cu falsă modestie: Copilul meu este excepțional, m-ar mira să vă supere. Este foarte dotat.

— Bine, sînt de acord, copilul are într-adevăr memorie, este un copil care înțelege ușor explicațiile, dar vedeți, atitudinea și față de colege...

— Știu, știu ce vreți să-mi spuneți (mi-o taie și de data asta tov. Georgescu scurt). Mi-a mai spus-o și tovarășa învățătoare din clasa IV-a, dar nu-i adevărat! Monica, pentru că e foarte deșteaptă, impune celor din jur ditid tonul, iar copiii o ascultă întotdeauna. Se găsesc, bineînțeles fetițe care o socotesc autoritară și încrezută, dar nu, nu-i adevărat. E, cum vă spuneam, un copil excepțional. Urmează și un curs de balet.

Deodată se opri, se uită la ceas și amintindu-și parcă de ceva foarte important spuse:

— Mă iertați, i-am promis Monicăi că vin să o iau de la școală ca să mergem să o înscriu la un curs de canto la noi la sindicat. Nu vreau să o fac să mă aștepte, știți s-ar supăra... e foarte sensibilă. Bună ziua!

Și fără să aștepte să-i răspund, a plecat grăbit.

Nu apucasem să-i spun nimic din ceea ce am vrut, dar reușisem să aflu — din cele auzite — de ce Georgescu Monica nu se poate încadra în cerințele unei discipline școlare, de ce întrerupe veșnic orele de curs cu completări inutile pe care le face numai din dorința de a se evidenția, de ce e mofturoasă, de ce nu vrea cu nici un chip să se încadreze în colectivul clasei ca simplu membru al ei, de ce caută întotdeauna să-și domine colegii, de ce... de ce...

L-am privit cum se depărtează și mi-am dat seama că munca cea mare pe care o am de dus, nu va fi cu Monica, ci cu tatăl ei.

Lili PLAIU

Ce gătim? Cum gătim?

Vitaminele în alimentație

Pentru buna funcționare a organismului vitaminele au o importanță deosebită. Nu e de ajuns să mîncăm mult și bine, ci trebuie să introducem odată cu alimentele și acele substanțe chimice, de natură vegetală sau animală, numite vitamine, necesare vieții și dezvoltării normale a corpului.

Lipsa vitaminelor din alimentație produce tulburări grave în sănătatea omului. Unele boli, ca rahitismul la copii, scorbutul, pelagra, precum și anemiile, nevralgiile, durerile de cap, sînt datorate lipsei vitaminelor în hrană.

Vitaminele se găsesc în mare parte în alimentele proaspete.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

16—22 MARTIE 1959

— Andive cu unt, la cuptor; perișoare cu smîntînă; budincă de mere.

— Pește prăjit; gulaș secuiesc; marmeladă și nuci.

— Ochiuri pe parizer; budincă de zarzavat; salată de grep.

— Supă de fasole (cremă); praz umplut cu carne; alivancă.

— Salată de cartofi cu ceapă; chiftele de linte cu murături; orez cu prune uscate.

— Papanași cu smîntînă, la cuptor; drob de miel, cu salată; prăjitură cu marmeladă.

— Clătite cu spanac; tripturi de miel și cartofi; rulouri cu crema.

Bogate în vitamine sînt: ficatul, rinichii, peștele gras (untura de pește), icrele, laptele, untul, smîntîna, ouăle, zarzavaturile și legumele, și mai cu seamă fructele.

Prin îndelungata fierbere sau conservare, alimentele pierd o parte din vitamine; de asemenea încălzirea repetată a mîncărurilor distruge substanțele vitaminoase.

Pentru a evita acest neajuns, legumele și zarzavaturile trebuie puse la fiert cu apă cît mai puțină, clocotită și se fierb la foc iute, în vase acoperite.

Zeama rămasă de la fierberea legumelor și a zarzavaturilor nu se aruncă, deoarece conține vitamine și săruri minerale; se folosește la prepararea supelor. Cît privește mîncărurile cu sos, modul lor de preparare este cu atît mai igienic, cu cît este mai simplu: ceapa trebuie pusă în cratiță odată cu carnea, cu grăsime și sare. Se picură apoi cîte puțină apă și se fierbe înăbușit. Cînd carnea s-a frăgezit, se adaugă legumele și un praf de făină, deșlăcută cu puțină apă rece.

Pentru a revitaminiza mîncărurile și supele după ce au fost luate de pe foc, se adaugă, înainte de a le da la masă, un aliment crud: gălbenuș de ou, puțin unt proaspăt sau smîntînă și verdețuri proaspete, iar vara se poate adăuga zeamă de roșii.

In lunile de iarnă și la început de primăvară, oricît de chibzuit ar fi întocmit meniul, mîncarea este mai săracă în vitamine. De aceea gospodina trebuie să folosească cît mai des alimente bogate în vitamine, pe care le are la îndemînă în această perioadă.

Foarte indicate sînt salatele de crudități, care se pot servi ca o completare la orice masă. Cît se poate de gustoasă este salata de andive, pregătită cu ulei și oțet sau cu smîntînă și lămîie. De asemenea plăcută la gust este salata de varză crudă, amestecată cu morcov și mere rase precum și salata de țelină cu mere, gătită cu maioneză, sau numai cu ulei și lămîie.

Dintre fructe, pe lîngă mere, din care avem încă și acum din belșug pe piață, neprețuite sînt lămîile, bogate în vitamina C, foarte importantă, printre altele în apărarea organismului împotriva bolilor infecțioase.

Odată cu sosirea primăverii vor apare și primele verdețuri: ceapă verde, urzici, spanac, ștevie, un bogat izvor de vitamine. Să nu le ocolim, ci să le folosim cît mai des la prepararea mîncărurilor, spre a reînoi provizia de vitamine de care are nevoie organismul nostru.

Sanda MARIN

PRACTIC

Întreținerea articolelor din fire sintetice

In ultima vreme au apărut în magazine tot mai multe articole din fire sintetice sau în amestec cu fibre naturale. Nu puține sînt femeile care își pun întrebarea: cum se întrețin în condiții casnice aceste articole?

In ajutorul lor încercăm să venim cu cîteva sfaturi practice.

Țesăturile, ciorapii pentru bărbați, femei și copii lenjeria de corp, bluzele și cămășile din tricot ca și celelalte articole din bumbac în amestec cu fibre sintetice (relon, perlon, nylon) se spală și se usucă în mod obișnuit ca și cele din bumbac 100 la sută. Se va evita întrebuințarea agenților de spălare cu conținut de clor. Ca o regulă generală, la aceste articole călcarea se recomandă să se facă cu fierul nu prea cald (160—180°C). La călcare produsul va trebui să fie puțin umed, iar fierul să nu se lase un timp prea îndelungat în același loc. In cazul folosirii fiarelor de călcat cu termoregulator, temperatura se potrivește la 100—180°C sau în dreptul indicației „perlon", „nylon", „capron" etc.

Lenjeria de corp din fire sintetice sută la sută necesită un mod de întreținere deosebit. Ea se spală din două în două zile de purtare, în apă călduță de 30—40°C cu săpun fulgi, șampon sau săpun de bărbierit. Pentru a menaja tușeul nu se recomandă întrebuințarea apelor cu duritate prea mare. De asemenea nu se vor întrebuința săpunuri de toaletă colorate sau săpunuri prea leșietice care pot modifica nuanța vopsirilor. După spălare, materialul se clătește în apă rece.

Lenjeria din țesătură sintetică se usucă cu ușurință și nu necesită o stoarcere energică. Ea se stinge doar în mînă într-o cîrpă curată apoi se așează pe o suprafață netedă curată și se întinde ușor (se netezește cu mîna). Obiectele nu se vor pune direct pe radiatorul caloriferului sau la soare. Articolele confecționate se pot usca pe fringhie, atîrnate, pe umerașe sau pe suporturi asemănătoare.

De obicei lenjeria din țesături sintetice nu necesită călcare nici în timpul purtării nici după spălare. Eventualele șifonări ușoare dispar prin uscare dacă materialul este netezit în stare umedă cu mîna. In cazul în care călcatul este totuși necesar, acesta se face cu fierul puțin călduț. Șifonările sau cutele care nu se îndreaptă cu fierul călduț se pot călca la temperatură mai ridicată însă cu atenție și nu direct ci cu ajutorul unei cîrpe ude.

Sfaturi cosmetice

Ondularea părului

Coafurile cu părul liber, foarte puțin ondulat, dar periat și pieptănat șuviță cu șuviță pentru a căpăta volum, sînt ușor de realizat. Urmărind schițele noastre veți învăța să vă ondulați părul. Desigur, nu veți reuși din prima dată, dar după cîteva încercări, veți ajunge să obțineți rezultatul dorit.

Pentru realizarea acestor coafuri, aveți nevoie de bigudiuri groase cu un diametru de 2 cm.

Pentru a obține coafura A, procedați astfel: spălați bine părul, apoi pieptănați-l cu cărare la mijloc și rulați șuvițele de păr pe bigudiuri cu o mișcare pornită în același sens din afară înăuntru, așa cum arată fig. 1 și fig. 2.

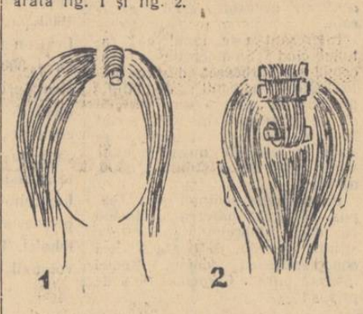

După ce toate șuvițele au fost puse pe bigudiuri (fig. 3) uscați părul. Numai după ce părul a fost foarte bine uscat, scoateți bigudiurile și periați-l energic. Apoi, pieptănați cu grijă șuvițele de păr, umflîndu-le spre a da volum (fig. 4).

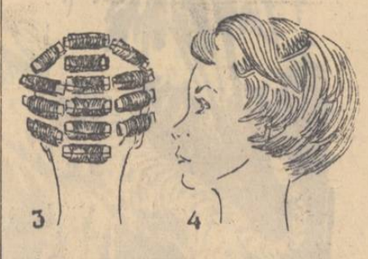

Coafura B. se obține în același fel, numai că atunci cînd începeți să rulați părul pe bigudiuri, trebuie să faceți cărarea într-o parte. Această coafură se potrivește în special fetelor tinere. Părul poate fi purtat liber sau menținut cu o bandă de tricot albă ori într-o culoare contrastantă sau de catifea neagră, în special dacă sînteți blonde (de exemplu fig. C).

Sanda NOREANU

Vă puteți confecționa singure un cort

(Răspuns cititoarei noastre Adriana B).

Iată cortul de două persoane, suficient de spațios (montat) și mic și ușor (cînd e strîns). Se montează și se strînge repede. Materialul trebuie să fie impermeabil, iar spetezele și fringhiile de calitate (trainice dar ușoare).

Orice cusătură se face cum e arătat în fig. 1. Colțurile se întăresc dublîndu-se cu piele, pînză cauciucată, etc. In A·B·C·D se fac ochiuri de metal. Ferestrele se fac din celuloid. Scheletul de susținere se face din 2 bețe de cca. 1,50 m. și 2 de cca. 0,80 m., dintr-un lemn tare și drept. Aceste bețe (mai ales cele de 1,50 m.) se pot face din cîte două bucăți cu țeavă metalică, drept mufă de împreunare; așa e mult mai comod la transportat. Sus la aceste bețe se face vîrful ascuțit ca în fig. 3 pentru a se băga în ochiurile metalice de la A·B·C·D. Țărușii de ancorare se fac din lemn tare de forma din fig. 2. Cu 4 din ei se întinde fondul (podeaua) cortului; se trec prin cele 4 ochiuri de chingă cusute de cele 4 colțuri ale fondului. Clapa de închidere se face pe marginile C·F și D·I cu ochiuri metalice, iar C·H și D·G cu ochiuri de sfoară cum se vede în fig. 4. In fig. 5 se vede cum se fac întinzătoarele (din lemn tare) cu care ancorăm bine cortul cu fringhii care pleacă din punctele A, B, C și D. Spre a ține mai bine, țărușii se bat oblic în pămînt. Chiar dacă la început merge mai greu, după 2-3 montări va merge ușor și repede.

Și ca încheiere, cîteva sfaturi: nu montați cortul într-un loc unde se scurge apa, pe lîngă un mușuroi de furnici, etc. Puneți paie sau fîn în chip de saltea înainte de a monta fundul, închideți clapa de cîte ori plecați din cort și nu l strîngeți ud.

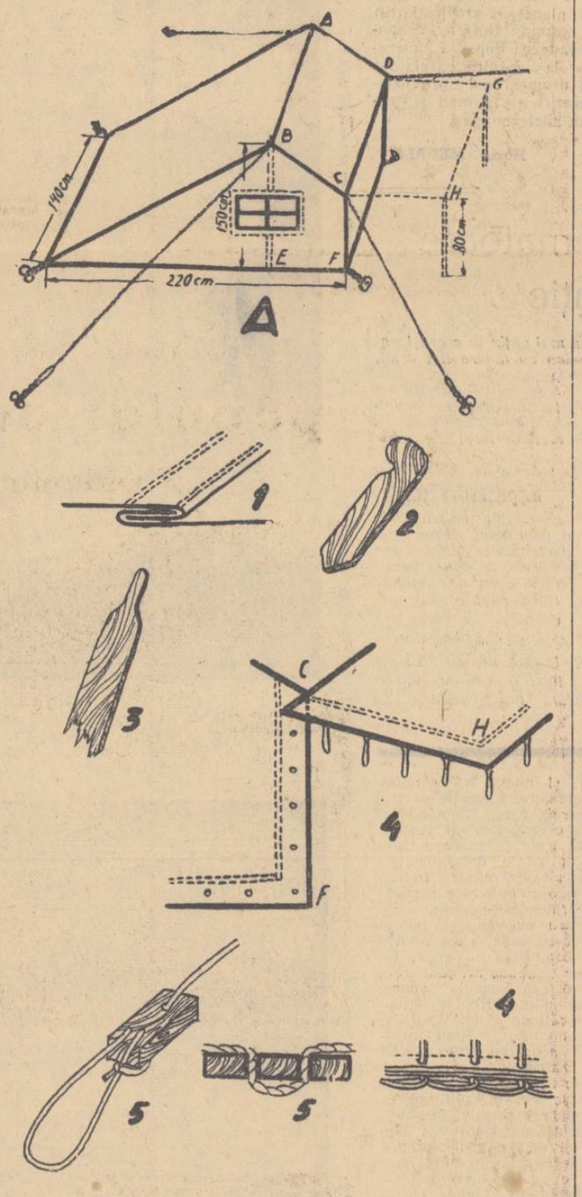

Șifonierul

Dăm cîteva sugestii ce nu sînt greu de realizat.

1) Taşcă din creton înflorat (cu care să îmbrăcăm și umărașul); se face de dimensiuni raportate la mărimea umărașului, deschisă pe toate lungimea de sus și cu clapă cu capsă la mijloc spre a o ține închisă. In ea se țin toate accesoriile rochiei respective: mănuși, cordon, poșetă, garnituri de modă, etc.

2) Imbrăcarea umărașului nu este totdeauna suficientă. De multe ori se văd urme de rugină pe îmbrăcăminte (care lese greu). Cauza: cîrligul. Remediul: îmbrăcarea lui cu un fes-ton dintr-o ață mai groasă. De asemenea, să nu se uite nici cîrligele mici și nici — la mijloc — un mic săculeț în care se pune levănțică sau alt odorant preferat.

3) In interiorul ușii dulapului, prins în cele patru colțuri, se face acest „dulap de perete". Pe pînza (mai solidă) de bază se prind mai multe buzunare din creton sau alt material potrivit. Este foarte util pentru diversele mărunțișuri care deobicei „călătoresc" de colo-colo prin dulap. Nu precizăm nici dimensiunile, nici numărul acestor buzunare: se fac după mărimea ușii dulapului și — mai ales — după felul și mărimea obiectelor ce se vor păstra în ele.

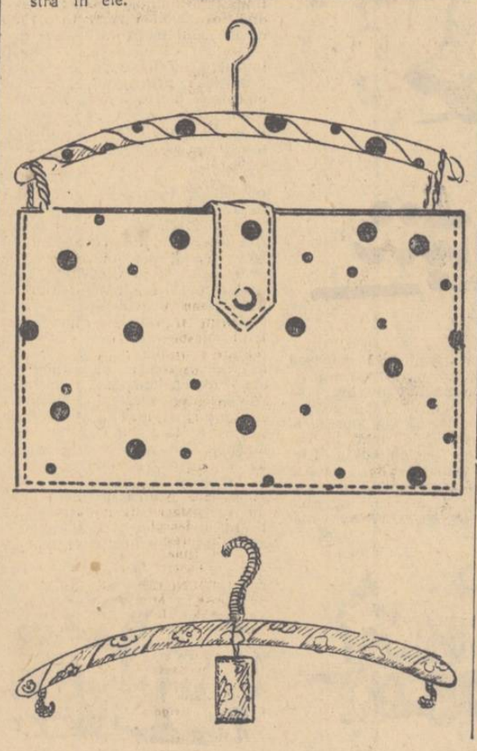

Curierul nostru

JANETTA — Ploești: Ne-ați pus prea multe probleme dintr-odată și toate de ordin general. Dintre toate acestea nu este nici una care să vă privească direct? Poate tot din timiditate n-ați scris? Sau poate nu s-au „ivit" încă problemele, și vreți să le întîmpinați.. pregătită? Fiți sigură că se vor „ivi" și așteptăm scrisoarea dv. Poate veni și la început nu atunci cînd lucrurile se încurcă.

IULICA — Sibiu: Că întotdeauna în asemenea situații sînt necesare răbdarea și calmul. Din cînd în cînd redeschideți discuția asupra propunerii făcute atît cu ea cît și cu părinții ei. Bineînțeles că totul trebuie făcut în limitele bunei cuviințe și ale demnității. Nu trebuie să vă socotiți un învins. Mai sînt multe șanse de reușită.

TANȚA și C.: Așa cum stau acum lucrurile, ele nu mai pot fi continuate. E o situație la care aveți dreptul și obligația să renunțați. Perpectiva care vă stă în față ni se pare potrivită și bună. Sîntem de părere să urmați această cale nouă care vi se întredeschide. Pînă se vor aranja definitiv lucrurile (durează ceva timp) veți găsi probabil prieteni care să vă sprijine.

CARMEN — Tr. Severin: Vom primi oricînd cu plăcere sugestiile dv, și vă rugăm să ne scrieți. Sfaturile practice cerute le veți găsi în pagina noastră.

C. — Arad: Pseudonimul dv. nu este deloc potrivit așa că am „reținut" doar inițiala primului cuvînt. In cazul dv. ar fi de ales soluția întemeierii unei gospodării separate de ambele „părți". In aceste condiții ați putea urmări trăinicia sentimentelor lui. Nici vechea situație nu mai trebuie să o acceptați dar nici cea actuală nu este potrivită. Dacă el nu vrea decît reîntoarcerea la vechea situație, atunci nu aveți altceva de făcut decît să alegeți ultima dintre cele trei alternative pe care le-ați exprimat în finalul scrisorii dv. Mai încercați însă să discutați cu el, poate totuși rațiunea îl va ajuta să rezolve în mod echitabil problemele ivite.

CAMELIA — Sibiu: Desigur că așteptarea la infinit nu este o soluție, dar nici precipitarea nu ajută la nimic. Gîndiți-vă și dv. Intr-un timp atît de scurt nu poate trece peste „principii" în spiritul cărora s-a autoeducat o viață întreagă. Așa cum evoluează lucrurile fiți sigură că va renunța curînd la toate „principiile" lui. Aceasta depinde și de încrederea pe care i o veți inspira dv. Numai o comportare afectuoasă și demnă va putea îndrepta lucrurile pe făgașul cel bun.

ICA — București: Reiese din scrisoarea dvs. că în acești ani ați făcut toate încercările posibile și că nu mai există nici o perspectivă de schimbare în comportarea lui. Așa stînd lucrurile pretimgirea situației actuale nu vă poate aduce nimic bun. Cu un astfel de om în casă nici copilul nu va putea primi o educație corespunzătoare. Aveți curaj și încredere în viață. Acționați ferm, hotărît și nu vă speriați de amenințări. Nu este exclusă posibilitatea ca hotărîrea dvs. fermă să-l facă să gîndească mai mult și să-l aducă pe drumul cel bun.

SMARA — București: Este o situație fără perspectivă. Vă va fi foarte greu o perioadă, dar cu toate acestea, discutați cu el și rugați-l să nu vă mai viziteze. Așa veți putea să-l uitați și trebuie să faceți acest lucru. Dv. personal însă încercați să mai faceți și altceva decît treburile pur gospodărești ale casei. Chiar la această vîrstă, căutați să învățați o meserie de natură casnică, croitorie, broderie, croșetat sau altceva asemănător pentru a putea „evada" din mediul actual. Mai scrieți-ne.

E bine să știți că...

...rochiile de lîi alb nu se pot curăța în casă deoarece nuiloacele casnice nu permit păstrarea culoru și a aprețului. Se curăță numai la curățătorie chimică și tot aci se și apreteaza. (Răspuns cititoarei noastre Lina din București).

...buna calitate a untdelemnului de masă se poate recunoaște cu ajutorul următoarei operațiuni: se scutură sticla în care se află untdelemnul; dacă face spumă înseamnă că untdelemnul este de proastă calitate.

...gălbenușurile de ou se pot păstra mai multe zile în modul următor: se pun într-un vas și se varsă deasupra apă rece în cantitate suficientă pentru a le acoperi complet.

...pentru a bate mai repede albușurile de ouă este suficient a se adăuga cîteva picături de lămîie în timpul operației.

...friptura pusă la cuptor nu se arde niciodată dacă alături de tava cu friptură se pune o crăticioară cu apă.

Culinare

Carnea care a început să miroasă își poate recăpăta calitățile dacă se pun în apă cîțiva cărbuni stinși și bine spălați cu să fiarbă împreună sau dacă aceștia se pun cînd apa începe să fiarbă.

„MAGAZIN“ prin... magazine! Văzute şi auzite de GH. CHIRIAC

Să faci cumpărături e un lucru foarte plăcut. Mai ales cînd magazinele sînt bine aprovizionate. O a semenea plăcere am avut-o deunăzi, cînd am plecat cu nevastă-mea (în magazine se găsesc îmbrăcăminte frumoase şi variate) — să-şi cumpere de-o rochiţă...

— O aştept pe nevastă-mea cinci minute. A intrat să-şi cumpere de-o rochiţă.

Mirarea mea era justificată, fiindcă o ştiam foarte nehotărîtă aşa cum s-a întîmplat şi cu altă ocazie cînd a răscolit toate rafturile lăsînd în urmă...

„Rebus magazin“...

Colindînd prin magazin, am văzut că sînt şi unii responsabili care nu se ocupă de asortarea magazinului, de care răspund.

INTRE VINZĂTOARE : — Mimi, ţine-mi locul zece minute. Mă duc peste drum să-mi cumpăr un material frumos de rochiţă !...

Intre timp, atenţia mi-a fost atrasă de un cumpărător care-şi cerea un rest :

CASIERIŢA : — Nu insistaţi, nu avem mărunţiş !...

In alt magazin am reţinut un „revers al mărunţişului“ :

CETĂŢEANUL CU SUTA : — Dă-mi şi mie de... 25 de bani piper !...

Dar, ce-i asta ? Ce-i scandalul ăsta ... Aaa ! E o vînzătoare care strigă la clienţi.

CLIENTUL, REGIZOR DE TEATRU : — De cînd căutam o interpretă pentru... „Femeia îndărătnică“ !...

In altă unitate, un vînzător nu spunea nici... „pîs“ ! Clientul era...

Imblînzitorul cu... lei !

Şi fiindcă veni vorba de circ, iată cel mai senzaţional număr al serii :

„Maestrul Iosefini va reuşi să extragă de la responsabilul unităţii O.C.L., condica de sugestii şi reclamaţii !“...

La „Alimentara“, două cumpărătoare vorbeau despre... a treia.

— O vezi, zice că are... 59 kg.!
— Te cred, a cîntărît-o bărbatul ei, specialist în lipsuri la cîntar !...

Dorind să cumpăr nişte carne frumoasă, am intrat deci, la... O.C.L. CARNE.

Măcelarul în... carne şi oase !

Dar pe lîngă carne, mi-au trebuit şi zarzavaturi. M-am îndreptat spre un „Aprozar“. Ce vitrine frumos aranjate ! Cele mai mari şi mai frumoase legume şi fructe erau aşezate la vedere, în faţă...

— ...Maestrul de cor e vitriner la... „Aprozar“ şi i-a aranjat după mărime...

Lîngă o vitrină am auzit o spectatoare vorbind :

— Vai, urîte mai sînt sperietorile de la oraş...

O vitrină bine aranjată, cu mărfuri frumoase şi variate, a fost martoră la dialogul următor :

— Acum, ce mai ai să reproşezi ?
CUSURGIUL : — N-au niciun haz, prea sînt frumoase toate...

Şi subsemnatul am avut o decepţie în faţa unei vitrine cu ciorapi bărbăteşti :

CARICATURISTUL : — S-a dus naibii un subiect ciasto !...

In faţa unei vitrine cu stofe bune şi de calitate :

— Teribilă stofă ! 600 lei metrul ?
— Nu 380 !
— De la „pachet“ ?
— Nu de la magazinul de Stat !...

PRIMĂVARA : — Şi eu mă îmbrac tot de la magazinul de Stat !...

Medicul vă sfătuieşte

H.B. Com. Lipăneşti—raionul Ploeşti : Cu toate că aţi fost examinată de mai mulţi competenţi, datele pe care ni le indicaţi nu sînt suficiente pentru a putea contribui la stabilirea unui diagnostic. Ne-ar fi interesat printre altele o radioscopie gastrointestinală şi un examen pentru ouă de paraziţi. In prezenţa acestor analize, am fi putut probabil să vă dăm indicaţii mai ample în orice caz, pe baza celorlalte date pe care ni le furnizaţi credem că un tratament susţinut cu tablete de Largactil — 2 pe zi — v-ar putea ajuta.

SPERANŢA — Hunedoara : Înainte de orice trebuie să vă asigurăm că fenomenele pe care le prezentaţi nu trebuie să vă îngrijoreze deoarece ele nu sînt semnele unei boli. Adeseori este vorba de o perioadă de cîteva luni, sau în cele mai severe cazuri, de un an sau doi, după care totul intră în normal. Un rol foarte important joacă aici starea psihică a bolnavului, preocupările lui zilnice. Munca, o solicitare serioasă fizică şi intelectuală, care să alterneze cu o destindere bine organizată, ajută la rezolvarea problemei. In orice caz trebuie evitat cercul vicios. A ne preocupa de această problemă înseamnă a o perpetua. In această constă şi greşeala sotului Dv. E bine să-l faceţi să înţeleagă acest lucru. In ceea ce priveşte medicul pe care l-aţi putea consulta, el nu este altul decît specialistul endocrinolog şi specialistul neurolog de la policlinica teritorială de care aparţineţi. Socotim însă că aceasta o puteţi face şi mai tîrziu, atunci cînd aţi încercat să ne urmaţi sfatul.

R. C. — Bucureşti : Socotim că îngrijorarea Dv. e cu totul nejustificată. Totul este în fond o exagerare din moment ce funcţionabilitatea întregului Dv. organism este normală. De ce să vă creaţi probleme artificiale ? In tot ceea ce ne scrieţi nu există nimic anormal. Deoarece socotim că nu veţi renunţa atît de uşor la ideea greşită pe care v-aţi format-o vă sfătuim să confruntaţi părerea noastră şi cu aceea a medicului endocrinolog de la policlinica de care aparţineţi.

IONESCU — Iaşi : Preocuparea Dv. pentru dezvoltarea normală a copilului e lăudabilă. Desigur că la vîrsta de 10—11 ani pot fi luate măsuri care să asigure o dezvoltare normală în viitor. De aceea, vă sfătuim să prezentaţi copilul Dv. la medicul specialist endocrinolog şi chiar ar fi bine să puteţi consulta şi medicii de la Institutul C. I. Parhon din Bucureşti pentru a i se asigura un tratament corespunzător.

R.M. — Petroşani : Hipoacuzia, aşa cum se numeşte în termeni medicali slăbirea auzului, nu se transmite copilului. De aceea nu este necesar să faceţi nici un tratament. Puteţi fi pe deplin liniştită. Copilul dv. se va naşte pe deplin sănătos.

C.B.B. — Oraşul Stalin : Scrisoarea dv. e mult prea concisă pentru a vă putea da un răspuns care să vă satisfacă. Întrucît nu ne-aţi arătat suferinţele care v-au împins la aceste întrebări. Răspunsul nostru e deci tot scurt : atît pentru fortificarea organismului cît şi pentru îngrăşare se folosesc o serie de medicamente în raport cu fenomenele pe care le prezintă subiectul în cauză. Vedeţi deci că e bine să reveniţi cu amănunte.

OLGA R. — Tg. Mureş : Sîntem de acord cu dv. că ruşinea într-o asemenea problemă nu-şi are locul. Ar fi imprudent din partea noastră dacă v-am indica un tratament fără un examen medical amănunţit. De aceea, în primul rînd va trebui să mergeţi la un medic ginecolog şi apoi la un medic endocrinolog. Veţi putea îndemna şi pe soţul dv. să facă acelaşi lucru. Trebuie să mărturisim însă că într-o asemenea problemă încrederea reciprocă între soţi, blîndeţea, răbdarea, sînt darnic răsplătite. La vîrsta dv. un tratament bine condus sau chiar un regim corect de viaţă poate ajuta ca totul să intre în normal

SPIRESCU — Simleu : Tratamentul ce vi s-a recomandat socotim că e foarte bun. Nu trebuie să fiţi nerăbdător. Rezultatele se obţin după un timp mai îndelungat. Fără îndoială că se impune şi un control periodic.

Dr. E. ALBU

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

Zeci de mii de talente...

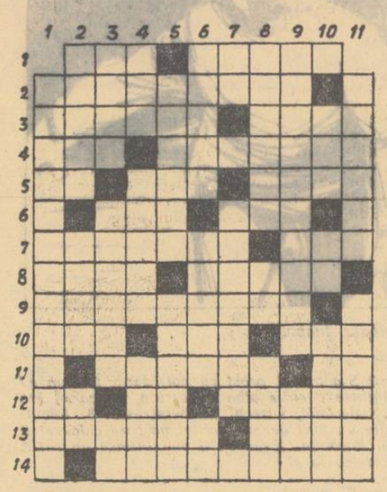

ORIZONTAL : I) Formă de activitate dintre cele mai răspîndite printre artiştii amatori — Un foc creator 2) Mare scriitor român, al cărui nume îl poartă concursul bienal de teatru pentru amatori 3) Un artist care nu-i de profesiune artist — două într-un bis! 8) Loc unde se desfăşoară activitatea artistică amatoare — Pălămidă de baltă (pl.) 9) Premerg marile succese... 10) In echipă — „Lugojana — Usuc 11) Prezentată un film — Exclamaţie 12) De trei ori în brigada artistică de agitaţie — La urma urmelor... — Iviţi 13) Acompaniament (pl.) — Îmi iau în primire locul în sala de spectacol 14) O brigadă care ajută producţia în afara orelor de producţie !

VERTICAL : 1) Indrumă mişcarea artistică de amatori (3 cuv.) 2) Cel cultural este sediul activităţii artistice de masă la sate — Navă cu viteză mică — Sînt 3) Aici activitatea artistică amatoare se duce pe lîngă fabrici, uzine şi instituţii — Prisăcar — Diftong 4) Livadă (Tr.) — In repertoriul echipelor de dansuri populare — Îl pune fiecare la formarea echipelor artistice 5) Fără pene — Există nenumărate în rîndurile artiştilor amatori (sing.) 6) Colier — In repertoriul corurilor — Pronume 7) Abis — Şi din rîndul lor s-au recrutat artişti amatori talentaţi 8) Compus al clorului — Posezi — Intră în compunerea cuvintelor cu înţelesul de „complet“, „desăvîrşit“ 9) O problemă de bază a activităţii artistice de amatori — In acest loc 10) Iată (poet) — In brigadă — Astăzi şi cel mai mic are o activitate artistică de amatori 11) Şi ei au echipe artistice de amatori — Brigadă artistică de amatori.

Sorina CHEFAR

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

DE ZIUA FEMEII

ORIZONTAL : Muncitoare, — Masa — Copil — At — Tan — TS — V, — Medalia — Tui — Arena — Acasă — NP — Moşi — It — Căutam — Tata — R — Tărănime — Egalitate — C — Sate — Soţie — Ace — Emerită.

NIMIC DESPRE MATEMATICA

ORIZONTAL : Ar — Concurentă — Caporal — Ec — Er — Piramida — Ori — voce — Înălţime — Irisi — It — I — E — Stop — Icar — Ani — Coroană — Ace — N — OR — Noe — Produs — L — CD — Use — N — Ne — Preţ — Erz — Sir — — Neon — Armonica — Unităţi — Număr — Determinant — E.

LOCUINŢE

Locuinţă — Gal — Ritmic — Ortac — Eti — Ansamblu — Cota — Iată — Am — Oraşe — Na — PT — Na — Preţ — Ilic — Sit — A — Iară — R — T — Ec — Sedinţe — Ridicare — Şea — Unitate — Terţ — Is — Asi — Titei — Termene — Pene.

ZICALE

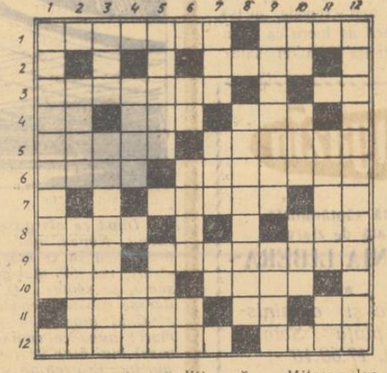

ORIZONTAL : 1) Sac fără fund — Parcă-i fiert în oală 2) A face pe cineva să rămînă cu gura căscată. 3) Om fără căpătîi — Vas de pămînt 4) Oval... neterminat — Pronume nepoliticos — Încerc să-l distrug (fig.) 5) Are lăcăt la gură — Cum îi picătura de rouă 6) Din an în paşte — Moară hodorogită 7) Păcălit (fam.) — Notă muzicală 8) Izlaz (mold.) — Cît iei cu trei degete 9) Termen de comparaţie al omului slab — A rupe picioarele 10) Pantaloni fără singular — Corp gazos 11) De mare folos — Avocat — Buricul pămîntului 12) Bete-n roate — Cum îi scînteia (pl.).

VERTICAL : 1) De multe s-a pucă şi pe toate le încurcă (pl.) 2) Pune brînză în strachină şi-ntinde pe alături — A mişca din urechi 3) A fi bine pregătit — Cocoţate 4) Locuitor al Spaniei în vechime — Li s-au lungit gurile pîn-la urechi 5) Şi-a mîncat mălaiul — A pune juvăţul pe gîtul cuiva 6) Expresie nepoliticoasă — Mitropolous, de pildă — Todirel, mititel, face gardul frumuşel 7) A da cu mîna prin copaie — Averea lui Pepelea — Interjecţie surprinzătoare 8) N-aduce anul ceaduce ceasul 9) Stă ca un ţap logodit — A da pe datorie (în sens de a bate) 10) Pronume — Ca turta de ceară — Mă ţine brăcinarul 11) Nu ridică nasul din pămînt — Cal dobrogean 12) Parcă-i copt în cilţi (pl.).

Ovidiu MARALOIU

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Rezultatele primului concurs popular problemistic organizat de revista „Magazin“

Joi 5 martie, odată cu tragerea la sorţi a premiilor, a luat sfîrşit primul concurs popular de dezlegări de probleme de şah organizat de „MAGAZIN“.

Debutul revistei noastre în organizarea manifestărilor problemistice — făcut la sugestia cititorilor — a stîrnit mult interes. Trierea răspunsurilor primite la redacţie ne-a arătat că peste 1000 de şahişti s-au străduit, adeseori cu preţul unor căutări de ceasuri întregi, să rezolve problemele propuse.

Revelatoare pentru popularitatea mereu în creştere a şahului la noi este şi varietatea profesiilor participanţilor. Muncitori şi colectivişti au participat la concurs alături de profesori şi ingineri; laolaltă cu studenţii au concurat elevi şi eleve, pionieri şi pioniere din oraşe şi sate; împreună cu doctorii au participat surori de caritate, activişti sportivi, lucrători din cinematografie, militari, mecanizatori din agricultură; alături de maeştri ai sportului au concurat şi proaspeţi iniţiaţi în şah, care, necunoscînd încă notaţia şahistă, au indicat soluţia prin formula „regele negru mănîncă pionul alb de pe pătrăţeaua B 7“... Acest mozaic de preocupări cu care dragostea pentru şah face astăzi casă bună dovedeşte din nou că şahul, minunat joc despre care maestrul Mihail Sadoveanu spunea că cuprinde „plăcere şi satisfacţie curată, ca o statuetă fin cizelată sau o poezie frumoasă“, a prins în ţara noastră rădăcini trainice, din ce în ce mai trainice.

Un aspect din timpul simultanelor

★

Tragerea la sorţi a avut loc în sala de expoziţii a Casei de cultură a studenţilor din Bucureşti, în prezenţa a numeroşi participanţi. Urna — de fapt un foarte încăpător sac — a fost umplută cu vîrf şi îndesat, iar cel mai tînăr spectator din sală — pionierul Serebreniuc (participant şi la „Cupa Magazin“) — a fost invitat să scoată biletele cîştigătoare. La început s-a tras la sorţi premiul întîi — un aparat de radio — pentru care au concurat 370 dezlegători ai tuturor problemelor propuse la concurs. Puţin emoţionat, Serebreniuc a scos din urnă un bilet. Se citeşte numele cîştigătorului. Premiul întîi l-a obţinut DABULEANU ALEXANDRU din Bucureşti. Conform tradiţiei (cum remarca cineva din sală) cîştigătorul nu se afla în sală. A fost în schimb prezent cîştigătorul premiului II : MUSTĂŢEA ŞTEFAN, tot din Bucureşti. Premiul: o maşină de spălat rufe. Rînd pe rînd au fost scoase apoi din urnă celelalte bilete cîştigătoare. Deoarece mai mulţi concurenţi n-au reuşit să rezolve corect nici o problemă, s-a acordat prin tragere la sorţi, ca încurajare, un abonament pe 3 luni la „MAGAZIN“ lui PETRE BOTEZ, din comuna Bogdăneşti, raionul Tg. Ocna.

In încheierea festivităţii au avut loc simultane date de maestra internaţională dr. MARIA POGOREVICI (la şase mese) şi maestrul sportului EMANUEL REICHER (la 15 mese).

LISTA CIŞTIGATORILOR

PREMIUL I (un aparat de radio) — **Dăbuleanu Al.**, Bucureşti.

PREMIUL II (o maşină de spălat rufe) — **Mustăţea Ştefan**, Bucureşti.

PREMIUL III (un patefon cu 5 plăci) — **Ionescu St.**, Bucureşti str. Avrig 77.

PREMIUL IV (un rucksac) — **Botar Ecaterina**, Cluj, str. Kogălniceanu 21.

PREMIUL V (5 discuri microrile) : **Iliescu Ion**, com. Hălumeşti, sat. Strîmbu, raionul Găeşti — Piteşti ; **Arend Mihail**, Sighişoara, str. 23 August 17 ; **Măgăreaţă Ştefan**, Bucureşti, str. Iancului 3 ; **Nicolaescu Marin**, Bucureşti, str. Jules Michelet ; **Tuţu Irina**, Cîmpulung Muscel, str. Olga Bancic nr. 9.

20 MENŢIUNI CONSTÎND ÎN CARŢI LITERARE : Mircea Gh. Tudoran, Constanţa, str. Donca Simo nr. 64 ; **Mihăilescu Cl.**, Piatra Neamţ, str. M. Kogălniceanu 72 ; **Ing. Amariei** Gh., Carbonifera Comăneşti, reg. Bacău ; **Miloşescu Rodica**, Baia de Aramă, str. Victoriei 9, reg. Craiova; **Ochianu Maria**, Timişoara, Piaţa Stalin nr. 1 ; **Grigore George**, Tecuci, str. Gh. Dimitrov nr. 22 ; **Olaru Vlase**, com. Scărişoara, raionul Lunca Vaşcăului, regiunea Oradea ; **Manea Ctin**, Ploeşti, str. Ana Ipătescu 6 ; **Gavrilă Sofia**, Ploeşti, str. Mihai Bravu 213 ; **Stănescu Valentin**, Vatra Dornei str. Podul Verde 15 ; **Pigli Florica**, com. Bărăteaz, raionul Sînnicolaul Mare, reg. Timişoara ; **Comănescu Maria**, Ploeşti, str. Vasile Lupu nr. 16, Bloc E ap. 3 ; **Badea Soria Viorica**, Bucureşti str. Orizontului nr. 6 ; **Apăscăloaiei Valerian**, Iaşi, str. Sf. Teodor 32 ; **Valeria Adăscăliţei**, Roman, str. Dumbrava Roşie 24 ; **Donighevici Gh.**, Bucureşti, Cal. Moşilor 72 ; **Ştefan Braicu**, Babadag, raionul Istria, reg. Constanţa ; **Terner Marcu**, Bucureşti, str. Sutaşului 18 ; **Chirculescu Elena**, C. Lung Muscel ; **Ivaşcu Nicolae**, Bucureşti — str. Cuza Vodă 74.

30 MENŢIUNI CONSTÎND ÎN ABONAMENTE LA REVISTA „MAGAZIN“ PE TIMP DE ŞASE LUNI : Ing. Leonard Papazov, Craiova, str. Gh. Dimitrov 36 ; **Chebab Titu**, Bucureşti, str. Dristor 61, **Niculescu Octavian**, Bucureşti, Sos. Iancului nr. 1 bis, **Soare C. Ioan**, Bucureşti str. Dobrotă nr. 8 ; **Matei Vasile**, sanatoriul Borşa, raionul Vişeu, reg. Baia Mare ; **Emilia Costa**, Bucureşti, str. Ştefănache Popescu nr. 3 ; **Mitroiu Ioan**, Ploeşti, str. Al. Odobescu 13 ; **Moisescu Angela**, Bucureşti, str. Elena Doamna 55, raionul N. Bălcescu ; **Vidu Avedenie**, Piteşti, str. Craiovei 63; **Dumitru Ştefan** Oraşul Stalin str. Lenin 90 ; **Teohari Valentina**, Bucureşti, str. Teleajen nr. 23, raionul 23 August ; **Munteanu Virgil**, Beiuş, reg. Oradea ; **Chirilă M. Ioan**, Huşi, str. Neculai Popa 16 ; **Tiberiu C. Jipescu** — Bucureşti, str. Abrud 126 A ; **Lavrov Maria**, Bucureşti — str. Soldat Neagu Florea nr. 7 ; **Nae C. Petre (Budaşcu)** com. Hulumeşti, raionul Găeşti, reg. Piteşti ; **Ker Iosif**, Timişoara, str. 23 August 27 ; **Bodocan Sabin**, Cluj, str. Tache Ionescu 91 ; **Mihăilescu Simion**, Galaţi, str. Militară 10 A ; **Ing. Despa Ştefan**, Ploeşti, Rafinăria nr. 3 ; **Vizaver Eugen**, Sighet, str. Popa Lupu nr. 26 ; **Dumitrescu Eugen**, Caracal, str. Fr. Engels 38 ; **Daschevici D-tru**, Vatra Dornei, secţia L 6, C.F.R. ; **David Romulus**, comuna Criscior, str. Valea Morii 155, raionul Brad, reg. Hunedoara ; **Drange Gh. Eugen**, Bîrlad, str. Dr. C. Codrescu 18 ; **Dobre Răzvan**, Tg. Neamţ, str. V. I. Lenin 172 ; **Capră Silviu**, comuna Timboieşti, raionul Rm. Sărat, reg. Ploeşti ; **Teuca Dionisie**, com. Grabazi 463, raionul Jimbolia, reg. Timişoara ; **Lungu Gh. Petre**, Bucureşti, str. Traian 76—78 ; **Stoica Cornel**, com. Lunca Pomosului, Reşiţa, reg. Timişoara.

Concursul nostru popular cu premii

Problema nr. 11

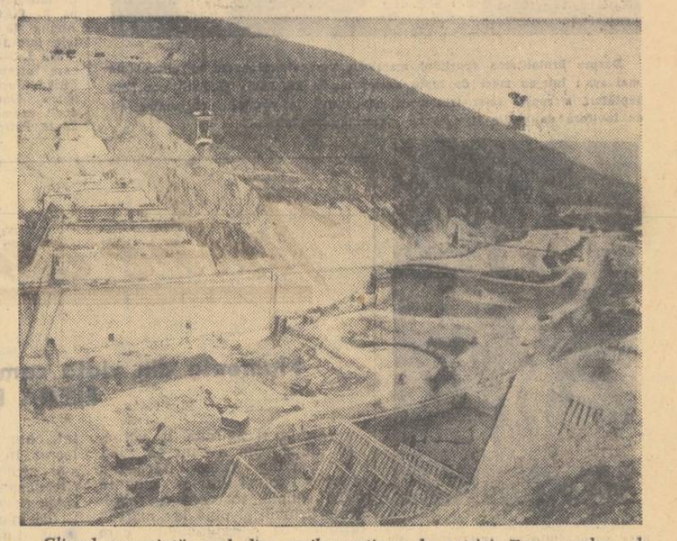

Cliseul reprezintă unul din marile şantiere ale patriei. Este vorba de portul Chişcani, hidrocentrala „V. I. Lenin“-Bicaz sau blumingul de la Hunedoara ?

Problema nr. 12

Mai multe şiruri de... puse la uscat. Este vorba de peşte, ardei sau tutun ?

Concursul nostru popular cu premii

Bon de participare nr. 6

SPORT

VARIETĂȚI... ÎN IMAGINI

Este un fapt îndeobște cunoscut că rugbiul american este un joc extrem de dur și brutal, care din acest motiv nu s-a mai putut răspîndi în nici o altă țară din lume. Brutalitatea și implicit numărul mare de accidente înregistrate anual — dintre care unele foarte grave — obligă pe jucători să se echipeze în mod corespunzător. Din acest motiv ei poartă tricouri cu umeri de oțel și căști de oțel protectoare, așa cum îl înfățișează clișeul de mai sus.

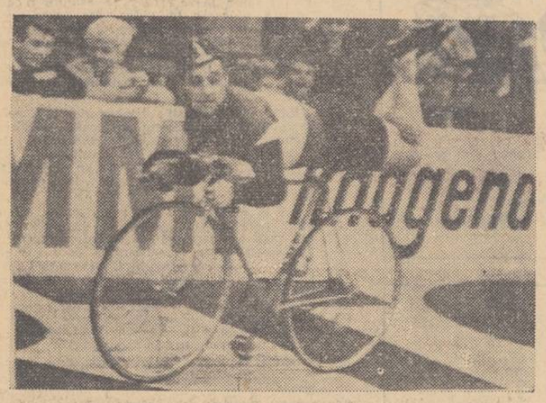

În țările occidentale cursele cicliste profesioniste denumite de „șase zile", obligă pe concurenți la eforturi fizice considerabile. Mulți dintre cicliști, obligați prin contracte să respecte angajamentele, indiferent de starea sănătății lor, își pun de multe ori și viața în primejdie.

Clișeul de mai sus înfățișează pe ciclistul Terruzi, care, în cadrul unui asemenea concurs desfășurat la Copenhaga, a vrut în mod sugestiv să explice spectatorilor că este silit să abandoneze datorită unor furuncule prost plasate...

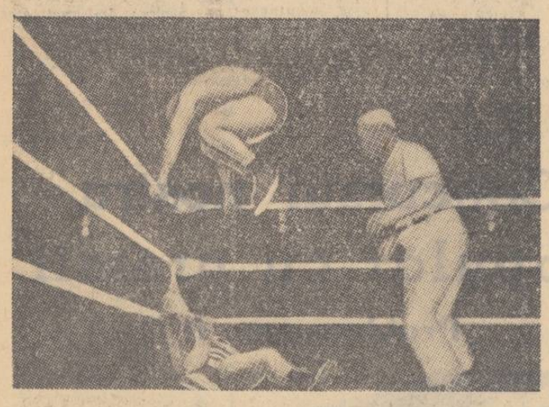

Despre brutalitatea sportului american vorbește elocvent și clișeul de mai sus : într-un meci de lupte desfășurat la St. Louis (S.U.A.) unul din luptători a reușit să-și trinteaască adversarul la pămînt și pentru a-l da lovitura de grație îi sare cu picioarele pe burtă...

Mișcarea sportivă din R. P. Chineză se dezvoltă cu pași uriași. Din ce în ce mai des reprezentanții Chinei populare se afirmă tot mai puternic în cadrul diferitelor competiții internaționale, recoltînd succese de mare prestigiu.

Una din disciplinele sportive în cadrul cărela sportivii chinezi au înscris performanțe excepționale este și sportul cu haltere, unde ei dețin cîteva recorduri mondiale.

Clișeul ne înfățișează pe tînărul student Sao Sing Kuei, care a stabilit un nou record mondial la categoria semi-grea, deținut pînă atunci de americanul Jim George.

Negrul american Archie Moore este campion mondial la box la categoria semi-grea. În vîrstă de 47 de ani, adică la o etate cînd în mod practic — mai ales la box — nu mai poți lua parte la competiții, el stîrnește uimirea specialiștilor și răstoarnă toate legile biologice, avînd o activitate bogată și plină de succese. Este, fără îndoială un caz rar de longevitate în sport și mai ales în box !...

Concursul sportiv organizat de „MAGAZIN"

Conform regulamentului concursului, în acest număr se publică ultimul bon de participare în cadrul concursului sportiv organizat de revista „MAGAZIN" la care cititorii au de răspuns la următoarele întrebări :

1) Ce echipă va ocupa primul loc în campionatul categoriei A. de fotbal ?

2) Care vor fi cele două echipe care vor promova din categoria B în categoria A ?

3) Care vor fi cele două echipe care vor retrograda din categoria A în categoria B ?

Răspunsurile cititorilor (cu menționarea pentru concursul sportiv) însoțite obligatoriu de bonul de participare, urmează să fie trimise (în plic sau pe cărți poștale cu bonul lipit) revistei „Magazin", Piața Scînteii, pînă mîine, duminică 15 martie, cînd se reia campionatul de fotbal. (Ultimile plicuri sau cărți poștale care se vor primi vor trebui să poarte data poștei de sîmbătă 14 martie).

Reamintim cititorilor că pot participa cu mai multe variante, bine înțeles dacă anexează un număr corespunzător de bonuri de participare.

Rezultatul acestui concurs se va publica în revista „MAGAZIN" de sîmbătă 4 iulie adică o săptămînă după încheierea campionatului categoriei B. de fotbal (după datele prevăzute de federația de fotbal).

Concursul sportiv
BON de participare

CUTIA CU SCRISORI

NINA POSTELNIC — Orașul Stalin : Lidia Kalinina, noua campioană absolută de gimnastică a Uniunii Sovietice, este foarte tînără. În prezent ea este studentă în anul I la Facultatea de medicină din Moscova. Vom ține seama de rugămintea dvs. și vom publica într-un viitor apropiat materialul pe care l-ați cerut.

C. ARSENESCU — Comuna Grumăzești : 1) Farul Constanța a cîștigat meciul prin contestație, deoarece Dinamo Bacău a folosit jucători fără drept de joc pentru această echipă. 2) Cred că acum aveți motive să fiți mulțumită : sînt două concursuri în plină desfășurare. 3) La ultima dvs. întrebare vă răspundem afirmativ.

GH. COCOR — Baia Mare : Cupa campionilor europeni la fotbal a fost înființată în anul 1956. Prima finală a opus echipele Real Madrid și Sta. de Reims.

ȘT. IORDACHE — București : Meciul revanșă între echipele de atletism ale U.R.S.S. și S.U.A. este prevăzut să se dispute la 17 și 18 iulie la Filadelfia. Conform datelor publicate în presa sovietică reiese că atleții sovietici vor participa la sfîrșitul anului 1959 la trei competiții internaționale : întîlnire cu echipa R. F. Germane (la Moscova) cu Anglia (la Moscova) și la Campionatele internaționale ale R.P.R.

N. I. — Moinești : Jucătorul de care întrebați provine de la Dinamo Birlad. Jucătorul respectiv de la Dinamo Obor, n are nimic comun — decît asemănarea de nume — cu cel de la Petrolul Ploești.

In ajunul reluării campionatului de fotbal

Se reia mîine campionatul de fotbal al categoriei A. De fapt stagiunea, fotbalistică oficială s-a deschis cu o săptămînă mai înainte, odată cu disputarea etapei șaisprezecimilor „Cupei R.P.R."

Vremea favorabilă din această iarnă a permis echipelor categoriei A să se supună unor antrenamente menite ca deschiderea stagiunii să le găsească în avansate condițiuni de pregătire. În jocurile publice făcute pînă acum, au obținut calificative mai bune C.C.A. (care s-a pregătit în cadrul turneului făcut în R.P. Chineză), Petrolul Ploești, Rapid București, Știința Cluj etc. Adevărata verificare începe însă de mîine, odată cu prima etapă a returului campionatului, care este și punctul de plecare al unei activități fotbalistice bogată în întîlniri internaționale de primă importanță. E vorba de „Cupa Europei", în care returul partidei cu Turcia este programat în luna aprilie la Istambul, de „Cupa Balcanică", programată sub formă de turneu la Sofia, de „Cupa campionilor europeni"" ediția 1959—1960, de întîlnirea internări cu U.R.S.S. și în sfîrșit, de Jocurile Olimpice de la Roma, pentru pregătirea cărora anul 1959 este hotărîtor. Se înțelege clar, numai din această enumerare — ca să nu vorbim de toate întîlnirile internaționale ce le vor susține jucătorii în acest an — ce-i așteaptă pe fotbaliștii noștri frunțași în activitatea a cărei desfășurare începe să se depene de mîine.

Faptele au arătat că baza de pornire (pregătirea și selecționarea jucătorilor) pentru marile întîlniri internaționale, o constituie campionatul, care prilejuește și verificarea jucătorilor și asigurarea bagajului de cunoștințe și de forțe necesare. Iată de ce se cuvine ca, în acest prag de stagiune, să subliniem ce se așteaptă de la jucătorii noștri frunțași și de la antrenorii lor.

Concluziile anului fotbalistic trecut au arătat că jucătorii noștri trebuie să facă pași serioși înainte, sub raportul ridicării tehnicii lor, îmbinată cu o pregătire fizică, atletică, corespunzătoare. Aceasta cere eforturi și preocupare deosebită din partea jucătorilor, pentru că în primul rînd ei au datoria să-și impună conduita care să-i conducă pe calea continuei creșteri a măestriei sportive. La sfîrșitul anului trecut s-a putut observa la unii jucători și la unele cluburi o creștere a seriozității și conștiinciozității în pregătire. Acum, cînd sînt indicii că asemenea atitudini devin proprii unui număr din ce în ce mai mare de jucători fruntași, ele trebuie stimulate de așa natură încît să devină generale, ca și respectarea disciplinei sportive pe teren și în afară de teren, cunoașterea regulamentului de joc etc.

Stagiunea trecută a pus în evidență numeroși jucători tineri, dintre care unii și-au cîștigat consacrarea în echipa națională. Acestora trebuie să li se acorde în continuare, un credit sporit, paralel cu preocuparea generală pentru descoperirea și promovarea de noi tineri jucători de talent, — schimbul de mîine.

Antrenorii au de asemeni sarcini deosebite acum, cînd caracterul muncii de instruire în antrenament va trebui să apară evident pe întreg anul. Ei trebuie să-și perfecționeze cunoștințele și metodele de predare, ca să ducă înainte pregătirea individuală și colectivă a jucătorilor, să asigure posibilitățile necesare dezvoltării spiritului lor de inițiativă, fanteziei lor creatoare, modelînd jucători care să-și gîndească jocul.

Ne-am propus să scrim doar cîteva rînduri la început de stagiune, odată cu tradiționalul : „Sus cortina!" De aceea, în aceste rînduri vom aminti doar — fără să le mai enumărăm — de obligațiile în materie ce revin arbitrilor, conducătorilor de echipe și marelui public. Numai înmănuchind toți acești factori, fotbalul nostru va fi dus spre cea mai bună clasă continentală, pe măsura condițiilor de dezvoltare ce sînt asigurate în patria noastră de către partid și guvern.

Ion BOCIOACĂ

ANCHETA NOASTRĂ

Caricaturistul V. VASILIU a răspuns anchetei noastre cu această caricatură, care arată ce așteaptă ei de la „reîntorși" : înaintașii echipelor noastre să fie atît de eficaci, încît să rupă plasele.

Iar caricaturistul FRED GHENADESCU ne-a „schițat" următorul răspuns, însoțit de un catren :

Aș vrea să nu mai fac pe nătîfleață
Plecînd, grăbit, cu noaptea-n cap de-acasă
Ca să ocup un loc de dimineață,
Pentru un meci ce-ncepe... după masă.

Cînd locurile sînt numerotate și spectatorii disciplinați, nu te mai doare capul !...

ANGELO NICULESCU, antrenor federal : **Doresc ca în actuala stagiune să se realizeze trăsături comune în jocul echipelor noastre, să se vadă din felul cum acționează pe teren că au o idee tactică. De asemenea e de dorit să se producă o descongestionare a jocului pe centru și mutarea lui pe extreme, așa cum o cere fotbalul modern.**

TRAIAN DUCA, ajustor la secția frîne automate de la Complexul C.F.R. Grivița Roșie : **Eu doresc ca în acest an toate liniile noastre de atac să funcționeze... fără frîne.**

M. SEGAL, arbitru de fotbal : **Aș vrea ca în toate partidele ce le voi conduce în acest an, jucătorii să se comporte de asemenea manieră încît să fiu nevoit să fluier cît mai puțin : doar la începutul și sfîrșitul fiecărei reprize. Iar în restul partidei, cît mai mult : după înscrierea golurilor.**

Actorul ION LUCIAN : **Dacă aș cere echipelor noastre eficacitate, ar însemna să repet probabil ceea ce le cere toată lumea. Dacă aș cere joc bărbătesc, în limitele sportivității, ar însemna să repet recomandările federației. Dacă aș cere combativitate și putere de luptă deplină, aș repeta dorințele conducerilor clubului.**

Ca să fiu „original", cer de la echipele noastre un fotbal artistic, plin de fantezie, creator și dacă se poate, constant în joc. În special Științei Timișoara, care rămîne (cu toate decepțiile ce mi le-a pricinuit) simpatia mea.

NICOLAE MARINESCU, căpitanul echipei „Petrolul" : **Deși partidele vor avea un caracter oficial, eu doresc ca ele să se desfășoare într-o atmosferă cît mai... amicală. Cred că înțelegeți cu toții — în special jucătorii — ce vreau să spun.**

A. BOTESCU, antrenor de fotbal: **În noua stagiune doresc ca echipele noastre de fotbal să facă un pas, cît mai mare, peste.. pragul nivelului la care sînt astăzi.**

TRIO GRIGORIU : **A bătut gongul. Cortina s-a deschis. În acordurile orchestrei, care pe melodia „Mari sportivi" de Dunaevski acompaniază pe... subsemnații, artiștii (A, pardon, sportivii) intră... în scenă, frumos echipați, ca pentru o zi de sărbătoare. Li se citește în ochi dorința de a da un „spectacol" de calitate. Dar nici o problemă ! ! Noi, ca oricare spectator, așteptăm un fotbal de calitate, cu execuții tehnice bune, cu „acorduri" interesante, moderne, bine gîndite, care să ne satisfacă așteptările... pentru că și alții așteaptă de la noi același lucru cînd vin la meciurile (pardon, la spectacolele) noastre. De aceea, cu mare curiozitate așteptăm, pe trei voci, returul.**

ANETA MATEI, administratorul spitalului „I. C. Frimu" situat lîngă stadionul Dinamo : **Doresc ca în toate partidele ce se vor desfășura anul acesia pe stadionul Dinamo, înaintașii să tragă în poartă și nu în... geamurile de la etajul 5 ale spitalului !...**

Epigramistul V. D. POPA ne-a dat următorul răspuns :

Aștept ca-n jocurile oficiale
Cu rezultate, uneori, ghiduș,
Să pot aplauda cu... madrigale
Echipele din coltul „De pe tușe",
Și, ca să nu mă mai întorc acasă,
În „paișpe", nădușit ca după baie,
Aștept să văd mereu goluri în plasă
Și nu în... circulația de tramvaie.

I. ALEXANDRESCU, jucător în echipa C.C.A. : **Doresc cît mai multe partide de calitate, iar mie o formă bună, ca să pot contribui la realizarea acestora. Și mai doresc ca echipa noastră să cîștige și campionatul și „Cupa R.P.R.".**

FLOAREA MALIHIN, îngrijitoare la stadionul „23 August" : **spectatorii care vin la stadion să vizioneze partide de fotbal, să-și lase la plecare și „listele de bucate" și nu să le lase împrăștiate prin tribune.**

MARCOV MILENCO, student anul III la Facultatea de Filologie din București : **Eu doresc ca în acest an echipele noastre de fotbal să la cu nota bine „examenele".**

Povestea unui profesor de înot

În cadrul adunării generale anuale, o asociație sportivă de înot din Bielefeld (R. P. Germană) l-a înmînat unui membru al ei, cu o vechime de 25 de ani, o medalie de argint. Într-adevăr, acesta a condus mulți ani, în calitate de profesor de înot, secția de tineret a asociației, inițiindu-i în arta înotului pe începători și antrenîndu-i pe cei experimentați.

Acum, conducerea asociației încearcă în fel și chip să găsească o modalitate, ca să-l retragă decorația, căci profesorul de înot — precum s-a dovedit ulterior — nu știe să înoate !

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERĂ"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17 60.10, interior 1400.

Între cer și pămînt

Momente din viața campioanei mondiale de parașutism ELENA BĂCĂOANU (2)

Fără a fi zgîrcită la vorbă, după cum aveam să mă conving, Elena Băcăoanu strînsese totuși într-o singură frază simplă, tot ceea ce reprezenta drumul ei pînă la „marea" întîlnire cu parașutismul care urma s-o consacre.

Pentru temperamentul și aspirațiile ce mi se par firești vîrstei de 17 ani (cît avea Băcăoanu la primul ei drum pe aerodrom) pilotajul putea să constituie o tentație deosebită.

— De ce n-ai trecut la zborul cu motor ?

— Fiindcă etapa a doua, în drum spre acest sport, este parașutismul. Eu am făcut popas aici și m-am îndrăgostit definitiv. Ori crezi că la 16 ani fetele nu știu să iubească ? (campioana începea să mă pună în dificultate Trebuia să schimb neapărat subiectul).

— Cînd ai făcut primul salt?

— La 17 ani neîmpliniți.

— Și pe al doilea ?

— După cinci ani, în februarie 1958.

— ! ?

— Nu te-ai referit la asta ? Și Băcăoanu întinde mîna stîngă, ca să-i văd verigheta ; „amănuntul" care o făcuse să dispară Elena Suciu și să apară Elena Băcăoanu. În această privință nu mai sînt taine de dezlegat...

— Soțul meu este electrician la Industria Bumbacului A. Îți închipui, desigur, că este tot sportiv și tot parașutist. Altfel nu s-ar fi putut: prima dragoste nu se uită doar, niciodată ! Dacă te-ai referit însă la celelalte „salturi", ei bine ele au urmat zi de zi ca orice preocupare firească.

— Ceva în plus despre „primul salt" : cum ți-ai petrecut noaptea ? Ți-a fost poate teamă? Desigur n-ai închis ochii, te-ai frămîntat...

— Văd că știi. M-am frămîntat, cum să nu. Mai ales că am lucrat în tura de noapte. Cum s-ar zice : sezonul era în toi. Cît despre frică, te rog să mă înțelegi: curiozitatea mi-era atît de mare, încît lăsase frica în urmă. La primul salt, deschiderea parașutei se face automat, așa încît îți trebuie doar încredere. După ce s-a deschis, atenție la zbor și mai ales la aterizare. Te gîndești cum să-ți ferești picioarele de fracturi în clipa contactului cu solul. Totul durează atît de puțin, se petrece atît de repede. Nu ai timp pentru teamă.

Simplitatea cu care această fată vorbește despre lucruri care pe noi ne uimesc încă, este de-a dreptul admirabilă. Tac și ascult încordat, gata să notez, „destăinuirea senzațională" care întîrzia.

— Numai două eliberezi. Celelalte sînt la termostat, o aud pe Băcăoanu și mă trezesc brusc. Nu știu de ce, continuă ea, toți se miră cînd le vorbim de parașutism. Parcă n-am trăi în epoca zborurilor interplanetare ! De așa ceva poți să te minunezi, într-adevăr !

— Poate că în pregătirea pentru salt stă secretul pe care noi nu-l ghicim ?

— Pregătirea teoretică, este desigur importantă, iar cea practică, la sală, care precede primul salt, constă din exerciții fizice obișnuite, pentru rezistența glesnelor, pentru contactul cu pămîntul, părăsirea avionului și altele. Însă adevărata școală este saltul propriu-zis. Acolo, sus, în aer, totul se schimbă și școala începe din nou. Vîntul de sus bate altfel ! Apoi greutatea, talia fiecăruia, rapiditatea execuțiilor, toate plămădesc stilul specific fiecărui parașutist. De aceea ne luptăm să cîștigăm cu fiecare salt ceva în plus. Aceasta e munca cea mai grea. Nu uita că într-o zi poți efectua 2-3 salturi cel mult. Aerodromul e departe, ziua mică pentru poșta noastră de lucru. Acesta e motivul pentru care noi nu ne specializăm pe probe, ci mergem la toate patru : punctul fix, 1.500 m. căderе liberă 20—23 secunde, 1.500 m. căderе liberă în grup și salt de la 2.500 m. fără punct fix. Arbitrii de concurs penalizează orice greșeală ; binoclul și cronometrele nu înșeală. Zburăm prin aer și executăm, prin mișcări numai de noi știute, viraje, fără a depăși 45 de grade față de un punct fix ; altele de 360 de grade, pe stînga ori pe dreapta, după cum se comandă de jos. Antrenorul e departe și singuri ne rezolvăm problemele.

— Despre cariera internațională aș vrea să-mi spui unele lucruri.

— Cred că este îndeajuns de bogată față de „vechimea" mea în acest sport ; patru concursuri internaționale, printre care și un campionat mondial. Mă gîndesc că în alte împrejurări, nici n-aș fi ajuns la sportul pe care acum îl identific cu familia mea, cu dragostea mea, cu ființa mea. Am auzit ce însemna sportul mai înainte și în special cel feminin. Nu regret că n-am simțit-o chiar pe pielea mea... Am concurat în Bulgaria, Iugoslavia, la noi, într-o întrecere internațională și la „mondialele" de la Bratislava. Mai interesant este desigur acest din urmă concurs, desfășurat între 13—16 august anul trecut. Uite, aici poți să scrii: am avut emoții. O să-ți pară ciudat dar emoția de concurs o întrece pe cea de salt. Mai ales la „internaționale" unde problemele personale trec pe planul doi. Acolo știu că reprezint țara, partidul a cărei membră m-am străduit să devin.

Em. VALERIU

(Continuare în numărul viitor)

Din presa străină

O nouă victimă a sportului profesionist

Cine nu-și amintește de renumitul boxeur vest-german Edgard Bazell, care și-a cucerit în ultimii ani o faimă binemeritată. De cinci ori Edgard a cucerit în țara sa, Germania occidentală, titlul de campion amator de box. Faima și gloria acestui boxeur a atras în jurul său, așa cum se întîmplă deobicei, numeroși afaceriști dornici să exploateze „mîna de aur" a impetuosului amator. Bazell a rezistat un timp îndelungat presiunilor din culise, a celor ce voiau să-l treacă de la amatorism la profesionism. Dar apoi, a trebuit să cedeze, devenind profesionist.

La început toate i-au mers din plin. Victorie după victorie, Bazell amenința titlul de campion profesionist al Germaniei occidentale și, cine știe, poate chiar și cel al lumii. Bazell vedea acum pentru prima oară posibilitatea de a-și realiza visul vieții sale : să deschidă, cu ajutorul banilor primiți din box, un mic restaurant cu faimoasa denumire „Knokaut" sau „O lovitură în sistemul solar", unde, vizitatorii să-și amintească întotdeauna de prodigioasa sa carieră sportivă. Dar vai, aceasta a fost numai vis căci Bazell n-a reușit să și realizeze țelul vieții sale. Impetuosul boxeur care făcuse minuni în ringul de box se dovedise în schimb un prost afacerist. Bazell a rămas dator o imensă sumă de bani pe care o luase împrumut cu speranța că meciurile de box îi vor da posibilitatea să-și achite sumele împrumutate pentru deschiderea restaurantului mult dorit. În curînd, creditorii l-au dat în judecată pentru nerespectarea sumelor împrumutate. În fața situației disperate, Bazell, care trebuia să-și hrănească cei doi copii ai săi a luat drumul Americii. „America va fi salvarea ta". „Din America te vei întoarce bogat", îi spuneau mereu o serie de afaceriști venali care l-au sfătuit să facă acest pas. Bazell și-a lăsat familia și a luat drumul oceanului, spre țara „binefacerilor" unde poți deveni milionar peste noapte. Încă de pe continent el semnase un contract de cinci întîlniri deosebit de grele într-un timp record. America, „țara făgăduielilor" nu l-a primit cu ospitalitate așa cum crezuse Bazell. Zilele treceau pe nesimțite și galele de box ce trebuiau organizate întîrziau mereu.

Acum, Bazell s-a convins din plin de toată minciuna și venalitatea afaceriștilor care au roit ca muștele în jurul său. Visul deschiderii micului restaurant s-a spulberat ca fumul de țigară. Acum, în fața impetuosului boxeur vest-german a rămas cea mai grea problemă : Cum să se întoarcă cît mai repede acasă, să-și găsească de lucru ca să asigure existența familiei sale?

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații : Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Vasul „Belgica", pe bordul căruia se găsește, printre alți savanți, romînul Racoviță, este prins de ghețuri în Antarctica. Membrii expediției sînt nevoiți să înfrunte teribila iarnă polară cu tot cortegiul ei de încercări : geruri năpraznice, furtuni, boli. Dar nu toți aveau destulă tărie morală ca să reziste...

Locotenentul Lapoire izbutise să convingă pe trei din membrii echipajului — pe matrozii Knudsen și Johansen și pe bucătarul Michotte — că „Belgica" era sortită pieirii și că ei s-ar fi putut salva pe o șalupă, pe care ar fi împins-o pe gheață pînă la marea liberă.

După 12 ore de drum, frigul și oboseala slăbiseră mult curajul fugarilor. Pe lîngă acestea, trebuiesc puse la socoteală și remușcările care îi rodeau pe matrozi și mai ales pe bucătar, un om influențabil, dar în fond cum se cade. Fapt este că, atunci cînd se trezi, după un somn de cîteva ore, bîntuit de coșmaruri, locotenentul Lapoire observă că sacul de dormit al lui Michotte era gol.

Cuprins de presimțiri rele, ieși din cort și porni în goană, ținîndu-se de urma pașilor ce se pierdeau în nesfîrșirea albă, înapoi, spre „Belgica". Curînd, se întorcea tot singur: Michotte fugise, probabil în toiul nopții și era cu neputință să-l mai oprești.

Știa că în asemenea împrejurări exemplul unuia este numaidecît urmat și de ceilalți. Nu fu surprins atunci cînd Johansen îi spuse :

— Eu și cu Nils ne întoarcem pe vas ! E mai cinstit așa !

Răspunsul său era pregătit :

— Vrasăzică nu vreți să vă salvați ? Atunci vă voi salva cu sila !

Uitase să-și încarce revolverul pe care-l purta în buzunar. Dar nu făcea nimic. Îl scoase repede și întinse țeava spre cei doi marinari :

— Treceți la locurile voastre ! Cine își desfășeșie umărul de flancul șalupei primește un glonte în spinare ! S-a înțeles ? Executarea !

Johansen nu se putea împăca cu gîndul că-și trădase tovarășii. Mai bine să-l împuște ofițerul decît să ducă o viață de rușine. Nu trecuseră decît vreo două ore de cînd micul convoi se pusese iar în mișcare, cînd matrozul sări în lături și începu să alerge prin zăpadă.

— Stai, că trag ! se auzi din urmă. Stai, că trag !

Alerga în zigzag, din ce în ce mai mirat că nu aude detunătura așteptată. Într-un tîrziu îl opri glasul lui Knudsen :

— Vino înapoi, Sven ! Arma ăsluia nu e încărcată !

Descoperirea aceasta o făcuse Knudsen, cu cîteva clipe mai înainte cînd, ca să-și salveze prietenul, se repezise asupra lui Lapoire, deși știa că riscă să fie împușcat. Johansen îl văzu, la lumina aurorei polare care inunda banchiza, cum îl percheziționează pe locotenent, apoi cînd matrozul puse mîna pe rucsacul lui Lapoire, acesta slobozi un răcnet și o luă la goană.

— De ce l-ai lăsat să-ți scape, Nils ? îl întrebă el pe Knudsen, cînd ajunse în dreptul șalupei.

— Dă-l dracului ! Vine și singur înapoi !

— Dacă nu vine ?

— O să crape de frig !

— Să-l lăsăm aici... singur ? S-a purtat prost cu noi, dar... tot om e !

— Om, zici ? Knudsen îi întinse o cutie albă de carton, pe care era scrisă adresa „Anna Wiencke, Nederland, Utrecht, Zuiderstrasse, 8. Johansen o deschise : înăuntru se afla un lanț de aur, lanțul pe care chiar el îl sfătuise să-l dea în păstrare lui Racoviță. Knudsen îi mai întinse un capăt de fringhie. Ce caută lucrurile astea la el ?

— Și crezi că ?..

— Sînt sigur ! El l-a ucis pe Wiencke !

Johansen rămase cîteva clipe cu capul în pămînt. Oftă și se întoarse. Pe cer se vedeau trei puncte de culoare portocalie roșcată, deasupra lor o altă purtă, în care străluceau orbitor trei cruci uriașe cu brațele de foc. Departe, pe banchiza scăldată în lumină un punct negru nemișcat...

. . . . . .

După ce alergase pe nerăsuflate vreo cîțiva kilometri, Lapoire se oprise istovit. Nimeni nu-l urmărea! Scoase rucsacul și făcu cîteva mișcări cu brațele ca să se mai dezmorțească. Se întoarse spre șalupă : cortul fusese strîns, cei doi marinari se îndepărtau, trăgînd după ei ceva lung ; saniu, ce semne... O clipă, gîndul că fusese părăsit îi opri bătăile inimii, dar se consolă repede.

Cînd ajunse la șalupă, își dă du seama că șansele sale nu erau prea mari : după ce sparse cu o cazma gheața formată în jurul tălpigilor, se căzni mai bine de jumătate de oră pînă ce izbuti să miște ambarcațiunea din loc. Era lac de sudoare și trebui să se lase jos lîngă bordaj, ca să se odihnească. Curînd toropeala care-l cuprinse se risipi și simți că i e foarte frig. Sări în picioare fulgerat de un gînd : gerul poate îl va ucide ! O luă la goană pe făgașul șalupei. Îi va ajunge din urmă pe matrozi.

Simțind că e gata să se prăbușească, își desfăcu brațele din curele și lăsă să-i cadă din spate rucsacul. Trei din punțile aurorei dispăruseră, iar a patra dăduse într-un albastru mat, care se risipea în noapte. Într-un tîrziu, oprindu-se ca să și tragă răsuflarea, Lapoire observă că ceea ce luase el drept urma tălpigilor șalupei nu era decît o crevasă.

Se opri din nou, ca să cuprindă cu gîndul realitatea îngrozitoare : se rătăcise !

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii București

75.

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

In acest număr:

ERICH KOCH și crimele sale

BRUEGEL-TATAL pictorul medic

Medicul vă sfătuiește
BOLNAVI INCHIPUIȚI

Moravuri și năravuri
OMUL DE PE TUȘE

MODA
Tricotaje pentru copii

CAMPIONATUL DE FOTBAL de la o etapă la alta...

magazin

ANUL III ★ Nr. 76 ★ Sîmbătă 21 martie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

ADA-KALEH

Răvășite și spumoase, apele Dunării saltă la vale parcă bucuroase c-au scăpat de stîncile ce le-au gîtuit în sectorul Cazanelor. Și pe măsură ce munții Alion de pe malul nostru și Golumska Planina de pe malul sîrbesc își restrîng spre interior aripile uriașe de piatră, apele bătrînului fluviu se așează tot mai domolite în albia descătușată. Aci, la cinci kilometri mai la vale de „Porțile de fier", fluviul își desface apele în două, îmbrățișînd vestita insulă Ada-Kaleh.

Deși nu are decît 1750 m. lungime și circa 500 m. lățime, această fîșie de uscat din mijlocul Dunării are un bogat trecut istoric. Această insulă pe care noi o admirăm curioși din tren sau de pe vapor, a fost teatrul unor lupte sîngeroase ani de-a rîndul. Stăpînirile trecute cu centrul la Viena sau Budapesta și-au creat pe micul pămînt de pe fluviu, un adevărat bastion menit să oprească invazia imperiului otoman spre inima Europei. In acest scop s-au ridicat ziduri, forturi, insula Carolina — cum a mai fost denumită în trecut — a devenit curînd o insulă-cetate, adică în limba turcă: Ada-Kaleh.

In anul 1521 trupele sultanului Suleiman al II-lea, trecînd Dunărea să cucerească Banatul, a colonizat insula și a transformat-o în pașalic turcesc, situație în care a rămas mai bine de un secol și jumătate. Turcii o pierd în anul 1683, după bătălia de la Viena, dar în anul 1691 o recuceresc. Prin pacea de la Pasarovitz însă, insula trece sub stăpînirea Austriei, ca apoi, prin pacea de la Karlovitz, să devină iar pașalic turcesc. In aceste dispute armate de-a lungul anilor, insula Ada-Kaleh a fost fortificată mereu și de unii și de alții, devenind pentru bombardele primitive de atunci o cetate greu de cucerit. Și iar au început luptele: în 1717 generalul austriac Mercy pune stăpînire pe ea; în 1737 controlul asupra ei îl au din nou turcii; în 1790 austriacii; în 1791 turcii, etc. Un istoric pe care nu-l bănuim atunci cînd admirăm această limbă de pămînt scăldată de apele Dunării. La capătul luptelor îndelungate pentru stăpînirea insulei, cînd ea a început să-și piardă din importanța militară, sultanul de la Istanbul a transferat aici cîțiva ofițeri și soldați cu rol de paznici.

★

Barca în care ne-am urcat tăia în svicniri scurte apele fluviului, îndreptîndu-se în diagonală spre insulă. Ahmet Mutiș, primul locuitor al insulei cu care am luat contact, vislea vînjos. Pe măsură ce ne apropiem de „cheiul portului" un glas subțire, unduios, plutea spre noi, răzbind în frînturi printre pleșcăitul vislelor lui Ahmet. Ei, dar și el a auzit cîntecul! S-a oprit din vislit și lăsînd barca să alunece lin la vale, ne spuse: e Robie Ebrahim... Tuna, Tuna, cîntă fata, adică Dunăre Dunăre. Deodată cîntecul încetă, fata zărise barca cu oaspeți. S-a apropiat curioasă de mal, iar cînd am coborît din barcă, Ahmet ne-o prezentă: solista căminului cultural și muncitoare fruntașă la fabrica de confecții. Robie Ebrahim nu e numai fruntașă, ci și frumoasă, cu tenul alb, deosebit de fin, ochi mari, albaștri, tiviți cu sprîncene negre. Și așa cum sta pe mal cîntînd „Tuna, Tuna", părea mai degrabă o sirenă ieșită din ape să se joace cu razele soarelui: Robie Ebrahim, zburdalnică și prietenoasă, ne făcu cunoștință cu „împărăția ei"...

Prin clima și vegetația sa insula pare ruptă și transplantată aci de undeva de pe malurile Mediteranei. Clima blîndă, accentuat mediteraniană, a favorizat dezvoltarea unei vegetații specifice: smochini, un soi de viță de vie cu struguri aromați, trandafirii sînt plante des întîlnite în micile grădini și parcuri din Ada-Kaleh. Locuitorii sînt muncitori la fabrica de tutun sau la cea de confecții. Cei bătrîni își petrec timpul în piața din centrul insulei, unde Emat Mehmet prepară o cafea gustoasă și negreșit... turcească. Iar dacă ești gazetar, Mehmet îți servește cu ospitalitate o porție dublă pentru care, la socoteală, îți spune cu toată seriozitatea nu, nu, asta... turcu plătește. Și tot aici, în piață, bătrînii își amintesc de trecutul apropiat, cînd insula era în stăpînirea lui Ali Kadri, care a exploatat crunt populația storcind din munca ei averi fabuloase. In trecut, vîrste înaintate nu se prea înregistrau pe insulă din pricina mizeriei și a sărăciei. Ba pensionarii din piața cafenelei țin să-ți povestească în legătură cu aceasta și o legendă: se zice că tinerii proaspăt căsătoriți erau sfătuiți de patron să-și treacă părinții bătrîni Dunărea și să-i rătăcească în codrii stufoși ai munților unde, desigur, vor pieri curînd. Și o dată, unul pe nume Masan, după ce și-a purtat tatăl pe cărări întortocheate sub diferite pretexte, părîndu-i-se c-a găsit un loc „potrivit", i-a zis:

— Ei, rămîi aicea tato, că mă-ntorc eu să te iau degrabă.

Bătrînul, neputincios, se așează pe o buturugă, se uită pătrunzător în ochii fiului său și-i răspunse:

— Bine Hasan, bine. Locul nu-i rău... Aicea l-am adus și eu pe tata...

Și evocînd cu amărăciune trecutul, și bătrînii și tinerii se întrec să ne arate prezentul: o librărie, un dispensar cu staționar, o școală de 4 ani, o alimentară. Pentru copiii muncitorilor de la cele două fabrici, în casa boierească a lui Ali Kadri s-a amenajat o creșă.

In orele libere locuitorii insulei vizionează filme la cinematograful lor, petrec la restaurantul de pe chei sau la căminul cultural, unde echipele de amatori desfășoară o vie activitate. Husmie Șemsi și Sakia Mehmet au

Virgil LAZĂR

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Vedere generală a insulei Ada-Kaleh

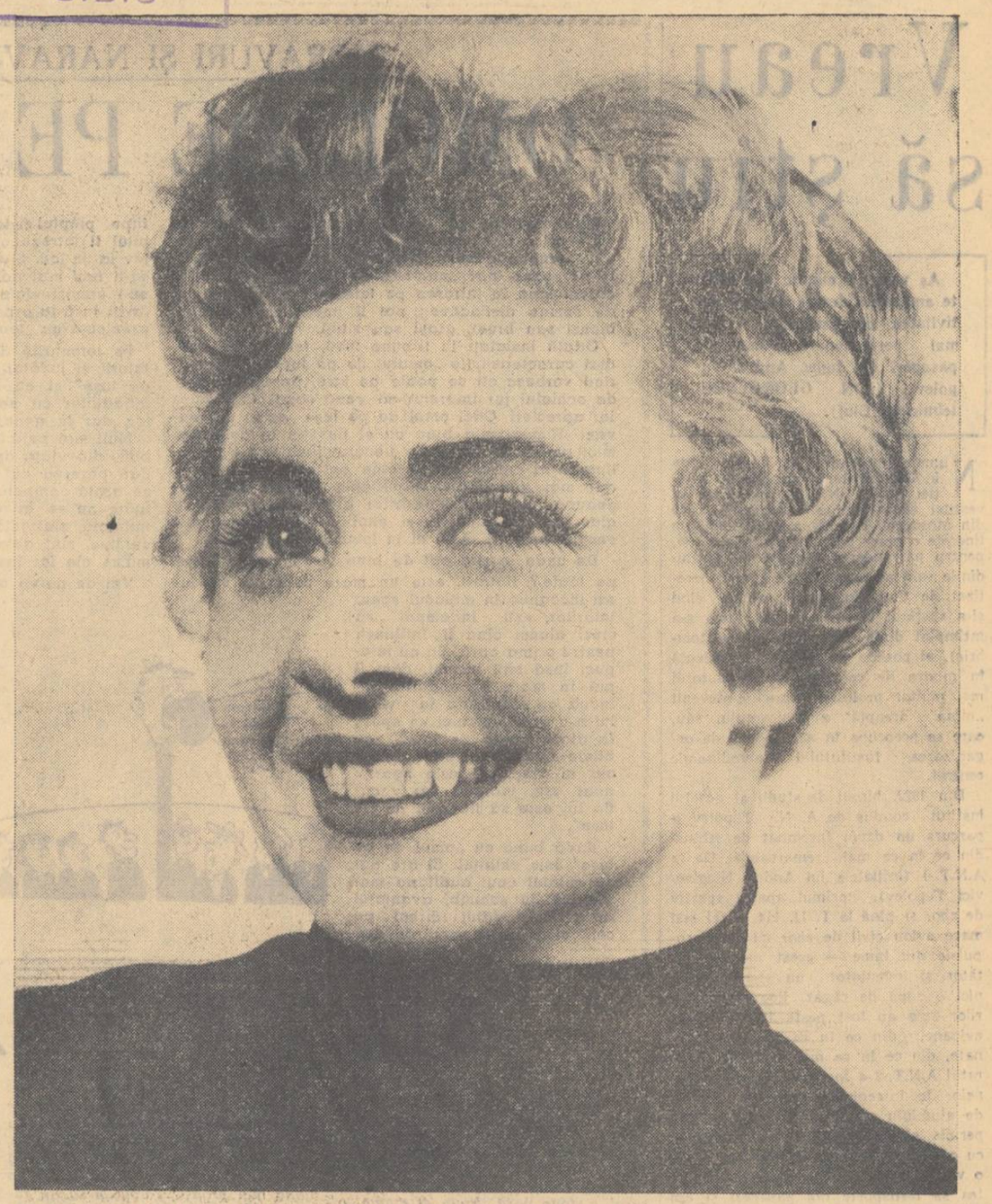

Tînăra actriță a Teatrului Municipal, Vasilica Tastaman, obține un frumos succes în rolul Didinei din filmul „D-ale carnavalului". (Citiți articolul nostru din pagina 4-a).

Fotografia: Mihai POPESCU

JUBILEUL TRAMVAIULUI BUCUREȘTEAN

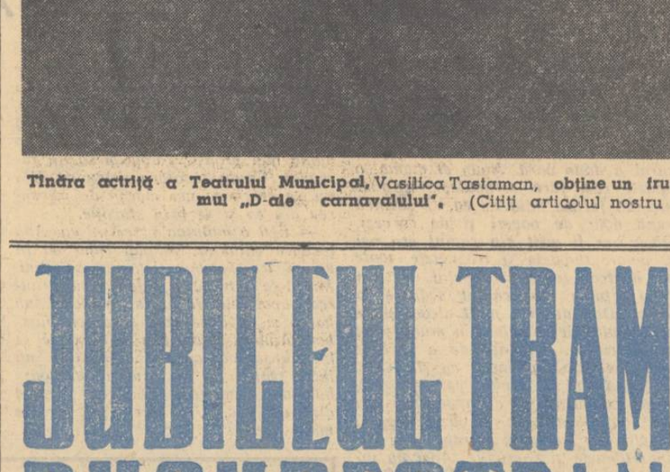

Tramvaie moderne și confortabile — fabricate de industria românească — circulă azi în Capitală.

De la butcile din a doua jumătate a secolului XVIII, trase cîteodată de cerbi pentru a le mări viteza, la caleștile boierești și apoi la vestitele birje, pînă la tramcarele și tramvaiele cu cai, toate aceste mijloace de transport ni se par fantaziste, mai ales astăzi cînd gîndurile tuturor sînt îndreptate spre viitoarea călătorie în cosmos, cînd omul a reușit să creeze sateliți artificiali ai soarelui și pămîntului. Au rămas de domeniul istoriei, micuțele tramvaie trase de cai, au dispărut trăsurile, s-a transformat complet mica cetate a lui Bucur, devenind în zilele noastre un oraș care se înfrumusețează din ce în ce mai mult, așa cum se și cuvine capitalei patriei noastre socialiste.

★

Ce-ați spune dacă mergînd pe stradă și fiind grăbit v-ar veni deodată un gînd năstrușnic și ați face semn unui vatman de la tramvai sau unui șofer de autobuz sau troleibuz și acesta — încălcînd regulile și normele de circulație, — din excesivă amabilitate ar opri în dreptul dvs? Ar fi într-adevăr un fapt ieșit din comun, care ar aduce vatmanului respectiv neplăceri din partea organelor de circulație. Totuși, astfel de lucruri, care sînt astăzi de neconceput, erau în trecut obligatorii pentru vizitiii de la tramvaiele cu cai.

Simion SĂVEANU

(Continuare în pag. 5-a)

Uța...

După ce se îmbrăcă, Uța deschise fereastra și scoase mîna afară să vadă dacă nu cumva plouă. Nici un picuș nu-i gîdilă palma. Fata se bucură. Avea să culeagă bumbacul de pe postata începută în ajun și — cine știe — să prindă altă postată. Se uită în jur să vadă dacă n-a uitat ceva, apoi se duse la bucătărie să-și ia de-ale gurii. Legătura cu merindele era pe un scaun, lîngă ușă. Uța o ridică, dar i se păru nefiresc de grea. Maică-sa vitregă o urmărea de lîngă sobă cu coada ochiului.

— Ce-i fă, ce te uiți așa la legătură?

Uța stătu cîteva clipe nehotărîtă.

— Păi mi se pare așa, nu știu cum ...Ce-ai pus tu în ea, bre mămico?

— Am pus ce trebuie.

— Pot să văd și eu?

— N-ai decît.

Fata desfăcu nodul șervetului. Înăuntru dădu de un boț de brînză, de niște afumături și de cîteva turtoaice coapte pe vatra cuptorului. Într-o hîrtie veche de jurnal era înfășurat însă și ceva tare. Rupse învelișul și dădu de doi bălovani, albi cum e creta.

— Ce-i cu astea aici, bre? făcu Uța, uluită.

— Ce-i? La nimic nu te duce capul? Stringi saci întregi de bumbac. Unde merge mia merge și suta. Pui pietrele-n vată și mai cîștigi la greutate și la zile-muncă. Azi încerci cu unele mai mici, mîine cu altele mai mari. Așa se trăiește. Îți vreau binele, nepriceputo.

Uța înmărmuri. Știa că mama ei vitregă dacă a spus ceva era de prisos să-i mai stea împotrivă. Și totuși, de ce să se apuce ea de furat?...

— Ia bocceaua și du-te. Vezi să nu te simtă careva. Am să trec mai spre seară pe la tarlaua ta, nu care cumva să-mi tragi chiulul.

Uța înodă șervetul la loc și ieși. Mergea în neștire, cu capul în pămînt. I se părea că duce sub braț o piatră de moară.

Lanul cu bumbac al gospodăriei din Rădvan era tocmai la „Colina Lupului". Treceau într-acolo care după care pline cu culegători. Toți o îmbiau, toți îi făceau semne. Ea însă nu vedea și nu cuzea pe nimeni. Păsca agale tîrșindu-și cipicii de gumă, ca o bătrînică. Avea doar 17 ani Uța. Mai ieri era un copil plăpînd, cu fața plină de pistrui, cu nasul mic și bocîrn. La școală toți o necăjeau.

Cîrna fără nas
Moare de necaz.

Dar în ultimii doi-trei ani Uța s-a înălțat ca din apă, s-a împlinit, a ajuns o codană cu trup mlădios ca de trestie și sprintenă ca o libelulă. A rămas însă la fel de supusă ca și mai înainte. Și, doamne, cum să nu

Ion PAVELESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Dmitri Șostakovici

DESPRE MUZICĂ ȘI COMPOZITORI

Ziaristul sovietic Andranik Țarukian a răspuns cu amabilitate solicitării redacției noastre de a-l vizita pe compozitorul Dmitri Șostakovici și de a sta cu el de vorbă despre muzică și despre compozitori.

Publicăm în cele ce urmează convorbirea care a avut loc cu acest prilej.

Am găsit pe renumitul compozitor Dmitri Șostakovici în exercițiul funcțiunilor mandatului său de deputat al Sovietului Suprem al R.S.F.S.R.: am asistat la primirea alegătorilor de către deputat. Am putut constata că el ascultă cu atenție propunerile și păsurile lor. Cînd i-am spus că „păsul" meu este de un fel deosebit, cînd i-am expus dorința de a împărtăși cititorilor revistei „MAGAZIN" cîteva gînduri despre arta muzicală și despre creația sa proprie, Șostakovici a zîmbit și mi-a răspuns: **„Vă stau cu plăcere la dispoziție".**

— In primul rînd, transmiteți muzicienilor romîni că am rămas cu impresii din cele mai frumoase de la concertele pe care le-au dirijat anul trecut la Moscova remarcabilii artiști George Georgescu și Constantin Silvestri. Sînt maeștri desăvîrșiți. Sub conducerea lui Silvestri orchestra a executat magistral lucrarea mea „Simfonia a 8-a" și mi-a produs o foarte mare bucurie. Anul trecut, a continuat Șostakovici, am vizitat Bulgaria. Cu acest prilej am trecut prin Romînia.

Dar și în aceste condiții am avut o mare satisfacție, întîlnindu-mă cu unii militanți de artă din București, care veniseră la aeroport. Scurta întîlnire m-a emoționat profund. Doresc foarte mult să vizitez Romînia, să cunosc această țară ospitalieră, în care muzica este o artă foarte populară. Nu mă îndoiesc că în curînd visul meu se va realiza.

L-am rugat pe Dmitri Șostakovici să ne vorbească despre succesele compozitorilor sovietici.

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Piața Gării de Nord, după primul război mondial. Au apărut tramvaiele electrice, dar pe Calea Griviței circulă, în același timp și tramvaiul cu cai, alături de trăsuri și de „Fordurile cu mustăți"

Vreau să știu

Aș vrea să cunosc mai multe amănunte despre viața și activitatea constructorului celor mai perfecționate avioane de pasageri din lume. Andrei Tupolev, (ION GEORGESCU, tehnician, Cluj).

Numele lui Andrei N. Tupolev este indisolubil legat de „tatăl aviației ruse", N. Jukovski. Elev al vestitei școli tehnice superioare ruse din Moscova, Tupolev a vădit încă din tinerețe o mare pasiune pentru aviație, pentru pătrunderea tainelor ei. Aptitudinile sale pe acest tărîm s-au concretizat de timpuriu. Astfel, atunci cînd și-a susținut teza de licență (asta s-a întîmplat după Revoluția din Octombrie), el poseda de acum o experiență în munca de cercetări și era autorul mai multor proiecte. Atunci a devenit „mîna dreaptă" a profesorului său, care se preocupa în acea epocă de organizarea Institutului aerodinamic central.

Din 1922, biroul de studii al acestui institut condus de A. N. Tupolev a parcurs un drum însemnat de izbînzi din ce în ce mai remarcabile. De la A.N.T.-1 (inițialele lui Andrei Nicolaevici Tupolev), primul aparat sportiv de zbor și pînă la T. U. 114 — cel mai mare avion civil de zbor cu turbopropulsie din lume — acest mare cercetător și inventator nu și-a îngăduit nici o clipă de răgaz. Roadele căutărilor sale au fost peste 120 tipuri de avioane, din ce în ce mai perfecționate, din ce în ce mai moderne. Aparatul A.N.T.-2 a fost precursorul avioanelor în întregime metalice. Aliajele de aluminiu ușoare și rezistente i-au permis să construiască un monoplan cu o rază de acțiune de 750 km. și cu o viteză orară de 170 km. Avionul putea să transporte doi pasageri și era în acel timp unul dintre cele mai bune avioane de acest gen din lume. Aparatul A.N.T.-3 care a făcut prima călătorie prin capitalele europene în 1926, a fost prilej de mare senzație în Occident. Un an după proba experimentală, pe bordul unui A.N.T.-3, pilotul Șestakov a acoperit o distanță de 22.000 km. (ruta Moscova-Tokio-Moscova) în 153 ore. Aparatul greu A.N.T.-4 a marcat de asemenea un succes important deoarece cu acesta Tupolev a adoptat schema monoplanului căruia i-a rămas credincios pînă astăzi. Pornind de la acest avion, s-a stabilit proiectul lui A.N.T.-9, aparat de 11 pasageri și a aparatului „Maxim Gorki", unic în acel timp prin dimensiunile sale (el putea transporta în afară de echipaj 70 de pasageri). Un interes deosebit prezintă și aparatul A.N.T.-25 care a efectuat zboruri fără escală pe distanța U.R.S.S.—S.U.A. via Polul Nord.

Astfel, de la un avion la altul, colectivul biroului de studii Tupolev a ajuns la cele mai perfecționate aparate din lume. Avioanele TU-104, TU-110, TU-114 (care poate transporta 120—220 pasageri) au adus contribuții considerabile aeronauticei. TU.114 poate ajunge în 10—12 ore fără escală la Vladivostok, Pekin, Tokio, Rangoon sau New-York.

★

În vîrstă de 70 de ani, de două ori Erou al Muncii Socialiste, Tupolev este și azi un cercetător pasionat și fecund, a cărui principală preocupare e perfecționarea tehnicii aviației. Totodată, el participă activ la viața obștească fiind deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S. și președinte al Asociației de prietenie U.R.S.S.—R. P. Bulgaria.

(După revista „Les Nouvelles de Moscou")

MORAVURI ȘI NĂRAVURI

OMUL DE PE TUȘE

Pe omul de pe tușe îl recunoști imediat pe orice teren sportiv. De fapt pe marginile terenului găsești totdeauna multe, foarte multe persoane, dar „oamenii de pe tușe" sînt doar cîțiva. Pînă la intrarea pe teren nu au nici un fel de semne distinctive: pot fi tineri sau bătrîni, blonzi sau bruni, grași sau slabi.

Odată instalați în tribune însă, își capătă imediat caracteristicile „omului de pe tușe". În primul rînd vorbesc cît se poate de tare, privind cu coada ochiului jur împrejur să vadă ecoul savantelor lor aprecieri. Căci omul de pe tușe este un savant. Nimeni mai bine ca el nu știe în cele mai mici amănunte biografia fiecărui jucător, ce s-a întîmplat la antrenament, cine pe cine va învinge dar mai ales toate subtilitățile jocului. Este totdeauna împotriva hotărîrilor arbitrului, mustră cu glas tare pe jucători și explică oricui vrea să-l asculte ce ar fi făcut el în locul lui X sau lui Z.

De unde le știe atît de bine „omul de pe tușe" pe toate? Hotărît, este un mare campion strecurat incognito în mijlocul spectatorilor, ești îndemnat să crezi atunci cînd îl întîlnești pentru prima oară. Să nu te-apuci însă să-l întrebi, căci îl pui în mare încurcătură. Fiindcă cu siguranță în viața lui n-a practicat nici un sport, în afară poate de jocul cu bilele sau riscă din primii ani ai vieții. El este sportiv doar așa, teoretic, iar vocația lui este să fie „om de pe tușe".

Rudă bună cu „omul de pe tușe" este chibițul. El are dezavantajul unui auditoriu mai restrîns. În schimb, avantajul de a putea sfătui direct pe combatanți, fără riscul de a-și rupe pieptul și totuși de a nu fi auzit. La șah, chibițul îl întrece cu siguranță pe Botvinik și Smîslov la un loc. Știe cu precizie la a cîta mutare poți să-ți faci mat adversarul și se înfurie teribil dacă nu-i urmezi sfatul: joacă d4. Nici pe el să nu-l inviți însă la o partidă, fiindcă și chibițul este prin excelență un „teoretician".

Pe terenurile de sport, la mesele de joc, spectatorii și jucătorii s-au obișnuit cu „oamenii de pe tușe" și cu chibiții. Îi privesc cu un zîmbet îngăduitor ca pe cineva nițel naiv, nițel supărător, dar în general inofensiv.

Mult mai periculoși sînt oamenii de pe tușe, chibiții, din viața de toate zilele. Ei sînt cei care își dau părerea cu emfază în toate chestiunile, care se arată competenți în orice domeniu, dar în realitate nu se pricep la nimic. Ei critică tot ce se întîmplă, sînt totdeauna exact de părere contrară cu tine, sînt gata să rezolve problemele oricui, minus ale lor înșiși.

Vai de naivii care le urmează sfaturile, care își însușesc părerile lor. Căci niciodată ele nu izvorăsc dintr-un studiu amănunțit și temeinic, nici dintr-o experiență personală, ci doar din dorința lor de arăta cu orice preț pricepere, competență, de a se menține neapărat pe prim plan.

Feriți-vă de „oamenii de pe tușe", de chibiții din viața de toate zilele. Feriți-vă, căci niciodată nu veți avea realmente ceva de învățat de la ei. Iar dacă insistă, rugați-i să se refere la experiența lor de viață, întrebați-i cînd și cum își rezolvă propriile lor treburi. Îi veți pierde de client.

Paul MARIAN

U Ț A...

(Urmare din pag. I-a)

fie așa... La 6 ani s-a pomenit fără mamă. Tat-su, un bețivan și-un pierde vară, a făcut ce-a făcut și s-a însurat a doua oară. Noua ei mamă, o femeie rea, fără scrupule, n-a avut nici un fel de milă de ea. O socotea bună doar de poveri și de corvezi. Dacă i-ar fi ieșit din cuvînt era vai și amar; tunetele și trăznetele, toate se abăteau asupra capului ei. Un timp Uța a mai căutat scăpare la tat-su. Dar, de prea mult alcool și de prea multă destrăbălare, a murit și el de timpuriu. Înainte de a închide ochii, nevasta i-a smuls, ea știe cum, un testament pe loc și pe casă. Rămasă pe drumuri, de izbelițe, Uța n-a avut încotro, și s-a văzut nevoită să stea cu mama ei vitregă, să-i îndur' toanele și capriciile. Apoi au intrat amîndouă în gospodărie. Dacă maică-sa a făcut acest pas cu tăinuite gînduri de ciștig fără prea multă muncă, după obiceiul ei, pentru Uța colectiva a fost ca un liman al izbăvirilor. Colectiviștii s-au înduioșat de soarta ei, s-au străduit să-i aline durerile, s-o ocrotească. Și ea le-a răsplătit bunătatea. Ca un spiriduș umbla pe cîmp, nimeni n-o întrecea în hărnicie. Și acum...

Uța se grăbi. Ajunse la „Colina lupului" tocmai cînd soarele palid de octombrie înconjura cu o cunună aurie cocoașa ei turtită. Piti legătura după niște tufe, își potrivi șorțul și se apucă de cules. Era mare meșteră. Dar azi mlinile nu-i mai alergau suveici printre crengile arbuștilor; parcă i-ar fi prins cineva de ele bucăți mari de plumb, așa și le simțea de moleșite, de greoaie. Făcea ce făcea și mergea de se uita la legătura ce merinde. O săgeta prin inimă cînd își amintea ce era pe cale să săvîrșească. Închidea ochii și vedea înainte cele două pietroaie, ca niște crani colinse de ploi. Rînjeau și-și băteau joc de amărăciunea ei. Începea iar să culeagă, dar lucra în silă, fără chef. Ca un făcut ziua trecu nespus de repede. Acum fu amiază și acum scăpătă soarele-n diseară. Uța se uita mereu la drum. Ah! cît n-ar fi dat să vină dintr-acolo cineva care s-o ia, s-o ducă undeva, numai să scape de obsesia celor doi bolovani. Dar nu veni nimeni. În schimb, pe înserate, după cum îi fusese vorba, se arătă maică-sa. Se prefăcu că-i aduce o haină mai groasă, chipurile să nu răcească. Căută legătura, văzu că Uța nu se atînsese nici măcar de mîncarea din ea și se făcu stacojie.

— Ești o mototoală, scrîșni ea. Adă încoace vata am să pun chiar eu în ea ce trebuie pus. Uța nu se urni. Maică-sa vîtregă o fulgeră cu privirea, apoi luă legătura, o dosi sub haină și se duse spre sacul cu bumbac. Ajunse, îl desfăcu și după ce se încredință că ceilalți culegători nu luau seama la ea, vru să strecoare bolovanii înăuntru. Dar ca pornită dintr-un arc, Uța sări și-i prinse mîna.

— Să nu faci asta, zise ea, să nu faci că am să strig să răsune tot cîmpul, să audă toată lumea.

Maică-sa dădu drumul legăturii. Nu se așteptase la una ca asta din partea Uței. O știa sfioasă, plecată și cînd colo tată ce mai tigroaică s-a făcut. „Să știi că mă spune la lume", îi trecu prin cap. Înghiți un nod, își strînse broboada și, întorcîndu-se, o luă trap către casă. Dinții îi clănțăneau de frică. „Mi-i veni tu, te-oi judeca, n-avea grijă", îngăimă. Uța o privi și dintr-odată inima i se umplu de căldură. Va să zică fusese mai tare, nu furase gospodăria. Îi venea să chiuie. Nu-i mai păsa de nici o amenințare.

Ion PAVELESCU

ZGÎRCITUL: — Copii! Pentrucă ați fost cuminți v-am construit un om de zăpadă.

Desen de Pavel ILIEȘ

— Ia te uită! S-a deschis un restaurant pentru dezlegătorii de cuvinte încrucișate!..

Desen de A. PAVEN

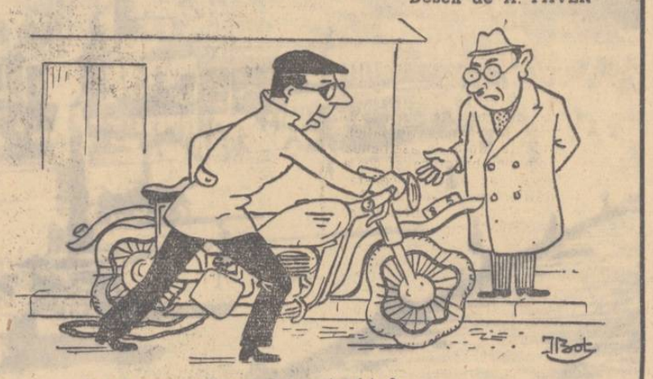

— A dat vreunu din mașini peste d-ta?
— De fel, am dat eu într-una din gropi pe strada Lucaci..

Desen de I. BOTOȘANEANU

Un concurs original!

— Dijmă!
— Bun, aprobă juriul.
— Agrominim!
— Bun și ăsta...

În casă la bădița Pandele s-au adunat mulți săteni. Au venit feciori și fete și chiar oameni însurați, care și-au adus firește și femeile. Sînt tineri cu toții. Cei mai mulți îs utemiști. Numai bădița Pandele e mai bătrîn (să n-audă doamne ferește el, c-apoi nu mai duci trai acătării cu dînsul). Timplele au prins să-i cărunțească. Dar la atîta tinerețe un bătrînel, și mai cu seamă bădița Pandele, e de mare folos. Cine nu-l știe pe dînsul? Vesel, nevoie mare și cu multă înțelepciune. Știe atîtea snoave și vorbe de duh încît dacă ar sta să le pună pe hîrtie ar umple o carte de-o mie de file și tot i-ar mai rămînea cîteva.

Și-apoi unde s-a mai pomenit la noi șezătoare fără bădița Pandele? Cînd e vremea bună vine și el la cămin. Nu-l lasă inima să stea acasă cînd știe că acolo e lume multă. Pune și el o vorbă cînd vede că-i locul, desfață pe alții c-o snoavă și mai prinde și el cîte ceva din cele ce se discută acolo. Că, vorba aceea, acuma să ai cap și tinere de minte că de învățat ți cît lumea.

Acum însă bădița Pandele nu se dă dus din casă. E zloată și-i glodărie mare pe drum, iar cerul parcă-i văpsit cu catran. Vorba lui, poți să-ți scoți ochii cu mîna, așa-i de întuneric. Dar utemiștii nu-l uită. Se adună uneori mai mulți la el și atunci, în casa lui bădită

ERICH KOCH
şi crimele sale

Omul care a asasinat şi deportat 6 milioane de ucraineni, 120.000 de polonezi şi 400.000 de evrei

Corespondenţă specială pentru „MAGAZIN"

In ziua de 20 octombrie 1958 a fost adus în faţa Tribunalului Voivodal din Varşovia, prezidat de judecătorul Edward Binkiewicz, preşedintele Secţiei a IV-a Penale, fostul gauleiter NSDAP şi ober-prezident al Prusiei Orientale, Erich Koch, unul din colaboratorii cei mai apropiaţi şi cei mai de seamă ai lui Adolf Hitler.

După cum s-a constatat în cursul instrucţiei judiciare, Koch a fugit din Kaliningrad chiar cu cîteva zile înainte de a fi intrat armatele sovietice. Pe vaporul său propriu, luîndu-şi „Mercedesul" său şi doi câini preferaţi, cît şi o mare cantitate de bagaj personal, a trecut în Danemarca, ocupată încă pe atunci de Wehrmacht. Cînd Wehrmacht-ul din Danemarca a capitulat, Koch, travestit în maior şi sub numele de Rolf Berger, „s-a repatriat" în Reich. A izbutit să dispară în mulţimea refugiaţilor. Aşa a dus-o pînă la sfîrşitul verii anului 1949, cînd, în urma unui denunţ, a căzut în mîinile jandarmeriei britanice.

Intrucît Koch figura pe lista criminalilor de război stabilită la Londra în anul 1945, guvernul polon, îndată după ce a fost informat despre prinderea călăului Poloniei şi Ucrainei, a cerut să fie predat justiţiei poloneze. Autorităţile britanice însă l-au judecat mai întîi în faţa tribunalului britanic de extrădare din Hamburg, deşi Declaraţia din Moscova privitoare la crimele de război (din 30 octombrie 1943), adoptată de către toate statele care au făcut parte din coaliţia antihitleristă, recunoaşte competenţa justiţiei din ţările unde au fost comise crimele de război.

Am fost de faţă la judecarea procesului împotriva lui Koch de către Tribunalul de Extrădare din Hamburg. Cu toată atmosfera prielnică pentru Koch — există deja guvernul Republicii Federale Germane şi tendinţa de a da „uitării" crimele de război — tribunalul britanic a hotărît ca Erich Koch să fie predat autorităţilor poloneze, atît de mari erau crimele comise de el, în legătură cu procesul din Hamburg doresc să menţionez că în ultimul său cuvînt, Koch a adresat un apel ofiţerilor britanici, care făceau parte din completul de judecată, cerîndu-le să nu-l predea „polonezilor barbari, care îl vor ucide fără judecată. Mai bine să fie judecat în mod obiectiv de către autorităţile britanice..." In cursul procesului din Varşovia, Koch a atacat cu înverşunare tribunalul britanic din Hamburg, încercînd să-i flateze de data aceasta pe judecătorii polonezi...

Au trecut mulţi ani din clipa predării lui Koch autorităţilor poloneze şi pînă în momentul cînd a fost adus pe banca acuzaţilor. Faptul acesta se datoreşte mai multor cauze. In primul rînd stringerea meticuloasă a documentelor. Apoi problema dificilă a căutării martorilor. In sfîrşit anchetarea lui Koch, care a făcut tot ce a putut ca să tărăgăneze termenul judecăţii.

Cînd, în sfîrşit, în 1955, actul de acuzare a fost gata, Koch a refuzat să-l admită, şi să-l iscălească. Apoi a căzut bolnav la pat. Cînd în sfîrşit cîteva comisii medicale au stabilit că poate să se înfăţişeze înaintea tribunalului, era deja în anul 1958. Aşa s-a ajuns la proces.

Cine este Erich Koch?

Multe tomuri de hîrtie scrise mărunt cuprind dovezile crimelor sale. Şi mai multe documente se află în dosarele procesului principal din Nürenberg, în însemnările foştilor săi prieteni politici (sau duşmani, ca de ex. „Ohne Maske", fostul consilier Wolff din Koenigsberg), în diferite cărţi şi albume memoriale. Cei 60 de martori polonezi în faţa tribunalului din Varşovia, precum şi declaraţiile experţilor ştiinţifici, completează restul informaţiilor despre Koch. Avem în faţa noastră un imens registru de crime comise pe teritoriile poloneze şi ucrainene.

Inainte de a ajunge gauleiter al Prusiei Răsăritene şi ober-prezident al regenţei prusiene, consilier de stat, membru al Reichstag-ului şi comisar al Reich-ului în Ucraina, Koch — autor al cărţii teoretice sub titlul „NSDAP" şi redactor al presei hitleriste din Koenigsberg — a făcut parte din grupul restrîns al creatorilor Partidului hitlerist şi a fost unul din oamenii de încredere ai lui Hitler. După primul război mondial a luat parte, ca membru al faimoaselor „Freikorps"-uri, la luptele împotriva polonezilor din Silezia Superioară. Mai tîrziu, în bazinul Ruhr (de unde îşi trage originea) a stat alături de căpetenia hitleristă Albert Leo Schlageter — împuşcat mai tîrziu de francezi — şi pe care l-a ajutat în acţiunile diversioniste din Renania. Ca membru al NSDAP, în rîndurile căreia s-a înrolat încă din anul 1921 (purta legitimaţia nr. 90, din cele peste 10 milioare emise pînă la sfîrşitul războiului), Koch s-a interesat încă de la începutul activităţii sale politice de problemele Europei răsăritene. A fost un adept înverşunat al marşului spre Ural, al colonizării teritoriilor slave, al deportării Cehilor şi Slovacilor în Siberia.

In cartea intitulată „Das neue Ostpreussen", dedicată şi consacrată activităţii lui Koch în Prusia Orientală, citim următoarele în capitolul „Ideologia Ostland şi activitatea în ţinuturile răsăritene": „Poziţia noastră pe malurile Vistulei şi la Memel trebuie să fie întîi şi-ţă. Aşa precum teritoriile dunărene, la fel şi cele de pe malurile Vistulei trebuie să devină bastionul omului german în acţiunile sale viitoare în răsărit..."

Istoria teroarei, pe care Koch a dezlănţuit-o în ţinuturile prusiene, asasinarea comuniştilor, a deputaţilor social-democraţi în Reichstag şi Landtag, precum şi a altor adversari ai hitlerismului — ar putea face obiectivul mai multor volume. Ceea ce ne-au povestit martorii oculari din această perioadă a activităţii lui Koch, a făcut să ne îngheţe sîngele în vine.

După numirea sa ca guvernator suprem al provinciei răsăritene, el a concentrat în mîinile sale puterea întreagă: nimic nu se putea întîmpla în Prusia fără ştirea şi consimţămîntul său. Atitudinea sa plină de brutalitate fu resimţită imediat de polonezi. A urmat germanizarea după metodele hitleriste. Lagăre de concentrare, execuţii, deportări la muncă forţată. Koch alegea în acest scop oameni speciali; a creat cohorte întregi de ucigaşi din umbră.

Cînd armata hitleristă a atacat Polonia, Koch a lichidat resturile elementului polonez din Prusia La Kwidzyn şi Olsztyn au fost închise şcolile poloneze. Iar consulul polonez din Olsztyn, Bogdan Jalowiecki, împreună cu personalul Consulatului, a fost trimis în lagărul din Dzialdowo şi asasinat acolo. Ce s-a petrecut la Dzialdowo din ordinul lui Koch, au arătat pe larg martorii polonezi din Prusia. Aici a avut loc un adevărat supliciu al oamenilor care nu s-au lăsat a fi germanizaţi. Aici au pierit învăţătorii polonezi, activiştii populari, tineretul patriot. Aici au fost asasinaţi numeroşi preoţi, în frunte cu arhiepiscopul Niewiadomski.

„Gurile de prisos"

Aceasta a fost doar un prolog al activităţii lui Koch din timpul ocupaţiei în ţinuturile poloneze. După căderea Varşoviei, 14 districte ale Voievodatului Varşoviei au fost incorporate la Prusia Orientală ca teritoriu al Reichului. Aşa a luat fiinţă districtul „german" Ciechanow, supus germanizării forţate şi politicii de exterminare condusă de Koch. După atacul lui Hitler împotriva Uniunii Sovietice, lui Koch i s-a dat administraţia aşa zisului district Bialystok. In modul acesta el a devenit guvernatorul suprem al unui întins teritoriu polonez, unde a aplicat politica sa. El a început prin lichidarea „gurilor de prisos". Martorul Jakub Antoniuk, fost comandant al Batalioanelor Ţărăneşti din Bialystok, ca şi alţi numeroşi martori ai crimelor lui Koch în ţinutul Bialystok au povestit despre suferinţele îndurate de populaţia polonă sub administraţia lui Koch. „Un german adevărat — a declarat fosta interpretă la Landrat-ul din Bialystok, Kaziniera Rybicka — înainte ca să-şi ia gustarea de dimineaţă trebuie să pedepsească aspru un polonez" — aceasta era deviza lui Koch, insuflată tuturor funcţionarilor germani din administraţia de ocupaţie. Pentru uciderea unui german — 100 polonezi — aceasta era preţul vieţii unui Reichsdeutsch. Pentru un poliţist bătut de către partizani, preţul era de „numai" 20 polonezi. Evreii erau firească afară legii (Vogelfrei), iar viaţa lor o datorau întîmplării sau necesităţii fabricilor industriei de război de a avea lucrători.

IN CURSUL ADMINISTRAŢIEI SALE IN ŢINUTURILE POLONEZE, KOCH A EXTERMINAT 72.000 POLONEZI, IAR 50.000 AU FOST TRIMIŞI IN LAGARELE DE CONCENTRARE. A EXTERMINAT 200.000 EVREI ŞI UN NUMAR TOT ATIT DE MARE A DEPORTAT IN LAGARE. Jefuirea averilor şi confiscarea bunurilor constituie un alt aspect al activităţii sale în Polonia. „Pacificarea" satelor poloneze, execuţiile publice ale ţăranilor „indărătnici", lagărele de muncă forţată, deportarea populaţiei (din districtul Bialowieză, pentru terenuri de vînătoare ale lui Goering), închiderea şcolilor poloneze — iată calea care ducea la nimicirea elementului polonez din această parte a ţării noastre. In cursul procesului au fost prezentate atîtea dovezi ale vinovăţiei lui Koch, încît tonul arogant şi uneori provocator la început al răspunsurilor acuzatului Koch, şi-a pierdut apoi din intensitate, iar el însuşi s-a transformat într-o creatură care implora mila.

Este drept că actul de extrădare prevede judecarea lui Koch pentru crimele comise în Polonia, totuşi cu greu pot fi trecute sub tăcere actele sale comise în Ucraina. Actele acestea reveneau mereu în declaraţiile martorilor, precum şi în numeroasele documente prezentate de procuratură Tribunalului.

INTR-UN TIMP RELATIV SCURT EL A A SASINAT PESTE 4 MILIOANE DE UCRAINENI, IAR 2 MILIOANE L-A DEPORTAT LA MUNCI FORŢATE IN GERMANIA. Pe teritoriul Ucrainei a organizat 45 lagăre de concentrare. Lista crimelor sale cuprinde multe volume. Fiecare rînd al acestor volume ascunde lacrimi şi sînge, suferinţele şi eroismul unui popor supus încercării de exterminare. „Pentru noi nu există Ucraină liberă — a spus Koch în august 1942, la consfătuirea din cartierul său general din Rowno — grija noastră principală trebuie să fie ca ucrainenii să muncească spre binele Germaniei, iar nu pentru sine..."

Koch n-a fost numai un instrument, ci şi un „ideolog" al celui de al III-lea Reich. Sub aspectul acesta s-a făcut de altfel cunoscut şi în sala Tribunalului din Varşovia, cînd prin tirade lungi — care au amuzat publicul prezent în incintă — a dezvoltat teoriile sale proprii asupra „socialismului" şi asupra „justiţiei sociale", el, care a avut întotdeauna mîinile pătate de sînge, iar averea sa personală este evaluată la zeci de milioane. Ţarul brun al Prusiei Orientale — aşa era numit în cercurile N.S.D.A.P., căci înfiinţînd aşa-zisa Fundaţie Erich Koch şi-a creat un paravan comod pentru propria sa îmbogăţire. După aprecierea buletinului din Hamburg al aşa-zisei Asociaţii a baştinaşilor, „Prusia Orientală" (1958), Koch era în 1943, prin intermediul „fundaţiei" sale, proprietarul real al unui număr de 56 întreprinderi, dispunînd de 121 fabrici în toate ramurile economiei naţionale. Valoarea acestei averi imense era de 5,6 milioane mărci; în realitate însă ea atinge 50 milioane. La aceasta trebuie să mai adăugăm latifundiile întinse ale lui Koch, în valoare de 25 milioane mărci. In plus, Koch avea fabrici în teritoriile ocupate (o fabrică textilă la Bialystok), precum şi pachete de acţiuni ale societăţilor străine (scandinave).

Erich Koch a fost judecat la Varşovia. Tribunalul l-a condamnat la moarte. Este bine ca oamenii cu memoria scurtă să mai vadă încă o dată de ce a fost capabil fascismul, atunci cînd a ţinut puterea în mîinile sale pătate de sîngele milioanelor de victime nevinovate.

Marian PODKOWINSKI

Varşovia, martie 1959

Gauleiterul Koch (în mijloc) pe timpul cînd îşi desfăşura activitatea sa criminală de exterminare a milioane de oameni.

Criminalul Koch în închisoare, între două şedinţe ale tribunalului

ŢEPI

Ministerul de război al S.U.A. a pus la îndemîna soldaţilor americani, însărcinaţi cu diverse misiuni în Orientul Apropiat, un mic „Manual de conversaţie".

Manualul nu e indicat
Prin Orientul Apropiat,
Că doar acolo or.ce om
Le spune clar: Ami, go home!

Teatrul englez „Davis", al doilea din Europa ca mărime, va fi dărîmat, pe locul lui construindu-se o clădire pentru o bancă londoneză.

Şi fără urme de regrete,
Işi spun bancherii cei snapani:
— Dispare casa de bilete,
Să facă loc casti de... bani!

V. D. POPA

MIRIDIANE

DR. SINGER PREZICE...

Domnul dr. Fred Singer, fizician la Universitatea din Maryland — S.U.A., nu a pretins niciodată că ar avea niscai legături cu forţe oculte superioare. Şi cu toate acestea s-ar părea că-i surîde să asocieze la ocupaţia sa de profesor dubioasa îndeletnicire de prezicător.

Căci dr. Singer face într-adevăr preziceri; şi le enunţă cu o asemenea siguranţă de sine căreia dacă nu i-am sezisa substratul de scamatorie politică ar putea fi luate drept previziuni ştiinţifice făcute în mod onest.

Recent, într-o cuvîntare ţinută cu prilejul zilei de comemorare a preşedintelui Roosevelt, el şi-a uluit ascultătorii anunţînd că în cursul verii acesteia va fi lansat un satelit sovietic cu echipaj uman, întrecînd astfel Statele Unite în acest domeniu. Pentru a năuci definitiv publicul auditor el a declarat în continuare că după previziunile sale în componenţa echipajului vor intra doi oameni. „Previziunea" suspomenită ar putea fi lesne etichetată ca o încercare de a crea o falsă aureolă ştiinţifică personală, în faţa unui auditoriu informat de rezultatul cercetărilor savanţilor sovietici despre posibilitatea care a fost deschisă oamenilor de a zbura în cosmos.

Dar dr.-ul Singer politizează şi în consecinţă, după spoiala de obiectivitate ştiinţifică a începutului, declaraţiile sale îşi recapătă încetul cu încetul culoarea politică sub semnul căreia militează, în general, toţi cavalerii războiului rece. De aceea dr.-ul Singer îşi face auzit glasul său de apostol îndurerat: populaţia S.U.A. şi nu numai aceasta, ci întreaga omenire (?) trebuie pregătite pentru şocul psihologic pe care lansarea preziso mai sus îl va dezlănţui; populaţia S.U.A. şi omenirea (?) trebuie avertizate că „în urma acestei realizări sovietice vor căpăta o încredere exagerată în ceea ce priveşte forţa lor militară şi vor fi convinşi că situaţia este coaptă pentru un război mondial". Concluzia? E cît se poate de potrivită cu asemenea apeluri demenţiale, deşi limbajul este mai voalat avîndu-se în vedere profesiunea pacifică a creatorului ei. Dr. Singer cere să se precizeze încă de pe acum valoarea „şocului" care îl obsedează şi să se intensifice pregătirile militare ale occidentului pentru ca nu cumva sovieticii să folosească situaţia creată „în sens negativ".

Aşadar, aici voia să ajungă fizicianul nostru. In numele majestăţii sale Ştiinţa să poată pune şi el umărul la greaua sarcină de sprijinire a falimentarei politici de înarmare; să poată avea şi el un cuvîntel de spus în propaganda imperialistă de denigrare a politicii paşnice şi constructive dusă de lagărul socialist. Pentru că, cine ştie, fără aceste cuvintele scara ierarhiei devine foarte greu de urcat, dacă nu chiar imposibil.

Cunoscînd cele de mai sus nu-i mai putem atribui lui Singer nici măcar neinvidiatul calificativ de prezicător. El este şi rămîne o voce. Una din acele voci cavernoase şi singuratice care răguşesc făcînd reclamă la taraba vînzătorilor de praf de puşcă.

C. VASILIU

E RENTABIL SĂ FII CONGRESSMAN...

Întreţinerea Congresului Statelor Unite (parlamentul S.U.A.) costă pe contribuabilii americani în actualul exerciţiu financiar frumuşica sumă de 89 de milioane de dolari. Dat fiind că la buzunarele lor mai atentează şi multe alte articole ale bugetului — în special cel ce se referă la înarmare — ei au început să se intereseze cam ce se întîmplă cu respectivele milioane alocate pentru Congres.

Şi iată ce au aflat: deşi un congressman are un salariu de 22.500 dolari anual (în această calitate, nu şi în celelalte ce şi le păstrează, ba le şi mai întregeşte după ce a fost ales) fiecare membru al Congresului costă în medie statul american (adică pe contribuabili) 166.000 dolari anual. Aceasta pentru că pe lîngă salariu, el mai primeşte diverse alocaţii, ca, de pildă, pentru o călătorie pe an în străinătate, unde poate cheltui după poftă inimii, fără să dea cuiva vreo socoteală, „fonduri de contrapartidă", adică valută străină rezervată de partenerii S.U.A. pentru rambursarea „ajutorului" american. Apoi, îndemnizaţii pentru călătorii, tinere poştale, camere de hotel, etc. etc. Dacă un congressman are două locuinţe, una în statul său natal şi alta la Washington, el nu plăteşte impozit decît asupra 3.000 dolari din salariul său de 22.500 dolari.

Afară de toate aceste beneficii (şi încă multe altele) pentru fiecare membru al Camerei Reprezentanţilor sau Senatului, Statul mai alocă o sumă de 40.000 dolari anual pentru cheltuieli legate de întreţinerea biroului său de parlamentar. Din aceşti bani el poate angaja secretari, funcţionari sau alt personal necesar oficiului după placul inimii sale. Beneficiind de acest drept, fiecare congressman caută, bineînţeles, să-şi căpătuiască diverse rude, prieteni, cunoscuţi care, odată înscrişi pe statul de plată federal, ajung şi ei salariaţi al Congresului, cu lefuri frumuşele.

De un lucru, însă, se feresc ca de foc congressmenii cu experienţă. Anume, să înscrie pe statul de plată rude cu acelaşi nume ca al lor. Dat fiind că aceste state devin publice într-un moment dat, ei se pot trezi acuzaţi de nepotism şi deveni eroi ai unor scandaluri de mari proporţii, uneori în interesul desfacerii mai rapide şi în cantităţi mai mari a ziarului, alteori în alte interese...

Cît priveşte pe congressmenii noi, ei o păţesc adesea. De pildă recent, vreo şase din ei, reprezentanţi ai partidului democrat, s-au trezit în centrul unor scandaluri. Unul e William H. Meyer, reprezentant al Vermontului, care a „angajat" în biroul său, pe banii statului, pe propria-i nevastă, cu un salariu de 4.047,37 dolari anual („remuneraţie mică", e de părere revista „TIME"). Leonard Wolf, reprezentînd Iowa a fost mai cavaler faţă de conscarita sa Marilyn, pe care a înscris-o în statul de plată cu leafa de 13.344,62 dolari („sumă care — scrie tot „TIME" — printr-o curioasă coincidenţă este exact maximul admis pentru un slujbaş al Congresului").

Un scandal deosebit a stîrnit cazul unui alt reprezentant al Iowei, Steven V. Carter, caz descoperit de ziarul „DAILY NEWS". Carter, l-a angajat pe fiul său de 19 ani, pe nume tot Steven, cu un salariu de 11.872,26 dolari anual. Treaba lui Steve, a explicat mîndru congressmanul Carter, este de „a se ocupa de oameni care vin din Iowa (la Washington unde e Congresul n.n.), să le aducă la cunoştinţă cum lucrez eu şi să-i ajute să se distreze". Tînărul Carter — care în rest e şi student în drept — pretinde că el „munceşte" 40 de ore pe săptămînă în această slujbă, deşi programul său şcolar de abia îi permite să ajungă la birou puţin înainte de prînz. Relatînd acest caz cititorilor săi, ziarul „THE DES MOINS REGISTER" scria, plin de ironie: „Cei din Iowa vor aprecia pe deplin cît de repede s-a acomodat congressmanul Carter stilului de viaţă al Washingtonului..."

A. STANCIU

Cîntec de leagăn...

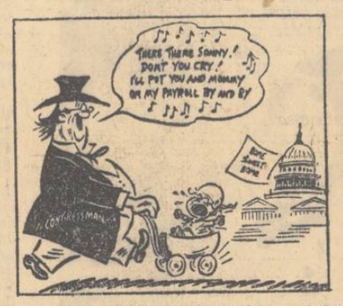

...a cărui traducere în limba română glăsuieşte: „Nani, nani puiule, nu plînge, te voi pune pe tine şi pe mămica pe statul meu de plată"..

(In fund se vede clădirea Congresului „Casă, dulce casă" — parafrazată după un cîntec popular american).

(Desen de HUNGERFORD, apărut în ziarul american „THE PITTSBURGH POST-GAZETTE".)

CORNUL AFRICAN ÎN LUPTĂ PENTRU INDEPENDENŢĂ

In partea de est a continentului african, acolo unde apele Oceanului Indian se unesc cu cele ale Golfului Aden, se află o peninsulă mare, de o formă ciudată, cunoscută sub numele de peninsula Somalia sau Cornul African. Aici, în „regiunea mirodeniilor" trăieşte din vremuri străvechi un popor curajos şi iubitor de libertate, care luptă astăzi ca să-şi cucerească dreptul de a dispune singur de soarta sa.

Mişcarea de eliberare naţională din Africa, care în ultimii ani a luat un impunător avînt, a cuprins şi peninsula Somalia, remarcîndu-se mai cu seamă lupta dusă de populaţia Somaliei italiene. După ce vreme îndelungată a trebuit să suporte jugul asupririi coloniale, ea se află acum în preajma cuceririi independenţei mult visate. Potrivit hotărîrii sesiunii Adunării Generale a O.N.U. din 1949 această parte a Somaliei, aflată sub tutela Italiei, trebuie să devină independentă în anul 1960.

Pe baza hotărîrii de mai sus, în Somalia s-a trecut la efectuarea pregătirilor necesare. In cadrul acestora o etapă deosebit de importantă au constituit-o alegerile care au avut loc între 4 şi 8 martie a.c. Organizate cu scopul de a alege o nouă Adunare legislativă, care să examineze şi să adopte constituţia viitorului stat somalian independent (proiectul ei a fost pregătit de o comisie specială a O.N.U.), ele au constituit un uriaş succes al partizanilor independenţei Somaliei. Liga tinerilor somalieni, cel mai mare partid din ţară, în al cărei program, este înscrisă crearea unei republici independente unice, a obţinut, în ciuda manevrelor colonialiste, 83 din cele 90 de locuri ale Adunării legislative.

★

Acordarea independenţei Somaliei italiene, deşi constituie un fapt pozitiv care răspunde aspiraţiilor popoarelor africane dornice de libertate, nu rezolvă în întregime problema Somaliei. Pentru independenţă luptă de asemenea şi populaţia Somaliei britanice şi cea a Somaliei franceze, iar lupta aceasta, în ciuda greutăţilor ce le are de întîmpinat şi a uneltirilor imperialiste, va creşte fără îndoială cu fiecare an deoarece somalienii îşi dau seama, cu toate că sînt despărţiţi, că alcătuiesc un singur popor. Ei vorbesc aceiaşi limbă şi au multe trăsături comune în felul lor de viaţă. Despărţirea artificială a somalienilor se datoreşte puterilor coloniale care, subjugîndu-i în secolul al XIX-lea, au împărţit Cornul African în trei colonii: *Somalia italiană* (461.500 km.², cu o populaţie de 1.300.000 locuitori); *Somalia britanică* sau Somali-Land (176.000 km.², cu o populaţie de 640.000 oameni); *Somalia franceză* (22.000 km.², cu o populaţie de 63.000 oameni).

Teritoriile acestea poartă din plin pecetea asupririi coloniale. Economia lor este slab dezvoltată. 85 la sută din locuitorii peninsulei Somalia sînt nomazi, deplasîndu-se mereu în căutarea regiunilor cu apă. Principala lor avuţie o formează cămilele, bogăţia fiecărui somalian fiind apreciată după numărul de cămile pe care-l are. Populaţia trăieşte în adîncă înapoiere. Peste 90 la sută din locuitorii Somaliei italiene şi Somaliei britanice sînt analfabeţi.

★

Cu toate că au avut de făcut faţă unor situaţii deosebit de grele, poporul somalian nu s-a dat bătut. El s-a ridicat adeseori la luptă cu arma în mînă pentru a înlătura dominaţia colonialiştilor. Masele populare mai păstrează şi astăzi amintirea marii răscoale populare din 1899, în fruntea căreia se afla Mohammed bin Abdulah. Timp de 20 de ani au luptat partizanii lui Abdulah cu trupele engleze, italiene, abisiniene şi franceze. Impotriva lor au fost organizate nu mai puţin de patru expediţii militare pentru a prinde pe vestitul partizan african. Refugiat în munţii Ogadenului, susţinut de toate triburile, el a reuşit mereu să scape, pînă la dispariţia sa în 1920, retrăind apoi în legendele eroilor continentului negru. In timpul peregrinărilor, Abdulah a lansat ideea revoluţionară a unirii tuturor Somalilor, amintindu-le în lucrările şi poeziile sale vechea glorie a somalienilor şi trezind astfel în conştiinţa unui popor înjosit şi divizat, ideea unei civilizaţii străvechi, aceea a statului somal al lui Mohammed Gurrane care avea o mare capitală la Harrar, distrusă în 1450.

In anii celui de al doilea război mondial, somalienii au luptat cu aceeaşi vitejie împotriva agresorilor fascişti aducînd un aport însemnat la izgonirea din Somalia a colonialiştilor italieni.

Astăzi, lupta lor este încă deosebit de grea. Colonialiştii care i-au asuprit vreme de decenii continuă să pună serioase piedici luptei lor pentru independenţă. Se înteţesc represaliile, se înmulţesc planurile perfide de înfeudare.

In prezent, cînd toţi somalienii năzuiesc spre independenţă, colonialiştii caută în primul rînd să împiedice proclamarea independenţei Somaliei italiene deoarece îşi dau seama că apariţia noului stat ar face să ia o şi mai mare amploare lupta de eliberare naţională în celelalte teritorii somaliene. De aici tot felul de planuri perfide. Astfel Anglia şi S.U.A. au propus includerea tuturor teritoriilor Somaliei, între care şi Ogadenul etiopian în Commonwealth-ul britanic. In acelaşi timp monopolurile americane caută să acapareze resursele naturale pentru a putea apoi dicta după plac politica noului stat. Merită a fi reţinut faptul că în momentul de faţă în Somalia italiană trei companii americane şi una italiană şi-au împărţit între ele concesiile miniere.

Este de presupus însă că toate aceste manevre, care tind să perpetueze dominaţia colonialismului în Cornul African, nu-şi vor atinge scopul. După ani de înfeudare poporul somalian s-a convins, pe baza propriei sale experienţe, ce înseamnă dominaţia colonială. De aceea el este hotărît să continue lupta pînă la cucerirea independenţei naţionale a tuturor teritoriilor somaliene ce se găsesc sub tutelă străină.

L. NICOLAE

De PRETUTINDENI

ALEXEI RJANITIN din Moscova, care colecţionează de mult timp insigne sportive, embleme şi suveniruri, a primit de curînd de la un francez, fost membru al uneia dintre brigăzile internaţionale, care au luptat pentru inde-

pendenţa şi libertatea Spaniei, un nasture... de aramă în care este montat portretul lui Dolores Ibaruri. Acest portret a fost făcut în răstimpul dintre două lupte.

●

TIMPUL în care se dau în Italia certificatele şcolare cu note, este sezonul cînd sculptorii sînt deosebit de ocupaţi cu confecţionarea a nenumărate nasuri. Aceasta, pentru că şcolarii din Roma, care au căpătat note proaste, îşi manifestă supărarea bombardînd cu pietre nasurile statuilor antice. In special organul olfactiv al lui Pitagora se găseşte atunci într-un mare pericol: Fiind deosebit de proeminent, el este ţinta de predilecţie a pietrelor. Cu atît mai mult cu cît matematica nu este materia la care şcolarii din Roma au cele mai bune note.

●

La O SERBARE populară care s-a desfăşurat nu demult la Cornwall în Anglia, o gospodină de 37 de ani a cîştigat „marele premiu" al competiţiilor feminine. Ea aruncase făcăleţul la distanţa record de 27 de metri!

●

DUPA FURTUNA, cînd valurile mării aruncă pe mal alge roşii, brune, verzi, ţărăncile japoneze ies la strînsul recoltei. „Darurile mării", sînt culese, sortate şi uscate pe pămînt, alături de bărcile şi plasele pescarilor. Locuitorii de pe malul mării folosesc aceste alge pentru îngrăşarea ogoarelor, ca nutreţ pentru vite, iar unele sînt folosite ca hrană.

●

ÎN IMPREJURIMILE Hangcov-ului, capitala provinciei Cekiang, au fost descoperite seminţe de susan, alune şi pepene verde, care datează din epoca de piatră. Aceste descoperiri dovedesc că în China orientală, în acea epocă, a gricultura era deja dezvoltată. In aceeaşi regiune s-au găsit şi alte vestigii din epoca de piatră, cum ar fi rămăşiţe din case, resturi de veselă şi diferite obiecte din piatră, lemn şi bambus.

●

O IDEE deosebit de practică au avut nu demult salariaţii bibliotecii oraşeneşti din Selkirk (Scotia). Cînd li s-a pus la dispoziţie un nou local, ei au publicat un anunţ prin care înştiinţau că orice locuitor al oraşului poate împrumuta, pe termen de cîteva săptămîni, cîte cinci cărţi. In felul acesta, mutarea a costat biblioteca foarte puţin. Fără îndoială: o soluţie pur scoţiană...

●

TUMORILE canceroase cu diametrul de 1 mm., indescifrabile la razele X, sînt vizibile pe un ecran de televiziune graţie unui nou aparat pus la punct în U.R.S.S. Aparatul înregistrează pe un ecran de televiziune restringerea undelor ultrasonice, schiţînd astfel conturul tumorii. Noul aparat a fost construit de specialişti de aparate electronice medicale din Moscova.

●

ÎN PROVINCIA Zeelanda din Olanda se efectuează mari lucrări hidrotehnice, care vor dura 25—30 ani. După terminarea lor, 5 milioane olandezi care trăiesc acum în regiuni situate sub nivelul mării, nu vor mai fi ameninţaţi de pericolul înundaţiilor.

●

UNUL din cele mai interesante hoteluri din lume se găseşte în oraşul Nyeri, din Africa. Acest hotel, situat în apropierea unei păduri, este instalat într-un... copac uriaş, pentru a feri călătorii de eventualele vizite neplăcute ale unor animale sălbatice.

●

IN R. P. CHINEZA s-a descoperit o uriaşă „mare" subterană, cu o suprafaţă de 200.000 km. p. care se întinde sub teritoriul a trei provincii — Tiansu, Henan şi Anhoi. In unele locuri apa se află aproape de suprafaţa pămîntului. Această mare, care s-a format cu 25 000 de ani în urmă, posedă rezerve uriaşe de apă potabilă — peste 4 000 miliarde metri cubi. Această apă va fi folosită pentru nevoile industriei şi agriculturii din regiunile învecinate.

●

O NOUA PRODUCŢIE a industriei Republicii Democrate Germane: aparatul fotografic de buzunar „Orix", produs al uzinelor Welta din Freital. Pre-

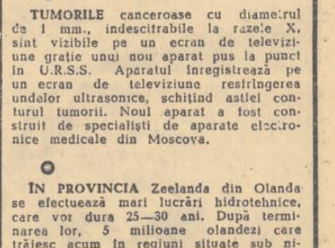

cum se vede în clişeu, aparatul „Orix" este atît de mic, încît încape foarte comod într-o poşetă.

●

ITALIA este de mult cunoscută ca mare producătoare de automobile mici. Insă automobilul construit recent de Vito Pecori l-a uimit şi pe italieni. In comparaţie cu acest automobil, chiar şi automobilele de microlitraj par nişte giganţi. Motorul său, de fapt un motoraş de 49 cm.³, el este de o sută de ori mai mic decît motorul unui automobil obişnuit.

●

LA CENTRUL MONDIAL de documentare al Anului geofizic internaţional de la Moscova se întocmesc arhivele, cuprinzînd peste 300.000 de fişe, conţinînd datele adunate de savanţii sovietici şi străini în cadrul A.G.I.

Pînă în prezent, Centrul de documentare de la Moscova a microfilmat şi trimis în străinătate peste 40.000 de fişe. Un alt centru de documentare există la Washington.

LITERATURĂ • TEATRU • CINEMA • MUZICĂ • PLASTICĂ

DIN „D-ALE CARNAVALULUI"

Lucram încă la filmul „Două lozuri", cînd regizorii A. Miheles și Gh. Nagy și-au exprimat dorința să continuăm colaborarea noastră și la filmul „D-ale carnavalului". Ideea realizării acestui film s-a născut sub bolțile întunecate de fum ale „Carului cu bere", unde dl. Lefter Popescu petrecea cu „amicii" lui socotindu-se fericitul cîștigător al celor două lozuri.

Dorința s-a transformat în fapt. Regizorii au trecut la realizarea scenariului regizoral, în timp ce eu vizitam unele muzee din Capitală, studiind jocul de lumină și umbră, coloritul și compoziția tablourilor realizate de maeștrii picturii românești, pentru a mă apropia de atmosfera sfîrșitului de secol, zugrăvită în opera lui Caragiale. Studiul reproducerilor, al gravurilor, ne-a dat tuturora un ajutor prețios.

Concepția generală asupra realizării noului film a fost clară de la început. Prin atmosferă, lumină și colorit noul film trebuia să difere mult de laconismul și pastelul din *„Două lozuri"*.

„D-ale carnavalului" a cerut sublinierea acelui fapt caracteristic micii burghezii care vrea să se arate mai mult decît este, care imită în toate marea burghezie, stare către care tinde să parvină.

Fiind vorba de un film colorat, bazat pe o experiență redusă numai la *„Două lozuri"*, nu erau ușor de rezolvat anumite idei sau efecte, deoarece proprietățile de reproducere a culorilor la film color depind de un întreg lanț de condiții obiective, care fiecare în parte influențează în mod simțitor asupra calității culorilor. Astfel, un pictor aplică de pe șevalet pe pînză culoarea pe care o dorește fără ca ea să se schimbe vreme de secole. În filmul color nu poți fi sigur că un efect colorat se va reproduce pe peliculă în tonalitatea originală. Este destul ca lumina să varieze puțin față de cea care s-a stabilit, și coloritul fețelor sau al decorurilor să se schimbe. Cu toate greutățile prevăzute, am dorit cu toții să realizăm un film care să aducă pe ecran satira lui Caragiale, într-o tratare cît se poate de vie.

Foarte multă atenție s-a dat realizării atmosferei în care se petrece acțiunea. Alegerea coloritului decorurilor și a costumelor n-a fost întîmplătoare, căci culorile ca și florile au un limbaj al lor.

Astfel coloritul și lumina și în filmul *„D-ale carnavalului"* au fost subordonate cerințelor dramaturgiei.

Lumina efectelor de noapte atît în interior cît și în exterior realizează senzația atmosferei de noapte în care se vede totuși mimica actorilor.

Iluminarea portretelor a făcut parte din atmosfera exteriorului și a stărilor sufletești. Oboseala nopților petrecute în fumul restaurantelor îi conferă Didinei paloare. O lumină moale, apare pe fața Miței care vrea să-l convingă pe Iordache cît de mult îl iubește pe Bibicul ei. Lumina exprimă seninătatea falsă cu care se adresează Mița șmecherului Iordache, cunoscător al aventurilor amoroase ale patronului său. Acestei figuri șmecherești i s-a aplicat o iluminare mai aspră.

Prin unghiul de filmare am căutat să subliniez caraghioslîcul lui Crăcănel, îndeosebi în planul filmat în semiprofil, cînd își exprimă o hotărîre în care nici el nu crede! „Dacă se mai întîmplă odată, hotărît mă însor!".

Catindatul primește lumina variată a mediului, totdeauna legată de cel cu care are de-a face.

Pianistul nu poate fi trecut cu vederea. Poate această figură mi-a fost cea mai dragă: este singurul om cinstit, un iubitor de muzică ruinat, căruia viața nu i-a dăruit mai mult decît o robie la un pian într-un restaurant de mahala unde petrece o societate „deosebită" de bibici, cartofori și amante de tot soiul.

Discuția cu regizorii A. Miheles și Gh. Nagy asupra realizării întîlnirii în camera lui dom' Nae, a celor două amante, respectiv a „damei de verde" cu „republicana", ne-a dus la rezolvarea filmării circulare a scenei de întrebări și explicații, dorind să subliniem cercul acelei „dragoste" din care nu poate să iasă nici una, iar cînd una evadează se petrece o ciocnire inevitabilă.

Forma cercului ce strînge publicul „ales și deosebit" în jurul șanteuzei are și ea o semnificativă legătură pentru obiceiurile și năravurile acestora.

Cu dorința ca decorurile realizate după schițele scenografului Liviu Popa să nu-și piardă din valoarea lor arhitecturală am acceptat prezența multor detalii cari îngreunau iluminarea decorului. În acest film, pentru prima dată în cinematografia noastră, s-a folosit un complex de decoruri în exterior cum a fost mahalaua construită în spatele platourilor de la Buftea. Răspîndirea decorurilor din exterior a fost astfel aleasă încît să ne asigure o varietate mare de unghiuri la filmare. Realizarea acestui complex, introducerea hipodromului, varietatea balului, cimitirul cu fuga lui Pampon și Crăcănel ca niște stafii, au avut scopul de a sparge cei trei pereți ai scenei, de a aduce acțiunea pe stradă, de a asigura un dinamism, un colorit necesar unei astfel de comedii.

Munca cu actorii din punct de vedere al operatorului are deasemeni farmecul ei. A lumina un portret fie static, fie în mișcare, urmărirea jocului actoricesc în desfășurarea acțiunii cere o concentrare și o pasiune deosebită. Îmi place să rîd cu poftă și, de aceea, ca prim spectator al filmului, urmărindu-i pe Crăcănel și Pampon prin vizorul aparatului de filmat, deseori am simțit nevoia să rîd și pentru a nu periclita înregistrarea sunetului... am filmat cu batista la gură.

Ca la orice muncă și la filmare apar necazuri. Cîteodată actorii trebuie să-și schimbe costumul în aceeași zi de cîteva ori, sau trebuie să bea cîteva pahare de suc în loc de vin chiar dacă nu le e sete etc. Acestea sînt necazurile actorilor. Dar un text uitat pe parcursul filmării unui plan, o mișcare greșită, duce la consum inutil de peliculă. Realizarea acestui film nu a fost ușoară, dar a existat un elan tineresc din partea fiecărui component al echipei, de la actori la recuzitori, de la regizori la mașiniști, de la operatori la electricieni. Acest elan s-a concretizat în calitate, economie și productivitate.

Toți am dorit să realizăm un film care să-i placă publicului. În ce măsură am reușit aceasta, spectatorii vor aprecia. Un lucru este cert: sîntem la începutul activității noastre de creație, posedăm încă puțină experiență. Avem încă foarte mult de făcut pentru a putea deveni adevărați creatori de filme.

Ștefan HORVATH

Cîteva momente din timpul filmării

Filme pentru cei mici

De vorbă cu regizorul Bob Călinescu

Filmul de păpuși e un prieten îndrăgit al copiilor. Mai drag poate decît însuși desenul animat: celor mici nu le e întotdeauna accesibil un anumit convenționalism grafic. Și totuși, filmele cu păpuși animate ale anului 1958 s-au adresat mai mult adulților. Patima băuturii, satirizată în *Prieten la drum*, pălăvrăgeala și lipsa de răspundere ironizate în *Telefonul*, nu sînt păcate caracteristice copiilor.

— *Din producția dumneavoastră de anul trecut, doar parabola UCENICUL VRAJITOR convenea ca tematică tinerei generații. Cum intenționați să răspundeți în anul 1959 așteptărilor celor mici?* l-am întrebat pe regizorul Bob Călinescu.

— Tematica filmelor de păpuși va fi în anul acesta orientată tocmai spre împlinirea acestei îndatoriri. Acum ne preocupă și alte personaje. Priviți aci! Ce părere aveți despre *Meșterici* și *Boroboață?*

Pe masa desenatorului Olimp Vărășteanu, cei doi strengari sînt deocamdată schițați doar pe hîrtie. Au ochii de mărgele pe un căpșor rotund, încununat cu o claie de păr ciufulit. O flanea nițel întinsă, pantaloni cam lărguți, o bășmăluță înodată hoțește, cîte o unealtă improvizată și atît. Dar e deajuns pentru a sugera că s-a născut un nou cuplu comic, menit — cine știe? — să umbrească faima celebrilor Stan și Bran.

— *Simpatice personaje! Cine le-a născocit aventurile?*

— Meșterici și Boroboață s-au născut din dorința pe care o nutream cu toții de a descrie preocupările unor personaje din zilele noastre. Sînt doi strengari care învață să îndrăgească munca. Primul subiect dintr-o serie pe care nădăjduim s-o prelungim... la nesfîrșit, a și fost scris de Mioara Cremene. În curînd va intra în producție. Mai colaborăm și cu scriitorul Călin Gruia care ne-a dat *Povestea unui contrabas*. Istorisește necazurile unui contrabas îngîmfat care s-a despărțit de ai săi. Tema întăririi simțului colectiv rămîne una din sarcinile centrale ale educației comuniste și — după cum vedeți — o sursă încă neepuizată pentru literați.

— *Am aflat că, în vederea unei realizări „de mare anvergură", ați preluat conducerea artistică a întregului colectiv.*

— Un film de lung metraj lucrat în tehnica păpușilor animate e o lucrare grea și... îndelungată. O zi de lucru înseamnă abea cîteva secunde de mișcare. De aceea a fost necesară concentrarea întregului efectiv al „păpușarilor" pentru realizarea filmului-basm *„Cheia visurilor"*. Va fi gata de abea în anul 1960. Pregătirile lui se desfășoară paralel cu munca la celelalte filme de scurt metraj, care ne slujesc totodată drept „banc de probă".

— *Scenariul vă aparține dumneavoastră?*

— Da. Mi-am propus să găsesc o formulă nouă de basm, în care clasicele obstacole ale literaturii fantastice populare sînt învinse cu ajutorul unor cuceriri ale tehnicii moderne, actuale sau ale viitorului nu prea îndepărtat. Cai năzdrăvani cu... reacție, aparate de sudură care taie gardul de fier crescut din pieptenele Babei Cloanța, descărcări electrice de mii de volți, iată numai unele din armele de care se slujește un Făt Frumos... electrician, ca să-și înfrîngă dușmanii. Mai multe amănunte nu dau. Ar însemna să răpesc un drept sacrosant al spectatorilor mici și mari, dreptul la surpriză.

— *Dar pentru spectatorii adulți nu pregătiți nimic?*

— Păi nu erați și dumneavoastră de părere că trebuie să ne gîndim în primul rînd la cei mici? După ce ne vom fi împlinit îndatoririle față de principalii noștri „clienți", vom introduce poate în plan și o parodie a filmelor cu pirați: bătăliile cu *7 păcate*, morți care învie, baruri suspecte, dansatoare de „french can-can" și așa mai departe... Un film prin care ne vom despărți rîzînd de un gen cinematografic caracteristic gustului burghez. Dar, să nu uităm privirile avide ațintite asupra ecranului de spectatorii de o șchioapă. Și să le dăm lor în primul rînd ceea ce li se cuvine.

Ana ROMAN

CINEMATOGRAFICE

● „LENIN IN POLONIA" este titlul primei coproducții sovieto-polone ce se pregătește în prezent.

● STUDIOURILE de filme „Albania Nouă" și „Mosfilm" lucrează în prezent la o coproducție sovieto-albaneză. Filmul se va numi „Furtuna".

● IN ITALIA se pregătește un film cu subiect din mitologia greacă. Filmul se va numi „Hercule și regina Lidia" și va fi regizat de regizorul Pietro Francisci. Interpreții principali sînt Steve Reeves și Sylva Koscina.

● „VIAȚA DE FEMEIE" este titlul unui nou film francez. Filmul are la bază renumita carte a lui Maupassant, „O viață". Interpreții principali ai filmului sînt Maria Schell și Christian Marquand.

● CUNOSCUTUL regizor francez Louis Daquin va pleca în curînd la Berlin, unde va realiza un film după opera lui Balzac „La rabouilleuse" din care a extras un scenariu. Turnarea filmului va începe la începutul verii.

● PILOȚII escadrilei Normandie-Niemen s-au întîlnit recent cu cei care vor transpune epopeea lor pe ecran. 18 actori francezi și un număr de tehnicieni au plecat la Moscova pentru realizarea acestei prime coproducții franco-sovietice regizate de Jean Dreville. Printre interpreți figurează Milene Demongeot, Sophie Desmarets, Annie Girardot, Pascale Audret, Magali Noel și alții.

● „SS-IȘTII BAT NOAPTEA" este titlul unui film german al lui Robert Siodmak interpretat de Clare Hohn și Annie Marie Duringer. Acest film transpune pe ecran ororile și crimele făptuite de naziști.

● Michèle Morgan, Alberto Sordi și Vittorio de Sica au început turnarea filmului „Vacanță de iarnă" în regia lui Camillo Mastrocinque. Acțiunea filmului se petrece la Cortina d'Ampezzo.

CULTURALE

● IN FRANȚA s-a pus de curînd în vînzare cartea **„China la îndemîna noastră"**, volum de 300 pagini, care redă în mod succint drumul parcurs de această țară de la un stat semicolonial pînă-n epoca actuală, cînd poporul chinez și-a luat soarta în propriile sale mîini. Paginile unde sînt explicate rolul Partidului Comunist Chinez și al organizațiilor democratice, ajută pe cititori să înțeleagă cum au fost posibile marile și adîncile transformări revoluționare din această țară milenară și pe ce se bazează încrederea în viitorul înfloritor al patriei, al poporului chinez.

● LA IAROSLAV, pe malul Volgăi, a fost inaugurat de curînd un monument al lui Nekrasov. Aci și-a petrecut marele poet rus copilăria și tinerețea.

● IN ANGLIA va apare anul acesta teatrul complet al lui A. Adamov, iar în Italia, la Praga și la Moscova va fi editată piesa „Paulo Paoli".

Premieră la Operă

Colectivul Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. a pus în scenă cu mult succes capodopera lui Verdi, „Othello", — lucrare de maturitate a marelui compozitor italian.

Sub conducerea muzicală a maestrului Egizio Massini și în regia lui Jean Rinzescu, spectacolul s-a bucurat de o foarte bună primire din partea publicului, care a aplaudat și a rechemat de nenumărate ori la rampă pe principalii interpreți. Tenorul Garbis Zobian (Othello) soprana Aria Florescu (Desdemona) și baritonul Șerban Tassian (Iago) au cîntat cu multă pasiune, și mai ales au dovedit progrese remarcabile în jocul de scenă. De altfel, meritul principal al spectacolului constă în participarea permanentă a interpreților și a corului la desfășurarea scenică a acestei drame lirice.

Sobre și prin aceasta foarte sugestive și adecvate, decorurile semnate de Roland Laub au contribuit la reușita spectacolului. Semnalăm în mod special plasticitatea tabloului final, — moment culminant al dramatismului operei.

Fotografia: Nicu VASILE

CE TRISTĂ I-AR FI FOST...

Un tînăr se plimba încet cu-o fată.
Era întîia zi de primăvară
Și totul înviase dintr-odată,
Se întîlnise poate-ntîia oară.

Pe chipul lui, un zîmbet se zbătea,
Și-n ochii lui sclipiri de fericire.
Cînd cu sfială se uita la ea,
La mîinile-i ca două mici potire.

Striga ființa lui cît îi de dragă
Făptura ei, profilu-i de camee...

Ce tristă i-ar părea lui lumea-ntreagă
De nu ar fi alături de-o femeie!

Trecu și-un om în floarea vîrstei sale,
Cu o femeie sveltă și frumoasă.
Se întorceau pe cunoscuta cale
De unde au muncit o zi, spre casă.

Îi răscolise amintirea poate,
Iubirea lui și-acuma încă vie,
Că în privirile îmbrățișate
Străfulgerau lumini de bucurie.

Simțea o fericire fără nume
În juru-i străbătînd fără să vree...
Ce tristă i-ar părea întreaga lume
De n-ar fi-avut alături o femeie!

În urmă, un bătrîn cu păr cărunt
A apărut alături cu-o bătrînă
Cu pasul șovăielnic și mărunt,
Și amîndoi ținîndu-se de mînă.

Mergeau alături două amintiri,
Dar primăvara le dăduse viață.
Aveau și ei un licăr în priviri
Și se priveau din cînd în cînd în față.

Era în ei o pace resemnată
Și nu știai în sufletul lor ce e...

Ce tristă i-ar fi fost lui lumea toată
Fără-amintirea ceea de femeie!

Demostene BOTEZ

ROZA VÎNTURILOR

„O AFACERE DE FAMILIE"

Cartea aceasta scrisă de o tînără romancieră americană Edith Roger și apărută în editura Crowell Dallas, S.U.A., merită să fie semnalată pentru realismul convingător cu care a fost scrisă.

Autoarea are vîrsta unei începătoare. Numele ei nu figurează printre gloriile consacrate ale Americii și totuși „A family affair" a făcut ca Edith Roger să primească zeci de mii de scrisori de mulțumire din partea femeilor americane, care au avut de suferit de pe urma celui de al doilea război mondial.

Ce se ascunde însă în spatele acestei „afaceri de familie"? Familia Chalmers, despre care este vorba în acest roman, nu se deosebește cu nimic de majoritatea familiilor americane — scrie Edith Roger. Chalmers, meșter la o uzină din orașul Dallas, trăiește modest împreună cu întreaga sa familie. După încetarea lucrului în uzină, Chalmers frecventează cluburile din oraș, susține organizarea acțiunilor caritabile ale diverselor societăți de binefacere, se plimbă cu fiica sa Lucy pe Lawn Street Hill sau joacă bilard pînă noaptea tîrziu. Chalmers este un om mulțumit a cărui existență nu este amenințată cu nimic. Vestea izbucnirii războiului, a venit însă ca o lovitură de trăznet asupra lui Chalmers. Pentru a asigura viitorul unicului său copil, Chalmers își căsătorește fata, pe Lucy, cu Charlie Webb, un tînăr funcționar al cărui viitor pare promițător. Chalmers pleacă pe front. Nici Charlie nu rămîne multă vreme lîngă tînăra sa soție. Într-o bună zi, Chalmers cade în luptă.

Vestea nu surprinde pe nimeni în Dallas. „Atîția Chalmers mor în fiecare zi în întreaga lume din pricina războiului", murmură lumea din acest oraș.

Charlie cunoaște din plin amărăciunea înfrîngerii marinei americane în Pacific. Supraviețuitor al unui dezastru aerian, Charlie își îneacă singurătatea în alcool. După terminarea războiului, tînărul se întoarce acasă. Bucuria revederii familiei trece repede și după cîteva zile, Charlie se simte dezrădăcinat de ai săi. Războiul a făcut din el o brută, un alcoolic, un om lipsit de conștiință.

Lucy Chalmers știe că soțul ei este iremediabil pierdut pentru societate. Resemnată, merge în fiecare noapte să-l ridice de la un cabaret unde își bea și ultimul ban.

Acesta este romanul lui Edith Roger. Tînăra scriitoare americană încearcă să redea starea psihologică a tineretului american de după război. După cum relatează presa literară din Occident, cartea „O afacere de familie" a fost cea mai cerută carte din sezonul literar. Esențial pentru cititorii americani este faptul că tragedia familiei Chalmers apare ca tragedia a sute de mii de familii americane. Mesajul sincer al acestei scriitoare americane apare evident. Războiul nu trebuie să mai aibă loc niciodată. Năzuința tinerei Edith Roger se confundă cu năzuința tinerei Lucy Chalmers, ea se amplifică și vedem într-însa năzuința întregului popor american. Edith Roger a sugerat în plus cititorului american, prin exemplificarea unui singur caz, că războiul privește nu numai fiecare familie, nu numai națiunea americană, ci întreaga omenire.

G. CUIBUȘ

METAFORE... CRITICE

Desen de M. ANANIA

SCRIITORI ȘI CREAȚIA LOR

Cicerone Theodorescu

De la primele replici, Cicerone Theodorescu m-a prins în focul reproșurilor.

— De la „Magazinul", zici? Vezi, și cu revista dumitale am o răfuială. De ce nu scrieți, oameni buni, despre felul cum se difuzează cartea? Uite, am colindat în ultima vreme prin satele regiunii Constanța — regiune, după cum știi, în întregime colectivizată. Ei bine am întîlnit biblioteci sătești din care lipseau — ce să mai vorbim de poezie? — asemenea cărți ca „Moromeții", „Desculț" și altele. Și atunci, înainte de a-mi pune dumneata întrebări te-aș întreba eu: în ce măsură se pot folosi locuitorii acestor sate de truda creatorilor, — a poeților, romancierilor, dramaturgilor — dacă ideile, încorporate în imagini și cărți, de-a lungul nopților nedormite, nu ajung la timp la cititorii cărora li se adresează?

O asemenea întorsătură a discuției mă punea în încurcătură.

După ce și-a mai aprins o țigară, poetul a continuat.

— Acum, după această scurtă introducere să revenim la oile noastre. Te interesează desigur la ce lucrez, nu-i așa?

— Într-adevăr, după volumul „Oameni și dragoste" am dori să știm ce lucrări mai pregătiți!

— Am aproape gata pentru tipar volumul „Copiii cartierului", care va apare în Editura Tineretului.

— E vorba probabil de Grivița, cartierul copilăriei!

— De el e vorba. Populației Griviței, formată din oameni aspri dar cu inima deschisă, i-am închinat și volumul „Un cîntec din ulița noastră", iar în noul volum descriu zilele ce-au premers și-au urmat luptelor revoluționare din 1933 așa cum le-a înregistrat retina sensibilă a copiilor de atunci. Volumul e un omagiu adus dîrzeniei revoluționare, capacităților și puterii de sacrificiu a clasei muncitoare din țara noastră.

— Altceva mai aveți în pregătire?

— Un volum de traduceri din opera poetului revoluționar polonez Wladislaw Broniewski care a împlinit de curînd 60 de ani. L-am cunoscut personal la Varșovia, în timpul vizitei făcută în urmă cu cîțiva ani. Are o poezie combativă, militantă, pătrunsă de ideile nobile ale realismului socialist. Cîteva din traducerile mele din acest poet au apărut pînă acum în unele publicații literare și ziare din țara noastră.

— Ați vorbit de o călătorie îndelungată prin Dobrogea...

— Da, și am să revin și în primăvara asta. E o sursă inepuizabilă de inspirație. Am cunoscut nenumărați colectiviști, am petrecut zile și nopți în mijlocul lor, mi-au devenit dragi. Impresiile culese în timpul acestor deplasări vor constitui subiectul unui volum ce se va intitula probabil „Cocorul dobrogean". Dar n-am scris pînă acum decît vreo 15 bucăți.

— Ne puteți da cîteva amănunte suplimentare?

— Vreau să surprind în volum transformările uriașe petrecute în conștiința oamenilor acestei regiuni frumoase. De aceea, am bătut nenumărate drumuri, m-au interesat toate aspectele noului. Printre altele am fost și pe șantierele de îndiguire. De altfel, un ciclu din volum va purta titlul: „Hectare cucerite". Titlul volumului însuși vrea să simbolizeze vestea marilor prefaceri pe care Dobrogea de azi o transmite cu un îndemn: „Spre Turnu, spre Rodna, spre Vrancea"...

— Adică întregii țări!...

— Exact, întregii țări.

Conducîndu-mă, poetul mi-a făcut o ultimă recomandare.

— N-ai să uiți, vrăsăgică... Să-l iei nițeluș de urechi pe cei cu difuzarea cărții.

Horia Lovinescu

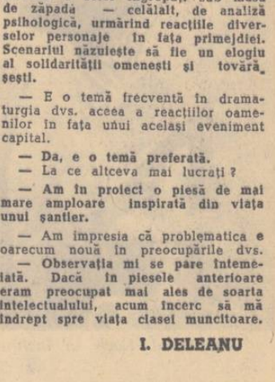

În camera sa de lucru, dramaturgul HORIA LOVINESCU îmi împărtășește cîteva din proiectele sale scriitoricești:

— După „Surorile Boga", aflată acum în stadiul de repetiții la Național, lucrez la o piesă într-un act — nu, nu mă întreba de titlu deoarece nu l-am fixat încă — a cărei acțiune se petrece în ziua de 23 August 1944. Urmăresc în piesă reacția unui grup de oameni, aparținînd celor mai diverse categorii sociale în fața acestui eveniment hotărîtor al vieții lor.

— Ați scris — dacă nu mă înșel — și un scenariu de film.

— Da, „Avalanșa". Este povestea unui grup de muncitori surprins de o avalanșă.

Acțiunea filmului se desfășoară pe două planuri: unul, să-i spunem spectaculos, cuprinzînd acțiunea de salvare a celor îngropați sub masa de zăpadă — celălalt, de analiză psihologică, urmărind reacțiile diverselor personaje în fața primejdiei. Scenariul năzuiește să fie un elogiu al solidarității omenești și tovărășești.

— E o temă frecventă în dramaturgia dvs. aceea a reacțiilor oamenilor în fața unui același eveniment capital.

— Da, e o temă preferată.

— La ce alteeva mai lucrați?

— Am în proiect o piesă de mai mare amploare inspirată din viața unui șantier.

— Am impresia că problematica e oarecum nouă în preocupările dvs.

— Observația mi se pare întemeiată. Dacă în piesele anterioare eram preocupat mai ales de soarta intelectualului, acum încerc să mă îndrept spre viața clasei muncitoare.

I. DELEANU

Interesante experienţe la staţiunea piscicolă Nucet

Uneori, peştii îşi găsesc folosinţe care, la prima vedere, par întrucitva ciudate. Oamenii de ştiinţă, cercetătorii de la staţiunea piscicolă Nucet, raionul Tîrgovişte, au constatat că crapii sînt mari amatori de mohor, cu atît mai mult cu cît în mohor roiesc şi-şi depun ouăle tot felul de moluşte. Pe de altă parte, este cunoscut că mohorul este mare duşman al culturilor de orez; ori se ştie ce muncă atentă cer culturile de orez.

Ideea care le-a venit cercetătorilor din Nucet a fost aceea de a înlesni crapilor să distrugă mohorul. Experienţele s-au făcut la orezăria Vameşu a Gospodăriei de stat Romanu, din raionul Brăila, şi rezultatele au întrecut aşteptările. Crapii au mîncat cu atîta plăcere mohorul şi gîzele, încît în foarte scurt timp s-a obţinut pe de-o parte, o sporire cu aproape 1.000 kg. orez la hectar şi, pe de altă parte, o recoltă de crapi, graşi şi în număr îndestulător.

Această realizare a pisciculturii noastre continuă să fie extinsă pe scară largă.

Ştiinţa şi VIAŢA

CRISTALE ARTIFICIALE

Electronografia — Corindon artificial — Cristale autoluminiscente — Sinteza cristalelor

În ultimul timp, în Uniunea Sovietică au fost realizate noi aparate şi dispozitive pentru cercetarea structurii şi a proprietăţilor fizice a cristalelor, a fenomenelor interne şi a acţiunii reciproce a atomilor în interiorul acestora. Realizările în domeniul aparaturii ştiinţifice şi rezultatul cercetărilor de laborator ale cristalografilor sovietici au fost prezentate la expoziţia de la Bruxelles din anul 1958.

La roentgenografie, metoda clasică de cercetare a reţelei cristaline, s-a adăugat o nouă metodă de cercetare: electronografia, care se bazează pe proprietatea electronilor de a difuza la ciocnirea cu atomii altor substanţe. Cum lucrează un electronograf?

Într-un spaţiu aproape vid se produce, sub o tensiune de 75.000 V un fascicol subţire de electroni care, la trecerea dispozitivului, loveşte preparatul de cercetat. În momentul atingerii, electronii sînt deviaţi de la direcţia iniţială şi formează pe un ecran, care se luminează sub acţiunea lor, o imagine grafică (electronogramă). Prin aceasta, structura atomică a materiei poate fi făcută cognoscibilă în straturi foarte subţiri pînă la 1/100.000 mm. Astfel au devenit apte pentru cercetare, structura semiconductorilor, mineralele pulverizate şi altele.

Studierea construcţiei atomice a permis pătrunderea şi mai adîncă în tainele materiei şi trecerea la producerea de cristale artificiale care sînt mai dure şi de o perfecţiune mai mare decît cele existente în natură. Au fost necesare secole ca în adîncurile pămîntului să se formeze o piatră preţioasă. Astăzi, acest proces se desfăşoară în laboratoarele unui institut de cristalografie în răstimpul a numai cîtorva ore.

Eforturile savanţilor sovietici au dus la dobîndirea unei serii de cristale artificiale de mare valoare practică. Astfel au fost fabricate cristale artificiale de corindon, care-şi găsesc o largă răspîndire în industria ceasornicelor şi în mecanica de precizie. De asemenea, a fost pusă la punct şi o metodă pentru fabricarea cristalelor autoluminiscente, folosite în aparatura pentru cercetarea radiaţiilor nucleare. În afară de aceasta, recent s-a reuşit să se producă, pentru prima oară, monocristale din aşa-numitele ferite (cristale de fier).

Pentru crearea premizelor necesare producerii cristalelor din substanţele lichefiate, au fost instalate în laboratoare autoclave mari, în care presiunea şi temperatura pot fi reglate în limite largi. Cu ajutorul unor asemenea instalaţii, colaboratorii ştiinţifici ai Institutului pentru cristalografie din U.R.S.S. au reuşit să producă în mod artificial cel mai valoros cristal optic: cristalul de stîncă (cristalul mare, incolor şi transparent de cuarţ).

Printre descoperirile cristalografilor sovietici mai trebuie menţionată şi sinteza cristalelor de fluorit optic, care se găsesc foarte rar în natură, aproape întotdeauna sub formă eterogenă şi care posedă proprietăţi deosebit de valoroase: ele nu absorb razele ultraviolete şi infraroşii.

Sinteza cristalelor asemănătoare mineralelor naturale, este numai una din numeroasele cuceriri ale cristalografiei, la a cărei evoluţie fizică, chimia şi mineralogia sovietică au adus o contribuţie esenţială.

Ing. Mircea VINTILĂ

Inventatorul deşteptătorului

Ajungînd la o vîrstă înaintată, filozoful grec Platon fu cuprins de teamă: tot mai repede îi treceau anii şi el avea încă atîtea de scris. Cum să le termine pe toate, înainte de a-şi încheia viaţa?

Într-o bună zi îi veni o ideie salvatoare. Luă o cană, îi făcu o gaură la partea inferioară şi o aşeză pe o scîndură, care era astfel sprijinită încît se putea răsturna foarte uşor. În fiecare seară înainte de culcare, filozoful umplea cana cu apă. Din cauza greutăţii sale, vasul umplut stătea în echilibru pe suportul instabil. Dar dimineaţa, cînd cea mai mare parte a apei era scursă, cana se răsturna cu un zgomot asurzitor, care-l deştepta pe ingeniosul filozof. În felul acesta Platon a devenit inventatorul primului deşteptător din lume.

Dar aceasta nu este totul. Aşa cum se întîmplă de obicei cu toţi inventatorii, şi Platon s-a gîndit la perfecţionarea descoperirii sale. Curînd el construi un ...model mult îmbunătăţit. După cum ştiţi, fără îndoială, ceasornicul cel mai răspîndit din antichitate a fost clepsidra. Platon perfecţionă o asemenea clepsidră, care funcţiona în felul următor: Apa care picura mereu din clepsidră se aduna în nişte ţevi, de unde năvălea într-un vas special, alungînd aerul de acolo. Curentul de aer pătrundea, la rîndul său, într-o figurină care reprezenta un om cîntînd din flaut. Sub acţiunea aerului, flautul producea o melodie foarte plăcută.

„ORBII", celebră pictură a lui BRUEGEL-TATĂL (1568) — aparţinînd muzeului din Neapole.

Bruegel tatăl — pictorul medic

Celebrul pictor flamand din secolul XVI, Bruegel tatăl, era un excepţional cunoscător al medicinii. Într-adevăr, printre sutele de personaje care populează tablourile sale, cercetătorii moderni au descoperit nu mai puţin de 55 de desăvîrşite ilustraţii a unor boli.

Reproducem aici, din tabloul „Orbii" (1568), trei capete ce constituie un preţios material de studiu pentru oftalmologi.

1) Pemphigus cronic cu localizare oculară predominantă. Evoluţia s-a făcut prin această scleroză retractilă a conjunctivei ce a dus la dispariţia pungilor şi la opacizarea corneelor. În cazul de faţă, bolnavul nu are elemente cutanate.

2) Atrofia globurilor. Această faţă cuprinsă de frică şi disperare, demonstrează evoluţia unei panoftalmii sau unei glaucome, ce a provocat atrofia nervului optic şi a membranelor profunde ale ochiului.

3) O leucomă corneeană. Acest orb are un anumit surîs care nu face să uităm actuala sa boală. Cea mai opacă dintre feţele corneene, atunci cînd este centrală, ca în cazul de faţă, provoacă o scădere considerabilă a acuităţii vizuale ce poate merge pînă la orbire.

Exploatarea sării prin sonde

Sarea constituie una dintre bogăţiile mari ale ţării noastre. În afară de întrebuinţarea ei în alimentaţie, în industria chimică ea serveşte drept materie primă de bază pentru fabricarea produselor cloro-sodice ca: clor, hidrogen, acid clorhidric, hipoclorit de sodiu, clorură de var etc. care servesc pentru fabricarea medicamentelor, maselor plastice, coloranţilor etc.

O metodă modernă, originală, pentru exploatarea masivelor de sare constă în dizolvarea dirijată şi etajată a sării, saramura saturată fiind extrasă prin sonde. Tot din saramură saturată se prepară prin evaporare şi sorturile superioare de sare. Sondele pentru dizolvarea etajată a sării pot fi amplasate fie direct la suprafaţă, fie la un orizont oarecare din exploatarea de sare minieră. Coloana sondelor este zilnic în mişcare ascensională, astfel încît în zăcămînt se formează goluri avînd o formă cilindrică.

Procesul tehnologic de producţie a sondelor este simplu şi necesită puţine forţe de muncă. O sondă la o adîncime de 1000 de metri produce anual circa 40.000 tone de sare, putîndu-se exploata rezerve de circa 3,000.000 tone de sare. Preţul de cost al sării extrase prin sonde este de două ori mai mic decît cel de la extragerea sării prin metode miniere, iar comparativ cu exploatarea prin dizolvare a unor vechi bazine subterane, preţul de cost este de 10 ori mai mic.

La noi sînt în prezent două cîmpuri de sonde care alimentează uzinele sodice Ocna Mureşului fiind în curs de pregătire cîmpurile de sonde destinate să alimenteze cu saramură saturată şi uzinele sodice de la Govora şi Borzeşti. De asemenea, la Cacica, instalaţia de produs sare comestibilă destinată alimentării, va produce sare tot din saramura saturată extrasă din două sonde, înlocuind vechea metodă de extracţie austriacă.

Metoda de exploatare a sării prin sonde, aplicată şi generalizată la noi, este una dintre cele mai avansate şi moderne metode pentru extragerea industrială a sării.

Jubileul tramvaiului bucureştean

(Urmare din pag. 1-a)

În urmă cu vreo 50—60 de ani nici un bucureştean nu se mira atunci cînd vedea pe cineva făcînd semn manipulantului şi acesta oprea vagonul chiar în dreptul pasagerului respectiv, căci vai şi amar era de acel vizitiu care nu s-ar fi conformat dispoziţiilor date de conducerile societăţilor de tramvaie. Pe vremea aceea, cele două societăţi străine care deţineau monopolul tramvaielor cu cai din Bucureşti, aveau tot interesul să nu fixeze decît două-trei staţii, iar tariful era atît de urcat încît oamenii muncii nu se puteau folosi de acest mijloc de transport. Pentru fiecare caz de oprire a vagonului vizitiii erau amendaţi cu a şasea-parte din salariul lunar, în afară de faptul că erau obligaţi să se căciulească pe lîngă diferite matroane sau odrasle de negustori şi boieri. Închipuiţi-vă cum lucrau vizitiii pe timp de iarnă, afară, în frig, bătuţi de zăpadă şi ploaie şi obligaţi să fie cu ochii în patru, fie pentru a nu scăpa vreun pasager, fie ca nu cumva să le alunece un cal, căci atunci li se aplica aceeaşi reţinere din leafă. Oropsită viaţă!...

Nu mai vorbim despre flăcăuaşii veniţi direct de la ţară — aşa-numiţii „înaintaşi" — care aveau în primire cîţiva cai care se adăugau la tramvai spre a-l urca pe deal. Aşa era la Teatrul Naţional, pe Berzei, Uranus, Luterană etc. Despre toate acestea ne-au vorbit controlorul Constantin Ţucă şi pensionarul Nicolae Bărbulescu, care, pe vremuri, au fost şi ei „înaintaşi" şi apoi vizitii la tramvaiele cu cai.

Curse cu tramcarele la Herăstrău, Băneasa şi Măgurele

Acum 100 de ani în oraş circulau 400 de trăsuri, al căror tarif era diferit, după cum arăta culoarea felinarului: roşu la cl. I, alb la cl. II-a şi negru la cl. III-a. Peste vreo 15 ani îşi fac însă apariţia tramcarele — un fel de camion acoperit, pe patru roţi, în interior cu bănci, perdele pe de lături şi cîte o scară în ambele părţi. Primul traseu al acestora a fost pe Calea Griviţei spre Gară, iar altul pe Calea Moşilor, spre Obor. Duminica şi sărbătorile se organizau curse la Herăstrău, Băneasa şi Măgurele. Circulînd însă pe străzi prost pavate, ele făceau un zgomot asurzitor, zdruncinîndu-i într-un aşa hal pe călători, încît atunci cînd în 1872 şi-a făcut apariţia primul tramvai cu cai pe Podul Târgului din Afară (Calea Moşilor de azi), presa bucureşteană scria următoarele: *„De o rară eleganţă şi foarte confortabile, fără zguduituri, aluneci pe şine de fier, ceea ce este un fel de voluptate cînd eşti obişnuit cu scuturăturile birjei sau tramcarului pe caldarîmul nostru".*

Beneficiile capitaliste

Încet, încet, s-au construit 13 linii de tramvai cu cai, iar primul tramvai electric din Bucureşti a intrat în circulaţie în anul 1894.

Societăţile străine — cu capital englez şi belgo-olandez — au realizat beneficii enorme şi înainte şi după fuzionarea lor într-o singură întreprindere: „Tramvaiele Unite din Bucureşti". Este cazul să arătăm că în anul 1906, în scriptele uneia dintre ele, figurează drept beneficiu net 38 la sută din valoarea capitalului investit, iar cel cu amortizări şi rezerve 80 la sută, iar la cealaltă societate beneficiul net este de 46 la sută, iar cel cu amortizări depăşeşte 100 la sută.

Burghezia română văzînd că exploatarea tramvaielor cu cai este foarte bănoasă, începe să acţioneze pentru crearea unei regii mixte a transporturilor în comun în Bucureşti. La 18 aprilie 1909 — în timp ce erau la putere liberalii, aceştia înfiinţează, printr-o lege specială, Societatea Comunală a Tramvaielor din Bucureşti. Dar odată veniţi la guvern, conservatorii anulează autorizaţia de funcţionare a societăţii, fapt urmat de un proces care a făcut vîlvă pe acele vremuri.

S.T.B.-ul şi-a început activitatea în 1912.

Interesant de arătat este faptul cum se construiau pe atunci liniile de tramvai, neţinîndu-se seama de deservirea cartierelor muncitoreşti. Caracteristică este linia 6, care a fost dată în exploatare în 1932. Traseul acesteia străbătea locuri pe unde nu existau case de locuit, urmărindu-se numai ridicarea valorii terenurilor bogătaşului Bazilescu. De altfel mai toate traseele erau foarte întortocheate din cauza intereselor diverşilor proprietari de terenuri.

De 23 ori distanţa de la pămînt la lună...

Situaţie s-a schimbat fundamental după 23 August şi în special după naţionalizare, cînd s-a pornit cu elan la sporirea capacităţii de transport, construirea de noi linii, avîndu-se în vedere şi o grijă deosebită faţă de nevoile social-culturale ale miilor de salariaţi ai I.T.B.

Făcînd o mică comparaţie cu anul 1938, vom vedea o creştere de mai bine de două ori şi jumătate a călătoriilor, numărul vehiculelor sporind cu 50 la sută. Multe vagoane care sînt astăzi în circulaţie s-au construit la uzinele „23 August", „Electroputere" şi în Atelierele I.T.B., care s-au modernizat complet.

În încheiere ţinem să vă aducem la cunoştinţă un lucru care la început ni s-a părut neverosimil, însă socotind ne-am dat seama că este vorba de pur şi adevăr. Spre a nu vă stîrni prea mult curiozitatea, vi-l spunem şi dvs.: vehicolele I.T.B. parcurg în fiecare zi un drum care echivalează ca lungime cu de şapte ori şi jumătate ocolul pămîntului pe la ecuator, iar într-o lună ele străbat o distanţă egală cu de 23 de ori depărtarea dintre Pămînt şi Lună. Nu-i aşa că vi se par nereale aceste cifre? Calculaţi-le şi dv. avînd în vedere faptul că vehicolele arătate merg zilnic peste 300.000 km., ocolul pămîntului la ecuator însumează 40.076 km. iar distanţa de la pămînt la lună este de 386.000 km... Veţi da atunci de datele de mai sus.

După ce am aflat că astăzi circulă în Bucureşti aproape 1.200 vagoane de tramvai, avînd peste 150 km. de cale dublă, la care se adaugă autobuzele, troleibuzele şi taximetrele şi că zilnic sînt transportaţi două milioane de călători, atunci ni s-a lămurit şi mai bine însemnatul progres înregistrat în Capitala patriei noastre în domeniul transportului în comun.

Simion SĂVEANU

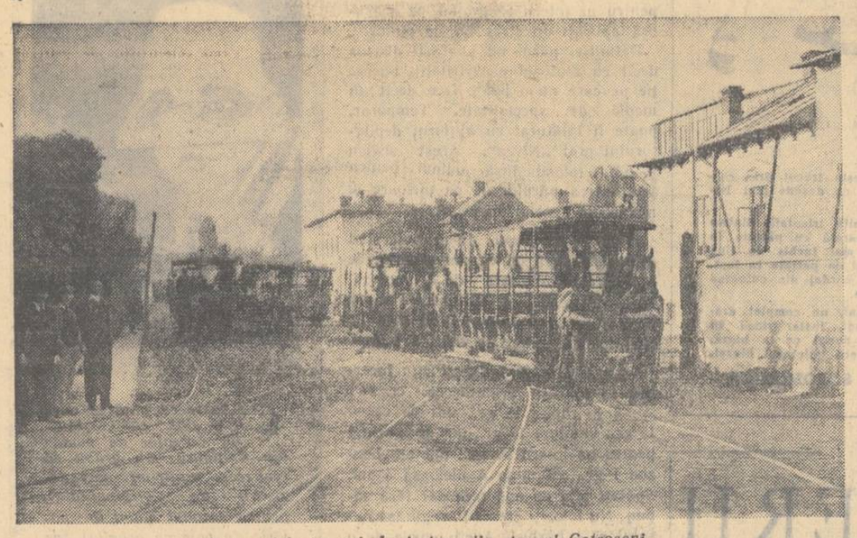

Tramvaiele cu cai, la ieşirea din depoul Cotroceni

Madurodam, oraş liliput

Madurodam este un oraş tipic olandez. De-a lungul trotuarelor asfaltate se înşiruie case vechi din piatră, clădiri moderne cu multe etaje, fabrici, şcoli, magazine şi teatre. În centru se poate vedea „oraşul vechi", cu un castel medieval. Seara, pretutindeni se aprind luminile reclamelor. Circulă tramvaie şi autobuze, se

aude zgomotul trenului electric. În raza portului stau vapoarele. În oraş există multe spaţii verzi. La periferia sa, pe pămîntul smuls mării, se pot vedea plantaţii cu renumitele lalele olandeze.

Bine, se va întreba cititorul, şi ce-i cu asta? Un oraş ca atîtea altele! Nu-i aşa, pentru că Madurodam este un oraş neobişnuit. Totul aici este de 25 de ori mai mic decît proporţiile obişnuite. E un oraş liliput. Machetele clădirilor, ale magazinelor sînt, în afară de proporţiile lor reduse, aidoma cu originalele. Ceasul din turn arată ora exactă. „Pulsul vieţii" din Madurodam este menţinut cu ajutorul electricităţii: 31 km. fire electrice instalate sub pămînt. Cel mai mic oraş din lume, Madurodam, care ocupă o suprafaţă de 3 hectare, a fost construit în 1952 într-un parc din apropierea oraşului Haga.

Mandarinul cu proteze

Acum cîţiva ani, la staţiunea experimentală din Soci (U.R.S.S.), unui mandarin în vîrstă de 14 ani i-a degerat trunchiul, astfel că pieirea copacului părea inevitabilă.

Colaboratorii ştiinţifici ai staţiunii au hotărît să-l salveze. Alături de el s-a săpat o groapă, în care s-a plantat un trifoliata (lămîi cu trei frunze) şi vîrful acestuia a fost altoit într-o crenguţă sănătoasă a mandarinului. Trifoliata a crescut şi a prevenit pieirea mandarinului. Dar pe trunchiul vătămat au apărut ciuperci dăunătoare. Atunci s-a tăiat de urgenţă trunchiul. Coroana mandarinului nu se putea menţine pe trunchiul subţire al trifoliatei şi a fost sprijinită într-un par.

Primăvara, din rădăcinile mandarinului a apărut un nou trunchi, iar ramurile salvate au dat muguri noi. Anul trecut, pe aceste ramuri s-a copt prima recoltă.

Oxigenul vindecă

Oxigenul este folosit de multă vreme în practica medicală. La începutul secolului XIX a existat chiar o şcoală specială de „medici-pneumatici", care socoteau că maladiile omului apar datorită lipsei de oxigen din organism.

Odată cu dezvoltarea medicinei au fost elaborate noi metode de vindecare a diferitelor maladii, printre care oxigenoterapia. În prezent, se recurge la aceasta în special în cazurile de insuficienţă respiratorie, adică atunci cînd în sînge şi ţesuturi nu este suficient oxigen şi predomină produsele neoxidate ale metabolismului.

Oxigenul este folosit mai cu seamă în aceste cazuri sub formă de inhalaţii. Pentru aceasta există diferite dispozitive, din care cel mai bun este considerat balonul de oxigen cu o mască specială. Oxigenul este folosit pe larg şi în fizioterapie.

În ultimul timp, oxigenul a început să fie folosit cu succes şi pentru eliminarea viermilor intestinali. Pentru aceasta, el este introdus încet printr-o sondă subţire în intestine, într-o cantitate de 1,5—2 litri pentru adulţi şi 0,1—0,5 litri pentru copii, în funcţie de vîrstă. Această metodă de luptă împotriva viermilor intestinali e de mare eficacitate şi vindecarea se observă în majoritatea cazurilor.

Broasca acrobat

Broasca obişnuită — broţăcelul — este o fiinţă elegantă şi foarte vioaie. Ea se caţără pe arbori cu uşurinţa unei maimuţe. Sărind din creangă în creangă, se agaţă de ramuri şi de frunze, lipindu-se parcă de ele.

În această operaţie, vîrfurile subţiri ale lăbuţelor broţăcelului se desfac în forma unor mici discuri moi, secretînd un lichid lipicios, care ajută la prinderea mai sigură de creangă.

Odată, cînd o broască mică, pe care o ţinea în camera sa, a început să sară sprinţenă şi veselă pe creangă, naturalistului Robert Hormes i-a venit ideea să o studieze din punct de vedere acrobatic. A legat de creangă o sfoară şi a ajutat broscuţa să se agaţe de ea. Însă broscuţa suferi o înfrîngere. Sfoara a început să se răsucească şi broscuţa, înfuriată şi tulburată, voind să se urce cu orice preţ, se apuca de propriile-i lăbuţe, rămînînd în cele din urmă atîrnată într-o poziţie caraghioasă.

Primul insucces n-o descurajă pe micuţa acrobată. Cu o uimitoare dîrzenie ea reluă urcuşul, unde o aştepta o „confortabilă" crenguţă, pe care era obişnuită să se odihnească.

În sfîrşit, „dîrzenia sportivă" a învins. Noua ocupaţie o interesă atît de mult, încît broscuţa tenace a început să facă în fiecare zi exerciţii de urcuş pe sfoară, ajungînd un experimentat acrobat.

A doua viaţă a argintului

În Uniunea Sovietică a început producţia în masă a unor noi aparate portabile pentru extragerea argintului din soluţiile de fixaj. Aparatul a fost realizat de un grup de ingineri şi tehnicieni din Moscova.

Precum se ştie, la prelucrarea materialelor fotografice, în soluţiile de fixaj folosite în acest scop se formează argint. Pentru extragerea acestui metal preţios, în Uniunea Sovietică şi în alte ţări se folosesc instalaţii speciale care permit recuperarea unor cantităţi mari de argint. Însă este vorba de instalaţii staţionare, greoaie şi mai ales scumpe. Ele se pot deci folosi numai în întreprinderile industriei cinematografice şi fotografice, adică în întreprinderi mari.

Aparatul construit de inginerii sovietici este uşor, portabil şi foarte economicos. El poate fi instalat în orice laborator de fotografi amatori.

Eveniment fericit la Colţul zoologic de la Băneasa: leoaica a născut doi pui.

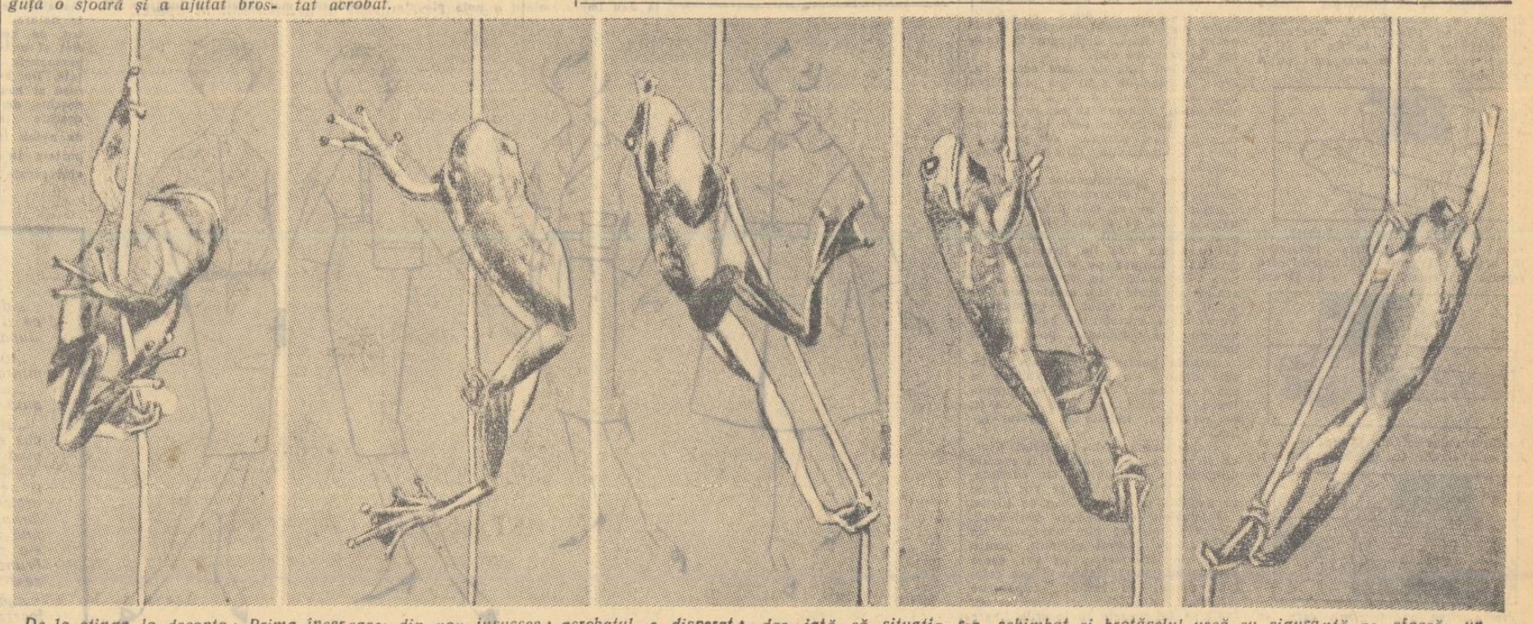

De la stînga la dreapta: Prima încercare; din nou insucces; acrobatul e disperat; dar iată că situaţia s-a schimbat şi brotăcelul urcă cu siguranţă pe sfoară; un ultim salt; acum, acrobatul şi-a atins ţelul.

PAGINA FEMEII

„CARIERA"

Teribil se mai poartă în occident baletele. Şi anume, baletele colorate. Atît de mult, încît, în Franţa mai cu seamă, o persoană bine crescută nu va mai îndrăzni multă vreme să pronunţe cuvîntul „balet", de teamă să nu fie acuzată că abordează subiecte licenţioase. Coregrafia împrumută frunze de viţă verbale unora dintre cele mai scandaloase orgii. În ziare se vorbeşte despre „balete roz", „balete bleu" şi aceste denumiri graţioase ascund coruperi de minore şi sordide practici clandestine.

Nu mirã stricăciunea domnilor şi doamnelor din lumea „bună" şi chiar „foarte bună". Nu mirã nici măcar amploarea corupţiei. Un singur lucru pare neclar.

Unde erau părinţii? Unde erau părinţii din La Chapelle-Saint-Andre ai căror copii au fost pervertiţi de nişte indivizi dubioşi, care se dădeau, fără să fie, unul drept cineast, iar un al doilea drept scriitor, iar un al treilea drept industriaş? Aceşti domni le-au spus că fiii lor vor juca într-un film şi asta le-a ajuns pentru ca să-i trimită zilnic la castelul ales de corupători drept reşedinţă, fără ca măcar o singură dată un singur părinte să aibă curiozitatea de a se interesa cu ce se îndeletniceşte fiul său acolo.

Acum, cînd scandalul a izbucnit, toţi părinţii sînt dezolaţi, toţi se agită. De ce erau însă pe deplin liniştiţi pe vremea cînd „baletele bleu" se desfăşurau din plin?

Răspunsul îl găsim în comportarea părinţilor tinerelor fete — copilelor am putea spune — corupte în aşazisele „balete roz". După cum relatează presa franceză, mai toţi părinţii care sînt acum parte civilă în procesul intentat organizatorilor „baletelor roz" au fost de fapt complicii pîngăritorilor fiicelor lor. Cum poate fi judecată altfel purtarea unei mame, de pildă, care declara fiicei sale de 15 ani că odiosul corupător Sorlut, care recruta tinere fete pentru domni vîrstnici, este o persoană cît se poate de simpatică şi respectabilă şi că o va ajuta să-şi facă o „carieră"? Cînd a fost martora oculară a unei scene dovedind că Sorlut o iniţiază pe fiica ei pentru o „carieră" foarte veche, virtuoasa mamă s-a văzut silită să interzică fetiţei societatea acestuia. Dar peste cîteva zile s-a prezentat la ea „un domn distins, mare comerciant, în vîrstă de vre-o 50 de ani" şi spunînd că vine din partea lui Sorlut a stăruit: „Pot face o situaţie fiicei dv. O iau cu mine şi o aduc înapoi diseară". Fata s-a întors acasă abia a doua zi, dar mama nu era deloc îngrijorată. După părerea ei merită să-ţi asumi un oarecare risc cînd este vorba de „carieră".

Şi alte mame se „scuză" că şi-au împins fiicele într-o asemenea prăpastie morală invocînd argumentele: carieră şi bani. Ele explică cu candoare că urmăreau să fructifice cumva calităţile fizice ale fiicelor lor, dar, fireşte „nu şi-ar fi închipuit", şi aşa mai departe.

Acum aceiaşi părinţi se constituie parte civilă sperînd că vor obţine bani datorită faptului că desfriul fiicelor lor a devenit de notorietate publică.

Morala acestei imorale întîmplări? Ea poate fi expusă foarte succint: aceasta este morala societăţii capitaliste.

Felicia ANTIP

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

Ne scriu gospodinele...

OLGA BABIUC — Vlădeni: Spaţiul restrîns, destinat acestei rubrici nu ne permite să vă dăm aci reţeta de „Cozonaci moldoveneşti", pe care aţi cerut-o, şi care este foarte lungă. Veţi primi-o prin poştă.

CRIZANTEMA: Ornamentele din zahăr sînt specialităţi care cer cunoştinţe de tehnica laboratoarelor de cofetărie. Culori alimentare găsiţi la drogheriile de specialitate, sau la Centrofarm.

OLGA COSMA — Timişoara: Dintre reţetele pe care ni le-aţi trimis, una va fi experimentată şi dacă corespunde se va publica. Celelalte nu au textul destul de clar şi deci nu pot fi încercate.

Chec alb

Se bat 12 albuşuri spumă, adăugînd încet un pahar de zahăr pisat. Se adaugă un pahar de făină şi un pahar de nuci amestecate cu stafide sau cu fructe din dulceaţă scurse de zeamă şi tăiate mărunt. Se toarnă compoziţia într-o formă dreptunghiulară unsă cu unt şi presărată cu făină. Se coace la foc potrivit cam o oră. Cînd este gata, se răstoarnă şi după ce s-a răcit, se taie felii subţiri. Este mai gustos a doua zi.

Lichior de cafea
(Reţetă cerută)

Se face la filtru o cafea aromată din 250 gr. cafea prăjită şi măcinată mai mare. Se trece prin filtru atîta apă clocotită, încît să obţinem 1 l. cafea lichidă. Separat se face un sirop dintr-un kg. zahăr şi 3/4 litru de apă. După ce s-a răcorit, se amestecă cu cafeaua, cu 1 l. alcool de 90 grade şi un praf de vanilină. Se păstrează în sticle bine astupate.

Cartofi umpluţi cu coajă

Pentru 6 persoane se aleg 12 cartofi mijlocii şi cît mai netezi; se spală şi se coc la cuptor. Se taie la capăt un capac şi cu ajutorul unei linguriţe se scoate tot miezul. Se freacă repede, cît este fierbinte, cu o lingură de unt. Se adaugă pe rînd două gălbenuşuri, o lingură de brînză rasă, sare şi 100 gr. de parizer sau cabanos, tăiat mărunt. Se umplu cartofii la loc cu vîrf, netezindu-i cu lama cuţitului. Se presară cu brînză rasă şi se stropesc cu unt topit. Se aşează pe o tavă, se dau la cuptor, se ţin 20 de minute, pînă se rumenesc deasupra. Se aşează pe o farfurie, şi se servesc imediat, fierbinţi. Cabanosul poate fi înlocuit cu aceeaşi cantitate de şuncă tăiată tocăţele mici.

Budincă cu mazăre

Se freacă într-un castron 75 gr. unt proaspăt, cu 75 gr. smîntînă, 75 gr. lapte şi un vîrf de cuţit de sare. Se pun pe rînd 4 gălbenuşuri şi se amestecă bine pînă se lac ca o cremă. Se adaugă 75 gr. făină, 2 linguri de şvaiţer (sau caşcaval uscat) ras şi la sfîrşit 4 albuşuri bătute, spumă, cu un praf de sare.

Se unge cu unt o formă de budincă, se toarnă compoziţia, se acoperă cu capac şi se fierbe 45 de minute la cuptor, în baie de apă.

Se răstoarnă pe farfurie, împrejur se pune mazăre verde sote şi deasupra se toarnă o lingură de unt proaspăt, topit. Se serveşte foarte fierbinte.

Crochete de caşcaval

Se taie 250 gr. caşcaval în cuburi mici. Se face un sos alb ceva mai gros, din jumătate lingură de unt cu o lingură de făină şi se stinge cu o ceaşcă de zeamă de carne sau de lapte. Cantitatea de sos trebuie potrivită atît cît să lege brînza, nu mai mult, deoarece altfel crochetele devin cleioase, fără frăgezime. Se lasă să se răcească Se amestecă sosul cu caşcaval şi se potriveşte de sare. Se fac crochete, se dau prin făină, ou şi pesmet şi se rumenesc în untură.

Sanda MARIN

MENIUL SĂPTĂMÎNII

23—29 MARTIE 1959

— Omletă cu şuncă; limbă cu sos de hrean; cornuleţe cu magiun.

— Ciorbă de sfeclă; mîncare de ţelină; salată de fructe.

— Jumări cu ceapă prăjită; miel cu smîntînă; tăieţei cu cuiceaţă.

— Peşte în saramură, cu mămăliga, cartofi umpluţi în coajă; griş cu lapte şi sos caramel.

— Bame a la grec (conserve); ciolan de porc, pe fasole boabe; compot.

— Supă cu găluşte; rasol cu sos de hrean; mere coapte.

— Rizoto cu sos de roşii; şniţel cu salată verde; tarta cu portocale.

Colţul pedagogului

Încrederea copilului

Şedinţele cu părinţii elevilor sînt pline de învăţăminte, de neprevăzut. Nu odată, în decursul anilor, am avut prilejul să învăţ sau... să dezvăţ unele metode de educaţie. În multe cazuri, părinţii ne ajută în munca noastră grea de formare a caracterelor viitorilor oameni, alteori atitudinea lor greşită ne pune pe gînduri şi prilejuieşte situaţii de nedorit.

Iată ce mi s-a întîmplat la ultima şedinţă:

În scurta listă a celor cu lipsuri era trecut şi Mircea N., care, luînd o notă sub limită, n-a adus carnetul semnat de părinţi. Mama elevului, la auzul celor spuse de mine, s-a schimbat la faţă, s-a ridicat, a ieşit glonţ pe uşă şi s-a înapoiat cu băiatul ei. După ce l-a împins — nu prea delicat — pînă în faţa mea, l-a întrebat cu o voce care nu prevestea nimic bun.

— De ce nu mi-ai arătat carnetul? Umbli cu şmecherii, hai? Credeai că scapi?

Băiatul era fisticit de tot. Toate privirile erau aţintite asupra lui.

— Nu, mamă... să vezi... tata era...

— Tata, da, numai el te strică! Şi două palme sonore lăsară imediat urme roşii pe obrajii băiatului. Apoi gesticulînd furioasă s-a apropiat de mine. Mărturisesc că am avut o clipă de panică.

— Lăsaţi pe mine — a continuat dînsa — mieluşel îl fac.

— Tovarăşă, să nu luăm lucrurile aşa de tragic. Eu cred...

— Şi dvs.... la fel ca taică-său! De-aia a ajuns aici. Fără bătaie nu se poate face educaţie... Gata!

Şi ieşi, ţinînd băiatul după ea fără să aştepte sfîrşitul şedinţei. Îmi părea rău de cele întîmplate. Nu-mi închipuiesc că mama va reacţiona atît de prompt şi mai ales atît de „tare".

Cînd a venit a doua zi la şcoală trist, cu cearcăne, l-am chemat pe Mircea la cancelarie.

— Mircea, tu care eşti un băiat bun, spune cum s-a întîmplat? De ce n-ai dat carnetul la semnat?

— Eu, tov. profesoară, nu am vrut să ascund nota. Nici nu puteam. Carnetul pînă la urmă tot trebuia semnat. Dar de obicei tata semnează. I-l dau eu. El mă ceartă cînd iau o notă mică şi mă laudă cînd iau o notă mare. Îmi face întotdeauna observaţie cînd greşesc şi pentru mine asta înseamnă mult. Mi-e ruşine de el şi-mi pare rău că-l necăjesc. Mama, însă...

— Te bate, nu?

Băiatul lăsă ochii în pămînt şi murmură:

— Aţi văzut...

Într-adevăr, am văzut o mostră din părinţii care nu-şi înţeleg copiii, care nu ştiu că nu trebuie înjosit copilul, care cred că bătaia este singurul argument în educaţie. Prin incapacitatea de a înţelege copilul, îi denaturează acestuia concepţia despre ceea ce este bun şi rău, îl împinge spre minciună. Nu sînt o adeptă a lăsării copiilor „în voia lor". Pedeapsa trebuie dată cu severitate, însă fără ţipete isterice şi lovituri.

Mama lui Mircea N. trebuie să înţeleagă că prin metoda ei de „educaţie" nu va cîştiga nimic, în schimb e pe cale să piardă un lucru de preţ: încrederea şi dragostea copilului... Şi e păcat.

Lili PLAIU

TRICOTAJE PENTRU COPII

1. Sarafan pentru fetiţe de toate vîrstele, tricotat dintr-o lînă mai groasă. În talie se lucrează un patent cu andrele mai subţiri pentru ca să strîngem talia mai bine. Pentru ca să obţinem lărgimea fustei la terminarea patentului înmulţim din 2 în 2 ochi separat la cusăturile laterale. Scampoiul se face din resturi de lînă colorată îmbinate frumos între ele; se lucrează pe baza unui tipar începînd din cusătura laterală. La fel şi mînecile.

2. Vestă cu pantalonaşi şi scampoio, varianta sarafanului la băieţi. Este un model potrivit pentru vîrsta de 5—8 ani.

3. Rochiţă tricotată. În talie de o parte şi de alta a corseletei se tricotează un motiv îngust. Un cordon din piele sau tricotat este trecut prin corseletă. Pe poală o bandă lată cu desene mai bogate.

4. Pentru fetiţe mici o rochiţă tricotată dintr-o lînă pastel (bleu-roz-alb) presărată cu pătrate în punct norvegian dintr-un ton mai închis de lînă sau altă culoare. La tiv un rînd de pătrate în lanţ. La gît şi în faţă pînă jos un bordaj din culoarea punctelor prins cu două fundiţe.

5. Pentru fetiţe de 10—12 ani, un complet drăguţ compus din bluziţă în dungi, fustă prinsă în cute cu aceleaşi garnituri de dungi ca la bluză, şi jachetă simplă peste care trece guleraşul bluzei.

Desene de R. SOLOMONICA

Sfaturi cosmetice

MANDERLY R. — Oradea: Ungeţi genele cu ulei de ricin. Înainte de a extrage punctele negre masaţi-le cu puţin ulei încălzit şi faceţi feţei o baie de aburi cu muşeţel. După ce aţi extirpat punctele negre, tamponaţi locul respectiv cu o loţiune formată din: alcool (de 70°) 100 gr., camfor 1 gr, acid salicilic 1 gr, acid boric 1 kg., tinctura benzoe 1 gr. Regiunea nasului şi bărbiei trebuie spălate zilnic cu apă caldă şi săpun, pentru a le degresa.

Nu toată lumea se îngraşă uniform şi la dv. există predispoziţia de a vă îngrăşa mai mult de la talie în jos.

MONIKA — Galaţi: Părul dv. are o creştere perfect normală şi nu văd de ce sînteţi îngrijorată. Părul se poartă tot scurt, coafura montantă nu este deloc la modă.

VIORICA C. — Ghidigeni: În primul rînd cred că aveţi o proastă circulaţie a sîngelui, lucru ce trebuie remediat printr-un tratament medical. Apăraţi faţa printr-un strat subţire de cold-crem format din: ceară de albine 8 gr., unt de cacao 15 gr., apă de trandafiri 15 gr, ulei de parafină pentru uz intern 50 gr, iar pe deasupra aplicaţi un strat fin de pudră.

Definitiv, părul nu poate fi distrus decît cu ajutorul electricităţii, operaţie pe care nu o poate face decît un medic de specialitate. Temporar, poate fi înlăturat cu ajutorul depilatorului praf „Nivea". Acest sistem poate fi folosit însă numai pentru înlăturarea părului de pe picioare şi nicidecum a celui de pe braţe.

F. E. — Bucureşti: În primul rînd controlaţi dacă nu cumva e vorba de o eczemă provocată de o ciupercă. Ştergeţi genele şi sprîncenele cu o loţiune formată din: infuzie tare de ceai 100 gr, sulfat de chinină 1 gr.

SONIA H. — Drăgăneşti Olt: Încercaţi să folosiţi următoarea cremă: ceară de albine 15 gr., unt de cacao 15 gr., lanolină 15 gr., ulei de parafină pentru uz intern 60 gr., tinctura benzoe 1 gr., vitamina A uleioasă 5 ml. Spălaţi faţa cu apă rece dar fără săpun. Nu folosiţi crema în regiunea nasului şi a bărbiei. Aveţi nevoie de o pudră grasă care să adere bine, aşa cum ar fi de pildă pudra „Vals". Fumatul nu are nici o influenţă asupra tenului. Curăţaţi punctele negre făcînd în prealabil feţei o baie de aburi cu muşeţel şi tamponaţi locurile respective cu alcool camforat.

S. L. G. — Bucureşti: Din sumara descriere pe care mi-o faceţi nu-mi pot da seama dacă aveţi tenul uscat din lipsă de grăsime sau de apă. Dacă grăsimea este aceea care-i lipseşte, atunci folosiţi următoarea cremă: ceară de albine 10 gr, unt de cacao 20 gr, lanolină 30 gr, ulei de parafină pentru uz intern 60 gr, vitamina A uleioasă 5 ml. Ridurile pe care le aveţi sînt riduri de expresie şi ar fi ridicol ca din cauza lor să nu mai rîdeţi. La vîrsta dv. operaţia este prematură şi deocamdată nici nu o puteţi face.

Sanda NOREANU

„BATE LA OCHI"

Cu toate că pînă la vară mai sînt cîteva luni, un „creator de modă" din Hamburg, s-a grăbit să realizeze, printr-un efort deosebit de „originalitate", pentru sezonul plajei, o pălărie de paie cu ochelari de soare încastraţi. Din punct de vedere estetic, ideea are o valoare mai mult decît îndoielnică. Însă ea „bate la ochi" şi aceasta este intenţia principală a mercantilului producător.

CURIERUL NOSTRU

ŞTEFANIA C. — Bucureşti: Vechea lui experienţă nereuşită îl influenţează foarte mult în comportarea actuală. Esenţial este însă ca dv. să-i cîştigaţi încrederea. Atunci desigur se va schimba. În acelaşi timp este necesară o oarecare schimbare în comportarea dvs. Prea multă exteriorizare, nu ajută în cazul de faţă la nimic. Reciprocitatea ar fi mai indicată. Mai scrieţi-ne. Noi vă putem răspunde şi prin poştă.

LIGIA B. — Bucureşti: Şi totuşi va trebui să raţionaţi pînă în cele din urmă. Raţiunea trebuie să vă ajute în primul rînd să vă continuaţi cu conştiinciozitate studiile, indiferent ce va interveni în relaţiile cu el.

MARINA P. — Bucureşti: Scrisoarea dvs. — precum vedeţi — a ajuns unde trebuia şi vom ţine seama de propunerile dvs., chiar foarte curînd. Fotografiile respective noi le-am mai publicat. Cu ocazia unor noi premiere în care vor apare artiştiele dvs. preferate, vom publica scene din filmele respective.

RETA — Tciuş: Un vechi proverb spune: „Cîi pe cui se scoate". Deşi exprimat cam lapidar, ăsta ar fi şi răspunsul nostru pentru dvs. Nu aveţi altă soluţie. Va fi mai greu la început, dar încercaţi. Fiţi sigură că avînd voinţă veţi reuşi. Pentru rezolvarea celeilalte probleme adresaţi-vă comitetului sindical şi policlinicii locale.

LILIANA II — Botoşani: Relaţiile dv. actuale sînt fără nici o perspectivă. Este chiar o datorie a dv. să nu lăsaţi ca lucrurile să evolueze mai departe pentru a nu se crea ulterior complicaţii mult mai mari. Nu este greu acum ca totul să fie uitat. Continuaţi-vă cu conştiinciozitate studiile şi lăsaţi „problemele" fiecăruia dintre dv. în parte, pentru mai tîrziu. Altfel, veţi judeca atunci lucrurile.

DANUŢA — Oradea: Vă mulţumim pentru sugestiile dvs. şi în curînd le veţi vedea materializate în pagina noastră. Toate acestea vor face obiectul rubricii noastre intitulate: agenda gospodinei. Adresă solicitată de dvs. este: studioul de filme de desene animate, Casa Scînteii, piaţa Scînteii nr. 1. Aşteptăm noi veşti.

J. O. — Bacău: Vă vom satisface cît de curînd dorinţa dvs. Să ştiţi însă, că oricum, nu se mai poartă rochii netăiate în talie ceea ce pe dvs. vă avantajează. Modele de pălării vom publica, dar ceva mai tîrziu. Avem alte rubrici de modă mai... urgente.

VALENTINA C.: În cazul dvs. atît de complicat şi de dureros în acelaşi timp, singura soluţie este aceea la care aţi ajuns şi dvs. Prelungirea acestei situaţii v-ar dăuna sănătăţii, activităţii dvs. profesionale. Ar fi bine însă să vă adresaţi unui om de specialitate, pe care vi l-ar recomanda cineva, pentru a întreprinde toate cele necesare lichidării actualei stări de lucruri.

ELENA M. — Brăila: Pentru a primi un răspuns cît mai complet ar fi bine să vă adresaţi fie Uniunii artiştilor plastici din Bucureşti, Calea Victoriei nr. 155, fie revistei „Arta Plastică", tot din Bucureşti, str. Constantin Mille nr. 5. Indicaţi-sebi aceasta din urmă este mai în măsură să vă dea lămuririle necesare. Aşteptăm şă ne scrieţi şi despre alte probleme.

M. B.: Relaţiile dintre dv. şi-au urmat evoluţia lor firească şi nu aveţi de ce să vă faceţi probleme de conştiinţă. Comportarea dv. a fost dintre cele mai bune. Nu socotim însă că este cazul să acţionaţi dv. Lăsaţi lucrurile să se depene mai departe, în mod normal. Nu aveţi ce hotărîre să luaţi acum. El într-adevăr, trebuie să acţioneze şi chiar cu mult curaj, dar aceasta e o problemă a lui. Numai după ce şi-o va rezolva definitiv, vă puteţi gîndi în mod concret la ceea ce trebuie să faceţi în viitor.

PRACTIC

Cum se aşează hainele în geamantan

Desigur că mărimea unui geamantan o veţi alege în funcţie de numărul persoanelor a căror haine şi lenjerie le aveţi de împachetat, de durata deplasării şi de numărul ca atare al acestor haine, după scopul deplasării respective (vacanţă, deplasare în interes de serviciu etc).

Indiferent însă de toate aceste lucruri, e bine de ştiut că pregătirea bagajelor necesită o grijă deosebită, în special la haine şi că, respectînd anumite reguli, pe care le vom indica mai jos, acestea vor putea ajunge la destinaţie, fără să fie mototolite.

În cazul geamantanelor special amenajate cu portmantouri, problema desigur că nu se mai pune, întrucît hainele stau ca şi în dulap. Într-un geamantan obişnuit, este indicat însă ca haina să fie împăturită, în prealabil, întinsă pe o masă, astfel cum se arată în succesiunea de schiţe alăturate; în acest mod ea va fi uşor de aşezat în geamantan. Vom folosi ziarapii şi batistele ca materiai de umplutură, pe linia de îndoire.

Jacheta pentru femei poate fi lăsată drept cu mînecile aduse la spate şi umerii umpluţi cu ghemotoace de hîrtie subţire; ea va fi, de asemenea, îndoită la nivelul taliei.

Rochia largă, din material uşor, ca şi rochia de seară, vor fi aşezate ultimele în geamantan, iar eventualele garnituri metalice se vor înveli în panglici de mătase sau de hîrtie.

Pijamalele şi cămăşile bărbăteşti, cărora le plasăm cîte un guler de carton, sub gulerul obişnuit, pentru a-i evita diformarea, se vor aşeza pe fundul geamantanului. Toate celelalte piese de lenjerie, împăturite cît mai mic, se vor aşeza astfel, încît să fie plasate în locurile libere dintre piesele mari.

Haina se aşează pe o masă largă, împăturind-o astfel: suprapunem una din cusăturile laterale (de sub mînecă) peste cusătura din mijlocul spatelui.

Mîneca din partea respectivă o întindem peste locul de îmbrenuare al celor două cusături suprapuse.

Aceeaşi operaţiune, arătată la fig. 1 şi 2 o repetăm pentru cealaltă parte a hainei, astfel că mînecile se suprapun.

Acum întoarcem partea stîngă a hainei exact peste locul pe care sînt întinse mînecile.

E rîndul ca să întoarcem partea dreaptă a vestonului, care acoperă acum partea stîngă. (La efectuarea operaţiunilor arătate în fig. 4 şi 5, vom avea grijă să aranjăm puţin vata de la umeri).

Haina fiind astfel împăturită, îi vom scurta din lungime îndoind-o (E bine ca lăţimea împăturirii, care rezultă din combinaţiile ce le facem,

conform celor arătate în fig. 1—5, să fie echivalentă cu lărgimea valizei).

Împăturirea pantalonului, care se aşează în geamantan sub haină.

MODA PRIMĂVERII

Odată cu natura şi oamenii îşi împrospătează îmbrăcămintea, o fac mai atrăgătoare. Pentru cititoarele „Magazinului" am căutat să aflăm cît mai multe amănunte despre tendinţa modei din primăvara aceasta. În consecinţă ne-am adresat tov. Marieta Radnev, directoarea întreprinderii de stat „Arta Modei" şi tov. Dora Cojocaru, şefa serviciului creaţie al fabricii de confecţii Gh. Gheorghiu-Dej.

— Ce părere aveţi despre moda din primăvara aceasta? — a fost prima noastră întrebare.

— Moda de primăvară este plăcută prin linia nouă, feminină, lejeră. Ea este în acelaşi timp veselă prin culorile ce se poartă şi prin decorul femenin, ca de pildă: flori purtate ca accesorii, funde, drapeuri — ne-a spus tov. Radnev.

— Într-adevăr, o surpriză plăcută este revenirea taliei la normal, talie ce pune în valoare proporţiile normale ale corpului, iar culorile pastel ce se poartă în primăvara aceasta dau îmbrăcăminţii o notă plăcută, caldă — a adăugat tov. Dora Cojocaru.

Pardesiurile...

...au o linie largă din croială, uşor evazată spre tiv. Deci anotimpul mai cald cere să se renunţe la linia mantoului de iarnă care se îngusta jos, înfăşurînd corpul pentru a-l apăra de frig. Pardesiurile au gulere mari, degajate sau sînt terminate în jurul gîtului simplu, fără guler.

Pentru sezonul de primăvară multe femei preferă taiorul, care poate fi clasic sau care se poate descătuşa de linia clasică, prin faptul că jacheta lui este largă, uşor pensata şi scurtă (ceva mai jos de talie). Jachetele de la două piese pot fi însă mai lungi, fără să ajungă însă la lungimea jachetelor trei sferturi.

Rochiile...

...exemplifică cel mai bine linia lejeră a modei despre care ne-au vorbit interlocutoarele noastre. Fără ampioare, mai scurte ca lungime (10 cm. sub genunchi) au talia uşor ridicată în faţă, fie din pense, fie din cupă (talia ridicată de jur împrejur nu avantajează orice corp). Un amănunt: talia din faţă neprinsă se poate transforma într-un gen de bolero care dă o notă nouă şi feminină rochiei. De altfel, boleroul scurt din acelaşi material ca şi rochia completează rochia şi este foarte potrivit pentru anotimpul primăverii. Croiala aceasta avantajează siluetele svelte şi aici poate interveni ca şi la taioare fantezia în aranjarea buzunarelor, a nasturilor şi în croiala mînecii care poate fi raglan, chimono, etc.

O rochie practică, a cărei linie se menţine şi în primăvara aceasta, este robe-mantoul care avantajează în acelaşi timp şi siluetele mai pline.

Culorile şi stofele

...sînt foarte variate şi adecvate îmbrăcăminţii respective — ne-a declarat tov. Radnev. Coloritul cald al modei de primăvară îi dau culorile pastel, în deosebi verdele crud, asemănător hainei cu care se reînnoieşte natura. Nuanţele de verde albastru, de verde gălbui, de bej caramel şi uneori culoarea roşie (pentru persoanele tinere) sînt foarte căutate. De asemenea combinaţiile de roşu şi negru, de roz şi mov foarte deschis, de alb, vernil şi mov foarte deschis (mai cu seamă la rochiile de nylon imprimat şi bumbac brodat purtate în zilele foarte călduroase) sînt cerute în acest sezon.

Ştefania BARBU

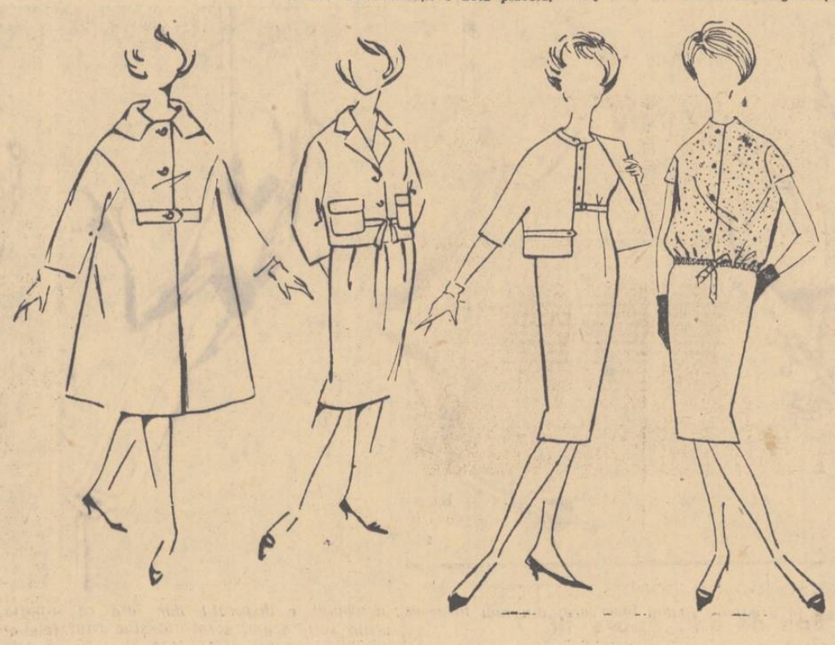

AGENDA GOSPODINEI

Vîntul de primăvară aduce pe lîngă curenţii de aer cald şi cantităţi mari de praf. Acesta se depune pe haine, obiecte, dar în special pe pardosea, parchet, covoare etc., de unde trebuie luat cu atenţie spre a nu-l împrăştia. Cel mai bun mijloc de stringere a prafului este cu aspiratorul electric. În lipsa lui, pentru a evita pe cît posibil răspîndirea prafului, se mătură cu ferestrele deschise.

Pentru parchet se foloseşte mătura de păr, iar pentru pardoseală, mătura obişnuită, umezită sau învelită într-o cîrpă udată şi bine stoarsă.

Covoarele mari se pot mătura pe loc cu o măturică spălată în apă cu oţet şi bine scuturată. Se string sul măturîndu-se şi partea dedesubt a covorului după fiecare nouă mişcare de înăluire. Se strînge praful de pe porţiunea de duşumea ce a fost acoperită de covor — şi numai după aceasta se mătură complet încăperea.

Se lasă 10—15 minute şi apoi se şterge praful cu o cîrpă moale, care se scutură foarte des.

Covoarele mici se string cu mişcări lente în formă de sul şi apoi, scuturate şi aerisite, se aşează la loc, după ce s-a măturat şi şters praful.

Preşurile de şters picioarele se string tot ca şi covoarele mici, numai că imediat ce s-au ridicat, se strînge gunoiul dedesubt.

*

În primele zile calde, grădina trebuie curăţată şi măturată. Pomii se curăţă de frunzele veştede, de cuiburile de omizi, de excesul de creştuţe etc. Tulpina pomilor bătrîni se rade cu perla de sîrmă, apoi pomii se stropesc cu insecticidele specifice fiecărui gen de pomi.

Frunzele veştede şi gunoiul se string în grămezi şi se ard pe cărare, (nu pe pămîntul cultivabil).

Pămîntul în jurul pomilor şi al arbuştilor se sapă pe o rază de circa 1 metru. Se pun îngrăşămintele chimice sau naturale, corespunzătoare.

Pentru alegerea seminţelor se încearcă mai întîi puterea lor de germinare. În acest scop se pun cîte 10 fire într-o hîrtie sugătoare bine umezită. Se lasă cîteva zile la temperatura camerei umezindu-se hîrtia zilnic. Dacă numărul de seminţe încolţite e prea mic (4—5 din 10), este recomandabil să se înlocuiască seminţele.

*

Vremea se încălzeşte treptat şi una din preocupările gospodinei este şi verificarea îmbrăcămintei de primăvară. Hainele se scutură şi se pun bine la aer: niciodată în cameră. Cele de stofă moale, cu măturica; cele din stofă mai aspră, cu perla. Se lasă pe umărar la aer pentru a-şi reveni. Dacă nu şi-au revenit complet, se calcă folosind cîrpa umedă. După aceea se lasă vreo oră ca să se usuce bine.

F. C.

E bine să ştiţi că...

...dacă ouăle au miros greu fără a fi stricate trebuie puse pe o farfurie plată şi lăsate la aer curat, mirosul dispare după cîteva ore.

...untului iute i se poate reda prospeţimea dacă se frămîntă bine în lapte nefiert şi apoi încă odată în apă curată.

...untdelemnul nu rîncezeşte dacă se pune în sticla începută un praf de sare.

...florile veştede se pot reîmprospăta dacă se pun într-un vas cu apă clocotindă în aşa fel încît a treia parte din tulpină să stea în apă. În timp ce apa se răceşte florile îşi recapătă frăgezimea. Partea opărită a tulpinelor se taie apoi şi se pun florile într-un vas cu apă proaspătă şi rece. E preferabil a se utiliza vase încăpătoare şi a se schimba apa iarna odată, vara de două ori pe zi. În apă se adaugă puţină sare. Florile se menţin bine şi într-un vas lat în care s-a pus nisip umed. Se înfig florile una cîte una în nisip. Frunzele florilor nu trebuie să stea în apă deoarece putrezesc uşor.

...paharele a căror culoare lasă de dorit se pot spăla foarte bine cu oţet amestecat cu sare.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

CA LA MOARĂ...

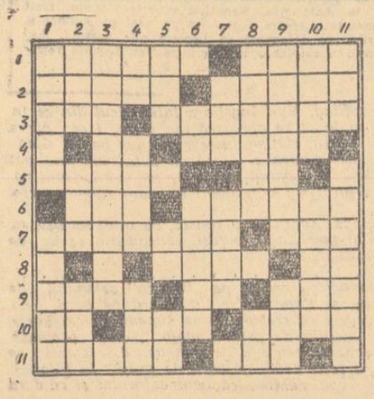

ORIZONTAL: 1) „...mai iute moară" cîntec de Ion Vasilescu — Orice moară pe dinafară. 2) „Atacul morii" de compozitorul francez Bruneau. — Cele două cercuri de lemn care constituie obezile roții la moara de apă (Sing.) 3) La intervale mari — Autorul nuvelei „Moara cu noroc" după care a fost turnat și filmul cu același titlu. 4) În vis! — A acoperi cu alamă. 5) Parte componentă a morilor în general și a morilor de apă în special — Pronume. 6). Lega — Patria lui Alphonse Daudet, autorul cărții „Scrisori din moara mea". 7) Netoți — Secure mică. 8) Pune în mișcare morile cu aripi — Ghete! 9) Osia de lemn, numită și grindei, a morii de apă, care pune roata în mișcare (pl) — La grindei! — Duce sacii la moară. 10) Măsoară timpul — Haină — Permisiune 11) „Venea o moară pe Siret" de M. Sadoveanu — Partitura morarului în opera „Rusalka" de Dargomîjski.

VERTICAL: 1) Conduce treburile morii — Floare pe suprafața apei. 2) Învîrte roata morii — Alimente — Unu (ital.) 3) Scriitor spaniol, creatorul celebrului „Don Quichotte de la Mancha", cel care s-a luptat cu morile de vînt. 4) Unsoare — Cunoștea — Epocă. 5) Organ facial — Marginile reverului! — Literă slavonă. 6) Notă muzicală — Din grîul măcinat de moară. 7) Cele două lemne orizontale pe care se sprijină coșul morii (sing) — La..., ca la moară. 8) Copaia în care curge făina la moară — În covată! 9) Făina, de exemplu — Lada morii în care se toarnă grăunțele de măcinat. 10) În ei se toarnă făina măcinată — Scobitura în care se învîrtește capătul fusului de fier al morii (pl) 11) Unde e vorba de moară? — Pictor francez a cărui viață a constituit subiectul filmului „Moara roșie".

Mihai ADRIAN

Te aștept diseară la concert!

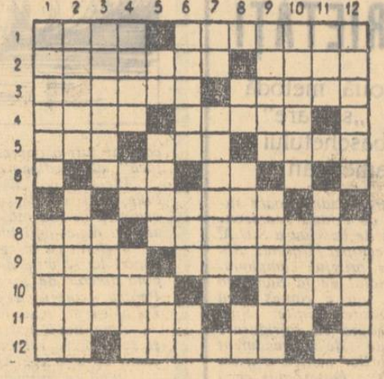

ORIZONTAL 1) Protagonista secției ritmice — „De toate pentru toți", la „Constantin Tănase". 2) Cîntec, dialog și voie bună — Oraș în Franța 3) Interval muzical — Urmează „baladelor" lui Coșbuc 4) Cîntai „Mulți ani trăiască!" — Punem la cale o... „Nuntă în Carpați"! 5) „...și teslar", titlul unei opere de Lortzing — Lanul... „Culegătorilor de stele" — Ciolan (pl) 6) Lanț de munți în Creta — Boris Godunov 7) Seara de concert de ieri 8) Ion Vasilescu vă invită la petrecerea de simbătă seara — Pe strunele viorii (pl). 9) Ușurez, în numele lui... Noreanu! — Concert prezentat din nou, la cererea publicului 10) Referitor la muzica de operă — Compozitor înaintaș, autorul piesei coral-simfonice „Mama lui Ștefan cel Mare". 11) Marele nostru muzician al cărui nume este purtat de prima noastră filarmonică — Fluviu cîntat în Aida 12) Trompetele răsună! — A fi de față la concert — Strună „Ciocîrliei".

VERTICAL 1) Autorul simfoniei a III-a „Ovidiu", prezentată recent pe estrada Ateneului — Muzică și dans 2) Un „Trubadur", niște „Palate" și încă altele (sing.) — Își cîntă aria în operetă „Cîntecul primăverii" de Șaşa Cosman 3) Restabilesc ordinea pe portativ — Monede cu cîntec 4) Perlele muzicii de operă și operetă — Răspuns la: Vii diseară la concert? — Firidă 5) Emanoil — „...cu trei fete", operetă de Schubert — Ansamblu bucureștean de cîntece și dansuri 6) Faze în desfășurarea diferitelor concursuri și festivaluri muzicale — Munți în Alpii Retici — A vui. 7) În casă! — Ierboase 8) Spetează — Ansamblu — Nota traducătorului 9) Difuzor al melodiilor la domiciliu — A bloca 10) Allegro vivo! — Folositor 11) În fruntea delegației! — ...Hacia-turian 12) Estrada concertelor simfonice din București — În costumele naționale ale minunaților noștri dansatori populari.

Gion BREZEANU

TARE CA PIATRA...

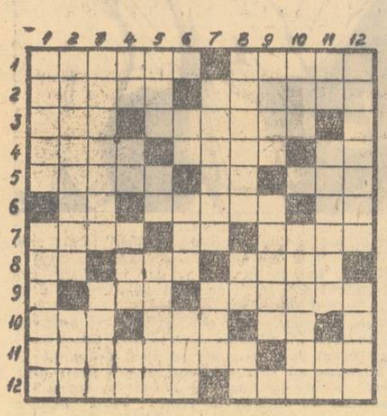

ORIZONTAL: 1) Foarte tare, ca să nu se mai poată desface — Băutură tare 2) Tare ca piatra, iute ca săgeata... — Tare solid 3) Tare plin — A susține sus și tare 4) A spune cu voce tare — Stricat — Tare în mijloc! 5) A pluti pe apă — Unde bis! — Cei mai tari 6) În pripă! — Publicație periodică anuală — Elena Munteanu 7) Documente — Interjecție — Frige tare 8) Ochi... tare! — Atare — Sprinten 9) Animal sălbatic — Sexul tare 10) Exprimă uimire — Ornament în arhitectură — Dispun 11) Devenîți mai tari — Fular 12) Schimb de cuvinte tari — Tare vechi.

VERTICAL: 1) Tari de urechi — Acid numit și apă tare 2) Tare, rezistentă — Dușmanul insomniei 3) Un ou tare — Întinsă 4) Alifie — Și (lat.) — Promontoriu în Maroc — Măsură de suprafață 5) Portretist olandez — Fluviu în Franța — Întărește mușchii 6) Pronume — Apă tare! — A trăi 7) În afara pămîntului — Dau tare! 8) O cuvîntare tare lungă — Auxiliar al viitorului — Prinde 9) A face un zgomot ca acela cînd cad mai multe obiecte tari unul peste altul — Soția lui Ben-Ardun din poezia „El-Zorab" de G. Coșbuc 10) A se ivi — Tare, puternic 11) Cobalt — A împresura un loc întărît — Usturoi 12) Vigoare, tărie — În sfîrșit, un mineral moale!

Dinu MERIȘANU

3 x 7

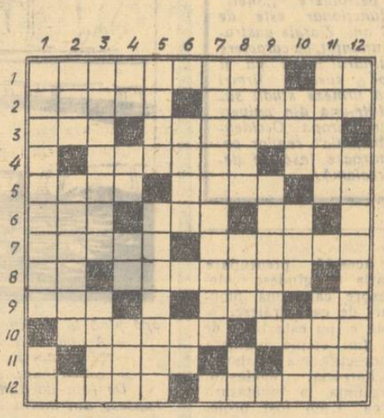

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „A treia vară" — A treia din cele șapte note muzicale; 2) „Rominul are șapte vieți / În pieptu-i de..." / (V. Alecsandri — „Peneș Curcanul") — Soția lui Iago; 3) Poate fi de 7 poște — Cel dintîi din cei șapte regi ai Romei antice; 4) Nume purtat de Guido d'Arezzo, inventatorul gamei muzicale de șapte note — Erou spaniol (Corneille); 5) State — Curcubeul cel cu șapte culori, în mitologia greco-romană — Încă una din cele șapte note muzicale. 6) „De trei... ca la brigadă" comedie de Mihail Davidoglu — Oraș în Peru — Ușe!; 7) Un sfert de oca (pl.) — Sceptru avînd la vîrf un cap cu glugă și împodobit cu șapte clopoței, pe care îl purtau bufonii (pl.). 8) Apucă! — În lege îl găsești și pe 3 și pe 7; 9) 3:3 sau 7:7 — Există în orice ipoteză — Asire! 10) Acoperea spărtura — Căpitanul „Penelopei" din romanul „Toate pînzele sus!" de Radu Tudoran. 11) Plantă antarctică — Apă curgătoare. 12) Autorul volumului „Cei șapte fii ai mei" — Oraș antic pe malul Nilului, celebru prin templul său, care avea șapte capele.

VERTICAL: 1. Cetățuie antică aflată pe una din cele șapte coline ale Romei — 3×33 ...scris de Cicerone. 2. În vîrsta pămîntului — Nume de fată. 3. „Trei crai de la...", comedie de B. P. Hașdeu — Păzitor la ușă (mold.). 4. M. — În trei! — Amon... divinitate egipteană antică, al cărui templu din Karnac avea șapte trepte — Îndoitură la haină. 5. „Șapte port coarne încheiate / De meșter... lucrate". (Ghicitoare populară despre „Zilele săptămînii!") — „Țara celor șapte...", Volum de I. Platov. 6. Lopățică pentru plug — Salutare! 7. Regină a Asiriei, ale cărei „grădini suspendate" erau socotite printre cele șapte minuni ale lumii antice. 8. Rezistenți la boli — ...de Barbu — Fluviu în U.R.S.S. 9. Fluviu în Africa ce se varsă în mare prin șapte guri — „Trei...", piesă de A. P. Cehov; 10. Localitate în Franța — Încă una din cele șapte note muzicale, cu triplu înțeles — Mistuiți de foc. 11. Numele turcesc al unei țări, pe pămîntul căreia se află singurul monument existent din cele șapte minuni ale lumii antice — Vechea denumire a rîului Taverone, pe malurile căruia Camil bătu pe gali la anul 367 î.e.n. 12. Literă cirilică — Autoarea piesei „Trei generații".

D. BARTOLOMEU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

ZICALE

ORIZONTAL: Nesătul — Slab — E — T — R — Ului — O — Haimana — P — Ol — Ov — Aia — Sap — N — Tăcut — Curată — Arar — Guraliv — R — T — Fript — Mi — Imas — E — R — Pic — Tir — Schilodi — Ițaș — Azot — O — Ulila — Av — As — Piedici — Iuți.

ZECI DE MII DE TALENTE

ORIZONTAL: Cor — Sacru — Caragiale — O — Amator — Opis — Sis — Laureat — An — Sag — Arta — D — Sis — PTT — S — Estrada — Ori — Club — Osari — Repetiții — E — Epa — Ano — Usc — A — Rulara — Ah — Ti — Me — Ititi — Isoane — Ocup — E — Artistică.

POȘTA REBUS

C. JUGUREANU — *Craiova.* Careul dumitale se adresează în exclusivitate numismaților. Din această cauză vă răspundem că nu-l putem publica.

GABOR MIREL — *București:* V-am ruga să treceți într-una din zilele dvs. libere pe la redacție.

PE SCURT

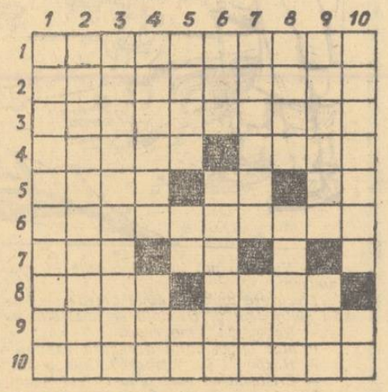

ORIZONTAL: 1) Veche stațiune romană; 2) Imens; 3) Extraordinară 4) A-și pierde echilibrul — Insulă de coralI 5) Se spune că... — Pronume — O seamă de... consoane 6) Focuri de artificii 7) Povară de porumb — Transportă! 8) Instrument de calculat — Istoric din școala ardeleană 9) Titlu 10) Care elimină.

VERTICAL: 1) Aptitudine 2) Care poate fi asimilat 3) Filtrați 4) Dezvoltăm un subiect — În ce fel 5) Țigani — Idem — Pronume 6) 1959-1960 — Neomenos 7) Chestiune importantă — Fir 8) Zăpadă — Liniștit 9) Acoperiți cu ridicături (anat.) — Golf african 10) Potolire — Măsură de suprafață.

Mioara DAN

NELL COBAR

FABULA

STRUȚUL: — Ce model mai e și ăsta! Uite ce picior mare îmi face!...

E. ARNO

SUPERSTIȚIOSUL: — Să fac doi pași înapoi, ca să nu-mi meargă prost...

FRED GHENĂDESCU

La unele Sfaturi Populare, eliberarea actelor de stare civilă se face cu multă greutate.

— Iei două săptămîni concediu după nuntă și te duci pentru bilete la Oficiul de turism.

— Imposibil! Trebuie să iau 3 săptămîni înainte de nuntă, ca să mă duc după acte la Oficiul de Stare Civilă.

S. NOVAC

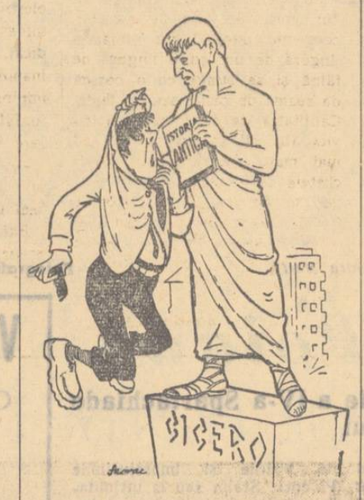

CICERO: — Despre mine mai cunoști și altceva decît pieptănătura?

ST. MUNTEANU

— Atîta benzină consumată?!

— Să-mi spui mie „cuțu" dac-o să se mai mire cineva de treaba asta cînd o să guste din vinul pe care l-am adus... ca făcui un „drumuleț" în plus!...

C. FLORIAN

CHILIPIRGIUL: — Cît îmi ceri ca să-mi completezi motocicleta asta?...

I. BOTOȘĂNEANU

— În vederea ședinței de mîine, trebuie să ne împărțim atribuțiile: eu fac critica, iar d-ta autocritica...

HORIA ȘTEFĂNESCU

— Nici nu știi ce bine îmi fac două ore de liniște după amiaza.

— Te culci?

— Nu, se culcă vecinii!...

GH. CHIRIAC

CETĂȚEANUL DIN BALCON

— Mulțumesc pentru foc!...

L. DARIAN

— Și tu ai chiulit, Costică?

— Nu, eu sînt bolnav!

Concursul nostru popular cu premii

Problema nr. 13

Bustul eroului clasei muncitoare Ilie Pintilie, pe care îl vedeți mai sus, se găsește în incinta unei întreprinderi ce-i poartă numele. Întreprinderea se află la Cluj, București sau Iași?

Problema nr. 14

Cliseul de mai sus reprezintă Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. din București. Indicați anul și prilejul inaugurării acestui edificiu.

Concursul nostru popular cu premii

Bon de participare nr. 7

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Clasamente provizorii în „Cupa Magazin"

Începînd cu acest număr, paralel cu anunțarea rezultatelor ce ne parvin la redacție, vom publica și clasamentele provizorii ale turneelor în cadrul „Cupei Magazin". Rugăm participanții la concurs ca, pe măsura terminării partidelor, să trimită redacției fișele de joc. Iată mai jos clasamentele parțiale ale unor grupe:

GRUPA I-a. Locul I. ing. C. Ștefaniu, 6 puncte din 6.

GRUPA 3-a. Locul I—IV: Milescu Mironel, Gheorghiu Gabriel — fiul, Bădăluță Ștefan și Lazaride Dan cu cîte 6 puncte.

GRUPA 6. Locul I: Nițulescu Leonard 8 puncte, locul II: Ismail Noman 7 puncte.

GRUPA 7. Locul I — Botezatu Năstase 5 puncte din 6. Locul II: Klein Klauss, 4½ puncte din 6; locul III, Vasile Constantin 3 puncte din 6.

GRUPA 8. Locul I: Botezatu Toma 2 puncte din 2.

GRUPA 9. Locul I—IV: Popovici Dumitru, Perl Bernard, Utvineanțu Iuliu și Mușneteanu Victor cu cîte 6 puncte.

GRUPA 10. Locul I: Maricuțoiu Gh. cu 6 puncte din 6.

GRUPA 11. Locul I: Liviu Ghionea 3 puncte din 3.

GRUPA 12. Locul I: Emilia Găban 10 puncte.

GRUPA 13. Locul I: Popeea Corneliu 3 puncte din 3.

GRUPA 14. Locul I: Matei M. Ilie 3 puncte din 3.

GRUPA 19. Locul I: Viju Ioan 3 puncte din 3.

GRUPA 21. Locul I: Schwartz State 2 puncte din 3.

GRUPA 22. Locul I: Ghendru Gh. 7 puncte din 7.

GRUPA 23. Locul I: Kugel Sigismund 4 puncte din 4.

GRUPA 24. Locul I: Burduja Mihai 3 puncte din 3.

GRUPA 25 siciliană. Locul I: Dona Șerban 5 puncte din 6; locul II: Teodorescu Corneliu 4 puncte din 4; locul III: ing. Victor Cuciuc 3 puncte din 4.

Poșta „Cupei Magazin"

Al. Vidican — Timișoara: Ultima grupă a fost formată pînă la urmă tot din șapte jucători.

P. Minciuescu — București: Partidele participanților Bleoju și Begea sînt considerate toate pierdute. Ați acumulat deci, ca și ceilalți din grupă, patru puncte. La cealaltă întrebare privitoare la etapa următoare a „Cupei Magazin" vă vom răspunde dvs. și altora care s-au interesat de această chestiune, peste cîtva timp. Vă mulțumim pentru observațiile făcute și vom ține seama de ele.

Thali Harry — București: Ați omis să notați numele jucătorilor care nu v-au mai scris de cîteva luni.

Ștefănescu Nicolae — București: Grupa 42 face parte din concursul dotat cu „Cupa Magazin". Pentru a căpăta categorie de joc este necesar să jucați în concursuri oficiale și să obțineți rezultatele corespunzătoare.

Marian Iacob — Pitești: După cum ați văzut, am publicat partida solicitată. Vom publica și altele ale marilor maeștri sovietici.

Cine a avut dreptate?

Ionel și Nicu, prieteni nedespărțiți, amîndoi mari amatori de șah, s-au întîlnit ca deobicei la club, pentru a juca cîteva partide. În sală nu era decît o singură masă liberă, pe care cîteva figuri albe și negre alcătuiau următoarea poziție:

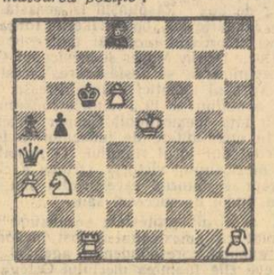

Nicu, mare amator de probleme, privi cu luare aminte la poziție și începu să fluiere admirativ.

— Ia te uită, ce poziție!

Ionel, care se pregătise să așeze piesele pe tablă, se uită și el. După cîteva clipe spuse cam disprețuitor:

— Ce poziție vezi tu aici? S-o fi jucat vreun copil cu piesele și gata, tu ai și început să vezi subtilități problemistice.

Nicu clătină din cap în semn de mustrare.

— E o poziție rezultată din partidă, Ionele.

— Imposibil. Nu vezi că negrul e în dublu șah, și de la turn și de la nebun? Dacă ar fi o poziție din partidă atunci care au fost ultimele mutări ale negrului și albului?

Cei doi prieteni au mai discutat în contradictoriu și, pînă la urmă, unul din ei a demonstrat justețea tezei sale. Care din cei doi a avut dreptate: cel care a susținut corectitudinea poziției sau cel care a susținut incorectitudinea ei?

Partida nr. 5

BRONȘTEIN (U.R.S.S.) — CEMOIN (FRANȚA) JUCATĂ LA A XIII-a OLIMPIADA DE ȘAH DE LA MÜNCHEN 1958

Gambitul regelui

1. e4, e5 2. f4, e:f4 3. Cf3, Ne7 4. Nc4, Cf6 5. e5, Cg4 6. Cc3, d6 7. e:d6, N:d6 8. De2 +, De7 9. D:e7 +, N:e7 10. d4, Nd6 11. Ce4, Cbd7 12. C:d6 +, c:d6 13. N:f4, Cb6 14. Nd3, d5 15. 0-0, 0-0; 16. b3, Cfd6 17. Tae1, Ng4 18. Te7, Cbd7 19. Ne5, b6 20. N:f6, G:f6 21. Ce5, Ne6 22. Nab6, Nc8 23. Nb5, a6 24. Nc6, Tb8.

25 C:f7!!, Ng4 (la 25... T:f7 câștigă imediat, 26. N:d5) 26. T:f6! și negrul cedează întrucît după g:f urmează Ch6+ și C:g4.

Comentînd această partidă, care prezintă cert interes pentru teoria deschiderilor, marele maestru Bronștein scrie că, după părerea sa, gambitul regelui folosit astăzi atît de rar în turneele oficiale va înlocui în 10—15 ani apărarea spaniolă!

Medicul vă sfătuiește

Bolnavi închipuiți

Dintre sutele de scrisori pe care le primim la redacție pentru rubrica „Medicul vă sfătuiește", desigur că cele mai multe cer un răspuns cît se poate de precis, deoarece este vorba de oameni suferinzi. Trebuie să vorbim însă și de unele scrisori — nu puține la număr — care ne pun în fața unui altfel de „bolnav". În aceste scrisori găsim aproape întotdeauna o aceeași frază: *„Mă adresez dvs., după ce m-am adresat tuturor, nu mă crede nimeni, toți s-au plictisit de mine, nu dau atenție bolii mele".*

În acest articol, nu mă pot referi la multe scrisori pentru că înșirarea lor mi-ar lua tot spațiul. Mă opresc asupra lui R.C. din Cluj care îmi relatează foarte pe larg că, cu toate că medicii afirmă că e sănătos el este bolnav de inimă, că deși are 24 de ani, „trebuie" să se menajeze, să stea mult în pat. *„Să nu credeți că lenevesc* — mă asigură corespondentul nostru — *citesc și învăț, muncesc, dar evit eforturile fizice"* etc. De ce se condamnă oare acești oameni singuri la privațiuni, de ce nu duc oare o viață normală? Desigur că foarte mult depinde într-o asemenea situație de caracterul omului, de personalitatea lui. În scrisoarea lui R.C. găsim explicații în formarea personalității lui. *„În copilărie a fost într-adevăr bolnav, și apoi chiar cînd s-a vindecat, părinții l-au menajat exagerat, și-au fixat atenția pe „boala lui."*

Într-adevăr, transformarea fiecărui fleac în tragedie înseamnă pe acest tărîm al păstrării sănătății, un prost serviciu mîntuitor. Educarea lor în spiritul curajului, călirea organismului lor, le va aduce mari servicii mai tîrziu, în viață. Copiii cocoloșiți sînt acei gata oricînd, mai tîrziu, să-și descopere nenumărate „boli".

Se cunoaște că între scoarța creierului și organele interne există o legătură reciprocă. După cum semnalele (durerile) pornite din organele interne — modifică, influențează procesele fiziologice din scoarța creierului, tot astfel și procesele psihologice se resfrîng asupra activității organelor interne. Cel mai sugestiv exemplu al acestui adevăr trăit de noi toți, este că la cea mai mică emoție (proces psihic) inima începe să bată accelerat. Invers, cînd un organ se îmbolnăvește, noi devenim conștienți de aceasta tocmai prin procesele ce se resfrîng la scoarța creierului, dureri, senzații neplăcute etc. Dacă există oameni care nu dau atenție acestor semne — și rău fac pentru că prezentîndu-se din timp la medic ar putea împiedica instalarea unor boli grave — alții fac din aceste semne — de cele mai multe ori de mică importanță — evenimentul cel mai important din viața lor. Ei se autosugestionează că sînt grav bolnavi și nu-l cred pe medicul care vrea să-i convingă că nu au nimic grav. Ei ajung astfel să fie considerați ipohondri. Adevărul este că excitațiile minime, fără însemnătate, venite de la un organ care la un moment dat funcționa deficitar (pentru scurt timp) interesa anumite grupe restrînse de celule nervoase din scoarța creierului. Dar fixarea atenției numai asupra acestor semnale face ca în scoarța cerebrală să înceapă să predomine această excitație, acoperind toate celelalte semnale care se primesc din organismul nostru cît și din afară și formează în sistemul nostru nervos o „dominantă", apare o idee fixă, care la fel cu o melodie obsedantă, împiedică desfășurarea normală a gîndirii noastre.

Desigur, sînt destui de multe situații cînd în gîndirea omului apare o idee care împinge pe toate celelalte pe al doilea plan. Cînd această idee este în legătură cu creația, cu dragostea de muncă, grija pentru cei din jur etc. este vorba de o activitate sănătoasă, care dă o stare de mulțumire, contribuind la însăși îmbunătățirea stării fiziologice a organismului. Cînd însă gîndurile se concentrează asupra funcționării propriului organism, situația se complică, omul respectiv se simte din ce în ce mai bolnav și într-un anumit fel devine și egoist.

Ce se poate face pentru a se pune capăt unor asemenea stări? În primul rînd, trebuie înțeles că interesul sănătății fiecăruia dintre noi nu cere o cufundare în noi înșine, ci comunicarea cu lumea exterioară.

În al doilea rînd, trebuie dirijată atenția asupra unei activități folositoare. Cu alte cuvinte, trebuie aprins în creier un nou focar puternic de excitație, care să creeze o nouă dominantă, care să cheme întreaga lui ființă la muncă, la creație. Așa omul se poate salva de această „boală", de care medicii refuză să-l trateze și se va întoarce în rîndurile oamenilor sănătoși, plini de viață.

Dr. E. ALBU

SPORT magazin

DE LA O ETAPA LA ALTA...

în campionatul categoriei A. la fotbal

Rapid Bucureşti, Petrolul Ploeşti şi Ştiinţa Cluj sînt marii beneficiari ai primei etape a returului şi dacă am face un clasament al etapei pe criterii de perspectivă, nu cîte două puncte pentru Rapid şi Petrolul şi nici un punct pentru Ştiinţa Cluj, ci cîte 3 puncte pentru primele şi două puncte pentru cea de-a treia, am înregistra. Aceste succese în deplasare vor cîntări greu în lupta ulterioară pentru primele locuri şi pentru fuga de zona retrogradării.

De altfel, această primă etapă a returului a adus cu autoritate în lupta pentru titlul de campion, alături de Dinamo şi C.C.A., o a treia echipă bucureşteană (Rapid) şi pe actuala campioană, Petrolul Ploeşti care a confirmat la Petroşani bunele aprecieri ce şi le-a cîştigat în perioada pregătitoare. După toate aparenţele, în etapa de mîine cele patru echipe din frunte îşi vor menţine probabil poziţiile, singura surpriză putînd veni de la Timişoara (meciul Ştiinţa — C.C.A.), U.T.A. şi Dinamo Bacău jucînd în deplasare, este probabil că vor pierde şi mai mult contactul cu plutonul fruntaş.

În ce priveşte partea de jos a clasamentului, doar Ştiinţa Cluj are posibilitatea de a urca, forma ei actuală instalînd-o favorită în jocul cu Progresul Bucureşti. Etapa de mîine va fi, pe cît se pare, o etapă calmă, cu rezultate previzibile.

Prima etapă, desfăşurată pe o vreme cu totul neprielnică unui joc de valoare tehnică ridicată, a arătat totuşi că echipele noastre au depăşit nivelul corespunzător pe care jucătorii noştri îl aveau în aceeaşi perioadă a anilor trecuţi şi aceasta este urmarea faptului că pregătirile au fost mult mai îndelungate — că s-a scurtat vacanţa de iarnă a fotbaliştilor noştri. Partida C.C.A. — Ştiinţa Cluj a fost, în această privinţă, foarte concludentă. Pe un teren desfundat şi lunecos, jucătorii ambelor formaţii au avut execuţii tehnice individuale şi de ansamblu mai mult decît satisfăcătoare, manifestînd totodată şi o remarcabilă condiţie fizică. Fără îndoială că revelaţia etapei a fost tînăra formaţie a Ştiinţei Cluj, care a reuşit să-şi maturizeze jocul şi să manifeste siguranţă şi calm în momentele cele mai dificile. Nivelul tehnic a fost satisfăcător şi în celelalte partide, cu excepţia Ştiinţei Timişoara, care a abandonat fără nici un temei arma ei principală: jocul cu pase lungi, în adîncime.

În prima etapă s-au marcat 14 goluri de către echipele gazdă şi 9 de către echipele oaspe, ceea ce constituie de asemenea un bilanţ satisfăcător.

Un capitol tehnic deficitar a fost acela al executării loviturilor de la 11 metri. Trei lovituri de pedeapsă în careu au fost dictate de arbitri, dar toate trei (Constantin — C.C.A., Gabor — Jiul şi Szigeti — Steagul Roşu) au fost ratate. Cum nu există lovituri de la 11 metri apărate, ci numai prost executate, antrenorii au sarcina de a acorda atenţie specială acestei execuţii tehnice elementare.

Şt. RADU

Returul campionatului de fotbal a început în condiţii atmosferice nefavorabile.

„TELESPECTATORUL" PRUDENT

— De ce te-ai încotoşmănit aşa?

— Nu vezi ce timp e afară?!...

Desen de GH. CHIRIAC

Gata pentru start! **Fotografia: D. STĂNCULESCU**

Pe pîrtie, la Poiana

Însemnări de la finalele de schi ale celei de a IV-a Spartachiade de iarnă a tineretului

Din nou la Poiana Stalin! De astă dată însă nu mergeam să vedem un concurs la care era anunţată participarea maeştrilor sportului sau a unor schiori străini, aşa cum s-a petrecut săptămînă de săptămînă în această splendidă staţiune de munte. În acest sfîrşit de săptămînă am pornit la drum pentru a constata o parte din roadele celei mai importante competiţii cu caracter de masă din ţara noastră: finalele de schi ale celei de a IV-a Spartachiade de iarnă a tineretului. Cunoşteam dinainte că la întrecerile de schi din cadrul Spartachiadei au participat mii şi mii de tineri din sate şi din oraşe, majoritatea dintre ei proaspeţi practicanţi ai acestei frumoase discipline sportive. Şi ştiam că la finale vor participa cei mai buni dintre aceste mii de muncitori, elevi, tehnicieni sau funcţionari, selecţionaţi prin diferitele faze eliminatorii ale competiţiei. Trebuie să mărturisim însă că nu ne-am aşteptat să vedem un concurs atît de reuşit, poate cel mai reuşit dintre cele organizate în acest an în ţara noastră, la schi.

Afirmaţia nu se referă numai la minunatul cadru oferit de pîrtiile şi împrejurimile Poienei Stalin sau la intimitatea oferită de confortabilul hotel „Poiana". Fireşte, şi acestea au contribuit la reuşita întrecerilor. Ceea ce ne-a impresionat însă în cea mai mare măsură, făcîndu-ne uneori să ni se umple sufletul de bucurie, a fost dragostea cu care fiecare concurent, indiferent de pregătirea sa tehnică, a ştiut să lupte pentru o comportare cît mai frumoasă, pentru a reprezenta cu cinste regiunea pentru care concura. De ce atîta entuziasm? Să-l ascultăm mai bine pe unul din protagoniştii probelor de fond, cîştigător al cursei de 5 km. pentru juniorii de la sate şi anume elevul Bujor Olteanu, din Fundata:

„În satul nostru schiul este cel mai iubit sport şi este practicat şi de cei tineri şi de cei vîrstnici încă de la căderea primei zăpezi. Începerea Spartachiadei de iarnă a tineretului a fost aşteptată cu multă nerăbdare, iar cînd a început desfăşurarea ei am participat cu toţii cu cea mai mare bucurie. În ceea ce mă priveşte, am dorit din tot sufletul să mă calific pînă în faza finală unde de asemenea ţineam să am o comportare frumoasă. Mă bucur că am reuşit să cîştig proba la care am participat, tot astfel cum mă bucur că reprezentativa regiunii Stalin a cucerit primul loc în întrecerea pe echipe. Sînt convins că viitoarele ediţii ale Spartachiadei se vor bucura de şi mai mare succes!"

De altfel, vorbele lui Bujor Olteanu, elev al Şcoalei profesionale I.P.R.O.F.I.L. Măgura Codlei, exprimă părerea unanimă a participanţilor la finalele Spartachiadei de schi. Şi, bineînţeles şi opinia noastră ca martori oculari la o manifestaţie care s-a transformat într-o adevărată sărbătoare a schiului de mase.

D. STĂNCULESCU

Cutia cu scrisori

VLAD STANCESCU, comuna Mogoşoaia: Ne-ar trebui un spaţiu prea mare pentru a răspunde la cele 4 întrebări puse de dv. Vă recomandăm să studiaţi broşuri de specialitate, iar dacă mai aveţi unele nelămuriri, adresaţi-vă federaţiei de tir (str. Vasile Conta nr. 16) care, sîntem convinşi, vă va pune la dispoziţie cele necesare.

ION BOREA, Slănic-Ploeşti: 1) La prima dv. întrebare, care se referă la cei doi jucători de fotbal din echipa C.F.R. Timişoara, vă răspundem afirmativ. 2) După informaţiile ce le deţinem, cei doi gazetari sportivi de care ne întrebaţi nu au jucat fotbal.

M. ZAMFIRESCU, Filipeşti de Tîrg: Jucătorul de care întrebaţi îşi va relua activitatea anul acesta. Deocamdată e în convalescenţă.

L. CIOBANU, Piteşti: In anul 1938 nu a existat nici o echipă cu numele de „Chinezul". Poate în 1928? La celelalte întrebări vă răspundem într-un număr viitor.

A. C., Ploeşti: Desenele pe care ni le-aţi trimis dovedesc talent şi umor. Vă rugăm să ni le trimiteţi lucrate în tuş şi credem că le vom folosi. Vă aşteptăm să treceţi pe la redacţia revistei.

GH. PETRE, Craiova: Proba de înot de 100 m. nu este un simplu sprint, ci un sprint care durează în timp. După părerea unor specialişti, 100 metri străbătuţi într-un bazin sînt echivalenţi ca efort cu o alergare de 500 m. plat. Iată de ce există mulţi înotători care pe primii 50 metri obţin 27 secunde, însă care niciodată nu au coborît sub un minut în proba de 100 m.

CONST. BIRSU, Sibiu: Este adevărat că atletul P. O'Brien foloseşte la încălzire o greutate de 12,5 kg. Specialiştii sînt de părere că o asemenea pregătire este folositoare atît din punct de vedere psihologic, cît şi al faptului că pune în mişcare un număr mai mare de muşchi.

VARIETĂŢI

O nouă metodă de „salvare" a baschetului american

Înfrîngerea zdrobitoare suferită de echipa reprezentativă de baschet a S.U.A. în faţa echipei Uniunii Sovietice cu prilejul campionatului mondial de la Santiago de Chile, nu a rămas fără ecou în Statele Unite. Specialiştii caută cu înfrigurare noi metode de antrenament ale jucătorilor pentru a „salva", dacă a mai rămas ceva de salvat, din prestigiul şifonat al baschetului american. Potrivit unei ştiri transmise de agenţia United Press International, unul dintre cei mai cunoscuţi antrenori din S.U.A., Fred Lewis, care conduce pregătirile echipei Universităţii din Mississippi de Sud a propus ca jucătorii de baschet din S.U.A. să urmeze cursurile şcolilor de... dans, „într-un efort pentru a-şi îmbunătăţi ritmul şi viteza". Lewis a şi început acest nou „antrenament" cu jucătorii echipei sale, declarînd că dacă „experienţa va reuşi ea va fi extinsă la toate echipele americane de baschet". Rămîne numai de văzut dacă „rock and roll-ul" va ajuta la salvarea baschetului din S.U.A.

Firma „Shell" şi... Herb Elliot

Numele atletului australian Herb Elliot este de acum cunoscut în lumea întreagă la fel ca şi maşinaţiile promotorului american Leavitt în scopul „cumpărării" lui pentru un „circ atletic internaţional". După cum se ştie Elliot a respins toate ofertele bussinesmanului din New York, afirmînd că preferă să rămînă amator pentru a concura la Jocurile Olimpice din 1960.

Şi totuşi, Herb Elliot slujeşte la ora actuală anumite interese ale bine cunoscutei companii petrolifere „Shell" al cărei funcţionar este de mai mulţi ani. Ziarele australiene au anunţat, cu caractere mari, că tînărul Elliot va fi trimis pe spezele firmei „Shell" să urmeze studii superioare într-una din universităţile din Europa Occidentală. „Mărinimia" regilor petrolului miroase însă de departe a reclamă!

Din presa străină

Cum se poate face o afacere de mari proporţii în jurul unui ring de box? Răspunsul la această întrebare a fost dat în luna ianuarie de „bookmakerii" (organizatorii de pariuri) din New York cu prilejul meciului dintre boxerul american de categorie mijlocie Denny Moyer şi mexicanul Gaspar Ortega. Iată cum descrie organizarea şi desfăşurarea acestui meci corespondentul din New York al agenţiei France Presse:

„Moyer a obţinut a 19-a victorie consecutivă la Madison Square Garden în faţa mexicanului Gaspar Ortega. Decizia adoptată aproape în unanimitate de judecători a fost viu criticată de ziariştii sportivi din jurul ringului. 14 jurnalişti din cei 16 prezenţi acordînd mexicanului victoria. Ortega a cîştigat confortabil 7 din cele 10 reprize datorită excelentului său lucru la corp pentru a nu se mai îndoi de succesul său.

Decizia a stîrnit protestele secunzilor boxerului mexican care au subliniat că „mexicanul a fost încăodată furat". Pe de altă parte — adaugă corespondentul agenţiei France Presse — după ce cu cîteva zile înaintea meciului Ortega era un favorit solid al birourilor de pariuri, cîteva ore înainte ca cei doi boxeri să urce în ring, Moyer a devenit subit favorit cu o cotă de 7 la 5. În mod justificat din diferite părţi s-au făcut auzite îndoieli faţă de această schimbare de ultim minut din partea „bookmakerilor".

Lucrul acesta l-a determinat pe Jack Barrett, „matchmaker" (organizator de meciuri) să afirme că în urma controversei ridicată de decizia arbitrilor socoteşte necesar un meci nou între cei doi boxeri, scrie agenţia în încheiere.

După cum se vede lucrurile sînt clare. „Bookmakerii" l-au furat pe Ortega de victorie, realizînd, prin schimbarea de ultimă oră a cotei pariurilor, venituri fabuloase. Dar nu s-au oprit aici, ci acum propun un nou meci, al cărui rezultat se cunoaşte dinainte: încasări noi, pariuri şi excrocherii noi, şi îndeosebi cîştiguri noi. În „ţara tuturor posibilităţilor" de ce să nu fie posibil şi asta?

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17 60.10, interior 1400.

Între cer şi pămînt

Momente din viaţa campioanei mondiale de paraşutism ELENA BĂCĂOANU

III

Vorbind cu campioana lumii despre paraşutism, specialitatea sa sportivă, omisesem, fără voie, pe unul din colaboratorii cei mai apropiaţi ai temerarilor înfruntători ai văzduhului: pilotul.

Iată de ce pe buze mi-a venit întrebarea:

— Pilotul care vă duce sus, are vreo legătură cu voi, paraşutiştii?

— Bineînţeles. La mondiale, de pildă, am avut un pilot romîn, pe Leonida Tăruş, acelaşi care m-a dus sus şi la primul salt al carierei mele sportive. Este între noi şi pilot o colaborare permanentă, ca la un echipaj de motociclism, ori ca la unul de tenis, dacă vrei... În special la „punctul fix" observaţiile pilotului (mai ales ale unuia experimentat şi care îţi cunoaşte stilul) contează foarte mult. Dar să-ţi spun mai întîi ce am făcut pînă la concurs. Am fost oaspeţii muncitorilor întreprinderii petrolifere „Slovnan" (care foloseşte şi utilaj romînesc) şi ai celor de la societatea de tramvaie, ambele din Bratislava. Este un obicei admirabil al muncitorilor cehoslovaci de a patrona echipele sportive care le vizitează ţara. Astfel ne-am simţit curînd ca în patrie, deoarece am avut în muncitorii celor două întreprinderi susţinători pasionaţi în timpul probelor, (ce mîndri au fost cînd au aflat că „fata lor" a cucerit medalia de aur!), şi prieteni nedespărţiţi în clipele de răgaz în care ne-am dus să vizităm localitatea Pistiani, strandul uzinei, fabrica (la laborator lucrau tot fete şi unele visau să devină paraşutiste). De altfel acest sport este foarte popular în ţara prietenă. E poate suficient să arăt că în zilele de concurs trenurile şi autobuzele care duceau la aerodrom au avut preţurile reduse cu 50 la sută, iar în ultima zi s-a călătorit gratuit!

— Ce-ai simţit cînd s-au anunţat rezultatele?

— Am fost bucuroasă de succesul colegei mele Elisabeta Popescu.

...Ea fusese iniţial anunţată, pe locul întîi. Era deci tot o victorie romînească.

— Şi cînd s-a produs schimbarea?

— Rezultatul definitiv s-a anunţat în ultima zi, la 16 august. Eu l-am aflat cea din urmă, atunci cînd am fost poftită să execut saltul de onoare al campionilor, împreună cu cehoslovacul Gustav Koubek (era al patrulea salt din acea zi). Sus, la 2.500 m. Koubek mi-a cerut... mîna. I-am spus că sînt măritată, însă el, care mai fusese campion şi cunoştea obiceiurile, mi-a explicat că numai pentru cîteva secunde, în timpul saltului oferit publicului. Am sărit deci ţinîndu-ne de mînă, iar după 25 secunde ne-am despărţit. A fost cel mai scurt rendez-vous ca'e se poate imagina. A urmat apoi turul de onoare al aerodromului, felicitările, scrisorile pentru cei de-acasă şi totul a intrat apoi în domeniul trecutului. Noi paraşutiştii avem obiceiul de a privi numai înainte...

— Clasamentul probei ce spune?

În dreptul meu îndică 645 de puncte, ceea ce depăşeşte plafonul celor 600 pentru considerente maxime. Realizasem de fapt 675 puncte dar cele două penalizări pentru „tangaj" (ceva asemănător cu tangajul vapoarelor) m-au scăzut la 645 puncte. Cea de-a doua clasată, sovietica Lidia Oneriev, a totalizat 640 de puncte.

— Ce impresie a produs victoria ta printre specialişti?

A fost o mare surpriză. Cu un an înainte Nadia Preavina, din echipa sovietică, mă sfătuia cu dragoste şi-mi arăta ceea ce o învăţaseră şi pe ea cele peste 700 de salturi executate (eu aveam pe atunci numai 60). Acum... săltasem peste aşteptările tuturor şi, ţinînd seama de cele 270 de salturi la care ajunsesem în 1958, puteam fi considerată o campioană... fără experienţă.

— Ce-au spus cei de-acasă?

— Mama a venit la Bucureşti şi a plîns. Ea rămîne tot o mamă temătoare pentru copilul ei şi nu vrea nici în ruptul capului să înţeleagă că mama unei campioane nu are voie să plîngă... de frică.

— Cu ce te ocupi în afara muncii din fabrică şi a sportului?

— Cu gospodăria. Nu zîmbi, fiindcă de cîteva zile

m-am mutat într-o casă nouă şi am avut de lucru, nu glumă. Studiez în continuare tehnologia conservelor care mi-a plăcut încă din şcoală şi profit că fosta mea profesoară îmi este acum şefă de laborator. Vreau să ajung maestră în meseria mea. Mai practic înotul, de care am nevoie pentru dezvoltarea generală şi pentru salturile cu parașuta în mare.

Şirul întrebărilor a ajuns la capăt. De altfel au început să fie aduse la control borcanele cu conserve. Laboranta Elena Băcăoanu cîntăreşte, face observaţii, completează formulare. Ziua ei de muncă a început. Profit de această preocupare pentru a afla ce gîndesc colegele ei despre campiona mondială alături de care trăiesc.

— Aureola ei nu este titlul de campioană, îmi spune inginera Mihaela Ionescu, şefa laboratorului, ci hărnicia, modestia, veselia, sîrguinţa la învăţătură şi ascultarea. I-am fost profesoară, aşa că nu mă înşel. O cunosc foarte bine.

Elena Ionescu, inginer stagiar, e plină de însufleţire în aprecieri.

— O fată punctuală, precisă în tot ce face, prevăzătoare, ambiţioasă. Poate prin sport să fi devenit astfel. Nu ştiu, o cunosc doar de cîteva luni. Mă uitam zilele trecute la ea, cît de frămîntată era de pregătirea noii sale locuinţe. Totuşi n-a întîrziat de la fabrică, n-a neglijat serviciul, iar acasă şi-a aranjat totul singură. Noi gospodinele ştim ce înseamnă asta...

Olga Corlan, cealaltă laborantă, este şi cea mai veche cunoştinţă a Elenei Băcăoanu.

— Am fost colege de şcoală şi de bancă. Pe acea vreme nici ea, nici eu nu visam că va deveni paraşutistă sportivă. Acum mi se pare că a fi campioană a lumii este ceva obişnuit...

— Are dreptate Olga: e un fapt ca oricare altul, intervine Elena Băcăoanu. În definitiv, trebuia să devină cineva campion şi la proba mea. În 1958 am reuşit eu, în 1960 cine poate şti ce va mai fi.

— Oricum, proiecte ai...

—Desigur! Pe cele profesionale le-am arătat; pe cele sportive le gîndesc, dar nu le spun; iar pe cele conjugale vi le va dezvălui, poate... unul mic, cînd va veni şi cînd va învăţa să vorbească...

Em. VALERIU

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBĂ

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustraţii: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Vasul „Belgica", pe care se găseşte alături de alţi savanţi romînul Emil Racoviţă, este prins de gheţuri, în Antarctica. Neputînd suporta rigorile iernii polare, un grup condus de locotenentul Lapoire fuge de pe vas, propunîndu-şi să ajungă la marea liberă. Pe drum se descoperă că Lapoire este asasinul matrozului Wiencke. Părăsit de complicii săi, care se întorc pe vas, Lapoire rămîne singur pe banchiză.

Lapoire porni mai departe, gîfîind. Nu-l îngrijora întunericul din ce în ce mai des, ştia doar că nu trebuie să se oprească din mers. I se părea că aleargă, dar de fapt, abea se mişca, clătinîndu-se ca un om beat... Cînd va va ajunge la „Belgica" — aşa gîndea el — se va culca într-un pat moale şi cald, capul şi-l va odihni pe o pernă moale de puf alb... Totul va fi moale şi alb, va adormi şi în jurul lui vor coborî lin, fără zgomot, aripi albe...

Se prăbuşise de mult în zăpadă. Zăcea pe o coastă, cu ochii închişi, cu un zîmbet fericit pe buze... Fulgi mari, albi, pufoşi, cădeau din ce în ce mai deşi din tavanul lăptos al norilor.

Evadarea lui Lapoire fusese pentru cei de pe „Belgica" semnalul de alarmă. Cînd Michotte, Iohansen şi Knudsen se întoarseră pe bord, nu fură certaţi, dar li se puse în vedere că trebuie să se supună cu stricteţe programului zilnic de activitate stabilit de „statul major", care preluase conducerea expediţiei. Erau prevăzute exerciţii de gimnastică, excursii pe banchiză, tot echipajul trebuia să facă zilnic „o cură de prăjit" în faţa sobei de pe coridor, căci doctorul Cook stabilise că lumina focului şi căldura

combat într-o oarecare măsură efectele anemiei. „Alimentaţia cu carne de foacă", alt medicament, era obligatorie.

Efectele noului program nu întîrziară să se arate şi pe data de 22 iulie, cînd soarele se ridică pentru prima oară la orizont, bolnavii se înzdăveniseră în aşa măsură că puteau urca pe punte să salute apariţia astrului, alături de colegii lor.

Trebuia cu orice preţ găsită o cale spre ocean. Într-o zi Amundsen descoperi la 12 mile de „Belgica", o crevasă neobişnuit de largă care şerpuia pînă dincolo de zare. Nu era cu neputinţă ca ea să ajungă la marea liberă! Pentru explorarea ei se va alcătui un grup din Amundsen, Racoviţă, Tollafsen şi încă doi marinari.

Abia după patru zile de mers istovitor prin băltoace şi peste crevase şi şanţuri, se ivi în zare, deasupra banchizei, o fîşie de ceaţă întunecată: acolo se afla crevasa.

După ce întinseră cortul pe malul ei, Amundsen îşi expuse planul:

— Marea nu poate fi departe. Altfel crevasa n-ar fi populată de attica foce şi pinguini... Dar trebuie să vedem oceanul cu ochii noştri. Apoi ne

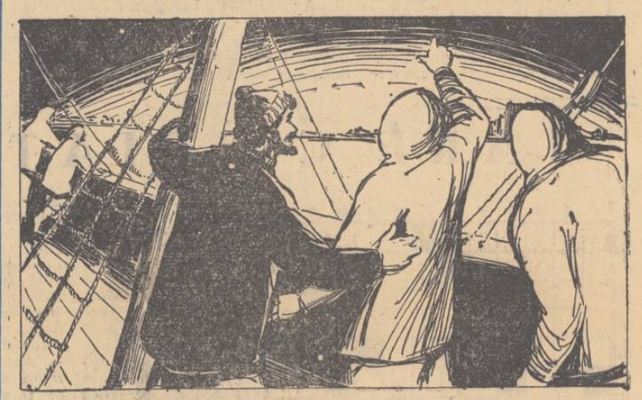

vom întoarce şi vom căuta un mijloc pentru a aduce „Belgica" pînă aici.

— Tonită! exclamă Racoviţă.

— Poate că nu va fi nevoie de tonită. Sper că se vor deschide noi crevase în jurul vasului. Deocamdată propun să scurtăm popasurile. Cred că vă daţi seama, crevasa asta este ultima noastră şansă!

Peste tot se auzeau pîrîiturile banchizei roase de dezgheţ: era un fenomen tipic verii polare şi care nu avea în el nimic îngrijorător. Către orele două noaptea îl trezi însă un troznet puternic, apoi se auzi încă unul şi deodată banchiza se înclină, făcîndu-i să se rostogolească unii peste alţii. Să descotorosiră cît putură mai repede de sacii de dormit şi ieşiră din cort. Ameţiţi de somn şi dezorientaţi de valurile de ceaţă, nu-şi dădură seama, în primele momente, de ceea ce se întîmplase. Tollafsen o porni la vale pe povîrnişul banchizei, în sensul opus aceluia în care se găsea malul crevasei. Nu făcuse decît cîţiva paşi şi se trezi cu picioarele cufundate în

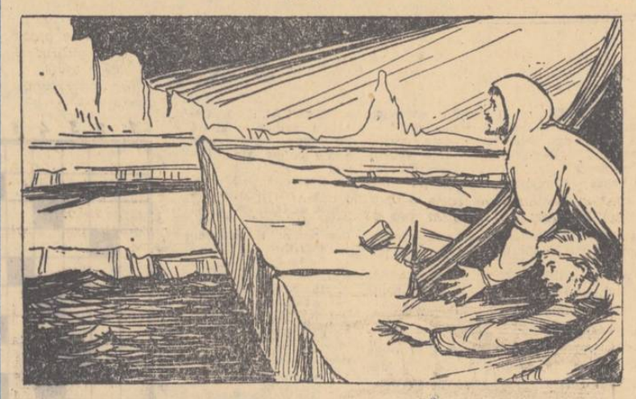

apă pînă la genunchi. Se trase repede înapoi şi-şi chemă tovarăşii:

— A apărut o nouă crevasă!

— Şi eu am descoperit una nouă! replică Amundsen.

— Şi eu! spuse Racoviţă.

De fapt porţiunea de banchiză pe care-şi făcuseră cantonamentul se rupsese din malul crevasei. Curînd simţiră sufletul vîntului. De ce oare nu se risipea ceaţa? Racoviţă observă că de zimţii malului nordic se izbeau necontenit valuri minioase, în timp ce lîngă malul sudic apa era liniştită: sloiul pe care se aflau înainta spre nord cu viteză din ce în ce mai mare!

— Ce ne facem, Roald? întrebă Racoviţă.

Amundsen zîmbi.

— Ajungem la ocean mai repede decît ne aşteptam!

— Şi pe urmă? Cum ne întoarcem pe banchiză?

— Războim înotînd! strigă Tollafsen.

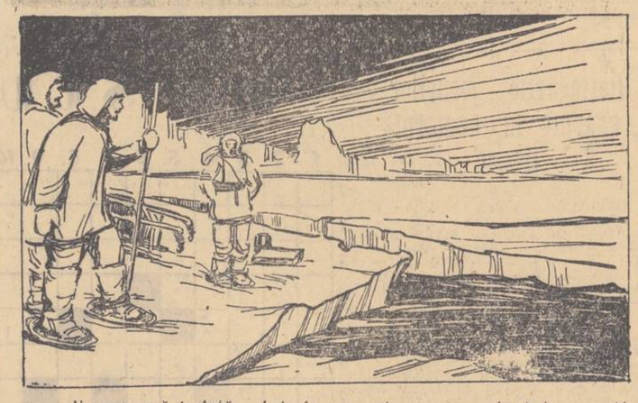

— Nu prea mă încîntă o baie în apa asta rece ca gheaţa! mormăi Knudsen.

Trecuseră aproape două ore de cînd se găseau acolo şi situaţia începea să-i neliniştească. Deodată se auzi dinspre cort glasul lui Amundsen.

— Racoviţă! Vino repede!

Primul ofiţer agita deasupra capului un obiect strălucitor de metal.

— Harponul lui Wiencke! Cum a ajuns aici?

— Credeam că vom vina cu el! Acum ne va sluji ca ancoră!

Umezeala cerului sporise şi se simţea miros de sare şi alge. Curentul îi apropiase de malul sting al crevasei. Iohansen luă harponul în mînă şi-l azvîrli cu putere.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii Bucureşti

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
STAT

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 77 ★ Sîmbătă 28 martie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

POPAS LA SĂCELE

Cu porțile înalte închise privirilor iscoditoare ale curioșilor, cu case țuguiate, cu ziduri de cetate, cu o stradă lungă de 8 km., cu liniștea patriarhală a orașelor de provincie, ne-a întîmpinat într-o dimineață de martie noul oraș Săcele.

Odinioară șapte sate și două cătune, cu oameni harnici și cu umeri vînjoși, plecați pînă toamna tîrziu cu oile pe tăpșanele însorite, cu femei trebăluind de zor la războaie de casă, lucrînd meștere țesături de lînă, cu stăpîni atotputernici — grofi, moșieri, primari și polițai. Satele erau despărțite între ele, străine, stinghere. Azi de-a lungul șoselei din Țara Bîrsei s-a întins un oraș, un singur oraș, Săcele, cu un singur sfat popular, care cuprinde Purcăreni, Tărlungeni, Zizin, Baciu,

În atelierul de bobinaj

Turches, Cernatu, Satu Lung și cele două cătune: Gîrcini și Tei sub Obrej.

Și viața s-a schimbat și oamenii odată cu ea...

Acolo unde era cîndva grădina „domnească" și unde nu călca picior de muritor simplu, se ridică azi uzina „Electroprecizia".

Dar despre uzină îți poate povesti lucruri de seamă directorul ei, Ion Cvașa. Am avut impresia că stau de vorbă cu un gospodar priceput, care îți arată cu mîndrie casa lui, ograda, florile care cresc aici și care îți recomandă apoi, cum e și firesc, numeroasa lui familie.

Marea familie a acestei tinere uzine, mai tînără decît Republica noastră, are oameni deosebiți. Am stat de vorbă cu ei, i-am văzut lucrînd, am fost în casa lor. Directorul Cvașa m-a plimbat prin toată uzina, mi-a arătat noua construcție a halei pentru echipaj electric de autobuse și tractoare, clădirea la roșu pentru elevii școlii profesionale, căminul, creșa, staționarul, cinematograful, clubul, clădirea pentru locuințe, cantina pentru 400 persoane amenajată cu mult gust, cu candelabre strălucitoare, magazia bogat aprovizionată, uriașul frigider, cocina cu porcii crescuți din resturile cantinei, spațiile verzi cu trandafiri...

Directorul Cvașa îți cunoaște pe toți muncitorii le știe necazurile, preocupările, „tainele" unei noi inovații, ba chiar și firea...

Am cerut să stau de vorbă cu unul dintre „bătrînii" fruntași ai uzinei.

A zîmbit și mi l-a recomandat pe Iosif Imreh.

— E fruntaș de cînd s-a născut uzina. Muncitor strașnic, priceput, lucrează în contul lui 1970, acum e meșter și inovator. De la el nu o să aflați prea multe... E modest, harnic, pare timid, dar cînd e vorba să-ți povestească despre realizările lui, îți taie vorba cu foarfecele.

Iosif Imreh tocmai lucra la ultima lui inovație, e mașină automată pentru confecționarea de bobine la motoarele asincrone care vor înlocui execuția manuală a bobinelor...

— Tov. Imreh...

— Imreh...

— Ultima dumitale inovație?

— Nu-i a mea.

— Totuși, îndrăznesc, aveți inovații multe...

— Necesități, nu inovații — îmi răspunde mîhnind preocupat mașina.

Încep să schimb firul discuției...

— Sînteți maistrul secției de sculărie?

— Maistru.

— N-ați vrea să-mi povestiți despre munca dvs., despre realizările obținute. Ca meșteri ați lucrat în contul anului 1970?

Urmărind una din inovațiile lor, la mașina de ștanțat.

— Da... dar despre mine nu am ce povesti...

— Totuși despre aceste lucrări care vi se par „neînsemnate", n-ați vrea să-mi vorbiți?

— Hai, îl îndeamnă directorul, vorbește

Iosca despre mașina automată din fața ta...

— E inovația lui Pop.

Și dispare repede din secție. Dar după cîteva clipe se întoarce cu un tovarăș mai în vîrstă decît el, cu părul argintat.

— Petre Pop, tehnologul uzinei, îți recomandă Imreh. E tare priceput. De la el am învățat o sumă de lucruri... își desleagă, în fine, vorba Iosif Imreh.

Am pornit împreună cu ei prin uzină. Am văzut cum se construiesc aici motoare electrice asincrone de tip mijlociu, adică cele frecvent folosite de 0,6—7 kw., echipament electric, delcouri, magnetouri și diverse dinamuri.

Multe mi-au povestit... Dar despre inovațiile făcute nici vorbă, deși în fiecare secție am întîlnit cîte o realizare, o îmbunătățire, o inovație a celor doi.

Și asemeni lor, sînt mulți la fabrica „Electroprecizia" din Săcele...

Carmen CONSTANTINESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

În acest număr:

Oameni ai zilelor noastre

UN LUP DE ...DUNARE

◆

20 de ani de la moartea lui A. S. MAKARENKO

◆

Luate din viață

„STEAUA nr. 1"

◆

În numerele noastre viitoare:

Un nou roman ilustrat

GOANA DUPA AUR

adaptare după JACK LONDON

◆

Alte întîmplări ale lui MILICĂ

de Nell COBAR

◆

COMOARA LUI DECEBAL

O povestire științifico-fantastică

de Simion SĂVEANU și Radu DINESCU

Un aspect de la creșa uzinei

După frumosul succes obținut la Paris, tînărul bariton Dan Iordăchescu are în perspectivă un turneu în R. D. Germană, după care va participa la concursul Schubert—Haydn de la Viena.

Fotografia: Mihai POPESCU

Cine seamănă vînt, culege furtună!

Colonialiștii primesc noi lovituri

Săptămînile din urmă au fost martorele unor evenimente care au demonstrat încă o dată de tăgadă că lupta popoarelor pentru cucerirea sau apărarea independenței lor naționale a căpătat o asemenea amploare încît nu mai stă în putința imperialiștilor și a agenților lor să întoarcă înapoi istoria. Încercări în acest sens mai sînt făcute, de bună seamă.

Imperialismul mai poate provoca vărsări de sînge. El mai poate pricinui suferințe unor popoare care nu și-au dobîndit încă independența. Dar imperialismul nu mai poate readuce lucrurile pe vechiul lor făgaș.

Tunurile de pe Aurora au vestit lumii o nouă eră. În această eră lupta pentru eliberare a popoarelor coloniale a intrat într-o nouă fază.

Actuala situație internațională demonstrează că lupta popoarelor pentru dobîndirea sau apărarea independenței lor nu mai poate fi înăbușită.

Evenimentele din Irak sînt grăitoare în acest sens.

Complotul recent îndreptat împotriva tinerei republici irakiene, zdrobit rapid de popor, demonstrează atît necesitatea luptei pentru apărarea independenței, cît și faptul că stă în puterea popoarelor să facă una cu colbul străzii pe cei ce atentează la libertățile lor. În Irak, poporul a dat o strălucită pildă a posibilității ce există de a se apăra cu succes cuceririle revoluționare.

În alte state, în săptămînile din urmă, s-a pus însă deabia problema răsturnării regimurilor reacționare. Poporul cuban a zdrobit dictatura sîngeroasă a lui Batista, unealtă a imperialiștilor americani.

O serie de țări din America latină se găsesc însă în momentul de față abia în faza luptei pentru ruperea lanțurilor dependenței politice și economice care le leagă de Washington.

Eugen PHOEBUS

● *(Continuare în pag. 3-a)*

După izbucnirea complotului antiguvernamental din Irak, poporul irakian s-a ridicat ca un singur om la lupta pentru apărarea independenței sale. Iată un aspect de la o impresionantă manifestație care a avut loc la Bagdad împotriva celor ce au încercat să atenteze la cuceririle tinerei republici.

ISCUSIȚI FĂURARI

O vizită la Monetăria Statului

— Care a fost cea mai fericită clipă din viața dvs.? Întrebarea aceasta am pus-o la numeroși oameni, din diferite colțuri ale țării.. Răspunsurile le-am notat pe un carnețel. Iată cîteva din ele:

UN OȚELAR DIN REȘIȚA: „Cînd am primit „Ordinul Muncii" clasa II-a; O COLECTIVISTĂ *din regiunea Constanța*: „Cînd am primit „Medalia Muncii"; UN OSTAȘ *dintr-o unitate militară*: „Cînd am primit insigna de „Ochitor de frunte"; O MAMĂ *din Țara Oașului*: „Cînd am primit medalia „Gloria Maternă"; O TÎNĂRĂ SOȚIE: „Cînd soțul mi-a adus cerceii pe care-i văzusem la „Bijuteria"; UN TÎNĂR SOȚ: „Cînd am înmînat verigheta soției mele"; O ÎNDRĂGOSTITĂ: „Cînd iubitul mi-a cumpărat o broșă de aur"; UN PIONIER: „Cînd am primit insigna de participant la spartachiada organizată de „Scînteia Pionierului".

După ce am căpătat aceste răspunsuri, am pus celor în cauză o altă întrebare: *La ce v-ați gîndit în acea clipă?* Am căpătat și la această întrebare răspunsurile cuvenite, răspunsuri care exprimau bucuria muncii prețuite, încrederea în forțele proprii, hotărîrea de a dobîndi noi succese. Și după aceste răspunsuri am mai pus încă o întrebare: *Dar la cei ce-au făurit medaliile, insignele, broșele, cerceii și verighetele respective v-ați gîndit?* De data asta am căpătat un răspuns negativ pe toată linia. Nu, nu se gîndise nimeni la făurarii acestor lucruri de preț, la cei ce cu migală meșteresc zi de zi aceste simboluri ale prețuirii. Și asta nu-i drept...

T. DUMITRESCU

● *(Continuare în pag. 5-a)*

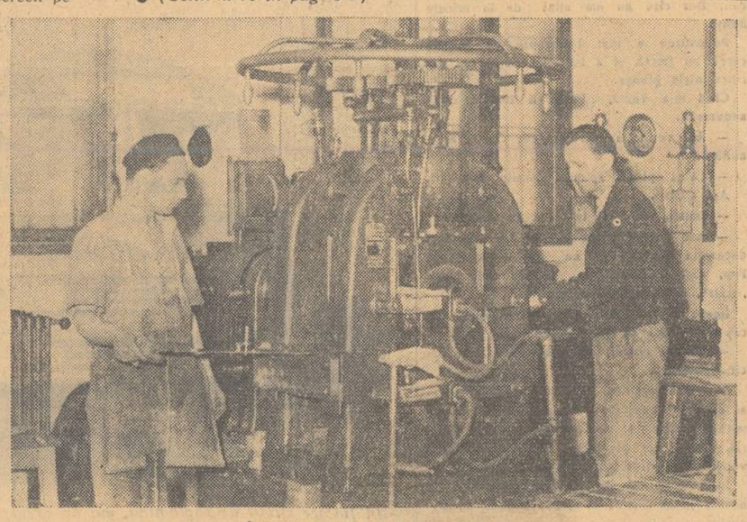

Într-una din secțiile Monetăriei

COLECTIVUL ENTUZIAȘTILOR

La Casa de Cultură a raionului „1 Mai"

Aici era o clădire greoaie, dărăpănată, cu pecețile tuturor ploilor triste de toamnă încrustate adînc în pereți. Acum un an și ceva, pe acest loc, după demolarea vechii închegări de cărămizi, a început să se ridice prin entuziasmul tineretului muncitor din Capitală, grupat în brigăzi de muncă voluntară, o Casă de cultură spațioasă și cuprinzătoare.

Aș vrea să vorbesc despre cei ce dau viață, putere și culoare acestei Case de cultură a raionului „1 Mai", despre zecile de artiști amatori care sfîrșindu-și orele de muncă și îndatoririle obștești se îndreaptă plini de pasiune spre sălile de repetiții pregătind piese de teatru, spectacole de păpuși pentru cei mici, dansuri sau programe destinate brigăzii artistice. Este însă greu să cuprinzi toate aceste aspecte în cîteva pagini. De aceea am să încerc să oglindesc una din activitățile ce mi s-au părut mai expresive, mai pregnante. Este vorba de cercul de artă dramatică. Într-o picătură de apă poți desluși înțelesul și freamătul unei mări întregi. Urmărind munca acestui colectiv de entuziaști, vom putea să deslușim preocuparea fecundă a tuturor ansamblurilor ce lucrează aici.

MĂRTURII

Actorul Constantin Dinescu — instructorul echipei de teatru — este un tînăr aprig, cu obrajii roșii și plini ca un mar domnesc, cu privirile scăpărătoare asemenea argintului viu.

— Am început să pregătim piesa „D-ale Carnavalului" pentru a putea participa la bienala I. L. Caragiale, cînd geamurile sălii de repetiție nu erau încă puse și tencuiala își aștepta stratul portocaliu al zugrăvelii. Îmi aduc aminte ca acum: La repetiții, în timp ce Didina Mazu și Nae Girimea își depănau „amorul" iar „mangafalele" jurau răzbunări caraghioase între pereții de carton ai unor decoruri țipătoare și impănate, alături se auzeau vocile puternice, pline de voioșie și sănătate ale lăcătușilor, tîmplarilor și parchetarilor. Pentru noi aceste voci erau un tonic. Ne trudeam să oglindim cît mai veridic decrepitudinea lumii apuse, pe care o făceam să tresalte pe scenă pentru a ne despărți de ea în hohotele bicluitoare de rîs ale maselor de spectatori.

— După cîte știu cu piesa „D-ale Carnavalului" ați luat un start bun.

— E adevărat. Am luat premiul III în țara pe oraș și tot nouă ne-a revenit cinstea de a da spectacolul de gală.

— Ce pregătiți acum?

— O piesă sovietică care își propune să zugrăvească profilul complex și marile probleme sufletești ce animă omul sovietic. Piesa se intitulează „Singură" și este scrisă de talentatul dramaturg S. Alioșin.

Odată cu venirea zilelor călduroase tot porni duminicile prin satele din regiune, cu piesa într-un act „S-a întîmplat la seceriș", scrisa de colegul meu de breaslă, actorul Arcadie Donos. Sîntem în toi cu repetițiile la această nouă lucrare dramatică.

Într-una din pauze m-am apropiat de cîțiva din membrii echipei de teatru. Modesta mea îndeletnicire gazetărească nu a trebuit să fie pusă la o grea încercare pentru a lega o convorbire însuflețită. Slujitorii Thaliei, fie profesioniști sau amatori se pare că vădesc aceeași sensibilitate binevoitoare în fața carnetului de reporter și a creionului bine ascuțit, capabil să facă față celor mai rapide interviuri.

— Numele?

— Romeo Pitulan.

— Vîrsta?

— 20 de ani.

— Locul de muncă?

— Ziarul „Sportul popular".

— Care a fost ultima piesă în care ați jucat?

— „D-ale Carnavalului", Rolul „cățindatului". La bienală mi s-a decernat premiul special pentru interpretare.

— Ce doriți și ce planuri de viitor aveți?

— Să joc în piese actuale oglindind viața și munca tineretului. În special în comedii scrise pentru teatrul amator. Asemenea lucrări ar avea mare priză în public și un deosebit rol educativ pentru noua generație.

Adrian BELDEANU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

INTRE DEALURILE SIGHIȘOAREI

— Bună ziua!

— Bună ziua!

Omul care-mi răspunde la bineți se uită înveselit la pantofii mei, plini de glod.

— Se vede treaba că veniți de la oraș. Pe-aici pe la noi se umblă cu cizme sau cu bocanci. Pantofii nu dovedesc la norocul acesta. Pămîntul se dezgheață acuma și...

— Mai e mult pînă la sediul gospodăriei colective? — întreb eu alegîndu-mi din ochi locurile unde să calc.

— Cam vreo douăzeci de case. Și eu tot într-acolo mă duc... Mergem împreună.

— Sînteți colectivist?

Omul se uită nedumerit la mine. La început nu înțeleg de ce.

— Dar bine... Nu știți? (știam, cum nu!) În Laslea, toți țăranii is colectiviști. La orice poartă ai bate, îți deschide un colectivist... Ei, nu-i nimic dacă v-ați necăjit cu tina pînă-aicia. La Laslea aveți atîtea de văzut că o să uitați de supărarea asta mică. Dar pînă una-alta iacă, am ajuns. Am ajuns și eu nici nu m-am prezentat: Ciorogîr Gheorghe mă cheamă!

★

Sediul gospodăriei colective e plin de oameni. Tăifăsuim de una, de alta și pînă la urmă ne așternem la vorbă de-a binelea.

Întotdeauna la aniversări amintirile bat ca niște ciocănele în feresteuicile tîmplelor. Gospodăria colectivă din Laslea împlinește peste cîteva luni, la 24 iulie, 10 ani de viață. Se numără printre cele cinci gospodării înființate întîi în țară. Acum tot satul e în colectivă. Dar începutul...

Oamenii își aduc aminte și povestesc. Povestesc, ce-i drept, cam de-a valma, de nu știi la care să asculți mai întîi. S-au nimerit la sediu și Nicolae Gangăl și Gh. Fagiura și Nicolae Alexandru — care ține codiriștea biciului în mînă și gesticulează comic fără să bage de seamă. Și ei, printre alții, au făcut parte din grupul comuniștilor care-au pus, cu aproape zece ani în urmă, bazele colectivei din Laslea.

— Ieșea chiaburoiu' de Făgărășanu în poartă și văzîndu-ne zoriți să rostuim gospodăria colectivă, ne striga de la obraz: „Mergeți numa' la colhoz că vă la tot: și lingură și furculiță și vă dă cu portia de la cazan".

— Ar fi vrut el, păduchele dracului, să ne lăsăm păgubași. Dar iată-ne acuma milionari!

Le ascult vorbele, le citesc pe față mulțumirea și nu mă-ndur să le stăvilesc amintirile. Totuși...

— Aș vrea să văd și eu acareturile unor milionari. N-ar vrea careva dintre dvs. să mi le arate?

— Vă conduc eu, sare de la locul lui prima mea cunoștință, Gheorghe Ciorogîr. Tot vă e frică de noroi. O să călcați pe urmele mele.

Intrăm pe la rotărie, pe la fierărie, apoi o apucăm pe ulița satului.

— Să vă duc mai întîi să vedeți magazia de cereale pe care ne-am construit-o. Nu știu dacă o fi cineva să ne deschidă, dar merită s-o vedeți. E mare de nu se mai termină! Dar tot n-au încăput astă toamnă toate bucatele acolo.

Într-adevăr, n-are cine să ne deschidă. Stăm în fața magaziei „care nu se mai termină" și însoțitorul meu începe și el să-și depene gîndurile:

— Am fost și eu printre primii care s-au înscris în 1949 în colectivă. Știu cum a crescut gospodăria an după an. Dacă se cheamă c-am ajuns milionari, apoi nu așa întîmplător. Oamenii au muncit pe rupte, au muncit cu drag și-am avut roade pe cinste. La început — ce să-i faci, amintirile... — din 66 de colectiviști nu lucrau nici jumătate. Zi-

Viorica CIORBAGIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Oameni ai zilelor noastre

UN LUP DE... DUNĂRE

Titlul pare curios. Din capul locului însă aș vrea să spun că nu numai marinarii de „larg" (prin ei înțelegind pe cei care navighează pe mare) sînt într-adevăr marinari. Sînt destule cazuri cînd și marinarii flotei noastre fluviale au avut de întîmpinat o seamă de greutăți pe care le-au învins. Și dintre acești numeroși marinari face parte și Sotir Malacos, comandant pe vasul „Anghel Saligni". Nu are nici tatuaje marinărești cu sirene ori ancore pe brațele-i vînjoase, nu are nici barbă, nici pipă în colțul gurii. Nimic din aceste vestigii tradiționale ale unui încercat marinar.

L-am cunoscut în timpul unei curse obișnuite între Chilia și Brăila. Un om de statură potrivită, cu vorba blîndă ca și felul lui de a fi, bine legat, ce abia a împlinit 36 ani.

Pentru dvs. ne-a destăinuit cîteva amintiri din lunga sa carieră de marinar. Și firește că discuția a început cu nelipsita întrebare de... „introducere în atmosferă".

— Cînd ați devenit marinar pe Dunăre?

— Nu știu dacă aș putea să precizez exact data, dintr-o cauză bine motivată. De la vîrsta de un an mă aflu pe acest bătrîn fluviu al continentului nostru. Tatăl meu era cîrmaci pe un șlep. El mi-a destăinuit primele „taine" ale marinăriei. Atunci am prins a deslușì ce-i îndeamnă pe unii oameni să trăiască mulți ani în șir între cer și apă: farmecul unei vieți pline de frumusești nebănuite. Apoi am trecut pe diferite remorchere din 1938 pînă în 1944. Cam acesta a fost începutul meseriei mele de marinar.

Însă treburile cotidiene într-o cursă obișnuită pe Dunăre îl cheamă pe Sotir Malacos la datorie. Se scuză pentru cîteva clipe și trece în cabina de comandă. Vaporul acostează la Isaccea. Privesc în jur. Vîntul s-a întețit iar valurile se sparg de bordajul vasului în care mă aflu. În jur, pe Dunăre, începe să se lase o ploșcă fumurie. Asta înseamnă că comandantul va trebui să stea pe punte. Ce-ar fi să continui acest (să-l numesc cu permisiunea dvs.) interviu, în cabina de comandă? Ideia nu mi se pare rea de aceea urc după

În orice cursă pe Dunăre, Sotir Malacos își are locul său pe navă, la punctea de comandă. De acolo, pe ger ori vreme frumoasă, conduce vasul.

comandant. Încerc să leg discuția întreruptă, tocmai cînd vasul pornea din nou la drum spre Galați.

— Vă amintiți cumva de vreun moment greu prin care ați trecut?

— Moment greu? Ele au fost destule. Și din nolanul de asemenea „momente", care au ținut cîteodată zile și nopți întregi, nu știu pe care l-aș putea alege mai întîi.

— Totuși, stărui cu bine cunoscuta perseverență ziaristică...

O clipă comandantul întoarce cîrma cu mișcări repezi, care, drept să spun, mă uimesc față de firea lui blajină. Privind către provă începe a povesti:

— Eram prin anul 1946 pe vasul „Onega". Primisem misiunea de a ajunge la Bratislava în 18 zile, pornind de la Ismail. În condiții normale nu era greu de ajuns. Pe la Porțile de Fier însă, tocmai în punctul cel mai periculos de navigat al Dunării, motoarele s-au defectat. Nu-mi mai rămăsese decît unul singur. Și totuși trebuia să ajungem. Am trecut prin „Cazane" cu un singur motor și tot cu el am „urcat" pînă la Budapesta. Ca să vă dați seama cît de greu a fost acest drum, aș face o comparație: aceea a urcării unei scări înalte într-un singur picior.

Dar acesta nu a fost singurul „moment". Am scos multe vase împotmolite în bancuri de nisip, cum a fost de pildă vasul „Negoiul", la care am lucrat pentru salvarea lui o noapte întreagă, ori am mers de multe ori pe Dunăre în timp de iarnă, cînd gheața ne punea în pericol vasul și chiar viața. Îmi amintesc de transportul de cereale pe care l-am făcut cu doi ani de zile în urmă. Eram pe vasul „Erica" și remorcasem de la Severin șapte șlepuri. Pe drum ne-au înconjurat sloiuri mari de gheață care ne-au blocat calea. Nu se mai putea merge în convoi, totuși trebuia să ajungem la Turnu Măgurele. Am pus la adăpost șase șlepuri și am pornit cu unul singur. Apoi m-am întors și am mai luat unul și apoi încă unul. Stăteam pe puntea de comandă în șubă și conduceam. Cînd simțeam că înghеț lăsam pe pilot. Toată treaba asta a durat șaptezeci și două de ore. După aceea într-adevăr că ne-am simțit epuizați pentru un moment, dar eram fericiți că îndeplinisem sarcina încredințată...

După ce l-am ascultat un timp, mi-am dat seama că Sotir Malacos nu este numai un comandant de vas, dar și un povestitor admirabil. Lîngă el timpul trece pe nesimțite. Și fiindcă mă apropiam de locul unde trebuiam să cobor, am pus o întrebare de „încheiere".

— După atîția ani de marinărie pe Dunăre, v-ați despărți de acest fluviu pentru a deveni un marinar de larg?

Sotir Malacos mă privește parcă făcîndu-se a nu înțelege sensul întrebării, iar în colțul gurii îi apăru un surîs straniu care ar fi vrut să spună: „Oare n-ai înțeles pînă acum? Mă încerci?...". Apoi, cu glas tare:

— De acest fluviu, cîteodată atît de blînd pe cît este altădată de năbădăios, mă leagă multe amintiri. Și nu numai atît: mă leagă foarte multe clipe de locuri și oameni. Crezi dumneata că l-aș putea uita vreodată pe șeful mecanic Ispas Ioniță, ori pe pilotul Nicolae Bădulescu sau pe fochistul Gheorghe Dinescu? Sau pe mulți alții cu care am muncit alături zile și nopți în șir fără să mă gîndim la odihnă?... Uite! Dunărea asta peste care dumneata plutești acuma are o forță teribilă: aceea de a stăpîni prietenii trainice ca în nici un alt loc și de a săpa — așa cum își sapă ea zi de zi albie mai adîncă și mai largă — amintiri de nețters. Cum aș putea atunci să mă despart de ea?...

Aș mai fi vrut să stau mult de vorbă cu Sotir Malacos însă vasul ancorase în portul Galați. Trebuia să cobor. Am stat însă pe chei pînă cînd vasul s-a depărtat pe Dunăre, în drum spre Brăila. Și de-undeva, de la kilometrul 161, comandantul lui „Anghel Saligni" a trasdesemnalul sirenei vasului. Șuieratul prelung a ajuns pînă la mine, ca un semn al prieteniei ce s-a legat într-o cursă obișnuită pe Dunăre.

Victor TEODORU

Ca orice vas și „Anghel Saligni" își are cîrmaci săi de bord. În ei comandantul vasului trece cu o regularitate matematică, în fiecare zi, evenimentele petrecute pe navă.

Vreau să știu

În ultimul timp am auzit vorbindu-se foarte mult despre „lăptișorul de matcă", produs care s-a pus în vînzare la unitatea „Apicola" din Capitală. V-aș ruga să-mi explicați ce este „lăptișorul de matcă" și în ce cazuri poate fi folosit.
(ION BOLOVAN, comuna Berislăvești, regiunea Pitești)

„Lăptișorul de matcă" este un produs natural al albinelor. El este secretat de glandele faringiene ale albinelor lucrătoare tinere (7—15 zile) cu scopul de a hrăni larvele din botci. Se știe că din ouăle fecundate se dezvoltă albinele lucrătoare și matcă. Această diferențiere a albine este urmarea modului de hrană a larvelor: cu „lăptișor comun" (amestec de polen cu miere) sau cu „lăptișorul de matcă" (produs cu însușirea de a accelera creșterea celulelor, dezvoltarea unor organe, de a imprima unele diferențieri funcționale etc.).

Cercetările făcute — departe de a lămuri toate problemele — arată că „lăptișorul de matcă" este un produs bogat în proteine, grăsimi, zahăr, substanțe minerale, hormoni, vitamine, etc. Se apreciază că hrana larvelor este foarte bogată în acid pantotenic—component al complexului vitaminei B. Am amintit pe scurt cîteva din calitățile „lăptișorului de matcă", tocmai pentru a preciza cînd trebuie făcută recoltarea produsului din botci. Extragerea este bine să se facă atunci cînd larvele au atins vîrsta de 2—3 zile (altfel cantitatea obținută se micșorează, iar calitatea produsului are de suferit!).

Este evident că „lăptișorul" se obține din botcile unde a fost depus de albinele lucrătoare. Dar ceea ce se recoltează este mult prea puțin. Atunci s-a trecut la producerea „lăptișorului" pe scară industrială. Extragerea produsului din botci se face — după îndepărtarea larvelor, fie cu ajutorul unei lopățele scobite la un capăt, fie folosindu-se o pipetă sau seringă fără ac.

Prin elementele pe care le conține, „lăptișorul de matcă" este fără îndoială un aliment valoros. El poate fi administrat pe cale bucală în stare pură sau în amestec cu miere. Desigur că „lăptișorul" este mult mai important pentru acțiunea sa terapeutică. Se citează în literatura de specialitate cazuri de vindecare a diferitelor anemii, leucemii, boli nervoase, prelungirea vieții și altele. Un răspuns precis îl vor da firește cercetătorii științifici din țara noastră și de peste hotare care au luat în studiu problema folosirii „lăptișorului" în medicină.

Ing. zoot. TH. MARCAROV

POPAS LA SACELE

(Urmare din pag. 1-a)

Cu asemenea oameni nu e de mirare că uzina deține de 7 ani drapelul de întreprindere fruntașe, cu asemenea oameni nu e de mirare că directorul Cvașa se simte într-o mare familie.

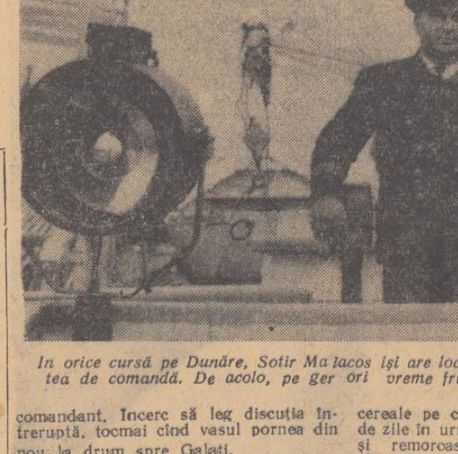

În staționarul întreprinderii „Electroprecizia"-Săcele

Boby

În seara aceleiași zile, întoarsă din Săcele, m-am oprit să vizitez și locuința lui Iosif Imreh din Orașul Stalin. M-a întîmpinat o puștoaică cu ochi de viezure, cu păr auriu, cu întrebări mute în priviri...

— Cu tovarășul Imreh...

— Nu-l acasă, tăticul e la uzină, vine tîrziu, lucrează cu nenea Pop la o inovație, au prins să curgă explicațiile limbuței fetițe.

— Boby! Boby, cu cine mai stai la sfat?

— Nu știu. O tovarășă care întreabă de tăticu.

Soția lui Imreh, o tînără tot atît de blondă ca micuța Boby, m-a poftit în casă bucurîndu-se de vizită. Contrastînd cu tăcutul soț, tovarășa Imreh mi-a povestit despre Iosca, despre prietenia lui cu Petre Pop, despre viața lor de familie, foarte fericită, despre supărările inerente începutului, cînd stătea singură așteptîndu-l pînă seara tîrziu...

— Acum însă, m-am obișnuit. Îl înțeleg, uzina e marea lui familie... Și acolo se simte ca acasă, acolo își desfășoară activitatea.

Boby asculta povestirea mamei cu ochii mari, fermecători de expresivi.

— Cîți ani ai, Boby?

— 7 ani, sînt în clasa I. Și îmi aduce ghiozdanul cu cărți și caiete ordonat aranjate. Apoi pe rînd păpușile, darurile primite din călătoria tăticului în Germania, cutia cu decorația lui Imreh, îmi arată toate cărțile pe care le citește fata.

— Asta-i biblioteca și tăticu învață mult...

În rafturi peste 200 de volume tehnice și beletristice stau frumos orînduite.

În cameră e cald și curat. Fiecare lucrușor pus la loc destăinuie mîna harnicei gospodine. De la Boby am aflat că tăticu a fost „scris" la ziare, dar nu-i place să vorbească despre el, că din banii primiți pentru inovațiile făcute cu nenea Pop a cumpărat mobilă nouă, că duminica dimineața face planșe cu motoare pentru uzină, că tăticul iubește fabrica cea mare și frumoasă, că la fiecare salariu aduce un nou teanc de cărți, că atunci cînd tăticul lucrează cu nenea Pop, tanti Elena, soția lui Pop vine la ei în vizită, că fac uneori excursii frumoase cu tovarășii din uzină, că... Dar cîte nu am aflat de la micuța Boby.

Povestirea a fost întreruptă de întoarcerea lui Imreh și a lui Pop, veniți să verifice niște planșe.

Cînd m-a văzut, Imreh a fost o clipă nedumerit.

— Am venit să vă mai cer cîteva amănunte...

— Ce-aș putea spune? Nimic deosebit. Am zîmbit.

— Inutil. Boby mi le-a dat pe toate...

— Am spus tot, tăticule... Am arătat și decorația ta la fel cu cea a lui nenea Pop, cărțile, biblioteca, ziarele care te-au „scris", noul aparat de radio...

Imreh o asculta dînd nemulțumit din cap: se citea în privirea lui mustrarea.

— Ca de obicei, ai vorbit mai mult decît trebuia.

Dar avalanșa de explicații și argumente a lui Boby reușește să împrăștie nemulțumirea tatălui și să stîrnească rîsul general. Cînd am plecat cei doi prieteni își verificau schițele noii lor inovații.

În camera de alături Boby, încîntată de noua-i „boroboață", se juca liniștită cu păpușile.

Carmen CONSTANTINESCU

Între dealurile Sighișoarei

(Urmare din pag. 1-a)

ceru unii: ori lucrăm ori nu, tot ne dă de mîncare. Mai pe urmă au văzut că nu-i așa. Acu' un an, în 1958, la noi în gospodărie s-a aplicat sistemul retribuției suplimentare: la porumb, la cartofi, la sfeclă de zahăr și în sectorul zootehnic. Mai cu seamă sectoarele, acestea ne-au făcut pe noi milionari. Iată numai cîteva exemple. După plan, echipa întîia din brigada întîia, trebuia să dea 34.380 kg. cartofi. Cînd a fost la recoltat, au ieșit însă 41.580 de kilograme. La sfecla de zahăr, echipa VI-a din brigada a doua urma să dea 31.500 kg. și au lucrat așa de-au dat cu 3.930 de kg. mai mult. Dar vorba aia „după plată și răsplată". Mihai Velman pe lîngă ce-a luat după zilele-muncă, a mai primit în plus aproape 500 de kg. de cartofi. Cei care au lucrat la sfecla de zahăr, au zahăr cu șecii. Da, da, nu vă mirați. Așa e cum vă spun.

Mă las condusă de „ghidul" meu deși nu știu încotro mergem. Vorbește numai el. Eu abia îi mai pun pe ici pe colo cîte-o întrebare și mă bucur în sinea mea că n-am dat peste-un om scump la vorbă. Îmi povestește că mai toți colectiviștii din Laslea, au aparate de radio, că sub noroiul acesta care-mi dă mie atîta bătaie de cap se ascund bogății naturale care le vor moderniza lor casele și bucătăriile și cîte altele nu-mi mai spune...

— Ei acuma am să vă arăt cea mai mare mîndrie a gospodăriei noastre: ne ducem la grajduri. Să vedeți numa', că e ca într-o casă de oraș: cu lumină electrică și cu apă prin perete. Avem adăpători mecanice. Numai ce e-ting vacile cu botul' jghiabul și apa țîșnește la comandă. Și-i curat și luminos; e și o „cale ferată" prin mijlocul grajdului.

N-am timp să pun la îndoială entuziasmul lui badea Gheorghe — ne-am și împrietenit. În grajd într-adevăr totul e modern. Pe două șine înguste, un fel de vagonet plin cu nutreț e împins de un bărbat...

— Să vă fac cunoștință — îl obligă însoțitorul meu pe omul nedumerit, să se oprească. Tovarășa e de la o gazetă. Dumneaului e Nicolae Cucu, unul din cei mai buni îngrijitori și mulgători. Și el a primit retribuție suplimentară pentru depășirea planului la cantitatea de lapte pe cap de vacă și la numărul de viței.

Trecem mai departe și-l lăsăm pe om să-și vadă de treburi. Mă tot minunez uitîndu-mă la mîndrețe de vaci și la adăpătoarele mecanice. Însoțitorul meu nu mai poate de bucurie că n-am mai văzut pînă acum apă prin perete într-un grajd.

— Așa e că nu-i de mirare de ce vacile noastre dau cîte 32 de kg. de lapte pe zi? 32 de kilograme: vă dați seama! Ce n-a văzut și n-a visat Laslea niciodată!

După consfătuirea de la Constanța ne-a tot sporit șeptelul și o să sporească mereu. De ela sîntem milionari. Dar nu sîntem noi singurii colectiviști bogați. Sînt și alții în raion. Dacă or fi văzut oamenii că trăim bine ne-au urmat exemplul. Și-acum, tot raionul Sighișoara e cooperativizat...

Am ieșit afară. În fața noastră se-ntind către apele Tîrnavei ogoarele colectivistilor. De jur împrejur dealurile Sighișoarei mai sînt încă tărcate cu fîșii prelungi de zăpadă. Pămîntul a început să fumege și parcă presimți firișoarele subțiri de grîu adulmecînd aerul, încă tare. Badea Gheorghe adună în palmă o rază de soare răzleață ieșită de după un nor...

— Așa-i că nu vă mai pare rău după lustrul pantofilor?

— Mai încape vorbă!

Viorica CIORBAGIU

COLECTIVUL ENTUZIAȘTILOR

(Urmare din pag. 1-a)

neratie ce este accesibilă rîmurilor trepidante, pline de viață. Altceva?

— Urări de succes.

— Le primesc.

Marcelina Kytaygorodski, șefa de secție la întreprinderea de produse zaharoase „Fraga", este o fată frumoasă, cu obrajii mătăsoși și părul negru, bătînd în unde șerpuitor-albastre. Cred că dulceața bomboanelor și a șerbeturilor a trecut pe aripi nevăzute în gesturile tinerei artiste amatoare. Dar asta numai în viață. Pe scenă, Marcelina este Mița Bastion cu tot paraponul ei de ploeșteancă, sau Ancuța din „S-a întîmplat la seceriș" — utemistă dîrză, plină de hotărîre pentru îndeplinirea deziderateloi avîntate ale epocii noastre.

În întreprindere, Marcelina Kytaygorodski îmbină armonios titlul de fruntașă în producție cu activitatea în brigada artistică unde este apreciată și respectată de întreg colectivul.

Un caz grăitor și demn de urmat este acela al muncitorului cazangiu Panait Mihai. El frecventează regulat cursurile școlii de artă populară, iar în serile cînd este liber, repetă în echipa de teatru a casei de cultură, pregătindu-se să interpreteze alternativ cu Nicolae Gropper, perseverentul și talentatul său coleg, rolul lui Serghei, rol principal din piesa lui S. Aliosin.

— Pentru mine, Serghei reprezintă nu numai o etapă în activitatea de artist-amator — îmi mărturisește Panait — ci și un examen de pătrundere, de ridicare pe treapta unei conștiințe superioare, a unor frămîntări deosebite.

NOUA PREMIERĂ

Cu o seară mai tîrziu, sînt invitat să particip la repetiția generală a piesei „Singură" ce în curînd va fi prezentată în premieră. Una cîte una se sting luminile în sală. Cu freamăt ușor, cortina se deschide și lasă să apară decorul intim al sufrageriei familiei Piatonov...

Jocul actorilor mă captivează și apropape uit că mă aflu în fața unui spectacol dat de către amatori. Totul este atît de firesc, de măiestrit și plin de simțire. Emoția mea este însă dublată și de un alt element. Oamenii aceștia care vorbesc despre împlinirea năzuințelor, despre cinste și fericire, ei înșiși stăpîni pe cele mai felurite meserii, trăiesc poate de multe ori în realitate conflictele și întîmplările pe care acum le întruchipează pe scenă. Interpretarea lor are ceva inedit, este străbătută de o sinceritate ce se juxtapune perfect cu personajele create de autor.

Iată-l, de pildă, pe muncitorul Nicolae Cosma, specialist în prelucrarea sticlei necesare utilajelor medicale. Nu mai este la prima tinerețe. Fața lui prelungă, palidă, ochii puțin obosiți, trădează o viață ce n-a fost de la începutul ei prea lesnicioasă. Și totuși atunci cînd este vorba de teatru, Nicolae Cosma întinerește pe loc, ochii îi strălucesc pătimaș, și este în stare să șadă, după o zi de muncă, pînă noaptea tîrziu la repetiții, să învețe roluri dificile, să-și dăruie cu ultimul strop de energie, pentru ca „totul să iasă bine". Acest actor amator se poate mîndri că are mii de ore de repetiții înscrise în evidența ciocotitoare a inimii sale, zeci de roluri care sînt tot atîtea victorii. În piesa „Singură", interpretînd pe doctorul Feodorovici, evoluează într-un monolog pretențios cu atîta lirism și interiorizare, încît și un actor profesionist ar putea să-l invidieze. Dacă cineva îmi va cere vreodată să definesc plastic noțiunea pură de pasiune, eu am să povestesc atunci cu voce sigură, activitatea de artist amator a muncitorului sticlar Nicolae Cosma.

Spectacolul ce se deapănă în fața privirilor mele are o distribuție de bună seamă. Mă impresionează jocul pe care Anca Andreescu în rolul Varlei, fiica doctorului Feodorovici, îl susține cu delicatețe și entuziasm bine gradat. Privesc cu plăcere pe eleva Daniela Anencov în rolul Ninei, lipsită de acea stîngăcie specifică multora dintre artiștii amatori, dînd impresia de natural și de entuziasm juvenil. În afara rolurilor pe care le interpretează în piesele puse în scenă de cercul dramatic al Casei de cultură din raionul „1 Mai", Daniela Anencov a fost selecționată ca poștăriță a televiziunii, în emisiunile destinate celor mici. Și aici, activitatea ei artistică este încununată de succes.

Oamenii aceștia sînt oameni de nădejde, în care arde flacăra albă și curată a dărnicii de sine, pentru un țel minunat.

POST-SCRIPTUM

Îmi închipui seara premierei. Casa de cultură cu toate candelabrele aprinse, revărsînd șuvoaie aurii de lumină, primește în sala de spectacole șirurile de oameni ai muncii din toate colțurile raionului împreună cu familiile lor. Ultimul sunet de gong și cortina se deschide larg...

Orele obositoare de repetiții, căutările, tracul, au rămas în urmă. În față sînt ochii, ochii prietenoși și atenți ai spectatorilor. Mesajul actorilor amatori, pasiunea lor, îndemnul lor luminos, ca fi dus apoi mai departe în familie, la locul de muncă, în fața marilor probleme ale vieții. Iar la sfîrșit aplauzele vuind asemenea unei orgi cu nenumărate clape, vor fi pentru colectivul entuziaștilor cea mai dulce mulțumire.

Adrian BELDEANU

Moravuri și năravuri

Interviu cu-n ghiocel

A răsărit, mărgăritar, tovarăș colțului de iarbă. Vestește zile dulci, cu miros de mugure și pămînt încălzit la soare. L-am întîlnit, urban în Cișmigiu, ca-n fiecare primăvară. Dăduse binețe vecinului stejar — că-s tare cuviincioși ghioceii! — și bătrînul simțindu-i venirea și vestea, își cerceta sus, de-a lungul brațelor răsucite către înalt, buburuzele gata să plesnească.

— „Bună dimineața, copii" — rostea cînd am trecut. Și copiii, bătaie de fetiță, s-au oprit cu ghiozdanele în spate, cu băscuțele pe cap, cu ochii mari de bucurie. La școală vor fi dat numaidecît zvon: „S-au întîlnit cu-n ghiocel". Cu un ghiocel adevărat, răsărit din pămînt, ca un grăunciior de nea pe fir de ață, nu un snop, legat cu sloară și pitit sub celină, ca la florărese. Un ghiocel adevărat...

— „Bună seara tineri îndrăgostiți" — l-am auzit șoptind pe înserate. Sînt tare naivi ghioceii! Tinerii s-au oprit, i-au surîs și au plecat păstrînd, undeva, într-un ungher de suflet, unda bucuriei.

A doua zi ghiocelul nu mai era singur. Flori surate îl împresurau, de-am putut anevoie să-l aflu în mulțime, pe cel „vîrstnic" de-o zi. Am vrut să stăm de vorbă, dar m-a aminat: avea de făcut, dimpreună cu ai săi, cor de primăvară trecătoriior. „Rămîne să ne vedem diseară" — mi-a spus.

Seara era mîhnit. Am socotit că-l întristase amurgul purpuriu, prelung ca un ecou de lumină. Mă înșelasem. Îl mîhnise un om.

— „Un om rău" vorbi printre lacrimi ghiocelul. „Un om rău care a întins mîna, iute, colo, și-a rupt de la locul lor doi frați ai mei tineri. Rîdea către un alt om rău — așa-i că era tot rău dacă nu l-a oprit? — și spunea: „Lasă că nu i-a muncit nimeni. Pune șiatul popular anul acesta șase milioane de flori. Ce contează un ghiocel!"... Și rîdea, rîdea de parcă ar fi făcut o mare vitejie".

Ghiocelul tăcu un răstimp apoi îmi vorbi iarăși:

— „M-a mîhnit și-un tînăr. Era cu o fată; a vrut și el să rupă dintre noi și să-i ofere prada în dar. (Nu-i așa că un îndrăgostit nu poate fi barbar?) Ea l-a oprit și ne-a surîs. Cît era de frumoasă!" Ghiocelul oftă: după ochii buni de față? întristat de fapte rele?. N-am aflat. L-am mîngîiat, cum m-am priceput, și ne-am învoit să ne vedem a doua zi.

M-am dus la întîlnire de cu vreme, cînd ieșeau pelicanii din casa lor de sticlă și lebedele lîngă izvor își stringeau, ciugulindu-se îndecent în cioc, gîturile împerechiate, ca niște inimi albe. Era liniște și trecătorii rari. M-am apropiat de bătrînul stejar presimțind, nu știu de ce dezastrul. Pe pămîntul proaspăt, ghiocelul nu mai era; nu era nici el nici ceilalți. Un fir zăcea strivit, îngropat în țărînă. L-am ridicat și-am vrut să-l întreb, ca un inspector de cercetări criminale, cum s-a întîmplat. Nu mi-a putut spune nimic. Am citit doar în humă iscălitura făptașului: patru urme îndesate în pămînt. Nu, nu erau copile de patruped. Erau doi pași făcuți de-un biped. Și cum în Cișmigiu nu sînt maimuțe, am dedus prin eliminare, că făptașul era om. Mobilul? Doi lei economie!

Stejarul bătrîn căta în sus, către cer. Poate socotea, cu mîndrie, că pe el nu-l pot rupe ca pe-un fir de floare, noaptea, tîlhărește, oameni fără suflet. Poate gîndindu-se la fapta la care fusese martor, era indignat și nu voia nici măcar să mă privească.

Am plecat din Cișmigiu trist: nu mi-am putut isprăvi interviul. De vină a fost, cum spunea ghiocelul, un „om rău".

Virgil DANCIULESCU

Cronica gastronomului

Rețete de sezon:

MIELUL

Prietenul meu Costache îmi dăduse întîlnire la o tînără nepoată de-a lui, de curînd măritată și debutantă în probleme de gospodărie. Nepoata îmi telefonase, rugîndu-mă să vin ceva mai devreme, vroiind să mă roage ceva.

— Nu-mi lua în nume de rău că te-am deranjat, mi-a zis de cum am intrat pe ușă, dar soțul meu mi-a adus un miel de Dobrogea.

— E cel mai bun pentru friptură.

— Știu, dar n-am frigare.

— N-are-afacere! E mare?

— Trei-patru kg... nu l-am cîntărit.

— Și ce vrei să faci cu el?

— Tocmai asta vroiam să te-ntreb... dar fără să știe moș Costache! Frigare, după cum îi-am spus n-am, pentru stufat nu-i timpul, ce să fac?

— Aș să faci mata trei feluri de mîncare din el.

— Cum așa?

— Foarte bine: un borș, o friptură și-un drob sau plăcintă de cighir, cum îi zice în Moldova.

— Și știi rețetele?

— Cum să nu!

— Ce-o să se mai mire moș Costache!

— Acuma, zic, ia mata o foaie de hîrtie, un creion și scrie.

I-am dictat, precum urmează:

BORȘ DE MIEL PENTRU ȘASE PERSOANE. — Cureți carnea de piele și-o bagi în apă rece, unde o lași o oră. Fierbi într-o oală doi litri de apă cu sare, în care adaugi 1—2 morcovi, o țelină întreaga, dar nu tăiată, ci numai crestată și 100 gr. ceapă tăiată mărunt. Lași legumele să fiarbă și speli carnea în mai multe ape reci. Cînd legumele sînt aproape gata, bagi și carnea la fiert. După ce a fiert împreună cu legumele circa 15 minute, acrești cu borș și lași să mai tragă un clocot. Tragi apoi oala de la foc, îi adaogi 2—3 legături de ceapă verde călită în 80 gr. grăsime, precum și mărar, pătrunjel și leuștean, tocate mărunt. Ajuns aici, lariurii adînci și linguri să ai, că borșu-i gata!

FRIPTURA DE MIEL LA TAVA. — Tai mielul în două, de-a lungul coloanei vertebrale, îi cureți și-i ștergi (e mai bine decît să-l speli), îl sărezi și-i bagi într-o tavă cu grăsime bine încinsă. Bagi tava la cuptorul care trebuie să fie încălzit de-un foc zorevăn și, din cînd în cînd, ungi mielul cu pana muiată în zeama lui și, dacă-ți place, și în ulei. Cînd începe coaja să se scorojească rumenindu-se frumos, nu-ți mai trăimine decît să-l așezi pe o farfurie caldă, să-l garnisești cu cartofi prăjiți și să-l aduci la masă. Dacă nu ai salată verde, care îi se potrivește cel mai bine, o poți înlocui cu o murătură în saramură sau oțet de vin.

DROBUL. — În ceea ce privește tocătura, trebuie să spunem de la început că unii o prefera hăcuită cu satirul, alții trecută prin mașina de tocat.

— Cum o face moș Costache? mă întrerupse nepoata din dictat.

— Trecută prin mașină, pentru că lui îi place drobul rece. Tocătura făcută cu satirul nu-i bună decît caldă, cea trecută prin mașină și mîncată rece are onctuozita.ea unui pateu... Urmez:

Tocătura se face din mărunțiale: ficat, inimă, plămîni, rinichi, splină. Le speli, le oparești, le speli iar și le pui la fiert în apă cu puțină sare. După ce au fiert, le lași să se răcească. Pe urmă faci tocătura pe care o preferi (cu satirul sau mașina). Prăjești în grăsime ceapă tăiată mărunt. Cînd s-a prăjit pește cu tocătura, adăugînd și ceapa verde tăiată mărunt și le lași la prăjit încă 5 minute. Tragi apoi la o parte și după ce s-a răcit puțin tocătura, adaugi sare, piper și unul sau două ouă, le amesteci și le bagi în prapur. Se înțelege că în tot timpul acestei operații, prapurul a zăcut în apă rece, unde e necesar să stea cel puțin o oră. După ce ai umplut prapurul cu tocătura, dîndu-i o formă rotundă, îl tăvălești prin făină și ou, îl prăjești în untură încinsă la foc iute, pînă prinde o frumoasă coajă aurie și-i așezi apoi la gura cuptorului, ca să se pătrundă bine, fără să se ardă.

Cînd am ajuns aici, ușa s-a deschis deodată și Costache a intrat în odaie, prinzîndu-ne asupra faptului. Se apropie de masă, și punîndu-și ochelarii, începu să citească cele ce dictasem, pe cînd nepoata se rostea foc.

— M-da, m-da, făcu el citind. Și de unde, mă rog, le știi toate astea? Așa gătești tu?

— Nu eu, zic, Colea Olexiuc!

Costache începu să rîdă:

— Așa spune!

PĂSTOREL

POȘTA Redacției

P. NECULA — Udrești (Cricov): La 20 de ani nu este deloc tîrziu să vă calificați într-o altă profesie, dacă cea pe care o îndepliniți în momentul de față nu vă satisface.

Din rîndurile ce ni le-ați trimis, am dedus că sînteți atras de scenă, că vreți să deveniți actor. După cum știți prea bine, calea spre această profesie nu este barată fiilor oamenilor muncii. Se pune însă întrebarea: răspundeți afirmativ condițiilor de admitere ce se cer? V-ați încercat puterile în această direcție? Pentru că, între a voi și a fi în stare să înfăptuiești un lucru este o bună distanță. Încercați să învingeți timiditatea de care ne vorbiți și începeți prin a urca, deocamdată, pe scena căminului cultural din comună, interpretînd un rol într-o piesă. Încercările de acest fel vor constitui un bun control pentru dv. precum și un mijloc de combatere a timidității. Sîntem dornici să aflăm rezultatele la care veți ajunge.

NELU MUNTEANU — Mediaș: Răspunzîndu-vă cu cîtva timp în urmă că ar fi bine să fiți preocupați în scrierile dv. de problemele actualității, observăm că am fost înțeleși greșit. Probă evidentă stă noua poezie „Schimbări" unde se vorbește doar de schimbarea unui anotimp cu altul. Desigur că și aceasta este o schimbare dar nu despre ea e vorba ci despre schimbările structurale ce au loc în viața noastră, în societatea în care trăim.

Făcînd această remarcă, nu vrem să vă determinăm a vă resemna. Din contră.

RODICA P. Sibiu: În adevăr, Maiucui este și centru științific după cum prea bine spuneați. Adresa exactă? Raionul Tulcea, regiunea Constanța. Aici există o stațiune experimentală stuficolă în cadrul căreia își duc activitatea mulți specialiști. Ca tînăr biolog, înțelegem dorința dv. de a afla cît mai multe despre această stațiune și chiar de a merge să lucrați în acest centru științific din Delta Dunării. Vă sfătuim să vă adresați, în vederea rezolvării problemelor ridicate de dv., Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei.

IOSIF BETTI — Cluj: În post scriptum-ul ultimei scrisori menționați că ne veți mai trimite și alte epigrame, numai dacă „plac". Sîntem de aceeași părere în această privință, însă de părere contrară în ceea ce privește epigramele trimise. Explicația e foarte simplă. Lucrările date spre publicare nu sînt de bună calitate fiind încropite în grabă, fără respectarea regulilor tehnice cerute unei asemenea specie literare. Subiectele sînt bine alese, ințenția e bună, mai rămîne forma...

Pînă la urmă, se poate face ceva și în această privință. Dar totul depinde de dv.

AUREL SMARANDA — București: ne trimite un catren dedicat lui Grigore Vasiliu-Birlic, artist al poporului, care după cum spune, „în filmul D-ale Carnavalului" este extraordinar, fapt care m-a determinat să merg de două ori la spectacol". Totodată autorul mai adaugă: „în cuvîntul „extraordinar" eu cuprind toate laudele ce i se pot adresa". Și acum iată cele patru versuri:

Pe ecran ești „Mangafa"
C-așa-i piesa cu tipic.
Dar poporul te iubește
Și în sală ești „Bibic".

C. LUPEA — Cluj: comunicăm că nu vă putem publica fotografiile personale făcute astă iarnă la ski. Ilustrarea revistei se face după cu totul alte criterii decît cele pe care vi le imaginați.

Faptul că ni le-ați trimis nu e un motiv de supărare pentru noi. Clișeele le veți primi prin poștă.

N. STANCIU — București: Nu ne speriem citind că ne veți trimite atîtea materiale încît vom putea ocupa cu ele un sfert din revistă.

De-ar fi pe sfert așa, tot ar fi bine.

Înțelegeți de ce spunem asta...

A. M.—Orașul Stalin: Părerile dv. sînt îndreptățite. Critica literară și-a spus de multe ori cuvîntul în legătură cu unele poezii slabe care au văzut lumina tiparului. Concordanța între formă și fond este o condiție esențială a poeziei, iar cei care se abat de la acest principiu greșesc. Poezia cu rimă albă, este drept, nu place oricui. Totuși nu trebuie să trageți concluzia că ea nu este „frumoasă". În literatura universală și în literatura noastră sînt poezii de acest fel de toată splendoarea. Ne veți da dreptate, sîntem siguri, cînd veți fi în fața unor asemenea poezii.

AUREL PÎSLARU — Cernavodă: La rubrica „De pretutindeni" nu se publică anecdote. Dacă totuși se întîmplă să zîmbești citind despre cine știe ce întîmplare petrecută undeva sub soare, aceasta este altceva. În nici un caz rubrica nu e umoristică. Asemenea rubrică găsiți în fiecare număr în pagina 7-a.

În fiecare sfîrșit de săptămînă, mii de excursioniști, folosind elegantele autobuze ale O.N.T.-Carpați, vizitează locurile pitorești ale patriei noastre. În fotografie: un „tren" de autobuze al O.N.T.-Carpați, încărcat cu excursioniști, într-un scurt popas pe Valea Prahovei.

CINE SEAMĂNĂ VÎNT, CULEGE FURTUNĂ!

IRAK

Spre sfîrșitul anului trecut William Rountree, Comisar al președintelui Eisenhower, a făcut o vizită prin țările Orientului Apropiat și Mijlociu. Intenția diplomației americane era ca și cu acest prilej să exercite o serie de presiuni asupra guvernelor statelor respective pentru ca acestea să ducă o politică favorabilă Washingtonului. Popoarele n-au fost însă de acord — și pe bună dreptate — cu această nouă incercare americană de amestec în afacerile interne ale țărilor lor. Popoarele care și-au obținut libertatea știu ce jertfă de sînge au trebuit să dea pentru ca să fie stăpîne în propria lor casă. Manifestațiile de protest cu care a fost primit Rountree pretutindeni pe unde a poposit au arătat limpede ferma hotărîre de a nu admite nici un amestec al imperialiștilor și al agenților acestora în treburile lor. Iată, în clișeul de mai sus, o imagine de pe aeroportul din Bagdad luată în ziua cînd trebuia să sosească Rountree. Poporul irakian și-a exprimat limpede sentimentele prin acel „Rountree, cară-te acasă", inscris pe placarda din dreapta clișeului. Săptămîna aceasta poporul irakian a dat o nouă dovadă concludentă a hotăririi sale de a-și apăra independența și securitatea. Prin ieșirea Irakului din pactul de la Bagdad, cercurile imperialiste au primit o nouă și puternică lovitură. Privind imaginea de mai sus, privind miile de oameni care-și strigă hotărîrea de a lupta pentru libertatea Irakului, îți dai seama că acest popor nu va mai putea fi îngenunchiat. Orice încercare de a se întoarce roata istoriei va fi nimicită.

NYASSALAND

In Africa pămîntul arde sub picioarele colonialiștilor. In Nyassaland, care face parte din așa-zisa federație Rodezia-Nyassaland, populația neagră luptă pentru dreptul la autodeterminare. Trupele engleze au întreprins vaste acțiuni represive împotriva milioanelor de negri care s-au ridicat cu hotărîre la lupta pentru cucerirea independenței politice.

Aceste trei fotografii sînt elocvente în ceea ce privește amploarea luptelor care au loc. Ele desmint încercările propagandei cercurilor colonialiste de a convinge opinia publică internațională de faptul că evenimentele ar fi intrat în normal. Dimpotrivă, luptele se extind și cresc tot mai mult în intensitate.

COLONIALIȘTII PRIMESC NOI LOVITURI

(Urmare din pag. 1-a)

Marile demonstrații anti-americane din Bolivia, Venezuela, Peru și din alte țări latino-americane arată că a trecut vremea dominației nestingherite a imperialiștilor americani asupra acestui imens de bogat continent locuit de o populație ce în marea majoritate trăiește în cea mai cruntă mizerie.

Africa este un alt vulcan care clocotește. În ianuarie s-a dezlănțuit în Congo belgian o furtună care a spulberat legenda privitoare la această „colonie model". Cele 13 milioane de congolezi care au pășit pe calea luptei pentru independența națională nu sînt însă singure în Africa. Alături de congolezi lupta popoarelor din Nyassaland, din Mozambic și Somalia italiană, din Uniunea sud-africană, din Kenya și Camerun, din Rodezia și din Algeria.

Puternice acțiuni represive au loc împotriva populației din Nyassaland care luptă pentru dreptul său de autodeterminare. Valul de demonstrații populare și de mitinguri, care a început în regiunile de nord, s-a extins rapid în întreaga țară. Colonialiștii s-au înșelat atunci cînd au crezut că prin represiuni sălbatice vor reuși să înăbușe lupta populației.

Semănînd vînt colonialiștii culeg acum furtună. Popoarele din Nyassaland și din Rodezia nu și-au plecat capul sub gloanțele „civilizatorilor". Riposta a venit rapid, energic, prevestitoare de noi furtuni. De aceea, în momentul de față, cercurile colonialiste se întreabă cu îngrijorare unde vor mai izbucni revolte.

Ziarele engleze scriu în acest sens că „africanii nu mai pot fi ținuți în frîu prin forța armelor sau arestarea liderilor lor". De aceea, încercînd să mai salveze ce se poate salva din imperiul colonial englez, unele ziare sfătuiesc cercurile conducătoare engleze „să facă un compromis atît timp cît nu e prea tîrziu". Încercările de a amăgi din nou pe africani nu mai pot da însă roade.

Timpul compromisurilor a trecut. Africa s-a trezit și-și scuturâ lanțurile.

Popoarele ei nu mai vor să stea îngenunchiate. Cu arma în mînă luptă pentru independența lor. Și ele vor ști să-și cucerească această independență.

Eugen PHOEBUS

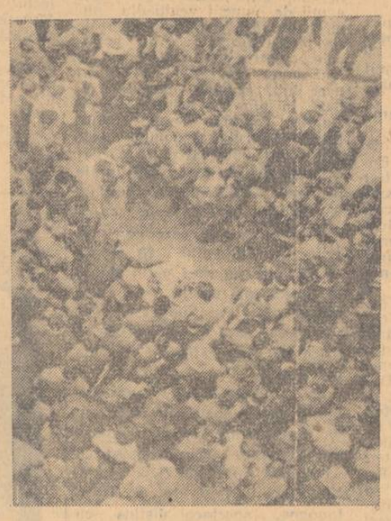

BOLIVIA

Mari demonstrații anti-americane au avut loc în La Paz, capitala Boliviei. Imaginea de mai sus reprezintă un moment al impresionantei manifestații care a avut loc în fața Ambasadei S.U.A. După ce a aruncat cu pietre în ferestrele Ambasadei, mulțimea a dat foc unor numere din revista americană „Time" care cuprindea aprecieri injurioase la adresa poporului bolivian. Clișeul din stînga reprezintă un aspect de la o altă demonstrație. Pe placardă se poate descifra limpede: „Moarte yankeilor".

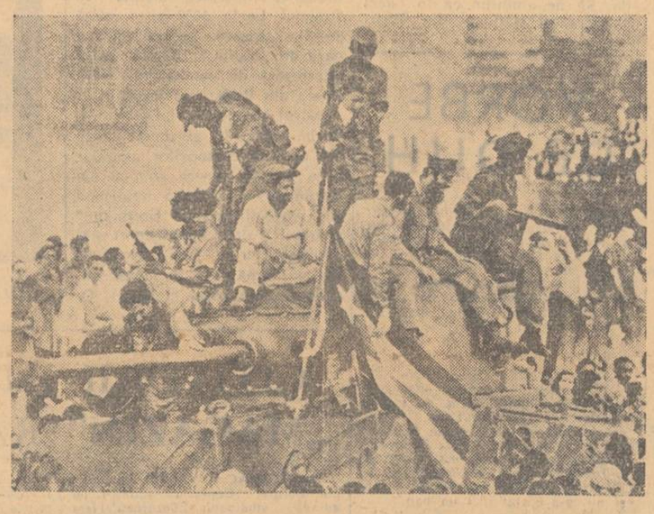

CUBA

Cele trei fotografii reprezintă cîteva aspecte semnificative din timpul revoluției din Cuba care a culminat cu alungarea dictatorului Batista. In primul clișeu de mai sus: Armata lui Castro își face intrarea triumfală în Havana. Al doilea clișeu: Luptătorii din mișcarea revoluționară pun stăpînire pe banca oficială a țării. In clișeul de jos: Poporul distruge cazinoul din Havana unde milioanele jefuite din munca cubanezilor erau risipite la masa de joc.

CONGO BELGIAN

Imaginile de mai sus vorbesc limpede despre amploarea luptei de eliberare națională care a reizbucnit în Congo Belgian. Grave tulburări au avut loc la Leopoldville, capitala coloniei. Pînă în momentul de față sute de negri au căzut în luptele duse cu armata și poliția colonialistă.

TRANSVAAL

Fotografia de mai jos reprezintă un moment din lupta poliției împotriva muncitorilor, de la fabrica Benoni, din Transvaal, care au inițiat acțiuni hotărîte pentru apărarea drepturilor lor vitale.

După cum se vede, în Africa lupta de eliberare națională se împletește cu cea pentru dobîndirea drepturilor de viață, cele mai elementare.

RODEZIA

In Rodezia se formează regimente de rezerviști care sînt îndreptate în cea mai mare grabă spre Nyassaland. Burghezia locală are nevoie de mîna de lucru ieftină din regiunea Nyassaland pe care au alipit-o forțat la federația creată în 1953. Poporul negru din acest dominion britanic dorește însă o adevărată independență și nu una fictivă. De aceea el împletește lupta pentru independența națională cu cea pentru obținerea unor condiții omenești de viață.

De PRETUTINDENI

ORAȘUL Frambork din Silezia de Jos (Polonia) unde s-a născut Copernic, și care a fost distrus în întregime în timpul celui de-al doilea război mondial, va fi reconstruit. Comitetul de urbanistică și de arhitectură din Polonia a fixat începerea lucrărilor pentru anul 1960.

●

UN NEGUSTOR de antichități din New York a vrut să verifice cultura și inteligența clienților săi. Iată de ce în vitrina magazinului său a apărut un afiș uriaș care anunța data la care se va vinde la licitație corespondența dintre Goethe și... Thomas Mann. In ziua și ora fixată, cîteva sute de cetățeni „onorabili" și „respectabili" s-au adunat în fața magazinului.

●

RECTORUL universității Sidney (Australia) și-a permis gluma de a prezenta în fața comisiei de bacalaureat 29 de candidați, dintre care 20 erau absolvenți ai ultimei clase de liceu, iar 9 profesori. Rezultatul a fost senzațional. 19 dintre cei 20 de candidați-elevi au trecut cu succes, în timp ce cei 9 profesori au căzut!

●

IN ORAȘUL Helsinki există 7 băi glaciale care sînt folosite zilnic de către 4.000 oameni; în special femeile arată o deosebită predilecție pentru scăldatul în apa ce se găsește în mijlocul gheții sparte. S-a constatat astfel că numărul reprezentantelor „sexului slab" depășește pe acel al bărbaților.

●

LA KAMIR-BLUR, în Armenia, cu ocazia unor explorări, s-a făcut recent o descoperire arheologică senzațională. Astfel, au fost găsite o floare de rodie

și un ciorchine de strugure, deshidratate, datînd din sec. VII î.e.n. După o ședere de 2.600 ani sub pămînt ele și-au păstrat intactă forma.

●

LA ADMINISTRAȚIA locală a unei suburbii pariziene o anumită Denise Louis a scris la rubrica „Profesiunea": străntătoare. Funcționarul crezu că este vorba de o ironie, cu toate că femeia susținu că afirmația corespunde întocmai realității. In urma investigațiilor întreprinse, se ajunse la concluzia că Denise spusese adevărul: ea era angajata unei firme producătoare de praf de străntat și rolul ei era de a încerca calitatea produsului.

●

MUNCITORUL Ivan Rekhlov, locuitor al orașului Norilsk, este un vechi și pasionat colecționar de reproduceri de tablouri, care întreține relații cu muzee, galerii de pictură și edituri de opere artistice din multe țări ale lumii. Recent, colecțiile sale s-au îmbogățit. El a primit din partea reginei Elisabeta a Belgiei un album cu 80 reproduceri după tablourile unor pictori celebri.

●

DIRECTORUL muzeului din Nyiregyháza (R.P. Ungară) a stabilit locul unde odinioară s-a aflat reședința regelui Attila și unde, după legendă, ar fi fost înmormîntat într-un triplu cosciug din aur, argint și fier. Capitala lui Attila, care se afla pe malul Tisei, era așezată la cca. 50 km. de acest loc. S-au mai găsit urmele unei băi, despre care vorbește istoricul grec Priscus în scrierile sale.

●

INSTITUTUL de Etnografie al Academiei de Științe a U.R.S.S. a conceput prima hartă detaliată a Africei. Spre deosebire de hărțile anterioare, pe aceasta, în afară de frontierele între regiunile locuite de popoare, mai e marcată densitatea populației. Harta menționează existența pe continentul african a 200 popoare.

●

IN S.U.A. există aproape 500 de copaci care au o vîrstă multimilenară. Cel mai înalt dintre ei are o înălțime de 110 metri, cel mai gros are o circumferință de 46 metri. Pe buștenul unui copac denumit „Mark Twain" s-a putut instala o pistă de dans și o scenă de teatru.

●

CONSTRUCȚIA primei centrale mareeo-motrice sovietice este în curs de pregătire de către o expediție științifică care cercetează regiunea golfului Mezen din Oceanul Înghețat de Nord, la 200 de km. nord-est de Arhanghelsk. Diferența nivelului apelor între flux și reflux este aci de opt pînă la nouă metri.

●

NU DEMULT, parlamentul englez a dispus abrogarea unei legi care datează din anul 1677, în care era prevăzută pedeapsa arderii pe rug a prezicătorilor vremii!...

●

DUPĂ îndelungi cercetări s-a ajuns la concluzia că se poate determina grupa sangvină pornind de la fragmente de os sau rămășițe musculare descoperite cu prilejul investigațiilor arheologice. Grupele stabilite pe mumiile egiptene dau rezultate analoage cu cele ale populațiilor contemporane. La British Museum din Londra, o secție specială va efectua cercetări pe mumiile peruviene.

●

CONDUCĂTORUL unei bănci newyorkeze era foarte mîndru de ceasul atomic pe care și-l instalase în edificiul bancar. Se afirma că ceasul va merge cu o precizione de fracțiuni de secundă, secole de-arîndul. Insă orologiul-minune are, de la fixarea sa în perete, un mare defect din naștere: el a rămas în urmă cu douăzeci de minute și astfel va rămîne și peste un veac. Primarul orașului întîrziase la inaugurarea noului ceasornic și a apăsat cu o întîrziere de 20 de minute pe butonul care a pus în mișcare complicatul mecanism.

●

IN URMA unor măsurători speciale, executate într-un interval de timp mai îndelungat, s-a ajuns la interesanta concluzie că insula Corsica s-a deplasat în ultimii 80 de ani, aproape 12 km. spre răsăritul Mării Mediterane.

●

INGINERUL sovietic Boris Blinkov a conceput un motor cu combustie internă de buzunar. El are 1,5 C.P. și cîntărește doar 390 gr. Trei asemenea motoare pot încăpea într-un buzunar de pardesiu.

●

UN RECENSĂMÎNT a fost efectuat în mica localitate Eichstätt (R.F.G.). In rezultatele anunțate se putea citi: „In orașul nostru trăiesc 4000 de căsătoriți, dintre care 2.000 bărbați și 2.000 femei."

LITERATURĂ
TEATRU
CINEMA
MUZICĂ
PLASTICĂ

ROZA VINTURILOR

Publicul italian împotriva neo-fasciștilor

La teatrul „Valle" din Roma a fost prezentată recent comedia „La Romagnola" de Squarzina.

O afluență puțin obișnuită de public în ultimii ani, dar pregătită de diversele zvonuri cu privire la ideile dezbătute în piesă, zvonuri care răzbăteau încolo de culise, a caracterizat premiera. Dar la premieră s-a prezentat și un grup de „profesioniști de scandaluri", cunoscuți la Roma și din alte ocazii similare. Ei s-au pregătit îndelung să rateze spectacolul și bineînțeles, viitorul piesei. Din loji și balcoane au fost aruncate manifeste, iar actorii au fost huiduiți fiindcă jucau într-o piesă care condamna atacul nazist împotriva Uniunii Sovietice.

Publicul însă aplauda și cerea liniște; întreruperile repetate i-au indignat așa de tare pe spectatori, încît au trecut la represalii, ...izgonind din sală pe turburători și cerînd arestarea lor. Poliția a avut astfel ocazia să-și recunoască niște clienți cu o foarte bună frecvență în fișele ei.

Dar vinovații nu sînt numai aceste slugi marionete, ci și stăpînii lor, care-i conduc. Imediat, de altfel, au și apărut sub chipul cîtorva cadre didactice de la Universitate, — propagandiști ai unui perimat fascism ex.-catedra, — care au acuzat pe Squarzina de „dispreț față de Forțele Armate"!

In ciuda lor însă, spectacolul este apreciat de opinia publică. Și aceasta înseamnă mult pentru Italia, unde spectacolele teatrale sînt din ce în ce mai ocolite de spectatori. Acesta este un fenomen care se agravează pe zi ce trece, și a cărui explicație își are începutul cu mulți ani în urmă. Între 1934—1936, guvernul fascist a luat teatrele în subvenția sa, în felul acesta, impunîndu-le o linie care slujea propagandei lor. Prin tradiție, sistemul se menține și azi, cu alte guverne, dar treptat, treptat, numărul spectatorilor scade, din cauza repertoriului care nu corespunde de loc exigențelor maselor largi. Dezinteresul publicului pentru teatru poate fi exprimat prin cifrele publicate de statisticile italiene: de la 39.526 reprezentații în 1951, la 27.301 în 1957, iar numărul de spectatori de la 4.280.579 în 1956, a scăzut la aproape jumătate în 1957: 2.524.832.

Din nou scandal la televiziunea americană

Nu se poate spune că organizatorii programelor de la televiziunea americană sînt lipsiți de temperament sau ingeniozitate. Geniul lor inventiv în permanență căutare, le-a călăuzit gîndul de la reclama cremei de ghete la horoscopul zilei, ș.a.m.d. Ei s-au dovedit însă mai puțin inspirați ca de obicei, atunci cînd s-au hotărît să lanseze o nouă emisiune consacrată afacerilor sexului „The Business of sex". După cum se știe sexul a devenit una din problemele la modă azi în cultura americană. În ciuda oricărui bun simț, acest cuvînt a pătruns nu numai în literatura americană, ci unde a generat o nouă școală Lawrence, ci și în aria, în sport, în film și, în sfîrșit, în afaceri.

Nici televiziunea americană nu putea fi mai prejos. Ea a inaugurat în cadrul postului C.B.S., o serie de emisiuni pe tema „Sexul în afaceri". În cadrul acestei emisiuni, în fața a milioane de telespectatori americani, a vorbit mai întîi un ziarist, apoi un „Businessman". Și în cele din urmă, unul din acele „femme-gamine" à la Brigitte Bardot, după care a urmat o probă practică... Milioanele de telespectatori americani au rămas stupefiați. Cu greu și-au revenit la sfîrșitul ultimei exibiții pe care au urmărit-o pe ecranul televizorului lor.

Ziaristul a făcut furori. Cu suficiența unui om care cunoaște și cele mai nevinovate păcate ale trust-menilor americani, el a afirmat că cele mai mari societăți comerciale și industriale din S.U.A., formidabilele trusturi de care depinde existența a milioane de oameni, se servesc de tinere fete în vîrstă de 16—17 ani pentru a încheia cele mai dificile contracte cu clientela lor. Locul ziaristului a fost ocupat apoi de onorabilul trust-man, conducător al unei mari societăți bancare americane, care a confirmat cele spuse de acesta. El a precizat că după o noapte petrecută într-un mod care nu s-ar putea numi cast, clientul devine maleabil, extrem de maleabil, cu ajutorul șampaniei și al fetițelor de 16 ani. În sfîrșit, pe ecran, și-a făcut apariția o fetișcană, unul din acele exemplare vii folosite de trust-meni pentru încheierea onestelor lor afaceri. Tînăra a demonstrat telespectatorilor americani că ea însăși și colegele sale care se numără cu zecile de mii în S.U.A., se duc la intîlnirile de afaceri, la așa-zisele „business-rendez-vous" cu contractele în poșetă și rareori se întîmplă să se înapoieze fără prețioasa semnătură a clientului..

A urmat apoi o scenă în care trust-menul era sedus de tînăra mesageră a afacerismului erotic. Înainte de a părăsi ecranul, zîna prosperității americane a zîmbit telespectatorilor americani și, folosind cele mai zdrobitoare argumente de care dispunea, a încheiat: „Noi sîntem coloana vertebrală a economiei americane Trust-meni, nu încheiați nici o afacere fără ajutorul nostru pe care vi-l oferim cu generozitate,.."

Revelator! Textual! Mulți dintre spectatorii americani au rămas mortificați la sfîrșitul emisiunii. Ora pierdută în fața aparatului li s-a părut un coșmar. În rîndul sutelor bravilor trust-meni s-au înregistrat numeroase leșinuri.

Un amănunt pe care organizatorii acestei emisiuni nu l-au prevăzut, a fost protestul a zeci de mii de femei americane, al căror bun simț s-a revoltat împotriva prodigiosului spirit practic al capitaliștilor americani. La gîndul că copilele lor ar putea servi drept instrument în mîna vreoților afaciști, numeroase mame americane au trimis scrisori de protest pe adresa C.B.S.-ului, cerînd suspendarea acestei emisiuni. Scriitorul Norman Mailer a condamnat procedeele folosite de societatea de radio și televiziune Columbia într-un articol publicat în săptămînalul „The New-Yorker" El a arătat că dacă economia americană se sprijină într-adevăr pe o astfel de coloană vertebrală situația ei este atunci disperată.

Epilogul acestui nou scandal a dus la concedierea cîtorva redactori de către societatea C.B.S pentru liniștirea spiritelor agitate.

STAGIUNE NOUĂ LA „TEATRUL NAȚIUNILOR"

La 20 martie a.c. a avut loc la Paris, în clădirea teatrului „Sarah Bernhardt", inaugurarea celei de a treia stagiuni a „Teatrului Națiunilor".

Ideea creării unei scene internaționale, deși a căpătat o formă de existență practică abea după cel de-al doilea război mondial, are un trecut demn de a fi consemnat. Încă din anul 1922, Jacques Hebertot a prezentat la Teatrul din Champ Elysées cicluri de spectacole în limbi străine. În rîndul acestor spectacole care au lăsat o puternică impresie publicului spectator se numără și cele prezentate de Stanislavski. Începînd din anul 1924, Firmin Gemier, a creat o „Societate universală de teatru" și a organizat în 1927 un „Festival de artă dramatică și lirică" la care au participat: U.R.S.S., Marea Britanie, Belgia, Danemarca, Spania și Olanda. Marea actriță engleză Sybil Thorndike a jucat cu acel prilej „Sfînta Ioana" de Bernard Shaw

După cel de al doilea război mondial, Institutul Internațional de Teatru, aflat sub auspiciile U.N.E.S.C.O.-ului, a înscris ca un deziderat al său crearea unui Teatru al Națiunilor, undeva în lume.

Anul 1954 a marcat un pas hotărîtor în crearea scenei permanente, internaționale. La 9 iunie 1954 s-a deschis primul Festival de la Paris la care participau teatre din 11 țări — oaspeți. Printre alții, compania italiană a lui Gino Cervi, cu „Cyrano de Bergerac" de Edmond Rostand și Berliner Ensemble (R.D.G.) cu „Mutter Courage" de Bertolt Brecht au obținut un strălucitor succes. Anul următor, al doilea Festival care s-a desfășurat din mai pînă în iulie 1955, s-a bucurat de participarea a 21 de națiuni. De astădată succesul a revenit Operei din Pekin, Teatrului Național din Grecia, Teatrului Workshop din Londra. Chiar în timpul festivalului, sesiunea Institutului Internațional de Teatru care avea loc la Dubrovnik (Iugoslavia), a votat în unanimitate o rezoluție cerînd guvernului francez să creeze la Paris un Teatru al Națiunilor. Cel de al treilea Festival Internațional al Teatrelor din Paris din 1956, a fost chemat să consacre definitiv noua instituție. Să ne amintim că în acel an, Teatrul Național din București s-a bucurat de o primire triumfală din partea publicului spectator al Festivalului.

În anul 1957, la 4 martie, a fost semnată o convenție între diferitele organisme oficiale interesate Teatrul Națiunilor a fost creat sub forma unei instituții necomerciale.

Prima stagiune a noului teatru s-a deschis cîteva zile mai tîrziu (27 martie —22 iulie 1957). Ea s-a desfășurat sub semnul creației lui Bertolt Brecht, care încetase din viață Berliner Ensemble (R.D.G.) a prezentat neuitatul spectacol cu „Viața lui Galileu" pus în scenă de Erich Engel cu Ernst Busch în rolul savantului persecutat. A doua stagiune a „Teatrului Națiunilor" (25 martie—20 iulie 1958) cu 16 națiuni participante, e oferit publicului admirabilele spectacole ale Teatrului de Artă din Moscova cu „Bătrînețe zbuciumată" și trei capodopere ale lui Cehov: „Livada cu vișini", „Trei surori" și „Unchiul Vania"

Astfel, în cei șase ani, teatrele a 34 de națiuni s-au succedat pe scena Teatrului Sarah Bernhardt, al cărui nume fusese de fapt „Teatrul Națiunilor" înainte ca marea tragediană să fi dăruit numele său scenei din piața Chatelet. În fața a mii de oameni veniți din numeroase țări ale lumii, trupele de teatru au dat 226 de spectacole, contribuind astfel la o mai bună cunoaștere și înțelegere între popoare, dovedind odată în plus că printre altfel bunuri comune care trebuie ferite de urgia războiului este și cultura omenirii

Stagiunea de față întrunește pe scena „Teatrului Națiunilor" 20 de țări participante cu 23 de trupe teatrale care vor prezenta în intervalul 20 martie — 15 iulie nu mai puțin de 30 de spectacole în 16 limbi. Numărul reprezentațiilor este de 120 dintre care 45 dramatice, 25 lirice, 25 coregrafice și 25 de marionete.

Pe afișul celei de a treia stagiuni, țările socialiste dețin un loc important. Teatrul Pușkin din Leningrad este așteptat cu „Tragedia optimistă" de VS. Vișnevski în regia lui G. Tovstonogov, spectacol distins cu Premiul Lenin 1958 și o piesă de Shakespeare. Pentru prima oară în Franța, Bartok va fi interpretat de compatrioții săi: Opera din Budapesta prezintă la „Teatrul Națiunilor" „Castelul lui Barbă-Albastră" și două balete ale marelui compozitor maghiar Bela Bartok. Opera comică din Berlin se va înfățișa publicului cu „Povestirile lui Hoffmann" (regia: Walter Felsenstein) și „Albert Hering" de Benjamin Britten după Guy de Maupassant (regia: Ioachim Herz). Opera din Varșovia prezintă spectacole de balet cu „Mazeppa" de Szelugowski și Pan Twardowski de Rozycki Teatrul Național din Budapesta va interpreta „Othello" de Shakespeare (regia Kalman Nadasky și Tamas Major) iar „A.B.C." din Praga două spectacole („Balada zdrențăroșilor" și „Cezar") cu marele actor ceh Jan Werich în cadrul ciclului de marionete, pentru prima oară constituit în cadrul stagiunii „Teatrului Națiunilor" vor putea fi văzute faimoasele marionete „Lalka" din Varșovia și Spejbl și Hurvinek (Teatrul D.S.H. — Praga) Marionetiștii cehi vor prezenta și două programe (unul pentru copii, celălalt pentru adulți) cu marionete gigantice dirijate de oameni îmbrăcați în haine negre și de aceea, invizibili

Larga participare la actuala stagiune a „Teatrului Națiunilor" este dată și de prezența — alături de teatre celebre ca trupa Gino Cervi și Workshop — a Teatrului Național Indian a Companiei Naționale de Artă Populară și Teatrului din Haiti, a grupului de dansuri populare din Filipine, a unei trupe de actori din Caraibe (Jamaica), etc.

Alături de spectacole, o serie de activități anexe (conferințe, lecturi-spectacole, întîlniri internaționale, etc.) vor împlini această stagiune — asupra căreia vom mai reveni în cursul desfășurării ei — la dezvoltarea colaborării și schimbului de opinii artistice între oamenii de teatru din țările lumii, aducînd astfel încă o contribuție la opera de menținere și consolidare a păcii.

VORBE DE DUH

ANDERSEN, *renumitul povestitor danez, s-a bătut în duel o singură dată în viață. Scriitorul a venit la locul duelului cu o umbrelă, pe care a ținut-o în mînă și în timpul luptei, întrucît ploua torențial. Martorii s-au opus, dar a fost zadarnic.* „Nu-mi pare rău dacă o să mor, dar în nici un caz nu vreau să capăt un guturai", *le-a spus Andersen.*

DUMAS-*tatăl cîștiga bine, dar niciodată n-avea bani. Cu cîteva zile înainte de a muri s-au descoperit în buzunarul lui 2 franci, exact suma cu care sosise în urmă cu 50 de ani la Paris. Scriitorul, grav bolnav, a privit melancolic cei 2 franci și apoi a strigat vesel:* — „Închipuiți-vă, am trăit 50 de ani și nu m-a costat nici un ban."

LESSING *era un om foarte distrat. O dată a observat că îi lipsește o sumă de bani. Vrînd să pună la încercare cinstea servitorului său, a lăsat pe masă o grămadă de bancnote și a plecat de acasă. Întîlnindu-se cu un cunoscut, l-a povestit cazul și planul său de luptă pentru prinderea hoțului.*

— *Și cîți bani ai lăsat pe masă?*

— *I-a întrebat cunoscutul poetului.*

Lessing rămase înmărmurit... Și-a amintit că a uitat să numere banii care-i lăsase drept momeală...

SCHILLER *cînta cu plăcere la harpă, dar nu avea aceeași considerație pentru muzică ca pentru literatură. Într-o zi un vecin al său l-a spus:*

— *Domnule Schiller, dumneata cînți la harpă ca regele David, numai nu chiar atît de frumos.*

La care Schiller a răspuns:

— *Iar dumneata vorbești ca regele Solomon, numai nu chiar atît de înțelept.*

Primele filme pentru Festivalul de la Cannes

Festivalul internațional al filmului de la Cannes se va desfășura anul acesta între 1 și 15 mai. De pe acum o serie de țări au anunțat comitetului festivalului filmele cu care vor participa.

Uniunea Sovietică, care anul trecut a înregistrat un mare succes cu filmul „Zboară cocorii" va prezenta filmul „Destinul unui om" realizat de Serghei Bondarciuk, care este și principalul interpret. R. P. Ungară va fi prezentă cu filmul „Anna" (în rolul principal Marika Trocsik) regizat de Zoltan Fabri. Anna Magnani și Giulietta Massina sînt interpretele principale ale filmului italian „In oraș, infernul".

Iată și alte țări care au făcut cunoscute filmele cu care se vor prezenta: Mexic cu „Cucaracha" cu Dolores del Rio. Maria Felix, Pedro Armendariz, Austria cu „Eva" cu Romy Schneider în regia lui Wolf Thiele, Japonia cu filmul „Shirogasi" iar Olanda cu „Fanfara".

Cînd răsună rapsodia...

Dacă ați fi tnoptat într-una din serile trecute în sălile Galeriei Naționale a Muzeului de Artă, ați fi fost martorii unei adevărate „minuni": Chemarea tainică și nostalgică a primelor acorduri din Rapsodia a II-a de George Enescu isca la viață făpturi de mult ferecate între ramele unor tablouri de Grigorescu și Aman. Ginga șa „Rodică" poeticul „Ciobănaș" uriciosul „Vechil" pictați de „Meșterul Nicolaie", flăcăii și fetele prinși în „Hora" lui Theodor Aman înviau ca prin farmec sub razele, nu ale lunii ci ale... unor reflectoare cu arc voltaic. Asistam la activitatea unei echipe de cineaști ai studioului „București".

Filmul de scurt metraj la care lucrează tînăra regizoare Elisabeta Bostan este consacrat uneia din cele mai izbutite realizări din programul ansamblului de dansuri „Clocîrlia": *O vizită la Galeria Națională.* Pe baza unei idei de Florin Raba, coregrafele Floria Capsali și Tamara Cap au creat o pantomimă dansantă care pe motivele picturilor lui Grigorescu și Aman evocă satul românesc de altă dată. În bătătura unei crîșme de țară aidoma celei zugrăvite de Theodor Aman, jocul se încinge cu frenezie.

Înfrigurată de grijile primei zile de filmare pe platoul de la Buftea, tînăra regizoare nu-și ascunde emoția: „Nu sînt chiar la prima experiență. În afară de filmele la care am lucrat ca asistentă, am realizat singură două filme de o factură asemănătoare: *Cloșca cu pui de aur* și *Trei jocuri românești.* De data aceasta însă am ceva mai mult trac. Prezența unor mari artiști clasici, Enescu, Aman și Grigorescu, apasă asupra noastră cu toată greutatea prestigiului lor. Va trebui să ne arătăm demni de asemenea vecinătate. Totodată însă ne propunem să dăm o interpretare modernă, inedită, temelor de dans ale Rapsodiei, cu alte cuvinte, să transpunem într-un limbaj cinematografic original motivele oferite de clasici. O dificultate în plus o constituie faptul că filmul va fi tras în culori. Pun însă mari nădejdi în colaborarea cu echipa și în special cu colectivul de la „imagine", operatorul șef Ion Radu și secundul său Aurel Kostrakievici. Tineri amîndoi, ei compensează prin seriozitate și avînt relativa lipsă de experiență. De altfel tinerețea este numitorul comun al echipei noastre și ea ne-a determinat să ne propunem un termen de realizare de o temeritate rară: 31 martie! Cred însă că sprijinul conducerii nu ne va lipsi (într-adevăr se remarcă prezența pe platou a unor factori de răspundere, veniți pentru a se interesa de nevoile echipei) și dacă avîntul nostru se va menține, ne vom atinge ținta. În taină, vă pot chiar mărturisi că intenționăm să renunțăm la *o zi de filmare* din cele *șapte zile* cîte ni s-au aprobat inițial, ceea ce echivalează cu o reducere considerabilă a prețului de cost al filmului*)... Dar iată că-mi sosesc dansatorii. De aci înainte fiece minut costă bani. La lucru!"

Din nou se revarsă asupra noastră armoniile enesciene: filmarea începe. „Ciobănașul" și „Rodica" se fugăresc poznaș printre șirurile de dansatori, într-un iureș de amețitor de sunete, și culori, de salturi și zîmbete. Asupra noastră se exercită iarăși, neistovită, vraja cuceritoarelor melodii ale Rapsodiei...

Dar iată că picioarele ni se încurcă în cabluri. Deasupra capetelor atîrnă, aninați în pasarele, sori de mii de wați. Prin aer se întretaie comenzi într-un limbaj tehnic greu de descifrat. Uitasem că de fapt ne aflăm într-o uzină! O uzină în care grijile producției, dorința de a produce „mai mult, mai bun, mai ieftin" se împletesc cu frigurile creației.

Ana ROMAN

**) Un telefon ulterior ne-a vestit că s-au redus două din cele șapte zile de filmare.*

MUZICIENI ȘI CREAȚIA LOR

Ion Dumitrescu

Maestrul Ion Dumitrescu m-a primit amabil și cordial. Cînd a auzit însă despre ce este vorba, a luat o mină „gravă".

— Dragă, ce-aș putea să-ți spun despre creația mea proprie? Au și apărut în ziare proiectele mele.

— Vă referiți la „Simfonia picturilor"?

— Da, și la „Simfonia picturilor". Sînt lucruri îndeobște cunoscute. De ce să mai revenim? Ți-aș sugera însă altceva. Uite, peste cîteva minute într-o ședință cu grupul de compozitori care au făcut recent o deplasare în satele țării. Ai putea scrie multe lucruri despre asta!

— Au plecat mulți compozitori?

— În total 12. Ți-aș cita — absolut la întîmplare — cîțiva dintre ei: Doru Popovici, Sergiu Sarchizov, Dumitru Capoianu, Stroe Aurel, etc. Au adus lucruri foarte interesante de pe teren.

— Care se vor concretiza probabil în lucrările lor ulterioare?

— Acesta e un prim aspect. Trebuie însă să știi că deplasarea lor la sate n-a însemnat doar o luare de contact cu folclorul la fața locului. În satele în care au fost au pus umărul la organizarea formațiunilor muzicale, la îndrumarea celor existente, au popularizat creația muzicală românească contemporană.

— Uniunea Compozitorilor pregătește și alte acțiuni?

— Desigur. Vom ține o ședință cu tinerii compozitori, consacrată pregătirilor pentru Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților de la Viena. Printre altele textele lucrărilor vocale acceptate trebuie traduse din timp în cîteva limbi de largă circulație mondială: rusă, franceză, engleză, germană. După cum vezi, activitate destul de intensă.

Și revenind la vesela inițială maestrul continuă:

— După toate astea vrei să faci cu mine „vedetism", să mă faci să vorbesc despre propria-mi creație?

Am convenit într-adevăr că ar fi un act de vedetism și ne-am despărțit amical.

Pascal Bentoiu

Compozitor aparținînd generației mai tinere, Pascal Bentoiu e de acum cunoscut marelui public prin lucrările sale executate în sălile de concert: un concert pentru pian și orchestră, poemul simfonic „Luceafărul" după Eminescu, etc.

În cadrul interviului pe care l-am luat pentru „Magazin", compozitorul mi-a vorbit despre ultimele lucrări, precum și despre proiectele viitoare.

— Dintre lucrările mai recente aș vrea să amintesc un poem vocal pe versurile a trei sonete de dragoste de Eminescu. Lucrarea am predat-o comisiei care triază piesele ce vor fi trimise la Festivalul tineretului și studenților de la Viena.

— Și alte lucrări?

— Am terminat de curînd un concert pentru vioară și orchestră.

— Ne puteți da cîteva amănunte suplimentare?

— Desigur, deși muzica nu poate fi povestită. Pot să-ți spun însă că de-a lungul întregului concert există o temă centrală căreia încerc să-i epuizez posibilitățile expresive pe trei planuri corespunzînd celor trei părți ale concertului: polifonic, ritmic și melodic.

— Mi-ai vorbit despre lucrări de acum terminate. În momentul de față la ce lucrați?

— Schițez o suită simfonică alcătuită din trei părți, intitulată „București", legată de aniversarea a 500 de ani de la întemeierea orașului nostru. Despre această lucrare pot să-ți spun deocamdată că se modifică mereu pe parcurs.

Aurel Stroe

Cu tînărul compozitor Stroe Aurel am stat de vorbă în redacția „Magazinului".

— Ați făcut parte din grupul celor 12 compozitori care de curînd s-a întors dintr-o deplasare făcută la țară.

— Da, am stat 18 zile în comuna Blegești.

— Impresii?

— Nenumărate. Timpul petrecut în mijlocul țăranilor muncitori mi-a prilejuit cunoașterea unor aspecte deosebit de variate din activitatea culturală de azi a satelor.

— V-ați interesat numai de folclorul regiunii respective?

— Nu! Printre altele m-am ocupat și de organizarea corului. Mai fusese cîndva unul care cu timpul însă s-a dezorganizat. Mi-a fost de ajuns de greu — n-aveam practica necesară — dar pînă la urmă am izbutit.

— Învățămintele celor 18 zile petrecute la Blegești?

— Greu de spus într-un atît de sumar interviu. Țin să remarc însă verificarea — la fața locului — a posibilităților mele componistice.

— Ați scris ceva în acest răstimp?

— O piesă corală, folosind motivele cîntecului popular propriu regiunii respective. Vă închipuiți emoția pe care am avut-o cînd corul proaspăt reînființat a executat-o pentru prima oară.

— Ce alte lucrări aveți în pregătire?

— O cantată intitulată „Chipul păcii" pentru formație orchestrală, cor și solist.

I. DELEANU

CITITORII ÎNTREABĂ „MAGAZIN" RĂSPUNDE

MARȚUNEAC VASILE - Pomîrla: Lui Doruleț Coprariu scrieți-i pe adresa studioului „București"-Piața Scînteii 1.

D. E. - București: Protagonistul filmului „Cerul Infernului" este Omar el Șerif (Ahmet).

CALMINSCHI MIOARA și celelalte-Iași: Nargis este soția cunoscutului actor indian Sunil Dutt. Soția lui Raj Kapoor este Krishna Kapoor, de profesie cașnică. Așteptăm un nou film cu interpretii pe care-i admirați pentru a le publica fotografiile.

ELENA CRISTEA-Brăila: În prezent Liubov Orlova nu pregătește nici un rol de cinema. Este profesoară la Institutul de Cinematografie.

CLASA X-a CONSTANȚA: Lui Iurie Darie scrieți-i la Teatrul C. Nottara str. Constantin Mille 14, iar lui Ștefan Tăpălagă la Institutul de Teatru și Cinematografie, Schitu Măgureanu nr. 1. Vom publica fotografia protagonistului din „Cerul Infernului".

O CITITOARE - Satu Mare: La anticariate aflați dicționarul căutat. În librării găsiți ziarul „L'Unita" și revista „Vie Nuove". Există de asemenea publicații sovietice și cărți traduse în limba italiană. Consultați bibliotecile, librăriile. Regretăm, dar adresele cerute nu le cunoaștem.

L.J.G.P.-Galați: Nu sîntem în măsură să vă trimitem un autograf în numele actorului Iurie Darie. Scrieți-i pe adresa teatrului „C. Nottara". Adresa am dat-o alăturat.

S. C.-Timișoara: Interpreta Ritei din „Vagabondul" și a Videei din „Articolul 420" este cunoscuta actriță indiană Nargis (Patima Rashid). Ea a jucat de asemenea, alături de cunoscutul actor sovietic Oleg Strijenov, în coproducția sovieto-indiană „Călătorie peste trei mări". Celelalte răspunsuri le veți primi la rubricile respective.

ESTRELLA-Călărași: Dacă cunoașteți limba rusă e preferabil să-i scrieți Tatianei Samoilova în limba ei maternă. Rodicăi Tăpălagă scrieți-i pe adresa Institutului de Teatru și Cinematografie „I. L. Caragiale", Schitu Măgureanu nr. 1.

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● **„ETAPELE unui drum mare"** este titlul unui documentar realizat de studioul central de filme documentare din Moscova care redă munca desfășurată în Uniunea Sovietică între congresul XX și XXI al P.C.U.S. și succesele remarcabile dobîndite de poporul sovietic în această scurtă perioadă de timp.

● **FENOMENELE de criză** în industria cinematografică americană continuă să se accentueze. Revista „Motion picture herald", arată că în cursul ultimului an financiar, una din cele opt mari societăți cinematografice americane „Columbia" a înregistrat un deficit de peste un milion de dolari.

● **RECENT** a avut loc premiera filmului „O vară minunată", primul film artistic realizat în Lichtenstein. În acest fel, Lichtenstein a „intrecut", în domeniul producției cinematografice, celelalte state microscopice: Monaco, Andorra și San Marino.

● **CUNOSCUTA** actriță a ecranului italian Silvana Pampanini își face debutul de regizor de film. Filmul „O melodie din Santa Agatha" aduce pe ecran crîmpeie din viața lui Giuseppe Verdi. Precum se știe, marele compozitor și-a petrecut mulți ani din viață în micul orășel Santa-Agatha.

● **CEI TREI sateliți** ai pămîntului și prima rachetă cosmică lansată de U.R.S.S. spre lună, constituie o bogată sursă de inspirație pentru cineaștii sovietici. În afara filmelor turnate pînă acum „Drumul stelelor", „Satelitul deasupra planetei", „Primii sputnici sovietici al pămîntului", „Omul care a depășit timpul", „Mașini automate în Cosmos"...) vor fi produse alte noi documente, avînd ca temă călătoriile interplanetare și realizările științifice. Printre acestea amintim „Poemul sputnicului" regizat de S. Gherasimov, „Astronauții patrupezi", „Un important ajutor", „Medicina cosmică", „O centrală electrică în Cosmos", filme care vor fi terminate încă anul acesta. La studioul cinematografic din Kiev se turnează filmul „Chemarea cerului" care anticipează o călătorie în planeta Marte.

TEATRALE

● **TEATRUL** „S. K. Neuman" din Praga a prezentat de curînd în premieră piesa „Jesse B. Simple se însoară", o comedie a scriitorului american Langston Hughes care are ca subiect viața negrilor din cartierul Harlem al New-Yorkului.

● **TEATRUL** „Petőffi" din Budapesta a început de curînd probele la „Rosu și negru", prelucrare pentru scenă a renumitului roman al lui Stendhal, de Illés Endre.

● **UN ANSAMBLU** format din 150 persoane a Teatrului Mare din Moscova va pleca în luna aprilie într-un turneu de 8 săptămîni în Statele Unite.

● **LA ROMA** s-a pus în scenă, iar apoi s-a prezentat și la televiziune „Părinți și copii", prelucrare dramatizată după cartea lui Turgheniev, de scriitorul italian Alberto Moravia. În rolurile principale apar Eleonora Rossi Drago și Alberto Lupo.

● **TEATRUL** din Tbilisi va pune în scenă în curînd „Virtejul", operă a compozitorului slovac Eugen Suchon. Opera are ca subiect viața țăranilor slovaci din regiunea Carpaților, în ea fiind vorba de rivalitatea în dragoste dintre un tînăr sărac și unul bogat.

LITERARE

● **ÎN JAPONIA** publicul cititor manifestă un mare interes pentru literatura sovietică. În numai două luni, decembrie 1958 și ianuarie 1959, au apărut 15 cărți de scriitori sovietici, printre care opere ale lui Gorki și Solohov.

● **ÎN INDIA** au început pregătiri pentru sărbătorirea a 100 de ani de la nașterea marelui scriitor indian Rabindranath Tagore care va avea loc în 1961. Cu acest prilej vor apare ediții jubiliare din opera lui Tagore cuprinzînd piese, romane, note de călătorie, versuri, scrisori. Numeroase lucrări ale lui Tagore sînt traduse în alte limbi indiene cum ar fi pendjabă, gudjarati, etc.

● **OPINIA PUBLICA** din Brazilia a aniversat împlinirea a 50 de ani de la nașterea lui Josué de Castro, scriitor și om de știință de vază.

Revista „Para todos", scrie că de Castro aparține acelei categorii de oameni care nu uită niciodată problemele vitale ale patriei și poporului lor. Ca savant el se preocupă de cercetarea problemelor sociale arzătoare.

Prin opera sa (lucrarea „Geografia foamei", a fost tradusă și în românește) Josué de Castro participă la ofensiva generală desfășurată de forțele democrației și libertății împotriva exploatării imperialiste — scrie în încheiere „Para todos".

Precum se știe, de Castro este laureat al Premiului Internațional al Consiliului Mondial al Păcii

● **„PÎINE ȘI SARE"** este titlul unei noi culegeri de povestiri și nuvele al scriitoarei Anna Seghers, apărută recent în editura „Aufbau" din R.D.G.

Presa subliniază că povestirile Annei Seghers constituie un model de măiestrie literară în proza germană.

Unii compozitori se lasă mult așteptați cu noi lucrări.

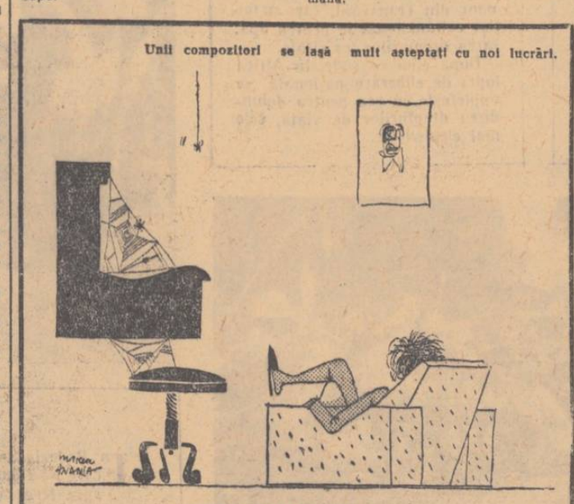

ÎNTRE PAIANJENI

— De trei generații trăim nestingheriți aici...

Desen de M. ANANIA

20 de ani de la moartea lui A. S. MAKARENKO

Au trecut douăzeci de ani, de cînd, tînăr încă, a murit subit la Moscova marele pedagog sovietic Anton Semionovici Makarenko. În toți acești ani, Makarenko n-a încetat o clipă să fie alături de noi și milioane de părinți, de pedagogi sau oameni pur și simplu interesați în formarea tinerei generații (și ce om adevărat poate să fie insensibil la această mare și serioasă problemă) s-au aplecat asupra cărților sale pline de patosul credinței în comunism, în perfectibilitatea omului, în marea valoare educativă a muncii.

Și totuși ce distanță uriașă separă parcă perioada în care pedagogii sovietici aveau să se ocupe cu mii de copii și tineri fără de căpătîi, vagabonzi sau infractori și să încerce să-i transforme în oameni capabili să construiască o societate nouă, de zilele noastre în care întreg tineretul sovietic trăiește o viață minunată din care învață prin studiu și prin practică să materializeze visul de aur al omenirii.

Dacă ar fi trăit Makarenko ar fi avut astăzi 71 ani și ar mai fi putut să aducă o contribuție importantă la opera măreață pe care o înfăptuiește poporul sovietic. Într-o singură viață de om s au petrecut, sub steagul Marii Revoluții din Octombrie, transformări de o amploare pe care istoria nu le-a mai cunoscut pînă atunci.

Fiu de meșter de la Atelierele Căilor Ferate, Makarenko și-a început cariera pedagogică încă înainte de revoluție Dar numai revoluția i-a permis să-și dezvolte deplin excepționalele sale calități educative, să dea activității sale un conținut înalt.

În anul 1920 Makarenko a fost însărcinat să organizeze în apropiere de Poltava o colonie pentru infractorii minori Această colonie care a purtat numele lui Maxim Gorki, a devenit apoi cunoscută în lumea întreagă. Epopeia transformării a cîtorva sute de tineri delicvenți în oameni folositori societății, îndrăgostiți de muncă, cu un larg orizont cultural, posedînd un simț dezvoltat al valorilor morale, însuflețiți de patriotism înflăcărat și de credință în cauza socialismului, a fost povestită cu mult talent literar de Makarenko în celebrul său „Poem pedagogic". Makarenko și-a continuat și dezvoltat activitatea sa pedagogică timp de opt ani în comuna de muncă „Dzerjinski" de la marginea Harkov-ului în care a educat sute de copii și adolescenți vagabonzi. Despre munca în comuna Dzerjinski vorbește cartea sa „Steaguri pe turnuri".

Ultimii ani ai vieții. Anton Semionovici și-a petrecut la Moscova, scriind cărți printre care *„Cartea pentru părinți"* și *„Lecții despre educația copiilor"*, ținînd conferințe, prelegeri, mai ales în organizațiile obștești.

În opera lui teoretică și în activitatea practică, Makarenko s-a călăuzit după îndrumările partidului și a pus ca obiectiv găsirea metodelor celor mai bune de educație comunistă.

„Principiul meu de bază a fost totdeauna: cît mai multe cerințe de la om, dar odată cu aceasta cît mai mult respect față de el. În dialectica noastră aceasta este, propriu zis, același lucru: nu poți cere mai mult de la un om pe care nu-l respecți" — spunea undeva Makarenko.

Marele pedagog sovietic a pus în centrul sistemului său pedagogic principiul educației în colectiv și prin colectiv, principiul muncii conștiente, creatoare, al muncii prilej de bucurie și principiul „liniilor de perspectivă", adică al perspectivelor clare care trebuie să stea în fața colectivelor de tineri și care persepective, odată atinse, trebuie urmate de altele noi, mai îndrăznețe.

Makarenko a cerut părinților să arate față de copii o „dragoste severă", să nu-i cocolească ci să-i educe ca cetățeni demni ai statului socialist.

Cîndva, pe poarta unei clădiri dărăpănate de lîngă Poltava, au intrat niște adolescenți în zdrențe, în ai căror suflet tînăr se gravaseră deja viciile de tot felul. Mulți pedagogi experimentați ridicau din umeri: din aceste elemente de la periferia societății nu se poate alege nimic bun. Dar Makarenko era de altă părere. El știa că partidul comuniștilor va face din Rusia mizeră și înapoiată cea mai mare putere din lume, țara în care pentru prima dată va prinde viață comunismul. El era ferm convins că marea forță a socialismului va putea transforma și pe vagabonzii și delicvenții pe care-i avea în față. Și așa s-a întîmplat. Dintre foștii coloniști mulți au ajuns muncitori fruntași, ingineri, agronomi, medici, ofițeri, oameni folositori societății sovietice

Astăzi, desigur, nu se mai pune problema infractorilor minori, au crescut considerabil și cerințele care se pun în fața tineretului sovietic. Dar lucrările pedagogice ale lui Makarenko sînt și acum studiate cu cel mai mare folos, pentru că la baza lor stau principiile care călăuzesc astăzi ca și ieri munca de creștere a tinerei generații, principiile marxist-leniniste ale educației comuniste.

Horia MEDREA

Știința și VIAȚA

APOLLONIA

Un mare muzeu arheologic

R. P. Albania este un întins muzeu arheologic. Ca nestematele unui colier se înșiră pe țărmul Adriaticei și al mării Ionice cetăți antice, centre ale unor culturi cîndva înfloritoare. Pe crestele alpine, cu rădăcini adînc înfipte în stînci, se înalță castele cu ziduri crenelate. Obiectele scoase la lumina zilei atestă prezența unor așezări umane paleolitice, confirmă faptul că illyrii, strămoșii albanezilor, au locuit pe aceste țărmuri încă de la finele epocii de bronz.

Din anticul Durachyon scăldat de apele Adriaticii, Via Egnatia cobora spre sud. Îndreptîndu-se către Marusia și Apollonia, ajungea la Apollonia. Aici, la Apollonia, ajungem și noi cu mijloace de locomoție moderne, pe o șosea asfaltată.

Peisajul nu este prea atrăgător. Pămîntul gheboșat în dealuri și coline se pierde la est într-o cîmpie. Dinspre apus se simte boarea mării. Cîndva aici se înălța o minunată cetate. Fluviul Vjosa, domolit în cîmpia plină de mlaștini, îi spăla zidurile. Pe estuarul format de fluviu înainte de vărsarea sa în mare, se legănau corăbii ca cele ale argonauților.

Ca să găsești începuturile cetății trebuie să cobori pe scara timpului pînă la secolul VI î.e.n., prin anul 577 î.e.n., cînd colonii heleni au pus bazele Apolloniei. Locul era potrivit unei asemenea construcții. Marea era aproape, la numai 8 km, și albia fluviului permitea pătrunderea corăbiilor pînă la cetate.

Ridicată pe pămînt illyr, Apollonia avea o populație illyră. Odată cu decăderea puterii helene, Apollonia devine parte integrantă a puternicilor state illyre. Secolul al III-lea î.e.n. găsește Apollonia în mîinile romanilor. În anii dominației romane, Apollonia a fost și un important centru cultural. Cicero a rămas uimit la vederea marelui oraș. El scria cu admirație despre Apollonia „magna urbs et gravis", adică un oraș mare și serios.

Migrația popoarelor, dar mai ales cîteva cutremure care au avut loc în secolul III î.e.n., au marcat declinul marelui oraș. Lipsit de apă, în cele din urmă el a fost părăsit. Timpul a acoperit ruinele, nu numai cu uitarea, ci și cu un strat gros de pămînt.

Diferiți arheologi au bătut cu cazmaua în aceste locuri. De la începutul cercetărilor și pînă la eliberarea Albaniei de sub jugul fascist, cele mai prețioase obiecte descoperite au fost duse însă în străinătate. Jaful se făcea fie mascat, pe motive că în Albania n-ar exista „condiții de conservare", fie de-a dreptul prin furt. Fasciștii italieni au răpit multe obiecte prețioase. Abia acum, în anii puterii populare, se întreprind cercetări arheologice sistematice.

Vază cu scene mitologice din sec. IV. î.e.n.

... Arheologul Skender Anamali din Tirana ne este îndrumător în înțelegerea tainelor Apolloniei. Pășind peste blocurile de marmură, colonade răsturnate, trepte ale fostelor clădiri, el ne vorbește cu multă însuflețire despre obiectele scoase la lumina zilei și munca depusă pentru aceasta:

— În 1958, aici a lucrat expediția arheologică albano-sovietică timp de trei luni de zile. Expediția, compusă din 15 cercetători, 200 de muncitori, 25—30 de studenți ai facultății de filologie și arhitectură, locuia în barăci improvizate. Se desfășura o muncă febrilă. Se săpa pe o arșiță grea de îndurat. În fiecare moment se descoperea cîte un nou mesaj al lumii de mult apuse. Tinerii arhitecți trasau pe planșe planul orașului. Zidurile înconjurătoare s-au dovedit a fi de 4 km. lungime și 2,5 m. înălțime. Lungimea zidurilor demonstrează că orașul trebuie să fi avut o întindere de circa 120 hectare. Aceasta înseamnă că putea cuprinde 60.000 de locuitori. Cifra este uimitoare, cînd te gîndești că azi în Albania, orașul Shkodra, al doilea ca mărime după Tirana, nu are mai mult de 40.000 de locuitori.

— Ehe! Munca a fost uriașă! Înfruntînd arșița, artiștii decoratori reconstituiau vechi coloane și clădiri. Constructorii studiau sistemul de canale, după îndelungi cercetări refăceau planul caselor descoperite și încercau să stabilească concepția urbanistică a edililor antici.

Restauratorii lucrau și ei în mijlocul grămezilor de cioburi amestecate cu pămînt. Din mîinile lor ieșeau minunate vaze corintice, amphore, lacrimatoare minuscule, statuiete gingașe redate tezaurului culturii umane. Se remarcă, în deosebi, o vază cu scene mitologice, datată din secolul IV î.e.n. pe un fond rubiniu. Desenul deosebit de fin reprezintă atleți învingători întîmpinați de zeițe.

S-a găsit și o copie după Phidias, din vremea romană, făcută de Eunmeros din Atena, corpul din marmoră al unui magistrat, un cap de bărbat (filozof) datate din secolul II și statuia unei femei din secolul I al e.n.

Deosebit de mare însemnătate reprezintă ruinele locuinței unui demnitar roman, bogat și puternic. După cum reiese, din săpăturile făcute pînă acum, ea are 8 camere. Cinci din ele sînt pardosite cu mozaic și trei cu blocuri de marmoră policromă, semne de mare lux și bunăstare. Atriumul casei demnitarului, înconjurat de coridoare, a fost împodobit cu sculpturi minunate. Patru din ele există parțial și acum.

Mii și mii de victime ascunse de fiecare piatră, fiecare bucățică de marmoră. Ți-aduci aminte de lanțurile ruginite văzute la muzeul din Durres (cu ele se legau picioarele sclavilor), de biciul cu care au fost loviți sclavii. Ordine sclavagistă. Dar plînsul lanțurilor și șfichiuitul biciului s-au stins demult de pe pămîntul vechilor illyri. Cum le-a mai ras istoria de pe fața pămîntului! S-au dus stăpînii de sclavi, așa cum s-au dus mai tîrziu feudalii, cum s-a dus și orînduirea capitalistă din Albania. Au rămas ruinele, martore vii ale mersului istoriei.

În jurul acestor ruine se plămădește viitorul. Ogoarele cooperativelor de producție din regiunea Fieri stau pregătite pentru roadele viitoare. Sătenii din Poiani înconjoară vechea zidire a Apolloniei cu brîul verde al holdelor. Apa clipocește, curgînd pe lîngă canale.

Arheologii vor veni din nou să descopere vechi temple și foste gimnazii, încă cîteva camere la locuința demnitarului roman, alte potire și statuete. Alături de ei, tractoriștii de la stațiunea din Fieri, lucrătorii de la ferma de stat din Levani, ca și colectiviștii satelor dimprejur, vor înscrie noi succese în cartea de aur a construcției socialiste din Albania prietenă.

Andrei VELA

CIUDATUL NEAM AL LILIECILOR

Puțin asemănători cu marsupialele, lilieci s-au despărțit de restul mamiferelor alegînd o formulă originală: viața aeriană. Originea lor rămîne o taină. Este sigur că ei se trag dintr-o specie foarte veche, dar nu se pot face decît presupuneri asupra felului cum un insectivor a descoperit într-o bună zi zborul muscular.

Unii specialiști cred că vertebratele zburătoare care plutesc din creangă în creangă, datorită membranei ce unește membrele lor, nu sînt decît lilieci „ratați". Este sigur, în orice caz, că încă din eocenul mediu, adică de peste 50 milioane de ani, lilieci foarte apropiați de cei contemporani, brăzdau deja cerul.

Chiropterele (acesta este numele științific al speciei) sînt în general animale mici; cel mai mare liliac din Europa, Noctula, nu depășește 45 cm. cu aripile întinse. Dar se cunoaște o specie din insula Iava care ajunge la 1,50 m. În total sînt cunoscute peste 2000 de specii de lilieci.

Cele mai multe dintre aceste animale sînt insectivore, hrănindu-se din zbor, la fel ca rîndunelele. Dar există unele, cum sînt vampirii, care se hrănesc cu sînge. Liliacul zboară cu o viteză ce ajunge la 40 km. pe oră și poate străbate distanțe mari de peste 1000 km.

Pînă în ultimii 20 de ani, orientarea liliecilor în întuneric a constituit una dintre cele mai misterioase probleme ale locomoției animale. De-abia în 1938 s-a putut constata că sunetele emise de lilieci pentru a se ghida în obscuritate nu proveneau din mișcarea aripilor, ci erau ultrasunete produse în gura animalului.

Un zoolog olandez observă, fără ajutorul unui microfon amplificator, că sunetele emise de lilieci în timpul zborului se pot compara cu tic-tacul unui mic ceasornic, slabele vibrații fiind abia perceptibile de urechea omenească. S-a constatat că lilieci nu se mulțumesc numai să înregistreze sunetele de origină exterioară, ci emit propriile lor sunete, localizînd astfel obstacolele prin recepția ecourilor produse datorită reflexiunii undelor sonore, cu alte cuvinte ei emit activ împrejurul lor scurte vibrații de înaltă frecvență. În ecouri ei informează asupra naturii și poziției fiecărui obstacol ce se găsește în calea lor.

Astfel, atunci cînd liliacul zboară printr-un baraj format dintr-un fascicul de fire de telecomunicații, el își schimbă sunetele emise după nevoie, numărul de vibrații emis pe fiecare secundă variind după cum liliacul se apropie sau se depărtează de obstacol. Un studiu anatomic al larinxului, arată că el este dotat cu o musculatură importantă și cu membrane foarte fine cu o grosime de 6—8 microni dispuse lateral, cu ajutorul cărora emite sunetele. Scoborîrea frecvenței este comandată de nervi. Un studiu al creierului arată că centrii de audiție sînt deosebit de dezvoltați.

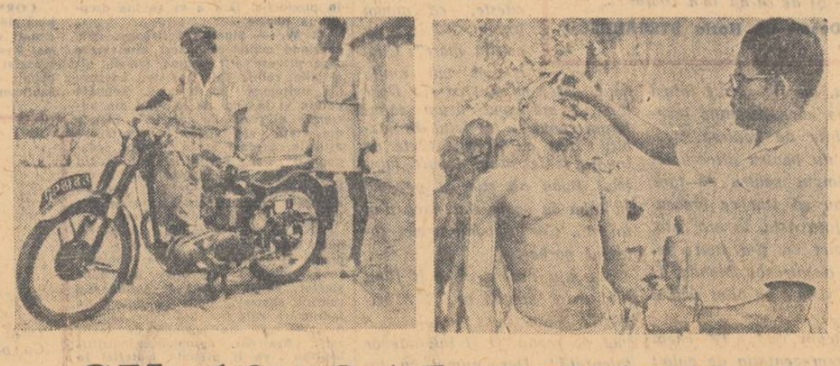

CU 12 CAI PUTERE ÎMPOTRIVA LEPREI

În fiecare dimineață, cu o „clinică" pe roate, un felcer al serviciului sanitar din Tamale, un oraș în nordul Ghanei, se deplasează în sate pentru a distribui bolnavilor de lepră diverse medicamente. (Clișeul 1).

Înainte vreme, leproșii nu aveau nici o nădejde că se vor lecui vreodată de cumplita boală. Astăzi, însă, Ministerul Sănătății al tinerei republici Ghana — unde se află cca. 80.000 de leproși, dintre care 1/3 copii — se străduiește din răsputeri să curme acest flagel secular prin medicamente eficace și printr-un control permanent și bine organizat.

Munca personalului sanitar este mult îngreunată de faptul că pacienții trebuie aduși la consultație prin fel de fel de șiretlicuri, boala fiind socotită „rușinoasă". (Clișeul 2).

Bolnavul primește două pilule pe săptămînă. Iar pentru păstrarea sigură a pilulelor sînt folosite, de obicei, cutii de chibrituri — aci, în mod excepțional, un copil folosește un borcănel pentru dulceață.

Fiecare pacient are o fișă medicală personală. În cele mai multe cazuri — bineînțeles dacă a reușit consultația prealabilă — el își dă seama de eficacitatea unui tratament regulat.

Iscusiți făurari

O vizită la Monetăria Statului

(Urmare din pag. 1-a)

Există în țara noastră, mai precis în București, pe strada Fabrica de chibrituri, la nr. 30, o întreprindere puțin cunoscută. Se cheamă MONETARIA STATULUI. Tovarășilor care lucrează aici, le-am povestit cele aflate. Au rămas mîhniți. Mîhniți pentru că ei făuresc pomenitele simboluri ale prețuirii. O clipă doar, mîhnirea le-a înourat privirea. Apoi, iscusiții făurari și-au dat seama că nu-i nimeni de vină. Își poate închipui doar oricine că atunci cînd devin posesorii prețuitelor simboluri, fericirii nu se gîndesc la meșterii făurari ci la ceea ce simbolizează produsele lor — dacă ni-i permis să le numim așa. Pot, așadar, să fie cu cugetul împăcat cei ce-au răspuns negativ la a treia întrebare și toți ceilalți cărora produsele făurite la Monetăria Statului le-au adus clipe de înaltă fericire.

Cu gîndul la această fericire, făurarii de aici meșteresc zi de zi, cu migală și cu adevărată dragoste pentru meșteșugul lor. Și din mîinile lor ies prețuitele distincții, care răsplătesc munca celor ce se află în fruntea operei de construcție a socialismului, ies insignele și plachetele ce sînt atribuite celor merituoși, ies ștampile și sigilii care înfățișează stema scumpei noastre patrii, ies bijuteriile sclipitoare, pe care le admirați în vitrinele magazinelor „Bijuteria".

Faima își face cale

Afirmam mai adineaori că întreprinderea despre care vorbim astăzi e puțin cunoscută. Lucrul acesta-i adevărat. Și asta în ciuda faptului că produsele făurite aici au ajuns pînă în cel mai depărtat cătun al țării. Am explicat această contradicție. Nu mai revin. Aș vrea să istorisesc despre altceva acum. Anume despre faptul că faima celor ce lucrează la Monetăria Statului își croiește cale. Îți dai seama de acest lucru, poposind la uzinele „Steagul Roșu" din Orașul Stalin sau la oricare atelier mecanic unde se repară motoarele „S.R.-101". Și asta pentru un simplu motiv: la pomenitele unități se folosește un produs prețios, făurit la Monetăria Statului. E vorba de cuzinețli pentru motoarele „S.R.-101". Curioasă înrudire între bijuteriile sclipitoare și o piesă pentru un motor oarecare! Curioasă pentru cei neștiutori. Explicabilă pentru cei familiarizați cît de cît cu acest din urmă produs. Și pentru unii și pentru alții spunem aici că fabricarea unui cuzinet e o lucrare de artă. E o piesă mică, dar pentru făurirea ei sînt necesare 48 de operații. Descrierea acestor operații este făcută într-un volum — alcătuit cu forțele întreprinderii — de cîteva sute de pagini.

Subliniem că realizatorii acestei piese prețioase sînt: Ion Sumănaru, muncitor matriter, directorul întreprinderii, inginerul Petre Marcu și tehnicianul Dumitru Dicoiu. Ei au studiat zile și nopți în șir. Inginerul șef al întreprinderii, tov. Alexandru Liviu, îmi povestea că procesul tehnologic al acestui produs s-a făcut fără documentații din afară și țără a se face vreo vizită la vreo altă întreprindere din străinătate, care produce asemenea cuzinești. Cum s-ar spune, totul cu forțele proprii. Și asta-i foarte adevărat. Pentru fabricarea acestor cuzinești nu s-a făcut nici o lucrare de investiții. Sculele, dispozitivele, verificatoarele și tot ce-a fost necesar s-a realizat din resurse proprii.

Acum colectivul de la Monetăria Statului se mîndrește, pe bună dreptate, și cu acest produs. Tehnicianul Nicolae Turcanu, strungarii Gh. Barbu și Ion Constantin, șlefuitoarea Ana Popescu și toți ceilalți muncitori care făuresc cuzinești românești, știu că astăzi *Rominia nu mai importă cuzinești pentru motoarele „S.R.-101"*. Iar asta înseamnă că în visteria statului rămîn anual milioane de lei care sînt folosiți pentru dezvoltarea altor sectoare. Uitasem să spun că patru cuzinești românești costă mai puțin decît unul cumpărat din străinătate. Prin asta faima celor de la Monetăria Statului își face cale.

Încă ceva

Făurarii medaliilor și ai sclipitoarelor bijuterii mai fabrică, în afară de cuzinești, încă ceva: *e vorba de cuțitele de oțel obișnuit placat cu oțel aliat*. E un produs de mare preț. Lucrul acesta îl știu mai cu seamă cei ce folosesc asemenea cuțite. Și ele sînt folosite cu succes în industria lemnului, a celulozei, a tutunului, a pielăriei, în poligrafie etc. Trebuie să spunem că, dacă înainte pentru un cuțit de 8 kg. se folosea tot atîta oțel aliat — foarte scump — acum pentru același cuțit se folosește numai un kg. de oțel aliat, care este placat pe cuțitul făcut din oțel obișnuit. La cele cîteva mii de cuțite care se fac anual la Monetăria Statului — și care înainte se importau — se realizează economii de zeci de mii de kg. de oțel aliat. Pentru economia Statului asta prezintă o mare însemnătate.

Și încă o veste: la Monetăria Statului se fac pregătiri pentru fabricarea cuzineților pentru tractoare. Nu mai explic importanța acestora. Muncitorii de la uzinele de tractoare „Ernst Thälmann" și mîlle de tractoriști care brăzdează ogoarele patriei cunosc bine însemnătatea acestei piese. Iar cînd ei vor folosi-o, faima celor de la Monetăria Statului va spori nespus de mult. Merită această faimă. Ei sînt doar făuritorii simbolurilor prețuirii. Așa că prin faima ce și-o creează ei își prețuiesc propria lor osteneală.

T. DUMITRESCU

Puteți să răspundeți?

Iată cîteva întrebări diferite asupra unor probleme tot atît de diferite. Încercați să răspundeți. În acest fel vă veți verifica cunoștințele.

Răspunsurile la aceste întrebări le veți găsi în numărul nostru viitor.

1. Dacă se dă foc unui diamant rămîne cenușă?

2. Luna plină luminează mai mult sau mai puțin de patru ori decît atunci cînd e semilună?

3. Dacă semănăm niște grăunțe într-un ghiveci plin cu pămînt și-l răsturnăm pe o bucată de pînză, ce va ieși din ghiveci: tulpina sau rădăcina?

4. De ce în Irlanda nu se acordă premii vînătorilor de vipere?

5. Plantele agățătoare de aceeași specie se încolăcesc întotdeauna în aceeași direcție?

6. Pînă la ce vîrstă crește un șarpe?

7. Care este planta care atinge cea mai mare lungime?

8. Care este denumirea boului cu cocoașă?

9. Broaștele țestoase au dinți?

10. Apa care curge într-o chiuvetă provoacă un vîrtej. Apa se învîrtește întotdeauna în același sens?

11. Cîte aripi are o albină?

12. Puteți să numiți trei vulcani din Italia?

13. Ce animal se aseamănă cu o roată?

14. Care este copacul pe care crește în mod obișnuit vîscul?

Ce au devenit cele șapte minuni ale lumii?

Dintre legendarele șapte minuni ale lumii, singura care a rezistat scurgerii timpului este marea piramidă a lui Keops, construită acum 50 de secole. Acest uriaș monument, compus din 2.300.000 de uriașe blocuri de piatră, a fost clădit fără a se folosi un gram de ciment. Totuși nici astăzi nu se poate introduce un vîrf de cuțit între aceste uriașe blocuri.

Pentru construirea acestei piramide a fost necesară o „echipă" de 100.000 de muncitori, care s-au schimbat la fiecare 3 luni, timp de 30 de ani. Actualmente piramida are o înălțime de 137 metri, iar fiecare latură a bazei sale măsoară 227 metri.

Din grădinile suspendate ale Babilonului, construite din ordinul lui Nabucodonosor pentru soția sa, n-au mai rămas decît ruinele și descrierile lor. Se pare că grădinile au fost susținute de imenși stîlpi de 15 metri înălțime, care susțineau o terasă avînd o suprafață totală de 45.000 m.p. În aceste grădini creșteau și pomi uriași de 20 m. înălțime.

Farul din Alexandria a fost construit între anii 265 și 247 înaintea erei noastre. Pietrele din care era construit erau prinse între ele cu plumb topit. Farul mai există încă în secolul al XIV-lea, deoarece marele navigator arab Ibn Batouta îl pomenește în 1392 în descrierile călătoriilor sale.

Colosul din Rhodos — reprezentîndu-l pe Apollo — a fost opera sculptorului grec Carol din Linda. Terminat în anul 280 î.e.n. el a fost distrus de un cutremur de pămînt în anul 222 î.e.n.

Mormîntul lui Mausolos, construit în anul 352 î.e.n., era în întregime din marmură albă. Nu dimensiunile sale (47 m. înălțime și 37 m. circumferință) impresionau, ci frumusețea sculpturilor care ornamentau această operă realizată de cei mai mari artiști ai epocii.

Templul Dianei din Efes a fost construit în secolul al IV-lea î.e.n. pe un teren mlăștinos. Arhitectul grec Kirocrat a ales acest loc pentru a feri templul de eventualele cutremure de pămînt. Fundațiile sale erau construite din straturi de cărbuni alternate cu lînă. Un oarecare Erostrat a vrut ca numele lui să rămînă imortalizat și de aceea în anul 356 î.e.n. el a provocat un incendiu care a distrus această construcție.

Ultima minune a lumii antice era statuia gigantică a lui Jupiter din Olimp operă a sculptorului grec Fidias. Statuia, care avea circa 17 m. înălțime, era făcută din marmură, fildeș și aur. Transportată la Constantinopol ea a fost distrusă în anul 475, de un incendiu.

Cîte ceva despre barbă...

● *Prima lege cunoscută, privind portul obligatoriu al bărbii, datează din anul 1496 înaintea erei noastre și era aplicată de poporul evreu. În aceeași perioadă, egiptenii se rădeau și singuri faraonii aveau dreptul să poarte o barbă pentru a imita zeii. Bricele egiptene erau de bronz și era necesar să fie mereu ascuțite. Tot atunci, asirienii purtau bărbi lungi, pieptănate și parfumate.*

● *În Grecia antică au fost perioade de cînd s-au purtat și nu s-au purtat bărbi. Atunci însă cînd Alexandru, regele Macedonei, și-a dat seama că acest ornament constituie, în lupta corp la corp, un excelent mijloc pentru adversar de a te apuca, el a promulgat, în anul 330 î.e.n., o lege prin care obliga pe toți soldații săi să se radă.*

● *Romanii purtau barbă. Arta și moda de a te rade au fost introduse la ei în anul 454 î.e.n. Timp îndelungat, însă, tinerii romani nu aveau dreptul să se servească de brici înainte de a deveni majori. Primul ras al tinerilor romani constituia o ceremonie importantă și prima barbă era, de obicei, păstrată cu multă grijă. Unele familii romane posedau adevărate „barbotece".*

● *Galii și preoții lor purtau bărbi lungi. Nobilii își rădeau obrajii, însă își lăsau mustăți.*

● *Francii, care aveau un adevărat cult pentru păr, purtau mustăți imense, iar cînd jăceau un jurămînt de credință, țineau mîna fie pe mustăți, fie pe barbă.*

● *Unul din cei mai mari adversari ai bărbii a fost Petru cel Mare. În anul 1698, după călătoria sa în Europa, el a promulgat o lege care, cu excepția popilor și țăranilor, obliga pe toți să se radă. Cei care doreau să-și păstreze barba trebuiau să plătească un impozit special.*

● *În zilele noastre barba a ajuns să se poarte din ce în ce mai rar. Omul modern a renunțat cu multă ușurință la această podoabă patriarhală.*

● *În ceea ce privește lungimea bărbilor există și cîteva... recorduri. Recordul celei mai lungi bărbi din Europa aparține francezului Jules Dumont, care a trăit la începutul acestui secol și avea o barbă de 3,65 metri.*

În ceea ce privește recordul mustăților, acesta aparține hindusului Pandit Musudiya Din, a cărui mustață, cu o deschizătură de 2,05 m., a fost realizată în urma unei munci răbdătoare de nouă ani.

După calculele specialiștilor, un bărbat ar putea obține o barbă lungă de 9 metri. Pentru aceasta este necesar să nu se radă timp de 44 ani. Dacă nu credeți, puteți să încercați...

Cosmetică... submarină

În regiunea insulelor Bahama trăiește o crevetă care se hrănește cu racii paraziți prinși de corpul peștilor, amenințîndu-i cu „înecarea". Creveta își instalează „punctul sanitar" pe o anemonă de mare, agitîndu-și lungile sale antene

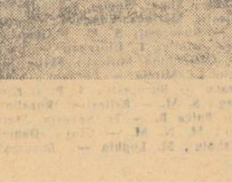

albe pentru a atrage „clienții". Peștii atacați de paraziți se opresc. „Cosmeticiana" de circumstanță îi „curăță" de la cap la coadă, dîndu-le apoi drumul în... larg.

S-a stabilit că în regiunile unde aceste crevete sînt distruse, cantitatea de pește destinat pescuitului scade în mod simțitor.

O parte din locuința demnitarului roman. Se văd Atriumul, trei camere. Cele din stînga sînt acoperite cu un mozaic lucrat artistic.

PAGINA femeii

ESTETICA ȚINUTEI

Estetica îmbrăcămintei, a ținutei, preocupă pe orice femeie. De aceea, cînd mergeți în oraș, la teatru, la cinema sau într-o vizită și purtați tocuri înalte și fusta strimtă, feriți-vă să faceți pași mari și repezi, să balansați poșeta, să țineți mîna în buzunar.

Și pentru că este vorba de ținută la o toaletă elegantă, să intrăm, puțin și în acele amănunte de model care se practică cîteodată la talioare în căutarea unui efect „interesant". Șlițurile despicate, care lasă să se vadă piciorul în zona genunchiului și mai sus, șlițuri repetate uneori și pe taior, cîteodată simulînd că s-ar închide cu nasturi, sînt efecte de model ieftine

Dacă doriți să obțineți efecte de amănunt de bun gust în toaleta dvs. de primăvară, efecte care să împrospăteze aspectul rochiei sau taiorului de anul trecut, recurgeți la folosirea garniturilor din pichet de bumbac bine scrobite și bine călcate.

Desene de B. VARLAM și D. TONESCU

LUATE DIN VIAȚĂ

STEAUA nr. 1

Vasăzică, fata asta I. B., care stă acum pe scaun cu fustele înfoiate este „steaua nr. 1" a brigăzii de agitație a fabricii! Așa cel puțin mi-a prezentat-o — cu multă dulceață și mîndrie în glas — femeia din partea cealaltă a mesei — o blondă trecută, cu ochii, gura, sprîncenele, strașnic condeiate! Se vede c-a fost frumoasă în tinerețe. Nici acum n-ar părea urîtă dacă grija pentru frumusețe n-ar fi atît de ostentativă. Mi se pare chiar că dacă s-ar lipsi de obiceiul de a-și preciza cu orice preț gura, ochii și sprîncenele, deși ar fi mai șterșă, ar fi mai plăcută, mai adevărată — ar fi ea!

I. B. „steaua nr. 1" a brigăzii, stă cu coatele pe masă arătîndu-și degetele cu unghiile mici, lăcuite și murdare. Mă uit la ea, la linia gurii, ce-i drept frumoasă — cărnoasă și mobilă, — gata să rîdă din orice fleac, la linia nasului foarte nehotărîtă. Mă uit bine dintr-o curiozitate lesne de înțeles — este o „stea" și încă una nr. 1! Are o voce de alto, caldă și mîngîietoare, făcută parcă numai să alinte, să spună cuvinte de dragoste, să stîrnească emoții — și ochi mari, albaștri, peste care bat gene lungi, rimelate (ziua în amiaza mare!).

Stă și fumează cu gesturi lenețe, nepăsătoare. Întreabă cît e ceasul și rămîne neclintită deși după cîte înțeleg lucrează acum, în schimbul de dimineață!

— Ce plictiseală! — se miră ea și-și lasă mîinile pline, goale pînă sus la umăr, să i cadă în poala fustelor.

Hm! De ce-o fi atîta plictiseală pe capul unei „stele"? E destul de nepoliticos din partea mea, îmi dau seama, și fac niște sforțări teribile să mă gîndesc la altceva, dar le ascult totuși conversația care pesemne începuse înainte de venirea mea. Și o fac nu pentru altceva, ci pur și simplu pentru că tare mult vreau să știu ce preocupări are fata asta, la ora asta.

— Și zici că ți-a luat pozele? — o întreabă blonda. O să-mi dai și mie un bilet pentru filmul tău?

— Aa, cum nu! Te chem chiar la reprezentația de gală!

E destul de frumos, mă gîndesc eu, înțelegînd din convorbire că steaua noastră va debuta într-un film. Blonda deși are, pare-se, destulă încredere în talentul fetei, își exprimă totuși temerile asupra viitorului ei film.

— Ei, ai să faci întîi figurație!

— A, nu, în nici un caz — ripostează „steaua". Un rol principal, altfel nu mă încurc!

Are ambiție fata, și știe ce vrea! Nu-i rău deloc. O întreb în ce film va fi protagonistă și ce regizor i-a luat probe. Nu știe filmul și nici cum îl cheamă pe regizor. Ce să cred: nu vrea să spună, nu știe sau s-a lăudat adineauri? Mă retrag din convorbire, făcînd tot felul de presupuneri.

Blonda din partea cealaltă a mesei o întreabă.

— Ce face Buby?

— Buby? Aa, da! Buby! Da cine-l știe! Cu belle artele lui! Cu cărțile lui! Parcă mai știe altceva?

Spune toate astea în aceeași atitudine de plictiseală și indiferență. Pare teribil de contrariată că Buby stă toată ziua la biblioteca... „Republicii" (a Academiei Republicii, o corectez eu în gînd) și că — auzi? — i-a scos și ei o legitimație ca să meargă acolo.

— Am s-o pun în ramă! — spune ea, scoțînd-o din buzunarul de la poalele fustei în care-i intră mîna pînă la cot — și rîde ascuțit. Auzi, dragă — povestește ea ironic — m-a luat într-o zi cu el acolo. Eu m-am uitat pe niște reviste cu poze, am găsit „Scena și ecranul" și pe urmă, ce era să fac? — de fumat n-aveam voie, de vorbit tot așa, jurnale de modă nu erau, așa că... am plecat. Buby zice: „citește fetito, citește, că numai așa ai să ajungi actriță mare". Cînd îl aud mă umflă rîsul, parcă eu sînt ca el! Doar n-o să mă apuc acum să-mi împui capul cu tot felul de năzbîtii! Am eu destule texte de învățat! Ce să-mi încurc mintea! Buby nu știe că poți să fii tobă de carte, dar dacă n-ai talent... Că la urma urmei talentul vorbește!

Nu știu pentru ce o fi fiind fata asta „steaua nr. 1" a brigăzii. N-am avut prilejul s-o văd pe scenă. O fi într-adevăr talentată! Dar numai cu talentul n-ajunge departe, nici chiar să joace un rol oarecare într-un film. Aproape că mă doare sufletul cînd mă gîndesc că dacă va rămîne așa cum este acum, ignorînd ceea ce poate să-i lărgească orizontul, fără interes față de valorile culturii umane, cu încrederea asta, limitată și periculoasă, numai în talentul ei, se va pierde ca o sămînță bună căzută între pietre. Nu va încolți și nu va da rod, fiindcă chiar și bobul grîului aruncat în pămîntul mustos și aftnat, ca să rodească trebuie să tragă seva pămîntului fără de care altfel s-ar usca. Ce artistă (mare) — așa cum se visează — va ajunge fata asta (cu ochii mari frumoși, cu glasul cald) fără seva asta — care pentru ea înseamnă cunoașterea lumii? Ce artistă va ajunge fata asta dacă va rămîne străină de frumusețile și adevărul lumii?

V. PETRESCU

NEDUMERIRE

EA: — Am fost la coafor.
EL: — Și de ce nu te-a coafat?...

Desen de Horia ȘTEFĂNESCU

ȘORȚURI

Cîte roboței sînt de făcut prin casă... Mai o fugă în pod, mai ordine în pivniță și azi-mîine și prin grădiniță. Rochițe, bluzele, fustele trebuie însă protejate. Șorțul — este adevărat — are în primul rînd un rol practic, asta nu înseamnă însă că nu trebuie să fie și frumos.

A). Șorț format din două tăbliere unite pe umeri (se bagă capul prin despicătură) (A 1): întîi se leagă în față partea din spate și apoi (A 2) partea din față la spate. Buzunar mare în mijlocul feței.

B). Șorț strîns sus și bufonat jos, încheiat cu nasturi la spate. Două buzunare mari la banta mare de jos.

C). Alt model larg, cu buzunarele alăturate și prinse mai sus, care poate fi însă purtat și strîns în talie cu un cordon.

D). Șorț larg de tot cu buzunare mari și avînd cordonul și ornamentația buzunarelor și a bordurii de jos din alt material.

Toate acestea se fac din stambe, cretoane sau materiale asemănătoare, înfiorate, în dungi, cu picățele, pentru fiecare după gustul său.

Curierul nostru

MARIA C.: În condițiile dv. puteți lucra mai departe. În același timp însă, la corerea dv. sau a instituției unde lucrați, puteți ieși la pensie. Pentru întocmirea actelor necesare, adresați-vă oficiului de prevederi sociale local. Și după ce ieșiți la pensie vă mai puteți încadra în producție, fără a vi se lua dreptul la pensie.

L. W. — Sinaia: Scrisoarea dvs. cuprinde multe propuneri interesante care privesc atît pagina femeii, cît și alte rubrici ale revistei noastre. Vă mulțumim foarte mult. Rețetele cerute vi le vom da în unul din numerele viitoare. La rubrica „Luate din viață" vor apare în continuare articole, precum și la „Colțul pedagogului" și „Părinți și copii". Nu putem însă exclude din pagină rubricile de modă, de sfaturi practice și altele asemănătoare cerute de alte cititoare. Nu ar fi deloc drept.

ANNY-Iași: Ne întrebați cum trebuie îngrijiți lămîii. Pentru a răspunde la aceasta și la alte probleme ce ar interesa pe orice agricultor amator, ne-am propus să înființăm o rubrică specială, unde să putem da îndrumări care — așa cum spuneți dvs. — „să fie posibile de realizat". Așa dar, problema îngrijirii lămîilor va fi primul material la „Colțul agricultorului amator" ce va apare în revista noastră.

JENI-Cîmpina: Numai timpul poate aranja totul. După toate comportările lui, nu ar fi demn pentru dv. să-l mai căutați. El este cel care ar trebui să vă ceară iertare. Dacă nu face acest lucru, înseamnă că totul s-a sfîrșit. Voința dv. poate depăși această perioadă grea.

S. M. AMALIA-Anina: Unul din doi trebuia să găsească mijlocul de împăcare și acela nu trebuia să fiți dv. El însă n-a întreprins nimic. Concluzia este deci cît se poate de clară. Înseamnă că a fost o prietenie trecătoare, așa cum se întîmplă în mod firesc la vîrsta dv.

M. T.-Bujoru: Acționați așa cum ați hotărît. Așa este foarte bine și nu aveți de ce să vă mai faceți probleme. Dacă sora dv. tot nu va fi de acord pînă la urmă, nu are prea mare importanță acest lucru. Dv. puteți hotărî, după o serioasă chibzuință, fără asentimentul ei. Pînă la definitivarea lucrurilor încercați totuși să o convingeți. Ar fi mai bine.

LICA-Beiuș: Toate ar fi bune dacă lucrurile ar fi privite în mod entuziast. Văzute prin prisma rațiunii, lucrurile nu mai sînt chiar așa de limpezi. Diferența de vîrstă, faptul că el va lipsi pentru 2—3 ani, sînt două cauze care vă pot aduce multe încurcături mai tîrziu. Mai gîndiți-vă o vreme și apoi hotărîți.

M. N.-Galați: Lămuriri privind rezolvarea problemei care vă interesează găsiți în revista noastră nr. 63 din 20 decembrie 1958, la rubrica „E bine să știți". Spațiul redus ce-l avem nu ne mai permite să republicăm lămuririle respective. Vom comunica Sandei Marin dorința dv.

LIANA T. S.: Vă complicați singură existența. Nu aveți nici un motiv să fiți atît de dezolată. Cele ce ați „constatat" dv. nu sînt demne de luat în seamă. Sînt prea puțin importante ca să vă zdruncine încrederea. V-a dat tot timpul dovezi că vă iubește. Puneți mai mult preț pe acestea decît pe presupunerile dv.

CORNELIA-București: Va trebui pînă în cele din urmă să-l determinați să aibe o discuție cu dv. Numai așa ați putea lămuri cauzele ciudatei lui comportări. Sîntem înclinați să credem că mai nutrește sentimente de dragoste față de dv.

Sfaturi cosmetice

Gimnastica ochilor

Cîteva minute consacrate zilnic gimnasticii ochilor, cîteva precauțiuni pe care este bine să le luați, vă vor ajuta să vă păstrați ochii sănătoși și frumoși, vreme îndelungată.

Exercițiile se pot face oricînd în cursul zilei; ceea ce este important este starea în care vă găsiți cînd începeți aceste exerciții și modul în care le faceți. Cu alte cuvinte, căutați să nu fiți prea obosite cînd le începeți și executați mișcările lent, fără grabă, fără nervozitate, în felul următor:

Țineți capul drept. Priviți în sus, apoi priviți în jos, din nou în sus, iar în jos etc. Faceți lent această mișcare de 10 ori (fig. 1).

Țineți capul drept. Cu o mișcare înceată și fără a forța ochii, priviți la stînga, apoi la dreapta, apoi iar la stînga, iar la dreapta etc. Executați acest exercițiu de 10 ori (fig. 2).

Ținînd capul drept, descrieți un cerc cu ochii, adică priviți în sus, apoi spre stînga, în jos și spre dreapta. Executați această mișcare de 5 ori de la stînga la dreapta și de 5 ori de la dreapta la stînga (fig. 3).

Cu degetele apropiate — și imprimîndu-le o mișcare vibratorie — apăsați ușor pleoapele. Repetați de cîteva ori (fig. 4).

Căutați-vă ochii și nu-i supuneți la eforturi inutile. Căutați să lucrați totdeauna la lumină suficientă, indiferent de munca pe care o faceți.

Supuși în orice caz unui efort permanent, ochii au nevoie să se destindă. De aceea, mai cu seamă dacă citiți, scrieți sau coaseți mult, luați obiceiul ca din cînd în cînd să odihniți ochii închizîndu-i un minut — două, ținînd în acest timp capul spre spate. Veți avea o senzație de destindere și de odihnă, evitînd uneori durerile de cap care survin adesea din cauza oboselii excesive a ochilor.

Spălați-vă pe mîini înainte de a atinge ochii și aveți grijă ca produsele cosmetice pe care le folosiți să nu pătrundă în ochi deoarece — în majoritatea cazurilor — sînt iritante. Dacă folosiți rimelul — și aici mă adresez în special actrițelor de profesie ca și celor amatoare din echipele artistice ale întreprinderilor — scoateți-l înainte de a vă demachia, cu un tampon de vată muiat în apă călduță, iar dacă ochii vă lăcrămează cînd ieșiți la aer rece, vă ustură sau vă dor mereu, nu încercați tot felul de tratamente, ci consultați un medic de specialitate.

Sanda NOREANU

★

Sînt rugate să-și trimită adresa exactă spre a li se răspunde prin poștă următoarele cititoare: **Mariana** — Ploești; **Rodica** — București; **Gina** — Constanța; **Sima Septer** — Mătăsari; **Miranda** — Pitești; **Mariuca Florescu** — Fălticeni; **Geta P.** — București; **S. M. ? Gingo** — Giurgiu; **Cati** — Brăila; **I. Ulureanu** — București; **Lenty** — Cîmpulung Muscel; **Maya Marinescu** — Craiova; **Mirela** — Focșani; **Virginia Constantinescu** — București; **I. P. și Coca D.** — Cîmpulung; **S. M.** — Bălțești; **Rozalinda C.** — București; **Puica B.** — Tr. Severin; **Maria Clara** — Buzău; **M. N. M.** — Cluj; **Daniela Curteanu** — Nehoiu; **M. Loghin** — Bucureș...

Poveste de întîi april

Întîi aprilie vine iar
Și, dragul meu, să nu te miri
Dacă privesc spre calendar,
Ca pe-un ecran de amintiri.

Acolo parcă se perindă
Un film desfășurat pe file
Și limpede, cu-ntr-o undă,
Citesc povestea unei zile.

Îți amintești?... Eram copii.
Aveam cinci ani sau poate șase.
Mi-ai spus atuncea într-o zi,
Că trece trenul, sus, pe case.

O, cum rîdeai, cînd eu, naiva,
Pîndeam pe cer locomotiva!
Strigai spre mine fericit:
„E-ntîi april! Te-am păcălit!"

Am rîs și eu!... Iar, mai tîrziu,
Studenți, pe-o bancă-n Cișmigiu,
Mi-ai spus cu falsă bucurie,
C-ai cîștigat la loterie.

Zburau pe-a gîndului aripă
Proiecte mari... Ce vis fragil!
L-ai spulberat după o clipă:
„Te-am păcălit! E-ntîi april!"

Am rîs din nou!... Ce zi ciudată:
Ne păcălim din obicei!
Și îi-am șoptit: „N-aș vrea vre-odată
Să ne-amăgim cu alt temei".

De-atunci, în fiecare an,
Privesc spre file e subțiri:
Pe-al calendarului ecran
Rulează filmul de-amintiri...

...Pe urmă ne-am căsătorit.
Și, dragul meu, nu mai ține minte.
Dacă mai rar m-ai păcălit.
Sau chiar mai des ca înainte!

Mi-ai spus odată c-ai lucrat
Cu șeful tău, necontenit.
Știam că dînsul e plecat.
Tu mi-ai răspuns: „Te-am păcălit!"

„Te-am păcălit!" — sună bizar
Refrenul ăsta pueril.
Eu am privit spre calendar
Și... nu era întîi aprilie!

Dar n-am mai rîs!... Iar altădată
Știam c-ai fost trimis la drum.
M-am apropiat: de pe cravată
Simțeam o boare de parfum!

Mi-ai spus din nou c-o ezitare:
„Te-am păcălit!"... Ce inutil!
Căci nici atunci — din întîmplare!
Tot nu era întîi aprilie!

Și iar n-am rîs!... Vezi, dragul meu,
Chiar dacă-mi spui așa mereu,
Tot n-am să cred că poate fi
Întîi aprilie... în orice zi!

Prefer să te păstrez în gînd
Cu-n vremea cînd ai fost copil
Și să mă păcălești rîzînd
O dată-n an: de-întîi aprilie!

I. BERG

Să „gătim" bucătăria...

Cîteva broderii simple cu subiecte în temă făcute pe diverse materiale și în jocuri de culori la libera fantezie a fiecăruia, ne ajută să „gătim" bucătăria. Aceste șervețele sau — de ce nu? — chiar perinițe, se leagă cu ajutorul bentițelor de picioarele scaunelor; pentru cele rotunde se trage un elastic jur împrejur.

Ce gătim? Cum gătim?

Carnea și legumele conservate prin frig

De cîtva timp piața s-a îmbogățit cu noi produse destinate să ușureze sarcina gospodinelor, la pregătirea meselor. Printre acestea, trebuie menționat în primul rînd carnea conservată prin frig, produs de bună calitate și îngrijit prezentat, în pachete ambalate în celofan. Din bogatul sortiment, gospodina are de unde alege, ca să împace cele mai variate gusturi: mușchi de vacă, sau cotlet de purcel, tocături, pulpă de porc sau carne de gătit și multe altele.

Ca să reușim o friptură sau o mîncare gustoasă, vom urma indicațiile aflate în prospectul ce se înmînează, la cerere, odată cu produsul achiziționat: Carnea va fi pregătită, de preferință, în ziua cînd a fost cumpărată. Dacă totuși este lăsată pe a doua zi, va fi păstrată în ambalajul de celofan, la rece, în ghețar sau în răcitor electric. În nici un caz nu se ține la cald și nu se pune în apă ca să se desgheațe.

Atît carnea de fript, cît și mititeii, se pun înghețați, pe grătarul încins și uns cu o bucată de seu sau de slănină și se frig la foc potrivit. După ce s-a albit friptura pe o parte, se întorce pe cealaltă parte, spre a se închega albumina la suprafață, astfel încît să rămînă friptura mustoasă. Tot în acest scop, friptura se sărează numai cînd este aproape gata și se servește imediat, pe farfurie fierbinte. Carnea care se fierbe sau se gătește, de asemenea se pune înghețată în apa clocotită sau în untură încinsă, căci numai așa își păstrează tot sucul.

Din pulpa de porc înghețată se poate găti o friptură înăbușită deosebit de gustoasă. Se pune bucata de pulpă, înghețată, în cratița încinsă, la foc potrivit. Se acoperă și se ține pînă începe să lase zeamă. Se întoarce pe o parte și pe alta. Se dă sare, se adaugă o frunză mică de dafin și o ceapă sau două, tăiată felii subțiri. Se lasă să fiarbă înăbușit, cel puțin două ore, pînă ce este carnea fragedă. Dacă sosul este prea scăzut, se mai adaugă cîte puțină apă. Se dă la cuptor, o jumătate de oră, ca să prindă culoare. Se taie carnea felii, se așează pe farfurie și deasupra se toarnă sosul trecut prin sită.

Friptura se poate servi cu o garnitură de legume conservate prin frig, care se fierb la fel ca cele proaspete. O foarte bună întrebuințare se poate da roșiilor înghețate, din care se poate face supă sau mîncare, fără deosebire cu gust, de roșiile proaspăt culese.

Cît privește fructele conservate prin frig, le cunoaștem de mai multă vreme și prețuim prospețimea gustului lor văratec. Gospodinele le servesc simplu, fără alt adaus sau le folosesc la unele dulcițuri care se fac obișnuit cu fructe crude: cremă de albuș cu zmeură, tartă cu căpșuni, plăcintă cu vișine sau găluște cu prune.

Pînă la apariția fructelor de sezon, fructele conservate prin frig ne sînt de folos la prepararea dulciurilor.

Sanda MARIN

MENIUL SĂPTĂMÎNII

30 MARTIE—5 APRILIE 1959

— Brînză cu smîntînă și ceapă verde; mîncare de praz cu carne; clătite cu dulceață.

— Ciorbă rusească; budincă de spanac; coltunași cu magiun.

— Cașcaval în pesmet; musaca de varză; plăcintă cu mere.

— Urzici sleite, cu ceapă prăjită; ghiveci (conserve); compot.

— Zacuscă de pește; șnițel de miel, cu salată verde; cremă de griș.

— Sufleu de țelină; pulpă de porc înăbușită; halva turcească.

— Omletă cu roșii; ruladă de carne; tartă cu fructe.

PRACTIC

Cu ocazia curățeniei de primăvară va fi nevoie să procedați la revopsirea părților lemnoase ale ușilor și ferestrelor.

În funcție de starea stratului vechi de vopsea, veți spăla lemnul cu apă, în care ați adăugat sodă de rufe, iar resturile de vopsea care nu s-au luat prin acest procedeu, le vom scoate, frecîndu-le cu hîrtie de șlefuit. Dacă lemnul nu prezintă știrbituri, este suficient să procedăm astfel:

Aplicăm un prim strat de vopsea de exterior (se găsește în comerț), o lăsăm să se întărească, după aceea o frecăm bine cu hîrtie de șlefuit, pentru a ușura aderarea celui de al doilea strat de vopsea.

Dacă însă lemnul prezintă știrbituri, în prealabil vom face o șlefuire ușoară, după care aplicăm un prim strat de ulei de in fiert. Astupăm cu un cuțitaș sau cu o lamă mică de briceag, știrbiturile lemnului, cu ceară. După uscarea completă se șlefuiește din nou cu hîrtie de șlefuit fină.

SARCINA GREA

— EL: — Vrei să iei tu ziarul?
— EA: — Sigur!...Tot eu trebuie să le fac pe toate...

Desen de N. GEORGESCU

AGENDA GOSPODINEI

● Controlați cît mai repede cartofii puși pentru iernat. Cei stricați se scot imediat. La cei încolțiți se rup colții, deoarece prin desvoltarea ochiului se produce în acest loc o substanță toxică: *solanina*. Colții rupți se aruncă la gunoi, în locuri unde nu pot fi găsiți de animale, fiindcă și pentru ele această substanță este toxică.

După ce s-au ales și curățat de colți, cartofii se întind la aer cîteva ore pentru a se usca, apoi se depozitează iarăși într-un loc uscat și curat.

Cînd se consumă cartofii încolțiți, se scoate cu vîrful cuțitului o porțiune în jurul ochiului. De asemenea se curăță pînă la partea albă cartoful înverzit, căci și această parte este dăunătoare sănătății.

● Însemnați zilnic data pe ouăle luate de la păsări. În felul acesta veți alege ușor pe acele cu data mai îndepărtată, pentru gătit; pe cele cu data mai recentă, pentru mîncat proaspete (fierte, ochiuri, jumări), iar cele proaspete de tot pentru consumat crude.

Însemnarea ouălor este foarte importantă și pentru alegerea ouălor de pus sub cloști. Pentru clocit ouăle nu trebuie să aibă o vechime mai mare de 7-8 zile. Se aleg ouăle numai de la păsări sănătoase, mari și de rasă bună. Se caută la soare, lumină de bec sau lampă, să aibă bănuțul, adică embrionul, vizibil, iar camera de aer, la unul din capete, cît mai mică.

Dacă această cameră de aer este mare, înseamnă că oul este vechi.

● Pentru a pregăti din timp îmbrăcămintea de primăvară, se controlează de pe acum. Astfel fusta de stofă, dacă e îmbîcsită de praf, i se descoase tivul, și cu măturica se scoate praful depus la cusături și în tiv. Apoi, periată pe ambele părți, se lasă la aerisit cîteva ore. Se însăilă tivul la 7-8 milimetri mai jos de marginea materialului făcîndu-se cîteva puncte mici cu o distanță mai mare între ele, (fig. nr. 1) Tivul se coase, sau cu punctul încrucișat, sau cu punct înaintea acului. Punctul încrucișat se lucrează de la stînga spre dreapta, împungînd odată în materialul tivului și odată lîngă tiv, fără a pătrunde cu acul în partea de pe față a stofei (fig. nr. 2).

Punctul înaintea acului se lucrează după ce s-a întors puțin marginea materialului de la tiv înspre noi, iar fusta se îndoaie în direcție opusă, astfel ca lucrul, ținut între degetul mare și arătător, să prezinte în fața ochilor numai linia pe care se coase. Se lucrează alternînd împunsăturile, o dată în tiv și o dată în fustă, fără a trece acul pe partea de pe față a stofei.

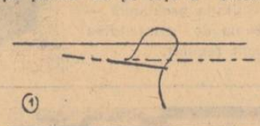

(1)

La acest punct ața se lasă largă între împunsături, spre a nu marca pe față linia cusăturii. (fig. nr. 3).

După ce s-a cusut tivul, se

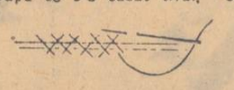

(2)

calcă fusta cu cîrpă umedă. La tiv se calcă numai linia de îndoitură, fără a trece fierul, pe toată lățimea tivului. Numai cusut în felul acesta și cu marginea neimprimată la călcat, tivul nu se observă pe față.

(3)

F. C.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

CIRCULAȚIE

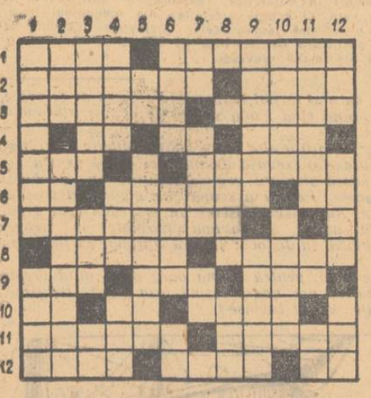

ORIZONTAL 1) Te oprește la bordură — Autorul poeziilor „Pe drum", „Drumu-i lung", „De la Jii în drum" și altele 2) Ape violente — „Și ca la mîndre nunți de cnai / Ieșita-n cale-ales... / De șefnici mulți și mult popor, / Cu muzici multe-n fruntea lor" (Coșbuc) 3) Drum la moș... una din povestirile lui Sadoveanu — Circulă cu repeziciune de la un capăt la celălalt al lumii 4) Pe sine — Lansează ciinele în cursă — Literă cirilică 5) Riu în Elveția — Opinie 6) Pronume — Alăturea cu drumul — Noroi 7) Știință care studiază legile arteî 8) Mers impetuos — Autoarea poeziilor „Cale lactee", „Marș", „Ancora sus!" etc. 9) Fluviu în Peru — Zborul planat — A da... cu fugiții! 10) Incepe să se lumineze! — Merg (lat.) — Arteră de circulație 11) Cu băgare de seamă la traversarea unei străzi — Care circulă din gură în gură 12) Brăzdează mările în lung și-n lat — În centrul roților — Macaz.

VERTICAL: 1) Curieri... sportivi — Primii pași...! 2) Felul în care urcă sau coboară glasul în timpul vorbirii — Mașină mică 3) Localități cu circulație intensă — Steag turcesc — Șir lung de ani 4) Opriri accidentale ale unui vehicul — Domeniul de explorare al viitoarelor nave cosmice — Poposește neobosit în fiecare seară pe la gene 5) Nichel — Marinar de punte 6) A treia... roată a motocicletei — Linești — Eu (pop.) 7) A doua treaptă muzicală — prin care nu străbate lumina — În undă! 8 „La pașa vine un... ?/ Cu ochii știrși, cu graiul slab" (Coșbuc) — Alai apicol 9) Tractoarele au tras brazdă peste ele-n colectivă — Forța lor acționează turbine și locomotive 10) În fruntea avioanelor și coada vapoarelor — Centrul motor al circulației sangvine 11) „...au fost aruncate" (neart.), frază rostită de către Cezar la trecerea Rubiconului — Oraș antic — Arată direcția 12) Cămăși rustice — Pus în circulație — Merge anapoda.

Pandele ILIESCU

2—0 PENTRU NOI

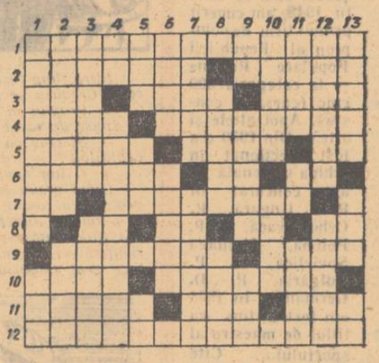

ORIZONTAL: 1) Jucător apt să joace în reprezentativa de fotbal a țării 2) Club cu drept de joc — În ziua meciului, jucătorii primesc una specială 3) Procedură — ...la poartă — Punct ...în ochi! 4) Aici — O echipă gata să intre pe teren 5) A vopsi echipamentul unei echipe care are tricouri cu dungi — A aerisi — La vechea I.T.A... 6) Își are echipele sale în categoriile inferioare — Și la înaintași și la apărători — Bisa 7) Preface turul în retur! — „Egalarea plutește în aer!" 8) Șede — Vă place fotbalul? — Posedă — Incepe să se vadă gazonul 9) Jucători consacrați — La circulație și la fotbal 10) Există unul al ședințelor de antrenament — Termină campionatul în fruntea clasamentului 11) A cîștigat un loc în clasament — Se exercită uneori (destul de rar!) asupra porții — O vreme care pune la încercare pe iubitorii fotbalului 12) Visul realizat al jucătorului de la 1 orizontal.

VERTICAL: 1) Precede de obicei marcarea unui gol cu capul — Prefix pentru suflat 2) O înaintare care își face treaba — Arma echipelor tinere 3) U.T.A. de pildă! — Acoperă dinții 4) Pronume — Urmările nefaste ale jocului periculos 5) 3:2=... — Fiul lui Poseidon — În careu 6) Un meci pasionant — Un spectator nelipsit chiar dacă nu-i place fotbal! 7) O combinată I.T.A.—C.C.A. în patria lui Ulise! — O lovitură de 11 m. trasă în brațele portarului 8) Deosebesc pe fotbaliștii oficiali de ceilalți... — Mă complac în jocul adversarului 9) Nicolae Herlea — Nume feminin — Incepe primăvara 10) Le au păsările și echipele de fotbal (sing.) — Un verb de lîngă tușă! 11) Portar de rezervă... — Riu în Franța — Apă sau cafea 12) A începe o fază — Extrema se manifestă 13) Abandonat — Al treilea picior, la fotbal — ...Vasile, jucător în echipa reprezentativă.

Sorina CHEFAR

TELEGRAFICE

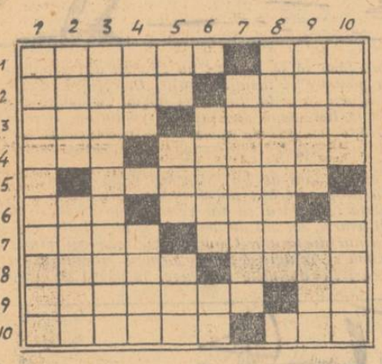

CAREUL I.

ORIZONTAL: 1) St! — Ip. 2) Op — Gri. 3) O — Cap. 4) I (pl.) — Ba! 5) Rom. 6) Fir — Zi. 7) 2 to! — Lot. 8) Cu. — Viu. 9) Tas — Net! 10) Ed (pl.) — Ivi.

VERTICAL: 1) Do. 2) A — TxD. 3) Cuc (pl.) 4) Ev. — Sar. 5) Rea! — S — Zi. 6) „..." — I/1. 7) Pa. 8) Of. 9) 1,2... (sing.) — Sîr. 10) TT — Lac (pl.).

CAREUL II.

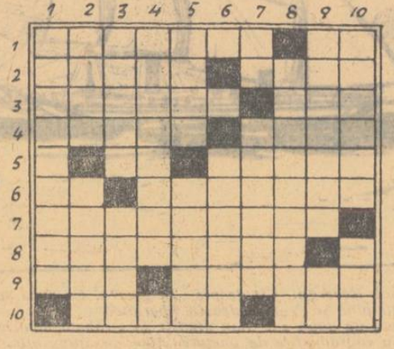

ORIZONTAL: 1) Dă. — 95. 2) Me! (pl.) — Băț. 3) Ie — Top. 4) Str. (pl.)... — Cl. 5) et... — St (dim.) 6) N — Oi. 7) Stă. 8) Arș! 9) Moș! — Ars. 10) Vas (pl.) — Ra!

VERTICAL: 1) Act (pl.). 2) O — Gol. 3) O — Be! (pl.) 4) St (nat.). 5) TS! — Ast (pl.). 6) Ard. 7) Ren! — Căi. 8) Om (pl.). 9) Mov. — a. 10) Ham! (fem. pl.) — Iță.

ICAR

POȘTA REBUS

CONSTANTIN IONESCU — *București:* Nu publicăm aritmogrife. Cît privește careul „*Scurt*" dovedește posibilități. Vă recomandăm însă pe viitor careuri cu teme fixe.

GH. CAZACU — *Ploești:* Citiți răspunsul de mai sus.

BICA PISOSCHI — *Craiova:* Deși ne-ați trimis un careu cu muze n-ați fost prea inspirat în alegerea temei. Preferăm careuri pe teme de actualitate.

EUGEN OCHI-ALBI — *București:* Recunoaște și dta că într-un careu intitulat „Artă și artiști", cuvîntul „beat" face notă discordantă. Mai multă... artă în careurile viitoare.

CONSTANTIN CAPRIOARA — *București:* Nu putem publica careul deoarece nu corespunde cerințelor. Mai încercați.

C. IONESCU — *București:* Pentru a nu trimite aurea careurile — vorba dvs. — vă rugăm să treceți într-una din zilele libere pe la redacție.

VIRGILIU PĂDURE — *Băicoi:* Pentru prima încercare aveți îndemînare. Vă rugăm însă să revedeți soluțiile. Sînt prea ușoare.

Metagrame

Găsiți cuvintele corespunzătoare semnificațiilor de mai jos.

1) Privește. 2) Cui turtit. 3) Anotimp. 4) Iubire. 5) Floare. 6) A fost. 7) Macagiu.

Schimbînd cîte o literă la fiecare cuvînt, veți obține altele noi, după cum urmează:

1) Caută. 2) Scap din vedere. 3) Duce. 4) Necesar oricărei comedii. 5) Pîpă. 6) Strigăt de victorie. 7) Zburător (fig.).

Inițialele celor 14 cuvinte citite în continuare, vor da titlul unei noi piese românești care se bucură de un frumos succes.

M. POPESCU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

PE SCURT

ORIZONTAL: Castranova — Astronomic — Piramidală — Ameți — Atol — Cica — IL — SM — Iluminații — Tar — DU — A — E — Abac — Micu — Titulatură — Eliminator.

3 × 7

ORIZONTAL: Ceremisin — Mi — Arama — Emilia — Pas — Romulus — I — Aretin — Cid — Tari — Iris — RE — Ori — Ica — US — M — Litre — Marote — IA — Articol — T — Unu — B — Dar — Ar — Astupa — Iani — I — Aira — O — Riu — Cervi — Abydos.

TE AȘTEPT DISEARA LA CONCERT

ORIZONTAL: Toba — Estradă — Opereta — Anet — Decima — Idile — Urai — Petim — N — Tar — Cer — Oase — A — Ida — BC — T—U — M — Aseară — A — Bal — Arcușuri — Alin — Repetat — Liric — E — Dima — Enescu — Nil — R — Ta — Asista — MI.

TARE CA PIATRA

ORIZONTAL: Strîns — Țuică — Urare — Virtos — Ras — Stărui — P — Zice — Uzai — AR — Inota — DD — Asi — IP — Anuar — EM — Acte — Eh — Arde — Za — Așa — Vioi — O — Lup — Bărbat — Tea — Ova — Au — A — Intăriți — Șal — Ceartă — Antic.

CA LA MOARA

ORIZONTAL: Măcina — Casă — Opera — Colac — Rar — Slavici — A — VS — Alami — Roată — T — E — L — Uni — Franța — Nătărăi — Tiu — U — E — Vînt — GT — Fuse — ND — Car — An — Rea — Voie — Roman — Bas — C.

Un joc distractiv

Un joc distractiv foarte popular în R. D. Vietnam, este „Ci Uan". Acest joc, pe care îl agrează atît tinerii cît și vîrstnicii, constă într-o bucată de lemn plat în formă de dreptunghi, tăiată, care se desface în 7 piese de diferite dimensiuni. Combinînd aceste piese, se pot obține aproape 1.000 de figuri diferite! Fotografia alăturată prezintă piesele dispuse în dreptunghiuri și cîteva din figurile ce se pot crea.

Cooperativele meșteșugărești care produc jucării, n-ar putea fabrica și acest joc?

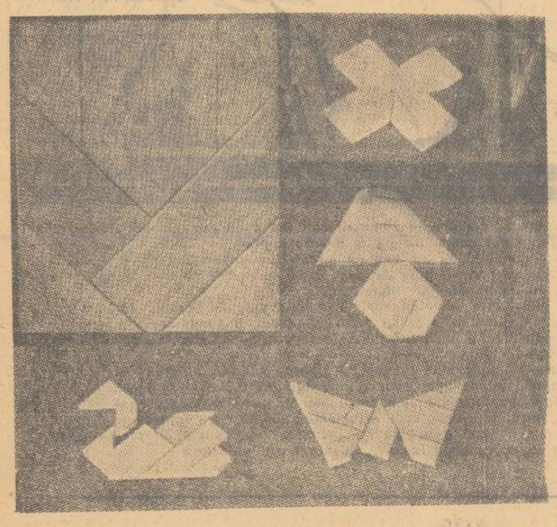

C. FLORIAN

PROFESORUL PENSIONAR

— Șterge-o acasă și vino cu părinții!...

ST. MUNTEANU

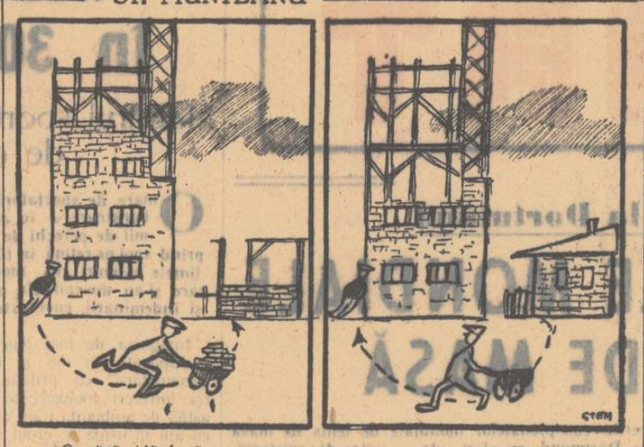

O cărămidă-două... nu se vede! Mai multe încep să fie vizibile...

GH. CHIRIAC

LINGUȘITORUL: — Vai, tovarășe șef, ce bine vă cade pardesiul! Să-mi dați și mie adresa croitorului dvs.

S. NOVAC

— Bine, dar nu se înțelege nimic din versurile astea...

— Nici nu-i nevoie, le-am făcut pentru... un cîntec de muzică ușoară...

H. GUTMAN

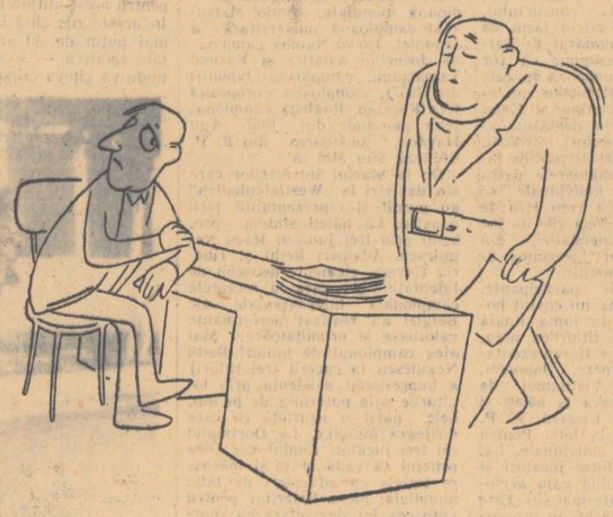

BIROCRATUL: — Nu știu de ce, dar presimt că astuia va trebui să-i aprob cererea pe loc...

AL. CLENCIU

Unii debitanți nu vind țigările „Favorit" decît cu pachetul.

— Să iau un pachet? Am văzut că altora le dați țigări „Favorit" și cu bucata...

— Păi ăia sînt favoriții noștri!

PAVEL ILIEȘ

PRIMĂVARA ÎN PARCURI

Proces de creștere...

...și lipsă de creștere

A. PAVEN

DEDUCȚIE

— Nevastă-mea trebuie să fie acasă. De-o oră jumătate sună „ocupat"!...

Concursul nostru popular cu premii

Problema nr. 15

Cliseul de mai sus este o reproducere după un cunoscut tablou al pictorului Gavril Miklossy, care înfățișează un aspect din trecutul de luptă al clasei noastre muncitoare. Indicați exact titlul acestui tablou.

Problema nr. 16

Un aspect dintr-o mină din țara noastră. Este vorba de o mină de marmoră, de sare sau de minereuri?

Concursul nostru popular cu premii

Bon de participare nr. 8

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

O miniatură a lui Jean Jacques Rousseau

In urmă cu două secole, marele filozof Jean Jacques Rousseau, care, asemenea altor oameni celebri, a fost un iubitor al șahului, a realizat o partidă strălucită în compania prințului Conti. Miniatura de numai 16 mutări, această partidă a rezistat timpului și a fost reprodusă în reviste și cărți de șah din toată lumea. Ea ne arată că autorul „Contractului social" și a lui „Emile" a avut o remarcabilă forță de joc. Rousseau a jucat cu albele.

1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nc4, Nc5 4. c3, De7 5. d4, Nb6 6. 0-0, d6 7. Ng5, f6 8. Nh4, g5 9. C:g5!, f:g5 10. Dh5 +, Rf8 11. N:g5, Dg7 12. f4!, e:d 13. f5, d:c5 + 14. Rh1, c:b2 15. N:g8, b:a1D 16. f6! Și în această poziție, deși are două regine, negrul cedează, neputînd para atacul imbatabil al albului!

O partidă care a durat aproape doi ani...

I. GROSSU (București) — M. GOTTLIEB (Magdeburg, (R. D. Germană)

Jucată între anii 1956—1958 în cadrul turneelor internaționale prin corespondență organizate de I.C.C.A.

Apărarea indiană

1. d4, Cf6 2. Cf3, g6; 3. Nf4, Ng7; 4. e3, d6; 5. Cd2, 0-0; 6. Ne2, b6; 7. h3, c5; 8. c3, Nb7; 9. Dc2, Cbd7; 10. Tad1, Tac8; 11. d:c5, T:c5; 12. 0-0, Ch5?; 13. Nh2, a5; 14. Cfe1!, Cf6; 15. Dbl, Cd5; 16. Ce4, Tc8; 17. Nf3 (amenință C:d6!), Na6?; 18. T:d5, Ce5; 19 N:e5, N:e5; 20. Cd3, Ng7; 21. Tfd1, Nc4; 22. Cf4, N:d5; 23. C:d5, e6; 24. Cf6+! și după cîteva mutări negrul a cedat. Cîștigînd toate partidele jucate în grupa sa, I. Grossu s-a calificat pentru turneele de categoria întîia.

Statistici... post olimpice

După terminarea celei de-a 13-a Olimpiade care a avut loc toamna trecută la Munchen, în numeroase reviste de șah din lume au apărut statistici interesante privind desfășurarea acestei importante competiții.

● Din cele 1367 de partide jucate la Olimpiadă albul a cîștigat 487 și a pierdut 393. Avantajul teoretic al primei mutări s-a dovedit deci a fi foarte eficace.

● La mutarea 1. e2—e4 negrul a răspuns de 196 de ori e7—e5 Din cele 121 din partidele în care a jucat „spaniola" (2. Cf3, Cc6 3. Nb5) albul a cîștigat 50, a pierdut 25 și a remizat de 46 de ori.

● Partida siciliană (1. e4, c5) s-a jucat de 274 de ori! Albul a cîștigat de 79 de ori, a remizat de 88 de ori și a pierdut de... 107 ori! De unde se vede că apărarea siciliană s-a dovedit a fi deosebit de redutabilă pentru negru.

● Apărarea Karo-Kana (1. e4, c6, 2. d4, d5), jucată mult la ultimul meci pentru titlul mondial dintre Botvinik și Smislov, a fost folosită de 36 de ori. Albul a obținut 10 victorii, negrul 12, iar 14 partide s-au terminat remiză.

● „Franceza" (1. e4, e6 2. d4, d5) s-a jucat de 94 de ori. Victoriile au fost împărțite astfel: 39 albul, 29 negrul, restul remiză.

● „Indiana veche" (1. d4, Cf6, 2. c4, d6) s-a jucat de 204 ori. Albul a cedat de 49 de ori, cîștigînd în schimb de 68 de ori.

● În „Nimzovici" (1. d4, d5 2. c4, e6 3 Cc3 Nb4) albul a cîștigat 23 de partide față de cele 19 pierdute.

Problema Nr. 8

PAUL LEIBOVICI — Iași

ALBUL JOACĂ ȘI DĂ MAT ÎN 2 MUTĂRI

Poșta șahului

BĂIAȚ MARIN — Gurabarza: Firește că se pot organiza meciuri de șah interoraș. Un asemenea meci a început de altfel de curînd și între reprezentativele orașelor Ploești și Cluj. Pentru organizarea unor asemenea întîlniri e bine să luați legătură, prin Comisia de șah orășenească sau raională, cu Comisia de șah a orașului cu care ați vrea să jucați. În acest fel s-ar putea organiza și meciuri între echipe din fabrici și uzine, între echipe școlare și sătești.

RADA C. LUMINIȚA — comuna Dăgurile, raionul Costești: Mulțumim pentru urări. Vom publica mai des partide recente ale marilor maeștri sovietici.

TĂTARU LIVIU — Cluj: Socotiți timpul începînd efectiv din ziua în care s-au trimis primele mutări.

FODOR IOSIF — București. Cînd vreți să întrerupeți e necesar să anunțați pe toți partenerii dvs.

DRUG VASILE — Mediaș. Fișele se trimit redacției numai după terminarea partidelor.

Medicul vă sfătuiește

MARIA A. — Ciulnița: *Dacă veți răsfoi colecția revistei noastre, veți găsi numeroase sfaturi în problema cărei de slăbire. Dată fiind vîrsta dvs. cît și impresia noastră că exagerați în ceea ce privește aprecierea făcută, socotim că simpla eliminare din alimentație a pastelor făinoase, reducerea la minimum 100—150 gr. pîine pe zi, renunțarea la sosuri, grăsimi și dulciuri, vă va ajuta. Evitați de asemenea lichide în mare cantitate și nu mîncați sărat. Vă recomand gimnastica de dimineață și plimbări lungi. Incercați deocamdată acest tratament.*

CODRU NISIPEAN — București: *Sînteți într-adevăr un exagerat. Cărțile de „specialitate", din păcate prea puțin competente, au exagerat și ele în această privință. În general obiceiurile de care ne scrieți nu au nici un fel de urmări practice dacă li se pun capăt la vîrsta dvs. Numai fixarea unei idei, a unei idei greșite, ar avea consecințe. Din cele descrise sînteți cum nu se poate mai normal. Nu aveți nevoie de nici un fel de medic. Trăiți-vă liniștit viața, ca toți ceilalți oameni.*

BĂLOIU I. — Petrila: *Putem să avem numai cuvinte de laudă pentru felul cum înțelegeți să vă folosiți timpul liber. Instruirea multilaterală vă va ajuta fără îndoială în viață. Socotim însă că temerea dvs. nu are temei. Aveți numai impresia că memoria dvs. a slăbit sau că slăbește. Cel mult se poate vorbi despre o perioadă în care ați depus mai mult efort și sînteți mai obosit. În nici un caz nu vă sfătuiesc să luați vitamine fără indicația medicului. Luate la întîmplare ele pot mai mult dăuna organismului. Sfatul nostru este ca pe lîngă lectura pe care o faceți să practicați sport în aer liber. Mișcarea pe care o faceți în timpul lucrului e cu totul altceva.*

DANIELA — București: *Poate vi se va părea curios că după ce rubrica noastră luni și luni de zile a rămas mută la suferința dvs., readuce în discuție o problemă care — deși nu credem — poate a găsit rezolvare. La aceasta v-am dat o explicație care se adresează de altfel tuturor cititorilor și corespondenților noștri. Numărul celor care ne scriu fără adresă este atît de mare încît multe scrisori nu pot primi răspuns prin rubrică. Dacă s-ar da mai multe adrese, am putea ajuta unui număr mai mare de cititori. Așa stînd lucrurile, sîntem nevoiți să revedem din cînd în cînd — cu destulă părere de rău — scrisorile care încă nu au primit răspuns. Cu un astfel de prilej am dat din nou de scrisoarea dvs. Această scrisoare, pornită din adîncul sufletului unui om suferind, nu poate să nu rețină atenția. Și chiar acela care săptămînă de săptămînă citește și nu știu a cîta oară aceiași problemă, nu poate să nu se oprească asupra ei și să nu-și dea seama că este vorba de un om serios, dornic de a pune capăt unei situații care — sînt perfect de acord cu dvs. — nu poate continua. V-ați dat și dvs. seama că în fond sînteți o ființă normală din toate punctele de vedere, așa că nu trebuie să vorbim despre boală, ci despre prevenirea unei boli. La capătul unor asemenea frămîntări — dacă nu li se pun capăt la timp — nu există decît astenie nervoasă. Cînd spun că problema trebuie rezolvată nu o consider deloc simplă. Dar dvs. nu ați avut o discuție în familie pentru remedierea situației, pe baza îndreptării unor greșeli săvîrșite la început din lipsă de experiență, se pare, a amîndurora. Blîndețea, înțelegerea, respingerea ideilor preconcepute, pot duce la schimbarea situației. O asemenea încercare este obligatorie. Numai după aceea trebuie luate măsuri hotărîtoare, dar care atunci devin absolut necesare pentru apărarea sănătății dvs.*

RICA IONESCU — Iași: *Socotim că dvs., într-o oarecare măsură, exagerați. Vă rugăm să citiți cu atenție răspunsul de mai sus dat Danielei, aveți situații mult asemănătoare. Vă recomandăm de asemenea să consultați și un medic neurolog și un psihiatru. Nu neglijați...*

MARIN STANESCU — Hunedoara: *În primul rînd asupra afecțiunii pulmonare de care ați suferit nu are nici o înrîurire munca pe care o prestați. Dvs. sînteți însă obligat să faceți periodic, indiferent de starea sănătății dvs. un control clinic și radiologic. În ceea ce privește creșterea în înălțime, așa cum am mai precizat de multe ori în rubrica noastră, ea are loc pînă la vîrsta de 22 — maximum 24-25 ani. Pentru stimularea creșterii toate sporturile sînt indicate, în mod special înotul, ca un sport complet. În condițiile dvs. turismul este ușor de realizat. Calciul, vitaminele A și B 2 nu sînt în asemenea situații de nici un folos. Puteți procura „sandouri" în magazinele de sport din București.*

Dr. E. ALBU

Fauna mongolă prezentată în mărci poștale

Administrația poștală a R. P. Mongole a emis o atrăgătoare serie de mărci cu un subiect foarte agreat de către filateliști: animale. Cele 10 valori ale seriei reprezintă cinci animale specifice faunei Asiei Centrale și în special R. P. Mongole. Mărcile au fost tipărite la Budapesta, la offset, în două culori pe o hîrtie specială, fără filigran, în coli de 30 bucăți. Legenda este înscrisă în caractere cirilice și latine. Dimensiunea unei mărci este de 21/32 mm. Valorile nominale sînt 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50 și 60 mung și 1 tugrik.

Presa filatelică din numeroase țări apreciază noua emisiune poștală a R. P. Mongole, considerînd-o ca foarte reușită.

SPORT

Ieri au început la Dortmund

CAMPIONATELE MONDIALE DE TENIS DE MASĂ

Desfășurate pentru prima oară în 1927, întrecerile campionatelor mondiale de tenis de masă împlinesc, odată cu ediția din acest an de la Dortmund, un sfert de veac de existență. În perioada 1940—1946 jocurile nu au avut loc din cauza războiului.

Cu o participare foarte redusă în prima ediție (7 echipe masculine) și doar cu șase probe — cea pe echipe femei dotată cu Cupa Corbillon a început abia în 1934 — confruntarea celor mai bune palete de pe glob a luat o amploare din ce în ce mai mare, astfel că la competiția care a început ieri la Dortmund, iau parte un număr record de țări (39 cuprinzînd 37 formații masculine și 27 feminine) și peste 500 de jucători și jucătoare.

Vorbind despre întrecerile propriu-zise, se poate afirma cu siguranță că ele sînt cele mai grele din întreaga istorie a acestei competiții. Pe de o parte, pentru că iau parte un număr atît de mare de echipe și jucători, iar pe de altă parte, pentru că la Dortmund sînt prezente cele mai puternice forțe din lumea sportului cu mingia de celuloid. De altfel în ceea ce privește dificultatea concursului, vom da un mic calcul făcut de experți privind numărul de partide care se presupune că vor avea loc. Așa bunăoară în cele cinci zile ale întîlnirilor pe echipe (Cupa Corbillon și Cupa Swaythling) se vor desfășura aproximativ 220 meciuri interechi. pe cuprinzînd 1300 de partide individuale. În următoarele patru zile ale probelor individuale se vor mai juca încă vreo 1170 de meciuri. Deci în nouă zile de joc efectiv la Westfalenhallen din Dortmund se vor consuma aproape 2500 de meciuri.

Dintre echipele participante, cele care vor avea un cuvînt hotărîtor de spus în lupta finală pentru cucerirea titlurilor mondiale se anunță a fi reprezentativele R. P. Chineze, Japoniei, R. P. Ungară, Vietnamul de sud, R. Cehoslovacă la băieți și Japonia, R. P. Ungară, R. P. Chineză, Anglia la fete. Pentru cele cinci titluri individuale, bătălia se va da între jucători și jucătoare aparținînd cam acelorași țări enumerate mai sus. Este foarte greu de făcut un pronostic nominal cît de aproximativ, avînd în vedere raportul de forțe apropiat al fruntașilor ca și din cauza lipsei unor criterii mai precise de apreciere (întîlniri directe putine). Totuși printre protagoniștii principali la simplu masculin credem că nu vor lipsi finalistul campionatului mondial din 1957 Ogimura, campionul european Berczik, campionul chinez Van Ciuan iao, Mai Van Hoa (Vietnamul de sud) sau vreun alt jucător chinez, japonez sau vietnamez. Capabili de surprize și de a ocupa locuri fruntașe sînt cehoslovacii Stipek și Wihna. novski, iugoslavul Markovic II, brazilianul Ubiraci Rodrigues da Costa (este cunoscut sub numele de Biriba, care în limba portugheză înseamnă puști — are 15 ani și a obținut victorii la japonezii Tanaka și Ogimura), sue. dezul Larsson, Freundorfer (R.F.G.).

Pentru titlul de simplu feminin au șanse toate cele patru jucătoare nipone (Fujie Eguchi campioană mondială, Kimio Matsuzaki campioană universitară a Japoniei, Taeko Namba campioana Jocurilor asiatice și Kazuko Yamaizumi, campioana Japoniei din 1957), campioana europeană Eva Koczian, finalista campionatelor mondiale din 1957 Ann Haydon, jucătoarea din R. P. Chineză Sun Mei în.

De la startul întrecerilor care s-a dat ieri la „Westfalenhallen" au pornit și reprezentanții țării noastre. La băieți sîntem prezenți prin trei juniori: Radu Negulescu, Adalbert Rethi și Tiberiu Covaci, elemente deosebit de talentate și care la recentele campionate internaționale ale Belgiei au realizat performanțe valoroase și promițătoare. Mai ales campionul de juniori Radu Negulescu (a cucerit trei titluri) a impresionat asistența prin loviturile sale puternice de pe ambele părți și ușurința cu care dirijează mingile. La Dortmund cei trei jucători romîni vor avea prilejul să vadă și să-și măsoare forțele cu adversari de talie mondială, lucru hotărîtor pentru viitoarea lor dezvoltare ca sportivi cu reale perspective de a deveni jucători de certă valoare. Sperăm că fetele noastre Geta Pitică și Maria Biro, care concurează la ediția de acum a campionatelor mondiale, vor face totul pentru ca să obțină rezultate meritorii care să justifice trimiterea lor la Dortmund. Într-un cuvînt, așteptăm de la reprezentanții țării noastre prezenți la cea mai mare confruntare a paletelor din lume, o comportare onorabilă. Noi le dorim succes în întrecerea deosebit de dificilă care a început ieri. Iar pe dumneavoastră dragi cititori vă îndemnăm să urmăriți amănuntele competiției prin presă sau la radio. Sîntem convinși că nu veți regreta. O întrecere sportivă este pasionantă chiar și de la distanță.

Constantin COMARNISCHI

Umor sportiv

— Cred că de data aceasta o să fie convinși că am ajuns în vîrful muntelui!...

IN LUMEA BOXULUI PROFESIONIST

— Fă-te că nu observi. Adversarul tău încearcă să te intimideze...

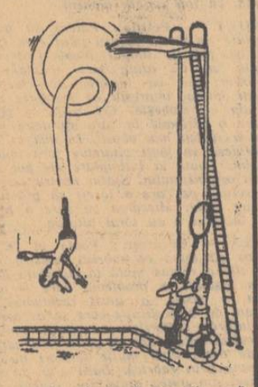

— Ce păcat că nu știe să înoate...

— Această scenă este ultimo înaintea sfîrșitului filmului...

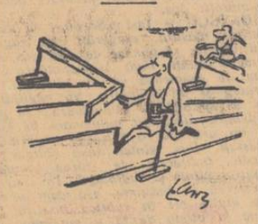

Poveste fără cuvinte

(Din revista „Miroir Sprint")

1.000.000 km. parcurși în 30 de ani de sport!

Maestrul sportului NICOLAE BUESCU, — un exemplu de conștiinciozitate și perseverență

O mare de spectatori ascultă în tăcere solemnă simfonia motoarelor. Este parcă tot atît de tulburătoare — în această emoție generală — ca și tumultoasa muzică wagneriană. Zeci de mii de perechi de ochi urmăresc străfulgerarea de o clipă a bolizilor ce apar în viraj. Îi reprind apoi pe retină în timp ce parcurg cu viteze uluitoare linia dreaptă din fața tribunelor... Ultimele zvicniri ale motoarelor sînt acoperite de entuziaste aplauze adresate îndrăzneților piloți care și-au dovedit din plin măiestria pe pista de concurs... Motociclismul, acest sport al curajului și îndemînării, cucerește cu o ușurință uimitoare inimile tineretului...

Imaginea de mai sus a fost multiplicată în mii și mii de „exemplare" cu prilejul fiecărei întreceri motociciste. Într-o astfel de ambianță l-am cunoscut cu ani în urmă pe eroul reportajului meu. De atunci l-am urmărit de nenumărate ori — în țară și peste hotare — i-am admirat calitățile, i-am invidiat perseverența, i-am stimat dragostea pentru acest atît de frumos sport. În aceste zile cînd împlinește nu mai puțin de 30 ani de activitate sportivă — socot că povestindu-vă cîteva crîmpeie din viața sa, îi aduc o parte din recunoștința pe care i-o poartă cîteva generații de pasionați ai sportului...

NICOLAE BUESCU — căci despre el este vorba — s-a născut cu 43 de ani în urmă într-o familie de oameni nevoiași. La 23 martie 1916 — cînd a văzut pentru prima oară lumina zilei — lumea era zguduită de evenimentele primului război mondial. Copilăria sa a fost plină de lipsuri. Singurele bucurii — împărtășite cu copiii mahalalei, în praful maidanelor — au fost jocurile cu bile și minge de cîrpă. Curînd a trebuit să-și cîștige cu forțele sale bucata amară de pîine. A intrat ucenic la un atelier mecanic particular. Aici a descoperit pentru prima oară tainele ce se ascund în pîntecul motoarelor mînate de cai nevăzuți. Aici — printre înjurăturile și înjosirile la care era supus — s-a născut dragostea lui pentru sportul cu motor. Zile întregi a mîngîiat cu privirea motocicletele care staționau în fața atelierului, le-a pipăit cu evlavie pe cele care trebuiau reparate de meșteri. Multe ore — greu de numărat — a ascultat cu emoție bătaia ritmică a motorului. Noaptea somnul venea greu. Și-atunci cînd venea totuși închipuirea broda momente de fericire supremă: călare pe motocicletă, supunînd-o voinței sale, parcurgea în viteză piste mărginite de mii și mii de oameni, mereu primul spre linia albă a sosirii...

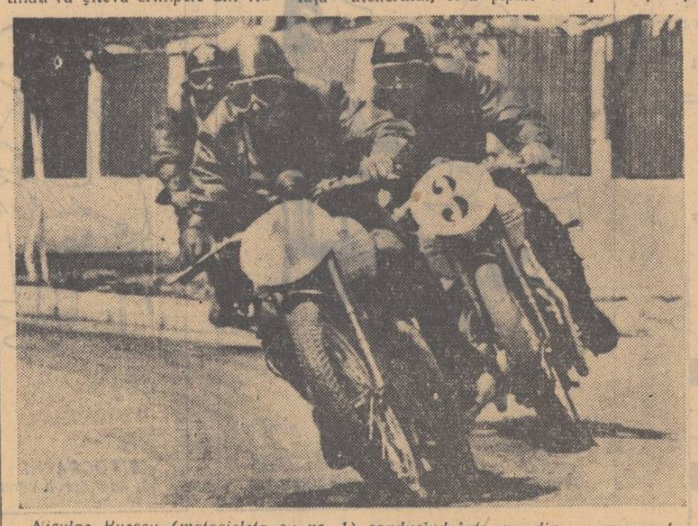

Niculae Buescu (motocicleta cu nr. 1) conducînd într-una din numeroasele curse la care a participat.

Fotografia: H. NAUM

A învățat, mai bine spus a... furat, meșteșugul de a supune cai nevăzuți. Micuț și negricios, Nicolae Buescu părea un copil adus de curînd de pe meleagurile Africii. Întrezărind în el un autentic talent, mai vîrstnicii săi în meserie l-au ajutat. Despre această perioadă mi-a vorbit într-o zi Nicolae Buescu. Într-o zi cînd ne aflam departe de țară, pe meleagurile Saxoniei. Așteptă să ia startul într-o întrecere internațională. Întins pe iarbă se juca — aidoma unui copil — cu un firicel de iarbă. Din cînd în cînd privea jocul vîntului care se zbenguia în buclele blonde ale fetelor. După clipe îndelungi de adăstare s-a hotărît — parcă pentru a-și alunga emoția dinaintea concursului — să-mi vorbească.

— „În 1930 am participat pentru prima oară la un concurs. Aveam 14 ani, dar emoția era parcă... mai mare ca mine... Aveam impresia că motorul n-o să pornească sau că eu n-am să fiu în stare să-l stăpînesc. În clipa cînd am plecat n-am mai simțit nimic. Totul se desfășura automat. Pacea recitam o poezie știută pe dinafară. La sosire lucrătorii m-au îmbrățișat, m-au felicitat pentru primul meu succes. Era totuși foarte greu. Concuram astăzi pe motocicleta unui prieten, mîine pe a altuia. Dacă se strica ceva trebuia să muncesc zile în șir, uneori săptămîni, pentru a plăti reparațiile. Apoi erau taxele de participare, combustibilul... Am plecat militar. După aceea a venit războiul. Abia în 1945 am putut să mă dedic cu trup și suflet sportului cu motor. Întîi la ataș cu Jean Ghișescu, apoi la solo. În 1948 am cucerit primul titlu de campion al Republicii Populare Romîne — la categoria 500 cmc (cursa în coastă). Apoi altele și altele. Din 1950 am fost selecționat în echipa națională și am concurat în R. P. Ungară, R. Cehoslovacă, R. P. Polonă, Uniunea Sovietică, R. P. Bulgaria, R. D. Germană... În 1953 am fost distins cu titlul de maestru al sportului... Cîte bucurii în numai cîțiva ani!"

Da! cîte bucurii în numai cîțiva ani! Și nu s-au terminat prietene al sportului cu motor! Anul acesta — cînd îți sărbătorești al treilea deceniu de activitate sportivă, timp în care ai parcurs la antrenamente și concursuri peste 1.000.000 km — vei concura din nou în cursele de viteză. Și spectatorii care te-au îndrăgit pentru înaltele tale calități îți vor scanda din nou numele.

Hristache NAUM

DIN PRESA STRĂINĂ

Cum se fabrică campioni de box în occident

Ziarele sportive din țările capitaliste au rezervat în ultima vreme coloane întregi viitoarei întîlniri dintre cel mai bun boxeur profesionist european la categoria grea, sue. dezul Ingemar Johanson și campionul lumii Floyd Patterson.

Orientîndu-ne după comentariile specialiștilor, lui Ingemar Johanson i s-au acordat mai largi șanse, pe hîrtie, decît lui Floyd Patterson. Așa, bunoară, I. Johanson a fost declarat recent (pe ce criterii nu știm) cel mai bun boxeur profesionist de categoria grea al anului, deși el nu-și măsurase încă forțele cu negrul Patterson.

Știrea că s-a acordat lui Johanson titlul de cel mai bun boxeur al anului la categoria grea, a produs mare bucurie organizatorilor americani, care sperau că în felul acesta vor atrage un număr record de spectatori la întîlnirea dintre cei doi boxeuri. În sportul capitalist însă, nici odată nu poți fi sigur de ducerea la bun sfîrșit a unei acțiuni proiectate. Așa s-a întîmplat și cu întîlnirea de box dintre cei doi pretendenți la titlul de campion al lumii. Oamenii de afaceri grupați în jurul lui Patterson s-au speriat strașnic de faima suedezului, hotărînd să dea cu orice preț peste cap organizarea unei astfel de întîlniri, care ar pune sub semnul întrebării supremația lui Patterson și bineînțeles sursa de cîștig gras pe care au realizat-o și o vor realiza și de-acum încolo de pe spatele negrului Patterson. Cas d'Amato, managerul actualului campion mondial, care conduce grupa acestor afaceriști, nu se lasă convins cu nici un chip să accepte organizarea unei asemenea întîlniri. În fața acestei situații, Uniunea Managerilor din New York a convocat o ședință urgentă în care a hotărît soarta titlului, numind (!) ei pe campionul lumii, chiar și fără luptă. Așa a devenit peste noapte campion al lumii... cubanezul Nino Valdes. În cercurile de afaceri americane, se comentează că alegerea lui Nino Valdes nu este întîmplătoare. Managerul său Bob Glizon, este un om de afaceri care știe să răsplătească așa cum trebuie pe „binefăcătorii" săi.

Acum, după ce a fost „desemnat" noul campion al lumii, managerul lui Nino Valdes și-a început seria declarațiilor de senzație cu scopul de a crea și ei ca și cîlalți manageri profesioniști, un renume elevului său. Așa de pildă, Bob Glizon a declarat că elevul său este gata în orice moment să se întîlnească cu Patterson. Cît privește organizarea unei întîlniri cu Ingemar Johanson, cu englezul B. London, sau cu H. Kuper, acestea sînt inutile, deoarece lui Nino nu i-ar trebui mai mult de cinci reprize pentru a se descotorosi într-o singură seară de cei amintiți. În momentul de față Patterson refuză să recunoască în cubanez un adversar serios și nici nu are de gînd să se întîlnească cu el, așa că în prezent „tronul" campionului lumii la categoria grea este ocupat de doi boxeuri.

Iată la ce urmări caraghioase se ajunge în sportul profesionist, cînd afacerile din culise și planurile afaceriștilor sînt mai puternice decît regulile sportului.

De la o etapă la alta în campionatul de fotbal

CITEVA CIFRE

De la începutul campionatului categoriei A. de fotbal și pînă în prezent s-au desfășurat 78 de partide.

În cele 13 etape ale campionatului au fost înscrise 247 de goluri revenind cîte 19 goluri pentru fiecare etapă.

Cele mai multe goluri le-a înscris Dinamo București (32) iar cele mai puține Știința Timișoara (10).

Echipa care a primit cele mai puține goluri este U.T. Arad (12), iar cele mai multe Farul Constanța (33).

Cele 247 de goluri ale campionatului au fost înscrise de 88 de jucători.

Jucătorul Proca de la Steagul Roșu Orașul Stalin a înscris cele mai multe goluri în timpul unei partide (4).

Cel mai mare scor al campionatului a fost realizat de Dinamo București (6-0 cu Steagul Roșu).

În cele 13 etape ale campionatului s-au înscris trei autogoluri (Vasiu, Florian Anghel și Filip).

În clasamentul golgheterilor situația se prezintă astfel: 1) Ene II. (Rapid) 11 goluri; 2) Alexandrescu (C.C.A.) și Dridea (Petrolul Ploești) cîte 9 goluri; 3) Proca (Steagul Roșu) 8 goluri; 4) Copil (Rapid), Dinulescu (Progresul) și Oaidă (Progresul) cîte 7 goluri, 5) Gram (Dinamo Bacău) Gabor (Jiul) și Constantin (C.C.A) cîte 6 goluri. Urmează apoi Ene I (Dinamo București), Zaharia (Petrolul) Lereter (Știința Timișoara), Banciu (Progresul) și Metcas (U.T.A.), cu cîte 5 goluri.

Mijlocașul Nunveiller (Dinamo București), a înscris patru goluri, toate cu capul.

„Turul Franței" în pericol...

După cum afirmă organizatorii, „Turul Franței" a intrat în „șantier". Traseul a fost fixat. De asemenea și... impozitele. Pentru că, oricît ar părea de curios, pentru a avea dreptul de a primi pe „așii șoselelor" orașele desemnate sînt obligate să verse proprietarilor Turului cîte o subvenție.

Presa franceză relatează că unul oraș din centrul Franței (din motive lesne de înțeles s-a trecut sub tăcere care anume) i s-a cerut pentru „cinstea" acordată suma de 8.500.000 franci. La început propunerea a fost primită cu entuziasm. Dar în urma „programului de austeritate" lansat de ministrul de finanțe, Pinay, viața în Franța s-a scumpit. Și acum nimeni nu mai vrea să ofere bani. Au fost solicitate diferitele organizații ale comercianților. S-a cerut o subvenție consiliului comunal. Peste tot numai refuzuri politicoase. Cu toate eforturile abia s-a reușit să se strîngă suma de un milion și jumătate de franci.

Organizatorii nu se sinchisesc însă de aceste greutăți. Pînă la sfîrșitul lunii mai, orașul trebuie să verse un avans de 5 milioane franci. Altfel, Turul va ocoli această localitate.

„Turul Franței" este o competiție frumoasă. Organizarea sa dovedește însă că, într-o țară unde primează afacerile și afaceriștii, Turul a devenit în primul rînd o „...întrecere comercială.

Varietăți

Visul lui Iuri Vlasov

Numele acestui halterofil moscovit nu este prea cunoscut. El nu este nici campion mondial, nici european, nici membru al echipei U.R.S.S. Totuși despre performanțele lui a început să se vorbească cu multă admirație.

Iuri Vlasov nu are decît 23 de ani. Înalt de 1,86 m. cîntărind 115 kgr. el a început să practice acest sport în 1953 cînd era student. Primul lui mare succes l-a dobîndit în scurt timp cucerind titlul de campion universitar.

Încetul cu încetul, datorită unui antrenament metodic, Vlasov și-a îmbunătățit tehnica și forța fizică înregistrînd rezultate din ce în ce mai valoroase. De la 265 kgr. realizate cu ocazia primului succes, el a trecut la 365, apoi la 440, apoi la 477,5 kgr. Ultima lui performanță care l-a impus ca un candidat în echipa sovietică pentru Jocurile Olimpice, a fost 500 kgr.

În cursul unui antrenament Vlasov ridică între 14000 și 17000 kilograme. Visul lui este să devină cel mai bun halterofil din lume la categoria grea. Perseverența, seriozitatea, calitățile lui fizice îi dau tot dreptul să aspire la titlul de cel mai puternic om din lume.

Taxă pentru... înot

Nu de mult un oarecare doctor Legge a străbătut înot Canalul Panama în locul unde lățimea acestuia este de 35 km. Printre publicul numeros care-l aștepta pe temerarul sportiv pe celălalt mal se afla și un funcționar al direcțiunii canalului. Felicitîndu-l pe Legge cu prilejul performanței acestuia, i-a cerut taxa de trecere a canalului pe care o datorează toți acei care traversează canalul cu nava pînă la o tonă.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17 60.10, interior 1400.

Cutia cu scrisori

I. VIZIRU — București: Campionatele internaționale de gimnastică ale R.P.R. vor avea loc între 24 și 26 aprilie. Nu cunoaștem componența echipei U.R.S.S., care și-a anunțat participarea, astfel că nu știm dacă sportivii de care întrebați vor veni la București.

S. DUMITRESCU — Ploești: 1) În legătură cu filmul sportiv de care întrebați am scris-o fotografie în drept. 2) Numai vara. 3) Controlați numele celor cuprinși în lotul de fotbal și veți vedea că nu aveți dreptate. 4) La ultima dv. întrebare am mai răspuns la această rubrică. Celelalte răspunsuri, data viitoare.

V. BURCIOIU — Arad: 1) Antrenorul federal la box este Ion Popa căruia puteți să-i scrieți pe adresa F. R. Box (Str. V. Conta 16). 2) La o librărie centrală puteți găsi cărțile care vă interesează, inclusiv romane cu subiecte sportive.

AL. GHIȚĂ — București: Campionatul de fotbal la categoria B se reia la 5 aprilie. Echipa dv. favorită Rapid II, susține primul meci cu Progresul Suceava chiar în Capitală, mai precis la ora 10,30, pe stadionul Giulești. Sper că sînteți mulțumit!

I. HORST — Sibiu: Despre pescuitul sportiv sub apă există o carte care se află în librării (autor F. Brandrup). O condiție esențială: trebuie să cunoașteți foarte bine înotul.

P. VLĂSCEAN — Hunedoara: Concursul nostru sportiv s-a închis odată cu reluarea campionatului de fotbal. Rezultatul îl vom publica după terminarea campionatului la categoria B.

M. ISTRATI — Galați: 1) Jocul de rugbi a apărut la noi în țară în anul 1913, iar primul campionat a avut loc în 1914. 2) Ca profesionist, Floyd Patterson n-a fost niciodată învins. În schimb, ca amator el a fost de cîteva ori învins și odată chiar prin K.O.

V. CAPATA — Pitești: 1) Jucătorul Constantinescu de la C.C.A. a jucat mai înainte la Cîmpina în categoria B. 2) Singurul maestru emerit al sportului la fotbal, este Petschovschi.

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Vasul „Belgica", pe bordul căruia se găsește, alături de alți savanți, romînul Emil Racoviță, este prins de ghețuri în Antarctica. Exploratorii sînt nevoiți să înfrunte urgia iernii polare. Vine vara. O echipă alcătuită din Amundsen, Racoviță și cîțiva matrozi descoperă o crevasă largă, care presupune că duce la marea liberă. În timpul nopții, porțiunea de banchiză pe care și-au făcut cantonamentul se rupe și se dislocă din malul crevasei.

Spre bucuria tuturor arma nu mai reveni înapoi cînd traseră de fringhie. Se opintiră mai bine de o oră, pînă cînd scoiul se lipi de mal. Porniră mai departe spre nord, pe banchiză.

Cînd ajunseră pe „Belgica", aflară o altă veste îmbucurătoare: la cîteva sute de metri de vas se produsese o crevasă destul de largă pentru ca trupul zvelt al vasului să se poată strecura printre malurile ei. Trebuiau însă să croiască drum pînă acolo. Pentru a scăpa de gigantic bloc de gheață care le ținea înțepenite, Amundsen născoci un procedeu cam greoi, dar sigur. Se topea zăpada în cazane, iar cu apa fierbinte se stropea gheața în jurul elicei. Curînd blocul fu dislocat și apoi sfărîmat cu topoarele și rîngile.

Pe data de 22 ianuarie se auzi, pentru prima oară după atîta vreme, duduitul motoarelor și se văzu un nor negru ieșind prin coșul „Belgicăi". Evenimentul fu primit cu urale. Vasul înviase!

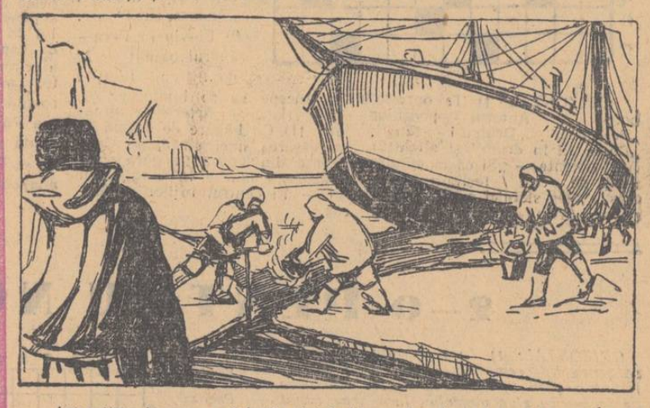

Între timp începuse să bată vîntul din nord, aducînd cu el mase de aer rece, Crevasa se îngusta. Nu mai era nici o clipă de pierdut...

— Propun să folosim o încărcătură de tonită de cincizeci de kilograme! — spuse doctorul Cook.

— Și cine va îndrăzni să aprindă fitilul la o asemenea cantitate de explosibil? — întrebă Arctovski. Gîndește-te la risc!

— Îl iau asupra mea! strigă doctorul. Eu voi fi artificierul!

După vreun sfert de oră de așteptare, doctorul porni pe brînci spre groapa cu tonită. Fitilul arsese doar pînă la jumătate. Îl aprinse din nou și o tuli în direcția opusă. Nici de această dată nu avu succes. În schimb din fitil rămăseseră doar vreo patru metri. E riscant să continui experiența! — își spuse doctorul. Nici n-am timp să mă pun la adăpost! Mă tace praf explozia!

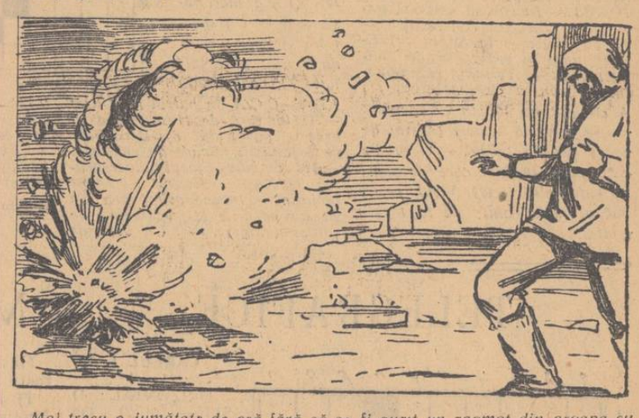

Mai trecu o jumătate de oră fără să se fi auzit un zgomot din groapa cu tonită. Doctorul se ridică în picioare și răsuflă ușurat. Defecțiune tehnică! Nu era el vinovat că fitilul refuza să ardă. Era deci nevoit să aminе experiența, ca să fabrice alt fitil. O luă alene spre groapa cu tonită. Banchiza era fascinantă, strălucind orbitor, cu zeci de mii de reflexe sidefii, sub razele soarelui. Mai avea înaintea lui o zi. O zi întreagă! Cîte nu se pot face într-o zi!

Își aminti că luase cu el o țigară de foi. Strecură mîna în buzunarul hanoracului: țigara nu era acolo. Nevăzînd porni înapoi, s-o caute. Abia făcuse cîțiva pași, cînd deodată i se păru că tot cerul se prăbușește peste el. O detunătură puternică îl asurzi, un val de aer cald îl plesni din spate...

Explozia tonitei nu-i pricinui doctorului Cook decît cîteva zgîrieturi, în schimb Michotte care, de teamă se refugiase pe un iceberg învecinat, suferi contuzii destul de serioase, căci zguduiturile banchizei făcuseră să se prăbușească icebergul. Cît despre „Belgica"... Ea avea să mai întîmpine multe greutăți pînă să-și dobîndească libertatea.

Timp de două zile s-au muncit să străbată douăzeci de mile spre nord, printr-o îngrămădire de ghețuri. Apoi au ajuns într-o zonă în care gheața era supusă la o presiune puternică de un șir neîntrerupt de icebergi... Aproape că nu mai nădăjduiau într-o eliberare și și îndreptau gîndurile spre o a doua iernare cînd s-a stîrnit, înfîrșit, un vînt prielnic din sud și i-a scos afară din zona icebergilor.

Acum erau liberi. Au părăsit banchiza la 70° 45' latitudine sudică și 103° longitudine vestică și s-au îndreptat spre capul „Horn".

Lucru ciudat, în timp ce bucuria tuturor celor de pe bord sporea, Emil Racoviță devenea mai tăcut, mai dus pe gînduri. Amundsen, care-l observa cu atenție de cîteva zile, căuta un prilej să stea de vorbă și să afle ce se petrece cu el.

Într-o seară îl găsi singur pe punte, sprijinit de balustradă cu privirile îndreptate spre sud. Se mai zărea acolo banchiza, pe care ruzele amurgindu-le soarelui o făceau să strălucească, asemenea unei lame de argint culcată pe ape. Amundsen se apropie de Racoviță și-i puse mîna pe umăr.

— N-ai dezlegat încă taina albă, Raco?

— Nu știu... Nu cred... În orice caz îmi vine greu să mă despart de ea. Parcă aș fi uitat aco.o un lucru de mare preț.

— Mie mi se pare că nici ce aduci din Antarctica nu e de disprețuit. Spuneai că observațiile tale despre viața balenelor te vor ajuta să spulberi dogme.e, să-i demaști pe impostori.

— Am spus asta, într-adevăr. Dar nu-i destul. Trebuie să ne reeducăm mintea, ca să conceapă și să reînregistreze tot ce există ca provenit din ceea ce a fost... La această operă de reeducare aș vrea să contribui și eu... Ca profesor de istorie a vieții...

Rămaseră așa multă vreme pe punte, alături, sprijiniți de balustradă. Soarele apusese de mult; icebergii păreau niște faruri semănate de-a lungul unor maluri necunoscute. Vîlvătaia lor își juca deasupra orizontului jocurile albe. Totul strălucea, sub mîngîierea aripilor de lumină înghețată, pînă departe, acolo unde banchiza își întindea nesfîrșitele cîmpii de gheață, și mai departe, către nepătrunsele, ținuturi ale polului...

Sfîrșit

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii București

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 78 ★ Sîmbătă 4 aprilie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

CITIȚI începînd de azi în revista noastră:

COMOARA LUI DECEBAL
Povestire științifico-fantastică
de Simion SĂVEANU și Radu DINESCU

Întîmplările lui Milică
Povestire pentru cei mici
de Nell COBAR

JACK LONDON
„scriitorul pasiunii active"
și prezentarea noului nostru roman ilustrat
„GOANA DUPĂ AUR"

CASCA DE AUR

Casca de aur este o distincție care se acordă sectorului fruntaș de la exploatările carbonifere din Valea Jiului. Toți minerii din acest mare bazin carbonifer, care scot din adîncul pămîntului „pîinea" locomotivelor și furnalelor, și-au pus în gînd să cucerească prin munca lor neobosită această distincție. Se întrec tineri și vîrstnici de la Aninoasa și Vulcan, de la Uricani și Petrila și din celelalte așezări ale minerilor din Valea Jiului.

S-au prins în această întrecere, cu legămînt de onoare de a cuceri Casca de aur și ceata minerilor de la sectorul II al minei Petrila. Cînd s-a răspîndit vestea despre legămîntul acestora din urmă, unii au pufnit în rîs. Și aveau oarecare temei să se îndoiască de vitejia celor de la sectorul II. Erau codași. Minerii de aici purtau de multă vreme această rușine. Și cîte nu făcuseră ca să se spele de ea! Săltau ei ce săltau dar alții care erau înaintea lor urcau și mai sus pe treptele fruntașilor. Așa că cei de la sectorul II tot în coadă rămîneau. Erau mîhniți. Unii mai slabi de înger căutau loc în alte sectoare. Dădeau, cum se spune, bir cu fugiții.

T. DUMITRESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

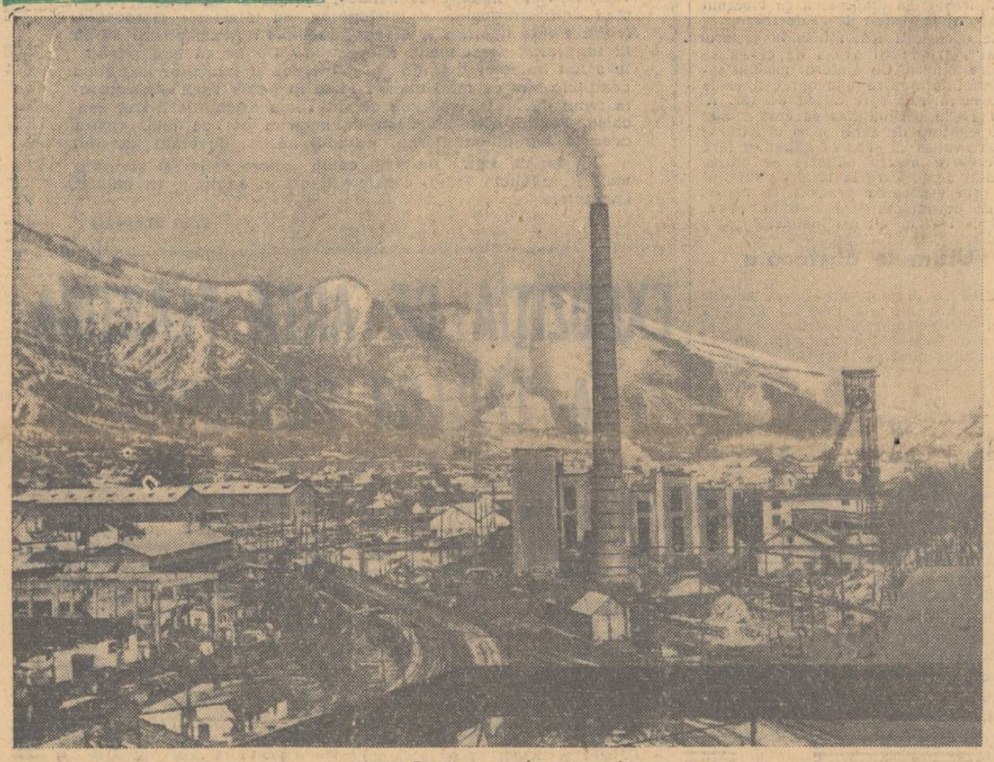

Petrila — vedere generală

În acest număr:

MAREA SARBATOARE A UNGARIEI POPULARE
Corespondență telefonică din Budapesta

MICROSCOPUL ELECTRONIC
în țara noastră

Moravuri și năravuri
UN TATA SUPARAT!

MODA
Rochii de primăvară

MAIȘTRII BRONZURILOR
În vizită la Combinatul Fondului Plastic

DE 3000 DE ORI
în „colțul" ringului

TONY BULANDRA

un nume, un actor, un om

La 16 ani de la moartea lui, din cărți și din fotografii, dar mai ales din mărturiile spuse cu glasul voalat de emoție, se desprinde umbra aproape materializată a lui Tony Bulandra.

Era prin 1881. Într-o familie mijlocie ce va avea să fie împovărată de mulți copii, se năștea al doilea fecior, Anton Bulandra, pe care alintarea, mai întîi cea a părinților, apoi a colegilor și admiratorilor, l-a transformat în Tony. Așa a rămas pentru totdeauna.

Poveștile despre marii actori au deobicei un început banal, nespus de banal pentru ascultători. Cel ce l-a trăit, însă, nu-și permite un astfel de atribut. El a cunoscut tensiunea ascunsă în spatele cuvintelor mai mult sau mai puțin evocatoare: un copil merge la teatru. Evenimentul e îndelung pregătit de mama grijulie, care-i îndreaptă părul rebel și gulerul proaspăt călcat, fără să știe că așa începe drama familiară. Pentru Tony începutul s-a plasat în 1891, pe cînd avea 10 ani. În fața ochilor larg deschiși s-a dezvăluit o lume mirifică, cu palate de carton și străluciri de reflectoare. Și el se juca acasă, dar nu de-a viața, așa cum se jucau cei de pe scenă. Va încerca jocul acesta nou, fără îndoială că-l va încerca. Se va face actor. În bucățica de om, odată cu sclipirea entuziasmului încolțea, dură, hotărîrea.

Părinții l-ar fi vrut ofițer. Asta însemna luptă deschisă cu familia. La vîrsta tuturor visurilor, Tony Bulandra nu putea admite compromisul. Privirea lui viza o singură țintă: casa veche de pe calea Dorobanților, unde se afla cea mai înfiamată școală. Conservatorul, spaima părinților onorabili. Candidatul Bulandra Anton, în vîrstă de 18 ani, s-a prezentat în fața comisiei. Ochii severi i-au cîntărit îndelung aptitudinile. Merită băiatul ăsta să urce pe scîndurile scenei românești, țînără, dar glorioasă? Vechea generație, Ștefan Vellescu, Aristizza Romanescu, l-a încredințat profesorului Constantin Nottara. Asta însemna pentru eroul nostru muncă, muncă cu dinții încleștați alături de toți colegii săi, printre care se număra o fetișcană trecută în catalog cu numele de Ventura Maria.

Pe scîndurile clasei își vor fi servit unul celuilalt replica, stîngaci, visînd la Tony Bulandra și Mărioara Ventura, așa cum au devenit mai tîrziu. Pînă atunci, însă, mai sînt piedici de înlăturat. La început de drum una frînează zborul încă neînceput. Tînărul e peltic (v-ați fi imaginat vreodată dvs., care vă amintiți de el că cel pe care l-ați admi.

Radu RUPEA

● *(Continuare în pag. 4-a)*

IOANA PANAIT, directoarea grădiniței de copii a Ministerului Construcțiilor, Materialelor de Construcții și Industriei Lemnului, este o bună organizatoare și o excelentă pedagogă. Sub conducerea ei, această grădiniță de copii se situează azi printre primele din raion. Utemista Ioana Panait este una din numeroasele tinere care s-au consacrat frumoasei munci de educatoare.

Fotografia: Nicu VASILE

La fabrica „Ion Fonaghi"

Domoală, blîndă, bătrîna Begă își poartă apele agale pe firul ondulat al canalului ce străbate orașul de la un capăt la altul. Aci, pe malul drept al canalului se află fabrica ce poartă un nume scump întregului nostru popor: Ion Fonaghi. Un nume pe care în Timișoara îl citești săpat în marmură și la Casa Sindicatelor și în Cimitirul Eroilor din oraș unde pe mormîntul acestui luptător neînfricat pentru cauza clasei muncitoare, pionierii au sădit deunăzi panseluțe catifelate și gingașe și unde în primăvara fiecărui an o delegație de la fabrica „Ion Fonaghi" depune coroane de flori, iar muncitorii din întreaga Timișoară fac pelerinaj și păstrează un moment de reculegere.

...Pășeam cu emoție în curtea fabricii. Directorul, ing. Ion Turcin, ne primește amabil. Pe masa lui zărim o mapă roșie, sau mai bine zis un album cu reproduceri ale unor monumente de artă. Directorul ne explică:

— Lucrăm tricotaje pentru copii. Și iată că ei nu ne uită. Albumul a fost trimis colectivului de elevii școlii germane nr. 6 pe care o patronăm. Dar să mergem.

...În fabrică, peste tot, apar lucruri care îți amintesc de lupta lui Ion Fonaghi, de faptul că jertfa lui și a celorlalți eroi căzuți pentru fericirea poporului, n-a fost zadarnică. Iată, directorul a fost muncitor, a studiat în Uniunea Sovietică și acum conduce o fabrică. Inginerul șef Dezideriu Müller, a lucrat chiar aci: întîi ca ucenic, apoi ca muncitor calificat, iar cînd oamenii au văzut că este destoinic l-au trimis la studii. Acum se mîndresc cu prichindelul lui.

La magazie facem cunoștință cu comunista Agneta Luchici. Este veterana fabricii. Lucrează aci din 1926. O rugăm să ne povestească despre evenimentele din aprilie 1929. „...S-au scurs 30 de ani de atunci, începu ea, însă cele petrecute sînt așa de vii în memoria mea de parcă s-au întîmplat ieri. Parcă văd: la Casa Muncitorească, Sediul Consiliului Sindical Regional, se ținea Congresul Sindicatelor Unitare din Timișoara. În timpul desbaterilor s-a adus acolo corpul neînsuflețit al lui Ion Fonaghi. Durerea muncitorilor a fost nemărginită. Mulți îl cunoșteau și îl îndrăgiseră pe Fonaghi din timpul activității lui pe linie de partid, la Arad. Întreg orașul era îndoliat. La catafalc muncitorii au organizat o gardă de onoare, iar din oraș au venit mii de oameni să-și ia rămas bun de la tovarășul lor de luptă. Pelerinajul s-a transformat într-o adevărată manifestație. Poliția și jandarmeria a intervenit să ia steagul. Muncitorii s-au opus însă cu hotărîre. Și călăii au tras. Numeroși oameni au căzut uciși"...

— Ion Fonaghi a căzut în lupta pentru o viață mai bună a muncitorilor — ne spune un alt veteran al fabricii, comunistul Emil Frantuschi, maistru la secția depănat. Eram șofer pe atunci. Am lăsat camionul și am alergat la Casa Muncitorească unde se auzeau deja împușcături. Sofia mea se afla printre manifestanți. Ea n-a pățit nimic dar au căzut numeroși muncitori sub rafalele mitralierelor. Jandarmii au

Ing. Virgil LAZĂR

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Expoziția de artă plastică a țărilor socialiste

Interviu cu VASILE KAZAR

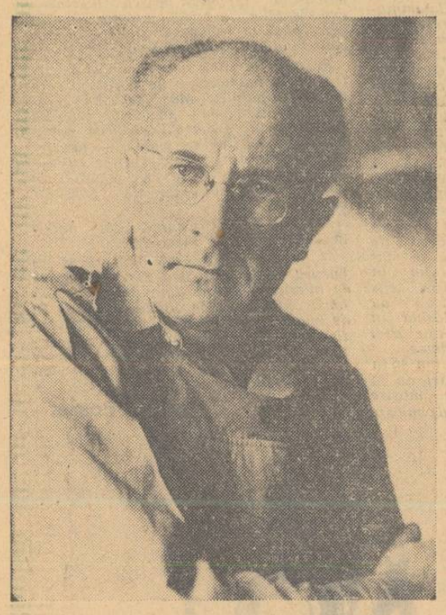

Ne-am adresat maestrului Vasile Kazar care a vizitat Expoziția internațională de artă plastică din țările socialiste, de la Moscova, cu rugămintea de a transmite cititorilor noștri cîteva impresii.

— Aș începe — ne-a spus Vasile Kazar — cu relatarea cîtorva date informative despre această expoziție, date care ar ajuta publicului larg să-și facă o idee despre amploarea și importanța ei.

Ideea organizării Expoziției internaționale de artă plastică din țările socialiste s-a născut la ultimul congres al artiștilor plastici sovietici. Ea a fost proiectată ca o puternică acțiune de demonstrare a frontului unit al artei realismului socialist și de afirmare a valorii ei pe plan mondial. Vreau să subliniez că ideea organizării acestei expoziții a fost inițial o propunere a delegației artiștilor plastici romîni la congres, propunere făcută prin glasul maestrului I. Jalea.

Expoziția de la Moscova cuprindea peste 3.000 de artiști din 12 țări socialiste. Ea a fost organizată pe secțiuni ce reprezentau fiecare țară în parte și avea o sală de onoare în care figurau unele dintre cele mai reprezentative opere de artă din expoziție. În această sală de onoare publicul a putut admira și cunoscutul tablou al compatriotului nostru, maestrul Corneliu Baba — Odihnă pe cîmp, tablou devenit popular nu numai la noi dar și în alte țări socialiste.

— În ce constă importanța mondială a Expoziției internaționale de artă de la Moscova?

— În prezent, pe plan mondial, datorită unui avînt al artei neorealiste din unele țări capitaliste și a puternicei dezvoltări a artei realist-socialiste din țările noastre s-au copt condițiile pentru bătălia decisivă dintre arta realistă și cea abstracționistă. Arta abstracționistă ajunsă la culmea decadenței ei, manifestîndu-se în cele mai violente forme de negare și înstrăinare față de umanitate și spiritualitate, se zbate ca peștele pe uscat în fața indiferenței publicului larg. După șocul provocat de apariția ei în primele decenii ale acestui veac cînd a atras în oarecare măsură atenția opiniei publice prin zgomotoasele ei manifestări de teribilism, ea a pierdut treptat interesul publicului larg, fiind înfiată de cercurile restrînse de snobi și estetizanți. Este semnificativ că o seamă de reprezentanți de frunte ai abstracționismului au sfîrșit prin a mărturisi intenția lor de a se reîntoarce la realism. Arta abstractă a devenit însă de mult o afacere și iată că businessmanii, îngrijorați de declinul ei, au hotărît să ia măsuri energice pentru susținerea ei morală și materială. În țările capitaliste, în prezent, un artist realist cu greu se poate face cunoscut publicului. Sălile de expoziții sînt închiriate numai abstracționiștilor; revistele scriu și-i popularizează numai pe adepții acestei așa-zise arte. Bienala de la Veneția a fost invadată de ultimele absurdități ale acestei arte iar juriul expoziției, partizan interesat al abstracționismului, a acordat premiile sale celor mai năstrușnice și inimaginabile „creații" ale pictorilor și sculptorilor abstracționiști.

În această atmosferă de urlașe presiuni ale cercurilor de afaceri susținătoare ale artei decadente, asupra artei realiste, artiștii cinstiți din Italia, Franța, Egipt, Mexic, Argentina, S.U.A., și-au îndreptat privirile spre Expoziția

Maxim COSMA

(Continuare în pag. 2-a)

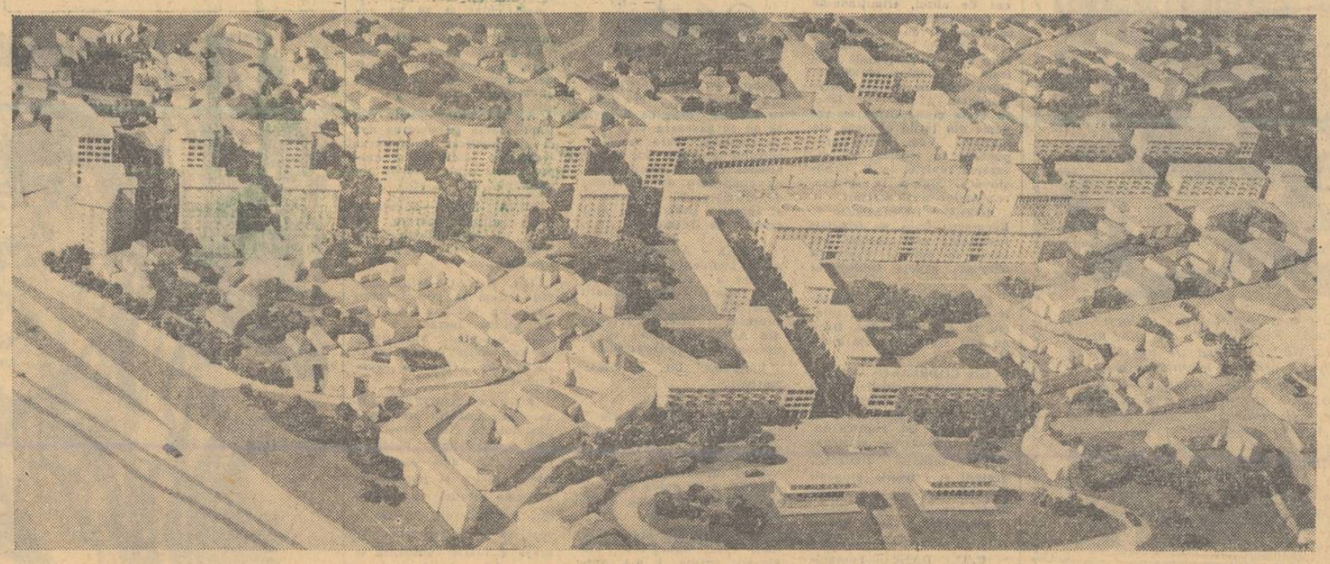

Vedere panoramică a noului centru al orașului înfiripat Galați (machetă). O mare parte din blocurile de locuințe prevăzute în această machetă au și fost construite

Tradiții răsturnate

O floare uriașă cu nouă petale albastre îți atrage atenția. Ești grăbit, dar nu poți rezista tentației. Te apropii cu gîndul de a rămîne numai o clipă. Curiozitatea te face să fii neconsecvent. Intîrzii în fața obiectului. Oare, unde ai mai văzut așa ceva? Da, îți amintești. Parcă într-o sală de operație, într-un spital. Seamănă și nu seamănă. Ce să fie? Întrebi, iar vînzătorul te măsoară o clipă. Își dă seama că ești un profan. Un profesionist și-ar formula altfel întrebarea. Îi face plăcere să te inițieze. Te privește în ochi și așteaptă să se bucure de uimirea ta:

— E lampa scialitică românească, cu nouă reflectoare, tovarășe. O producem în serie încă din 1957, la Industria Tehnică Medicală.

Și vînzătorul din strada Brezoianu îți dă o mulțime de amănunte, nu numai asupra acestui perfecționat utilaj medical ci și asupra altora, care datorită dimensiunilor lor mult mai mari nu pot fi expuse.

O vizită la I.T.M. este foarte interesantă. Dai aici peste oameni care lucrează în această branșă de peste 30 de ani. Cîte nu știu acești muncitori! În trecut se fabrica numai mobilier medical: paturi, dulapuri, noptiere, cutii de gunoi, scuipători... Munca era monotonă, lipsită de orizont. Astăzi munca lor este încordată, de o înaltă calificare. De multe ori nu se obțin dintr-odată rezultatele, se experimentează timp îndelungat și se izbutește cu greu. Dar oamenii sînt tot mai îndrăgiți, tot mai entuziasmați și bucuria medicilor — cărora li se pune la dispoziție un aparat nou sau o ustensilă perfecționată — e mai întîi bucuria muncitorilor.

Iată o instalație impunătoare de sterilizare, cît o cameră de mare. Nu poți trece fără s-o admiri. Impresionează mai ales manometrele, indicatoarele, manivelele de toț felul. E autoclavul „Tip III".

— Ce se importă din toate astea?

— Nimic.

Se fabrică și obiecte care nu impun

La Industria Tehnică Medicală

prin dimensiune și strălucire. Utilitatea lor depășește cu mult valoarea intrinsecă. Acestea cer din partea meșterilor o deosebită muncă de finisare. De gradul lor de perfecționare depinde viața pacienților. Desăvîrșirea nu este ușoară. Unele instrumente își au povestea lor, din care nu lipsește un simbure de dramatism. Să luăm de pildă, chiureta Récamier, o ustensilă necesară în obstetrică și ginecologie. Dimensiunea — ceva mai mare decît o croșetă de minge.

Primele exemplare fabricate la noi au fost impachetate cu grijă și prezentate Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale. S-au încercat, s-au studiat cu multă atenție și interes. S-au citit referatele medicilor, s-au ascultat părerile specialiștilor, s-au întrebat cei mai buni medici ginecologi. Și s-a tras concluzia:

— Nu merg!

Fără alt comentariu.

Colectivul de muncitori a simțit palma din plin. Tristețea se putea citi și pe chipul celui mai optimist.

— Nu! Nu trebuie să ne vîrîm la lucruri atît de complicate... și-a dat părerea unul.

— Într-adevăr, nu putem sări de la găleți de gunoi și scuipători, la instrumente de precizie, a adăugat alt sceptic.

Unei inginere tinere — o fostă desenatoare — i s-au părut străine aceste glasuri. Hotărîrea luată nu i-o cunoștea decît colectivul din care făcea parte. Oamenii, desmeticiți după lovitura primului eșec, au început să pună altfel problema. „Toate maternitățile și casele de nașteri din țară au nevoie de chiureta Récamier. Chiureta Récamier trebuie fabricată". Muncitorii au trimis pe inginera să la legătură cu medicii specialiști. Directorul maternității Folizu i-a explicat cu competență și răbdare care sînt calitățile ce se cer unei chiurete bune. Tînăra inginera a început să studieze unghiul de tăiere al instrumentului. Odată stabilit, a prezentat chiureta medicilor pentru probă. Nici de data aceasta nu era izbutită. Dar nimic nu-i putea descuraja pe muncitori. Legătura permanentă cu medicii care experimentau instrumentul a fost de mare folos. O nouă chiuretă a luat naștere. De data aceasta mult mai perfecționată. În sfîrșit, unghiul de tăiere a fost stabilit. Chiureta este aproape perfectă! Nu se deosebește cu nimic de cea din import. Ba nu! Există o deosebire. Se află ștanțat pe miner „Fabricat în R.P.R.". O bucurie fără seamăn a cuprins inima muncitorilor. Succesul repurtat le-a mărit încrederea în forțele lor, în posibilitățile mari ale industriei noastre tehnico-medicale. Chiureta Récamier nu se mai importă. Ea se fabrică în țară. Este mîndria întreprinderii. Maternitățile și cabinetele medicale o au la îndemînă în cantitățile pe care le doresc.

Povestea chiuretei Récamier este simplă, dar ea ilustrează eforturile inginerilor și tehnicienilor noștri de a elimina importul.

Tradiția a fost răsturnată!

Dar nu numai cu chiureta, ci și cu lampa scialitică și cu aparatul pentru metabolism bazal și cu termostatul și cu masa de operații și cu atîtea și atîtea aparate și instrumente medicale.

Dacă stai de vorbă cu inginerul șef, nu se poate opri să nu-ți spună:

— Avem ingineri și tehnicieni specialiști de frunte, care cunosc meseria la perfecție. Unii au vechime mare în întreprindere. Noi creștem în permanență cadre în această ramură. În prezent lucrăm la un număr mare de sortimente, cu operații de la A la Z. Ce ne-am face dacă n-am avea specialiști de frunte? Numai în primul cincinal am scos peste o sută de produse noi cu specialiștii pe care-i avem. Oamenii noștri sînt mîndria întreprinderii noastre...

Vasile FULGEANU

In „Țara de dincolo de negură"

Înaintăm. Nici eu singur nu știu unde, dar înaintăm. Așa pare cel puțin, pentru că țărmul a rămas de mult în urmă. Nu se mai vede nimic altceva decît apă. Cerul se vede mai bine. Este întunecat, plumburiu. Apa lovește vrăjmaș în barcă. Parcă am sta pe loc. Parcă n-am înainta nici un milimetru. Sîntem la discreția apei.

Dar iată, la stufărie vîntul parcă a încetat; solzii uriași ai valurilor au devenit mai mărunți. Se zăresc și arbori. Arbori triști, despuiați de orice podoabă. Sînt sălcii și plopi, oaspeți atît de caracteristici ai deltei. Am ajuns la gîrla Periteasca.

Cineva a început să îngîne un cîntec. Pare-se tovarășul Fadei, conducătorul brigăzii. Exemplul său este urmat și de alții. Cîntă Pitrih Marin, Vidinei Trofim, Iacob Timofei, Evsei Feodor, Borisov Policarp și alții. Toată brigada cîntă. Așa sînt pescarii. Ei nu pot fără cîntec. „Cu cîntec treaba merge mai ușor" — îmi spune unul din tovarășii de barcă fără să-l întreb. „Așa-i la noi în deltă" — completează altul fără să întoarcă capul.

Și-i frig, și mîna înghețată pe vîslă. Stropi mari de apă ne biciuie fețele. Pescarii cîntă încet, monoton. Glasurile le sînt moi, ușoare, ca și mersul nesimțit al bărcii. Trecem pe lîngă așezări omenești. Nu se vede țipenie de om. Delta este tăcută, misterioasă. Nu vrea să se lase învinsă. Oamenii, pescarii, tovarășii mei, nici nu vor să o învingă deocamdată. Vor doar să se înfrupte din bogățiile ei, să prindă pește.

Și delta nu le refuză acest lucru. Ba, dimpotrivă. Am ieșit pe mal. Pescarii fac pregătiri. Nu se grăbesc. Această meserie cere răbdare. După o jumătate de oră „satelitul" — o unealtă nouă confecționată de pescari pe principiul unui năvod — este aruncat în apă. Tovarășul Evsei mă informează că la această unealtă se consumă puțină plasă și că ea dă un randament mare. Avantajul mai e că se poate pescui la cea mai mică adîncime — factor de asemenea foarte important pentru pescar.

După un timp destul de îndelungat — „toana" s-a terminat. Prada bogată, desigur. Bălțile Tătaru sînt cunoscute pentru bogăția peștelui. Pescarii se odihnesc. Într-un ceaun se pregătește vestita ciorbă pescărească. Nu lipsește nici peștele la protap. Bem și puțină țescovină. În condițiile deltei asta înviorează. Apoi pornește din nou treaba. Seara ne întoarcem. Și din nou cu cîntec.

★

În timp ce pescarii vîslesc alene, caut să-mi împrospătez cîteva date despre deltă. Iată-le: Herodot (484-425 î.e.n.) ne dă primele știri scrise asupra deltei. Părintele istoriei ne spune că Dunărea se varsă prin cinci guri, iar Strabon (63 î.e.n.) descrie la gurile Istrului (Dunărea) o insulă mare numită Peuce, înconjurată de insule mici. Fluviul are, după el, șapte guri.

Pliniu cel Bătrîn (între 23-79 era noastră), ne arată în „Historia Naturalis" următoarele: „După ce a primit 60 de rîuri, dintre care aproape jumătate sînt navigabile, Istrul se varsă prin șase guri în Pont". Tot Pliniu ne dă descrieri amănunțite despre pești și pescuitul din Pont și Istru, relevînd marea bogăție piscicolă a regiunii și amintește peștii migratori din Bosfor, Pont și afluenții lui.

Alte descrieri asupra deltei lăsate de antici sînt contradictorii și uneori lipsite de însemnătate științifică. Abia la începutul secolului al XX-lea, marele nostru om de știință Grigore Antipa inițiază cercetările privitoare la pescăriile deltei și ale Dunării și la valorificarea regiunii inundabile a Dunării. Aceste cercetări au adus o contribuție remarcabilă la cunoașterea deltei. În zilele noastre, savanții și oamenii de știință români au creat o adevărată știință a deltei. Dar despre acest lucru aveam să aflu mai tîrziu.

Coborîm. Ziua neuitată de pescuit a trecut. La comitetul raional de partid Tulcea stau de vorbă, într-o pauză, cu tovarășul secretar Gheorghe Marin care este vădit bucuros de discuția pe tema deltei. Îl preocupă de mult, deși „nu prea are timp". Imi furnizează neașteptat unele date ce depășesc oarecum și atribuțiile și raionul său. Secretarul, în aparență om liniștit și încet în mișcări, se emoționează repede, gesturile îi devin largi, convingătoare.

— Delta? O bogăție imensă, incalculabilă. Pe suprafața totală a deltei Dunării, inclusiv complexul lacurilor (Razelm, Sinoe, Golovița) de 434.000 ha. trăiesc peste 150 specii de păsări, unele din ele deosebit de rare, ca pelicanul și egreta, zeci de specii de animale sălbatice. Nu mai vorbim de pește. Peste 5000 de pescari calificați, din populația de 22.600 oameni ce locuiesc în interiorul deltei, își găsesc un venit bogat din pescărie.

Sau să vorbim de stuf. Din suprafața de 434.000 ha., 270.000 sînt stufării. Stufăriile, în compactitatea lor, sînt unice în Europa și chiar în lume. Această suprafață produce anual peste 3.000.000 tone stuf, din care se pot obține 1.000.000 tone celuloză. Vă închipuiți ce înseamnă acest lucru!

Partidul nostru a luat măsuri serioase pentru valorificarea acestor bogății naturale. Pentru asigurarea cu materie primă a combinatului de celuloză de la Chișcani — Brăila se amenajează circa 27.000 ha. stufării, urmînd ca numărul lor să fie sporit la 100.000 ha., ajungîndu-se astfel la o cantitate exploatată de circa 1.500.000 tone stuf anual...

Într-adevăr, frumoase perspective. Dar delta este uriașă. Va trebui multă muncă și mai ales chibzuință pentru exploatarea ei masivă. Căci, oricum ar fi, echilibrul biologic al deltei va trebui păstrat. Delta — în afară de imensele bogății ce le conține — mai e și un monument al naturii.

I. SAFIR

La fabrica „Ion Fonaghi"

(Urmare din pag. 1-a)

luat corpul lui Fonaghi cu forța armelor și l-au înmormîntat. Fonaghi s-a jertfit pentru noi. Și iată, noi, conduși de partid am învins, iar după victorie ne-am apucat de clădit. Se vede și în fabrică..."

Așa e; se vede. Magherița mică și întunecoasă în care muncitorii se oțiceau la patronul Polak pentru o coajă de pîine, a fost transformată în anii puterii populare într-o fabrică modernă, curată, spațioasă, în care mașini noi produse în țară sau aduse din R. D. Germană, din Republica Cehoslovacă etc. au ușurat munca și au sporit producția în așa măsură încît azi, într-o lună și jumătate se produc tot atîtea tricotaje cîte se fabricau într-un an, înainte de 1950. Merită aci să mai amintim un lucru semnificativ. Iată că la împlinirea a 30 de ani de la moartea lui Ion Fonaghi și de la Congresul Sindicatelor Unitare din Timișoara, colectivul fabricii care îi poartă numele sărbătorește încă un eveniment de seamă: primirea steagului roșu de întreprindere fruntașă pe ramură pentru realizările din semestrul II al anului trecut cînd au dat 92.241 tricotaje peste plan și au înscris economii la prețul de cost în valoare de 310.000 lei.

Ing. Virgil LAZĂR

Casa memorială „KARL MARX"

12.000 de cărți, în parte opere pe care le-a folosit Marx în activitatea sa creatoare, cuprinde Casa memorială „Karl Marx", cea mai mare bibliotecă de acest fel din lumea capitalistă. În afară de acestea, se găsește aici o colecție aproape completă de afișe și manifeste din perioada Comunei din Paris, prime ediții ale literaturii revoluționare ale mișcării muncitorești, și îngrijită cu deosebită dragoste, ca o comoară prețioasă, „Capitalul" ediția I (Meissner, Hamburg) cu adnotările lui Engels pentru traducerea englezească. Aici se păstrează și ziarul scoțian „The Red Republican" din anul 1850, în care s-a publicat pentru prima oară „Manifestul Comunist" în limba engleză.

„Casa memorială" a fost înființată în 1933. Ea e finanțată din contribuția benevolă a muncitorilor (e singura bibliotecă importantă din Anglia care nu primește nici o subvenție din partea statului). Acest sălaș al unor lucrări deosebit de valoroase este administrat de Henry Evans, fost membru al Brigăzilor Internaționale din perioada războiului civil din Spania.

Cabină a dispecerilor la mina Aninoasa

Casca de aur

(Urmare din pag. 1-a)

Cu toate astea, cei care au rămas la sectorul II s-au prins la întrecere pentru a dobîndi Casca de aur. S-au găsit și în sectorul lor oameni vrednici. În fruntea lor erau comuniștii și utemiștii. Aceștia s-au angajat să muncească în așa fel încît exemplul lor să-i urnească din loc și pe cei ce se lăsau pe tînjală. Tot atunci s-a făcut și un schimb de brigăzi cu sectorul XI. De acolo a venit aici la sectorul II, brigada lui Peter Moise vestită în săpări și betonări. A cerut să lucreze acolo unde era mai greu. A răzbit toate greutățile și în scurtă vreme brigada asta a devenit fruntașă la lucrările de abataj în trepte răsturnate.

Asta a făcut ca inima celor de la sectorul II să crească ca o pîine. „Vasăzică se poate" cugetau cu toții. Interesul și dorința de a birui prindea rădăcini. Maiștrii și-au schimbat atitudinea statornicindu-și menirea adevărată: aceea de a ajuta cu știința și experiența lor acolo unde se ivea nevoia.

Inițiative

Apoi au prins să apară una după alta inițiative valoroase. Cîțiva mineri au dat ideea de a se crea fronturi de rezervă. Asta înseamnă că după ce într-un abataj s-a terminat de scos cărbunele, minerii nu mai așteptau să se sfîrșească operațiile ce urmau, ci treceau la atacarea frontului de rezervă. Inițiativa a dat bune rezultate: a asigurat continuitate în muncă; a mărit productivitatea muncii cu 15 la sută; a înlăturat pericolul de surpări, întrucît abatajul „prăbușit" putea fi scos din lucru 10—15 zile, timp suficient pentru echilibrarea presiunii; s-au asigurat avansări de fronturi de lucru la peste 50 m.l. lunar cu 5 muncitori pe schimb. Toate acestea au mare însemnătate.

În lupta pentru a dobîndi Casca de aur minerii se loveau însă de noi greutăți. La exploatarea stratului „Poprica", se întîmpinau piedici mari. Unii ocoleau munca la acest strat. Înaintarea la „Poprica" stagna. Urmarea? Stagna înaintarea și la stratul 5 pentru că regulile nu admiteau între aceste două straturi un decalaj mai mare de 4 m.l. Ce era de făcut? S-a trecut la exploatarea comună a celor două straturi. Acum cei de la „Poprica" erau interesați nu numai de munca lor ci și de a celor de la stratul 5 și invers.

Ceva asemănător s-a petrecut și la abatajul în figuri din stratul 7. Aici, brigadierul Ioan Mircea a observat că cei ce lucrau la rearmarea galeriei de cap nu se prea „omorau" cu firea. Cei din abataj erau însă direct interesați în munca celor de la rearmarea galeriei de cap. Ioan Mircea a propus ca cei de la rearmare să fie înglobați în brigada sa. Rezultatul? Oamenii de la rearmare lucrau cu tragere de inimă fără a mai fi îndemnați și supravegheați. La fel s-a procedat și cu muncitorii-auxiliari de la transporturi. Ei au fost repartizați pe revire, legîndu-i direct de realizarea planului. Acum făceau și ei tot ce le sta în putință pentru a contribui la scoaterea a cît mai mult cărbune.

O mașină sovietică ajută pe mineri

Dar drumul spre Casca de aur mai era presărat cu obstacole. Dacă săparea galeriilor înainte acum mai repede rămînea nerezolvată săparea suitorilor. Se știe că la 100 m. galerie trebuie un suitor pentru aeraj. La săparea suitorilor nu se putea pușca: se aprindeau gazele. Ca urmare se lucra cu ciocanul de abataj. Era greu. Un muncitor trebuia să stea 8 ore cu mașina aceea grea în poziție verticală. Minerii căutau soluții. Zadarnic însă. Și pînă la Casca de aur nu mai era mult. La sectorul II a sosit într-o zi din Uniunea Sovietică o mașină interesantă. Nu vă mai spun ce s-au bucurat minerii cînd au aflat că asta era o mașină tocmai pentru săpat suitori. Au pus-o la lucru. Cu ajutorul ei au săpat într-un orizontul XIII—XII, pe stratul 5, o legătură de aeraj lungă de 56 m. în numai 32 ore. Pentru această lucrare ar fi trebuit să muncească cu ciocanul de abataj mai mult de 40 de zile.

Ce bucurie a fost atunci la sectorul II al Petrilei! Și aveau de ce să se bucure minerii. Cu ajutorul mașinii sovietice înlăturaseră alte opreliști ce le stăteau în cale spre Casca de aur. Acum aveau posibilitatea să creeze imediat legătura de aeraj și ca urmare se putea avansa cu săparea galeriilor fără întrerupere pentru suitori; se crease condiții de pușcare la lărgirea suitorului prin evacuarea gazelor; se mărise viteza de înaintare la 5—6 m. pe zi față de 1—2 m. cît era înainte.

Ultimele obstacole

Părea că drumul spre Casca de aur era deschis. Într-o zi însă s-a vestit că 4 panouri de figuri din stratele 12 și 13 au fost închise temporar din pricina presiunilor mari de la galeriile de cap. Asta însemna că zilnic se pierdeau 400 tone cărbune. Care e cauza acestei pricine? Oamenii au studiat și au ajuns la concluzia că întreținerea galeriilor nu se făcea în bune condițiuni. Soluția? Să se aducă oameni care să facă față presiunii și în aceste condiții să asigure buna întreținere a galeriilor. Încercarea a făcut-o brigada compusă din 12 tineri, condusă de Grigore Kadar. Și tinerii au izbîndit. Ei au reușit să țină în stare de circulație pînă la escavarea cărbunelui din stratul 6 o galerie de cap lungă de 240 m. Cînd s-a redeschis stratul 12 lucrările de întreținere au fost incredințate altei brigăzi fruntașe condusă de Anton Chibedi. Și așa a fost înfrîntă presiunea. De data asta au ieșit minerii biruitori.

Au mai fost și alte opreliști. Bunăoară, se constatase că în primele două ore ale schimbului era lipsă aproape totală de producție iar în următoarele 2 ore producția creștea anemic. Apoi însă, spre sfîrșitul schimbului, diagrama înregistra o creștere bruscă a producției. Mașina de extracție nu putea face față. Minerii strigau cît îi ținea gura după vagonete goale. Acestea erau insuficiente. Oamenii se enervau. Vedeau că schimbul se apropie de sfîrșit și ei erau împiedicați să-și realizeze planul. Cine era de vină? Sistemul de lucru în asalt. Oamenii au chibzuit și au găsit rezolvarea. Să se facă schimbul la față locului, să se stabilească un grafic ritmic de pușcare, cărbunele să se scoată în mod ritmic în tot cursul celor 24 de ore. Așa s-a reușit să se rezolve problema „goalelor", mașina de extracție făcea față cu succes iar diagrama înregistra aceeași producție la oricare oră.

Au mai fost fireste și alte opreliști. Dar una cîte una minerii le-au înlăturat. Drumul spre Casca de aur era deschis. Pe acest drum au înaintat ei victorioși. Au dat peste plan 20.000 tone cărbune: salariul se ridicase de la 70 lei pe post la peste 120 lei. Și atunci lacătele cele fermecate s-au desfăcut și Casca de aur, distincție de seamă pentru minerii vrednici, a poposit la sectorul II al minei Petrila. Bravo lor!

T. DUMITRESCU

Moravuri și năravuri

Un tată supărat

În micuța cabină a unui portar de spital, am întîlnit într-o seară un bărbat supărat foc. Era un om tînăr, să fi avut vreo 30—32 de ani. Vorba cam împleticită și expresiile foarte puțin academice pe care le folosea, dovedeau că nu prea ocolise în acea zi alcoolul.

De ce era atît de supărat, de ce înjura cu atîta patos? N-o să credeți! Fiindcă îi născuse nevasta!

Lucrurile s-au întîmplat cam așa: în urmă cu vreo zece zile, la maternitatea spitalului s-a internat o tînără. Viitoarea mamă suportase o sarcină grea și acum aștepta cu emoție, cu teamă, dar și cu speranță, marea clipă. Soțul se dovedise foarte atent, mult preocupat de evenimentul pe care îl aștepta. De cel puțin trei ori pe zi era prezent la poarta spitalului, exasperînd pur și simplu cu întrebări personalul de servici. Dar nașterea întîrzia, fapt ce sporea nerăbdarea și îngrijorarea omului nostru.

Pînă la urmă însă, ziua cea mare veni: soția dădu naștere unei fetițe sănătoase și grăsuțe, un copil de toată frumusețea. Obosită, dar fericită, aștepta un semn de viață de la proaspătul tată. Dar omul, care pînă atunci venise la spital de trei ori pe zi, de data aceasta dispăruse. A descins abia seara, tîrziu, așa cum l-am întîlnit în cămăruța portarului: cam afumat și grozav de furios. Cauza? El vroia băiat, ce-i trebuie lui fată? Să nici n-o vadă în ochi!

Este bine cunoscut faptul că, unii părinți au anumite preferințe în ce privește sexul viitorilor lor copii. Unii și-ar dori fetițe, alții băieți. Este un lucru natural și nimeni nu ar avea nimic de obiectat împotriva lui. Cînd dorințele nu li se realizează, la început sînt puțin decepționați, dar le trece foarte, foarte repede.

Nu o astfel de decepție de moment pare să fi avut însă „eroul" articolului de față. La el — și din păcate nu numai la el — este vorba de cu totul altceva, de o rămășiță a unei mentalități de mult apuse. Pe vremuri — și cînd spun pe vremuri mă refer nu numai la epoci îndepărtate, ci chiar la perioada regimului burghezo-moșieresc de acum două—trei decenii — o fetiță era o pacoste în casa unui om necăjit, subiectul unei griji în plus. Un băiat putea de mic să mai dea o mînă de ajutor la cîștigarea pîinii; o fată însă, mult mai greu. Cel mult slujnică se putea face. Și apoi, cu ce s-o mărite, cine s-o ia fără zestre? Încă o gură de hrănit, încă o sursă de necazuri. Și doar atît.

Așa a fost cîndva, pe cînd femeile erau total lipsite de drepturi, îndepărtate de la posibilitatea de a se instrui, de a munci și a cîștiga întocmai ca bărbații. Așa a fost cîndva, cînd soții se cumpărau cu bani. Pe atunci nașterea unei fete era într-adevăr un prilej de îngrijorare.

Dar acum? Acum cînd porțile școlilor sînt larg deschise deopotrivă pentru băieți și fete? Acum cînd se asigură femeilor salarii egale la muncă egală cu bărbații? Acum cînd zeci și zeci de mii de femei ocupă funcții de răspundere în toate verigile vieții noastre economice, sociale și culturale? Acum, cînd doar dragostea și înțelegerea, nu interesele mercantile, leagă viețile tinerilor și creează familiile? Acum pentru ce să fii îngrijorat, nemulțumit, tinere tată? De ce să mai păstrezi în suflet balastul amărăciunii părinților și bunicilor tăi, dacă condițiile sînt cu totul altele? Fiica ta poate va fi o inovatoare renumită, un savant sau artistă! Toate drumurile îi sînt deschise. Pentru asta muncești tu, muncim noi cu toții, pentru aceasta fac atîtea eforturi partidul nostru, guvernul nostru.

Fii fericit, tată! Du-te și cere-ți iertare soției și sărută-ți mult și îndelung fetița. Crește-o demn și ea nu-ți va infirma speranțele.

Paul MARIAN

EXPOZIȚIA DE ARTĂ PLASTICĂ A ȚĂRILOR SOCIALISTE

(Urmare din pag. 1-a)

de la Moscova. Imensul succes de public al Expoziției de la Moscova (am văzut în fața intrării expoziției mii șiruri de oameni) dovedește că noi, artiștii realiști din țările socialiste, ne adresăm maselor, care ne înțeleg și ne iubesc creația. Nu există expoziție internațională a abstracționiștilor care să se poată lăuda cu un asemenea succes de public. La Bienala de la Veneția se puteau vedea săli care, expunînd lucrări de artă decadentă, nu erau vizitate zile întregi decît de cîțiva oameni.

— Cu ce impresii dominante ați rămas în urma parcurgerii Expoziției?

— Păstrez și acum, ca și la întîiul contact cu sălile Expoziției, două impresii principale: unitatea de conținut și diversitatea de expresii ale acestui conținut.

Sală cu sală, Expoziția de la Moscova este o cronică vie, sugestivă, pasionantă a realităților noi, socialiste, din țările noastre. Artiștii din cele 12 țări socialiste sînt uniți în năzuința lor de a reflecta temele cele mai acute ale contemporaneității: subiectele abordate de ei sînt, cu rare excepții, desprinse din viața muncitorilor și țăranilor de pe șantierele socialismului. Expoziția constituie un peisaj continuu viu, nou, atractiv datorită marei bogății și varietăți de stiluri și expresii ce se manifestă în cadrul ei. Calomniatorii artei socialiste s-au întrecut totdeauna în a ne acuza că promovăm uniformitatea și șablonul. Nimic nu poate constitui o mai răsunătoare dezmințire a acestei calomnii decît Expoziția de la Moscova, infinita diversitate a personalităților creatoare în arta realist-socialistă. Diversitatea viziunilor și expresiilor plastice este clădită, în arta realist-socialistă, pe interpretarea creatoare a tradițiilor naționale ale fiecărui popor, pe manifestarea deplină a potențelor personalității artistice și pe năzuința spre înoirea ce face parte din etica artistului de tip nou. Toate aceste resurse se manifestau în toată plenitudinea lor în Expoziția de la Moscova. În acest sens o pildă sînt artiștii vietnamezi care au creat încîntătoare panouri folosind în mod creator resursele plastice ale artei tradiționale a poporului vietnamez.

Dar nu putem decît să regretăm că în secțiunea poloneză a Expoziției de la Moscova am întîlnit unele mostre de artă abstracționistă. Este de mirare cum unii artiști polonezi nu s-au convins încă de sterilitatea așa-zisului modernism care-i izolează de public, îi duce la o creație falsă. Artiștii realiști din Polonia, mari talente ca graficianul Kulisewicz, vor trebui să-și exercite influența lor binefăcătoare asupra acelor creatori care în prezent s-au rătăcit pe un drum greșit.

— Ce secțiuni ale Expoziției internaționale sau opere de artă v-au plăcut cu deosebire?

— Pavilionul sovietic în ansamblu, pentru temele majore care-l preocupă pe artiștii sovietici. Dintre artiștii sovietici mi-am întregit atenția, cum era și firesc având în vedere contingențele, cutare grafician. Am zăbovit mult în fața gravurilor lui Favorski, acest mare maestru al genului; Konștantinov și Nekrasov mi-au plăcut de asemenea mult. Pavilionul R. D. Germane se distinge de asemenea prin subiectele de o mare actualitate abordate de artiști cu și prin potențial exprimării mesajului lor. Mi-au rămas vii în minte sculpturile lui Fritz Kremer — zguduitoarele sale grupuri compoziționale pentru monumentul de la Buchenwald — și ciclurile graficienilor germani — de o mare ascuțime politică. Graficienii germani — G. Frank, Klemke, A. Moor, Richter, Lea Gründing s-au semnalizat de tot ceea ce este semnificativ pentru oremea noastră — de la lupta pescarilor japonezi pentru încetarea experiențelor cu bomba atomică în Pacific, pînă la freamătul șantierelor socialiste din Germania nouă.

Reamintesc încă odată panourile artiștilor vietnamezi — de o poezie care a cucerit publicul Moscovei. Am apreciat de asemenea gravura bulgară (ciclurile lui Staikov), ciclurile tematice ale graficienilor unguri — Reszler Carol (Dictatura proletară) și Horvat Miari. (În umbră. Se face lumină) ca și ilustrațiile de carte ale artiștilor cehi.

— Cum a fost primită arta românească expusă la Moscova?

— Secțiunea de artă românească se bucură de o apreciere care ne umple de mîndrie. Artiștii din alte țări, publicul Moscovei ne lăudau (în cartea de impresii a Expoziției, în discuții particulare, în presă) pentru nivelul artistic al creației noastre care slujește o tematică majoră, impregnată de simțul actualității.

Maxim COSMA

POȘTA Redacției

DR. GEORGESCU—Praga: Vă mulțumim pentru caldele cuvinte ce ni le adresați din capitala Cehoslovaciei surori, de unde doriți să ne scrieți în calitate de „corespondent voluntar". Începutul l-ați și făcut de altfel, trimițîndu-ne o informație despre succesul repurtat de întreprinderea „Tesla", la concursul în care au fost prezentate centrale telefonice automate. După cum ne arătați, întreprinderea „Tesla" a lăsat în urmă multe firme cu renume din țările apusene ale Europei. Vom studia propunerea în legătură cu difuzarea revistei în R. Cehoslovacă. Sîntem în așteptarea noilor dvs. scrisori.

IORGU TANASESCU — București: Dacă ne trimiteți fotografii, este absolut necesar să dați și explicații detaliate asupra subiectului lor.

ELISABETA ANA—Bujoru: N-am înțeles la ce vă referiți în scrisoarea dvs. Dacă ne veți ajuta, vă vom ajuta și noi.

GH. CODREANU — Iași: Cine citește versurile dv. nu poate să nu constate că v-ați inspirat bine de tot din opera lui Topîrceanu. Poezia „Zvon de primăvară" a reînviat gîndăceii, greierii și celelalte gînganii mărunte întîlnite în celebrele rapsodii topîrceniene. Încercați să mai spuneți și de la dv. ceva.

C. C. DANCU—Focșani: Sesizați organele culturale locale despre lipsa de activitate a cenaclului literar din Focșani. Nu se poate ca într-un oraș ca al dv., să nu se găsească vreo cîțiva „inimoși" care să miște petrolul din loc. În cadrul acestui cenaclu veți găsi un cîmp larg de activitate, de afirmare. Nu-l depreciați și luptați pentru ca acel cenaclu să trăiască.

TECAR ARMANOF—Fopești Leordeni: Poșta redacției a revistei noastre v-a sugerat ideea scrierii unei epigrame adresată cititorului Aurel Codreanu din Alba Iulia, care se adresează rar „Magazinului".

Epigrama lui e următoarea:

Grijuliu, ca să faci două
Epigrame-n timp de-un an,
Ai uitat că-n viața nouă
Sînt și depășiri de plan.

Cum cel criticat este epigramist, s-ar putea ca versurile dv. să aibă ecou, așa că... așteptați.

Epigrama adresată cititorului N. Rădulescu din Ploești, căruia i s-a răspuns de asemenea la aceeași rubrică, nu face s-o publicăm. Aceasta, pentru că tov. Codreanu ar avea mijloace palpabile la dispoziție pentru a vă satiriza.

V. MAT—București: Părerea noastră este că în epigramă ați reușit să faceți „mat" chiar și pe un adversar redutabil. Primele încercări sînt promițătoare. În partida nouă ce se începe, mișcarea de deschidere o aveți dv. Alegeți-vă adversarul.

A. VASILIU—Galați: Am ținut seama de cererea dv. și am publicat în numărul trecut un scurt articol despre cele șapte minuni ale lumii.

DINA MIHAI—București: După ultima lucrare, se pare că aveți talent. Dați-ne ocazia să fim perfect convinși...

GH. HUZAU—Baia Mare: Nu sîntem în posesia unor amănunte noi în legătură cu ultima lucrare a lui Louis Aragon. Bineînțeles că vom scrie despre această lucrare cînd o vom cunoaște.

RODICA TODOR — Toplița: Dacă urmăriți emisiunile postului de radio Moscova, ați auzit, fără îndoială, răspunsurile date ascultătorilor, precum și programele muzicale oferite la cererea lor. Adresați-vă deci acestui post de radio-emisiune. Adresa e foarte cunoscută și repede de găsit: „Radio Moscova".

LEA GRUNDING: Portret de muncitor

PAN ME: În anii grei

MAREA SĂRBĂTOARE A UNGARIEI POPULARE

Poporul frate ungar sărbătorește aniversarea celui mai important eveniment din istoria sa. La 4 aprilie 1959 s-au împlinit 14 ani de la eliberarea Ungariei de sub jugul fascist de către glorioasa Armată Sovietică.

Acest eveniment memorabil marchează începutul unei ere noi în istoria poporului ungar. Eliberat din cătușele fascismului și imperialismului și luîndu-și soarta în propriile-i mîini, el a pornit sub conducerea comuniștilor la construirea unei societăți noi, lipsite de exploatare. Ca rezultat al muncii însuflețite desfășurată de masele populare, al ajutorului primit din partea Uniunii Sovietice, în anii puterii populare, Ungaria a trecut prin adînci prefaceri. Poporul ungar se mîndrește astăzi pe drept cuvînt cu succesele sale obținute în toate domeniile vieții politice, economice, culturale și sociale.

Conștient de faptul că chezășia independenței sale naționale și a succeselor viitoare o constituie prietenia și colaborarea strînsă cu Uniunea Sovietică și celelalte țări prietene, R.P. Ungară contribuie cu toate forțele sale la întărirea unității de nezdruncinat a puternicului lagăr socialist.

Relațiile de strînsă prietenie, statornicite de-a lungul anilor între R.P. Română și R.P. Ungară aduc o contribuție de seamă la întărirea acestei unități. Poporul romîn, ai cărui fii au luptat alături de Armata Sovietică pentru eliberarea Ungariei, a urmărit și urmărește îndeaproape fiecare succes al poporului ungar. El se bucură în mod sincer de realizările și succesele prietenilor săi.

Publicăm în cele ce urmează reportajul corespondentului nostru la Budapesta LANTOS LASZLO care cu acest prilej ne relatează felul cum poporul ungar a întîmpinat marea sărbătoare națională.

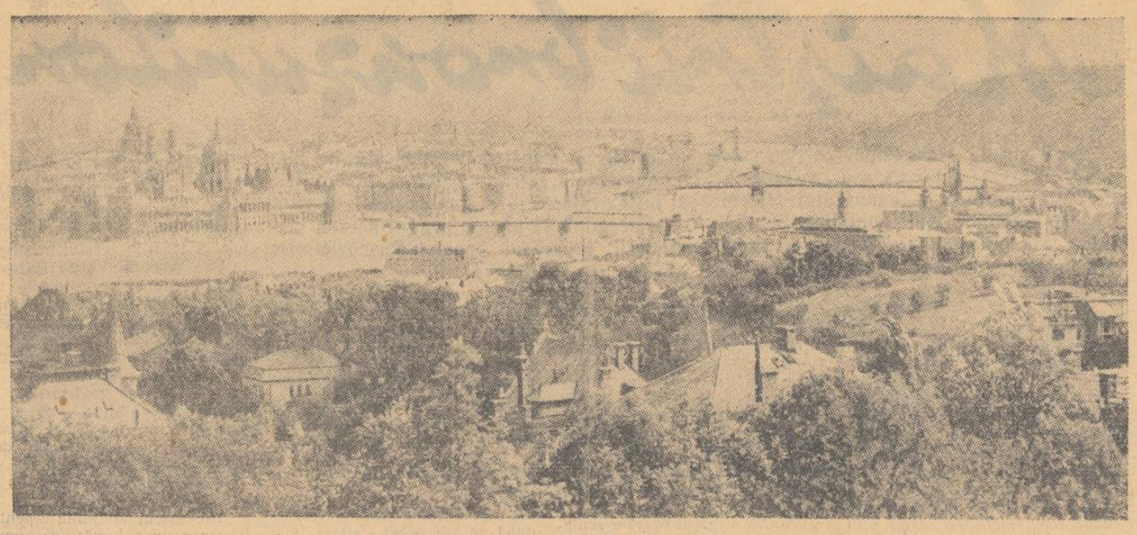

Vedere generală a Budapestei

În fața hărții

Corespondență specială din Budapesta

Mă opresc uneori în fața hărții Ungariei și privesc îndelung la panglicile albastre ale Dunării și ale Tisei, la pata de culoarea cerului a lacului Balaton, la întinsul șesurilor, la cenușiul munților. Mă uit la semnele orașelor, la hieroglifele ciudate ale industriilor și mă minunez. Nu-i invidiez cîtuși de puțin pe cartografi! Au ei de lucru berechet. Multe s-au construit pe acest pămînt în mai puțin de două decenii! Cîte semne noi au cerut loc aici, pe cîmpie și pe povîrnișurile munților, de-a lungul văilor și în pustele de odinioară! Am transformat această hartă de-a binelea... Acestea sînt gîndurile mele.

E ciudată această epocă a noastră. A schimbat mersul vremii, a acoperit cenușiul zilelor obișnuite cu o culoare dragă ochiului, inimii noastre. A dispărut obișnuința mersului uniform al vremii și fiecare zi parcă s-ar fi transformat în cîte o sărbătoare; noțiunile au primit un nou conținut. Zilele cenușii de odinioară azi sînt pline de pasiunea și de patosul muncii. Orice eveniment — terminarea unui nou prototip, realizarea unui nou instrument, apariția în vitrinele magazinelor a unui nou tip de costum sau a unui nou sortiment de aparate de radio — dă un conținut sărbătoresc zilelor noastre...

Zic, asemenea gînduri mă năpădesc cîteodată. Pe urmă îmi aduc aminte că zilele noastre totuși, nu sînt la fel. Sînt unele zile minunate, strălucitoare, care se înalță semețe din mijlocul zilelor sărbătorești obișnuite. O astfel de zi este 4 aprilie, ziua eliberării noastre. Pe frontispiciile caselor filfîie steagurile, străzile principale sînt împodobite cu portretele conducătorilor mișcării muncitorești internaționale. În piața defilării se aude ritmul neobosit al ciocanelor: sînt terminate tribunele de pe care zeci de mii de oameni ai muncii urmăresc defilarea Armatei noastre populare. Toate pregătirile au fost făcute, în așteptarea venirii dimineții festive.

Și așteptînd ne aducem aminte. În fabrici și ateliere, în timpul prînzului sau după terminarea schimbului, se string muncitorii, la sate, după munca de cîmp se adună țăranii. Stau de vorbă.

Cu multă seriozitate și chibzuință. Pun pe cîntar cei 14 ani, de fapt propriile lor fapte, vise, planuri. Așa e obiceiul la noi, de cînd a venit ziua de 4 aprilie 1945, ziua în care, sub loviturile grele ale armatelor sovietice, și ultima hoardă fascistă de pe teritoriul țării noastre a fost distrusă.

E aproape ca în basmul popular: un părinte a dăruit o comoară fiilor săi și după cîtva timp acesta trebuie să facă socoteala: ce au făcut cu nestematele ce le-au fost încredințate. Noi în ziua de 4 aprilie 1945 am primit o comoară de mare preț din partea Armatei Sovietice. Și cum soarta noastră se aseamănă în multe privințe cu soarta poporului romîn, și cititorul din țara vecină va înțelege ușor ce valoare reprezintă pentru noi această comoară — libertatea, independența noastră.

Și ca în orice an cu acest prilej, primele noastre cuvinte sînt un salut adresat oamenilor sovietici. Și împreună cu ei, mamelor, muncitorilor, țăranilor romîni, ai căror fii — sau chiar ei — au luptat aici lîngă Debrețin sau Megyaszó, lîngă Budapesta sau la Tápiósüly. Și salutăm cu inima recunoscătoare, cu flori de primăvară pe ostașii bulgari care au alungat pe fasciști din regiunea lacului Balaton. Ostași sovietici, romîni, bulgari: ziua de 4 aprilie ne-a învățat odată mai mult ce înseamnă ideea internaționalismului proletar.

Dar socotelile noastre? Îmi închipui că — asemănător părintelui din poveste — s-ar opri în fața mea trei foști ostași — unul dintre ei este poate constructor de sputnici, altul muncitor petrolist la Ploești, iar al treilea membru de cooperativă la picioarele munților Balcani — și m-ar întreba:

— Spune-mi, unde ați ajuns în acești 14 ani? Cum ați folosit libertatea patriei voastre pentru care și noi am luptat?

— I-aș lua de brat pe toți trei și i-aș conduce în fața hărții țării mele. Aș spune:

— Vedeți acest punct aici pe malul Dunării? Da? Odinioară au fost aici niște porumbiști degradate. Azi se ridică în locul lor o mare întreprindere siderurgică, transformînd în oțel minereul primit din Uniunea Sovietică.

Aș arăta locul unde se află Kazincbarcika: marea noastră uzină de îngrășăminte chimice, înconjurată de un oraș nou — Orașul Păcii. Aș arăta județul Győr: aici întreg pămîntul aparține marilor gospodării socialiste. Aș înconjura cu degetul conturul județului Szolnok: vedeți aici cooperativele de producție gospodăresc în comun un teritoriu de o jumătate de milion de jugăre. Aș arăta insula Csepel: în marele centru industrial se construiește o întreagă uzină de tevi pentru frații noștri chinezi. Aș arăta fabricile. Aș propune să vizităm Tiszapalkonya, acest simbol al colaborării între țările lagărului socialist, unde utilajul e de proveniență cehoslovacă și ungară. Aș conduce pe prietenii mei în noile cartiere muncitorești, în teatrele tixite de lume, în magazinele pline de mărfuri.

Iar pe urmă... pe urmă i-aș lua de mînă și aș spune:

— Vedeți, tovarăși, în toamna anului 1956, dușmanii noștri dinafară și dinăuntru au vrut să ne ia toate acestea, le-au mînjit, le-au batjocorit. Cu voi însă — numai cu voi — poporul muncitor ungar a reușit însă să-și apere realizările.

Aș vizita — drept o nouă dovadă — fabricile. Aici, în ateliere, se desfășoară azi o puternică mișcare populară. Partidul a propus: să grăbim munca de construcție socialistă, să ajungem din urmă pe prietenii noștri, ca pe urmă — cum a arătat Congresul al XXI-lea — să trecem împreună pragul comunismului. Am vedea o serie de frumoase inițiative. Fabrici în care s-au format așa zisele brigăzi de onoare. Ele vor lucra sub acest nume timp de un an și dacă în acest răstimp se vor dovedi într-adevăr fruntașe în muncă, în însușirea tehnicii, în învățătură, vor obține titlul și medalia de brigadă a muncii socialiste. Metalurgiștii din Csepel s-au angajat să facă în acest an economii în valoare de 150 milioane forinți, iar într-una din fabricile de mașini-unelte, pînă la sfîrșitul anului 1959 se va atinge nivelul producției prevăzut pe anul 1960.

Și după ce am văzut toate acestea, i-aș invita pe prietenii mei să rămînă aici în ziua marii noastre sărbători, să fie de față la tribuna oficială, cînd răsună semnalul trompetelor și începe defilarea. Poate se vor mira: în fruntea tinerilor ostași vor vedea pășind, sub steaguri roșii rupte de gloanțe, niște bătrîni cu capul cărunt. Acești veterani sînt mîndria noastră. Ei au luptat în 1917, umăr la umăr cu muncitorii și țăranii ruși, sub steagul lui Lenin, pentru prima putere muncitorească din lume. Cu 40 de ani în urmă ei au luptat cu arma în mînă și și-au vărsat sîngele în zilele glorioase ale Republicii Sovietice Ungare. Au luptat la marginea Madridului, pe valea fluviului Ebro, cînd poporul spaniol și-a dus lupta pe viață și pe moarte și au fost sub arme cînd au trebuit să apere libertatea cucerită acum 14 ani.

Iar seara, în seara marii sărbători, după ce am colindat străzile inundate de lumină ale Budapestei, ne-am luat rămas bun. I-aș ruga pe noii mei prieteni să spună acasă cu cuvintele din basm:

Comoara e în mîini bune. Este păzită și îngrijită cum trebuie.

Căci purtăm grija comorii noastre, libertății dobîndite cu 14 ani în urmă. O apărăm așa cum am primit-o: în spiritul internaționalismului proletar.

...Astfel aș face eu bilanțul nostru sărbătoresc. Lipsesc multe din acest bilanț? Se poate. Dar ceea ce este mai important este cuprins într-însul. Faptul că poporul ungar, alături de celelalte țări din lagărul socialist, pășește neabătut înainte spre comunism. Și niciodată nu se va abate de la acest drum.

Această zi trezește amintirea unor ani de luptă. Merită să trăim, să muncim pentru ea.

LANTOS László

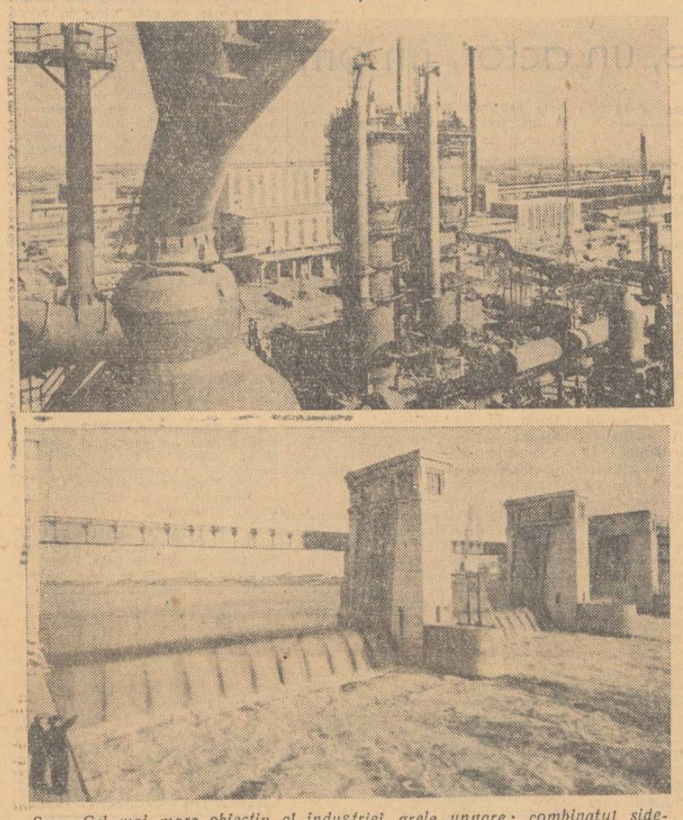

Sus: *Cel mai mare obiectiv al industriei grele ungare: combinatul siderurgic de la Sztalinvaros;* jos: *Barajul de la Tiszdok, construit în anii primului cincinal.*

Blocurile de gheață ale „războiului rece"

Cercurile conducătoare din Statele Unite se servesc de N.A.T.O. ca de o armă de bază în politica lor de cucerire a dominației mondiale, ca de un instrument pentru pregătirea războiului împotriva statelor socialiste. Caracterul agresiv al pactului Atlantic reiese cu claritate din toate acțiunile întreprinse pînă acum ca și din planurile de viitor ticluite de strategii de la Pentagon. Istoria celor 10 ani ai acestui bloc militarist, agresiv, a înlăturat voalul cu care conducătorii N.A.T.O. au încercat să-și camufleze intențiile. În caracterul „defensiv" al N.A.T.O. nu mai crede nimeni, nici măcar acei puțini naivi care cu un deceniu în urmă mai credeau poate poveștile cu care li s-a îmbuiat capul. Propaganda occidentală continuă să vorbească însă despre caracterul „defensiv" al alianței în timp ce la Washington și la cartierul general al NATO de la Paris se alcătuiesc într-una planuri agresive.

Operația „scut"... operația „sabie"

Hitleriștii obișnuiau să dea planurilor lor agresive titluri răsunătoare: „Leul de mare", „Barbarossa" „Isabella", „Marita". Conducătorii NATO au însă alte preferințe. Se pare că belicoșii comandanți ai NATO simt o slăbiciune deosebită pentru mitologie, pentru antichitate în general. Își botează armele rachetă cu nume inspirate din legendele zeilor antici: „Zeus", „Atlas", „Jupiter" etc., etc. Își cifrează planurile secrete, agresive, azi în secolul energiei atomice, cu nevinovate cuvinte ca „sabie" sau „scut". Se gîndesc poate că omenirea ar fi mai ușor înșelată dacă planul de aruncare a omenirii în flăcările unui nou război mondial va fi intitulat „scut și sabie" și nu — hai să-i spunem — „strontiu 90". Dar cum războiul nu e o problemă de filologie să vedem ce se ascunde în spatele acestor „scuturi și săbii".

În cadrul bilanțului care se încheie acum la Washington, al celor 10 ani de necurmate acțiuni agresive ale NATO, se va examina și dosarul pe a cărui copertă scrie „scut și sabie".

Despre acest plan, agenția „France Presse" semnala următoarele: „În cazul unui atac, operațiunile se vor desfășura în doi timpi: operațiunea „scut" ar preceda operațiunea „sabie". Nouă divizii aliate desfășurate de-a lungul Elbei ar urma să sprijine operațiunea „scut"... pentru a permite lansarea operațiunii „sabie". E limpede deci că cercurile conducătoare ale NATO se gîndesc la un *atac* în cadrul căruia ar urma să se desfășoare la început, anumite acțiuni militare care *să permită lansarea operațiunii sabie.* Mai departe, în aceeași telegramă, se descrie succint evoluția ulterioară a evenimentelor în cadrul cărora ar urma să fie executate bombardamente atomice.

Războiul „la comandă"

Presa occidentală semnalează că în cancelariile diplomatice occidentale se duc discuții aprinse în legătură cu problemele politice pe care le pune folosirea armelor atomice. La una din sesiunile NATO, Statele Unite au promis că vor colabora cu aliații lor, într-o anumită măsură, în privința războiului atomic, în privința dezlănțuirii așa-zisului război „la comandă". În rîndurile popoarelor din statele membre ale NATO s-a stîrnit însă o puternică și legitimă îngrijorare întrucît a apărut limpede perspectiva ca ele să fie tîrîte fără voia lor într-un pustiitor război nuclear.

S-a aflat, după cum se știe, că unități ale „Comandamentului strategic aerian" american cu bazele în S.U.A. sau în alte state occidentale, întrețin zi și noapte în stare de zbor patrule de avioane avînd pe bord arme atomice. Aceste avioane au misiunea ca la un anumit semnal să se îndrepte spre țintele ce le-au fost fixate anterior și să descarce bombele.

Opinia publică internațională a reacționat cu vehemență la aflarea acestei vești. A apărut evident țelul agresiv al acestor manevre. Washingtonul a afirmat însă că ordinul de atac nu ar putea fi dat decît de președintele S.U.A., care chiar dacă s-ar găsi la o partidă de golf, tot ar lua legătura cu autoritățile aliate. Să lăsăm deoparte ipoteza că președintele s-ar găsi la această partidă într-o stare sufletească nu tocmai mulțumitoare, sau presupunerea că nu ar putea lua contact imediat (ceea ce e și de presupus) cu ceilalți 14 aliați din NATO. Să ne gîndim numai la eventualitatea că piloții de pe avioanele americane încărcate cu arme atomice ar interpreta greșit un ordin, sau că aparatele de semnalizare de pe coastele S.U.A. vor confunda (așa cum s-a mai întîmplat) un banal stol de ciori cu o escadrilă străină de avioane. Este clar atunci că aceste acțiuni, combinate cu psihoza războinică ce s-a creat, ar putea determina un curs grav al evenimentelor.

Și cînd te gîndești că asemenea acțiuni sînt și ele denumite „defensive"...

Planul „M. S. 70"

... este și el trecut în categoria acțiunilor „defensive". Ce cuprinde însă acest plan? Elaborat de către S.U.A. și impus partenerilor din NATO la una din sesiuni, acest faimos plan prevede — în primul rînd — împînzirea Europei occidentale cu o rețea de depozite de arme atomice și de baze pentru lansarea rachetelor.

În al doilea rînd, după cum a dat în vileag Strauss, ministrul de război al R.F. Germane, acest plan stabilește înzestrarea tuturor forțelor armate ale NATO cu arma atomică. În plan se definește de asemenea „concepția strategică" a folosirii acestei arme sau, mai bine zis, planul unui război purtat cu arme nucleare împotriva Uniunii Sovietice și a celorlalte state socialiste.

Strategia „pămîntului ars"

Planul de care am vorbit mai sus se aseamănă uimitor de mult cu proiectele pe care le-au elaborat cu peste două decenii în urmă statele majore hitleriste. Publicația vest-germană „Deutsche Woche" declara pe șleau că „aceste considerente se aseamănă cu cele ale statului major german în cursul celui de al doilea război mondial, cînd a fost pregătit atacul împotriva U.R.S.S.". Iar mai departe, publicația afirmă că „Planurile NATO se îndreaptă în prezent în direcții asemănătoare cu cele ale statului major german în 1941".

Aceeași publicație scoate mai departe în evidență caracterul ofensiv și nicidecum defensiv al bazelor militare ale NATO, adică ale S.U.A.: „Modul în care NATO își alcătuiește sistemul de baze militare justifică pe deplin această presupunere. NATO nu-și organizează bazele militare pe o linie interioară avantajoasă așa cum ar fi firesc pentru o organizație defensivă, ci se organizează pe teritorii cît mai mari, pentru a-și asigura un număr cît mai mare de poziții favorabile în vederea unei ofensive".

Ce rezervă însă această politică nerealistă țărilor din NATO? Socotim util să cităm părerile aceleiași publicații vest-germane care analizează falsitatea teoriei caracterului defensiv al NATO. Aceasta subliniază că NATO poate fi apreciat ca un instrument al „strategiei pămîntului ars" întrucît aliații S.U.A. ar fi sacrificați pentru satisfacerea planurilor americane de cucerire a dominației mondiale. Frumoasă perspectivă pentru aliații S.U.A.!

Generălași loviți de amnezie

Ascuțind săbii și îndreptîndu-le împotriva statelor socialiste, elaborînd planuri care de care mai agresive, strategii de la Pentagon își însoțesc pregătirile lor militare cu o campanie de intensificare a psihozei războinice. Fiind evident că NATO nu are nici o rațiune de a exista, Washingtonul face tot posibilul pentru a menține o temperatură arctică în relațiile internaționale. După cum scria Mihailov în „Izvestia", aceștia „au nevoie de „blocurile de gheață ale războiului rece".

Și atunci generalii care și-au cucerit tresele în birouri cu uși capitonate se gîndesc cu jind la declanșarea cîte unui război și fac atîtea declarații agresive încît ai fi tentat să crezi că în capul lor s-a strîns toată știința militară a lui Hanibal și Alexandru, a lui Cezar și Napoleon, a lui...

Generalul Norstad nu vrea să audă de „dezangajare". Ministrul de război al S.U.A. (care potrivit tradiției nu e militar) nu e însă mai puțin bătăios decît subalternii săi îmbrăcați în uniformă.

De bună seamă că aceste declarații ar putea fi ignorate dacă ar fi fost făcute de indivizi irresponsabili sau de către generali în retragere. Ne întrebăm însă cum e posibil să fie făcute asemenea declarații de către persoane care dețin funcții importante. Unor oameni neinițiați în tainele militare le este permis să greșească. Acela care au mai dezlănțuit agresiuni împotriva unor state socialiste trebuie să știe însă cum se termină asemenea aventuri. A fost oare uitată așa de repede înfrîngerea militară și economică pe care au suferit-o Statele Unite și aliații lor în agresiunea dezlănțuită împotriva R.P.D. Coreene?

Și generalul francez Weygand se lăuda cu vreo două decenii în urmă că ar putea distruge Uniunea Sovietică tot așa cum ar tăia un bulgăre de unt cu sabia! Bătăiosul Weygand, unul din autorii planului anglo-francez din 1940 de atacare a Uniunii Sovietice, nu a avut timpul să-și încerce sabia... Dacă ar fi făcut-o însă ar fi călcat pe urmele generalilor hitleriști, care deși l-au alungat fără lupte din Paris, au fost pînă la sfîrșit nimiciți de eroicele armate sovietice.

Acum, alții vor să meargă pe urmele lui, adică pe urmele hitleriștilor. Dacă vor încerca totuși să traducă în viață nebunești lor planuri, cercurile conducătoare din NATO trebuie să știe că ghearele le vor fi retezate de tot, din rădăcini și pentru totdeauna.

Eugen PHOEBUS

SUBSTANȚA

Comentînd retragerea Irakului din Pactul de la Bagdad, ministrul de interne al Turciei, d. Namik Gedik, a declarat unui ziarist american că prin reducerea membrilor săi Pactul de la Bagdad „nu și-a pierdut în mod real ceva din substanța sa".

Asta, într-adevăr, așa este. Substanța Pactului de la Bagdad, inspirat și condus de imperialismul american, n-a suferit nici o schimbare. A rămas aceeași substanță agresivă. Coltii însă l-au mai fost retezați...

Directori neobișnuiți într-o uzină neobișnuită

Vă-ați închipuit vreodată că niște copii de 15—16 ani ar putea fi directori de întreprindere? Desigur că nu. Totuși, mai mulți copii din China populară sînt astăzi directori adjuncți ai unei întreprinderi. Dar și întreprinderea pe care o conduc este o întreprindere neobișnuită. Este vorba de o mică uzină metalurgică „Cravata Roșie", construită la Loian din inițiativa pionierilor din localitate.

Micii directori de întreprindere (a căror îndeletnicire principală rămîne, totuși, învățătura la școală) au destule treburi în cele cîteva ore pe zi în care au funcția de „conducere". Organizarea echipelor pionierești de colectare a fierului vechi, de strîngere a surcelelor, de pregătire a altor materiale nu e o treabă chiar atît de simplă cînd ai doar 15—16 ani... Totuși, lucrul merge din plin și din cuptoare curge metalul incandescent.

E drept că în uzina „Cravata Roșie" nu se produce mult oțel. Pionierii, în frunte cu „directorii" lor, capătă însă aici o valoroasă experiență de viață.

Cei trei eroi ai muncii de la uzina siderurgică a pionierilor: Cian Ciun.in, Li Luan iun și Ma La-in

De PRETUTINDENI

IN UNIUNEA Sovietică, la Serviciul regional de salvare din Moscova, se fac experiențe cu un nou aparat destinat scafandrilor, denumit „Podvodnik-1". În baloanele acestui aparat pentru scafandri nu există oxigen, ca în vechile construcții, ci aer comprimat. Acesta permite ca acest aparat să fie folosit nu numai de către scafandrii de profesie, ci și de către sportivi — amatorii înotului sub apă.

LA ÎNTREBAREA „Are apa vreun gust?" savanții suedezi J. Lotterman și Ri. Diamant, au dat răspunsuri diferite care se completează însă. Unul a spus da, iar celălalt nu. Totul depinde de cine gustă apa. Pentru broască, cîine, porc și maimuță, apa are gust. În schimb pentru șoarece și om n-are. Indivizii din prima grupă au papile care reacționează la atingerea apei de limbă. Papilele omului și ale șoarecelui nu reacționează însă.

ÎN FRANȚA șoarecii mai fac destule ravagii. Deși nu au fost „recenzați", față de numărul locuitorilor proporția e cam de unu la unu. „Aprovizionarea" lor costă în fiecare an economia națională 5-6 miliarde franci.

RENUMITUL pictor japonez Fujita, l-a ajutat pe vecinul său să ajungă om bogat, însă fără să urmărească în mod special acest lucru, ba chiar fără să știe. Vecinul a strîns toate picturile pe care Fujita în decursul activității sale le-a aruncat, părîndu-i-se că nu ar fi reușite. Astăzi, acest vecin are o colecție valoroasă din lucrările din tinerețe ale marelui pictor.

CEI 280 de locuitori ai așezării Telephone din Texas se consideră persecutați de guvernul lor. În ciuda numelui pe care îl poartă localitatea lor, aici nu există nici un singur post de telefon.

LA INSTITUTUL de teatru, muzică și cinematografie din Leningrad s-a deschis o expoziție, unde se pot vedea instrumente muzicale ale popoarelor din U.R.S.S. și din alte țări străine, a căror „vîrstă" întrece 200 de ani.

În mod deosebit atrag atenția instrumentele care au aparținut unor eminenți compozitori și muzicieni, cum sînt pianourile lui Glinka, Rubinstein și Dargomîjschi.

LA RIO DE JANEIRO, apare, din 1956, o nouă revistă bilunară. În ea, ca în toate revistele, se publică articole de fond, recenzii, cronici, reportaje. Această revistă comunică însă cititorilor și noutăți cu vechimi seculare. Astfel, unul

din numere conține un reportaj „de la corespondentul nostru special" aflat... pe bordul unui vas portughez, ce a atins țărmul Braziliei în... aprilie anul 1500.

PE CÎND explorau locurile unde se află odinioară coasta mării antice (nord-vestul U.R.S.S.), paleontologii sovietici au descoperit în straturile depozitelor marine fosilele unor pești necunoscuți care au trăit înainte cu milioane de ani. S-au găsit urmele unor pești clorodermi care atingeau 2 ½ m. lungime și fălcile unor pești carnivori de apă dulce, avînd fiecare 3 rînduri de dinți ascuțiți. Totodată, într-o veche carieră de piatră din Perm (Ural) s-au descoperit zeci de cranii și schelete de animale care trăiau acum 200 milioane de ani.

O PLASATOARE de bilete dintr-un cinematograf londonez a leșinat după ce a exclamat un strigăt de groază. Pe ecran rula tocmai un film de groază, dar nu scenele filmului au făcut-o să-și piardă cumpătul. De sub un scaun o priveau doi ochi mari de crocodil. A doua zi, la casa cinematografului se prezintă un marinar care dezlegă misterul: el îl adusese dintr-o călătorie, și-l uitase cu o zi înainte... la cinematograf.

NU DEMULT, a fost organizată de savanți ornitologi o întrecere la care a participat un stol de albatroși, ca să se stabilească puterea, rezistența și spiritul de orientare al păsărilor.

Startul s-a dat de la diferite insule

din Oceanul Pacific, unde „sportivii" au fost aduși cu avionul; punctul final al întrecerii — insulele Hawai, patria acestor albatroși. „Campion" a devenit un albatros care s-a întors acasă, zburînd 6630 km. în 32 zile.

O CRAINICĂ la un post de televiziune din Chicago a fost concediată pentru că în timpul emisiunii a căscat. Peste cîteva zile a apărut însă din nou pe ecranul televizoarelor. O firmă producătoare de somnifere a angajat-o imediat ca să prezinte efectul produselor sale.

ÎN REPUBLICA Tadjică se află acum în construcție cel mai mare combinat de covoare din U.R.S.S. Producția anuală a acestuia va fi de 3 milioane m² de covoare.

„SURÎSUL GIOCONDEI", una din capodoperele picturii Renașterii, creație a lui Leonardo da Vinci, trezește de multă vreme admirație și... curiozitatea privitorilor. Numeroși sînt acei ce s-au străduit să găsească motivul surîsului pe care îl socotesc „enigmatic".

În timpul din urmă, un medic englez, pe nume Dr. Kenneth Keele, a afirmat cu toată seriozitatea că Gioconda, soția patricianului florentin, Francesco del Gioconda, se afla în momentul în care s-a executat tabloul, într-o fază premergătoare nașterii. „Trăsăturile ei arată mulțumirea interiorizată a unei femei într-o atare situație", afirmă doctorul britanic.

PICTORII amatori ai serviciului de circulație din orașul Roehamton din Anglia și-au expus deunăzi operele lor. O analiză critică a ajuns la concluzia că cele mai uzitate culori au fost... roșul și verdele. Deformație profesională.

LITERATURĂ • TEATRU • CINEMA • MUZICĂ • PLASTICĂ

REGIZORI ȘI PIESE

Horea Popescu

În jurul unor pahare umplute cu o străşnică Fetească de Alba Iulia, discuţia cu regizorul Horea Popescu s-a desfăşurat la o... înaltă tensiune.

— După „Răzeşii lui Bogdan" şi „Dansatoarea, gangsterul şi necunoscutul", ce piesă pregătiţi?

— Tot o piesă românească, inspirată din realitatea de azi a Hunedoarei: „Ferestre deschise" de Paul Everac.

— Despre ce este vorba?

— Hunedoara de azi, cu marile ei construcţii, cu oamenii ei inimoşi, entuziaşti. Personajele sînt bine caracterizate, vii, autentice.

— Cine face parte din distribuţie?

— Neamţu Ottonel, Titus Lapteş, Corina Constantinescu, Andrei Codarcea, Aurel Cioranu, Dinu Ianculescu şi alţii.

— Cine semnează decorurile?

— Toni Gheorghiu.

— Pe cînd premiera?

— Spre sfîrşitul lunii.

Constantin Sincu

După o dimineaţă de repetiţie, regizorul Constantin Sincu nu manifesta prea mult entuziasm pentru un interviu. Dar cum gazetarii sînt îndeobşte cunoscuţi pentru capacitatea lor de a insista...

— Maestre, ce premiere pregăteşte Teatrul Tineretului?

— Două. „Partea leului" de C. Teodoru, comedie inspirată din actualitate şi „Britannicus" de Racine.

— Dvs. regizaţi...

— Britannicus.

— Sînt ani de cînd nu s-a mai jucat Britannicus pe scenele noastre.

— Mai curînd, zeci de ani. În urmă cu aproape 50 de ani o trupă românească de teatru a jucat această piesă, la Iaşi.

— O sarcină cu atît mai grea a regizorului, a actorilor, a teatrului însuşi.

— Adevărat. Punerea în scenă a piesei ridică mari probleme, cu atît mai mult cu cît recitarea versului racinean pretinde dicţie specială, eleganţă de frazare, sensibilitate.

— Cine face parte din distribuţie?

— Eugenia Zaharia, Alex. Critico, Lia Şahighian, Al. Ciprian, Doina Tutescu, Marcel Gingulescu, Mircea Anghelescu şi alţii.

— O ultimă întrebare: cine semnează decorurile şi costumele?

— Ion Mitrici.

Mihai Zirra

Cînd am aflat că regizorul MIHAI ZIRRA pregăteşte o nouă premieră m-am gîndit la bucuria ascultătorilor emisiunilor „Teatru la microfon". Dezminţirea mi-a furnizat-o chiar maestrul.

— Pregătesc într-adevăr o nouă premieră, dar nu la Radio, ci la „Teatrul Armatei".

— O reîntîlnire cu scena după atîţia ani!

— Întreruperea mi-am impus-o eu cu mai bine de 20 de ani în urmă. N-am încetat însă complet contactul cu scena, în tot acest răstimp.

— Ce piesă puneţi în scenă?

— „Pygmalion" de Bernard Shaw.

— Distribuţia?

— În rolul titular George Vraca. Principalul rol feminin va fi interpretat, alternativ, de Liliana Tomescu şi de Margareta Butuc-Codrescu. În alte roluri, Maria Sandu, Gh. Sion, Lili Popovici, Florin Scărlătescu şi alţii.

— Decorurile?

— Ipser, care semnează de altfel şi costumele.

— Pe cînd premiera, maestre?

— Ce să-ţi spun? Stagiunea asta! E suficient?

I. DELEANU

O colecţie de afişe satirice

Uniunea Artiştilor Plastici, subsecţia de caricaturi, a realizat o serie de afişe satirice cu teme actuale din variate domenii de activitate: industrial, agrar, comercial, cultural, precum şi pe teme internaţionale.

Risipa, rebuturile, moravurile învechite, birocraţia, stilul conservator de muncă al unora, precum şi alte aspecte negative care frînează dezvoltarea construcţiei socialiste a patriei noastre, sînt combătute de către caricaturişti.

Eficienţa acestor afişe-caricaturi se va dovedi desigur puternică, — ele vor face ca oamenii muncii să se despartă rizînd de deprinderi şi practici înapoiate.

Pînă acum s-au tipărit cinci mape, conţinînd fiecare cîte 10 afişe semnate de: I. Ross, M. Gion, Nell Cobar, Eugen Taru, Cik Damadian, A. Lucaci, I. Doru, Gh. Chiriac, B. Gănescu, Val Munteanu, A. Poch, ş.a. Afişele sînt tipărite în culori şi în bune condiţii tipografice de către Fondul Plastic.

ATELIERELE COMBINATULUI FONDULUI PLASTIC

Maiştrii bronzurilor

Pe strada Alex. Popov colţ cu calea Victoriei, o construcţie modestă în faţa căreia este expusă o sculptură monumentală, atrage privirea pietonului. Sculptura — cunoscutul „Oţelar" al lui Covalschi — şi o mică firmă pe care citeşti „Combinatul Fondului Plastic", mă determină să păşesc pragul acestei clădiri. Mă întîmpină inginerul-şef al întreprinderii, tovarăşul Apostol Ruscovici. De la început, întreb:

— Aci este într-adevăr un combinat?

— Da. Dar numai o parte: birourile, fabrica de culori de pictură şi atelierul de ceramică. Mai avem încă şapte ateliere instalate în diferite cartiere ale Capitalei: feroneria, cel de tîmplărie şi rame, de ipsos, grafică şi două turnătorii.

O scurtă convorbire — şi iată tema reportajului: o vizită prin cîteva ateliere ale acestui combinat.

★

...Automobilul întreprinderii ne lasă pe o străduţă — Oltului nr. 1 — din cartierul Rahovei şi iată-ne într-unul din atelierele de turnătorie artistică în bronz. Interiorul are aspect cînd de fabrică în care cuptoarele topesc metalul iar turnătorii lucrează în jurul marilor forme de pămînt, cînd de galerie de artă, împodobită cu busturile şi statuile lui Theodor Aman, Simion Bărnuţiu, Grigore Antipa, George Enescu, Eminescu... Unele sînt în ghips, altele în bronz, aflîndu-se chiar în stadiu de finisaj, cu patina de vechime ce acoperă suprafaţa metalului.

Cum au căpătat operele sculptorilor forma definitivă a bronzului? Pentru cei neiniţiaţi în tehnica sculpturii în bronz vom face aici o paranteză. În mod obişnuit sculptorul îşi crează opera modelînd-o într-un pămînt moale, special preparat. După ultimul retuş al artistului, bustul, statuia sau orice operă din arta statuară monumentală trece prin interesante procese de producţie în cadrul atelierelor combinatului. Forma de pămînt este reprodusă în ghips, fiind în acelaşi timp fracţionată în mai multe bucăţi. Cînd secţiunile de ghips ajung la turnătoria de bronz, ele se demontează şi se reproduce în pămînt un tipar al fiecărei secţiuni care se toarnă separat în bronz. Apoi toate fragmentele se asamblează şi statuia îşi recapătă forma iniţială, aşa cum a fost realizată de sculptor. Dacă stai să urmăreşti fazele de producţie, acestea sînt pe cît de complicate, pe atît de interesante. Este o muncă minuţioasă în care dexteritatea mîinilor se îmbină cu simţul şi talentul artistic.

I-am văzut la lucru pe unii dintre maiştrii bronzurilor ca Vasile Miriuţă, Ion Guran sau Gheorghe Cotorcoanu. Fiecare dintre ei lucrează la cîte o bucată din capul secţionat al statuii lui George Enescu. Ei corectează fiecare amănunt al figurii, minuind atenţi lanţetele şi ebosoarele cu care modelează — aproape ca şi sculptorul — pasta moale a pămîntului de tipar.

L-am întrebat pe Ion Guran, după ce am privit cîteva din

secţiunile statuii lui George Enescu, răspîndite prin diferite colţuri ale atelierului:

— Din cîte bucăţi este formată această statuie?

— Numai din 7 bucăţi.

— 7...

— E de mirare? Nu sînt atît de multe. Monumentul Eroilor Patriei, de pildă, pe care l-am turnat tot noi, a fost secţionat în 72 de bucăţi. Şi cît bronz ne-a trebuit! Peste 40 de tone. S-a muncit mult la această lucrare. Am avut şi greutăţi. Dar...

— Ce vrei să spui, tovarăşe Guran?

— Da. Voiam să spun că de cîte ori trec prin Piaţa Eroilor şi-l privesc, simt aşa, un fel de mîndrie. De! Noi, şi echipa noastră de la „23 August" l-am lucrat în bronz!...

★

Tot aci, în atelierul cu aspect de topitorie şi galerie de artă, i-am mai văzut şi pe talentaţii cizelori Nicolae Popa şi Alexandru Eftimescu. După turnarea bronzului, mai rămîn pe suprafaţa statuii numeroase deficienţe, aşa-numitele bavuri, nişte proeminenţe ale metalului ca la orice piesă din metalurgie, ajunsă în secţia de strungărie a unei fabrici. Bavurile trebuie scoase, suprafeţele cizelate, deficienţele corectate. În locul strungului, cizelorul foloseşte unelte mici, ca pămătuful metalic şi dălţuţele. Nicolae Popa e dotat cu simţ artistic. El are în faţa lui modelul de ghips. Unealta de metal e minuită cu dexteritate, dar ochiul priveşte atent amănuntul artistic al modelului cu care bronzul trebuie să corespundă întocmai.

Printre maiştrii atelierului, se află şi un om mic de stat şi plin de voiciune, dar de o vîrstă apreciabilă. Este Vasile Răşcanu, cel mai vechi specialist în turnătoria artistică de bronz de la noi, astăzi făcînd parte din cadrul Combinatului Fondului Plastic. Mîndru de această meserie, el ne face o lungă încursiune în tradiţia acestui meşteşug în ţara noastră. Vasile Răşcanu ne vorbeşte şi de proiecte de viitor, ca un tînăr artist ce prevede un avînt mai mare al tehnicii bronzului, corespunzătoare dezvoltării sculpturii noastre monumentale

— Cu toate realizările de pînă acum, să ştiţi — ne spune Vasile Răşcanu — mai avem multe de făcut. Şi le vom face.

— Dar cîţi ani aveţi?

— 83, tovarăşe...

★

...Necesarul spaţiului pentru turnarea unor lucrări de mari proporţii din domeniul artei noastre statuare, a cărei dezvoltare a luat un mare avînt în anii regimului de democraţie populară a determinat conducerea Combinatului să închirieze un perimetru din cuprinsul turnătoriei Uzinelor 23 August. Aici, chiar în curtea uzinelor te întîmpină nobila figură a marelui **Bălcescu**, sculptură monumentală creată de artistul poporului C. Baraschi, a cărui lucrare în bronz a şi fost executată. M-a atras spre atelier şi o altă sculptură de proporţii, în curs de executare în bronz. Este vorba de monumentul ecvestru al Generalisimului Suvorov, operă a sculptorului Marius Butunoiu. Un monument de mari proporţii al marelui comandant de oşti care acum 170 de ani a luptat alături de ostaşii romîni, pe meleagurile noastre. Statuia va fi instalată pe o colină din apropierea oraşului Rîmnicu-Sărat, acolo unde Suvorov a cucerit marea victorie împotriva Turcilor.

Pe o plintă de metal se montează o parte din secţiunile statuii în timp ce echipa lui Stancu Brebenel lucrează cu rîvnă şi răbdare la un nou tipar: pieptul calului. Este o piesă grea de aproape o tonă. Elevii şi tovarăşii de muncă ai lui Brebenel au umplut cu pămînt miezul pieptului şi acum acoperă suprafaţa fiecărui muşchi.

Pe deasupra lor trec, ca-ntr-un zbor, podurile aeriene ale uzinei, transportînd piese grele de metal. Alături, numai la cîţiva metri, alţi muncitori, cei ai fabricii, desprind din forme, cuzineţii sau carterele motoarelor. Şi cît de luminos se îmbină aci, în imensitatea marii uzine, mersul deopotrivă de impetuos al artei şi industriei noastre, înfrăţite în avîntul măreţ al acestor vremuri!

Miron LIVIU

Roza vînturilor

Cînd mama lipseşte de acasă...

Minou Drouet, proclamată de cîtăva vreme „copilul minune" al poeziei franceze, fiind întrebată de un ziarist curios, dacă a observat greşeli de tipar în cele trei volume care i-au apărut pe piaţa literară pariziană, a dat următorul răspuns: „Domnule, mama nu este acasă şi nu vă pot răspunde la această întrebare!..." Ziaristul, a insistat verbal, dar mai ales minuind o frumoasă jucărie mecanică... Minou Drouet s-a lăsat coruptă în acest mod şi a acceptat totuşi să răspundă: „Am semnat cu numele meu trei cărţi. Nu ştiu dacă în aceste cărţi s-au strecurat greşeli de tipar, deoarece nu le-am deschis niciodată"...

Publicînd aceste răspunsuri, ziaristul în cauză s-a văzut nevoit să recunoască nevinovăţia literară a acestui copil. Nu ştim cum a reacţionat mama ilustrei poete la cancanurile presei literare din Franţa, în urma acestui nevinovat interviu. Cert este că micuţa poetă nu se va mai lăsa intervievată atît de uşor pe viitor...

Rock and roll-ul în agonie...

A ajuns de a fi spart un număr de 600 discuri pe care erau imprimate cîntecele vestitului autor al rock and roll-ului, Elvis Prestley, tînărul Leslie Scott din New York City, a fost condamnat de tribunalul din acest oraş la plata sumei de 25 dolari, drept amendă pentru acest gest. „Deşi sînt nevoit să aplic această amendă — rămîn din toată inima alături de d-ta" — a adăugat la sfîrşitul şedinţei, judecătorul din New York City. Urmînd exemplul tînărului Leslie Scott, care s-a revoltat împotriva modei rock and roll-ului, cîteva staţiuni de radio şi televiziune din unele oraşe ale S.U.A., au programat o ultimă emisiune, consacrată rock and roll-ului, spărgînd după aceea, discurile aflate în discoteca acestor instituţii. Gestul lui Leslie Scott şi al celor care i-au urmat exemplul, a fost supus unei anchete în coloanele ziarului „New York Herald Tribune". Această acţiune a fost aprobată de 4 auditori ai muzicii de jaz din 5, ceea ce dovedeşte că voga acestui dans întruneşte din ce în ce mai puţini admiratori.

Tony Bulandra în rolul Kean *de Edschmidt*

Tony Bulandra

un nume, un actor, un om

(Urmare din pag. I-a)

rat în atîtea creaţii a fost peltic? Nimic nu-i însă pierdut. Ca un sculptor migălos, Tony începe să-şi modeleze vorbirea, şi într-un singur an profesorul, neîntrecut maestru al dicţiei perfecte, îşi va recunoaşte în el elevul.

Anii studenţiei cu „Heidelbergul de altădată" zbor nespus de repede. Paşii încercau de astădată alt drum: gagist la Teatrul Naţional. Dacă în timpul Conservatorului, plumbul de pe aripi puteai să-l îndepărtezi singur cu o muncă migăloasă, cine să îndepărteze anonimatul trist al celui ce duce tava? Cine să audă replicile solului sîrbesc, rol pe care Tony Bulandra îl „crează" la premiera lui „Vlaicu Vodă" în 1902? Se vede că mai sînt lucruri de învăţat, şi-o fi spus Tony Bulandra pe atunci. Vulturului nu i s-au întărît încă aripile, deci un viraj la mare înălţime se cuvine să fie făcut. Parisul însemna mirajul acelor ani de început de secol. Antoine îl ascultă mai mult decît binevoitor, iar De Max, compatriotul expatriat, îi propune gloria franceză. Casa lui Molière l-ar fi aşteptat. Tony însă preferă anonimatul bucureştean, munca onestă în casa comediantului romîn, în casa lui Millo.

Sînt actori al căror nume rămîne mereu legat de cel al unui regizor. Şi-au dat mîna pentru ca împreună să însemneze un drum luminos, propriu lor, în istoria unui teatru. În primul său directorat din 1905, Davilla îl dăruieşte pe Tony Bulandra publicului. În istoria teatrului romînesc această colaborare va însemna începutul unei şcoli noi, opusă romantismului oarecum desuet al vechii şcoli.

Două din scenele pe care au trăit chipurile lui Bulandra au căzut pradă bombelor fasciste. Teatrul Liric, unde în 12 septembrie 1909 Caragiale spunea „Începem!" prin gura actorilor companiei Davilla, a devenit o fereastră nedorită către Cişmigiu. Teatrul Naţional, unde Tony şi-a schimbat persoana cu cea a lui Ştefăniţă Vodă din „Viforul" şi cu cea a lui Nenoroc din „Cocoşul Negru", a lărgit cu o rană tristă calea Victoriei. Acolo unde astăzi nu mai este nimic, între două schimbări de costum sau grimîndu-se în faţa oglinzii, Tony Bulandra visa. Se pare că visa mereu. Noi şi noi orizonturi se ofereau actorului dornic de mai bine. Eleganţa şi prestanţa lui erau parcă anume făcute pentru teatrul clasic, dar îi era oprită bucuria marilor creaţii căci odată cu plecarea lui Davilla de la Teatrul Naţional (1914), aceste visuri erau condamnate să rămînă mereu visuri. Tenacitatea lui n-a capitulat. Acum, în 1915, începe a treia bătălie mare a vieţii lui Tony Bulandra: teatrul propriu. Ce însemna să conduci un teatru particular, ce însemna să-l ţii ca pe o barcă deasupra valurilor? Numai o pasiune puternică putea contrabalansa grijile, şicanele, greutăţile ce-l urmăresc pe directorul unui teatru. Corabia porneşte un an de zile în sala Teatrului Modern. Călătoria continuă în sala Comedia, care găzduieşte compania Bulandra între anii 1915 şi 1929. Vechi prieteni se alătură soţilor Bulandra. Unii dintre cei mai mari actori ai ţării şi-au alăturat numele şi truda îndrăzneţei întreprinderi. Maximilian, Storin, Manolescu, Bulfinschi. Vor face din sala Societăţii de tir o nouă sală de teatru. Pe malul Dîmboviţei, zece ani, adică pînă în 1939, compania Bulandra-Storin-Maximilian va da spectacole seară de seară.

I-am cercetat pe cei cu tîmplele albite: „Povestiţi-mi despre Tony. Cum juca?" Şi fiecare mi-a răspuns: „Îl am şi acum înaintea ochilor". Ce secret poseda acest om încît a reuşit ca dincolo de moarte să fie pentru toţi, absolut toţi, atît de viu? Nici un gen nu i-a fost străin. A încercat inovaţia în interpretarea rolurilor clasice, a împrumutat inteligenţa lui eroilor bulevardieri agreaţi de un anumit public, i-a jucat cu pasiune pe oamenii timpului său, în frac sau în zdrenţe. Rareori un actor descoperă în el pe Hamlet, pe Cyrano, pe Rodrigue, Cidul alături de Karl Heinz, de marchizul de Priola sau de baronul gorkian. Tony Bulandra n-avea vîrstă pentru nimeni. Tîmplele i se argintaseră şi el rămînea tînăr.

Ultimii ani de viaţă (îi bănuia cineva ca atare?) şi i-a petrecut pe scena Municipalului. Era o primăvară sîngeroasă atunci, cînd a murit: ceva a anului 1943. Prin vacarmul exploziilor, puţini au fost acei ce i-au auzit ultima răsuflare.

Războiul a trecut. Odată cu lumea noastră, noi generaţii au intrat în viaţă. Pentru ele Tony Bulandra e un nume. Şi totuşi, aceşti pasionaţi iubitori ai frumosului în general şi ai scenei în special, îl caută pe Tony, afîndu-l după atîţia ani de la moarte, viu, în cărţi şi fotografii dar mai cu seamă în amintirile spuse cu glasul voalat de emoţie.

Radu RUPEA

CITITORII ÎNTREABĂ „MAGAZIN" RĂSPUNDE

TOTO B. — Tg. Jiu: Din păcate, numerele pe care le căutaţi s-au epuizat, aşa încît nu vă putem ajuta cu nimic în acest sens. În finalul filmului „Trapez" Mike pleacă cu Roza.

FAZEKAŞ GIZELLA — Tg. Mureş: Pentru a deveni actriţă, este necesar să urmaţi cursurile de actorie ale Institutului de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale". Condiţiile de admitere le puteţi afla adresîndu-vă în scris secretariatului Institutului, Bd. Schitu Măgureanu 1, Bucureşti.

NEMEŞ IONEL — Satu Mare: Partea treia a trilogiei cinematografice realizată după romanul „Calvarul" de Alexei Tolstoi, respectă denumirea pe care autorul cărţii a dat-o ultimului volum şi anume „O dimineaţă posomorită". Seria II-a a filmului „Idiotul" nu a fost încă realizată, Romanul „Idiotul" de F. M. Dostoievski, a apărut în româneşte şi se găseşte în librării. Tot în librării aflaţi şi ediţia recentă a romanului „Enigma Otiliei" de G. Călinescu. În cazul că s-a epuizat, căutaţi-o în biblioteci.

SOFIA — Arad: Protagonistul filmului „Un condamnat la moarte a evadat" nu este actor profesionist, ci un interpret ocazional.

RODICA — Reg. Ploeşti: Pentru a afla condiţiile pe care le pretinde regizorul filmului „Harap alb" unei viitoare interprete, adresaţi-vă, în scris, direct: Ion Popescu-Gopo, studioul de filme artistice „Bucureşti", Piaţa Scînteii, 1.

ECOURI

LITERARE

● **OPERA** lui Mark **Twain** este foarte apreciată de cititorii sovietici. Următorul fapt arată în mod grăitor cît de îndrăgit este marele scriitor clasic american în U.R.S.S.: o nouă ediţie a operelor sale s-a epuizat într-o singură zi.

● CU PRILEJUL aniversării a 60 de ani de la naşterea poetului Hristo Smirnenschi, Academia de Ştiinţe a Republicii Populare Bulgaria a hotărît editarea operelor complete ale acestui remarcabil poet revoluţionar.

● BĂTRÎNUL muncitor Stepan Dorofeev din Ufa, capitala Başkiriei, are o bibliotecă în care se găsesc nu puţine ediţii bibliografice rare. Dorofeev se interesează mai ales de istoria ziaristicei ruse. O secţie specială a bibliotecii e consacrată istoriei Başkiriei. Dintre lucrările de acest fel un interes deosebit îl prezintă lucrările Academiei ruse editate în anul 1823. Bine reprezentată e şi literatura străină. Cărţi foarte rare cum sînt romanele scriitoarei engleze Ann Radcliffe, editate în limba rusă în 1762, primele ediţii ruseşti ale romanelor „Paradisul pierdut" şi „Paradisul recucerit", de John Milton, „Utopia" de Thomas Moore sînt doar cîteva din numeroasele comori ale acestui bibliofil amator.

● REVISTA „Varlik" (Turcia) publică date edificatoare despre situaţia editorială din Turcia. Dacă în 1945, arată revista, au apărut 3585 de titluri de cărţi, în 1957 această cifră a scăzut la 620. Trebuie ţinut seama că din aceste titluri aproape 200 se referă la broşuri editate de poeţi amatori. Rămîn 400 de titluri dintre care cea mai mare parte sînt traduceri a unor romane de proastă calitate importate din străinătate.

● ANUL acesta va fi sărbătorit bicentenarul naşterii marelui scriitor umanist german Friedrich Schiller. Cu acest prilej vor avea loc în R.D. Germană o serie de manifestări al căror centru va fi Weimarul. Astfel, în luna mai vor fi deschise în acest oraş mai multe expoziţii, iar în lunile iulie şi august se va desfăşura festivalul Schiller pentru tineret. Tot la Weimar va avea loc, în prima săptămînă din noiembrie, o conferinţă ştiinţifică în legătură cu creaţia marelui scriitor la care vor lua parte circa 200 de specialişti în probleme de literatură şi germanistă. În cursul acestui an vor apare de asemenea noi ediţii ale operelor lui Schiller, dintre care cea mai remarcabilă va fi ediţia în cinci volume sub îngrijirea prof. dr. Joachim Müller

● S-AU ÎMPLINIT 20 de ani de la moartea marelui poet şi patriot spaniol Antonio Machado. Cu acest prilej, la cimitirul Colliaure unde este înmormîntat, un comitet de onoare din care au făcut parte Marcelle Auclair, Simone de Beauvoir, Elsa Triolet, Aragon, Picasso, Mauric, Jean-Paul-Sartre şi alţii a organizat o solemnitate închinată memoriei acestui aprig luptător pentru libertatea poporului spaniol.

TEATRALE

● LA TEATRUL SATIRIC din Moscova a avut loc de curînd premiera piesei *„Viţelul de aur"*, după cartea cu acelaş nume a scriitorilor Ilf şi Petrov. Prelucrarea dramatică a fost făcută de J. Vesnik, iar regia este a lui E. Krasnanski.

● CU OCAZIA aniversării a 395 de ani de la naşterea lui William Shakespeare, teatrele din Praga vor reprezenta mai multe piese ale marelui dramaturg englez. La Teatrul Naţional se va juca „Hamlet", pe scena teatrului S. K. Neuman se va prezenta „Othello", iar la Teatrul Municipal „Comedia erorilor". De asemenea, Teatrul Naţional din capitala Republicii Cehoslovace va pune în scenă şi baletul „Othello" de Jan Hanus.

● DE CURÎND s-a prezentat în premieră la Varşovia, piesa „O asemenea dragoste" de Pavel Kohout.

CINEMATOGRAFICE

● ANUL ACESTA studiourile cinematografice din R. Cehoslovacă vor realiza printre altele cîteva filme la care îşi vor da contribuţia într-un fel sau altul oameni de artă din diferite ţări. Aşa, de pildă, autorul filmului biografic despre Julius Fucik este scenaristul sovietic Boris Cirkov, filmul *„Stele din Mai"* va fi turnat sub conducerea regizorului S. Rostoţki (U.R.S.S.), iar cunoscutul poet sovietic S. Mihalkov va lua parte la realizarea filmului pentru copii *„Prietenii în mare"*. Cineastul italian Zavattini scrie pentru cinematografia cehoslovacă comedia fantastică antirăzboinică *„Războiul"*. Un scriitorul francez J. Remu este autorul scenariului filmului *„O zi în viaţă"*, care va înfăţişa pe eroica soarta soldaţilor francezi în Slovacia în timpul celui de al doilea război mondial.

● WALT DISNEY şi-a transformat studioul pentru producerea de filme cu caracter ştiinţific. Noul său film, „Secretele vieţii", este consacrat vieţii plantelor şi a insectelor.

● LA KIEV va avea loc anul acesta cel de al doilea festival al filmelor sovietice. La festival, care va avea loc în luna aprilie, vor fi prezentate filme de desene animate, documentare de popularizare a ştiinţei şi altele. Se vor acorda premii pentru cele mai bune scenarii, cele mai bune interpretări, cele mai bune regii, muzică etc.

● CELE MAI BUNE spectacole ale teatrului „Comedie Francaise" sînt transpuse pe ecran. Printre filmele spectacol realizate pînă în prezent sînt „Burghezul gentilom" de Molière, „Nunta lui Figaro" de Beaumarchais etc.

Afiş de Nell COBAR

Afiş de Eugen TARU

Afiş de GH. CHIRIAC

Afiş de A. LUCACI

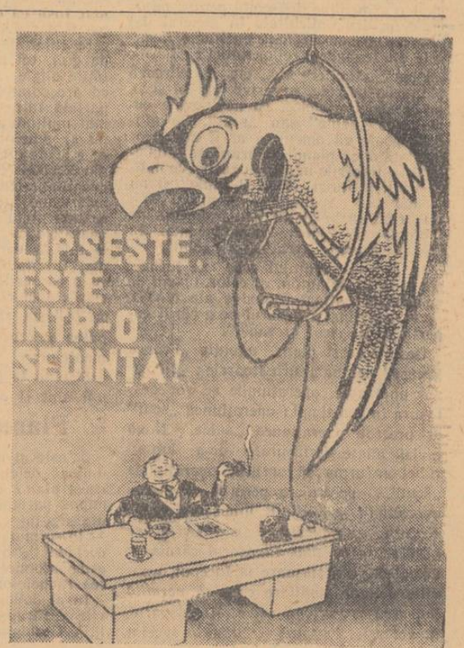

Afiş de A. POCH